KONINKRIJK BELGIË

MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN

ALGEMENE DIRECTIE VOOR STUDIËN EN DOCUMENTATIE

DE BELGISCHE ECONOMIE IN 1969

BRUSSEL

DRUKKERIJ ANC. ÉTABL. AUG. PUVREZ N.V.
FONSNYLAAN 59

1970

VOORBERICHT

Dit verslag geeft een overzicht van de toestand van de Belgische economie en bevat de terzake dienende documentatie.

Het werd opgesteld op een zo kort mogelijke termijn na het verstrijken van het vorige jaar, d.w.z. op het moment dat de voornaamste gegevens beschikbaar waren. Sommige gegevens zijn voorlopig; de op de publikatiedatum nog ontbrekende gegevens, met name inzake de toestand van de gemeentefinanciën, de verzekeringen en die met betrekking tot de nationale boekhouding, zullen later in een addendum worden besproken en gepubliceerd.

Zoals het voorgaande verslag, geeft het rapport over 1969, per sector en per bedrijfstak, een commentaar, gevolgd door statistische tabellen en grafieken. Het wordt ingeleid door algemene beschouwingen over 's lands economische ontwikkeling in internationaal verband, beoordeeld op basis van voornamelijk macro-economische informatie.

Het wordt aangevuld door een repertorium van de belangrijkste feiten, betreffende de diverse gebieden van de economie.

Brussel, 19 juni 1970.

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

Als gevolg van de in 1966 ingezette opleving versnelde de groei van het bruto nationaal produkt in 1968 en meer nog in 1969.

Met de thans beschikbare macro-economische gegevens over de voorgaande jaren is het mogelijk enkele globale ramingen over de ontwikkeling van de Belgische economie in 1969 voorop te stellen.

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek heeft de groei van het bruto nationaal produkt tot 1968 geraamd aan de hand van nieuwe bepalingen, die in alle landen van de E.E.G. aanvaard werden en het lijkt niet overbodig de toestand in 1968 hier even te schetsen.

Uitgedrukt in reële termen bedroeg de groei van het bruto nationaal produkt in 1968 ten opzichte van het voorgaande jaar 3,8 %, na een stijging met 3,4 % in 1967, die gedeeltelijk dank zij toevallige factoren kon worden behaald.

De werkgelegenheid in de bedrijven steeg nagenoeg tot het peil van 1965 (daling in de secundaire sector en minder sterke toeneming in de tertiaire), dat echter lager lag dan het maximum van 1966. De toeneming van de bruto toegevoegde waarde in de bedrijven per werknemer was groter dan in de voorgaande jaren (4,5 % tegen 3,6 % in 1967 en 3 % in 1966).

Vergeleken met enkele belangrijke westerse industrielanden was de groei van de Belgische economie veeleer gering : de reële groei van het B.N.P. lag lager dan in de overige E.E.G.-landen en ook lager dan in de Verenigde Staten (5%). Alleen Groot-Brittannië vertoonde een iets geringere stijging (3,2 %). De snelste groei gaven de Duitse Bondsrepubliek (7 %) en Nederland (6,2 %) te zien.

Op het eerste gezicht zou men uit deze vergelijking kunnen besluiten dat de Belgische economie nadelig wordt beïnvloed door haar sterke afhankelijkheid ten opzichte van de buitenlandse handel, maar in de E.E.G. is de afhankelijkheid van Nederland t.o.v. het buitenland, uitgedrukt door de verhouding tussen de import of de export en de beschikbare middelen, groter dan die van België.

Het nationaal inkomen per hoofd van de bevolking bedroeg 84 800 F, tegen 79.700 F in 1967, maar de stijging werd mede beïnvloed door de prijsstijging. Afgezien van de prijsontwikkeling bedroeg de toeneming van het inkomen per hoofd 3,9 %. De verdeling tussen de loonsom en

de overige inkomens, die 61,2 % tegen 38,8 % bedroeg in 1965, bleef in de jaren 1966 tot 1968 onveranderd 63 % tegen 37 %.

Hierbij dient echter te worden opgemerkt dat de actieve bevolking (1) van België, die in 1965, 1966 en 1967 op hetzelfde niveau bleef, in 1968 met meer dan 1 % toenam.

De reële toeneming van het inkomen per hoofd van de bevolking was mogelijk terwijl het aantal economisch actieven daalde. Het aantal werklozen, die tot de actieve bevolking worden gerekend, nam voortdurend toe en was in 1968 bijna dubbel zo groot als in 1965.

Deze ontwikkeling wordt verklaard, enerzijds, door de rationalisatie van het produktie-apparaat en, anderzijds, door de trage herstructurering van enkele gewesten in het zuiden van het land en in Limburg, waar sommige traditionele industrietakken verdwijnen.

Dit blijkt trouwens uit de structuur van de binnenlandse bestedingen tegen werkelijke prijzen. Het aandeel van de investeringen in vaste activa lag in 1968 lager dan in 1965, na een stijging tot 1967. Wellicht wordt deze ontwikkeling grotendeels verklaard door de gerichtheid op rationalisering van de investeringen, waarvoor minder kapitaal vereist is dan voor uitbreiding van de produktiecapaciteit en door het zeer hoge niveau van de investeringen in 1966, toen nog hoogconjunctuur heerste. Bovendien blijkt dat de werkloosheid de besteding van het B.N.P. beïnvloed heeft : het aandeel van de particuliere consumptie in de binnenlandse bestedingen daalde geleidelijk van 1965 op 1967, maar steeg in 1968 en dit tegen de tendens op lange termijn in, wellicht omdat de vrees voor werkloosheid geleidelijk verdween.

Hiertegenover staat dat de relatieve belangrijkheid van de overheidsconsumptie sedert 1965 voortdurend toenam (14,2 % in 1968, tegen 13,7 % in 1967).

De door het N.I.S. gepubliceerde nationale rekeningen over de jaren 1965 tot 1968 bevatten aanduidingen ten aanzien van de economische structuur van het land, m.n. de bijdrage van de verschillende bedrijfstakken tot de vorming van het nationaal produkt, uitgedrukt in vaste prijzen (prijzen van 1963).

Het aandeel van de primaire sector, dat ongeveer 5 % bedroeg, steeg onbeduidend van 1965 op 1968, maar dit is het gevolg van eerder toevallige factoren. De relatieve belangrijkheid van de bijdrage van de secundaire sector, d.i. de gehele industrie met inbegrip van de delfstoffenwinning, de bouwnijverheid en de produktie en distributie van elektriciteit, gas en water, bleef even groot (42,2 %).

De bijdrage van de tertiaire sector, die groter is dan die van de andere, m.n. 52 %, bleef eveneens relatief even hoog. Binnen deze

(1) Met inbegrip van de werklozen.

sector zijn de private en overheidsdiensten en daarna de handel de belangrijkste subsectoren, maar de bijdrage van de tak vervoer en verkeer, die de derde in grootte is, groeit sedert 1965 gemiddeld het snelst.

Samengevat blijkt uit de bijdrage van de verschillende sectoren tot de vorming van het nationaal produkt dat de economische structuur van het land van 1965 op 1968 geen duidelijke wijzigingen te zien heeft gegeven.

In de E.E.G. was de reële groei van het B.N.P. in 1968 in België het traagst. Een gevolg hiervan was wellicht dat het risico dat de snelle expansie in 1969 tot oververhitting zou leiden in België kleiner was dan in de buurlanden. Nochtans traden in 1969 dezelfde knelpunten op als in de omliggende landen, m.n. de krapte op de arbeidsmarkt, vooral t.a.v. bepaalde geschoolde arbeidskrachten, de schaarste aan kokskolen, de hoge prijzen voor grondstoffen en halffabrikaten en de hoge rentestand.

*
* *

Het jaar 1969 is wellicht in het voorbije decennium een uitzonderlijk jaar en wanneer dit rapport wordt opgesteld is nog niet duidelijk of een zo snelle expansie in de E.E.G. kan volgehouden worden.

De druk van de vraag was dermate groot in de westerse landen dat door kredietbeperkingen en door wijzigingen van de pariteit van enkele valuta de inflatie niet geheel kon worden ingedijkt.

Medio 1968 werd een snelle stijging van de producentenprijzen ingezet, die in 1969 tegen onverminderd tempo doorging. De versnelling van het produktietempo, die in 1968 inzette, was oorzaak van een kettingreactie, die liep van de eindvraag van de verbruiker over de tussenliggende stadia naar de produktie van kapitaalgoederen en de levering van grondstoffen. De snelle groei van het vervoer, van de energieleveringen en van de staalproduktie en de schaarste van kokskolen kenmerken deze ontwikkeling.

De inflatie ontstond goeddeels in de Verenigde Staten. Via de eurodollarmarkt bereikte zij vrij vlug West-Europa, waar de overheid echter niet bij machte was haar in te dijken. De devaluatie in Frankrijk en de revaluatie in de Duitse Bondsrepubliek sorteerden nagenoeg geen effect op de inflatie en in de Verenigde Staten zelf werden pas vrij laattijdig maatregelen getroffen om haar te bestrijden.

De meeste westerse landen gingen bovendien pas zeer geleidelijk over naar een meer restrictief beleid, toen de oververhitting van de conjunctuur duidelijk werd, uit vrees de conjuncturele groei te breken. Volgens sommigen was de wijziging van de muntpariteiten en de poli-

tieke en sociale onrust in Italië in 1969 reeds een ernstige bedreiging voor de conjunctuur.

Thans ziet het er naar uit of een vertraging van de expansie in Europa pas in 1970 mogelijk wordt, daar de vraag totnogtoe zeer hoog blijft, o.m. in de Duitse Bondsrepubliek. De economische conjunctuur in de Gemeenschap is blijkbaar meer en meer afhankelijk van de ontwikkeling in de Bondsrepubliek.

Blijkens de douanestatistiek steeg de uitvoer, die voor de Belgische economie uitermate belangrijk is, uitzonderlijk snel, m.n. met iets meer dan 23 %, na een reeds aanzienlijke toeneming met 15 % in 1968, ofschoon de wereldhandel slechts met 13 % toenam.

De uitvoer naar de landen van de Gemeenschap gaf uiteraard de grootste toeneming te zien en dan vooral die naar Frankrijk en de Duitse Bondsrepubliek. De relatieve belangrijkheid van de export binnen de Gemeenschap liep tot 67,5 % op (64 % in 1968). Het rapport van de B.D.B.H. wijst er eveneens op dat de economische ontwikkeling in België via de export meer en meer gebonden is aan de conjunctuur in de overige Lidstaten.

Blijkens recente ramingen vorderde de uitvoer van diensten met 16 % en de inkomens uit arbeid en beleggingen in het buitenland met 32 %. De totale uitvoer steeg met 20 % in 1969.

De invoer nam eveneens in aanzienlijke mate toe (m.n. met 19 %), maar bleef toch lager dan de uitvoer uit de B.L.E.U., als gevolg waarvan de handelsbalans een positief saldo ten belope van ruim 10 miljard frank vertoonde, tegen een evenwicht in 1968.

De betalingsbalans van de B.L.E.U., rekening gehouden met de ondanks alles gunstige kapitaalbeweging, gaf een surplus van 17,5 miljard frank te zien, na een deficit groot 5,5 miljard frank in 1968. Tegenover dit surplus staat een toeneming met 2,7 miljard frank van de commerciële vorderingen op het buitenland en een stijging met 14,7 miljard frank van de deviezenvoorraad van de geldscheppende instellingen.

De toeneming van de binnenlandse vraag, die in 1968 reeds groot was als gevolg van de groei van de particuliere consumptie, versnelde in 1969. Behalve het verbruik door de gezinnen namen de produktieve investeringen toe (blijkens summiere ramingen met 15 % naar volume), hetgeen niet was gebeurd in 1968. Daarom werden de overheidsinvesteringen in mindere mate verhoogd (met 6,6 % naar volume). Globaal namen de binnenlandse bestedingen in 1969 t.o.v. 1968 reëel met ruim 6 % toe (in prijzen van 1968).

Bovendien was de toeneming van het nationaal inkomen in 1969 groter dan in 1968 (meer dan 10 % tegen 7 %). Het indexcijfer van de omzet der warenhuizen en de statistiek van de verkoop van nieuwe personenwagens bevestigen de versnelling van de particuliere consumptie.

Als gevolg hiervan versnelde de prijsstijging : het indexcijfer van de consumptieprijzen steeg met 3,8 % t.o.v. 1968. Het stijgingstempo ligt hoger dan in de voorgaande twee jaren.

Hierbij dient echter vermeld dat het stijgingstempo van dit indexcijfer sedert 1963 telkens ongeveer 4 % per jaar bedroeg, behalve in 1967 en in 1968. Bij een vergelijking met het verloop van het prijsindexcijfer in andere landen, waarbij niet uit het oog mag worden verloren dat de betekenis van deze indexcijfers niet overal dezelfde is, blijkt dat de prijsstijging in België groter was dan in West-Duitsland (2,8 %) en in Italië (3 %), maar ongetwijfeld kleiner dan in de Verenigde Staten en in Groot-Brittanië (5,5 %), in Frankrijk (6 %) en in Nederland (7 %), waar toevallige factoren optraden (o.m. de B.T.W.).

De monetaire Overheid heeft echter geoordeeld een restrictief kredietbeleid te moeten voeren : hogere rente, beperking van de verkoop op afbetaling en kredietbegrenzing.

Als gevolg van de versnelling van de toeneming van de binnenlandse vraag en van de uitzonderlijke snelle groei van de uitvoer was de expansie van de produktie van goederen en diensten in 1969 aanzienlijk groter dan in 1968.

Blijkens de antwoorden van de bedrijven op de conjunctuurenquêtes nam het besteltempo, zowel uit het binnenland als uit het buitenland, voortdurend toe, behalve dat het tempo van de buitenlandse bestellingen in het begin van het tweede halfjaar een lichte inzinking vertoonde. De benuttiging van de beschikbare produktiecapaciteit ten belope van bijna 90 % lag voordien nooit zo hoog ; in 1967 en in de eerste maanden van 1968 beliep hij slechts niet eens 80 %. Tijdens de voorgaande conjunctuurtop (1964) steeg de benuttigingsgraad nooit boven 85 %.

Het indexcijfer van de industriële produktie steeg met 10,5 % : in de meeste bedrijfstakken nam de produktie meer toe dan in 1968.

In de bouwnijverheid, die hier afzonderlijk beschouwd wordt, was de produktie van 1967 op 1968 met bijna 2 % gedaald, maar van 1968 op 1969 nam ze aanzienlijk toe, naar raming met 6,5 %, d.i. meer dan in de jaren voor 1968 en blijkbaar een gevolg van de toeneming van de investeringen in woningen en in bedrijfspanden.

Een minder grote toeneming gaven de overige sectoren te zien : de diensten bijna 5 %, tegen ruim 3 % in 1968, de overheid telkens 4 % en de landbouw 2 %, d.i. half zoveel als de diensten bijna 5 %, tegen ruim 3 % in 1968, de overheid telkens 4 % en de landbouw 2 %, d.i. half zoveel als in 1968.

De toeneming van het bruto binnenlands produkt wordt thans reëel op iets meer dan 6 % geraamd en nominaal op ongeveer 10,5 %.

De vraag naar arbeidskrachten nam aanzienlijk toe als gevolg van de stijging van de bedrijvigheid in nagenoeg alle bedrijfstakken ; bepaalde fundamentele arbeidsmarktproblemen, o.m. die in verband met de herstructurering van bepaalde gewesten in het zuiden en in Limburg, werden hierdoor enigszins naar de achtergrond gedrongen.

De volledige werkloosheid die gedurende enkele jaren geleidelijk was toegenomen, begon weer te dalen omstreeks het einde van het eerste halfjaar 1968 en deze tendens werd in 1969 sterker.

In alle beroepsgroepen, met nochtans enkele uitzonderingen, nam de vraag naar arbeidskrachten toe. Bij de tellingen van de werklozen per 30 juni van 1968 en 1969 blijkt dat enkel het aantal werkloze bedienden in 1969 hoger lag, als gevolg van de geringe vraag in Wallonië.

Globaal verdriedubbelde het aantal openstaande aanvragen van werkgevers van 30 juni 1968 op 30 juni 1969 en op dit laatste tijdstip lag het weer even hoog als vijf jaar voordien.

In verband met de hierboven geschetste herstructureringsproblemen liep de werkloosheid in Wallonië echter minder terug dan in de overige gewesten.

Als gevolg van deze ontwikkeling nam het nationaal inkomen vrij snel toe (11 %). Blijkens recente ramingen bleef de verhouding tussen de loonsom en het overig inkomen ongeveer dezelfde als in het voorgaande jaar. Het nationaal inkomen steeg van 815,7 miljard frank in 1968 tot meer dan 900 miljard frank in 1969. Het inkomen van zelfstandigen nam procentueel minder toe dan de overige categorieën, maar het aantal zelfstandigen daalde verder.

*
* *

Tegenover de toeneming van de vraag stond een veel grotere toeneming van de invoer dan van het binnenlands produkt : de invoer steeg namelijk nominaal met meer dan 20 % en het binnenlands produkt slechts met ruim 10 %.

Knelpunten hebben waarschijnlijk de toeneming van het binnenlands produkt in 1969 enigszins geremd. Het in bedrijf nemen van nieuwe outillage ter vervanging of uitbreiding van de bestaande produktiecapaciteit kon in verschillende bedrijfstakken wellicht niet voldoende snel gebeuren om de uitzonderlijk hoog opgelopen vraag te voldoen en bepaalde gespecialiseerde arbeidskrachten waren schaars. Bovendien beperkten financiële grenzen de ongetwijfeld uitzonderlijk snelle groei in 1969.

Tijdens de voorgaande hoogconjunctuur, dit is van medio 1963 tot medio 1964, lag het groeitempo nooit zo hoog. Toen, evenals in het voorbije jaar, stegen prijzen en lonen onder inflatoire druk, maar de

handelsbalans bleef deficitair. Bovendien lag het groeitempo van de industriële produktie in 1969 iets hoger dan in 1964 en de ordervoorraad van de verwerkende industrie, uitgedrukt in maanden werk, was groter.

De aanzienlijke vordering van de uitvoer van de B.L.E.U. vooral binnen de Gemeenschap, speelde een niet te verwaarlozen rol bij de conjuncturele groei van de totale vraag, die bovendien toenam als gevolg van de stijging van de binnenlandse bestedingen, die aan het eind van 1969 nog geen tekenen van verzwakking te zien gaven.

Niettegenstaande de gewettigde vrees van de Overheid ten aanzien van een mogelijke oververhitting van de conjunctuur, bleef de spanning betrekkelijk beperkt. Prijzen en lonen stegen weliswaar meer dan in 1968, maar minder dan in de meeste andere landen van de Gemeenschap.

In het vierde kwartaal was de geldmarkt minder krap en beschikten de financiële instellingen over meer liquiditeiten ; de kapitaaltransfers tussen België en het buitenland werden gunstig beïnvloed door het verdwijnen van de spanning op de valutamarkt.

De versnelde economische groei vergemakkelijkt de nodige aanpassingen ter versterking van de concurrentiekracht van de Belgische bedrijven en deze ontwikkeling gaat ongetwijfeld tot nog toe door ; hierbij dienen bijzonder vermeld de structurele verbeteringen van het produktie- en het distributieapparaat, de organisatie van het bedrijfsleven en de technologie, zonder voorbij te gaan aan de hogere bekwaamheid van de arbeidskrachten.

★
★ ★

EERSTE DEEL

BEVOLKING EN WERKGELEGENHEID

HOOFDSTUK ÉÉN

BEVOLKING

De Belgische bevolking bedroeg 9 660 154 personen op 31 december 1969, dit is 28 244 meer dan op 31 december 1968. De aangroei met 2,93 ‰ was iets groter dan in 1968, toen hij slechts 2,73 ‰ bedroeg. Deze geringe toeneming was, zoals in 1968, het gevolg van een lage nataliteit, een hoog sterftecijfer en een gering migratieoverschot.

De nataliteit was in 1969 nog enigszins lager dan het voorgaande jaar; er werden 140 834 geboorten genoteerd (14,58 ‰), tegenover 141 242 in 1968 (14,66 ‰). Het aantal sterfgevallen bedroeg 119 375 (12,36 ‰), wat weliswaar 1 900 eenheden minder is dan in 1968, maar dat jaar buiten beschouwing gelaten, werd er tijdens de gehele naoorlogse periode geen hoger sterftecijfer opgetekend. Het batig migratiesaldo was een weinig hoger dan in 1968; het bereikte 6 785 eenheden, wat slechts 443 meer is dan in 1968.

De ontwikkeling van de bevolking verschilde vrij sterk volgens de gewesten.

Het totale accres in 1969 bedroeg 5,55 ‰ in Vlaanderen en 0,74 ‰ in Wallonië; in Brussel-Hoofdstad daalde de bevolking met 3,64 ‰; het aantal sterfgevallen overtrof er de geboorten en door uitwijking verminderde de bevolking met nog 3 079 eenheden. In Vlaanderen nam de bevolking zowel door natuurlijke aangroei als door inwijking toe, terwijl in Wallonië de natuurlijke afneming enigszins werd goedgemaakt door de inwijking. In vergelijking met 1968 verminderde het aantal geboorten in Brussel-Hoofdstad en in het Noorden van het land; in het Zuiden was er een lichte stijging. Het aantal sterfgevallen was iets kleiner dan tijdens het voorgaande jaar in de drie landsgedeelten. In elk landsgedeelte zijn er bovendien verschillen per arrondissement.

De natuurlijke aangroei was positief in alle arrondissementen van de vier Vlaamse provincies, met uitzondering van Oudenaarde waar de sterfgevallen de geboorten overtreffen. Hij is veel hoger dan het landsgemiddelde (2,22 ‰), in de arrondissementen Turnhout (10,03 ‰), Hasselt (10,65 ‰), Tongeren (8,30 ‰) en Maaseik (12,32‰). Het migratiesaldo is negatief in de drie eerstgenoemde arrondissementen, maar door het grote geboortenoverschot blijft de toeneming van de bevolking in 1969 zeer groot in deze gebieden. De uitwijking was eveneens groter dan de inwijking in

alle arrondissementen van Oost-Vlaanderen, behalve in Eeklo, en in de arrondissementen Diksmuide, Ieper, Roeselare en Tielt. In globo nam de bevolking toe in alle arrondissementen van de provincies Antwerpen, Limburg en Oost-Vlaanderen, met uitzondering van het arrondissement Oudenaarde waar zowel de natuurlijke beweging als het migratiesaldo negatief zijn, en in die van West-Vlaanderen, behalve de arrondissementen Diksmuide en Tielt, waar de uitwijking groter is dan het geboortenoverschot.

In Wallonië is er een vermindering van de bevolking in Henegouwen, waar de uitwijking groter is dan de geringe natuurlijke aangroei (0,16 ‰), en in Luik waar zowel de natuurlijke beweging als het migratiesaldo negatief zijn; in Luxemburg is het geboortenoverschot een weinig groter dan de uitwijking en in de provincie Namen is zowel het geboortenoverschot als de migratie positief.

In Brabant nam de bevolking in 1969 met 9 091 eenheden toe; 84,5 % hiervan was te danken aan inwijking. Brussel-Hoofdstad buiten beschouwing gelaten, was er overal een geboortenoverschot behalve in Nijvel. In Brussel-Hoofdstad waren zowel de natuurlijke beweging als het migratiesaldo negatief.

★
★ ★

Geboorten, sterfgevallen, bevolkingsaangroei en totale bevolking

TIJDVAK	Geboorten	Sterfgevallen	Bevolkingsaccres			Gemiddeld jaarlijks bevolkings-cijfer (a)
			Natuurlijke aangroei	Door migratie	Totaal	
1959	160 662	103 513	57 149	— 6 960	50 189	9 128 824 (b)
1960	155 520	113 106	42 414	6 916	49 330	9 178 154 (b)
1961	158 262	106 259	52 003	— 1 428	50 575	9 228 729 (b) 9 189 741 (c)
1962	154 338	111 545	42 793	18 880	61 673	9 251 414 (d)
1963	158 196	115 618	42 578	34 134	76 712	9 328 126 (d)
1964	160 371	109 342	51 029	48 945	99 974	9 428 100 (d)
1965	154 856	114 507	40 349	30 785	71 134	9 499 234 (d)
1966	150 636	114 557	36 079	21 067	57 146	9 556 380 (d)
1967	145 899	114 509	31 390	17 831	49 221	9 605 601 (d)
1968	141 242	121 275	19 967	6 342	26 309	9 631 910 (d)
1969	140 834	119 375	21 459	6 785	28 244	9 660 154 (d)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Einde jaar.
(b) Berekende bevolking op basis van de telling van 1947.
(c) Getelde bevolking op 31 december 1961.
(d) Berekende bevolking op basis van de telling van 1961.

Loop van de bevolking in 1969

LANDSGEDEELTE	Geboorten (a)		Sterfgevallen (a)		Toe- of afneming				Stand per 31 december 1969
					Natuurlijk accres	Saldo der migratiebewegingen	Totale aangroei		
	Absolute cijfers	‰ (b)	Absolute cijfers	‰ (b)	Absolute cijfers	Absolute cijfers	Absolute cijfers	‰ (c)	Absolute cijfers
Antwerpen	12 712	13,87	11 087	12,09	1 625	463	2 088	2,28	916 828
Mechelen	4 049	14,32	3 238	11,45	811	513	1 324	4,70	282 816
Turnhout	6 041	18,30	2 728	8,26	3 313	— 165	3 148	9,63	330 182
Antwerpen	*22 802*	*14,90*	*17 053*	*11,15*	*5 749*	*811*	*6 560*	*4,31*	*1 529 826*
Brussel-Hoofdstad	13 904	12,96	14 749	13,74	— 845	—3 079	—3 924	—3,64	1 073 111
Arr. (wet 2 augustus 1963) (d)	645	11,18	516	8,95	129	1 305	1 434	25,49	57 681
Halle-Vilvoorde	5 728	13,83	4 623	11,16	1 105	3 566	4 671	11,41	414 225
Leuven	5 597	14,40	4 316	11,11	1 281	2 135	3 416	8,87	388 617
Nijvel	2 844	12,22	3 109	13,36	— 265	3 759	3 494	15,24	232 738
Brabant	*28 718*	*13,26*	*27 313*	*12,61*	*1 405*	*7 686*	*9 091*	*4,21*	*2 166 372*
Aat	1 020	13,46	1 189	15,69	— 169	— 63	— 232	—3,05	75 790
Charleroi	6 756	14,55	6 457	13,90	299	— 795	— 496	—1,07	464 451
Bergen	3 803	14,32	3 745	14,10	58	87	145	0,55	265 539
Moeskroen	1 087	14,95	1 054	14,49	33	— 45	— 12	—0,16	72 722
Zinnik	2 454	14,85	2 347	14,21	107	236	343	2,08	165 213
Thuin	1 937	14,07	1 951	14,17	— 14	— 583	— 597	—4,32	137 705
Doornik	2 137	14,21	2 243	14,91	— 106	229	123	0,82	150 390
Henegouwen	*19 194*	*14,41*	*18 986*	*14,26*	*208*	*— 934*	*— 726*	*—0,54*	*1 331 810*
Hoei	1 198	12,72	1 596	16,94	— 398	341	— 57	—0,60	94 199
Luik	8 006	12,87	8 930	14,35	— 924	— 184	—1 108	—1,78	622 239
Verviers	3 709	15,41	3 355	13,93	354	— 457	— 103	—0,43	240 763
Borgworm	677	11,49	967	16,41	— 290	— 47	— 337	—5,69	58 930
Luik	*13 590*	*13,37*	*14 848*	*14,61*	*—1 258*	*— 347*	*—1 605*	*—1,58*	*1 016 131*
Hasselt	5 777	18,12	2 382	7,47	3 395	— 239	3 156	10,00	318 779

Maaseik	2 988	18,82	1 031	6,49	1 957	24	1 981	12,63	158 792
Tongeren	3 017	17,46	1 583	9,16	1 434	— 399	1 035	6,03	172 767
Limburg	*11 782*	*18,12*	*4 996*	*7,68*	*6 786*	*— 614*	*6 172*	*9,58*	*650 338*
Aarlen	745	15,18	599	12,20	146	— 47	99	2,02	49 083
Bastenaken	563	15,86	456	12,85	107	— 227	— 120	—3,37	35 497
Marche-en-Famenne	613	15,45	551	13,89	62	38	100	2,53	39 669
Neufchâteau	781	14,72	667	12,58	114	— 165	— 51	—0,96	53 040
Virton	619	14,71	595	14,14	24	5	29	0,69	42 080
Luxemburg	*3 321*	*15,14*	*2 868*	*13,07*	*453*	*— 396*	*57*	*0,26*	*219 369*
Dinant	1 253	14,67	1 166	13,65	87	— 5	82	0,96	85 423
Namen	3 521	14,72	3 251	13,60	270	627	897	3,77	239 129
Philippeville	881	14,92	821	13,90	60	110	170	2,89	59 066
Namen	*5 655*	*14,74*	*5 238*	*13,65*	*417*	*732*	*1 149*	*3,00*	*383 618*
Aalst	3 973	15,00	3 136	11,84	837	— 160	677	2,56	264 898
Dendermonde	2 668	15,19	2 066	11,76	602	— 205	397	2,27	175 639
Eeklo	1 279	14,96	1 037	12,13	242	195	437	5,14	85 502
Gent	6 860	14,52	6 277	13,28	583	— 220	363	0,77	472 585
Oudenaarde	1 453	12,77	1 567	13,78	— 114	— 130	— 244	—2,14	113 740
Sint-Niklaas	3 167	15,97	2 275	11,47	892	— 203	689	3,49	198 274
Oost-Vlaanderen	*19 400*	*14,80*	*16 358*	*12,48*	*3 042*	*— 723*	*2 319*	*1,77*	*1 310 638*
Brugge	3 792	15,72	2 598	10,77	1 194	1 281	2 475	10,37	241 214
Diksmuide	785	16,25	539	11,16	246	— 283	— 37	—0,77	48 298
Ieper	1 651	15,67	1 270	12,05	381	— 193	188	1,79	105 375
Kortrijk	4 124	15,69	2 879	10,96	1 245	236	1 481	5,67	262 759
Oostende	1 910	14,83	1 494	11,60	416	227	643	5,02	128 819
Roeselare	2 231	15,87	1 540	10,95	691	— 349	342	2,44	140 586
Tielt	1 158	15,07	784	10,21	374	— 403	— 29	—0,38	76 823
Veurne	721	14,97	611	12,68	110	54	164	3,42	48 178
West-Vlaanderen	*16 372*	*15,56*	*11 715*	*11,14*	*4 657*	*570*	*5 227*	*4,99*	*1 052 052*
Brussel-Hoofdstad	*13 904*	*12,96*	*14 749*	*13,74*	*— 845*	*—3 079*	*—3 924*	*—3,64*	*1 073 111*
Vlaamse streek	*82 326*	*15,24*	*59 577*	*11,03*	*22 749*	*7 050*	*29 799*	*5,55*	*5 403 377*
Waalse streek	*44 604*	*14,01*	*45 049*	*14,15*	*— 445*	*2 814*	*2 369*	*0,74*	*3 183 666*
Het Rijk	**140 834**	**14,58**	**119 375**	**12,36**	**21 459**	**6 785**	**28 244**	**2,93**	**9 660 154**

(a) Exclusief de doodgeborenen en andere levenloos aangegeven kinderen.
(b) Verhouding tot de totale bevolking per 31 december 1969.
(c) Verhouding tot de totale bevolking geteld op 31 december 1968.
(d) Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel, Wezembeek-Oppem.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

HOOFDSTUK II

WERKGELEGENHEID EN WERKLOOSHEID

AFDELING I. – WERKGELEGENHEID

In 1967 werd voor het eerst sinds 1959 een vermindering van het aantal werknemers genoteerd t.o.v. het jaar tevoren (telling op 30 juni). In 1968 hield deze tendens aan, zij het in mindere mate. In 1969, daarentegen, beïnvloedde de gunstige ontwikkeling van de produktie de arbeidsmarkt. De stijging van de werkloosheid kwam sinds het tweede gedeelte van 1968 tot stilstand en vanaf 1969 werd er een lager aantal volledig werklozen genoteerd dan in 1968. De openstaande betrekkingen gemeld door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening namen toe en er was eveneens een aangroei van de op 30 juni ingeschreven arbeiders en bedienden bij de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

Op 30 juni 1969 waren er 2 243 129 aangesloten werknemers (1) d.i. 4,0 % meer dan in 1968. In dit laatste jaar daarentegen, was er een achteruitgang met 0,2 %. In 1969 nam het aantal arbeiders toe met 36 819 (+ 2,5%) waarvan 22 182 mannen (+ 1,9 %) en 14 637 vrouwen (+ 4,3 %), tegenover een daling respectievelijk van 20 276, 17 478 en 2 798 een jaar vroeger. Het aantal bedienden, dat in 1968 nog aangroeide met 16 494 eenheden, waarvan 8 554 mannen en 7 940 vrouwen, vermeerderde van 30 juni 1968 tot 30 juni 1969 met 25 302 (+ 6,2 %) mannen en 24 604 (+ 9,7 %) vrouwen, d.i. 49 906 (+ 7,6%) in totaal.

Per bedrijfstak beschouwd valt de verdere vermindering op van het aantal aangeslotenen bij de R.M.Z. in de kolen- en ertssector, de drankbereiding, tabakbewerking, de textielsector en in de kunstambachten en precisiebedrijven. Na een achteruitgang in 1968 werd het aantal tewerkgestelden groter in 1969 in de voedingsnijverheid, de houtbewerking, de kleding,

(1) Mijnwerkers en gelijkgestelde arbeiders die onder het N.P.F.M. ressorteren, inbegrepen, alsook de zeelieden ter koopvaardij die onder de D.M.V.Z.K. ressorteren, het in private domeinen tewerkgesteld personeel, de tijdelijke beambten van de N.M.B.S. en het personeel van de N.M.V.B.

het glas en de keramiek, de metaalnijverheid, de bouwsector en het transportbedrijf; het aantal aangeslotenen nam zowel in 1968 als in 1969 toe voor de sectoren steengroeven, chemie, rubber, papier en karton, boek en fotografie en elektriciteit, gas en water.

De aangroei van het aantal werknemers was, zoals voor de vermindering van de werklozen en de vermeerdering van het aantal te begeven plaatsen (1), verschillend naargelang van de categorie en van de taalstreek.

In Brussel-hoofdstad verminderde het aantal werknemers aangesloten bij de R.M.Z. in globo met 4 % (2). De achteruitgang trof er alleen de arbeiders (— 9,4 %) en in deze groep de mannen (— 11 %) nog meer dan de vrouwen (— 5,2 %). Het aantal tewerkgestelde bedienden nam toe met 0,3 % voor de mannen, 1 % voor de vrouwen en 0,6 % in totaal.

In Vlaanderen vermeerderde zowel het aantal arbeiders (+ 6 %) als het aantal bedienden (+ 14,4 %). De relatieve aangroei was sterker, voor de vrouwen dan voor de mannen en dit zowel voor de arbeiders als voor de bedienden. Hetzelfde verschijnsel werd waargenomen in Wallonië (respectievelijk + 6,8 % en + 17,6 %) maar, in percentages uitgedrukt, was de toeneming daar voor alle categorieën belangrijker dan in Vlaanderen.

AFDELING II. — WERKLOOSHEID

De eind 1967 ingezette stijgende conjunctuur beïnvloedde de volledige werkloosheid zoals verwacht met enige vertraging. Gedurende heel het jaar 1968 werd een hoger aantal werkzoekenden genoteerd dan tijdens de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar, zodat voor 1968 het maandgemiddelde 20,4 % boven dat van 1967 lag. Eind januari 1969 werd voor de eerste maal een kleiner aantal volledig werklozen genoteerd dan tijdens dezelfde maand een jaar voordien en dit verschil groeide aan naarmate het jaar vorderde; terwijl het in januari 1969 slechts 5 104 bedroeg was het in december opgelopen tot 26 847 eenheden. Het maandgemiddelde daalde van 102 730 in 1968 tot 85 343 in 1969, dit is met 16,9 %.

De verbetering betrof echter alleen diegenen waarvan de arbeidsgeschiktheid normaal is (— 33,5 %); het aantal werklozen met gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid nam licht toe (+ 2,7 %) en dat met zeer beperkte geschiktheid steeg in aanzienlijke mate (+ 9,6 %).

Voor de vrouwelijke werklozen was de conjunctuurverbetering minder duidelijk dan voor de mannen. Daar waar voor de werknemers het maandgemiddelde van de volledige werkloosheid met 22,6 % afnam, was er voor de vrouwen een vermindering met slechts 5,4 %. De werkloosheid daal-

---

(1) Zie afdeling II — Werkloosheid.

(2) Behoudens de Zeelieden ter koopvaardij en de binnenschippers.

de voor de mannen in de drie landsgedeelten, terwijl voor de vrouwen een kleinere verbetering werd genoteerd in Vlaanderen en in Brussel en een stijging (+ 8,8 %) in Wallonië.

Bij de categorie normaal arbeidsgeschikte werklozen was het verschil nog meer uitgesproken. Het maandgemiddelde daalde voor de mannen met 55,8 % in het Noorden van het land, met 39,2 % in Wallonië en met 42,3 % in Brussel; voor de vrouwen was er respectievelijk een vermindering met 21,2 %, een stijging met 6,7 % en een daling met 25,5 %. In Wallonië overtrof het maandgemiddelde van het aantal arbeidsgeschikte werkloze vrouwen het aantal mannen in absolute cijfers (9 215 mannen; 11 561 vrouwen). Vanaf einde april 1969 werden, zowel in Vlaanderen als in Wallonië, meer normaal arbeidsgeschikte werkloze vrouwen dan mannen geteld. Deze toestand bleef heel het jaar door duren (behalve eind december in Vlaanderen).

In 1969 was de verhouding van het aantal volledig werklozen t.o.v. het aantal tegen werkloosheid verzekerden het hoogst in de gewestelijke bureaus Luik-Hoei (8,9 %), Bergen (9,9 %) en Oostende (6,7 %).

Uit de tabel per beroepsgroep en per streek blijkt dat, wat de mannen betreft, het maandgemiddelde van de volledige werkloosheid daalde in alle beroepsgroepen en in de drie landsgedeelten met uitzondering van de landbouwers in het gewest Brussel en de beroepsgroep « andere gespecialiseerde arbeiders in de diensten » in Wallonië, die licht stegen.

Voor de vrouwen was de toestand niet zo gunstig.

In Vlaanderen nam het maandgemiddelde van het aantal werkloze bedienden toe met 328 eenheden; in Brussel steeg dezelfde groep in lichte mate evenals de groepen koks, kamermeisjes, zaalkelners en serveerders en de beroepsgroep « andere gespecialiseerde arbeiders in de diensten ».

In Wallonië was er bij de vrouwen een aangroei in bijna alle beroepsgroepen behalve bij de werknemers van het vervoer en van de televerbindingen, de spinners, wevers en breiers en de kleermakers. De aangroei van de vrouwenwerkloosheid was er vooral gelocaliseerd in de groepen bedienden (+ 1 045) en « andere gespecialiseerde arbeiders in de diensten » (+ 313).

Als gevolg van het lage groeitempo van de economie in 1967 en 1968 werd meer belangstelling getoond voor de opneming van jonge werknemers in het produktieproces dan voor het probleem van de tewerkstelling van gehandicapten en andere werklozen.

Midden 1964 waren er per 1 000 tegen werkloosheid verzekerde personen beneden 25 jaar slechts 5 volledig werkloos, midden 1968 bedroeg dit cijfer 30, en 42 aan het eind van 1968. Toen voltrok er zich echter een ommekeer in de toestand en tussen einde december 1968 en einde 1969 slonk het aantal volledig werkloze jongeren met 30,2 %. De overeenstemmende vermindering van het totaal aantal volledig werklozen bedroeg 23,7 % (door de Overheid tewerkgestelde werklozen inbegrepen). Meisjes vinden blijkbaar moeilijker een betrekking dan jongens : van de werkzoekende beneden

25 jaar waren er 64 % van het vrouwelijk geslacht, terwijl in het totaal aantal volledig werklozen de vrouwen 36,4 % vertegenwoordigen. Eind december 1969 maakte het aantal werklozen jonger dan 25 jaar 16,5 % uit van het totaal, tegenover 18 % een jaar vroeger. Voor mannen bedroegen deze percentages respectievelijk 9,3, tegenover 13,8, en voor de vrouwen 29,0, tegenover 26,7.

Uit het activiteitsverslag van de door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening opgerichte oriëntatiecentra voor jonge werklozen blijkt dat er verwacht wordt dat de werkloosheid onder de jonge meisjes hoog zal blijven. Als reden hiervoor wordt opgegeven dat het aantal jongens en meisjes die lager, lager-middelbaar en middelbaar-technisch onderwijs volgen thans bijna gelijk is. Veruit de meeste van deze meisjes zullen op de arbeidsmarkt komen wanneer de meerderheid van de bestaande betrekkingen door sociale gewoonten nog niet onverschillig hetzij door jonge mannen hetzij door jonge meisjes kunnen bekleed worden. Daar de vraag naar arbeidskrachten zich slechts traag aan de structuurwijziging van het aanbod aanpast, wordt een groeiend tekort aan arbeidsplaatsen voor jonge vrouwelijke werkkrachten verwacht.

In de verschillende landsgedeelten is de werkloosheid niet op dezelfde manier verdeeld onder de leeftijdsklassen. Eind december 1969 waren in Vlaanderen 15,6 % van de volledige werklozen jonger dan 25 jaar en 54,3 % ouder dan 50 jaar, tegenover respectievelijk 17,2 % en 46,2 % een jaar voordien. In Wallonië was die verhouding respectievelijk 19,1 % (tegenover 21 %) en 41,7 % (tegenover 36,3 %) en in Brussel 7,8 % (tegenover 9,4 %) en 60,5 % (tegenover 51,2 %). Eind december 1969 werden 42,9 % van het totaal aantal volledig werklozen jonger dan 25 jaar in Vlaanderen genoteerd, 52,6 % in Wallonië en 4,5 % in Brussel; eind december 1968 was dit respectievelijk 46,7 %, 48,3 % en 5 %. Voor de werklozen ouder dan 50 jaar was de verhouding respectievelijk 49,9 % in het Noorden van het land, 38,5 % in het Zuiden en 11,6 % in Brussel, tegen 53 %, 35,5 % en 11,5 % een jaar voordien.

Uit de tabel van de werkloosheid per leeftijdsklasse, duur en taalstreek op 30 juni 1969 (door de openbare besturen tewerkgestelden inbegrepen) blijkt dat voor alle leeftijdsgroepen het aantal werkzoekenden met minder dan 3 maanden werkloosheid, lager lag dan een jaar voordien in alle leeftijdsgroepen, in de drie landsgedeelten en voor beide geslachten, met uitzondering voor Wallonië waar er een stijging was bij de vrouwen jonger dan 25 jaar. Hetzelfde werd genoteerd voor de werklozen die van 3 tot 6 maanden en van 6 maanden tot 1 jaar werkloos waren (voor de laatste groep eveneens uitgezonderd de vrouwen jonger dan 25 jaar in Wallonië).

Voor de groep werkzoekenden die tussen 1 en 2 jaar zonder werk zijn is de toestand meer genuanceerd. In Vlaanderen was er een stijging bij de oudere leeftijdsgroepen (50 à 65 jaar voor de mannen en 40 à 60 jaar voor de vrouwen); in Wallonië nam het aantal oudere mannen toe in deze categorie evenals het aantal jonge vrouwen (— 25 jaar); in Brussel was er overal een aangroei behalve voor de mannen en de vrouwen van 25 tot 40

jaar. In de groep werklozen die langer dan 2 jaar werkloos waren, was er voor alle leeftijdsklassen, voor beide geslachten en in alle streken een toeneming.

Van de 83 615 geregistreerde uitkeringsgerechtigde volledig werklozen aan het eind van juni waren er 10 586 (13 %) van vreemde nationaliteit. T.o.v. juni 1968 is er voor elke nationaliteit een daling behalve voor de werkloze vrouwen van Italiaanse nationaliteit.

Meer dan 90 % van het aantal vreemde werklozen wordt genoteerd in de bureaus Luik, Bergen, La Louvière, Brussel en Charleroi en 42,3 % van hen zijn gevestigd in het Luikse.

Het aantal openstaande betrekkingen opgegeven bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening aan het eind van de maand neemt sinds juni 1968 toe t.o.v. de overeenstemmende maand een jaar voordien. Eind juni 1969 werden 14 527 openstaande betrekkingen genoteerd zodat de gegevens van 1961 en van 1964 benaderd werden. Het zijn vooral de sectoren hout, bouw en textiel die aan de oorsprong van deze stijging lagen; 79 % van de aangroei is afkomstfig van de provincies Antwerpen, Brabant en West-Vlaanderen.

★
★ ★

Bezoldigde arbeidskrachten werkzaam in België en in het buitenland (a)

Toestand op 30 juni
(duizenden)

OMSCHRIJVING	1955	1957	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1950	1968
Primaire sector :											
Landbouw, bos- en visvangst	**25,9**	**24,6**	**22,6**	**22,2**	**21,1**	**18,6**	**17,6**	**16,9**	**15,7**	**15,5**	**15,4**
Secondaire sector	**1 408,1**	**1 478,1**	**1 405,0**	**1 435,4**	**1 457,4**	**1 476,6**	**1 511,7**	**1 509,3**	**1 495,4**	**1 455,2**	**1 429,2**
Mijnbouw	166,0	165,1	127,8	112,1	102,7	100,0	101,9	94,6	83,3	74,2	66,6
Fabrieksnijverheid	1 011,6	1 071,4	1 042,8	1 079,5	1 099,9	1 107,2	1 135,6	1 137,7	1 132,8	1 094,5	1 077,4
Bouwbedrijf	202,6	213,5	206,6	215,5	226,6	240,6	245,0	247,4	249,6	256,4	254,5
Elektriciteit, water, gas	27,9	28,1	27,8	28,3	28,2	28,8	29,2	29,6	29,7	30,1	30,7
Tertiaire sector	**1 056,7**	**1 050,1**	**1 117,6**	**1 131,8**	**1 176,3**	**1 208,9**	**1 250,8**	**1 288,0**	**1 325,5**	**1 350,6**	**1 369,6**
Handel, bank en verzekering	234,7	251,2	277,3	291,6	305,5	316,3	335,9	353,1	366,6	375,3	383,9
Transportbedrijf	277,1	229,4	225,2	224,0	225,6	229,1	231,7	232,3	233,8	230,4	227,1
Diensten (beroepsmilitairen niet inbegrepen)	544,9	569,5	615,1	616,2	645,2	663,5	683,2	702,6	725,1	744,9	758,6
Algemeen totaal...	**2 490,7**	**2 552,8**	**2 545,2**	**2 589,4**	**2 654,8**	**2 704,1**	**2 780,1**	**2 814,2**	**2 836,6**	**2 821,3**	**2 814,2**

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.

Bron : Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

Indeling per bedrijfstak van de actieve bevolking (a)

BEDRIJFSTAK	30 juni 1966		30 juni 1967		30 juni 1968	
	Absolute cijfers	%	Absolute cijfers	%	Absolute cijfers	%
	MANNEN					
Werkzaam in België	**2 584 736**	**98,1**	**2 584 209**	**98,3**	**2 574 790**	**98,3**
Landbouw, enz.	161 544	6,1	156 901	6,0	151 497	5,8
Mijnbouw	82 081	3,1	73 156	2,8	65 749	2,5
Fabrieksnijverheid	908 075	34,5	885 984	33,7	874 093	33,4
Bouwbedrijf	287 235	10,9	295 546	11,2	294 463	11,2
Elektriciteit, gas, water ...	28 172	1,1	28 439	1,1	28 971	1,1
Handel, banken, enz.	348 338	13,2	352 511	13,4	357 959	13,7
Vervoer en verkeer	244 227	9,3	241 897	9,2	238 938	9,1
Diensten (b)	430 030	16,3	438 159	16,7	439 296	16,8
Werkzoekenden	49 012	1,9	63 993	2,4	75 111	2,9
Miliciens	44 846	1,7	46 587	1,8	47 757	1,8
Stagiairs in beroepsopleiding	1 176	0,0	1 036	0,0	956	0,0
Werkzaam in het buitenland ..	**50 709**	**1,9**	**45 765**	**1,7**	**45 703**	**1,7**
Totaal...	**2 635 445**	**100,0**	**2 629 974**	**100,0**	**2 620 493**	**100,0**
	VROUWEN					
Werkzaam in België	**1 150 436**	**98,4**	**1 164 471**	**98,5**	**1 180 114**	**98,5**
Landbouw, enz.	54 589	4,7	52 128	4,4	49 345	4,1
Mijnbouw	1 120	0,1	993	0,1	920	0,1
Fabrieksnijverheid	315 218	27,0	303 314	25,6	297 176	24,8
Bouwbedrijf	8 312	0,7	8 855	0,7	9 246	0,8
Elektriciteit, gas, water ...	1 745	0,1	1 843	0,2	1 886	0,1
Handel, banken, enz.	252 976	21,6	257 802	21,8	261 116	21,8
Vervoer en verkeer	21 220	1,8	21 021	1,8	21 382	1,8
Diensten	476 886	40,8	490 323	41,5	503 858	42,1
Werkzoekenden	18 240	1,6	28 121	2,4	35 023	2,9
Stagiairs in beroepsopleiding	130	0,0	71	0,0	162	0,0
Werkzaam in het buitenland ..	**18 938**	**1,6**	**18 332**	**1,5**	**17 801**	**1,5**
Totaal...	**1 169 374**	**100,0**	**1 182 803**	**100,0**	**1 197 915**	**100,0**
	TOTAAL					
Werkzaam in België	**3 735 172**	**98,2**	**3 748 680**	**98,3**	**3 754 904**	**98,3**
Landbouw, enz.	216 133	5,7	209 029	5,5	200 842	5,3
Mijnbouw	83 201	2,2	74 149	1,9	66 669	1,7
Fabrieksnijverheid	1 223 293	32,1	1 189 298	31,2	1 171 269	30,7
Bouwbedrijf	295 547	7,8	304 401	8,0	303 709	8,0
Elektriciteit, gas, water ...	29 917	0,8	30 282	0,8	30 857	0,8
Handel, banken, enz.	601 314	15,8	610 313	16,0	619 075	16,2
Vervoer en verkeer	265 447	7,0	262 918	6,9	260 320	6,8
Diensten (b)	906 916	23,8	928 482	24,4	943 154	24,7
Werkzoekenden	67 252	1,8	92 114	2,4	110 134	2,9
Miliciens	44 846	1,2	46 587	1,2	47 757	1,2
Stagiairs in beroepsopleiding	1 306	0,0	1 107	0,0	1 118	0,0
Werkzaam in het buitenland ..	**69 647**	**1,8**	**64 097**	**1,7**	**63 504**	**1,7**
Totaal...	**3 804 819**	**100,0**	**3 812 777**	**100,0**	**3 818 408**	**100,0**

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek.
Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Beroepsmilitairen inbegrepen.

Personeel werkzaam in de nijverheid en opgenomen in de maatschappelijke zekerheid op 30 juni

(duizenden)

BEDRIJFSTAK	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Steenkolenmijnen en ertsontginning	91,8	88,7	90,4	83,4	72,8	64,4	56,9	49,4
Groeven	10,3	10,4	10,6	10,3	9,7	9,1	9,2	9,6
Voedingsmiddelennijverheid	78,2	80,0	80,8	78,0	80,4	81,5	80,2	80,9
Drankbereiding	27,8	28,0	27,8	27,2	26,7	25,8	25,0	24,6
Tabaksindustrie	9,2	9,1	9,5	9,9	9,5	9,0	8,6	8,3
Scheikundige nijverheid	70,3	71,9	73,7	74,2	73,9	73,4	74,3	75,3
Rubbernijverheid	8,6	8,6	8,8	9,0	8,5	8,1	8,4	8,9
Houtbewerking	45,7	46,1	48,8	48,4	49,2	48,5	47,8	50,6
Papier- en kartonnijverheid	24,1	25,3	26,3	27,0	26,7	25,9	26,0	27,4
Boekbedrijf en fotografie	33,9	34,5	35,3	36,3	37,2	37,1	37,6	39,1
Huiden- en lederindustrie	10,5	10,2	10,6	10,2	9,7	9,0	9,0	9,1
Textielnijverheid	145,7	148,3	149,6	142,6	142,6	131,5	128,1	126,4
Kleding	85,2	86,6	90,4	88,9	92,6	87,7	85,2	87,1
Water-, gas- en elektriciteitsvoorziening	19,8	20,1	21,1	21,3	21,2	21,3	21,6	21,8
Ceramiek- en glasnijverheid	74,3	72,2	75,2	75,5	71,9	69,2	65,6	67,9
Metaalnijverheid	412,3	416,2	432,4	442,3	437,5	424,6	422,0	447,5
Kunstambacht en precisiebedrijven	16,5	16,9	17,0	17,0	17,9	18,8	17,9	17,6
Bouwbedrijf	219,8	233,8	238,7	240,8	242,9	250,3	248,3	250,8
Transportbedrijf (a)	73,5	75,2	75,6	77,2	77,8	75,9	74,5	75,5
Diverse bedrijven	10,1	11,0	12,4	13,2	13,5	14,8	15,7	18,5
Totaal	**1 467,6**	**1 493,1**	**1 535,0**	**1 532,7**	**1 522,2**	**1 485,9**	**1 461,9**	**1 496,3**

Bron : Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

(a) Exclusief het personeel van de N.M.B.S. en van de N.M.V.B.
Exclusief het vast personeel van de Instituten der Belgische Radio en Televisie.

Aantal arbeiders en uren-arbeiders in sommige bedrijfstakken (a)

(duizenden)

BEDRIJFSTAK	Tewerkgestelde arbeiders (maandgemiddelden)				Uren-arbeiders			
	1966	1967	1968	1969	1966	1967	1968	1969
Steenkolenmijnen (b)	54,5	47,6	40,8	35,1	110 190	98 395	83 530	70 126
Cokesfabrieken	3,7	3,3	3,2	3,0	7 544	6 778	6 395	5 836
IJzer- en staalnijverheid (c)	46,1	45,2	45,0	45,6	95 019	92 417	91 841	93 068
Industrie der non-ferrometalen	18,0	16,3	15,9	16,5	37 169	32 908	32 232	33 063
Metaalverwerkende nijverheid	228,2	218,9	214,5	235,7	447 437	421 315	413 449	451 225
Rubbernijverheid	5,4	5,1	5,1	5,6	10 399	9 750	10 055	10 862
Papiernijverheid (producerende inrichtingen)	9,3	8,9	9,1	8,9	18 376	17 644	18 051	17 487
Papiernijverheid (verwerkende inrichtingen)	12,6	12,0	12,0	13,1	25 083	23 364	23 230	25 300
Steengroeven	6,3	5,9	5,2	5,7	12 585	11 621	9 567	10 753
Kalk, kalksteen en kalkderivaten	4,1	3,9	4,0	3,9	8 343	8 043	8 143	8 116
Aardewerkindustrie	8,8	8,2	7,0	6,5	17 714	16 528	13 652	12 798
Cementnijverheid	2,8	2,7	2,5	2,4	5 774	5 451	4 971	4 748
Glasnijverheid	21,8	20,9	21,2	22,0	42 446	41 141	41 680	42 660
Houtnijverheid	31,4	31,6	31,6	33,6	64 159	63 581	63 178	66 950
Keramiek nijverheid	7,6	6,8	6,4	6,2	15 010	13 195	12 276	12 191
Bouwbedrijf	102,6	104,4	100,1	99,9	195 436	196 969	182 585	180 818
Spinnerijen: katoen, vlas en hennep (d)	13,5	11,6	10,9	10,9	..	..	..	..
wol, jute, harde vezels	17,8	15,8	15,6	16,3	33 045	28 074	29 199	29 827
Weverijen	35,7	33,2	31,6	31,8	69 885	62 150	61 899	60 808
Andere textielbedrijven	5,1	4,6	4,4	4,4	9 364	8 155	7 900	7 706
Tricotagenijverheid	19,2	19,1	18,8	18,5	36 692	34 873	35 140	34 357
Dierlijke en plantaardige oliën	1,8	1,4	1,3	1,3	3 151	2 996	2 731	2 538
Tabaksnijverheid	6,3	5,9	5,7	5,5	11 683	11 007	10 287	9 867
Ledernijverheid	2,2	2,2	2,2	2,2	4 556	4 359	4 322	4 337
Schoennijverheid	10,1	9,2	8,4	7,8	18 475	16 559	14 817	13 887
Pantoffelindustrie	1,6	1,5	1,3	1,2	3 019	2 661	2 408	2 149
Watervoorziening	3,9	4,0	4,2	4,3	8 100	8 649	8 855	9 067
Haven van Antwerpen	14,0	13,4	12,8	12,7	..	..	..	..

Bronnen : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Administratie van het Mijnwezen. Bedrijfsfederaties.

(a) In het algemeen maken de in deze tabel voorkomende industrieën het voorwerp uit van een produktiestatistiek en hebben de gegevens, in principe, betrekking op alle nijverheidsinrichtingen zonder onderscheid van het aantal tewerkgestelde arbeiders.
(b) Gemiddeld aantal aanwezige ondergrondse arbeiders per dag waarop werd gewerkt.
(c) Exclusief de bedrijven die uitsluitend vormstaal voortbrengen.
(d) Voor deze bedrijfstakken, aantal spillen-uren van 1966 tot 1969 : 5.583, 4.813, 4.952 en 5.083 miljoen.

Indeling per provincie en taalstreek van de onder de sociale zekerheid ressorterende werkgevers en arbeiders op 30 juni 1969 (a)

PROVINCIE OF STREEK	Inrichtingen	Werklieden			Bedienden			Totaal der arbeiders
		Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	
Antwerpen	25 039	215 546	56 811	272 357	77 011	41 974	118 985	391 342
Brabant	42 868	267 192	92 100	359 292	184 286	118 090	302 376	661 668
West-Vlaanderen	20 767	128 670	43 332	172 002	27 326	19 539	46 865	218 867
Oost-Vlaanderen	19 702	138 296	62 048	200 344	33 827	22 231	56 058	256 402
Henegouwen	18 328	162 942	41 483	204 425	39 735	28 565	68 300	272 725
Luik	17 139	131 589	33 569	165 158	41 347	28 236	69 583	234 741
Limburg	8 217	75 508	16 574	92 082	13 976	8 472	22 448	114 530
Luxemburg	3 709	14 939	2 511	17 450	3 308	2 795	6 103	23 553
Namen	7 048	37 250	6 937	44 187	10 298	7 807	18 105	62 292
Vlaamse streek	*84 521*	*643 526*	*201 433*	*844 959*	*182 169*	*108 583*	*290 752*	*1 135 711*
Waalse streek	*49 985*	*372 965*	*89 946*	*462 911*	*101 079*	*71 469*	*172 548*	*635 459*
Brussel-Hoofdstad	*28 311*	*155 441*	*63 986*	*219 427*	*147 866*	*97 657*	*245 523*	*464 950*
Het Rijk...	**162 817**	**1 171 932**	**355 365**	**1 527 297**	**431 114**	**277 709**	**708 823**	**2 236 120**

(a) Exclusief de zeelieden ter koopvaardij en de binnenschippers.

Bron : Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

Verloop van de werkloosheid

JAARTAL	Volledige werkloosheid (a)			Gedeeltelijke werkloosheid (b) (c)		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
1958	86 748	29 606	116 354	51 011	20 135	71 146
1959	98 353	33 939	132 292	58 206	16 028	74 234
1960	85 266	29 008	114 274	37 283	10 762	48 045
1961	65 436	23 695	89 131	29 870	10 461	40 331
1962	50 109	20 834	70 943	29 009	9 442	38 451
1963	42 085	16 991	59 076	43 798	6 407	50 205
1964	35 869	14 494	50 363	19 823	6 904	26 727
1965	38 977	16 398	55 375	29 219	7 588	36 807
1966	43 306	18 192	61 498	28 090	7 639	35 729
1967	58 354	26 964	85 318	32 507	13 363	45 870
1968	68 664	34 066	102 730	30 905	9 103	40 008
1969	53 115	32 228	85 343	28 640	6 610	35 250

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

(a) Statistiek van de vergoede volledig werkloze werkzoekenden, met uitsluiting van de door de openbare besturen tewerkgestelde werklozen. Toestand op het einde van de maand en maandgemiddelde van het jaar.
(b) Daggemiddelden der gecontroleerde werklozen.
(c) Het ministerieel besluit van 4 april 1968 (*Belgisch Staatsblad* van 9 april 1968) werd van kracht op 8 april 1968, en heeft de vrijstelling zich op de gemeentelijke controle aan te bieden uitgebreid tot alle werklozen van 60 jaar of meer voor de mannen en van 55 jaar of meer voor de vrouwen. Daardoor zijn de gegevens vanaf 1968 niet volledig vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren.

Indeling der werkzoekenden, vergoede volledig werklozen, per provincie en taalstreek (a)

Mannen en vrouwen

PROVINCIE OF STREEK	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Antwerpen	9 659	9 381	8 877	11 388	14 737	10 957
Brabant.....	8 403	8 739	9 052	12 213	14 665	12 044
West-Vlaanderen	6 566	7 416	7 101	8 485	9 475	6 749
Oost-Vlaanderen	7 932	8 476	8 211	11 303	13 496	10 535
Henegouwen.....	7 717	9 438	11 628	15 937	18 748	16 240
Luik.....	5 897	7 244	10 542	15 419	19 079	18 533
Limburg	2 653	2 973	4 126	7 600	8 887	6 892
Luxemburg.....	321	362	423	775	1 054	1 051
Namen	1 215	1 346	1 538	2 198	2 589	2 342
Vlaamse streek	*28 383*	*30 264*	*30 303*	*41 486*	*49 814*	*37 830*
Waalse streek	*15 588*	*18 930*	*24 779*	*35 297*	*42 574*	*39 092*
Brussel (b)	*6 392*	*6 181*	*6 416*	*8 535*	*10 342*	*8 421*
Het Rijk...	**50 363**	**55 375**	**61 498**	**85 318**	**102 730**	**85 343**

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

(a) Gemiddelde op basis van eindemaandgegevens.
(b) Het betreft Brussel-hoofdstad, Brussel-randgemeenten, Halle-Vilvoorde alsook Edingen, Mark en Lettelingen van het arrondissement Zinnik.

Indeling der werkzoekenden, vergoede volledig werklozen, per provincie en taalstreek (a)

PROVINCIE OF STREEK	1964	1965	1966	1967	1968	1969
	MANNEN					
Antwerpen	7 269	6 920	6 493	8 102	10 192	7 336
Brabant	5 564	5 687	5 839	7 885	9 358	7 274
West-Vlaanderen	4 958	5 577	5 411	6 402	7 172	4 884
Oost-Vlaanderen	6 212	6 539	6 223	7 809	9 070	6 945
Henegouwen	4 887	5 878	7 482	9 952	11 304	8 549
Luik	3 907	4 984	7 564	10 910	13 022	11 562
Limburg	2 101	2 308	3 053	5 276	6 133	4 582
Luxemburg	259	285	310	610	828	745
Namen	712	799	931	1 408	1 585	1 238
Vlaamse streek	*21 763*	*22 737*	*22 585*	*29 450*	*34 755*	*25 538*
Waalse streek	*10 091*	*12 338*	*16 713*	*23 548*	*27 452*	*22 633*
Brussel (b)	*4 015*	*3 902*	*4 008*	*5 346*	*6 457*	*4 944*
Het Rijk	**35 869**	**38 977**	**43 306**	**58 354**	**68 664**	**53 115**
	VROUWEN					
Antwerpen	2 390	2 461	2 384	3 286	4 545	3 621
Brabant	2 839	3 052	3 213	4 328	5 307	4 770
West-Vlaanderen	1 608	1 839	1 690	2 083	2 303	1 865
Oost-Vlaanderen	1 720	1 937	1 988	3 494	4 426	3 590
Henegouwen	2 830	3 560	4 146	5 985	7 444	7 691
Luik	1 990	2 260	2 978	4 509	6 057	6 971
Limburg	552	665	1 073	2 324	2 754	2 310
Luxemburg	62	77	113	165	226	306
Namen	503	547	607	790	1 004	1 104
Vlaamse streek	*6 620*	*7 527*	*7 718*	*12 026*	*15 059*	*12 292*
Waalse streek	*5 497*	*6 592*	*8 066*	*11 749*	*15 122*	*16 459*
Brussel (b)	*2 377*	*2 279*	*2 408*	*3 189*	*3 885*	3 477
Het Rijk	**14 494**	**16 398**	**18 192**	**26 964**	**34 066**	**32 228**

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

(a) Gemiddelde op basis van eindemaandgegevens.

(b) Het betreft Brussel-hoofdstad, Brussel-randgemeenten, Halle-Vilvoorde alsook Edingen, Mark en Lettelingen van het arrondissement Zinnik.

Indeling der werkzoekenden, vergoede volledig werklozen, normale geschiktheid, per provincie en taalstreek (a)

PROVINCIE OF STREEK	1964	1965	1966	1967	1968	1969
	MANNEN					
Antwerpen	1 239	1 555	1 596	3 078	4 630	1 988
Brabant	1 408	1 821	2 213	4 219	5 488	3 084
West-Vlaanderen	1 220	1 938	2 075	3 021	3 492	1 620
Oost-Vlaanderen	794	1 309	1 507	2 977	3 895	1 718
Henegouwen	1 218	2 167	3 575	5 802	6 760	3 780
Luik	648	1 603	3 208	5 646	6 580	4 468
Limburg	238	492	1 098	2 763	3 048	1 254
Luxemburg	112	147	167	439	571	354
Namen	108	205	311	716	797	372
Vlaamse streek	*3 686*	*5 616*	*6 652*	*12 625*	*16 136*	*7 129*
Waalse streek	*2 163*	*4 273*	*7 465*	*13 025*	*15 152*	*9 215*
Brussel (b)	*1 136*	*1 348*	*1 633*	*3 011*	*3 973*	*2 294*
Het Rijk	**6 985**	**11 237**	**15 750**	**28 661**	**35 261**	**18 638**
	VROUWEN					
Antwerpen	1 058	1 123	1 063	1 793	2 777	1 881
Brabant	1 100	1 392	1 634	2 738	3 516	2 678
West-Vlaanderen	1 161	1 325	1 184	1 531	1 645	1 237
Oost-Vlaanderen	479	716	829	2 227	2 970	1 840
Henegouwen	1 511	2 133	2 580	4 307	5 634	5 669
Luik	753	1 015	1 596	2 961	4 138	4 768
Limburg	128	251	564	1 648	1 851	1 322
Luxemburg	50	64	97	146	206	270
Namen	188	231	280	426	604	647
Vlaamse streek	*3 000*	*3 807*	*3 989*	*7 782*	*9 990*	*6 878*
Waalse streek	*2 548*	*3 516*	*4 698*	*8 055*	*10 836*	*11 561*
Brussel (b)	*880*	*927*	*1 140*	*1 940*	*2 515*	*1 873*
Het Rijk	**6 428**	**8 250**	**9 827**	**17 777**	**23 341**	**20 312**

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

(a) Gemiddelde op basis van eindemaandgegevens.

(b) Het betreft Brussel-hoofdstad, Brussel-randgemeenten, Halle-Vilvoorde alsook Edingen, Mark en Lettelingen van het arrondissement Zinnik.

Indeling der werkzoekenden, vergoede volledig werklozen, normale geschiktheid, per provincie en taalstreek (a)

Mannen en vrouwen

PROVINCIE OF STREEK	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Antwerpen	2 297	2 678	2 659	4 871	7 407	3 869
Brabant	2 508	3 213	3 847	6 957	9 004	5 762
West-Vlaanderen	2 381	3 263	3 259	4 552	5 137	2 857
Oost-Vlaanderen	1 273	2 025	2 336	5 204	6 865	3 558
Henegouwen	2 729	4 300	6 155	10 109	12 384	9 449
Luik	1 401	2 618	4 804	8 607	10 728	9 236
Limburg	366	743	1 662	4 411	4 899	2 576
Luxemburg	162	211	264	585	777	624
Namen	296	436	591	1 142	1 401	1 019
Vlaamse streek	*6 686*	*9 423*	*10 641*	*20 407*	*26 126*	*14 007*
Waalse streek	*4 711*	*7 789*	*12 163*	*21 080*	*25 988*	*20 776*
Brussel (b)	*2 016*	*2 275*	*2 773*	*4 951*	*6 488*	*4 167*
Het Rijk	**13 413**	**19 487**	**25 577**	**46 438**	**58 602**	**38 950**

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

(a) Gemiddelde op basis van eindemaandgegevens.
(b) Het betreft Brussel-hoofdstad, Brussel-randgemeenten, Halle-Vilvoorde alsook Edingen, Mark en Lettelingen van het arrondissement Zinnik.

Indeling van de volledig werklozen per beroepsgroep en taalstreek in 1969 (a)

BEROEPSGROEP	MANNEN				VROUWEN				TOTAAL			
	Vlaamse streek	Waalse streek	Brussel (b)	Totaal	Vlaamse streek	Waalse streek	Brussel (b)	Totaal	Vlaamse streek	Waalse streek	Brussel (b)	Totaal
Bedienden	1 623	1 508	860	3 991	2 570	4 324	1 111	8 005	4 193	5 832	1 971	11 996
Artiesten	155	77	179	411	54	101	72	227	209	178	251	638
Landbouwers	711	259	29	999	66	23	—	89	777	282	29	1 088
Jagers, bosarbeiders	21	97	—	118	1	1	—	2	22	98	—	120
Vissers	107	—	—	107	—	—	—	—	107	—	—	107
Mijnwerkers	303	1 596	65	1 964	—	64	—	64	303	1 660	65	2 028
Groevearbeiders	27	178	5	210	1	14	—	15	28	192	5	225
Werknemers van het vervoer en van de televerbindingen	933	829	197	1 959	68	174	35	277	1 001	1 003	232	2 236
Spinners, wevers, breiers	868	483	17	1 368	936	1 091	96	2 123	1 804	1 574	113	3 491
Kleermakers, snijders, bontwerkers	293	135	131	559	1 423	1 787	306	3 516	1 716	1 922	437	4 075
Ledersnijders, oppinners, marokijnwerkarbeiders	261	142	61	464	351	215	56	622	612	357	117	1 086
Bedieners van metaalovens, walsers, draadtrekkers, vormers, mecaniciens, gereedschapsmakers, elektriciens	2 186	3 707	487	6 380	403	1 128	87	1 618	2 589	4 835	574	7 998
Diamantbewerkers	678	—	4	682	88	—	—	88	766	—	4	770
Timmerlieden, schrijnwerkers, meubelmakers	1 074	606	167	1 847	45	57	2	104	1 119	663	169	1 951
Schilders, behangers, metselaars, vloerleggers, plafonneerders	3 201	2 116	431	5 748	3	15	4	22	3 204	2 131	435	5 770
Letterzetters, drukkers	101	80	46	227	38	112	20	170	139	192	66	397
Pottenbakkers, ovenbedieners, glasvormers	321	368	41	730	323	681	8	1 012	644	1 049	49	1 742
Molenaars, bakkers, brouwers	427	214	128	769	483	403	9	895	910	617	137	1 664
Arbeiders van de scheikundige bedrijven	35	81	37	153	27	158	14	199	62	239	51	352
Tabaksbewerkers	24	2	—	26	181	103	2	286	205	105	2	312
Ambachtslieden en arbeiders niet elders vermeld	131	77	64	272	160	326	74	560	291	403	138	832
Inpakkers en soortgelijke arbeiders	88	22	24	134	646	565	214	1 425	734	587	238	1 559
Machinisten voor stationaire machines, graafmachines en hijswerktuigen	191	330	22	543	—	2	—	2	191	332	22	545
Havenarbeiders en warenbehandelaars	383	424	248	1 055	48	575	49	672	431	999	297	1 727
Koks, kamermeisjes, zaalkelners, serveerders	524	268	352	1 144	888	643	231	1 762	1 412	911	583	2 906
Andere gespecialiseerde arbeiders in de diensten	250	267	73	590	1 104	2 236	510	3 850	1 354	2 503	583	4 440
Handlangers	10 622	8 767	1 276	20 665	2 385	1 661	577	4 623	13 007	10 428	1 853	25 288
Algemeen totaal...	**25 538**	**22 633**	**4 944**	**53 115**	**12 292**	**16 459**	**3 477**	**32 228**	**37 830**	**39 092**	**8 421**	**85 343**

(a) Werkzoekenden, vergoede volledig werklozen. Gemiddelde op basis van eindemaandgegevens.
(b) Het betreft Brussel-hoofdstad, Brussel-randgemeenten, Halle-Vilvoorde alsook Edingen, Mark en Lettelingen van het arrondissement Zinnik.

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

Werkzoekenden, uitkeringstrekkende volledig werklozen, ingeschreven op het einde van de maand

Alle catgorieën

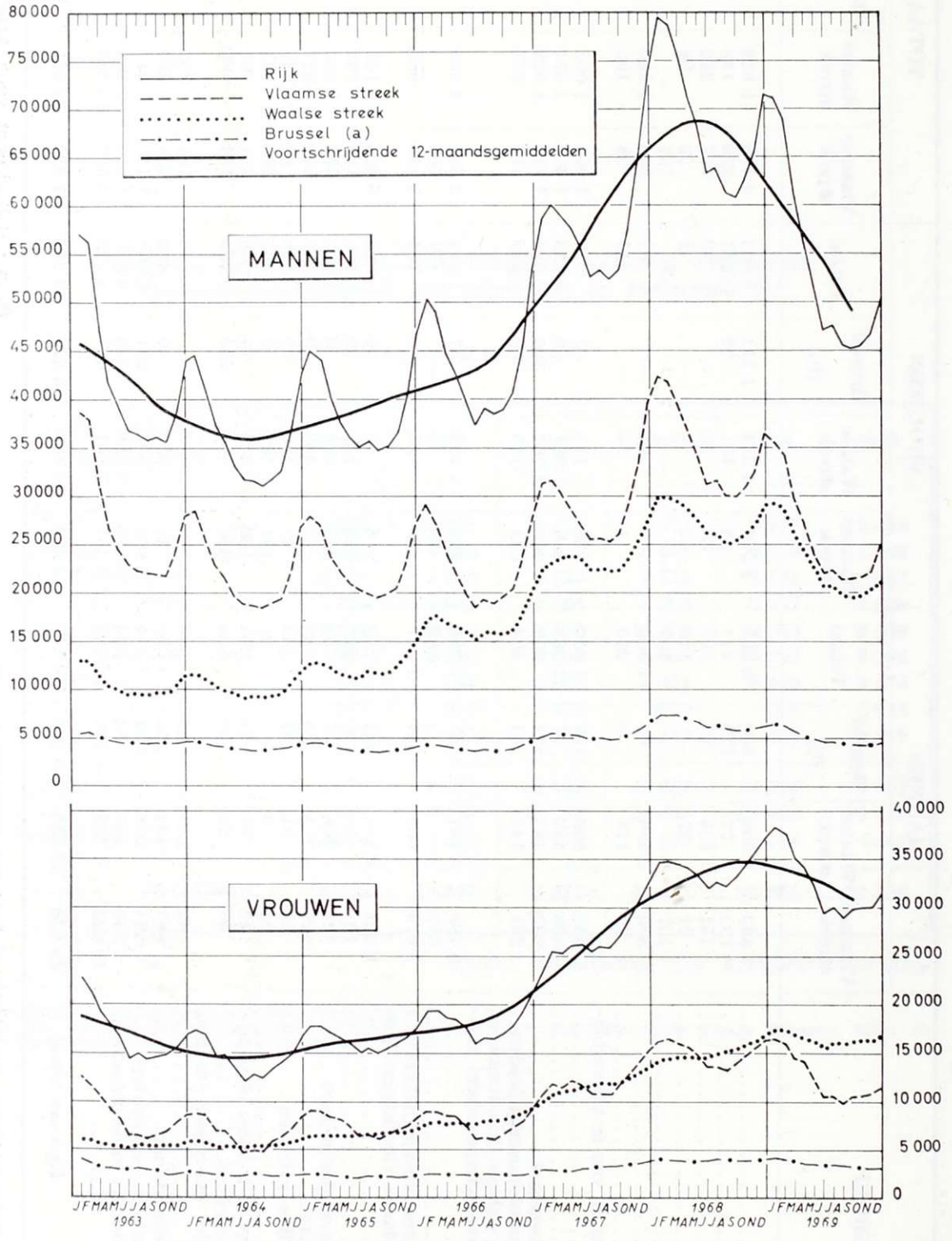

Bronnen : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.
Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Brussel = Brussel hoofdstad, Brussel - randgemeenten, Halle-Vilvoorde, Edingen, Mark en Lettelingen.

Werkzoekenden, uitkeringstrekkende volledig werklozen, ingeschreven op het einde van de maand

Normale geschiktheid

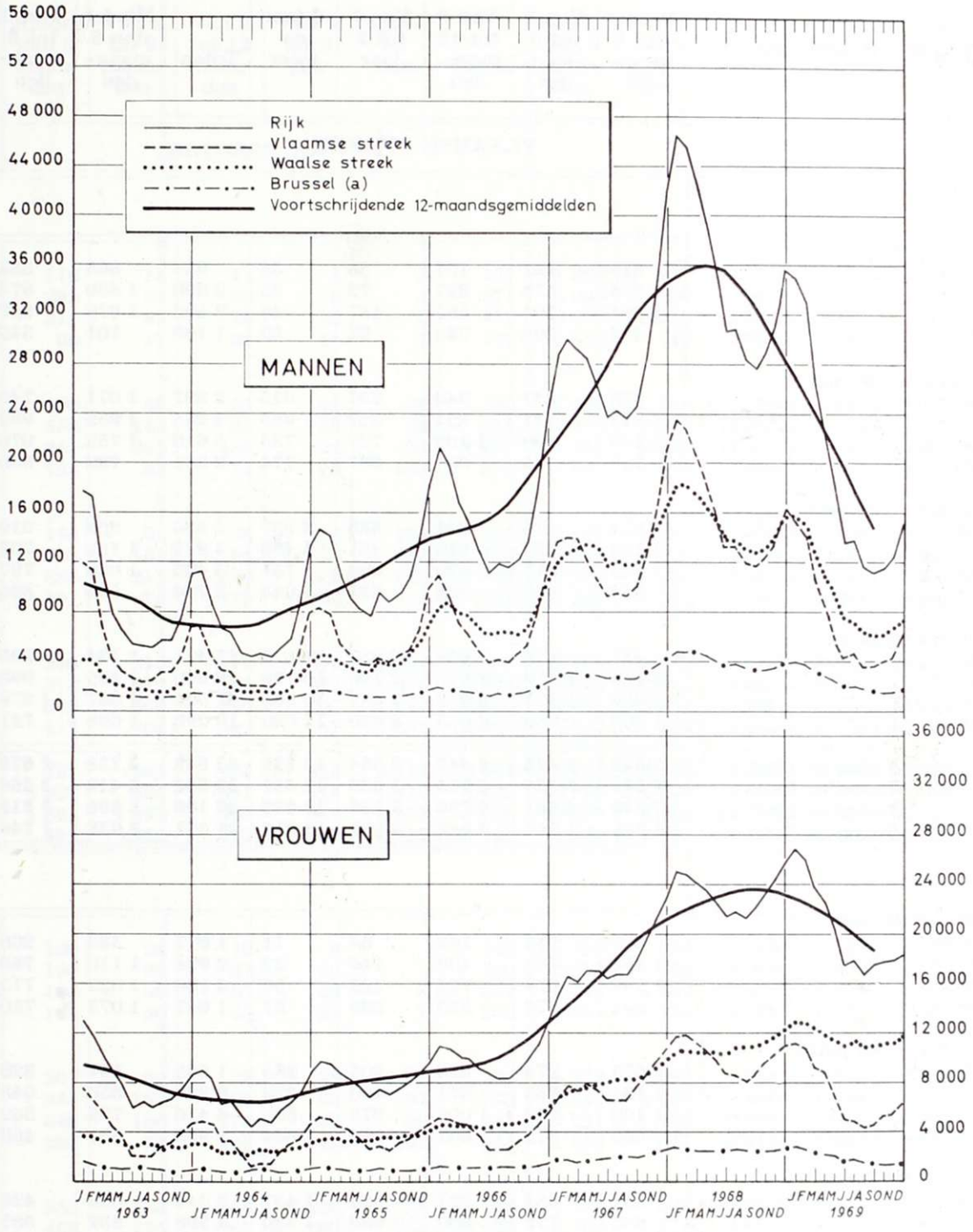

Bronnen : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.
Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Brussel = Brussel hoofdstad, Brussel - randgemeenten, Halle-Vilvoorde, Edingen, Mark en Lettelingen.

Indeling van de volledig werklozen volgens

LEEFTIJDSGROEP	WERKLOO									
	Minder dan 3 maanden	Van 3 tot 6 maanden	Van 6 tot 12 maanden	Van 1 tot 2 jaar	2 jaar en meer	Totaal	Minder dan 3 maanden	Van 3 tot 6 maanden	Van 6 tot 12 maanden	Van 1 tot 2 jaar
	VLAAMSE STREEK						WAALS			
	MA									
Minder dan 25 jaar :										
1966	619	141	107	36	32	935	865	333	218	50
1967	1 878	578	327	72	35	2 890	1 830	874	630	143
1968	1 881	704	685	187	46	3 503	1 676	853	818	352
1969	556	203	248	93	69	1 169	701	345	351	183
Van 25 tot — 40 jaar :										
1966	938	247	340	257	615	2 397	1 071	740	593	299
1967	1 913	721	624	322	665	4 245	1 955	982	876	633
1968	2 149	890	1 109	727	735	5 610	1 753	979	1 148	973
1969	720	185	301	381	774	2 361	732	330	488	514
Van 40 tot — 50 jaar :										
1966	654	215	341	338	1 337	2 885	668	610	480	414
1967	1 140	533	610	451	1 483	4 217	1 132	707	749	843
1968	1 314	616	920	894	1 751	5 495	1 020	707	943	1 180
1969	512	216	428	635	1 943	3 734	554	330	640	880
Van 50 tot 65 jaar :										
1966	1 431	873	1 659	2 233	11 275	17 471	1 134	995	1 130	1 200
1967	2 168	1 552	2 212	2 190	10 778	18 900	1 495	993	1 455	2 160
1968	2 496	1 871	3 082	3 487	10 565	21 501	1 357	1 276	1 907	2 585
1969	1 208	960	2 065	3 830	11 030	19 093	1 098	741	1 886	2 982
Totaal in 1966 ...	**3 642**	**1 476**	**2 447**	**2 864**	**13 259**	**23 688**	**3 738**	**2 678**	**2 421**	**1 969**
Totaal in 1967 ...	**7 099**	**3 384**	**3 773**	**3 035**	**12 961**	**30 252**	**6 412**	**3 556**	**3 710**	**3 781**
Totaal in 1968 ...	**7 840**	**4 081**	**5 796**	**5 295**	**13 097**	**36 109**	**5 806**	**3 815**	**4 816**	**5 095**
Totaal in 1969 ...	**2 996**	**1 564**	**3 042**	**4 939**	**13 816**	**26 357**	**3 085**	**1 746**	**3 365**	**4 569**
	VRO									
Minder dan 25 jaar :										
1966	600	234	168	64	11	1 077	580	266	173	110
1967	1 553	766	439	144	22	2 924	1 110	763	568	237
1968	1 253	678	724	425	56	3 136	1 029	775	891	737
1969	894	378	375	233	67	1 947	1 075	750	961	777
Van 25 tot — 40 jaar :										
1966	575	274	326	205	285	1 665	597	329	384	401
1967	1 134	785	671	400	336	3 326	850	643	669	661
1968	1 160	748	1 003	975	530	4 416	785	562	846	1 161
1969	669	375	601	594	664	2 903	667	469	769	1 111
Van 40 tot 60 jaar :										
1966	581	381	521	524	1 437	3 444	553	426	564	751
1967	883	712	800	683	1 520	4 598	837	587	795	961
1968	1 032	761	1 307	1 273	1 833	6 206	748	555	943	1 521
1969	656	432	975	1 279	2 266	5 608	640	490	908	1 451
Totaal in 1966 ...	**1 756**	**889**	**1 015**	**793**	**1 733**	**6 186**	**1 730**	**1 021**	**1 121**	**1 271**
Totaal in 1967 ...	**3 570**	**2 263**	**1 910**	**1 227**	**1 878**	**10 848**	**2 797**	**1 993**	**2 032**	**1 861**
Totaal in 1968 ...	**3 445**	**2 187**	**3 034**	**2 673**	**2 419**	**13 758**	**2 562**	**1 892**	**2 680**	**3 422**
Totaal in 1969 ...	**2 219**	**1 185**	**1 951**	**2 106**	**2 997**	**10 458**	**2 382**	**1 709**	**2 638**	**3 341**

(a) Telling van 30 juni. De gegevens omvatten de werklozen tewerkgesteld door de openbare besturen.
(b) Het betreft Brussel-hoofdstad, Brussel-randgemeenten, Halle-Vilvoorde alsook Edingen, Mark en Lettelingen van het

eftijdsgroep, duur en taalstreek (a)

EIDSDUUR													
2 jaar en meer	Totaal	Minder dan 3 maanden	Van 3 tot 6 maanden	Van 6 tot 12 maanden	Van 1 tot 2 jaar	2 jaar en meer	Totaal	Minder dan 3 maanden	Van 3 tot 6 maanden	Van 6 tot 12 maanden	Van 1 tot 2 jaar	2 jaar en meer	Totaal
TREEK		BRUSSEL (b)						HET RIJK					
EN													
12	1 478	116	13	14	5	3	151	1 600	487	339	91	47	2 564
28	3 505	292	47	25	3	4	371	4 000	1 499	982	218	67	6 766
51	3 750	313	81	39	13	6	452	3 870	1 638	1 542	552	103	7 705
96	1 676	96	17	32	14	7	166	1 353	565	631	290	172	3 011
421	3 124	190	59	51	41	89	430	2 199	1 046	984	597	1 125	5 951
521	4 969	550	142	85	53	88	918	4 418	1 845	1 585	1 010	1 274	10 132
770	5 623	649	253	185	92	98	1 277	4 551	2 122	2 442	1 792	1 603	12 510
875	2 939	193	63	72	78	104	510	1 645	578	861	973	1 753	5 810
919	3 091	145	61	58	48	188	500	1 467	886	879	800	2 444	6 476
1 150	4 581	282	131	95	75	192	775	2 554	1 371	1 454	1 369	2 825	9 573
1 710	5 566	380	211	194	119	223	1 127	2 714	1 534	2 057	2 199	3 684	12 188
2 099	4 509	191	75	119	139	259	783	1 257	621	1 187	1 660	4 301	9 026
5 005	9 470	340	215	277	322	1 831	2 985	2 905	2 083	3 066	3 761	18 111	29 926
4 972	11 081	573	372	366	387	1 626	3 324	4 236	2 917	4 033	4 743	17 376	33 305
5 853	12 975	619	460	540	640	1 591	3 850	4 472	3 607	5 529	6 709	18 009	38 326
6 682	13 389	411	268	492	759	1 697	3 627	2 717	1 969	4 443	7 571	19 409	36 109
6 357	**17 163**	**791**	**348**	**400**	**416**	**2 111**	**4 066**	**8 171**	**4 502**	**5 268**	**5 249**	**21 727**	**44 917**
6 671	**24 136**	**1 697**	**692**	**571**	**518**	**1 910**	**5 388**	**15 208**	**7 632**	**8 054**	**7 340**	**21 542**	**59 776**
8 384	**27 914**	**1 961**	**1 005**	**958**	**864**	**1 918**	**6 706**	**15 607**	**8 901**	**11 570**	**11 252**	**23 399**	**70 729**
9 752	**22 513**	**891**	**423**	**715**	**990**	**2 067**	**5 086**	**6 972**	**3 733**	**7 122**	**10 494**	**25 635**	**53 956**
VEN													
22	1 159	100	26	13	6	—	145	1 280	526	354	188	33	2 381
45	2 723	192	66	31	10	1	300	2 855	1 595	1 038	391	68	5 947
138	3 570	166	89	67	23	6	351	2 448	1 542	1 682	1 185	200	7 057
356	3 915	125	50	45	25	7	252	2 094	1 178	1 381	1 031	430	6 114
397	2 109	201	60	38	38	71	408	1 373	663	748	645	753	4 182
621	3 444	341	162	106	53	81	743	2 325	1 590	1 446	1 114	1 038	7 513
989	4 348	346	186	176	167	90	965	2 291	1 496	2 025	2 308	1 609	9 729
1 561	4 584	222	73	108	141	101	645	1 558	917	1 478	1 853	2 326	8 132
2 102	4 397	383	163	188	226	778	1 738	1 517	970	1 273	1 502	4 317	9 579
2 353	5 537	466	275	297	280	758	2 076	2 186	1 574	1 892	1 928	4 631	12 211
2 922	6 688	538	330	442	478	826	2 614	2 318	1 646	2 692	3 271	5 581	15 508
3 816	7 305	396	245	373	510	976	2 500	1 692	1 167	2 256	3 240	7 058	15 413
2 521	**7 665**	**684**	**249**	**239**	**270**	**849**	**2 291**	**4 170**	**2 159**	**2 375**	**2 335**	**5 103**	**16 142**
3 019	**11 704**	**999**	**503**	**434**	**343**	**840**	**3 119**	**7 366**	**4 759**	**4 376**	**3 433**	**5 737**	**25 671**
4 049	**14 606**	**1 050**	**605**	**685**	**668**	**922**	**3 930**	**7 057**	**4 684**	**6 399**	**6 764**	**7 390**	**32 294**
5 733	**15 804**	**743**	**368**	**526**	**676**	**1 084**	**3 397**	**5 344**	**3 262**	**5 115**	**6 124**	**9 814**	**29 659**

rondissement Zinnik.

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

TWEEDE DEEL

PRODUKTIE VAN GOEDEREN EN DIENSTEN

HOOFDSTUK ÉÉN

LANDBOUW EN VISVANGST

AFDELING I. - LANDBOUW

§ 1. — ALGEMENE TOESTAND VAN DE LANDBOUW

De resultaten van de landbouwsector waren in 1969 niet onverdeeld gunstig. Het voorjaar was nogal koud en vochtig waardoor sommige gewassen een weinig geremd werden tijdens hun groei. Voor de maanden juni en augustus was de neerslag meer dan voldoende met zonnige tussenperioden. De hooitijd kende aldus een uiterst geschikt weder, maar tijdens de maand juli werd op sommige plaatsen heel wat schade aangericht door de hevige onweders. De ononderbroken regen tijdens de tweede helft van de maand augustus en de eerste helft van september heeft zware schade aangericht aan de nog niet geoogste graangewassen. In de gevallen waar het oogsten nog mogelijk was, was de kwaliteit vrij slecht. De weersverbetering die daarna is ingetreden heeft een gunstige weerslag gehad op de suikerbieten- en aardappelteelt.

Ondanks deze minder gunstige evolutie mag een lichte verbetering van het land- en tuinbouwinkomen worden verwacht, voornamelijk als gevolg van de uitgesproken stijging in de veeteelt, met uitzondering van de zuivelprodukten. Niet alleen nam de produktie toe maar tevens waren de prijzen ook relatief gunstig.

Ook voor de groente- en fruitteelt wordt eenlichte verbetering verwacht, vooral dank zij de areaaluitbreiding, de betere rendementen en de hogere prijzen voor de groenten; in de fruitsector werden overschotten genoteerd.

De lasten gedragen door de landbouwers zijn echter een weinig gestegen. Het globaal indexcijfer steeg van 118,4 tot 120,9 punten. Deze verhoging is vooral te wijten aan de stijging van de pachtprijzen, het materieel en de belastingen. Nochtans is deze stijging niet van die aard dat de meerwaarde van de produktie erdoor zou worden bedreigd.

Wat de tewerkstelling betreft heeft de algemene tendens zich verder doorgezet. Volgens de telling van 15 mei bedroeg het aantal werkkrachten 296 376 personen, tegenover 311 451 in 1968, waarvan respectievelijk 181 223 en 192 345 bestendig tewerkgesteld waren. Voor deze laatsten werd een daling van 5,8 % genoteerd; die van de bedrijfshoofden bedroeg 4,3 %.

De buitenlandse handel van de landbouwprodukten ontwikkelde zich in gunstige zin. De export nam toe met 22,5 %, tegenover een stijging van 14 % voor de import. Tijdens het afgelopen jaar werd een aanmerkelijke verbetering genoteerd van de uitvoer van produkten van de akkerbouw (41,8 %) ; die van de tuinbouw en van dierlijke produkten stegen verder (respectievelijk met 19,4 % en 18,9 %).

Tijdens de periode van 1962 tot 1969 werd het patroon van de in- en uitvoer in belangrijke mate gewijzigd. De uitvoerstijging was vooral geconcentreerd op de dierlijke sector waarvan het aandeel in 1969 reeds was opgelopen tot 61,67 % tegen 42,7 % in 1962. Bij de invoer daarentegen deed zich een omgekeerde tendens voor.

Het aantal land- en tuinbouwtrekkers bleef eveneens tijdens het afgelopen jaar verder toenemen. Daarenboven stelt men een achteruitgang vast van het aantal land- en tuinbouwjeeps, land- en tuinbouwvrachtwagens en pikbinders, terwijl dat der pikdorsers slechts in zeer geringe mate is toegenomen. De mechanisatie schijnt zich tijdens het afgelopen jaar meer op andere activiteiten te hebben toegespitst zoals kunstmeststrooiers, sproeitoestellen, opraappersen, bieten- en aardappeloogstmachines, melkkoelers en drooginrichtingen voor granen en groenvoeders.

Tijdens het afgelopen jaar heeft zich een verdere areaalinkrimping voorgedaan. Deze bedroeg op 15 mei 1969 nog slechts 1 553 540 ha wat, samen met de sterkere inkrimping van het aantal landbouwbedrijven de gemiddelde bedrijfsoppervlakten deed toenemen van 7,75 ha in 1968 tot 7,99 ha. De vermindering van het aantal bedrijven is, wat het Vlaamse landsgedeelte betreft, procentueel het hoogst in de provincies met een hoog ontwikkeld industriepatroon, zoals Brabant en Antwerpen. In het Waalse landsgedeelte had deze vermindering vooral betrekking op de provincies Henegouwen en Luxemburg. Voor Henegouwen kan eveneens de sterke afvloeiingsmogelijkheid naar andere sectoren worden ingeroepen. Voor de provincie Luxemburg, daarentegen, dient rekening te worden gehouden met het laag gemiddeld inkomen.

§ 2. — TOESTAND PER SECTOR

1. — *Akkerbouw.*

a) *Graangewassen.*

De oppervlakte besteed aan de graanteelt bleef volgens de telling van 15 mei 1969 verder dalen en bereikte nog slechts 472 705 ha, dit is 1,7 % minder dan het voorgaande jaar.

Deze vermindering betreft vooral de broodgranen en meer speciaal de wintertarwe en de rogge. De totale geraamde oppervlakte voor de niet broodgranen bleef praktisch ongewijzigd. Men stelt een lichte verschuiving vast van de winter- naar de zomergerst, die globaal echter een toeneming gaf van 1 %. Voor haver heeft de dalende tendens zich verder doorgezet. De

produktie is dit jaar heel wat lager uitgevallen vooral als gevolg van de slechte weersomstandigheden die zich tijdens de tweede helft van de maand augustus en begin september hebben voorgedaan.

De produktie van wintertarwe daalde met 13 %, tegen slechts 6,14 voor de zomertarwe. Ook voor de rogge was de achteruitgang van de produktie aanzienlijk (— 19,8 %). Niet alleen de opbrengst lag heel wat lager maar ook de kwaliteit van sommige partijen, die vooral te lijden hadden van de regen, was vrij slecht, zodat heel wat meer voor denaturering diende te worden bestemd.

De produktie van wintergerst vertoonde slechts een lichte daling (— 1,7 %); voor zomergerst was de achteruitgang een weinig hoger (— 3,9 %), maar voor haver was hij veel sterker (— 10,8 %).

Wat de prijsontwikkeling betreft, waren voor het ganse jaar de gemiddelde prijzen voor winter-, zomer- en brouwerijgerst hoger dan een jaar voordien, terwijl een tegenovergestelde tendens werd genoteerd voor tarwe, rogge en haver. De minder gunstige prijzen voor tarwe, ondanks het feit dat voor de kampagne zowel de richtprijs als de interventie en de drempelprijs ongewijzigd bleven, is te wijten aan de minder goede kwaliteit van de geleverde partijen. Dit is eveneens het geval voor de rogge. Voor de gerst werden de E.E.G.-prijzen een weinig verhoogd wat, samen met de betere kwaliteit, ook aanleiding heeft gegeven tot betere marktprijzen. Voor de haver waren de prijzen eveneens gunstiger.

b) *Droog geoogste peulvruchten, nijverheidsgewassen, wortel- en knolgewassen.*

De totale oppervlakte aan droog geoogste peulvruchten is slechts in geringe mate gedaald. Deze achteruitgang werd vooral veroorzaakt door de vermindering van het met erwten beteelde areaal, hoewel deze teelt nog steeds de belangrijkste blijft in deze categorie.

De opbrengst per hectare was een weinig gunstiger voor de bonen en voornamelijk voor de veldbonen, terwijl er zich voor de erwten een lichte daling voordeed.

Bij de nijverheidsgewassen stelde men een lichte areaaluitbreiding vast (+ 1,3 %). Deze oppervlaktestijging is hoofdzakelijk het gevolg van een uitbreiding van de teelt van suikerbieten en vlas, die respectievelijk steeg met 0,4 % en 6,8 %. Voor koffiecichorei was de uitbreiding aanmerkelijk (+ 11%). Voor hop en koolzaad bedroeg de areaalinkrimping respectievelijk 1,4 % en 17,9 %. Enkel voor suikerbieten en hop verbeterde het rendement, terwijl voor de overige soorten het tegenovergestelde werd vastgesteld.

De produktie van suikerbieten bedroeg 4,2 miljoen ton, dit is lichtelijk hoger dan een jaar voordien. Dank zij de goede weersomstandigheden, waarin de oogst verliep viel het suikergehalte gunstig uit.

De produktie van vlas bedroeg 101 244 t, dit is een stijging van 3,3 % t.o.v. 1968. De kwaliteit had echter sterk geleden onder de voortdurende regens. De cichoreiproduktie vertoonde een stijging van 10,1 %.

De tendens tot areaalinkrimping voor aardappelen zette zich tijdens het afgelopen jaar verder door, maar de opbrengst per hectare was hoger; deze inkrimping deed zich voor bij alle variëteiten maar was het grootst voor de vroege aardappelen (— 9,8 %), gevolgd door de halfvroege (— 8,6 %) en de late aardappelen (— 7,2 %).

Vanaf het begin van het seizoen werden goede prijzen voor vroege aardappelen genoteerd. Dit was eveneens het geval voor de latere soorten. Tijdens de maand december bereikte de prijs 325,8 F per 100 kg.

c) *Groenvoeder.*

De totale oppervlakte voor wortel- en knolgewassen nam toe van 34 117 tot 34 585 ha. Deze stijging met 468 ha is te danken aan een belangrijke uitbreiding van de teelt van voeder- en halfsuikerbieten (+ 523 ha). Daarentegen daalde het beteelde areaal voor voederwortelen en koolrapen.

De opbrengst van voederbieten en die van voederwortelen vielen heel wat lager uit dan verleden jaar.

De oppervlakte beteeld met groenvoedergewassen is tijdens het jaar 1969 opnieuw een weinig toegenomen. Deze toeneming is vooral een gevolg van de sterke uitbreiding van melkrijpe maïs en dit vooral ten nadele van de teelt van klavers en luzerne.

De eerste snede van de klaversoorten was zeer gunstig omwillle van de afwisselend zonnige en regenachtige periodes die een zeer gunstige invloed hebben uitgeoefend op de groei. De tweede snede daarentegen viel lager uit dan verleden jaar. Het rendement per ha voor melkrijpe maïs lag heel wat hoger zodat de produktie, mede dank zij de areaaluitbreiding, een forse stijging onderging.

2. — *Veehouderij.*

a) *Algemeen.*

Op basis van de tellingen van 15 mei blijft het aantal paarden een dalende tendens vertonen. Niet alleen het aantal zware trekpaarden verminderde, ook dat der andere soorten daalde maar in mindere mate.

De rundveestapel nam slechts in zeer geringe mate toe (+ 1,4 %); de melkveestapel steeg slechts op een onbeduidende wijze (+ 0,7 %). Verder is het aantal mestkalveren tussen 3 en 12 maanden toegenomen, alsook het aantal mestrunderen tussen 1 en 2 jaar. Het aantal vaarzen is gedurende de laatste drie jaren licht gestegen.

De varkensstapel blijft eveneens gestadig toenemen. Ten opzichte van het voorgaande jaar bedroeg de stijging zelfs 12,1 %.

De aangroei van de pluimveestapel was vrij groot, namelijk met 15,7 %; vooral de kuikens, de jonge hennen en eveneens de leghennen namen toe.

b) *Vleesproduktie.*

Het aantal slachtingen is tijdens het afgelopen jaar met 3,1 % toegenomen en het geslacht gewicht met 3,6 %. Dit wijst er op dat het gemiddeld gewicht per dier is gestegen. Vooral werden een groter aantal schapen, lammeren en paarden geslacht.

Het aantal geslachte varkens nam toe met 0,6 %, terwijl er zich voor de runderen een lichte daling voordeed (— 0,7 %). De produktie voor alle categorieën is echter toegenomen. Het geslacht gewicht van paarden steeg met 13,5 %. Voor schapenvlees stelde men zelfs een verdubbeling vast. Voor het varkensvlees bedroeg de stijging slechts 1,8 %. Voor de rundvleesproduktie treft men een achteruitgang aan van het geslacht gewicht van ossen en stieren, terwijl voor de koeien, ondanks de daling van het aantal, de stijging van het geslacht gewicht 5,6 % bedroeg.

Opmerkelijk is dat voor vaarzen en kalveren zowel het aantal als het geslacht gewicht is gestegen.

De prijzen voor het rundvlees waren over het algemeen zeer gunstig. Dit was eveneens het geval voor het varkens- en schapenvlees. Daarentegen steeg de prijs van het paardevlees en ook die der soepkippen.

c) *Eier- en zuivelproduktie.*

De uitbreiding van de leghennenstapel met 20,5 % bracht ongetwijfeld een nagenoeg even grote uitbreiding van de eierproduktie met zich mede.

Als gevolg van de toeneming van het aantal melkkoeien en de goede opbrengst aan groenvoedergewassen is de melkproduktie enigszins toegenomen (+ 0,2 %). Het prijsverloop was echter niet zo gunstig, want zowel voor de middelgrote eieren, als voor de melkerijmelk en de hoeveboter vertoonde het jaarlijks indexcijfer een daling.

3. — *Tuinbouw.*

Tijdens het afgelopen jaar kende de groenteteelt in open lucht een flinke uitbreiding. Deze toeneming kwam vooral tot uiting in de groen geoogste erwten en bonen en ook bij de schorseneren. De teelt van asperges en tomaten blijft verder achteruitgaan.

De totale oppervlakte bestemd voor de fruitteelt is gedaald met 2,7 %. Dit is vooral te wijten aan het rooien van hoogstammige aanplantingen. De gunstige prijsevolutie gedurende de laatste jaren ligt aan de basis van de uitbreiding van de aardbeienteelt. De produktie van groenten en fruit is over het algemeen gunstig geweest. De wisselvallige weersomstandigheden hebben de aanvoer van groenten soms op ongunstige wijze beïnvloed.

De afzet van peren en appelen was op sommige tijdstippen weer moeilijk. Dit heeft dan ook het algemeen prijsniveau gedrukt.

AFDELING II. — ZEEVISSERIJ

Het totale gewicht van de vangst gelost in de Belgische havens onderging tijdens het jaar 1969 een sterke daling (— 10,7 %). De prijzen daarentegen stegen gemiddeld met 15,1 % zodat de totale waarde van de aangevoerde vis nog een toeneming vertoonde van 2,8 %. Enkel voor de haringsoorten en de schaal- en weekdieren was de vangst groter, terwijl de achteruitgang zich vooral manifesteerde bij de plat- en rondvissen. Uitgezonderd voor de schaal- en weekdieren lagen de prijzen aanmerkelijk hoger. De gemiddelde prijs van de rondvissen steeg met 21,8 %, en die van de haringsoorten met 19,3 %.

★
★ ★

Bebouwde oppervlakte

Totale geraamde oppervlakte (a)

(duizenden hectaren)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	Verschil van 1968 op 1969 in %
Graangewassen	519,8	507,1	491,0	485,7	477,3	— 1,7
Droog geoogste peulvruchten	9,7	9,1	8,3	7,7	7,6	— 1,3
Nijverheidsgewassen	95,3	92,4	94,6	107,4	108,8	+ 1,3
Wortelplanten en knolgewassen	97,7	98,0	99,5	89,8	85,6	— 4,7
Groenvoeder	35,9	37,2	36,9	32,9	34,1	+ 3,6
Grasland	810,4	810,4	810,1	807,1	803,6	— 0,4
Groenteteelt	33,1	36,1	37,5	37,6	41,0	+ 9,0
Fruitteelt	43,9	43,0	41,8	40,5	39,4	— 2,7
Andere teelten	6,2	13,0	14,1	12,1	12,5	+ 3,3
Algemeen totaal	**1 665,5**	**1 646,3**	**1 633,8**	**1 620,8**	**1 609,9**	**— 0,7**

(a) Op basis van de jaarlijkse telling van 15 mei.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Graangewassen

Totale geraamde oppervlakte

(duizenden hectaren)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	Verschil van 1968 op 1969 in %
Broodgranen	**266,2**	**247,1**	**231,5**	**235,0**	**227,3**	**— 3,3**
Tarwe	227,4	212,5	198,9	202,6	198,6	— 2,0
w.o. : Winter- en wissel-tarwe	*124,7*	*95,4*	*76,3*	*111,7*	*105,5*	*— 5,6*
Zomertarwe	*102,7*	*117,1*	*122,6*	*90,9*	*93,1*	*+ 2,4*
Rogge	34,4	30,1	27,5	27,2	22,5	— 17,3
Spelt	3,8	3,8	4,2	4,6	5,1	+ 10,9
Masteluin	0,6	0,7	0,9	0,6	1,1	+ 83,3
Andere graangewassen	**253,6**	**260,0**	**259,4**	**250,7**	**250,0**	**— 0,3**
Gerst	146,8	160,3	153,7	153,6	155,2	+ 1,0
w.o. : Wintergerst	*26,2*	*25,2*	*27,3*	*33,2*	*36,4*	*+ 9,6*
Zomergerst	*120,6*	*135,1*	*126,4*	*120,4*	*118,8*	*— 1,3*
Haver	99,2	91,4	96,6	87,2	84,4	— 3,2
Korrelmaïs	0,5	0,5	0,6	0,8	0,9	+ 12,5
Andere	7,1	7,8	8,5	9,1	9,5	+ 4,4
Totaal graangewassen	**519,8**	**507,1**	**490,9**	**485,7**	**477,3**	**— 1,7**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Nijverheidsgewassen

Totale geraamde oppervlakte

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	Verschil van 1968 op 1969 in %
	Duizenden hectaren					
Grote teelten :						
Suikerbieten	65,4	66,5	77,9	89,6	90,0	+ 0,4
Vlas	27,0	23,6	14,0	14,6	15,6	+ 6,8
	Hectaren					
Kleinere teelten :						
Cichorei voor koffie	1 167	749	786	1 002	1 112	+11,0
Tabak	824	655	524	587	611	+ 4,1
Hop	805	845	916	926	913	— 1,4
Koolzaad	52	44	454	648	532	—17,9
Andere industriële gewassen	30	43	40	58	60	+ 3,4

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Wortelplanten en knolgewassen

Totale geraamde oppervlakte

(duizenden hectaren)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	Verschil van 1968 op 1969 in %
Vroege aardappelen	5,3	5,1	5,6	5,1	4,6	— 9,8
Halfvroege aardappelen	38,8	40,5	42,2	37,3	34,1	— 8,6
Late aardappelen	13,4	13,7	14,3	12,5	11,6	— 7,2
Voeder- en halfsuikerbieten	39,5	38,1	36,7	34,3	34,8	+ 1,5
Andere	0,7	0,6	0,7	0,6	0,5	—16,7
Totaal ...	**97,7**	**98,0**	**99,5**	**89,8**	**85,6**	**— 4,7**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Fruitteelt

Totale geraamde oppervlakte

(hectaren)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	Verschil van 1968 op 1969 in %
Fruitteelt in open lucht	**43 893**	**42 991**	**41 793**	**40 451**	**39 356**	**— 2,7**
Voor de verkoop	*29 308*	*28 767*	*27 710*	*26 880*	*25 902*	*— 3,6*
Hoogstammige boomgaarden :						
— zonder tussenteelten	18 989	17 547	15 921	14 596	13 957	— 7,3
— met tussenteelten	365	499	417	468		
Laagstammige boomgaarden :						
— zonder tussenteelten	8 124	9 026	9 792	10 347	10 860	+ 0,8
— met tussenteelten	727	614	561	423		
Aardbeien	845	854	811	837	895	+ 6,9
Besvruchten en frambozen	258	227	208	209	190	— 9,1
Fruitteelt voor eigen verbruik	*14 585*	*14 224*	*14 083*	*13 571*	*13 454*	*— 0,9*
Fruitteelt onder glas voor verkoop	**512,7**	**499,7**	**485,2**	**467,6**	**444,0**	**— 5,0**
Perziken	2,9	3,0	3,3	2,7	3,1	+ 14,8
Aardbeien	39,0	49,6	55,6	57,5	63,2	+ 9,9
Druiven	458,7	442,4	423,4	404,7	376,4	— 7,0
Ander fruit	12,1	4,7	2,9	2,7	1,3	— 51,9

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Groenteteelt

Totale geraamde oppervlakte

(hectaren)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	Verschil van 1968 op 1969 in %
Groenteteelt in open lucht	**33 121**	**36 070**	**37 477**	**37 640**	**40 966**	**+ 8,8**
Voor de verkoop	*14 903*	*18 021*	*19 569*	*19 959*	*23 463*	*+ 17,6*
Groen geoogste erwten	4 927	7 283	8 508	8 933	11 262	+ 26,1
Groen geoogste bonen	1 473	2 111	1 867	1 457	2 087	+ 43,2
Tomaten	246	237	230	224	194	— 13,4
Witloof (wortelen)	3 480	3 381	3 541	3 710	3 825	+ 3,1
Asperges	425	365	286	238	221	— 7,1
Bloemkolen	603	600	636	625	626	+ 0,2
Schorseneer	619	767	1 091	1 467	1 764	+ 20,2
Andere groenten	3 130	3 277	3 410	3 305	3 484	+ 5,4
Moestuinen (huishoudelijk verbruik)	*18 218*	*18 049*	*17 908*	*17 681*	*17 503*	*— 1,0*
Groenteteelt onder glas voor verkoop	**634,5**	**660,0**	**695,5**	**739,9**	**786,8**	**+ 6,3**
Tomaten	513,8	520,2	567,9	580,4	639,2	+ 10,1
Andere groenten	120,7	139,8	127,6	159,5	147,6	— 7,5

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Verloop van de opbrengst van sommige teelten

Gemiddelde produktie per hectare

(centenaren)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969	Verschil van 1968 op 1969 in %
Wintertarwe	38,2	30,1	45,2	44,4	41,5	— 6,5
Zomertarwe	37,1	31,0	39,4	37,8	34,7	— 8,2
Rogge	28,5	25,1	32,8	32,0	32,7	+ 2,2
Wintergerst	36,0	31,0	43,4	44,7	40,2	— 10,1
Zomergerst	35,4	30,2	39,9	35,4	34,6	— 2,3
Haver	30,8	32,1	37,4	36,1	33,6	— 6,9
Korrelmaïs	44,6	44,2	46,7	45,0	47,8	+ 6,2
Droge erwten	30,6	25,6	35,9	29,2	28,4	— 2,7
Suikerbieten	387,8	388,6	464,0	458,6	468,9	+ 2,2
Vlas (stro)	65,0	61,1	68,2	67,0	65,0	— 3,0
Cichorei voor koffie	393,9	388,5	404,3	395,9	392,5	— 0,9
Late aardappelen	258,3	277,4	338,2	293,2	305,9	+ 4,3
Halfvroege aardappelen	253,1	245,9	317,5	295,2	300,6	+ 1,8
Vroege aardappelen	202,3	194,5	215,9	195,6	213,7	+ 9,3
Voederbieten	784,6	795,5	962,5	964,2	921,0	+ 4,5
Gewone klaver (hooi)	48,8	51,6	51,5	48,0	54,5	+ 13,5
Luzerne (hooi)	58,7	55,8	59,3	58,7	58,2	— 0,9
Hooi (blijvend hooiland)	50,3	50,7	50,4	48,6	52,6	+ 8,2

Bron : National Instituut voor de Statistiek.

Landbouwopbrengst

(duizenden centenaren)

AARD DER TEELTEN	1965	1966	1967	1968	1969
Wintertarwe	4 741,7	2 872,6	3 449,9	4 959,2	4 314,6
Zomertarwe	3 798,7	3 628,7	4 831,7	3 434,2	3 223,5
Rogge	975,8	756,3	901,1	869,8	697,4
Wintergerst	943,2	780,4	1 181,8	1 483,1	1 457,9
Zomergerst	4 258,4	4 079,5	5 044,4	4 261,3	4 094,6
Haver	3 044,8	2 933,6	3 613,6	3 148,2	2 807,5
Korrelmaïs	23,4	25,6	29,6	34,8	41,4
Droge erwten	195,6	158,3	186,0	147,9	139,7
Suikerbieten	25 372,2	25 857,4	36 151,2	41 075,9	42 167,7
Vlas (stro)	1 734,9	1 439,3	955,8	979,8	1 012,4
Cichorei voor koffie	460,1	291,0	317,8	396,7	433,3
Late aardappelen	3 420,4	3 787,1	4 849,5	3 659,4	2 738,4
Halfvroege aardappelen	9 697,8	9 963,9	13 384,9	10 996,8	9 008,7
Vroege aardappelen	1 073,6	997,4	1 200,6	1 005,6	778,9
Voederbieten	31 064,7	30 316,5	35 340,1	33 034,5	31 415,3

Bron : National Instituut voor de Statistiek.

Landbouwmaterieel

(eenheden)

JAARTAL	Tractoren	Maaimachines		Melkmachines
		binders	dorsers	
1962	53 507	35 677	4 083	37 341
1963	58 346	34 724	4 446	40 749
1964	61 377	31 155	5 133	42 438
1965	65 002	27 110	5 603	43 653
1966	70 892	22 596	6 336	46 326
1967	77 470	18 439	7 199	49 032
1968	81 014	14 859	7 669	50 874
1969	84 089	11 362	7 754	50 685

Bron : National Instituut voor de Statistiek.

Veestapel

(duizenden eenheden)

OMSCHRIJVING	15 december 1966 Totaal	15 december 1967 Totaal	1 december 1968 Totaal	1 december 1969 Totaal
Landbouwpaarden	**86,9**	**78,8**	**81,0**	**75,9**
Runderen :				
Melkkoeien	1 028,8	1 039,6	1 067,2	1 066,4
Andere runderen	1 568,4	1 571,0	1 606,3	1 646,6
Totaal aantal runderen	**2 597,2**	**2 610,6**	**2 673,5**	**2 713,0**
Varkens	**2 116,6**	**2 392,3**	**2 504,3**	**3 094,0**

Bron : National Instituut voor de Statistiek.

Nettoproduktie van inlands vlees (a)

(duizenden tonnen)

JAARTAL	Produktie van vlees							Eetbaar slacht-afval (d)	Algemeen totaal
	Rund-vlees	Kalf-vlees	Varkens-vlees (b)	Paarde-vlees	Schape- en geite-vlees (b)	Ander vlees (c)	Totaal		
1962.	187,4	21,9	260,1	8,7	1,9	93,6	573,6	40,4	614,0
1963.	200,4	26,8	237,4	8,3	1,8	95,1	569,8	41,0	610,8
1964.	160,4	20,8	230,2	6,7	1,0	99,3	518,4	35,5	553,9
1965.	167,4	18,8	259,6	7,0	1,1	104,4	558,3	37,4	595,7
1966.	187,3	20,3	289,1	5,1	1,4	102,7	605,9	41,6	647,5
1967.	180,0	19,5	328,3	3,9	1,5	111,8	645,0	43,2	688,2
1968.	185,8	20,4	359,7	3,7	1,0	101,2	671,8	45,0	716,8
1969.	198,5	21,4	369,1	3,9	1,3	115,0(e)	709,2(e)	44,9	754,1(e)

Bron : Ministerie van Landbouw.

(a) Rekening gehouden met de statistische aanpassingen aangebracht door het Ministerie van Landbouw, waardoor de gegevens van de voorgaande jaren worden gewijzigd.
(b) Inclusief de hoeveslacht geschat op 22.464 t voor varkens. Voor schapen ongeveer 40 t.
(c) Ander vlees : gevogelte, konijnen, wild, duiven.
(d) Inclusief de hoeveslacht geschat op 1.248 t.
(e) Voorlopige gegevens.

Vleesverbruik (a)
(duizenden tonnen)

JAARTAL	Vleesverbruik							Eetbaar slacht-afval (b)	Algemeen totaal
	Rundvlees	Kalfvlees	Varkensvlees (b)	Paardevlees	Schape- en geitevlees (b)	Ander vlees (c)	Totaal		
1963.	211,6	26,8	232,8	28,6	3,8	85,3	588,9	43,1	632,0
1964.	203,7	21,0	238,9	33,4	4,3	86,5	587,8	43,6	631,4
1965.	198,3	19,3	274,5	36,1	4,4	85,0	617,6	39,9	657,5
1966.	205,5	20,9	282,9	32,4	4,6	77,2	623,5	54,5	678,0
1967.	211,6	22,8	296,1	32,8	4,9	83,4	651,6	56,2	707,8
1968.	216,8	23,7	309,9	32,0	5,4	79,7	667,5	56,3	723,8
1969(d)	222,6	25,8	309,6	34,3	6,5	69,4	695,2	60,1	755,3

Bron : Ministerie van Landbouw.

(a) Rekening gehouden met de statistische aanpassingen aangebracht door het Ministerie van Landbouw, waardoor de gegevens van de voorgaande jaren werden gewijzigd.
(b) Inclusief de hoeveslacht.
(c) Ander vlees : gevogelte, konijnen, wild, duiven.
(d) Voorlopige gegevens voor het ander vlees, het totaal en het algemeen totaal.

In- en uitvoersaldi van vlees (a)
(duizenden tonnen)

JAARTAL	Vlees							Eetbaar Slacht-afval	Algemeen totaal
	Rundvlees	Kalfvlees	Varkensvlees	Paardevlees	Schape- en geitevlees	Ander vlees (b)	Totaal		
1963.	— 11,0	—	+ 4,6	— 20,3	— 2,0	+ 9,8	— 19,1	— 2,1	— 21,2
1964.	— 43,3	— 0,2	— 8,7	— 26,7	— 3,3	+ 12,8	— 69,4	— 8,1	— 77,5
1965.	— 30,9	— 0,5	— 14,9	— 29,1	— 3,3	+ 19,4	— 59,3	— 2,5	— 61,8
1966.	— 18,2	— 0,6	+ 6,2	— 27,3	— 3,2	+ 25,5	— 17,6	—12,9	— 30,5
1967.	— 31,6	— 3,2	+ 32,2	— 28,9	— 3,4	+ 28,5	— 6,4	—13,0	— 19,4
1968.	— 30,9	— 3,3	+ 49,7	— 28,3	— 4,5	+ 21,5	+ 4,2	—11,4	— 7,2
1969.	— 24,1	— 4,4	+ 59,5	— 30,3	— 5,2	+ 18,6	+ 14,0	—15,2	— 1,2

Bron : Ministerie van Landbouw.

(a) Inclusief de levende dieren, die in geslacht gewicht werden omgerekend. invoer (—); uitvoer (+).
(b) Ander vlees : gevogelte, konijnen, wild, duiven.

Boter
(duizenden tonnen)

OMSCHRIJVING	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969 (c)
Produktie (a)	90,5	85,3	88,7	85,3	87,1	97,7	97,8
Melkerijboter	50,9	50,0	57,3	60,3	64,3	76,2	73,5
Hoeveboter (a)	39,7	35,2	31,4	25,1	23,5	21,5	24,3
In- of uitvoersaldo (B.L.E.U.) (b)	—2,3	— 12,6	+ 10,5	—9,9	—9,7	—1,7	+ 6,2

(a) Herziene gegevens.
(b) Invoer (—); uitvoer (+).
(c) Voorlopige gegevens.

Bronnen : Ministerie van Landbouw.
Nationaal Instituut voor de Statistiek.

In- en uitvoer van landbouwprodukten (a)

JAARTAL	Veehouderij-produkten		Akkerbouw-produkten		Tuinbouw-produkten		Totaal	
	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)
	INVOER							
1963	133,4	3 635,9	2 710,6	9 514,7	425,1	3 500,2	3 269,1	16 650,8
1964	214,0	6 234,5	2 643,3	9 546,3	489,7	3 847,5	3 347,0	19 628,3
1965	230,9	7 024,5	3 088,1	11 220,8	564,1	4 787,2	3 883,1	23 032,5
1966	231,9	7 283,6	3 666,9	13 171,6	506,7	4 998,6	4 405,5	25 453,8
1967	294,0	8 869,5	3 592,9	13 585,6	621,1	5 615,0	4 508,0	28 070,1
1968	293,0	9 563,9	3 168,7	13 298,1	644,9	5 468,4	4 106,6	28 330,4
1969	282,6	10 342,4	3 698,1	15 416,8	793,9	6 557,8	4 774,6	32 317,0
	UITVOER							
1963	157,6	4 566,4	563,5	2 140,4	208,6	2 977,1	929,7	9 683,9
1964	132,7	3 793,3	583,9	2 141,1	297,1	3 178,0	1 013,7	9 112,4
1965	226,5	6 716,0	761,1	2 690,2	255,8	3 308,5	1 243,4	12 714,7
1966	251,2	7 281,9	622,4	2 423,4	243,6	3 626,0	1 117,2	13 331,3
1967	355,4	10 865,4	523,9	2 037,1	306,4	4 116,5	1 185,7	17 019,0
1968	424,9	12 389,3	715,9	2 957,5	284,8	4 189,6	1 425,6	19 536,4
1969	440,2	14 735,2	917,3	4 192,3	329,5	5 002,1	1 687,0	23 929,6

Bron : National Instituut voor de Statistiek.

(a) Deze tabel omvat de hoofdstukken 1, 2 en 4 van de afdeling I en de hoofdstukken 6, 7, 8, 10 alsmede een gedeelte van het hoofdstuk 12 van de afdeling II van de Beneluxdouanelijst. Ze omvat bovendien het nr 5401.00 + 5401.10 (ruw vlas). In deze tabel is de vis dus niet opgenomen, evenmin als de exotische produkten welke niet in mededinging staan met een gelijkaardige Belgische produktie.

In- en uitvoer van tuinbouwprodukten

JAARTAL	Groenten (a)		Fruit		Levende planten en produkten van de bloementeelt	
	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)
	INVOER					
1963	110,1	773,6	309,7	2 539,6	5,3	187,0
1964	145,0	879,8	338,2	2 746,2	6,5	221,6
1965	168,1	1 018,7	387,8	3 544,5	8,1	224,0
1966	76,1	856,2	422,1	3 909,6	8,5	232,8
1967	190,0	1 239,2	421,9	4 118,0	9,3	257,8
1968	225,2	1 440,2	410,0	3 746,7	9,7	281,5
1969	335,7	1 828,1	447,6	4 374,9	10,6	354,8
	UITVOER					
1963	138,3	1 700,0	45,0	470,7	25,3	806,4
1964	160,6	1 580,3	109,6	725,8	26,9	871,9
1965	157,2	1 650,2	68,8	670,0	29,8	988,3
1966	149,5	1 858,9	62,8	697,2	31,4	1 069,9
1967	170,3	2 023,6	102,8	977,1	33,2	1 115,8
1968	171,3	2 253,5	79,7	837,2	34,5	1 098,9
1969	184,6	2 485,4	106,3	1 258,6	38,6	1 258,1

Bron : National Instituut voor de Statistiek.

(a) Exclusief droge peulvruchten.

Visaanvoer

Hoeveelheid
(duizenden tonnen)

JAARTAL	Bodemvissen	Pelagische vissen	Schaal- en weekdieren	Totaal
1963	45,8	3,9	1,9	51,7
1964	37,9	7,8	1,9	47,7
1965	44,3	2,1	1,7	48,1
1966	43,2	2,1	2,0	47,3
1967	48,5	1,0	2,1	51,6
1968	53,4	0,6	1,9	55,9
1969	46,6	1,1	2,3	50,0

Bron : National Instituut voor de Statistiek.

Visaanvoer

Waarde
(miljoenen franken)

JAARTAL	Bodemvissen	Pelagische vissen	Schaal- en weekdieren	Totaal
1963	592,7	15,9	47,3	655,8
1964	535,5	20,0	44,2	599,8
1965	622,4	12,1	55,4	689,9
1966	612,3	10,1	61,2	683,7
1967	712,3	5,5	64,7	782,5
1968	724,3	5,5	70,8	798,6
1969	737,7	6,8	76,4	820,9

Bron : National Instituut voor de Statistiek.

In- en uitvoer van vis, schelp- en weekdieren (a)

JAARTAL	Invoer		Uitvoer	
	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	Gewicht (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)
1963	66,4	927	16,5	382
1964	73,5	1 063	16,6	393
1965	77,2	1 220	20,2	503
1966	81,3	1 311	24,0	548
1967	75,6	1 294	25,5	620
1968	81,2	1 390	29,1	687
1969	82,8	1 598	27,3	707

Bron : National Instituut voor de Statistiek.

(a) In deze tabel is hoofdstuk 3 van afdeling I van de Beneluxdouanelijst opgenomen.

HOOFDSTUK II

NIJVERHEID

AFDELING I. – ALGEMEEN OVERZICHT VAN DE INDUSTRIELE BEDRIJVIGHEID

De industriële produktie nam tijdens het voorbije jaar zo snel toe, dat voor de zes landen van de E.E.G., het hoogste groeipercentage sedert de oprichting van de Gemeenschap genoteerd werd : ongeveer 11 %. In België was het expansietempo 10,5 % (bouwnijverheid uitgezonderd) : dit is bijna het dubbele van de stijging in 1968 en heel wat meer dan het gemiddelde van de periode 1964/1966 (1,8 %).

Vanaf de tweede helft van 1968 ontwikkelde de vraag zich vlug en deze beweging nam in 1969 in kracht toe. Enerzijds, begunstigde de uitstekende conjunctuur in de andere E.E.G.-landen de buitenlandse bestellingen; anderzijds, deden binnenlandse factoren zich gelden zoals de overloop van het overheidsprogramma van 1968 ter stimulering van de economische activiteit en de hogere aankopen van de gezinnen : deze werden in de hand gewerkt door een stijging van de tewerkstelling, door loonsverhogingen en door de mogelijke invoering van de belasting over de toegevoegde waarde. De investeringen, ten slotte, die in 1968 een stagnatie vertoonden, waren het afgelopen jaar de motor van de economische groei.

Deze ontwikkeling veroorzaakte een verdere stijging van de gemiddelde verzekerde arbeidsduur die midden 1969 de vier maanden overtrof en dit niettegenstaande het percentage onbenutte produktiecapaciteit in het begin van het jaar nauwelijks 15 % bedroeg, percentage dat in de loop van het jaar nog verder zal teruglopen.

Naarmate de vraag steeg en het aanbod op capaciteitsgrenzen stuitte nam de neiging tot prijsstijging toe : zo namen de kosten toe onder meer als gevolg van een versnelling van de loonstijging en van de hoge grondstoffenprijzen, die snel reageren op het spel van vraag en aanbod op de wereldmarkt.

In verscheidene industrietakken was de volledige bezetting van de produktiefactoren een feit : in oktober werd in de gezamenlijke fabrieksnijverheid gemiddeld 87 % van het globale produktievermogen benut, waardoor de

top van 1964 overtroffen werd. Volgens de conjunctuurenquête van de Nationale Bank was het aantal ondernemingen die hun produktievermogen volledig gebruikten in oktober 1969 gestegen tot 45 %, tegen 33 % bij het begin van het jaar. Een uitbreiding van het aanbod op korte termijn was dus niet mogelijk : sommige produktiefactoren waren reeds overbezet, de reserve geschoolde arbeidskrachten scheen uitgeput en de bevoorrading in grondstoffen en halfafgewerkte produkten bleek onvoldoende.

Een gevolg van deze toestand was dat de prijsontwikkeling op het niveau van de produktie, die in 1968 uiterst rustig was in 1969 gevoelig versnelde : het prijsindexcijfer van de industriële produkten lag gemiddeld 4,1 % hoger dan in het voorgaande jaar en op het eind van het jaar bedroeg de toeneming ten opzichte van december 1968 reeds 6,1 %.

Als gevolg van de intensivering van de handel binnen de E.E.G. werd een gedeelte van deze prijsstijging uit deze landen ingevoerd. Toch zou zij de concurrentiepositie van het Belgisch bedrijfsleven niet aangetast hebben daar onze positie begin 1969 vrij gunstig was. Zo nam de waarde van de globale goederenuitvoer van de B.L.E.U. met meer dan 23 % toe, tegen een aangroei van de wereldhandel met 13 %.

Op het einde van het jaar schenen sommige conjunctuurindicatoren op een vermindering van de spanningen te duiden : het tempo van de binnen- en buitenlandse bestellingen verzwakte en de gemiddelde verzekerde activiteitsduur en de aanwendingsgraad van de produktiecapaciteit namen een weinig af.

Dank zij de rationalisatie-inspanningen en de sterke uitbreiding van het produktieapparaat bereikte de industriële bedrijvigheid in 1969 echter een zeer hoog peil. In vergelijking met 1968 was de stijging van het indexcijfer van de industriële bedrijvigheid vooral belangrijk tijdens het tweede en het vierde kwartaal toen een aangroei van respectievelijk 12 en 11 % genoteerd werd t.o.v. de overeenkomstige periode van 1968.

Vooral de produktie van investeringsgoederen nam krachtig toe (+ 16,1 %). In tegenstelling met voorgaande hoogconjunctuur gaven de investeringen vooral aanleiding tot een verdere uitbreiding van de bestaande produktiecapaciteit, daar waar zij vooral de rationalisatie van het produktieproces tot doel hadden.

Volgens de statistieken van het N.I.S. zou de bouwnijverheid echter een veel geringere stijging van de activiteit doorgemaakt hebben (+ 3,7 %), waarbij de top van 1967 zelfs niet geëvenaard werd. Maandelijks werden in de bouwnijverheid in 1969 ongeveer hetzelfde aantal arbeiders tewerkgesteld als in 1968 en het aantal gepresteerde arbeidsuren is zelfs licht gedaald. Nochtans is, volgens de conjunctuurenquête van de Nationale Bank de gemiddelde verzekerde arbeidsduur voor rompwerken van gebouwen in de loop van het voorbije jaar met twee maanden toegenomen en bedroeg op het einde van 1969 twaalf maanden; daarentegen zijn de orderboekjes in de sector van de burgerlijke bouwkunde enigszins teruggelopen.

Bovendien kende de vraag naar sommige soorten bouwmaterialen die vooral op de binnenlandse markt afgezet werden, zoals cement en ceramiekprodukten, een flinke herleving.

De sterke opleving van de vraag naar investeringsgoederen kwam vooral tot uiting in de gestegen activiteit in de ijzer- en staalnijverheid en in de metaalverwerkende nijverheid waar nieuwe hoogtepunten bereikt werden. De nijverheid der non-ferrometalen, waar de prijs der metalen flink stegen, deelde echter niet van die voorspoed.

De afzet van duurzame verbruiksgoederen nam in 1969 eveneens sterk toe (+ 11,2 %). Toch scheen de binnenlandse vraag op het einde van het jaar minder dynamisch.

De produktie van grondstoffen en halffabrikaten vertoonde ongeveer eenzelfde expansietempo als de globale nijverheidsproduktie (zonder bouwnijverheid) : 10,8 % tegen 10,5 %. In tegenstelling nochtans met de geringe voorraden afgewerkte produkten zouden de voorraden grondstoffen en halffabrikaten met het oog op een grotere industriële activiteit in de loop van het jaar opgevoerd zijn. Deze beweging werd weliswaar afgeremd door de hoge grondstoffenprijzen en de kredietbeperkende maatregelen.

In de sector van de niet-duurzame verbruiksgoederen, ten slotte, was de verbetering minder opvallend (ongeveer 6 %).

In de textielindustrie, die steeds meer kapitaal- en researchintensief wordt, was de expansie over het algemeen groter, al verschilde de toestand echter volgens de diverse sectoren. De schoenen-, kleding- en confectiebedrijven kenden eenzelfde verloop. In de lederindustrie, die jarenlang een zware structurele crisis doormaakte, was het resultaat vrij goed.

In de voedingsmiddelennijverheid, waar de expansiemogelijkheden geringer zijn, zette de langzame stijgingstendens zich door, gunstig beïnvloed door de zeer geslaagde suikerbietenoogst.

Het groeitempo in de houtnijverheid, dat de voorgaande jaren zeer belangrijk was, is in 1969 fel geslonken. Het in gebruik nemen van nieuwe bedrijven in de sector van de papierverwerking heeft bijgedragen tot het gunstig resultaat in de globale papiernnijverheid.

De zeer sterk expansieve sectoren van de chemische nijverheid, in ons land vertegenwoordigd door zeer moderne en uitstekend geëquipeerde bedrijven gaan steeds meer de toon aangeven in deze bedrijfstak. De stijging in 1969 met 17,6 % mag dan ook aangezien worden als de aanloop tot een nieuwe bloeiperiode.

De energiepolitiek steunend op een goedkope energievoorziening en een verdere gezondmaking van de steenkoolnijverheid werd ook in 1969 doorgezet.

★

★ ★

Bruto-indexcijfers van de industriële produktie

(1963 = 100)

OMSCHRIJVING	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969 (a)	1969 1e kwart. (a)	1969 2e kwart. (a)	1969 3e kwart. (a)	1969 4e kwart. (a)
Algemeen indexcijfer van de industriële produktie (exclusief bouwnijverheid)	**100,0**	**107,0**	**109,0**	**111,3**	**113,0**	**119,3**	**131,8**	**128,3**	**132,5**	**124,0**	**142,5**
Algemeen indexcijfer van de industriële produktie (inclusief bouwnijverheid)	**100,0**	**109,2**	**110,5**	**113,1**	**115,6**	**119,5**	**130,3**	**124,4**	**133,1**	**124,4**	**139,1**
Indexcijfers naar bestemming der goederen :											
Grondstoffen en intermediaire goederen	100,0	108,9	109,6	109,9	111.0	119,0	131,8	125,5	134,6	125,5	141,6
Niet duurzame consumptiegoederen	100,0	106,1	106,2	108,1	111,6	116,0	122,8	115,0	122,1	119,5	134,7
Duurzame consumptiegoederen	100,0	106,7	110,4	115,6	117,3	123,6	137,5	135,6	139,5	126,2	148,9
Investeringsgoederen (exclusief bouwnijverheid)	100,0	101,9	110,5	116,3	117,7	118,9	138,1	134,2	140,3	126,9	150,9
Investeringsgoederen (inclusief bouwnijverheid)	100,0	113,2	113,7	118,3	122,9	118,7	128,6	116,2	137,5	126,8	133,9
Bouwnijverheid	**100,0**	**118,7**	**114,5**	**118,4**	**124,7**	**117,5**	**121,9**	**105,3**	**135,4**	**125,2**	**121,9**

(a) Voorlopige gegevens.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

BEDRIJFSTAK	Wegingscoëff.	1968 1e kwartaal	1968 2e kwartaal	1968 3e kwartaal	1968 4e kwartaal	1968 Jaargemiddelde	1969 1e kwartaal	1969 2e kwartaal	1969 3e kwartaal	1969 4e kwartaal	1969 Jaargemiddelde
Alg. indexcijfer (bouwnijverheid inbegrepen) (a)	**100,0**	**115,7**	**118,9**	**115,7**	**128,0**	**119,5**	**124,4**	**133,1**	**124,4**	**139,1**	**130,3**
Alg. indexcijfer (bouwnijverheid niet inbegrepen) (a) .	**81,0**	**117,2**	**118,4**	**114,2**	**128,1**	**119,3**	**128,3**	**132,5**	**124,0**	**142,5**	**131,8**
Delfstoffennijverheid	**6,2**	**79,6**	**81,5**	**67,8**	**75,1**	**75,6**	**72,3**	**73,6**	**62,2**	**68,5**	**69,2**
Steenkolenmijnen	*5,0*	*75,6*	*73,1*	*59,0*	*66,1*	*68,4*	*66,3*	*62,8*	*50,7*	*58,3*	*59,5*
Andere extractieve industrieën	*1,2*	*102,9*	*121,2*	*122,3*	*130,3*	*119,2*	*107,2*	*143,3*	*139,1*	*134,4*	*131,0*
Groeven		89,6	103,5	108,9	113,2	103,8	92,2	123,3	118,8	114,6	112,2
Porfiergroeven		137,7	159,8	150,5	154,8	150,9	124,1	156,8	155,0	162,8	149,7
Hardsteengroeven		74,8	67,2	89,9	97,4	82,3	81,0	100,1	95,1	95,1	92,8
Marmergroeven		86,8	87,5	80,3	92,9	87,0	84,6	95,3	81,9	92,7	88,7
Zandsteengroeven		61,3	135,4	133,5	130,1	115,2	68,0	145,1	150,4	111,4	118,8
Zandgroeven		90,6	125,4	129,0	120,6	116,4	101,9	151,0	153,5	136,9	135,8
Leisteengroeven		85,8	95,7	102,8	109,4	98,4	91,3	91,1	73,2	77,8	83,3
Kalksteen en natuurlijk calciumcarbonaat		153,7	191,5	168,5	195,3	177,3	165,6	222,3	220,7	214,6	205,8
Fabrieksnijverheid (a)	**74,8**	**121,2**	**122,5**	**118,0**	**133,9**	**124,1**	**132,9**	**137,3**	**128,9**	**148,6**	**136,9**
Voedingsnijverheid en bereiding van dranken	*7,7*	*108,5*	*121,4*	*123,4*	*132,9*	*121,5*	*112,9*	*125,4*	*132,8*	*143,2*	*128,5*
Voedingsnijverheid	4,9	108,7	116,0	122,4	147,8	123,7	112,5	119,2	135,0	160,2	131,7
Jam en dergelijke		84,2	78,3	174,5	159,8	124,3	97,6	116,2	173,0	154,0	135,2
Maalderijen		94,1	94,1	90,8	92,3	92,9	97,4	95,0	91,4	90,0	93,5
Suiker		53,6	61,2	42,0	457,4	153,6	52,8	43,2	30,5	524,3	162,7
Plantaardige en dierlijke oliën		146,3	147,8	138,4	153,0	146,4	145,8	152,8	124,2	137,9	140,1
Margarine		108,5	108,6	106,4	111,2	108,7	108,5	103,6	107,3	118,1	109,4
Bereiding van dranken	2,8	108,2	130,0	124,0	107,8	117,7	113,4	135,5	128,8	115,0	123,2
Brouwerijen		105,8	130,6	124,6	104,5	116,4	111,4	134,1	129,2	111,3	121,6
Alcoholstokerijen		128,0	101,6	108,6	140,7	119,7	128,8	137,2	100,5	158,8	131,2
Tabaksnijverheid	*0,5*	*106,9*	*111,3*	*107,4*	*113,9*	*109,8*	*103,4*	*115,6*	*103,1*	*100,8*	*105,5*
Textielnijverheid	*7,6*	*102,5*	*103,8*	*89,0*	*112,6*	*102,0*	*111,3*	*115,2*	*95,5*	*117,5*	*109,9*
Spinnerijen en weverijen		103,4	104,6	90,5	115,1	103,4	112,8	116,5	96,6	120,4	111,6
Bereiding van textielvezels		93,7	100,2	86,3	105,0	96,3	106,0	111,3	88,9	105,7	102,9
Spinnerijen		99,7	100,1	83,7	107,5	97,7	106,1	108,3	88,9	112,2	103,9
Fijnspinnerijen		88,1	89,0	70,5	93,5	85,2	87,6	93,7	74,6	97,2	88,3
Kaardspinnerijen		70,3	69,3	60,3	70,4	67,6	76,3	87,1	79,9	90,1	83,4
Coconspinnerijen		81,4	66,2	50,4	74,5	68,2	80,8	75,3	58,1	72,5	71,7
Kaardwolspinnerijen		97,2	103,9	90,1	109,5	100,2	111,6	111,4	97,2	123,2	110,8
Kamwolspinnerijen		116,8	121,1	103,8	134,2	118,9	140,5	139,9	113,5	141,7	133,9
Vlas- en hennepspinnerijen		100,7	89,1	82,4	95,2	91,8	93,0	92,8	80,2	95,2	90,3
Jutespinnerijen		111,2	102,2	89,4	111,2	103,5	109,4	103,9	88,6	107,4	102,4
Weverijen		107,2	108,5	96,1	122,1	108,5	117,9	123,4	103,3	127,7	118,2
Weefsels van katoen		86,6	85,0	71,4	90,6	83,4	87,9	89,6	74,0	92,3	86,0
Weefsels van vlas		92,3	93,2	86,7	113,5	96,5	101,0	105,0	91,0	109,7	101,7
Weefsels van wol		97,0	95,0	86,5	107,7	96,6	102,7	109,4	91,1	111,6	103,7
Weefsels van rayonnegaren en -vezel		222,0	250,6	227,4	299,9	250,0	308,2	335,4	287,1	356,9	322,0
Weefsels van jute		106,0	101,8	96,7	114,8	104,8	107,7	104,3	90,7	110,7	103,3
Breigoednijverheid		100,1	101,0	84,5	104,7	97,5	107,0	109,9	91,4	106,7	103,7
Harde vezelspinnerijen en touwslagerijen		107,9	121,6	94,4	112,3	109,1	115,2	120,8	95,4	125,6	114,2
Fabricatie van artikelen n.e.g.		71,8	72,8	57,5	75,3	69,4	72,8	92,6	76,1	88,5	82,5

(vervolg op blz. 52)

Bruto kwartaal- en jaarindexcijfers der industriële bedrijvigheid (1963 = 100) (vervolg)

BEDRIJFSTAK	Wegingscoëff.	1968 1e kwartaal	1968 2e kwartaal	1968 3e kwartaal	1968 4e kwartaal	1968 Jaargemiddelde	1969 1e kwartaal	1969 2e kwartaal	1969 3e kwartaal	1969 4e kwartaal	1969 Jaargemiddelde
Vervaardigen van kledingstukken; konfectie van diverse artikelen in weefsel; fabricatie van schoenen	*3,7*	*125,7*	*119,8*	*114,8*	*123,8*	*121,0*	*133,3*	*132,6*	*125,4*	*129,5*	*130,2*
Kledingstukken		137,2	132,9	129,4	138,6	134,4	149,9	152,8	145,2	150,1	149,5
Andere artikelen in weefsel		79,5	86,1	68 9	82,2	79,2	79,5	77,8	72,5	81,1	77,7
Schoenen en pantoffels		95,4	83,3	76,9	83,9	85,0	90,9	81,6	75,6	76,9	81,3
Houtnijverheid en aanverwante bedrijven	*3,2*	*133,9*	*144,6*	*137,2*	*165,6*	*145,4*	*150,7*	*159,4*	*143,9*	*163,6*	*154,4*
Papier- en kartonnijverheid	*1,9*	*141,9*	*143,7*	*132,0*	*159,5*	*144,2*	*157,7*	*159,1*	*148,5*	*168,9*	*158,5*
Produktie		142,8	145,6	138,8	165,3	148,2	166,9	154,5	148,7	163,2	158,2
Verwerking		141,2	142,2	126,5	155,1	141,3	150,8	162,6	148,4	173,3	158,8
Lederindustrie	*0,3*	*109,2*	*110,7*	*103,9*	*130,9*	*113,6*	*120,8*	*131,9*	*112,0*	*126,5*	*122,7*
Zwaar leder		94,7	90,8	85,4	109,4	94,9	95,6	99,7	94,8	121,0	102,8
Licht leder		110,4	112,9	106,0	133,3	115,6	123,8	136,0	113,8	126,2	124,8
Scheikundige- en rubbernijverheid	*6,2*	*140,2*	*142,0*	*144,2*	*153,2*	*145,0*	*164,6*	*176,5*	*165,6*	*175,4*	*170,5*
Scheikundige nijverheid	5,7	143,7	146,3	150,4	156,8	149,3	168,7	182,1	172,4	180,0	175,7
Basischemie		132,8	138,5	144,1	143,5	139,6	156,4	171,3	166,4	170,1	166,0
Plastiekverwerking		251,0	253,4	251,4	283,4	259,8	299,7	316,8	300,2	324,7	310,2
Zeep		130'8	135,7	114,1	133,9	128,6	143,7	150,3	112,4	122,8	132,3
Stikstof		129,1	116,4	143,0	149,5	134,4	189,5	189,3	180,7	187,8	186,8
Lucifers		105,5	100,9	84,8	104,7	99,0	102,6	104,4	87,0	110,9	101,2
Produktie van rayonne		122,1	115,8	113,0	132,1	120,7	101,4	120,1	109,0	120,0	112,6
Rubbernijverheid	0,5	107,6	103,7	90,2	120,9	105,7	126,3	125,9	104,9	133,3	122,6
Afgeleide bedrijven van de steenkool- en petroleumnijverheid	*1,1*	*107,0*	*105,7*	*112,2*	*121,7*	*111,6*	*111,6*	*112,5*	*109,8*	*116,3*	*112,5*
Petroleumraffinaderijen		166,8	167,3	206,1	216,4	189,2	231,5	233,2	234,5	241,6	235,2
Steenkoolagglomeraten		44,2	35,6	22,6	41,2	35,9	37,0	36,1	22,7	42,6	34,6
Onafhankelijke cokesfabrieken		85,3	86,8	85,7	89,7	86,8	71,4	72,6	73,9	72,7	72,7
Nijverheid van niet-metaalhoudende mineralen	*5,5*	*104,2*	*121,2*	*113,5*	*119,3*	*114,5*	*107,4*	*129,3*	*123,9*	*130,7*	*122,8*
Kleinijverheid		67,3	100,8	97,0	93,6	89,7	61,6	97,6	99,5	107,9	91,8
Glasnijverheid		121,8	122,3	114,3	127,7	121,6	127,7	131,9	120,7	137,1	129,4
Vlakglas		106,3	102,5	96,9	117,9	105,9	112,5	108,2	98,6	118,3	109,5
Holglas		164,8	176,3	161,5	155,7	164,6	168,9	195,4	180,0	188,6	183,2
Cement		96,1	139,6	131,1	120,3	121,7	101,4	147,7	147,9	135,4	132,9
Keramische produkten		101,7	102,4	90,5	111,4	101,6	108,0	116,1	106,5	119,7	112,6
Kalk, dolomiet, pleister, enz.		125,6	130,4	131,8	144,1	133,0	141,6	146,5	139,6	145,1	142,6
Basis-metaalnijverheid (b)	*10,8*	*133,2*	*134,3*	*126,5*	*143,2*	*134,3*	*146,7*	*148,9*	*141,4*	*156,0*	*148,2*
IJzernijverheid		144,4	145,5	135,9	155,2	145,3	160,6	164,8	154,6	172,3	163,0
Gietijzer		149,5	149,7	143,4	158,6	150,3	159,6	161,5	159,5	169,3	162,5
Ruw staal		152,8	153,8	146,7	165,6	154,7	166,3	174,0	165,2	181,3	171,6
Afgewerkte produkten		140,5	142,7	129,5	150,3	140,7	160,3	163,9	149,8	171,3	161,4
Vormstaalgieterijen, ijzergieterijen, draad- en metaaltrekkerijen, koudwalserijen (b)		108,3	108,6	104,1	118,6	110,0	123,3	122,0	117,8	137,7	125,2
Vormstaalgieterijen (b)		90,4	90,9	89,0	109,9	95,1	116,0	111,3	110,7	125,4	115,8
IJzergieterijen (b)		93,8	92,6	86,0	102,4	93,7	103,4	103,3	96,4	123,7	106,7

Bruto kwartaal- en jaarindexcijfers der industriële bedrijvigheid (1963 = 100) (vervolg)

BEDRIJFSTAK	Wegingscoëff.	1968 1e kwartaal	1968 2e kwartaal	1968 3e kwartaal	1968 4e kwartaal	1968 Jaargemiddelde	1969 1e kwartaal	1969 2e kwartaal	1969 3e kwartaal	1969 4e kwartaal	1969 Jaargemiddelde
Draad- en metaaltrekkerijen, koudwalserijen (b)		123,5	124,7	120,5	131,0	125,0	137,6	136,8	133,0	149,9	139,3
Nijverheid van de non-ferrometalen		126,1	130,7	122,8	136,9	129,2	131,9	131,0	126,8	140,5	132,6
Ruwe produkten		126,5	125,9	115,7	118,1	121,6	113,8	113,8	115,0	119,6	115,5
Koper		138,6	137,7	115,1	122,7	128,5	108,9	104,1	115,5	118,8	111,8
Zink		120,1	123,9	120,3	120,2	121,4	124,1	125,7	126,0	132,4	127,1
Lood		118,2	123,1	105,1	97,3	110,9	122,7	120,1	84,2	115,9	110,7
Tin		61,7	56,1	81,1	72,9	67,9	73,3	82,7	72,7	66,7	73,9
Halfprodukten		124,9	135,7	130,5	158,6	137,4	153,5	151,5	140,2	165,5	152,7
Cokesfabrieken afhankelijk van de metaalindustrie		108,4	104,9	103,6	109,3	106,5	109,3	111,0	110,9	115,9	111,8
Metaalverwerkende nijverheid (c)	*21,4*	*116,1*	*112,2*	*109,9*	*126,1*	*116,3*	*129,8*	*134,9*	*122,9*	*149,8*	*134,3*
Fabricatie van werken uit metaal, met uitzondering van machines en transportmaterieel	7,0	104,7	99,7	97,5	109,4	102,9	111,0	115,3	112,2	131,3	117,4
Smederijen, perswerk, zwaar drijfwerk		99,3	93,6	87,7	105,3	96,5	112,6	114,8	112,1	139,3	119,7
Plaatbewerking		105,4	107,6	99,7	111,9	106,2	115,9	119,1	113,3	141,8	122,5
Metalen toebehoren voor het bouwbedrijf		106,2	10,41	108,5	120,7	109,9	119,8	125,5	128,3	141,2	128,7
Bruggen, vakwerk, enz.		98,0	90,9	89,2	98,2	94,1	104,8	113,7	114,3	124,9	114,4
Wapens en munitie		100,9	96,5	80,8	90,4	92,1	88,2	87,8	81,7	96,2	88,5
Constructie van machines, met uitzondering van elektrische machines	4,7	128,1	129,1	127,1	147,0	132,8	148,7	153,4	139,5	164,2	151,5
Drijfkrachtmachines, enz.		126,8	129,8	132,6	156,1	136,3	146,7	151,8	137,0	171,8	151,8
Werktuigmachines, enz.		97,6	97,8	102,3	120,1	104,4	116,4	117,2	117,6	139,2	122,6
Verscheidene mekaniekbouwwerken		126,9	130,1	119,6	139,6	129,0	146,6	151,5	136,3	161,2	148,9
Hijs-, vervoer- en weegapparaten		118,9	123,5	123,9	139,0	126,3	150,0	168,6	182,0	212,0	178,2
Toestellen voor verscheidene industrieën		150,0	143,4	137,3	164,9	148,9	165,2	166,5	158,3	159,6	162,4
Textielmachines en bijhorigheden		91,8	99,5	101,5	105,9	99,6	109,7	112,0	108,8	131,9	115,6
Constructie van elektrische machines, toestellen en toebehoren	5,2	117,1	111,7	111,4	128,3	117,2	129,8	132,5	135,0	152,0	137,3
Roterende en statische machines		85,3	87,4	82,7	89,7	86,3	92,0	97,6	..	..	..
Apparaten voor de nijverheid en het huishoudelijk gebruik		132,8	121,2	123,7	139,0	129,2	141,1	137,2	..	..	..
Andere produkten		120,6	114,9	114,9	134,5	121,2	135,4	138,8	..	..	..
Constructie van transportmaterieel	4,3	119,3	111,4	107,6	127,0	116,3	137,4	146,5	125,9	162,2	143,0
Scheepsbouw		84,5	79,2	75,9	78,6	79,5	92,7	96,6	74,4	89,3	88,2
Auto's, rijwielen, enz.		177,8	163,1	157,6	197,6	174,0	216,1	225,0	209,8	245,9	224,2
Spoorweg- en trammaterieel		60,9	58,5	57,8	62,6	60,0	64,0	68,6	63,5	77,2	68,4
Vliegtuigbouw		43,9	45,1	43,1	49,1	45,3	44,5	48,0	36,0	44,4	43,2
Meet-, laboratoriumapparaten, enz.	0,2	147,4	143,7	142,9	156,5	147,6	161,0	163,4	146,2	161,2	158,0
Elektriciteit	*4,1*	*144,6*	*132,3*	*129,6*	*156,6*	*140,8*	*157,4*	*145,9*	*141,0*	*176,7*	*155,3*
Waterdistributie	*0,8*	*125,2*	*120,4*	*134,6*	*126,1*	*126,6*	*124,8*	*129,1*	*132,0*	*129,7*	*128,9*
Bouwnijverheid (a)	**19,0**	**106,0**	**119,0**	**120,0**	**124,8**	**117,5**	**105,3**	**135,4**	**125,2**	**121,9**	**121,9**

(a) De gegevens voor 1969 zijn voorlopig.
(b) De gegevens van het laatste kwartaal van 1969 zijn voorlopig.
(c) Vanaf het tweede kwartaal van 1969 zijn de gegevens voorlopig.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Evolutie van de industriële produktie en van de nijverheidsprijzen van 1959 tot 1969 (a)

Voortschrijdende twaalfmaandsgemiddelden gecentreerd op het midden van de periode (1963 = 100)

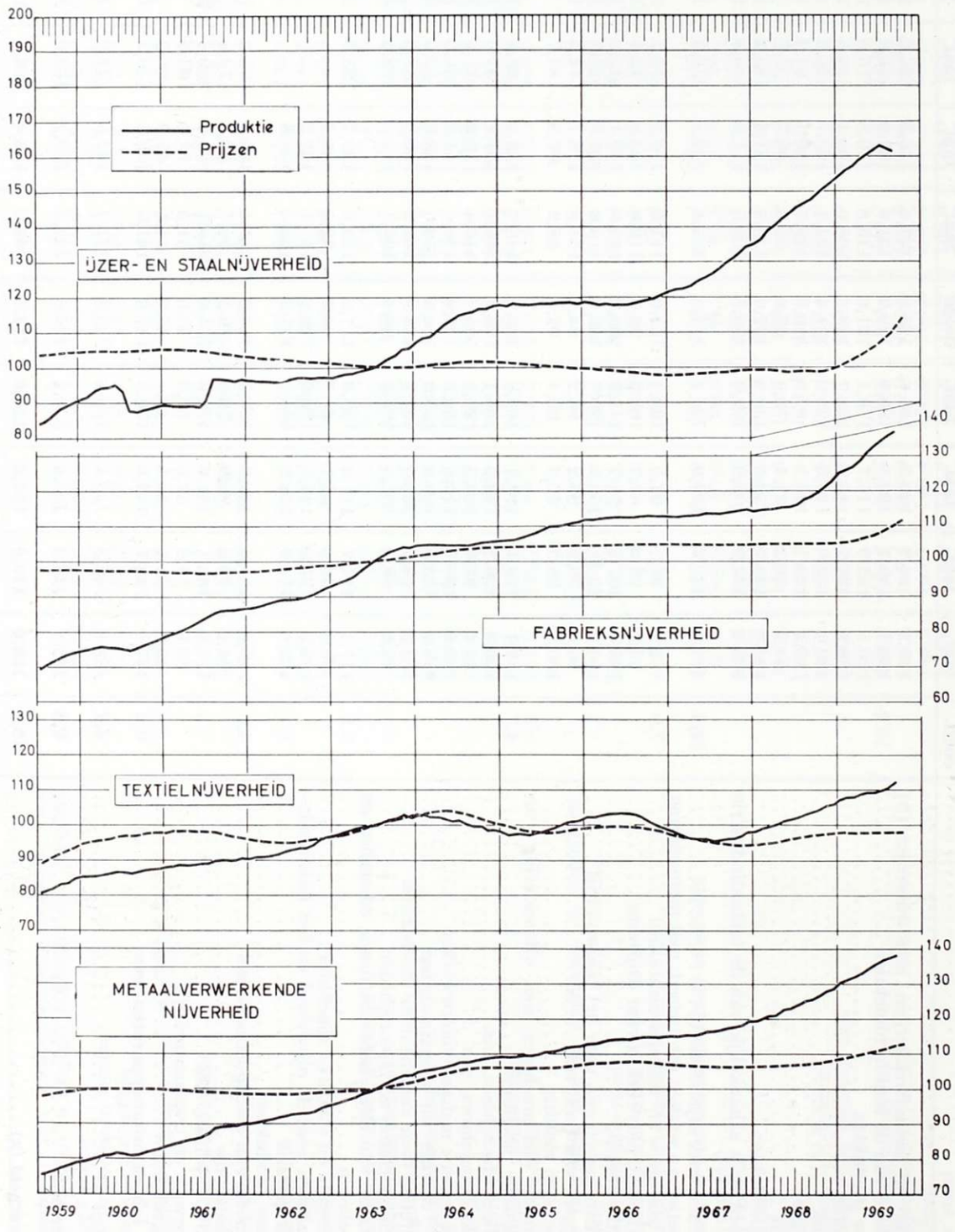

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek, Administratie van de Handel en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Internationale vergelijking van het verloop der produktie-indexcijfers in de voornaamste bedrijfstakken

(1963 = 100)

JAARTAL	België	Duitsland	Frankrijk	Italië	Luxemburg	Nederland	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	Verenigde Staten	E.F.T.A.
	DELFSTOFFENNIJVERHEID (b)									
1966	86	94	109	108	93	110	99	90	112	93
1967	83	89	106	115	86	123	97	89	115	93
1968	76	92	103	127	86	163	100	85	117	90
1969	70	95	..	132	89	209	106	80	121	87
1968 (a) 1e kwartaal	78	91	111	..	..	157	101	87	115	92
2e kwartaal	77	92	96	..	..	148	97	85	119	90
3e kwartaal	75	91	111	..	..	158	102	84	120	89
4e kwartaal	72	94	111	..	..	186	104	84	116	89
1969 (a) 1e kwartaal	72	95	109	..	..	209	106	81	117	87
2e kwartaal	71	96	110	..	..	193	106	80	122	86
3e kwartaal	68	93	108	..	..	199	104	80	122	87
4e kwartaal	69	98	..	..	..	229	108	77	123	83
	VERWERKENDE NIJVERHEID (c)									
1966	114	117	117	118	107	122	117	114	127	116
1967	116	115	121	128	107	126	119	114	128	117
1968	123	129	127	136	115	138	130	121	134	124
1969	136	146	..	140	130	152	144	125	139	131
1968 (a) 1e kwartaal	120	121	127	133	..	132	125	118	131	120
2e kwartaal	120	128	106	135	..	137	122	120	133	123
3e kwartaal	124	131	132	136	..	140	132	122	134	125
4e kwartaal	126	137	140	141	..	144	139	125	135	128
1969 (a) 1e kwartaal	133	142	139	143	..	145	141	124	138	128
2e kwartaal	134	146	143	146	..	150	145	126	139	121
3e kwartaal	136	146	143	143	..	155	145	125	140	132
4e kwartaal	140	152	..	129	..	157	146	126	138	132

(vervolg op blz. 56)

(a) Verbeterde gegevens rekening houdend met de seizoenschommelingen.

(b) I.T.C.I. 21 tot 29.

(c) I.T.C.I. 31 tot 39. Exclusief de voedingswaren, dranken, produkten van hout en stoffering voor Frankrijk.

Internationale vergelijking van het verloop der produktie-indexcijfers in de voornaamste bedrijfstakken *(vervolg)*

(1963 = 100)

JAARTAL	België	Duitsland	Frankrijk	Italië	Luxemburg	Nederland	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	Verenigde Staten	E.F.T.A.
	BASIS-METAALNIJVERHEID (e)									
1966	116	112	110	149	109	130	116	111	126	115
1967	119	113	110	169	111	140	119	105	117	111
1968	134	131	115	185	117	157	132	111	121	119
1969	150	148	131	187	134	186	147	114	132	125
1968 (d) 1e kwartaal.....	128	123	118	181	112	146	128	107	123	113
2e kwartaal.....	133	128	94	184	116	154	122	110	130	117
3e kwartaal.....	136	133	120	186	118	158	135	112	115	121
4e kwartaal.....	139	142	128	191	123	169	142	115	114	124
1969 (d) 1e kwartaal.....	143	143	128	196	131	176	144	114	126	125
2e kwartaal.....	147	145	131	204	131	177	147	117	133	128
3e kwartaal.....	155	148	129	188	135	189	147	111	133	124
4e kwartaal.....	154	159	136	160	139	205	151	113	132	125
	METAALVERWERKENDE NIJVERHEID (f)									
1966	113	114	116	108	93	120	114	116	137	117
1967	114	106	120	120	87	123	114	115	136	117
1968	116	119	127	125	85	131	123	122	141	124
1969	134	142	141	126	102	147	139	127	146	131
1968 (d) 1e kwartaal.....	114	110	127	121	..	126	118	118	140	119
2e kwartaal.....	112	118	102	124	..	130	114	123	139	124
3e kwartaal.....	116	122	134	125	..	132	127	124	142	126
4e kwartaal.....	120	130	141	130	..	135	134	125	143	127
1969 (d) 1e kwartaal.....	129	135	137	133	..	137	135	125	144	127
2e kwartaal.....	134	143	142	137	..	147	141	129	146	132
3e kwartaal.....	132	141	139	130	..	151	139	127	149	133
4e kwartaal.....	142	149	142	104	..	153	140	127	143	132

(vervolg op blz. 57)

(d) Verbeterde gegevens rekening houdend met de seizoenschommelingen.

(e) C.I.T.I. 37.

(f) I.T.C.I. 381 tot 384.

Internationale vergelijking van het verloop der produktie-indexcijfers in de voornaamste bedrijfstakken *(vervolg)*

(1963 = 100)

JAARTAL	België	Duitsland	Frankrijk	Italië	Luxemburg	Nederland	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	Verenigde Staten	E.F.T.A.
	VOEDINGS- EN GENOTMIDDELENINDUSTRIE (h)									
1966	112	113	..	110	105	111	112	109	110	111
1967	118	116	..	115	118	119	116	111	113	113
1968	121	122	..	121	121	124	122	115	116	117
1969	128	128	..	..	122	128	..	118	119	121
1968 (g) 1e kwartaal	120	118	..	116	..	121	118	114	114	115
2e kwartaal	126	123	..	120	..	122	122	112	115	115
3e kwartaal	120	122	..	120	..	125	121	116	116	118
4e kwartaal	118	124	..	126	..	127	124	117	117	119
1969 (g) 1e kwartaal	126	128	..	126	..	126	127	115	119	118
2e kwartaal	130	127	..	122	..	127	125	118	118	120
3e kwartaal	127	127	..	127	..	129	127	118	120	121
4e kwartaal	130	128	..	127	..	130	128	120	119	122
	TEXTIEL-, KLEDING- EN SCHOENNIJVERHEID (i)									
1966	109	110	99	106	66	103	105	107	121	108
1967	102	101	94	107	48	94	100	104	119	106
1968	109	115	94	108	..	101	106	114	124	113
1969	118	126	..	114	..	104	..	117	125	..
1968 (g) 1e kwartaal	104	109	94	109	..	98	104	111	121	110
2e kwartaal	107	115	86	109	..	100	104	114	123	112
3e kwartaal	108	117	96	106	..	101	107	115	124	113
4e kwartaal	112	122	101	109	..	106	111	117	125	115
1969 (g) 1e kwartaal	114	124	105	114	..	103	114	116	124	115
2e kwartaal	118	129	106	114	..	106	117	119	125	118
3e kwartaal	119	124	100	115	..	106	113	116	124	116
4e kwartaal	121	130	..	113	..	101	..	116	123	..

(vervolg op blz. 58)

(g) Verbeterde gegevens rekening houdend met de seizoenschommelingen.
(h) I.T.C.I. Exclusief de tabak voor Italië.
(i) I.T.C.I. 321, 322 en 324. Voor Frankrijk kleding en schoenen niet inbegrepen; voor de Verenigde Staten schoenen niet inbegrepen.

Internationale vergelijking van het verloop der produktie-indexcijfers in de voornaamste bedrijfstakken *(vervolg)*

(1963 = 100)

JAARTAL	België	Duitsland	Frankrijk	Italië	Luxemburg	Nederland	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	Verenigde Staten	E.F.T.A.
	SCHEIKUNDIGE NIJVERHEID (k)									
1966	118	137	133	155	94	153	137	123	127	126
1967	123	148	143	167	117	168	148	129	133	133
1968	143	171	157	185	146	207	167	139	144	144
1969	150	192	..	186	165	244	190	148	154	158
1968 (j) 1e kwartaal	133	160	155	182	..	191	161	134	139	140
2e kwartaal	136	169	134	181	..	209	157	137	142	142
3e kwartaal	151	175	162	184	..	209	171	140	145	147
4e kwartaal	150	180	173	186	..	218	179	143	149	150
1969 (j) 1e kwartaal	151	184	180	182	..	230	184	143	151	153
2e kwartaal	149	191	184	196	..	238	189	147	155	158
3e kwartaal	150	194	187	191	..	248	192	149	155	162
4e kwartaal	152	200	..	161	..	257	193	152	156	166
	TOTALE INDUSTRIËLE PRODUKTIE (l)									
1966	111	116	117	118	106	123	117	113	126	115
1967	113	114	120	128	106	129	119	113	127	117
1968	119	128	126	136	112	143	129	119	133	123
1969	132	144	142	140	127	161	143	123	139	129
1968 (j) 1e kwartaal	116	120	127	133	107	137	125	117	131	120
2e kwartaal	117	127	107	135	112	141	122	118	133	122
3e kwartaal	122	129	131	136	114	145	131	120	133	124
4e kwartaal	122	135	139	141	117	151	137	122	135	126
1969 (j) 1e kwartaal	129	140	138	143	124	154	140	122	137	127
2e kwartaal	131	144	142	145	125	158	143	124	139	129
3e kwartaal	132	143	141	143	128	163	143	123	140	130
4e kwartaal	136	150	146	130	130	167	146	124	138	131

Bron : Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.

(j) Verbeterde gegevens rekening houdend met de seizoenschommelingen.
(k) I.T.C.I. 351 tot 354. Derivaten van steenkool en petroleum inbegrepen.
(l) I.T.C.I. 2, 3, 4101 et 4102. Exclusief de voedingswaren, dranken, kleding, produkten van hout en stoffering voor Frankrijk.

Internationale vergelijking van de indexcijfers der industriële bedrijvigheid
(1963 = 100)

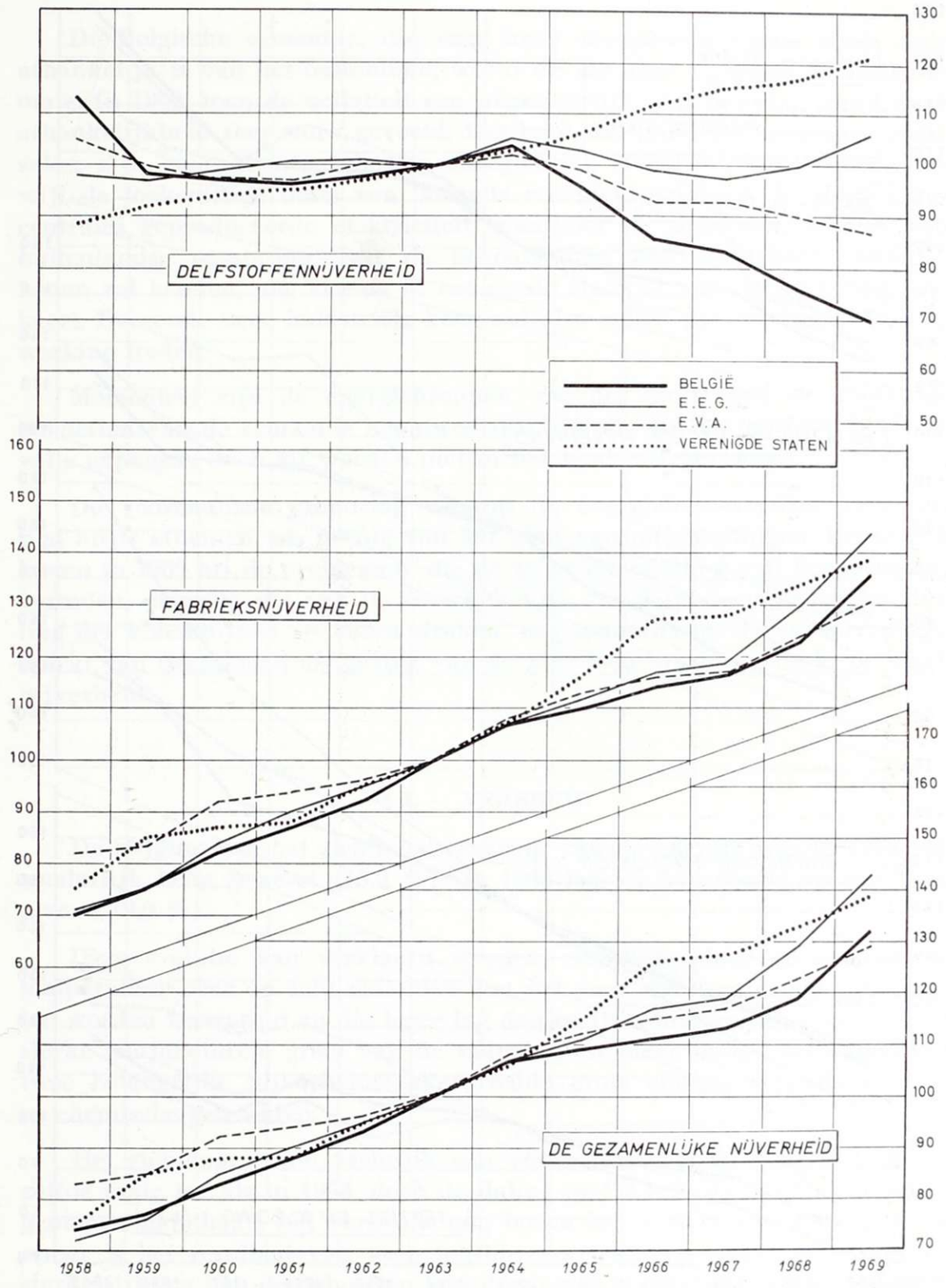

Bron : Bureau voor Statistiek der Europese Gemeenschappen.

Internationale vergelijking van de indexcijfers der industriële bedrijvigheid (vervolg)

(1963 = 100)

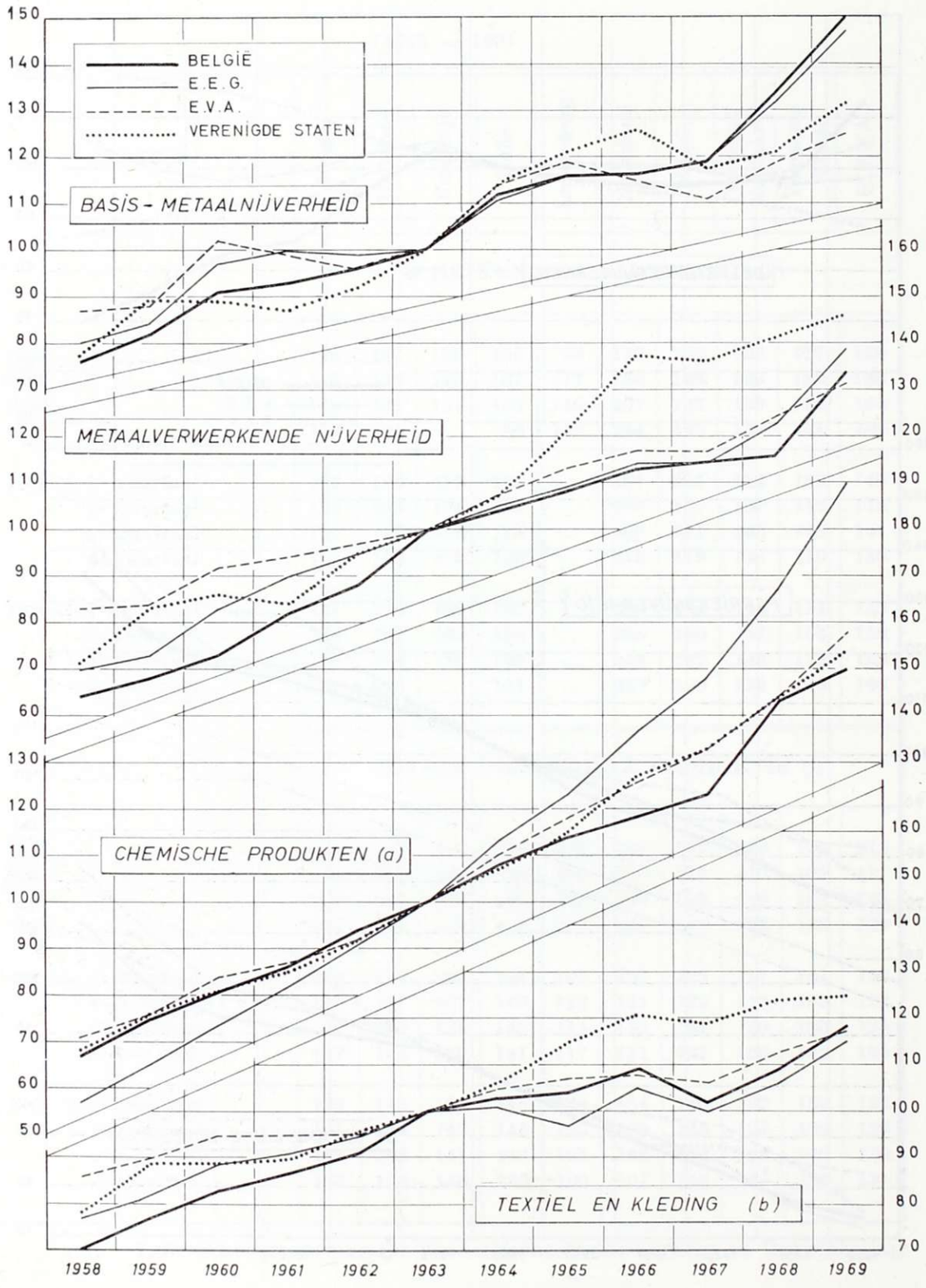

Bron : Bureau voor Statistiek der Europese Gemeenschappen.

(a) Inbegrepen de petroleum- en Steenkoolderivaten.
(b) Inbegrepen de fabrikatie van schoeisels, uitgezonderd voor de Verenigde Staten.

AFDELING II. – ONTWIKKELING IN DE SECTOR ENERGIE

De Belgische economie, die voor haar energievoorziening reeds zeer afhankelijk is van het buitenland, wordt dit elk jaar in steeds toenemende mate. In 1969, toen de activiteit een uitzonderlijk peil bereikte, werd deze afhankelijkheid zeer sterk gevoeld. Het land ziet namelijk langzaam maar zeker zijn voornaamste inlandse energiebron, steenkool, verdwijnen, terwijl de toekomstige basis van 's lands energievoorziening, de door kerncentrales geproduceerde elektriciteit, waarvoor de brandstof, hoewel van buitenlandse oorsprong, wat de bevoorrading betreft minder moeilijkheden zal kennen, nog slechts in het eerste stadium van ontwikkeling verkeert. De eerste twee industriële kerncentrales zullen pas omstreeks 1975 in werking treden.

Momenteel zijn de energiebronnen, die het meest aan de groeiende behoeften van de economie beantwoorden, de olie en het aardgas, beide in volle expansie, doch zij worden niet in het land zelf gevonden.

De voornaamste grondslag waarop de energiebevoorrading is gevestigd blijft afnemen, als gevolg van het plan van mijnsluitingen. Bovendien kwam in 1969 bij de problemen, die de zekerheidsstelling van bevoorrading vormden, alsmede die van de omschakeling der door de geleidelijke sluiting der kolenmijnen getroffen streken, een spanning op de bevoorradingsmarkt van cokeskolen als gevolg van de zeer hoge conjunctuur in de staalnijverheid.

§ 1. — VERBRUIK

De stijging van het zichtbaar verbruik van de energie was in 1968 uitzonderlijk hoog geweest (13,2 %); in 1969 lag zij nog steeds op een hoog niveau (9,9 %).

Deze evolutie kan verklaard worden, enerzijds, door de gemiddelde temperatuur over de acht maanden van het jaar wanneer de lokalen moeten worden verwarmd en die lager lag dan in 1968, anderzijds, door de zeer sterke conjuncturele groei van de industrie en meer in het bijzonder van twee belangrijke nijverheidstakken, beide grote energieverbruikers, staal en chemische produkten.

Het zichtbaar bruto verbruik van vaste brandstoffen nam niet in dezelfde mate toe als in 1968, doch de daling met 2,4 % die hier werd waargenomen handhaaft het verbruik nog boven het niveau van 1967. Een en ander is het resultaat van twee tegenovergestelde factoren : enerzijds, de sterke stijging van de behoeften van de staalnijverheid en van de industrie der non-ferrometalen; anderzijds, de structurele daling in het gebruik van steenkool door elektrische centrales, door agglomeraatfabrieken, door de vervoersector, andere bedrijfstakken en het huishoudelijk contingent.

Het aandeel van het zichtbaar verbruik van vaste brandstoffen in het totaal verbruik van primaire energie daalde in een nog sneller tempo; het liep van 52,5 % tot 38 % terug.

Het berekend verbruik van *petroleum* steeg met dezelfde hoeveelheid als in 1968 : met 3,4 miljoen ton steenkool-equivalent; dientengevolge lag het stijgingspercentage t.o.v. het voorgaande jaar enigszins lager (12,6 % tegen 13 %) ; het aandeel van petroleum in het totale verbruik van primaire energie kwam van 54 % op 55,7 % te liggen.

De leveringen aan het binnenlands verbruik, onderverdeeld per soort petroleumprodukt, toont dat de levering van vliegtuig- en autobenzine van 1968 tot 1969 minder is gestegen dan van 1967 tot 1968, toen de gebeurtenissen in Frankrijk een grote stijging hadden veroorzaakt. De omzet van « gas en Diesel-oil », die sedert 1967 op de eerste plaats kwam, steeg minder snel dan die van fuel-oil. De residuële petroleumteer en voor de chemie bestemde fuel-oil tonen een verdere vooruitgang. De snelle opkomst van aardgas op de Belgische markt schijnt de groei van vloeibare brandstoffen dus nog niet te hebben afgeremd, in tegenstelling tot Nederland, waar deze vooruitgang sedert twee jaar praktisch tot stilstand is gekomen.

De invoer van *aardgas* uit Nederland, die in 1968 reeds meer dan 1 miljard m^3 had bedragen, lag in 1969 nog tweemaal hoger en bedroeg 2,7 miljard m^3. Het aandeel van aardgas in het zichtbaar bruto verbruik van primaire energie steeg dan ook van 3,3 %tot 6,3 %. Daar het verbruik van hoogovengas, gelijklopend met de activiteit in de staalnijverheid, eveneens bleef stijgen vertoonde het totaal bruto verbruik van alle soorten gas een stijging met 28 %, in vergelijking met 22 % een jaar tevoren.

Voor het tweede achtereenvolgende jaar liet de toeneming bij het verbruik van aardgas een indrukwekkende stijging zien, terwijl het huishoudelijk en daarmee gelijkstaande verbruik sedert de omschakeling op aardgas iets sneller schijnt toe te nemen. Het industrieel verbruik van gas, dat in 1968 de helft van het binnenlands verbruik dekte nam 66 % van dit verbruik voor zijn rekening in 1969. Deze uiteenlopende ontwikkeling schijnt het gevolg te zijn van het feit dat de aan de grote verbruikers gevraagde prijzen zeer laag liggen, terwijl het hoge peil voor vaste onkosten van de gasvoorziening onder het publiek geen aanzienlijke verlaging van de kosten mogelijk maakte. Bovendien schijnen de bij het gebruik van de omgeschakelde apparaten ontmoette moeilijkheden de verbruikers enigszins te hebben ontmoedigd.

Het jaarlijks groeitempo van het netto *elektriciteitsverbruik* liep van 10,7 % tot 9,8 % in lichte mate terug. Gezien het uitzonderlijk hoog peil dat reeds in 1968 werd bereikt is deze stijging nog aanzienlijk; zowel in hoogals in laagspanning blijft het groeipercentage van 10 % niet ver verwijderd van dat van het voorgaande jaar.

Integenstelling tot wat met het verbruik het geval was, liep de produktie van primaire energie evenveel terug als in 1968, te weten 8,5 %; ze bedroeg namelijk in 1969 nog slechts 13 058 000 ske, tegen 14 265 000 ske in 1968. Haar aandeel in het bruto verbruik bedroeg nog slechts 27 %; het aandeel van *steenkool* blijft gelijk (98,7 %).

De sluitingen van schachten in het zuidelijk bekken hebben een inkrimping van de produktiecapaciteit tot gevolg gehad met 1 172 000 t, tegen 700 000 t in 1968; zoals in het voorgaande jaar bedroeg de produktiedaling in de Kempen 400 000 t, zonder dat echter tot mijnsluiting werd overgegaan.

Het gevolg van een en ander was het ontslag van 5 750 werknemers waarvan 5 536 mijnwerkers en 214 kantoorbedienden, doch het aantal werklozen bedroeg eind 1969 nog slechts 424 mijnwerkers en 27 kantoorbedienden.

Het totaal aantal arbeiders in de mijnen daalde van 49 200 aan het eind van 1968 tot 41 000 aan het eind van 1969. Anderzijds, bleef de produktie per mijnwerker en per dienst stijgen (6,2 %) zoals dit in 1968 het geval was (6 %).

Het opvangen van het deficit van de in bedrijf gebleven mijnen kostte 3,5 miljard in 1969, tegen 3,7 miljard in 1968. De voor de rekening van het Rijk komende eindejaarspremie bedroeg 239 miljoen, tegen 279 miljoen; rechtstreekse en ermede gelijkgestelde subsidies bereikten een bedrag van 4 348 miljoen frank, tegen 4 433 miljoen in 1968; sedert 1967 bleven zij op hetzelfde niveau.

In totaal bedroegen de rechtstreeks door het Rijk verstrekte toelagen 4,6 miljard frank, tegen 4,7 miljard in 1968. Er werd 5,7 miljoen ton meer ingevoerd dan uitgevoerd; deze hoeveelheid ligt enigszins boven die van het jaar tevoren (5,5 miljoen t).

De voorraden bij de mijnen daalden in een versneld tempo; eind 1969 bedroegen zij nog slechts 0,67 miljoen ton, tegen 1,7 miljoen ton eind 1968.

De *cokesproduktie* bleef op hetzelfde niveau als in 1968; gezien de grote behoeften was het traditionele uitvoersaldo, dat in 1967 reeds nihil was, in 1968 omgeslagen in een invoersaldo van 635 000 t. Deze tendens heeft zich in 1969 nog verder verscherpt en er werd 1 079 000 t meer ingevoerd dan uitgevoerd.

De bevoorrading van de staalnijverheid in hoogovencokes ondervond trouwens moeilijkheden, ondanks de daling van het specifiek gebruik in de hoogovens. Terwijl de sluiting van steenkolenmijnen en de omschakeling van de gasnetten in West-Europa op aardgas ten nadele van het cokesgas de geleidelijke sluiting van bepaalde cokesfabrieken had veroorzaakt, werd in 1969 een gesloten cokesfabriek wederom in bedrijf gesteld.

De invoer van aardgas uit Nederland steeg in een zeer snel tempo; van 11 198 Tcal liep zij op tot 23 629 Tcal, meer dan tweemaal zoveel. De voltooiing van de transportinfrastructuur vergde nog slechts een investering

van 0,5 miljard, tegen 1,1 miljard in 1968. Doch de uit de omschakeling op aardgas voortvloeiende uitgaven bleven stijgen : 3,5 miljard frank, tegen 3,1 miljard in 1968.

De capaciteit der *petroleumraffinaderijen* werd nog verder vergroot door uitbreidingen van reeds bestaande raffinaderijen alsmede door de bedrijvigheid gedurende het ganse jaar van een raffinaderij die medio 1968 was gestart. De stijging t.o.v. het voorgaande jaar van de hoeveelheden verwerkte ruwe petroleum blijft aldus op een hoog niveau (24 %) hoewel lager dan in het voorgaande jaar (33 %). De invoer van geraffineerde produkten vertoonde dientengevolge wederom een daling; deze bedroeg ditmaal 9 %, tegen 6 % in 1968, terwijl de uitvoer van deze produkten. bunkeroliën niet inbegrepen, in 1969 in vergelijking met het voorgaande jaar een nieuwe stijging vertoonde (33 %).

De *elektriciteitsproduktie* nam met een praktisch evenhoog percentage toe als in 1968 : 10,4 % tegen 10,9 %; bij de producenten-distributeurs lag het percentage 14,2 % boven dat van het vorige jaar, terwijl het bij de industriële zelfproducenten tot 2,9 % daalde.

Bij de klassieke thermische produktie daalde het aandeel van de vaste brandstoffen tot 40 % (49 % in 1968), doch dat van vloeibare brandstoffen en brandstoffen in de vorm van gas bleef stijgen. Om technische redenen en als gevolg van de vervanging van het « hart » van de studiereactor te Mol daalde het aandeel van de kernenergie (18 000 kWh tegen 53 000 kWh).

De investeringen in de elektriciteitssector toonden nogmaals een lichte vooruitgang ten aanzien van het voorgaande jaar met 8,6 miljard frank in vergelijking met 8,3 miljard frank. De aansluiting van de pompcentrale te Coo op het Belgische en internationale koppelnet is bijna voltooid. Behalve deze aansluiting bestaat er nog een project van aanleg van een lijn Coo-Luik te Maasbracht (Nederland).

*
* *

Zoals uit de grafieken blijkt toont de evolutie op lange termijn van het bruto verbruik van primaire energie twee tendensen van uiteenlopende omvang voor de periode 1948-1958 en voor die van 1957 tot 1969. Deze laatste kent een groeipercentage dat tweemaal zo groot is als dat van de eerste periode (4,42 % tegen 2,14 %). Zij vormden een vrij juiste afspiegeling van de ontwikkeling bij de industriële produktie (bouwbedrijf niet inbegrepen).

Er moet worden opgemerkt — en dit is ongetwijfeld meer dan een simpele coïncidentie — dat het begin van de versnelde tendens, zowel bij de industriële produktie als bij het gebruik van primaire energie, samenvalt met het tot stand komen van de Gemeenschappelijke Markt.

*
* *

Personeelsbezetting en rendement in de steenkolenmijnen

TIJDVAK	Aantal ingeschreven mijnwerkers (duizenden) (a)	Gemiddeld aantal aanwezige arbeiders per gepresteerde arbeidsdag (maandgemiddelde, duizenden)		Gemiddelde produktie per dagtaak en per arbeider (b) (maandgemiddelde, kilogrammen)	
		Ondergrond	Onder- en bovengrond	Ondergrond	Onder- en bovengrond
1961	**89,9**	**53,1**	**73,9**	**1 541**	**1 091**
1962	**84,9**	**48,9**	**67,6**	**1 624**	**1 156**
1963	**84,6**	**49,0**	**67,1**	**1 629**	**1 166**
1964	**85,0**	**50,7**	**68,0**	**1 574**	**1 155**
1965	**75,1**	**46,6**	**62,6**	**1 660**	**1 212**
1966	**62,4**	**40,2**	**54,5**	**1 758**	**1 270**
1967	**55,4**	**35,1**	**47,6**	**1 847**	**1 336**
1968	**49,2**	**30,1**	**40,8**	**1 976**	**1 418**
1969 (c)	**41,0**	**25,3**	**35,1**	**2 112**	**1 506**
1969 (c) Januari	48,7	28,9	39,7	2 036	1 465
Februari	48,1	27,9	38,4	2 060	1 469
Maart	47,5	27,0	37,3	2 081	1 481
April	47,1	27,7	38,0	2 075	1 492
Mei	46,6	27,5	37,7	2 058	1 471
Juni	45,5	26,5	36,3	2 093	1 504
Juli	44,7	23,1	32,6	2 130	1 484
Augustus	43,4	21,9	30,9	2 131	1 489
September	42,5	23,5	32,7	2 162	1 536
Oktober	41,9	23,1	32,2	2 154	1 542
November	41,4	23,7	32,7	2 167	1 552
December	41,0	23,3	32,1	2 251	1 607

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van het Mijnwezen.

(a) Einde van het tijdvak.
(b) Kader- en bewakingspersoneel inbegrepen.
(c) Voorlopige gegevens.

Steenkoolproduktie per bekken
(duizenden tonnen)

JAARTAL	Borinage Centrum	Charleroi en Namen	Luik	Kempen	Totaal
1960	4 196	5 347	3 538	9 385	22 465
1961	3 708	5 148	3 069	9 611	21 536
1962	3 118	5 198	3 080	9 807	21 204
1963	2 952	5 317	3 082	10 067	21 418
1964	2 843	5 246	3 076	10 140	21 305
1965	2 652	4 734	2 693	9 706	19 786
1966	2 300	4 448	2 261	8 490	17 499
1967	1 889	3 820	1 880	8 846	16 435
1968	1 492	3 326	1 504	8 484	14 806
1969 (a)	1 139	2 616	1 429	8 015	13 200

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van het Mijnwezen.

(a) Voorlopige gegevens.

Steenkoolbalans

(duizenden tonnen)

OMSCHRIJVING	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969 (g)
I *Nettoproduktie*	**21 204**	**21 416**	**21 305**	**19 786**	**17 499**	**16 435**	**14 806**	**13 200**
II *Uit mijnstort door mijnen in activiteit teruggewonnen verkoopbare produkten*	—	—	—	—	—	—	—	—
III *Invoer* (a)	**4 753**	**7 347**	**6 967** (f)	**6 914**	**6 190**	**5 859**	**6 641**	**6 566**
IV *Aankopen door de mijnen*	—	—	**300**	**350**	**204**	—	—	—
V *Voorraden bij de mijnen en bij de importeurs op 1 januari*	**4 442**	**1 402**	**577**	**1 498**	**2 419**	**3 132**	**2 678**	**1 783**
VI *Beschikbare hoeveelheid steenkool*	**30 399**	**30 165**	**29 149**	**28 539**	**26 312**	**25 426**	**24 125**	**21 549**
VII *Afzet :*								
A. *Binnenland* :								
1. Eigen verbruik der mijnondernemingen (b)	1 063	1 078	1 021	998	874	770	769	747
2. Cokes- en gasfabrieken, ijzer- en staalnijverheid	9 666	9 782	9 815	9 927	9 150	9 254	9 563	9 699
a) Cokesfabrieken b) Gasfabrieken	*9 566*	*9 660*	*9 706*	*9 807*	*8 950*	*9 072*	*9 377*	*9 493*
c) IJzer- en staalnijverheid (c)	*100*	*122*	*109*	*120*	*200*	*182*	*186*	*206*
3. Agglomeraatfabrieken	1 508	2 109	1 411	1 017	935	877	856	662
4. Elektriciteitscentrales (d)	4 951	4 734	5 156	5 270	5 090	4 785	4 578	3 803
5. Vervoer	565	452	299	190	95	46	38	31
a) Spoorwegen	*550*	*443*	*296*	*190*	*95*	*46*	*38*	*31*
b) Bunkerkolen, sleepdiensten	*13*	*8*	*3*	—	—	—	—	—
c) Binnenscheepvaart	*2*	*1*	—	—	—	—	—	—
6. Andere bedrijfstakken	2 465	2 328	2 110	1 608	1 200	925	782	725
a) Industrie der non-ferrometalen	*276*	*279*	*279*	*289*	*281*	*270*	*278*	*299*
b) Scheikundige nijverheid	*282*	*270*	*158*	*124*	*81*	*28*	*18*	*4*
c) Cementfabrieken	*780*	*787*	*805*	*505*	*243*	..	...	...
d) Verscheidene industrieën	*1 127*	*992*	*868*	*690*	*595*	*627* (h)	*486* (h)	*422* (h)
7. Huishoudelijk contingent (+ levering aan de mijnwerkers)	5 936	7 060	5 310	5 117	4 609	4 632	4 842	4 412
8. Openbare besturen	177	202	181	166	150			
Totaal binnenlandse afzet	**26 331**	**27 745**	**25 303**	**24 293**	**22 103**	**21 289**	**21 428**	**20 079**
B. *Uitvoer* (e)	**2 699**	**1 868**	**2 161**	**1 825**	**1 195**	**1 510**	**1 146**	**900**
Totale afzet	**29 030**	**29 613**	**27 464**	**26 118**	**23 298**	**22 799**	**22 574**	**20 979**
VIII *Voorraden bij de mijnen en bij de importeurs op 31 december*	**1 369**	**552**	**1 685**	**2 419**	**3 046**	**2 708**	**1 783**	**674**
IX *Vergissingen en weglatingen*	—	—	—	+ **2**	— **32**	— **82**	— **232**	— **104**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van het Mijnwezen.

(a) De invoer uit het Groothertogdom Luxemburg niet inbegrepen.
(b) Uitsluitend eigen verbruik der mijnen, zoals ze door de *Annalen der Mijnen van België* gepubliceerd worden. Het verbruik van hun elektriciteitscentrales is overgebracht naar « Elektriciteitscentrales ».
(c) Voor andere doeleinden dan om tot cokes te worden verwerkt.
(d) De individuele zelfvoortbrengers niet inbegrepen.
(e) De uitvoer naar het Groothertogdom Luxemburg inbegrepen.
(f) Inclusief de invoer van mijnstortschiefers, berekend ton per ton.
(g) Voorlopige gegevens.
(h) De leveringen aan de cementfabrieken werden onder de post « Verscheidene industrieën » ondergebracht.

Steenkoolbalans

(duizenden tonnen)

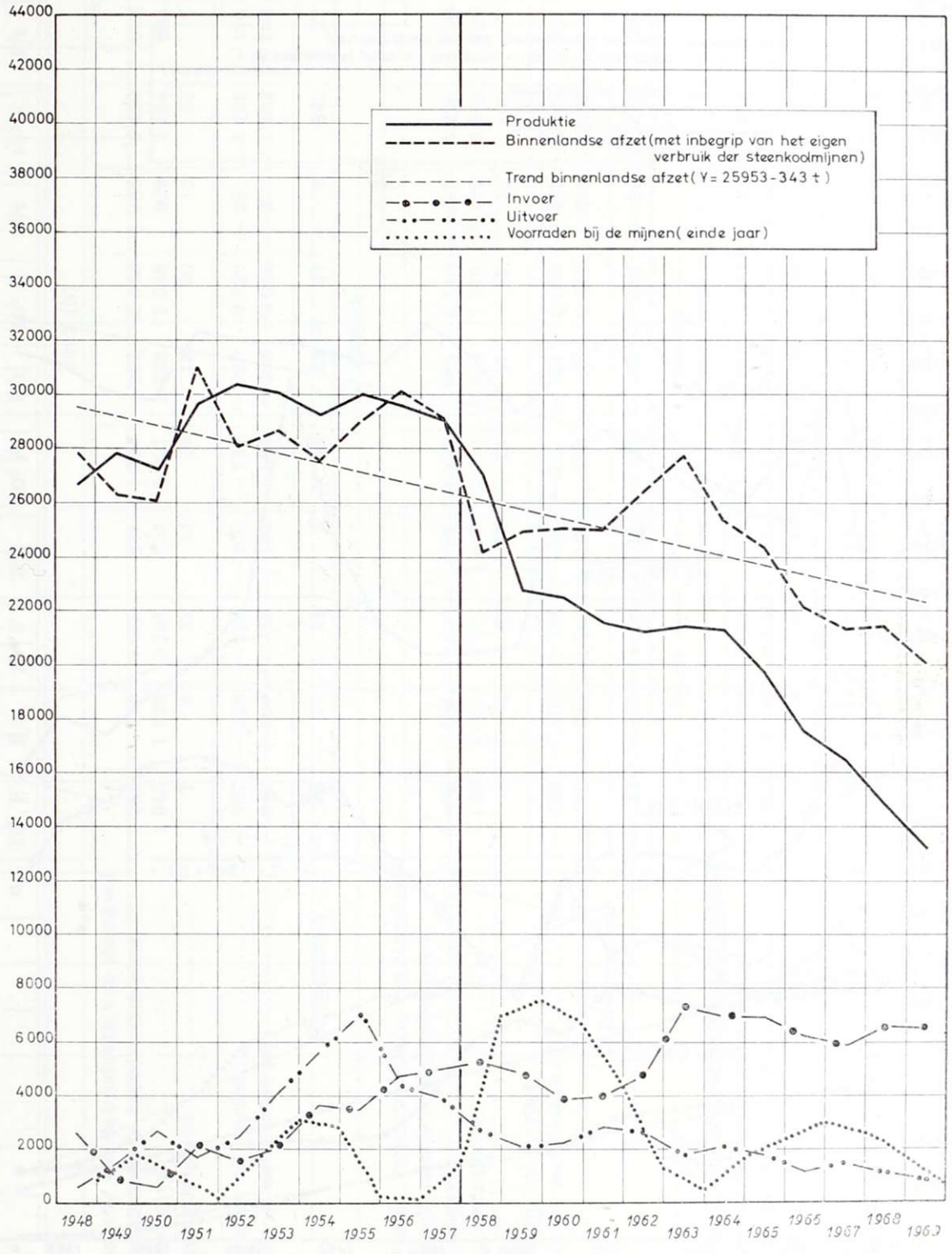

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van het Mijnwezen.

Steenkoolleveringen aan de grote binnenlandse verbruikssectoren

(duizenden tonnen)

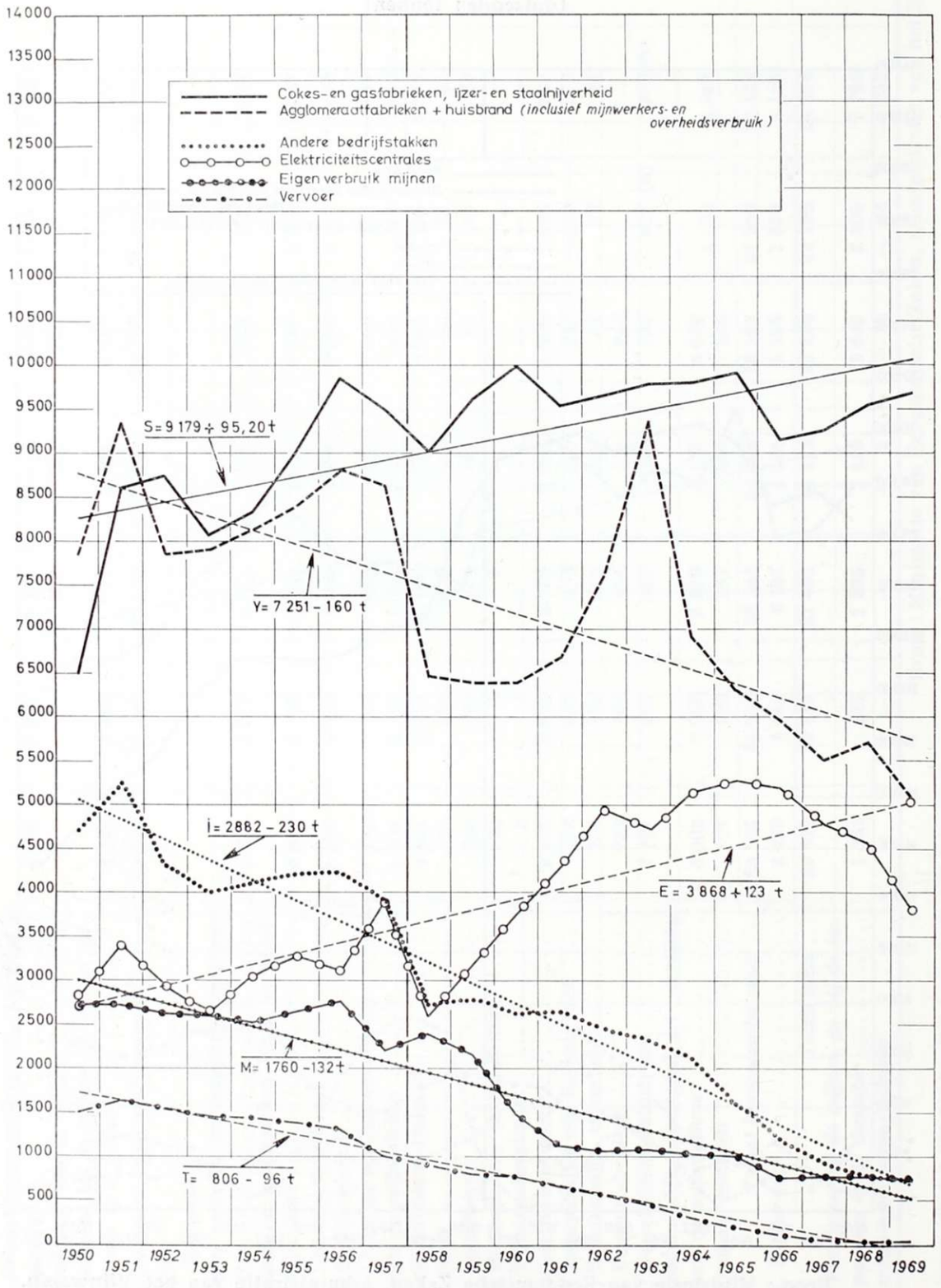

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

Op de boekhouding gesteunde exploitatieresultaten der steenkolenmijnen van 1967 tot 1969

OMSCHRIJVING	Borinage-Centrum		Charleroi-Namen		Luik		Zuiderbekkens		Kempen		Het Rijk	
	10^6 F	F/t	10^6 F	F/t	10^6 F	F/t	10^6 F	F/t	10^6 F	F/t	10^6 F	F/t
	1967 (b)											
Nettowaarde van de produktie van steenkool en gevaloriseerde brandstofschiefers	1 285	679	2 470	646	1 793	954	5 548	731	5 450	616	10 998	669
Bedrijfsuitgaven	1 945	1 028	3 137	821	2 507	1 333	7 588	999	7 124	805	14 712	895
Vastleggingsuitgaven	7	4	58	15	25	13	90	12	57	7	147	9
Bedrijfswinst of -verlies	— 667	— 353	— 725	— 190	— 738	— 393	—2 130	— 281	—1 731	— 196	—3 861	— 235
Subsidies en rectificaties (a)	+ 642	+ 339	+ 742	+ 194	+ 685	+ 364	+2 069	+ 272	+1 489	+ 168	+3 558	+ 216
Eindresultaat ...	**— 25**	**— 13**	**+ 17**	**+ 5**	**— 54**	**— 28**	**— 61**	**— 8**	**— 242**	**— 27**	**— 303**	**— 18**
	1968 (b)											
Nettowaarde van de produktie van steenkool en gevaloriseerde brandstofschiefers	1 035	694	2 652	797	1 452	965	5 140	813	5 226	616	10 366	700
Bedrijfsuitgaven	1 589	1 065	3 767	1 133	2 218	1 474	7 573	1 198	6 983	823	14 556	983
Vastleggingsuitgaven	5	3	69	21	25	17	99	16	66	8	165	11
Bedrijfswinst of -verlies	— 559	— 375	—1 184	— 356	— 791	— 526	—2 533	— 401	—1 822	— 215	—4 356	— 294
Subsidies en rectificaties (a)	+ 539	+ 361	+1 146	+ 344	+ 692	+ 460	+2 377	+ 376	+2 067	+ 244	+4 444	+ 300
Eindresultaat ...	**— 20**	**— 13**	**— 38**	**— 12**	**— 99**	**— 66**	**— 157**	**— 25**	**+ 245**	**+ 29**	**+ 88**	**+ 6**
	1969 (q)											
Nettowaarde van de produktie van steenkool en gevaloriseerde brandstofschiefers	811	704	2 153	822	1 377	963	4 341	835	4 956	612	9 297	699
Bedrijfsuitgaven	1 277	1 121	3 246	1 241	2 125	1 487	6 648	1 282	6 602	824	13 250	1 004
Vastleggingsuitgaven	3	2	44	17	11	8	58	11	155	19	213	16
Bedrijfswinst of -verlies	— 468	— 411	—1 137	— 435	— 760	— 531	—2 365	— 456	—1 801	— 225	—4 166	— 316
Subsidies en rectificaties (a)	+ 484	+ 425	+1 027	+ 393	+ 682	+ 476	+2 193	+ 423	+1 996	+ 249	+4 189	+ 318
Eindresultaat ...	**+ 16**	**+ 14**	**— 110**	**— 42**	**— 78**	**— 55**	**— 172**	**— 33**	**+ 195**	**+ 24**	**+ 23**	**+ 2**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van het Mijnwezen.

(a) Het gebeurlijk saldo van het voormalig Solidariteitsfonds, de verschillen voortspruitend uit de raming van verbruikte waren en de andere toelagen van de Staat en van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.
(b) Voorlopige gegevens.

Hoogovencokes
(duizenden tonnen)

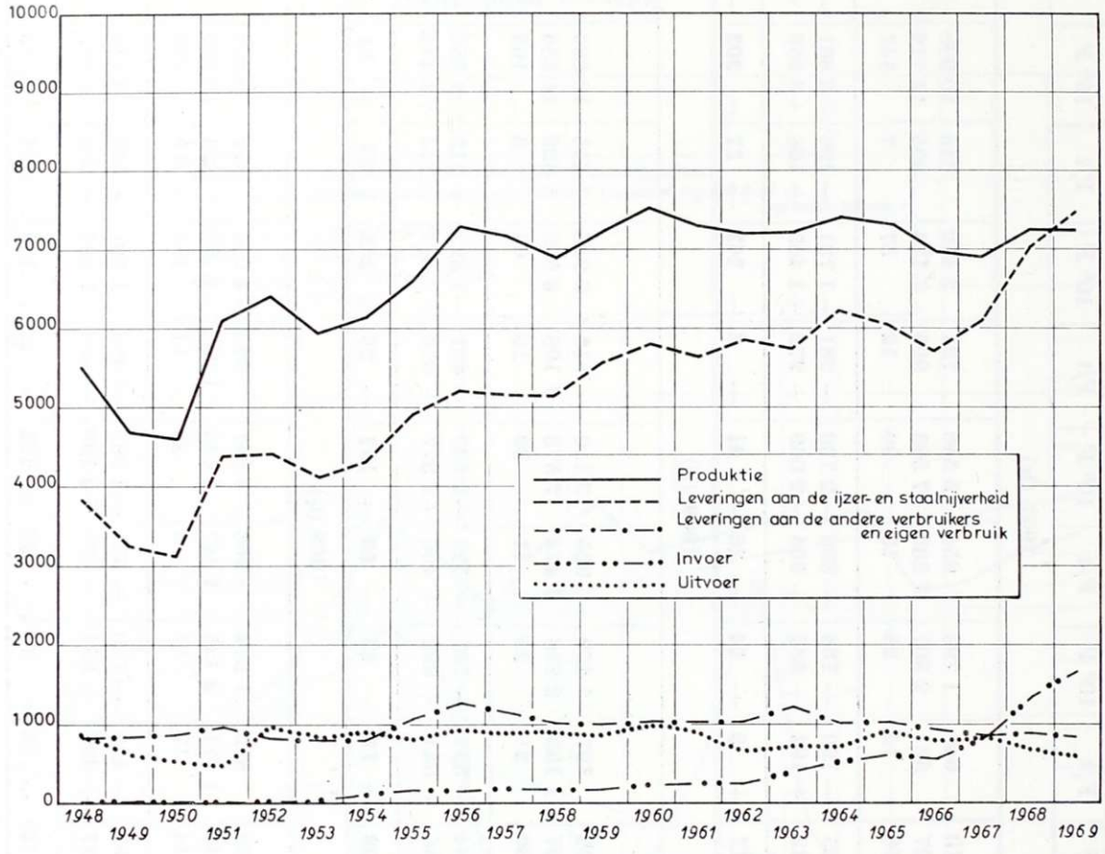

Bron : Ministerie van Economische Zaken,
Administratie van het Mijnwezen.

Cokesbalans (a)
(duizenden tonnen)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969
Produktie	7 334	6 961	6 857	7 243	7 249
Invoer	700	551	794	1 314	1 661
Totale aanvoer...	**8 034**	**7 512**	**7 651**	**8 557**	**8 910**
Afzet ijzer- en staalnijverheid	6 121	5 705	6 104	7 023	7 449
Andere binnenlandse afzet (b)	1 038	931	830	884	863
Totale binnenlandse afzet...	**7 159**	**6 636**	**6 934**	**7 907**	**8 312**
Uitvoer	919	807	768	679	582
Totale leveringen...	**8 078**	**7 443**	**7 702**	**8 586**	**8 894**

Bron : Ministerie van Economische Zaken,
Administratie van het Mijnwezen.

(a) Hoogovencokes, steenkoolhalfcokes.
(b) Eigen verbruik inbegrepen

Beschikbare elektrische energie

(miljoenen kWh)

OMSCHRIJVING	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969 (e)
Netto-thermische produktie :								
op basis van : Vaste brandstoffen	12 316,2	12 641,4	12 851,6	12 992,4	13 304,6	12 559,1	12 452,4	10 898,6
Gasvormige brandst. (a)....	1 412,1	1 298,0	1 474,2	1 542,4	1 366,6	1 760,1	2 688,1	4 011,5
Vloeibare brandstoffen (b) ..	2 516,8	3 678,3	4 992,8	5 560,0	6 544,5	7 722,1	9 591,2	12 474,5
Kernenergie (c)	3,4	41,8	45,6	—	5,0	84,7	53,2	18,3
Totaal...	**16 248,5**	**17 659,5**	**19 364,2**	**20 094,8**	**21 220,7**	**22 126,0**	**24 784,9**	**27 402,9**
Netto-produktie uit waterkracht	161,9	140,8	113,6	269,7	297,4	235,5	241,7	227,1
Algemeen totaal...	**16 410,4**	**17 800,3**	**19 477,8**	**20 364,5**	**21 518,1**	**22 361,5**	**25 026,6**	**27 630,0**
Invoer (d)	262,7	428,7	360,6	433,6	466,3	800,5	687,3	622,0
Uitvoer	735,9	949,3	709,6	454,4	548,3	573,1	718,5	973,8
Door het net opgenomen energie (of brutoverbruik)...	**15 937,2**	**17 279,6**	**19 128,9**	**20 343,7**	**21 436,1**	**22 588,9**	**24 995,4**	**27 278,2**
Verliezen op het net	906,6	1 049,7	1 105,2	1 207,4	1 313,0	1 373,7	1 485,0	1 561,5
Netto-verbruik	**15 030,6**	**16 229,9**	**18 023,7**	**19 136,3**	**20 123,1**	**21 215,2**	**23 510,4**	**27 716,7**
w.o. : Hoogspanning	12 391,1	13 287,8	14 772,6	15 534,3	16 168,7	16 934,8	18 728,8	20 456,9
Laagspanning.....	2 639,5	2 942,1	3 251,1	3 602,0	3 954,4	4 280,4	4 781,6	5 259,8

Bronnen : Bedrijfsfederatie der Voortbrengers en Verdelers van Elektriciteit in België.
Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor Energie.

(a) Produktie uit raffinaderijgas niet inbegrepen.
(b) Produktie uit raffinaderijgas inbegrepen
(c) Niet inbegrepen de produktie van de Frans-Belgische kernenergiecentrale te Chooz (Frankrijk).
(d) Het Belgisch aandeel in de nettoproduktie van de centrale te Chooz inbegrepen.
(e) Voorlopige gegevens.

Elektriciteitsverbruik

(miljoenen kWh)

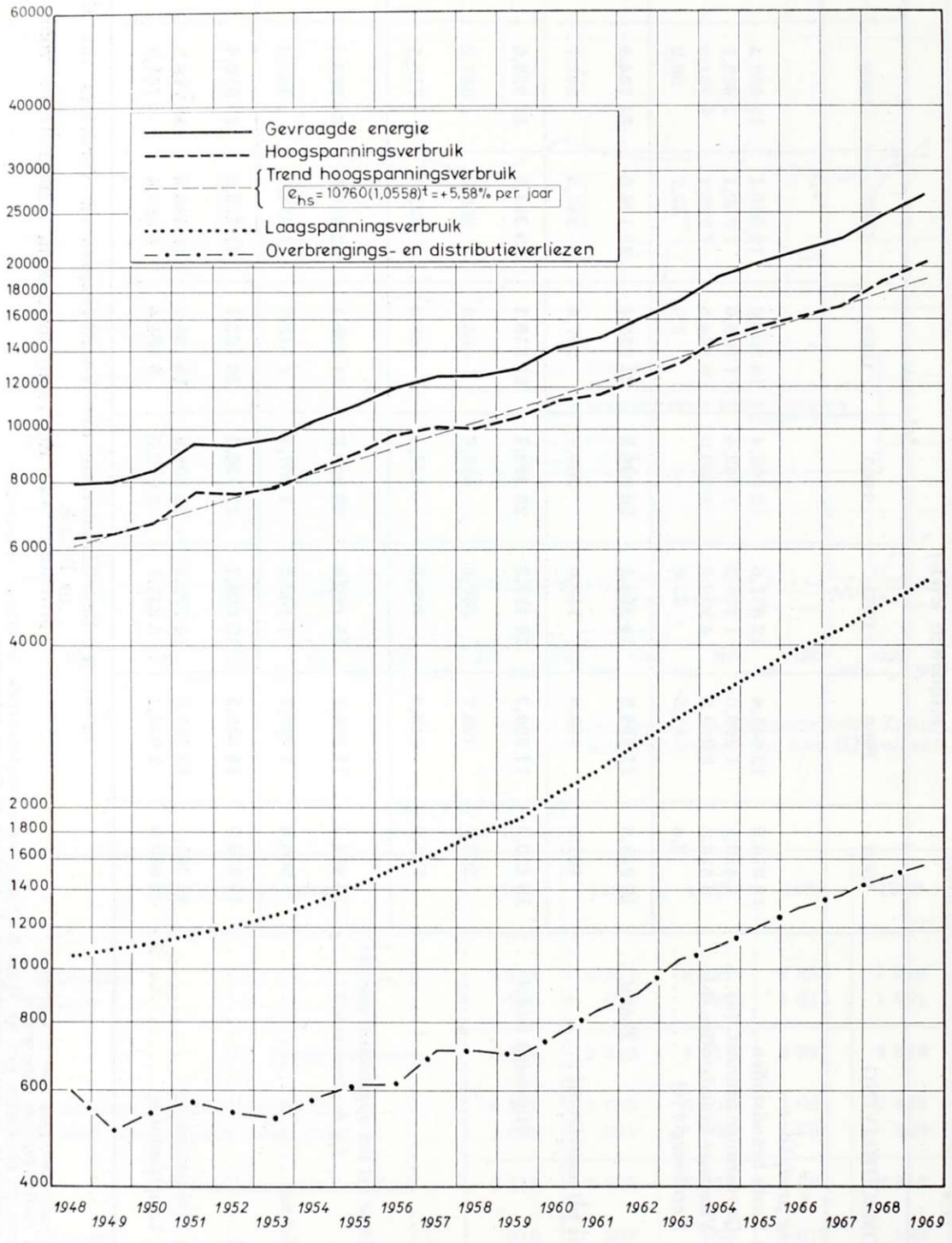

Bron : Bedrijfsfederatie der Voortbrengers en Verdelers van Elektriciteit in België.

Balans van alle gassoorten (a)

(in Tcal)

OMSCHRIJVING	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969 (c)
Primaire produktie (methaan)	*607*	*589*	*595*	*702*	*534*	*558*	*550*	*576*
Secundaire produktie	*34 029*	*34 347*	*36 614*	*37 181*	*35 449*	*36 000*	*38 234*	*39 999*
Fabrieksgas	207	143	198	525	486	222	—	—
Cokesovengas	13 931	13 920	14 397	14 272	13 365	13 282	13 913	13 572
Hoogovengas	16 950	16 295	17 203	16 685	15 573	16 025	18 267	19 969
Raffinaderijgas	847	1 287	1 830	2 286	2 280	2 679	2 313	2 241
Vloeibaar gas	2 094	2 702	2 986	3 413	3 745	3 792	3 741	4 217
Totaal van het in België geproduceerd gas	**34 636**	**34 936**	**37 209**	**37 883**	**35 983**	**36 558**	**38 784**	**40 575**
Invoer	*3 188*	*3 023*	*3 210*	*2 756*	*3 364*	*6 631*	*13 466*	*25 526*
Aardgas	—	—	—	—	733	4 228	11 198	23 629
Vloeibaar gas	3 154	2 974	3 176	2 725	2 607	2 393	2 346	1 897
Ander vervaardigd gas	34	49	34	31	24	10	—	—
Uitvoer	*692*	*827*	*761*	*822*	*1031*	*1 238*	*918*	*1 588*
Vloeibaar gas	452	569	522	581	735	948	794	1 500
Ander vervaardigd gas	240	258	239	241	296	290	124	88
Voorraadwijziging (producenten en importeurs) (b)	— 274	—	— 401	—	— 43	+ 43	—	..
Totaal van het in België beschikbaar gas	**36 858**	**37 132**	**39 257**	**39 817**	**38 273**	**41 994**	**51 332**	**65 513**

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen, Energiestatistiek.

(a) Inclusief het vloeibaar- en raffinaderijgas.
(b) (+) Voorraadafname; (—) voorraadtoename.
(c) Voorlopige gegevens.

Beschikbaar gas

Tcal (bovenwaarde)

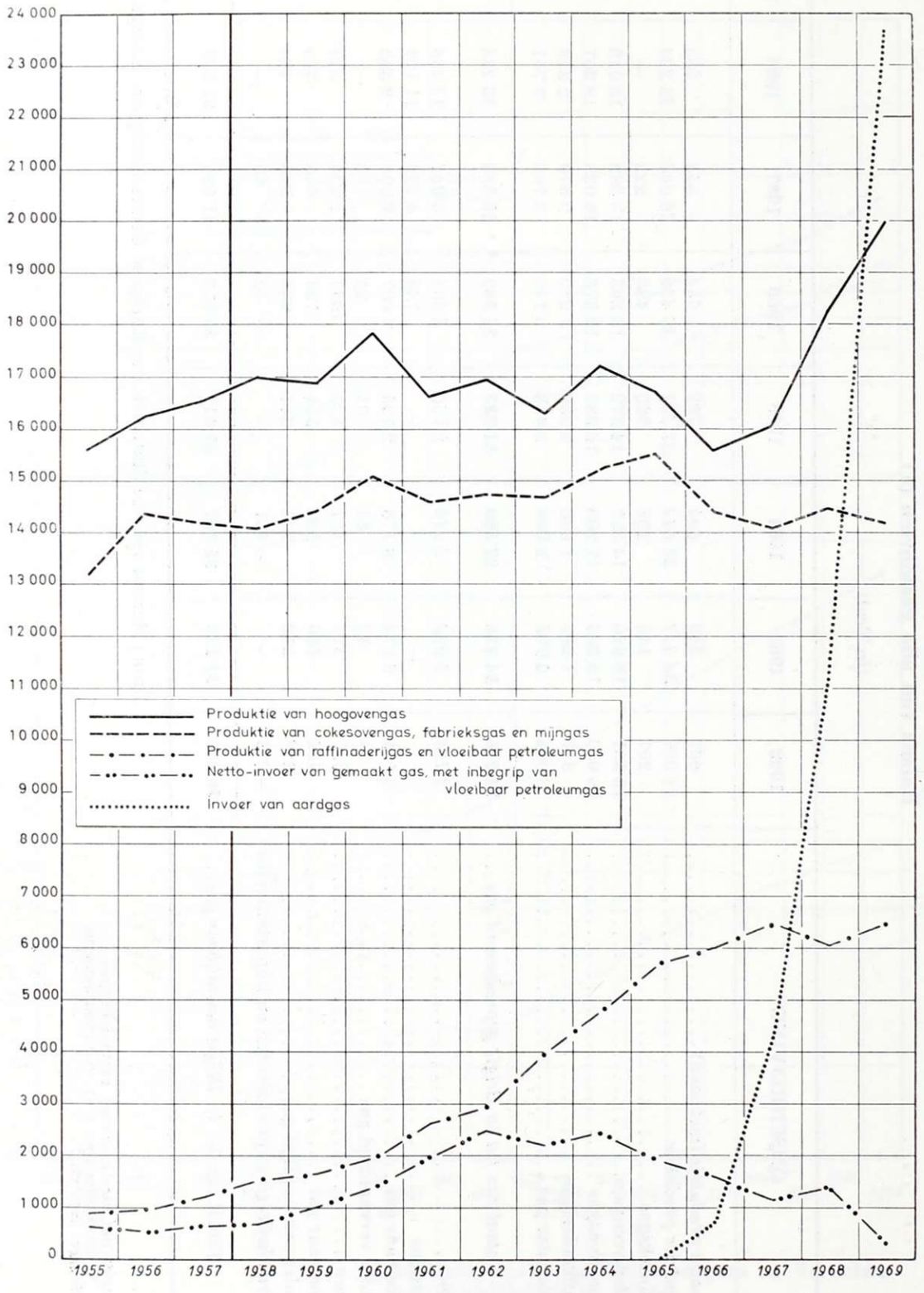

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen, Energiestatistiek.

Totale gasdistributie door de distributie- en vervoerorganismen

(miljoenen kubieke meters, aanduidingen van de tellers; 15 °C, 760 mm Hg) (a)

OMSCHRIJVING	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969 (e)
A. *Beschikbaar voor het verbruik* :								
1. Invoer	8,6	12,4	8,7	7,9	15,6 (d)	413,7 (d)	1 905,3 (d)	5 496,4 (d)
2. Produktie van de gasfabrieken en -centrales	321,4	479,1	669,4	823,3	947,1	1 067,0	990.5	485,9
3. Cokesovengas	1 061,1	1 075,7	1 009,3	982,3	1 006,2	961,7	934,6	773,2
4. Calorieënrijke gassen (b)								
a) afkomstig van de kolenmijnen (methaan)	52,1	52,2	53,3	66,3	64,7	71,0	44,7	188,3
b) afkomstig van raffinaderijen	—	156,7	157,5	182.5	133,7	126,5	136,6	
Totaal (c)	**1 443,3**	**1 776,2**	**1 898,3**	**2 062,4**	**2 167,3**	**2 639,9**	**4 011.8**	**6 944,1**
B. *Verdeeld gas* :								
1. Binnenlands verbruik :								
a) Aan de verbruikers geleverd	1 202,1	1 499,9	1 610,6	1 764,5	1 839,0	2 272,4	3 564.9	6 332,6
— huishoudelijk verbruik	*709,2*	*798,0*	*876,2*	*1 004,6*	*1 108,7*	*1 196,8*	*1 368,3*	*1 494,2*
— handels- en ambachtsverbruik	*66,1*	*87,3*	*88,4*	*104,5*	*111,8*	*122,8*	*131,0*	*136,7*
— industrieel verbruik	*377,9*	*553,3*	*579,7*	*579,7*	*540,2*	*863,2*	*1 956,2*	*4 573,1*
— openbare verlichting en openbare diensten en gebouwen	*48,9*	*61,3*	*66.4*	*75,7*	*78,3*	*89,6*	*109,4*	*128,6*
b) Eigen verbruik en verlies	180,5	211,0	227,2	236.9	242,7	294,3	415,3	590,5
Totaal binnenlands verbruik	**1 382,6**	**1 710,9**	**1 837,8**	**2 001,4**	**2 081,7**	**2 566,7**	**3 980,2**	**6 923,1**
2. Uitvoer	60,7	65,1	60,4	60,9	74,7	73,2	31,4	20,7
Totaal (c)	**1 443,2**	**1 776,1**	**1 898,2**	**2 062,3**	**2 156,4**	**2 639,9**	**4 011,6**	**6 943,8**

Bron : Verbond der Gasnijverheid.

(a) De hoeveelheden aardgas en calorieënrijke gassen werden omgerekend in m^3 met hetzelfde hoger hittevermogen als dit van de andere gegevens van de tabel, 4.250 kcal/m^3 aan 0 °C.
(b) Beschikbare hoeveelheid die als dusdanig kan worden bedeeld (elektrische centrales).
(c) Rekening gehouden met het verschil van de voorraden.
(d) Exclusief het aardgas bewerkt in de gasfabrieken en -centrales.
(e) Voorlopige gegevens.

Netto gasverbruik

Alle gas, inclusief vloeibaar en raffinaderijgas

Tcal (bovenwaarde)

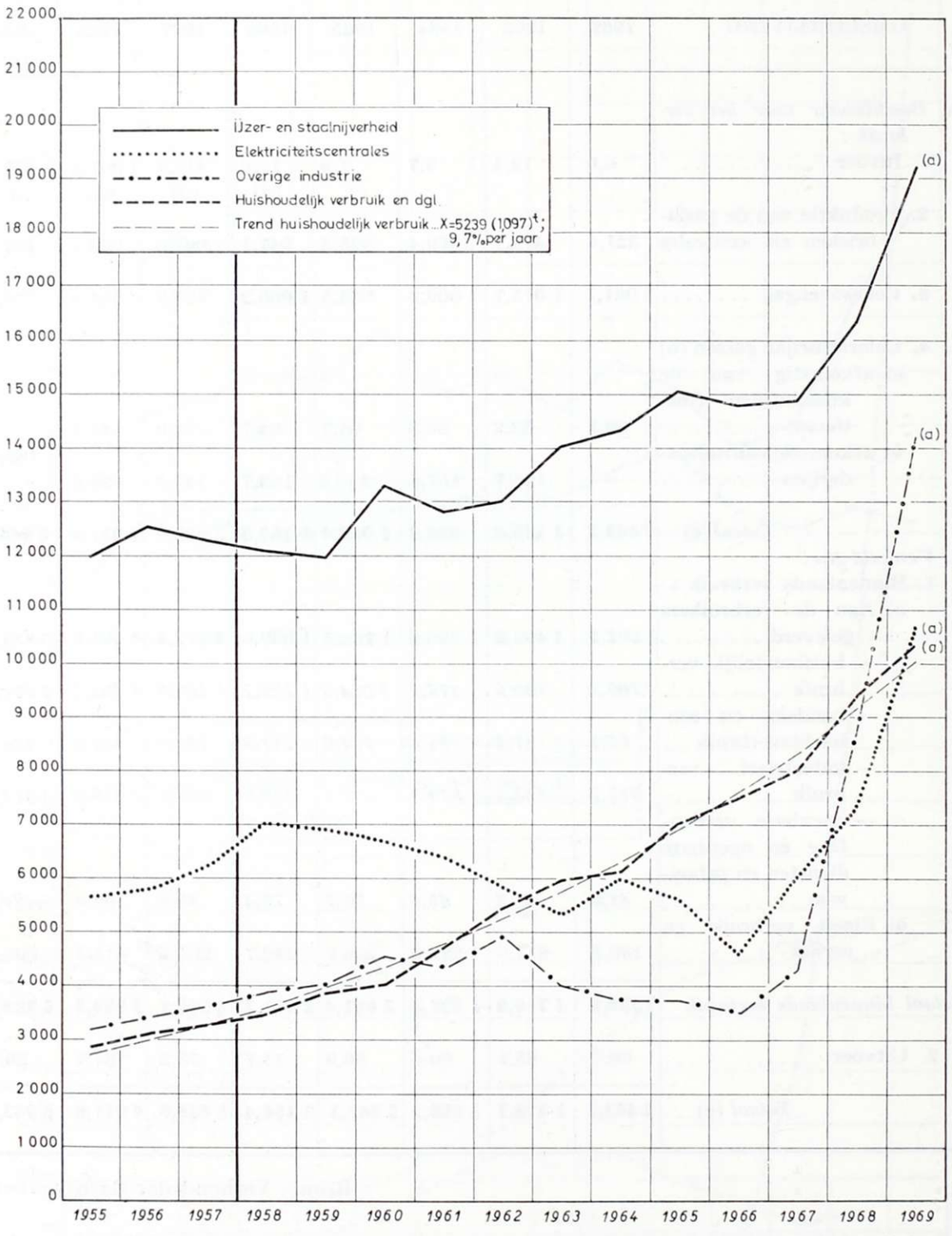

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen, Energiestatistiek.

(a) Raming van de Administratie voor de Energie.

Produktie en verbruik van petroleumprodukten

(duizenden tonnen)

OMSCHRIJVING	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969 (d)
Verwerkte hoeveelheid ruwe petroleum ...	**12 170**	**13 358**	**15 598**	**16 593**	**17 286**	**22 965**	**28 543**
Produktie :	**11 387**	**12 574**	**14 800**	**15 754**	**16 290**	**21 373**	**26 618**
Auto- en vliegtuigbenzine (a)	1 711	1 865	2 206	2 159	2 326	2 799	3 491
Jet-oil en lampolie	330	428	493	563	599	614	749
White spirit en speciale benzine	61	60	76	114	101	165	193
Gas- en Diesel-oil	3 762	4 163	4 759	4 780	4 769	6 899	9 060
Fuel-oil	3 952	4 283	5 350	5 683	5 472	7 210	8 726
Smeeroliën	31	37	44	39	42	54	54
Asfalt	481	512	411	463	512	622	667
Raffinaderijgas	336	373	449	510	507	456	565
Andere (b)	723	853	1 012	1 443	1 962	2 554	3 491
Invoer (c) :	**4 895**	**5 471**	**5 161**	**5 840**	**6 230**	**5 926**	**5 385**
Auto- en vliegtuigbenzine (a)	319	287	255	260	373	565	449
Jet-oil en lampolie	22	16	17	12	48	31	29
White spirit en speciale benzine	23	22	22	24	13	11	11
Gas- en Diesel-oil	2 069	1 892	1 800	2 300	2 548	2 369	1 858
Fuel-oil	1 825	2 378	2 112	2 167	2 252	2 138	2 170
Smeeroliën	244	255	244	287	271	302	291
Asfalt	26	25	28	32	33	38	34
Raffinaderijgas	251	268	230	213	202	190	172
Andere (b)	116	328	453	545	490	282	271
Uitvoer (c) :	**4 560**	**4 652**	**4 971**	**5 344**	**5 333**	**7 489**	**9 966**
Auto- en vliegtuigbenzine (a)	648	522	733	693	844	1 266	1 733
Jet-oil en lampolie	256	362	429	475	504	479	596
White spirit en speciale benzine	35	43	55	76	90	97	145
Gas- en Diesel-oil	2 196	1 853	1 920	1 859	1 608	2 577	3 672
Fuel-oil	1 226	986	933	1 190	1 162	1 692	2 477
Smeeroliën	149	160	160	170	170	189	188
Asfalt	305	260	207	235	245	273	314
Raffinaderijgas	48	44	49	61	80	65	136
Andere (b)	297	422	485	585	630	851	705
Bunkeroliën voor de uitvoer	**1 503**	**1 808**	**2 033**	**2 100**	**2 037**	**2 163**	**2 854**
Leveringen voor het binnenlands verbruik:	**9 750**	**11 418**	**12 892**	**13 702**	**15 151**	**17 376**	**19 480**
Auto- en vliegtuigbenzine (a)	1 420	1 564	1 696	1 686	1 862	2 046	2 191
Jet-oil en lampolie	79	76	82	89	118	150	186
White spirit en speciale benzine	40	36	39	41	43	76	44
Gas- en Diesel-oil	3 500	3 785	4 476	4 585	5 293	6 307	6 868
Fuel-oil	3 282	4 223	4 612	4 882	5 024	5 746	6 276
Smeeroliën	118	128	134	138	142	144	164
Asfalt	200	275	235	244	317	363	404
Raffinaderijgas	538	574	641	664	634	573	606
Andere (b)	573	757	977	1 373	1 718	1 971	2 741

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

(a) Met inbegrip van jet-oil van het benzine-type.
(b) Andere produkten, voornamelijk petroleumafval en vanf 1963, fuel-oil voor de scheikunde.
(c) Enkel België.
(d) Voorlopige gegevens.

Op de binnenlandse markt geleverde petroleumprodukten (a)
(duizenden tonnen)

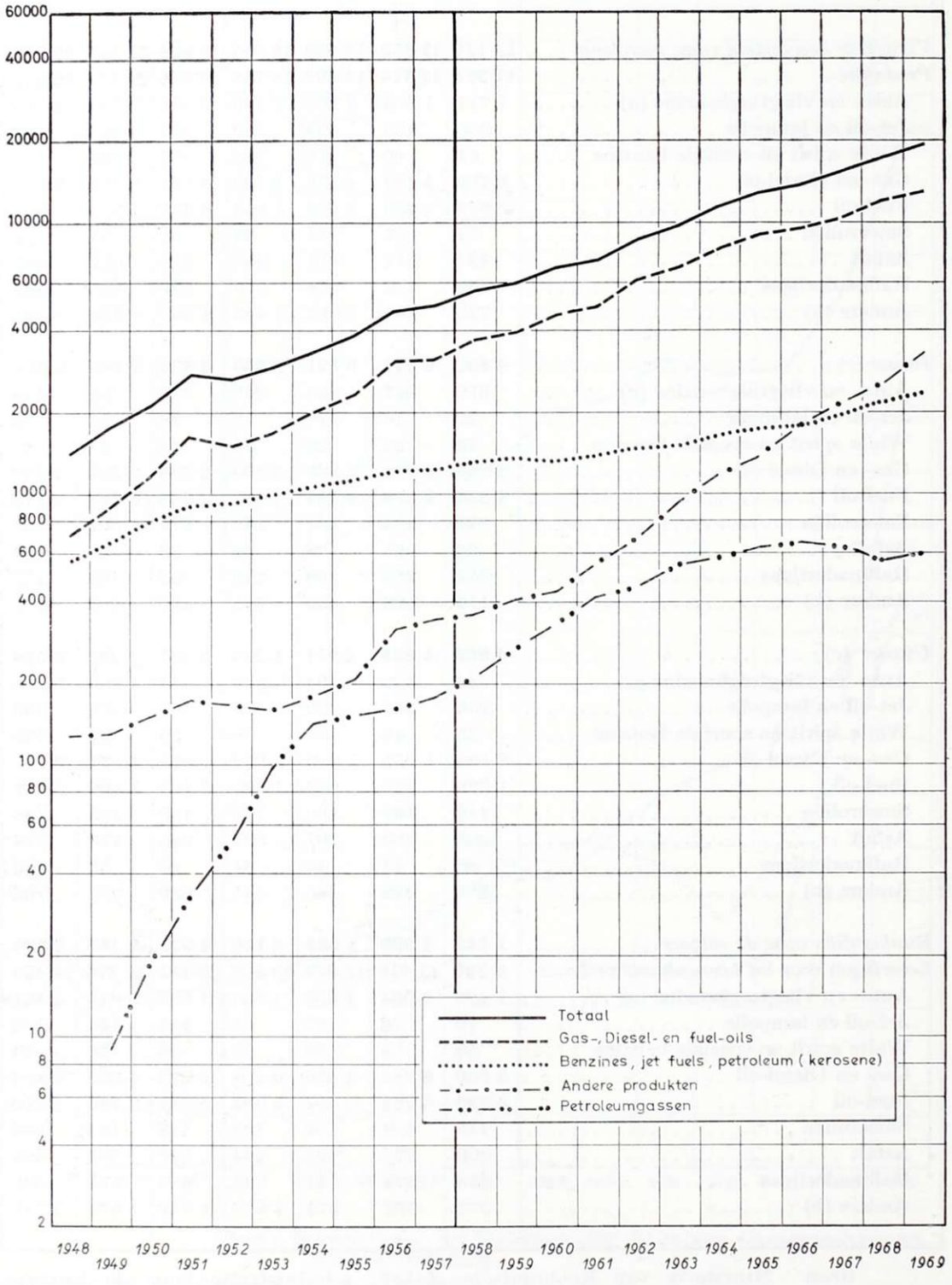

Bron : Ministerie van Economische Zaken,
Administratie voor Energie.

(a) Exclusief eigen verbruik der raffinaderijen en bunkering voor zeescheepvaart.

Zichtbaar brutoverbruik van primaire energie (a)

JAARTAL	In duizenden tonnen steenkoolequivalent (7 000 kcal/kg) (b)						In % van het totaal				
	Steenkool (c)	Bruinkool (d)	Netgas (e)	Elektriciteit (f)	Petroleum (g)	Totaal (h)	Steenkool	Bruinkool	Netgas	Elektriciteit	Petroleum
1951.....	27 747	71	28	116	3 797	31 759	87,37	0,22	0,09	0,36	11,96
1952.....	24 739	44	56	100	4 058	28 997	85,32	0,15	0,19	0,34	13,99
1953.....	23 518	55	63	55	4 659	28 350	82,96	0,19	0,22	0,19	16,43
1954.....	24 757	63	42	99	5 252	30 213	81,94	0,21	0,14	0,33	17,38
1955.....	25 996	69	62	147	5 885	32 159	80,84	0,21	0,19	0,46	18,30
1956.....	26 960	72	70	151	7 142	34 395	78,38	0,21	0,20	0,44	20,76
1957.....	25 826	77	84	38	7 381	33 406	77,31	0,23	0,25	0,11	22,09
1958.....	22 368	73	80	134	8 409	31 064	72,01	0,23	0,26	0,43	27,07
1959.....	22 796	66	70	— 4	9 045	31 973	71,29	0,21	0,22	—0,01	28,28
1960.....	23 299	65	50	102	10 137	33 653	69,23	0,19	0,15	0,30	30,12
1961.....	22 926	66	53	— 22	11 135	34 158	67,12	0,19	0,16	—0,06	32,60
1962.....	24 454	68	55	—135	13 156	37 598	65,04	0,18	0,15	—0,36	34,99
1963.....	25 479	74	54	—144	15 062	40 525	62,87	0,18	0,13	—0,36	37,17
1964.....	23 240	54	51	— 78	17 450	40 717	57,08	0,13	0,12	—0,19	42,86
1965.....	23 121	56	66	92	19 293	42 628	54,23	0,13	0,16	0,22	45,25
1966.....	20 997	47	141	84	20 689	41 958	50,04	0,11	0,34	0,20	49,31
1967.....	20 395	42	643	206	23 092	44 377	45,96	0,09	1,45	0,46	52,04
1968.....	21 347	40	1 655	95	27 124	50 261	42,47	0,08	3,29	0,19	53,97
1969 (i)	20 856	34	3 448	—39	30 532	54 831	38,04	0,06	6,29	—0,07	55,68

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

(a) Verbeterde gegevens voor de jaren 1966 en 1967.
(b) Omrekeningscoëfficiënten op basis van de calorische onderwaarde : steenkolen (handelskwaliteiten), steenkoolagglomeraten en cokes : 7.000 kcal/kg; laagwaardige kolen : 5.000 kcal/kg; brandstofschiefers : naar gelang van hun calorieëninhoud; bruinkoolbriketten : 5.000 kcal/kg; netgas : aan de hand van de vooraf tot 1.000 kcal/m³ omgerekende statistieken; elektriciteit uit waterkracht en kernenergie en invoersaldo van elektriciteit : aan de hand van het gemiddelde aantal kcal, ingezet door alle klassieke thermische centrales om 1 kWh voort te brengen; ruwe petroleum en invoersaldo van energetische en niet energetische petroleumprodukten : 10.000 kcal/kg.
(c) Verbruik van steenkolen en brandstofschiefers, invoersaldo en voorraadintering van steenkoolagglomeraten en cokes.
(d) Invoer van bruinkoolbriketten.
(e) Verbruik van het in België opgevangen mijngas en invoersaldo van netgas, waaronder aardgas vanaf 10 oktober 1966. Voor 1967 is de hoeveelheid ingevoerd Nederlands aardgas opgenomen uit de **Energiestatistieken van het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen.**
(f) Produktie van elektriciteit uit waterkracht en kernenergie en invoersaldo van elektriciteit; het Belgisch aandeel in de produktie van de Frans-Belgische kerncentrale van Chooz is bij de invoer geteld.
(g) Hoeveelheid in de raffinaderijen verwerkte ruwe petroleum, invoersaldo van energetische en niet energetische petroleumprodukten en positief verschil tussen de binnenlandse leveringen van geraffineerde produkten, enerzijds, de som van de voortgebrachte hoeveelheid en het invoersaldo van die produkten, anderzijds.
(h) Het totaal moet overeenkomen met de som van de posten « Verbruik der producenten primaire energie, verlies, omvorming en distributie » en « Levering eindverbruikers » (rekening gehouden met de schommelingen der gekende voorraden) in de tabel « **Balans van de totale Energie** ».
(i) Voorlopige gegevens.

Vergelijking tussen het verloop van de indexcijfers der industriële produktie en dat van de indexcijfers van het brutoverbruik van primaire energie

(1963 = 100)

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

(a) Van 1949 tot 1953, indexcijfer I.E.S.P.O., Leuven, 1936-1938 = 100; vanaf 1953, indexcijfer N.I.S., 1963 = 100, zonder de bouwnijverheid.

Zichtbaar verbruik van primaire energie (a)

(duizenden tonnen steenkoolequivalent)

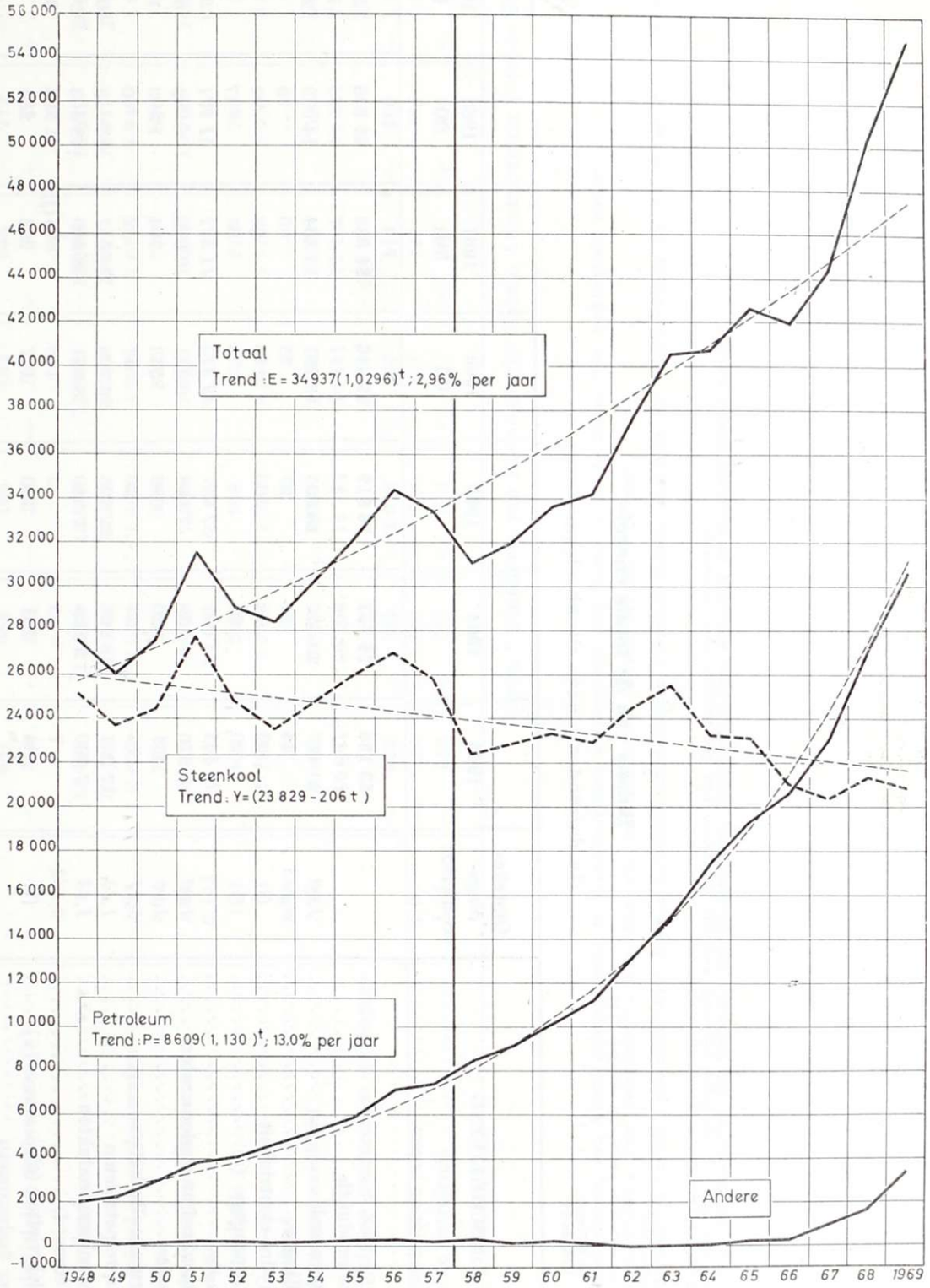

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

(a) Voor de andere : produktie van mijngas en elektriciteit uit waterkracht en kernenergie, netto-invoer van elektriciteit, gas en bruinkool.

Balans van de totale energie

(in duizenden tonnen steenkoolequivalent)

OMSCHRIJVING	Omrekeningscoëfficiënt	1963	1964	1965	1966 (a)	1967 (a)	1968 (a)	1969 (b)
Middelen		**53 194**	**55 767**	**56 819**	**55 996**	**56 888**	**66 236**	**73 424**
Primaire produktie		*20 641*	*20 706*	*19 132*	*16 681*	*15 567*	*14 265*	*13 058*
— Steenkool	*1,00*	20 477	20 556	18 935	16 491	15 364	14 079	12 889
— Mijngas	*0,143*	84	81	97	75	80	79	82
— Hydro-elektriciteit	(i)	60	48	100	113	88	90	81
— Kernenergie (c)	(i)	20	21	—	2	35	17	6
Invoer		*32 553*	*35 061*	*37 687*	*39 315*	*41 321*	*51 971*	*60 366*
— Steenkool en agglomeraten	*1,00*	7 576	7 139	7 088	6 351	6 059	6 809	6 832
— Cokes	*1,00*	451	620	693	553	794	1 323	1 669
— Bruinkoolbriketten	*0,71*	74	54	56	47	42	40	34
— Ruwe petroleum	*1,43*	17 261	19 268	22 305	23 728	24 617	33 448	40 623
— Petroleumprodukten	*1,43*	7 000	7 824	7 380	8 351	8 909	8 503	7 700
— Netgas (d)	*0,143*	7	5	5	108	604 (j)	1 594	3 379
— Elektriciteit (c)	(i)	184	151	160	177	296	254	129
Aanwending binnenland (e)		**41 662**	**41 121**	**42 718**	**42 256**	**44 320**	**50 506**	**54 402**
Verbruik der producenten primaire energie, verlies omvorming en distributie (f)		*8 584*	*8 787*	*8 833*	*8 519*	*9 213*	*10 508*	*12 389*
Voorraadwijziging en omvormingsbedrijven (g)		+ *755*	+ *166*	+ *231*	+ *436*	— *68*	+ *225*	— *506*
Levering eindverbruikers		*31 940*	*31 933*	*33 795*	*33 439*	*35 164*	*39 755*	*42 442*
		5 860	6 361	6 331	6 286	6 782	7 649	..

— IJzer- en staalnijverheid		5 860	6 361	6 331	6 286	6 782	7 649	..
— Overige industrieën		7 132	8 228	8 879	8 507	8 652	9 787	..
— Vervoer		3 811	3 994	4 261	4 215	4 489	5 063	..
— Huishoud sectoren en gelijkgest.		13 372	11 509	12 765	12 243	12 967	14 474	..
— Niet als energie aangewend		1 104	1 259	1 364	1 435	1 528	2 008	..
— Niet gespecifieerd		661	582	195	752	746	772	..
Voorraadwijziging verbruikers (h)		*+ 383*	*+ 235*	*— 141*	*— 138*	*+ 11*	*+ 20*	*+ 77*
Verkoop buitenland		**12 484**	**13 293**	**13 083**	**12 998**	**13 184**	**16 010**	**20 208**
Uitvoer		*10 316*	*10 695*	*10 169*	*9 991*	*10 271*	*12 917*	*16 127*
— Steenkool en agglomeraten	*1,00*	2 627	2 997	1 939	1 292	1 618	1 246	1 026
— Cokes	*1,00*	723	714	919	807	773	679	582
— Petroleumprodukten	*1,43*	6 521	6 652	7 109	7 642	7 626	10 708	14 251
— Netgas	*0,143*	37	34	34	42	41	18	13
— Elektriciteit	(i)	408	298	168	208	213	266	255
Bunker		*2 168*	*2 598*	*2 914*	*3 006*	*2 913*	*3 093*	*4 081*
— Steenkool	*1,00*	19	13	7	3	—	—	—
— Petroleumprodukten	*1,43*	2 149	2 585	2 907	3 003	2 913	3 093	4 081
Voorraadwijziging producenten en importeurs		**— 952**	**+ 1 353**	**+ 1 018**	**+ 741**	**— 616**	**— 280**	**— 1 186**
— Steenkool en cokes	*1,00*	*— 810*	*+ 1 187*	*+ 733*	*+ 637*	*— 513*	*— 888*	*— 987*
— Ruwe petroleum	*1,43*	*— 142*	*+ 166*	*+ 285*	*+ 104*	*— 103*	*+ 608*	*— 199*

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

(a) Verbeterde gegevens.
(b) Voorlopige gegevens.
(c) De elektrische energie, aan België geleverd door de Frans-Belgische kerncentrale van Chooz is bij de invoer van elektriciteit geteld.
(d) Inclusief het aardgas vanaf 10 oktober 1966.
(e) Omrekeningscoëfficiënt voor elektriciteit : 0,12. Niet alle dubbeltellingen konden worden vermeden.
(f) Verschilberekening.
(g) Elektriciteitscentrales (kolen), cokesfabrieken (kolen), petroleumraffinaderijen (verschil tussen, enerzijds, de voortbrenging en de invoer en, anderzijds, de leveringen).
(h) IJzer- en staalnijverheid, spoorwegen, handel.
(i) Raming op basis van het specifiek verbruik van alle centralen van thermische energie samen.
(j) Bron : **Bureau voor Statistiek der Europese Gemeenschappen, Energiestatistiek.** Exclusief de doorvoer naar Frankrijk.

Samengevatte energiebalans naar vorm van energie (a)

OMSCHRIJVING	Steenkool en -agglomeraten		Bruinkool-briketten		Cokes		Ruwe petroleum		Petroleum-produkten		Netgas (b)		Elektriciteit (c)	
	10^3 ske		10^3 t		10^3 t		10^3 t		10^3 t		Tcal		10^6 kWh	
	1968	1969	1968	1969	1968	1969	1968	1969	1968	1969	1968	1969	1968	1969
Middelen	**20 887**	**19 788**	**56**	**49**	**8 566**	**8 918**	**23 390**	**28 408**	**28 911**	**33 932**	**44 472**	**57 565**	**27 147**	**29 486**
Primaire produktie (d)	*14 020*	*12 889*	—	—	—	—	—	—	—	—	*550*	*576*	*295*	*245*
Secundaire produktie (e)	*57*	*67*	—	—	*7 243*	*7 249*	—	—	*22 965*	*28 547*	*32 724*	*33 191*	*26 165*	*28 882*
Inv. uit de Gemeensch. (f)	*5 244*	*4 949*	*54*	*48*	*1 255*	*1 365*	*23 390*	*28 408*	*3 762*	*5 385*	*11 198*	*23 629*	*687*	*359*
Invoer uit derde landen	*1 566*	*1 883*	*2*	*1*	*68*	*304*			*2 184*					
Aanwending	**20 888**	**19 751**	**56**	**49**	**8 566**	**8 922**	**22 965**	**28 547**	**28 911**	**33 932**	**44 472**	**57 565**	**27 147**	**29 486**
Producenten primaire energie	*167*	*155*	—	—	—	—	—	—	—	—	*30*	*30*	*1 189*	*1 059*
Cokes- en gasfabrieken (g)	*9 451*	*9 398*	—	—	*3*	—	—	—	*70*	..	*8 697*	*9 053*	*210*	*200*
Elektriciteitscentrales (h)	*4 630*	*4 541*	—	—	—	—	—	—	*2 653*	*3 270*	*5 811*	*9 174*	*2 918*	*3 059*
Petroleumraffinaderijen	—	—	—	—	—	—	—	—	*1 320*	*1 929*	—	—	*292*	*401*
Eindverbruikers	*6 484*	*5 727*	*56*	*49*	*7 856*	*8 320*	*22 965*	*28 547*	*14 925*	*16 152*	*29 810*	*39 220*	*21 819*	*24 057*
IJzer- en staalnijverheid (i)	132	185	—	—	6 980	7 455	..	..	767	..	15 463	19 050	3 851	4 179
Over. industrieën (d) (j)	531	560	—	—	664	498	..	..	4 084	..	7 297	12 700	10 939	12 197
Vervoer	40	32	—	—	14	11	..	..	3 457	..	—	—	706	707
Huisbrandsector en gelijkgestelde	5 781	4 907	56	49	198	175	..	..	4 807	..	6 372	6 969	5 512	6 122
Overige en niet-gespecifieerd	—	43	—	—	—	179	..	..	473	..	—	—	811	852
Niet als energie aangewend	—	—	—	—	—	—	..	..	1 337	..	678	501	—	—
Uitvoer naar de Gemeenschap (f) (k)	*1 156*	*1 001*	—	—	*574*	*438*	..	..	*7 488*	*9 966*	*124*	*88*	*719*	*710*
Uitvoer naar derde landen	*90*	*25*	—	—	*105*	*144*	..	..						
Bunker	—	—	—	—	—	—	..	..	*2 163*	*2 854*	—	—	—	—
Voorraadwijzig., produc. en importeurs (l)	*— 868*	*— 962*	—	—	*— 21*	*— 25*	*+ 425*	*— 139*	*+ 292*	*— 239*	—	—	—	—
Voorraadwijziging, handel en verbruikers (m)	*— 222*	*— 134*	—	—	*+ 49*	*+ 47*	—	—	—	—	—	—	—	—

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

(a) Balans opgemaakt aan de hand van vlug beschikbare statistieken. Voorlopige gegevens voor 1968.
(b) Alle gas dat in gastoestand wordt of moet worden geleverd, dus zonder het butaan- en propaangas, dat aan de eindverbruikers in vloeibare toestand (in flessen) wordt bezorgd.
(c) Niet alle dubbeltellingen inzake verbruik van elektriciteit en dit van andere vormen van energie konden worden uitgeschakeld.
(d) Steenkool : de handelskwaliteiten worden ton voor ton aangerekend; de laagwaardige produkten worden in ske omgerekend tegen 5.000 kcal/kg en de brandstofschiefers op grond van hun calorieëninhoud.
Elektriciteit : inclusief kernenergie. Het Belgisch aandeel in de Frans-Belgische kerncentrale van Chooz is bij de invoer geteld.
(e) Steenkool en -agglomeraten : pekverbruik van de agglomeratenfabrieken. Netgas : produktie van de gas- en cokesfabrieken, aankopen van gas bij de petroleumnijverheid en totaal verbruik van hoogovengas.
(f) Inclusief het aardgas (bron voor 1967 : *Energiestatistiek* van het *Bureau voor Satistiek der Europese Gemeenschappen*). Exclusief de doorvoer naar Frankrijk.
(g) Netgas : eigen verbruik van de cokes- en gasfabrieken en verlies bij de distributie.
(h) Inclusief het verbruik van de zelfvoortbrengers. Elektriciteit : inclusief het verschil tussen de bruto- en nettoproduktie, alsook het verlies bij vervoer en distributie.
(i) Netgas : inclusief het hoogovengas.
(j) Niet inbegrepen het verbruik voor de produktie van elektriciteit.
(k) Inclusief de brandstofschiefers omgerekend tegen 3.640 kcal/kg.
(l) Ruwe petroleum : verschil tussen invoer en de hoeveelheid verwerkte petroleum in de raffinaderijën; petroleumprodukten : verschil tussen de produktie en de invoer, enerzijds, de leveringen anderzijds.
(m) Handel, cokesfabrieken, spoorwegen, elektriciteitscentrales der voortbrengers-verdelers en gemeenschappelijke centrales.

Eindverbruik van energie (a) per energiedrager

(duizenden tonnen steenkoolequivalent)

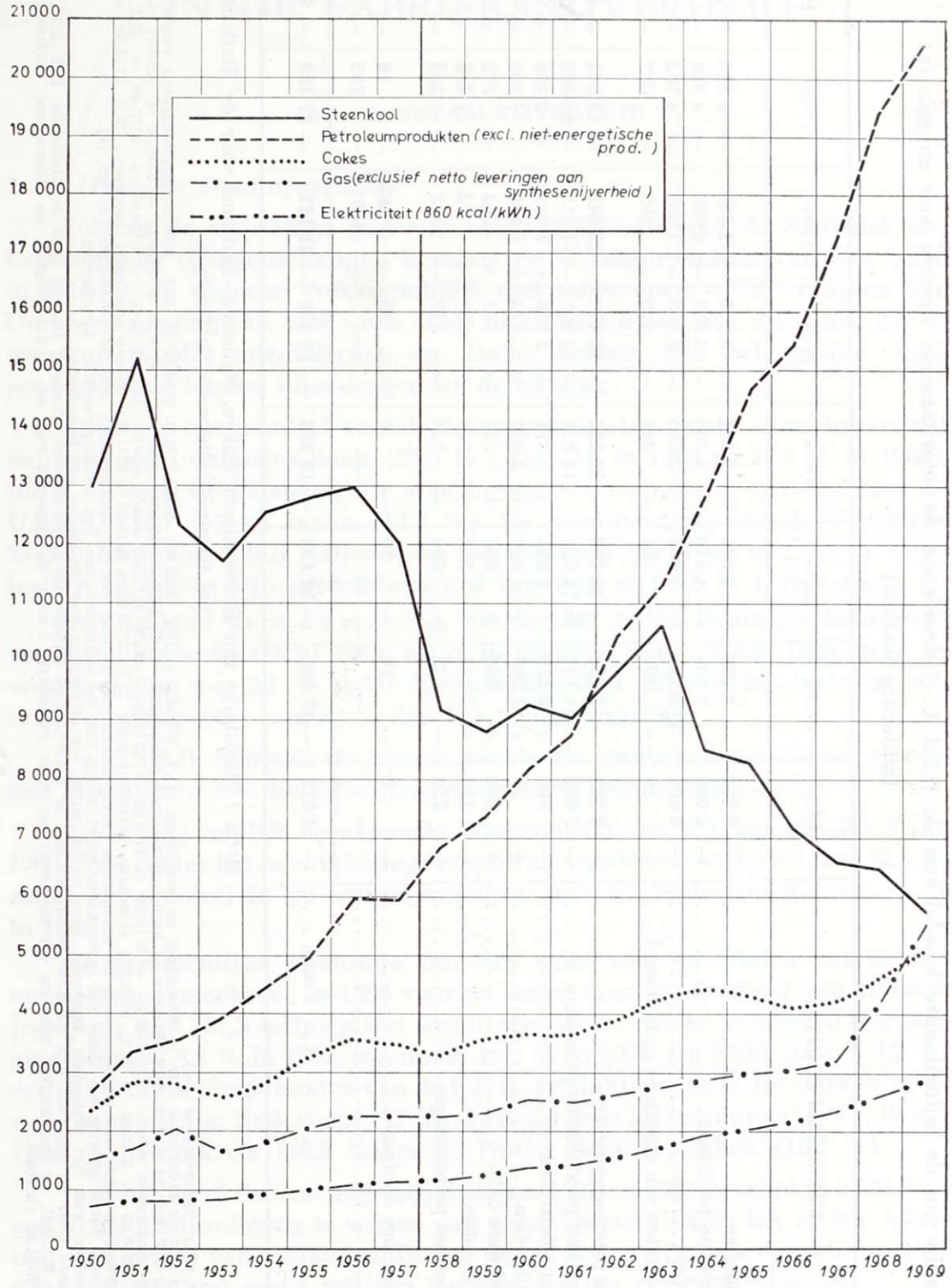

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie voor de Energie.

(a) Energie die niet aangewend werd voor de voortbrenging van een andere vorm van energie; exclusief de aanwending voor niet energetische doeleinden en het verlies bij verdeling.

Saldo van de buitenlandse handel van de B.L.E.U. betreffende de voornaamste vormen van energie (a)

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (*b*)	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Vaste brandstoffen	— 6 104	— 7 988	— 8 049	— 8 667	— 8 303	— 7 665	— 9 378	— 10 686
— steenkool en bruinkool	— 2 655	— 5 158	— 4 179	— 4 594	— 4 558	— 3 934	— 4 829	— 5 131
— cokes (*c*)	— 3 409	— 3 257	— 4 004	— 3 685	— 3 266	— 3 339	— 4 162	— 5 179
— agglomeraten van steenkool en bruinkool	— 40	+ 427	+ 134	— 388	— 479	— 392	— 387	— 376
Petroleum en petroleumprodukten	— 8 268	— 9 038	— 10 074	— 10 250	— 10 077	— 13 043	— 16 941	— 15 682
— ruwe en half-geraffineerde petroleum	— 7 902	— 11 197	— 11 905	— 13 321	— 12 295	— 14 515	— 20 400	— 24 096
— petroleumderivaten	— 366	+ 2 159	+ 1 831	+ 3 071	+ 2 218	+ 1 472	+ 3 459	+ 8 414
— lichte oliën	+ *97*	+ *1 063*	+ *676*	+ *1 001*	+ *813*	+ *1 009*	+ *1 800*	+ *2 915*
— halfzware oliën	+ *250*	+ *365*	+ *694*	+ *760*	+ *764*	+ *764*	+ *772*	+ *1 171*
— zware oliën	— *187*	+ *1 143*	+ *861*	+ *1 648*	+ *958*	— *73*	+ *1 245*	+ *4 510*
— vloeibaar petroleumgas	— *526*	— *412*	— *400*	— *338*	— *317*	— *228*	— *358*	— *182*
Netgas, ander dan aardgas	— 6	— 10	— 10	— 7	— 13	— 13(d)	— 15	— 16
Aardgas	—	—	—	—	—	— 436(e)	— 795	— 1 787
Totaal ...	— 14 378	— 17 036	— 18 133	— 18 924	— 18 393	— 21 157	— 27 129	— 28 171

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Administratie voor de Energie.

(a) Netto-uitvoer (+); netto-invoer (—).
(b) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Steenkool en bruinkool : D.T. 2701.00 + D.T. 2702.00; cokes : D.T. 2704.10 + D.T. 2704.15; agglomeraten van steenkool en bruinkool : D.T. 2701.20 + D.T. 2702.10; ruwe en half-geraffineerde petroleum : D.T. 2709.00; lichte oliën : D.T. 2710.00 + 2710.03 + 2710.05 + 2710.07 + 2710.10 + D.T. 2710.15; halfzware oliën : D.T. 2710.20 + 2710.23 + 2710.25 + 2710.30 + D.T. 2710.35; zware oliën : D.T. 2710.40 + 2710.43 + 2710.50 + D.T. 2710.55 + 2710.60 + 2710.63 + 2710.70 + D.T. 2710.75 ; vloeibaar petroleumgas : D.T. 2711.00 + 2711.30 + 2711.50; netgas (exclusief aardgas) : D.T. 2718.00; aardgas : D.T. 2711.70. Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren, onder voorbehoud van de opmerkingen van de voetnoten (d) en (e).
(c) België heeft een netto uitvoer tot 1966; het invoersaldo komt voort van de aankopen van het Groothertogdom Luxemburg.
(d) Douanestatistieken van het Nationaal Instituut voor de Statistiek, na aftrekking van de invoer uit Nederland.
(e) Voor de invoer : naar de gegevens van de *Maandstatistiek van de buitenlandse handel per goederensoort,* Centraal Bureau voor de Statistiek, D.T. 2711.70 (uitvoer naar de B.L.E.U. en Frankrijk); voor de uitvoer (doorvoer naar Frankrijk) : naar de gegevens van de « *Statistiques du Commerce extérieur de la* France, D.T. 2711.52 (invoer).

AFDELING III. — PRODUKTIEVERLOOP IN DE FABRIEKSNIJVERHEID

§ 1. — METAALNIJVERHEID

1. — *IJzer- en Staalnijverheid.*

Volgens de voorlopige gegevens van het Bureau voor de Statistiek der Economische Gemeenschappen bereikte de wereldproduktie van ruw staal in 1969 — de Chinese Volksrepubliek niet inbegrepen — 560 miljoen ton. De voortbrenging van 1968 werd aldus met 44,4 miljoen ton, dit is met 8,6 %, overtroffen. Met uitzondering van Italië, hebben alle belangrijke staalproducerende landen bijgedragen tot de stijging.

Alhoewel het aandeel van de Verenigde Staten in de wereldproduktie van ruw staal enigszins daalt (23,5 % t.o.v. 23,6 in 1968 en 27,8 % in 1960), blijft dit land de belangrijkste voortbrenger in de wereld, gevolgd door de U.S.S.R. (19,7 %) en Japan (14,7 %). De staalindustrie van de Verenigde Staten heeft met 131,5 miljoen ton het resultaat van 1968 met 7,9 % overtroffen en tevens zijn produktierecord van 1966 met 5,5 % verbeterd.

In Engeland werd de opleving, die in 1968 in de staalnijverheid werd vastgesteld, voortgezet in 1969, maar in mindere mate. T.o.v. 1968 steeg de voortbrenging met 2,1 % zodat de produktie 26,8 miljoen ton bedroeg, wat echter nog 600 000 t minder is dan het record van 1965.

De U.S.S.R. behoudt de tweede plaats als staalproducent in de wereld met 110 miljoen ton. Het groeipercentage t.o.v. 1968 bedroeg 3,8 %.

Japan had in 1968 de expansie afgeremd tot een stijging van 7,6 %. In 1969 werd echter het ontwikkelingstempo van voorheen voortgezet met 22,8 %, zodat het aandeel in de wereldproduktie nu 14,7 % bedraagt t.o.v. 13 % in 1968.

De gezamenlijke produktie van ruw staal voor de landen van de Gemeenschap overschreed in 1969 voor de eerste maal de drempel van 100 miljoen ton; met 107,3 miljoen ton wordt een nieuw record genoteerd. De stijging bedroeg 8,8 % in 1969, tegenover 19,4 % in 1968. Op Italië na (— 3,2 %) vestigden alle overige landen van de E.E.G. produktierecords. De sterkste groei werd genoteerd in Nederland (27 %), gevolgd door Luxemburg (14 %), België (10,9 %), Frankrijk (10,3 %) en de Duitse Bondsrepubliek (10,1 %).

In Italië werd de krachtige stijging van 1967 en 1968 gevolgd in 1969 door een lichte achteruitgang te wijten aan de stakingen tijdens het laatste kwartaal. Als gevolg van sociale conflicten ligt in Frankrijk de produktie in 1969 (22,5 miljoen ton) met 1 miljoen ton beneden het verwachte niveau.

Het aandeel van de afzonderlijke Lidstaten in de totale produktie van de Gemeenschap in 1969 bedroeg 42,23 % voor de Duitse Bondsrepubliek, 20,98 % voor Frankrijk, 15,30 % voor Italië, 4,39 % voor Nederland, 11,96 % voor België en 5,14 % voor Luxemburg.

De produktiecapaciteit van ruw staal liep op tot 119,8 miljoen ton in de Gemeenschap en de werkelijke jaarlijkse voortbrenging tot 107,3 miljoen ton zodat de bezettingsgraad van de toestellen 89,7 % bedroeg, tegenover 84,2 % in 1965, 78,6 % in 1966, 80,1 % in 1967 en 85,7 % in 1968.

De toeneming van de produktiecapaciteit van de hoogovens voor de Gemeenschap had tot gevolg dat de voortbrenging van ruw ijzer (+ 10,4 %) sneller steeg dan die van ruw staal (+ 8,8 %) zodat de verhouding ijzer/staal verbeterde.

De produktiecapaciteit van ruw ijzer in de loop van het jaar 1969 bereikte 88,1 miljoen ton en de werkelijke voortbrenging 79,3 miljoen ton zodat de bezettingsgraad 90,1 bedroeg.

De toevlucht tot hoogovens met grote diameter, de vergroting van bestaande uitrustingen en de mogelijkheid om belangrijke hoeveelheden rijke of geagglomereerde ertsen te gebruiken deed de produktiecapaciteit aanzienlijk stijgen.

Deze groei van de produktiecapaciteiten ging gepaard met een daling van het aantal hoogovens in de Gemeenschap : van 400 hoogovens in 1956 daalde hun aantal tot 310 in 1969, terwijl het aantal hoogovens in gebruik in de Gemeenschap verminderde van 352 in 1956 tot 240 in 1969. De evolutie was verschillend van het ene land tot het andere in de Gemeenschap; in Duitsland en in Frankrijk daalde het aantal hoogovens sterk sinds 1956 door de modernisering van het produktie-apparaat, terwijl er in Nederland en in Italië meer werden geteld omdat de sector zich daar slechts later ontwikkelde. In België en Luxemburg bleef de toestand ongewijzigd.

Gedurende heel het jaar en vooral tijdens de tweede helft van het jaar was de vraag naar ijzer- en staalprodukten zo groot dat de ondernemingen niet genoeg konden produceren. Om hun vaste klanten te kunnen behouden, voornamelijk binnen de Euromarkt, werden dikwijls bestellingen uit andere landen niet aangenomen, alhoewel de prijzen soms gunstiger waren. Tot medio 1968 werd de markt van vraag en aanbod gedomineerd door de kopers, wat betreft ijzer en staal; hierin kwam echter een bruuske verandering ten voordele van de verkopers.

Er valt verder nog op te merken dat het zichtbaar verbruik van staalprodukten binnen de Gemeenschappelijke Markt, gestimuleerd door een groeiende vraag naar half-fabricaten en door een herneming van de investeringen, is toegenomen van 393 kg gemiddeld per inwoner in 1967 tot 438 kg in 1968 om 526 kg te bereiken in de loop van het tweede kwartaal van 1969, tegenover 429 kg in het tweede trimester van 1968.

De uitzonderlijk gunstige conjunctuur in de ijzer- en staalindustrie en de vooruitzichten betreffende de ontwikkeling van de vraag hebben tot gevolg gehad dat de investeringsprojecten (1), die van te voren aan de E.G.K.S. gemeld worden (volgens de beslissing 22-66), in 1969 gestegen zijn tot

(1) Te onderscheiden van de reeds uitgevoerde investeringen.

1 848 miljoen rekeneenheden, tegenover slechts 669 miljoen een jaar vroeger en 337 miljoen in 1967; 60 % van het bedrag in 1969 heeft betrekking op de walserijen. Het aandeel van België bedraagt slechts 101,6 miljoen rekeneenheden of 5,5 %.

De ondervinding leert dat de werkelijke investeringsuitgaven, met een vertraging van drie jaar op de intentie tot investeren volgen; de capaciteitsverhogingen komen vijf tot zes jaar na de gemelde investeringsprojecten.

In België bedroeg de produktiecapaciteit van ruw staal 14,3 miljoen ton en de werkelijke produktie 12,8 miljoen ton zodat de bezettingsgraad 89,7 % bedroeg, d.w.z. hetzelfde percentage als voor de Gemeenschap in haar geheel. Het aandeel van België in de produktie van de Gemeenschap steeg van 11,73 % in 1968 tot 11,96 % in 1969.

De voortbrenging van ruw ijzer bedroeg 11,3 miljoen ton, tegenover een produktiecapaciteit van 12,5 miljoen ton, zodat de bezettingsgraad 90,5 % bedroeg, tegenover 84,9 een jaar vroeger. De verhouding ruw ijzer/ruw staal was 88,2 %, tegenover 90,3 een jaar vroeger.

Aan het overlegcomité voor de ijzer- en staalpolitiek, opgericht in 1967, werden uitrustingsprogramma's voorgelegd gespreid van 1969 tot 1975. Zij vertegenwoordigen een globale investering in de ijzer- en staalsector van circa 30 miljard frank. Het comité heeft zich in de eerste jaren van zijn werking erop toegelegd de investeringen te coördineren gelijklopend met een politiek van hergroepering of samenwerking van de ondernemingen. In die zin werd in het voorbije jaar een toenadering tot stand gebracht tussen twee belangrijke maatschappijen van het Luikse bekken; er werd een gemeenschappelijk investeringscomité opgericht en beide ondernemingen werden onder een zelfde directie geplaatst. Indien deze toenadering tot een fusie leidt zal het nieuw complex een produktiecapaciteit van 7 miljoen ton ruw staal bereiken.

De Belgisch-Luxemburgse uitvoer van ijzer- en staalprodukten, ertsen en schroot uitgezonderd, bedroeg 78,6 miljard frank, tegen 63,1 miljard in 1968, dit is een vermeerdering met 24,6 %, tegen 13,2 % in 1968. Naar volume bedraagt de stijging slechts 13,4 %, tegen 15,4 % een jaar vroeger.

De invoer van dezelfde produkten nam toe met 31,6 % naar waarde en met 21,8 % naar hoeveelheid, tegen respectievelijk 2,7 % en 0,5 % een jaar vroeger.

2. — *Nijverheid der non-ferrometalen.*

De grondstoffenmarkten waren vast in 1969. De prijs van het koper steeg gedurende het gehele jaar. Van 513 pond per long ton in het begin van het jaar (tevens de laagste koers van het jaar) steeg de prijs tot 746 pond per long ton in december, de hoogste genoteerde koers. Deze stijging met 47 % was vooral een gevolg van de levendige vraag vanwege de industrie op de wereldmarkt, ofschoon de voorraden laag bleven wegens kredietbeperkingen en de stakingen in de mijnen en havens in de Verenigde Staten. Ook de spanning

tussen de Sovjet-Unie en Communistisch China had een invloed : dit laatste land kocht te Londen metalen die anders door de U.S.S.R. werden geleverd.

Het Koperinstituut, waarvan de statistieken ongeveer 90 % van de produktie der niet-communistische landen dekken, raamt de wereldproduktie van koper op 4 472 400 t voor het primair koper, tegenover 3 924 700 in 1968, d.i. een toeneming met 14 %. Het aandeel van de Verenigde Staten hierin bedroeg 1 449 700 t, tegen 1 107 400 t een jaar tevoren (+ 30,9 %) en dat van de rest van de wereld 3 022 700 t in plaats van 2 817 300 t in 1968 (7,3 % meer).

De produktie van secundair koper steeg met 24,8 % in de wereld, met 27,2 % in de Verenigde Staten en met 19,2 % in de rest van de wereld t.o.v. 1968

In België daalde de produktie van de ruwe metalen uitsluitend door de vermindering van de koperproduktie die met 11,7 % daalde, na een stijging met 7,2 % een jaar voordien. De ruwkoperproduktie nam gelijkmatig toe in de jaren 1960 tot 1968. In 1968 werd een top bereikt met 340 900 t. Dit werd gedeeltelijk verklaard door de staking in de Verenigde Staten die op 15 juli 1967 begon en slechts eindigde begin april 1968.

De produktie in 1969 was abnormaal laag, vooral wegens de moeilijke bevoorrading tijdens het eerste semester. Ondanks het herstel gedurende de tweede helft van 1969 bleef de 300 900 t geproduceerde hoeveelheid met 11,7 % beneden het niveau van 1968. De produktie van halffabrikaten van koper nam daarentegen in aanzienlijke mate toe : 181 200 t voortgebracht, tegenover 160 700 t in 1968. Van 1967 naar 1968 bedroeg de stijging 21,5 %.

De prijzen op de zink- en loodmarkt namen eveneens toe. Het laagste peil in Londen bedroeg voor zink 112 3/8 pond per long ton en het hoogste 136 1/4 pond (+ 21,3 %) ; dit was het gevolg van de schaarste op de markt. Het verbruik van zink zou volgens gegevens van de Verenigde Naties met 11,3 % gestegen zijn en dat van lood met 5 %. Voor lood bedroeg de laagst genoteerde koers 105 7/8 pond per long ton en de hoogste 145 1/2 pond (+ 37,4 %). Sinds het einde van 1969 zijn vraag en aanbod ongeveer in evenwicht en volgens de leden van de « Groupe d'Etude International du Plomb et du Zinc » zou de bevoorrading gemakkelijker worden in 1970.

In 1969 werd in België 261 600 t ruw zink geproduceerd tegenover 251 100 t in 1968, d.i. een stijging met 4,2 %, tegen 10,5 % een jaar voordien. De produktie van ruw lood nam met 2,1 % toe (112 400 t) zoals in 1968.

De produktie van halffabrikaten van lood nam toe met slechts 2,8 %, na een achteruitgang met 12,9 % in 1968.

Het tin kende een gunstig jaar in 1969. In januari 1969 bedroeg de koers 1 349 pond per long ton en in december 1 647 pond (+ 22 %). De laatste maand van het jaar werd het plafond van 1 630 pond, vastgelegd in een internationaal akkoord, doorboord, ondanks het optreden van de « Buffer Stock manager » die bij die notering metaal moet te koop bieden. De aktiemiddelen schijnen echter te klein geweest te zijn en op 31 december werd het tin nog tegen 1 620 pond verhandeld.

De voortbrenging van ruw tin in België bedroeg 6 700 t, tegenover 6 000 t in 1968; de stijging bedraagt 11,7 %, na een daling met 3,2 % in 1968. De produktie bleef echter beneden het peil van 1964 (6 900 t) en ver beneden dat van 1962 en 1963. De produktiecapaciteit is sterk onderbezet.

Globaal daalde de produktie van de ruwe non-ferrometalen met 3,5 % in 1969 en steeg de produktie van de halffabrikaten met 10,5 %, tegen een stijging met 7,5 % en een van 10,5 % respectievelijk in 1968.

Op wereldvlak is de sector der non-ferrometalen in volle ontwikkeling en de concentratiebeweging, die zich reeds in andere sectoren voltrok, begint hier eveneens. Daarenboven worden meer en meer grondstoffen ter plaatse verwerkt en om zich te bevoorraden worden de verbruikers gedwongen steeds meer mijnen onder hun controle te krijgen.

In België werd de samenwerking tussen de bedrijven die reeds tot stand is gebracht voor de aankoop van ertsen uitgebreid tot andere gebieden van de sector der non-ferrometalen; de Belgische industrie kreeg hierdoor een vooraanstaande positie in de wereld. Fabrieken met aanvullende activiteiten werken samen zodat tot een betere taakverdeling en tot een rationalisatie van de investerings- en researchprogramma's kon worden overgegaan.

De hoeveelheid in België geproduceerde ruwe metalen zal vermoedelijk sterk toenemen in de nabije toekomst door de inplanting van een fabriek voor eerste smelting van aluminium in ons land. Tot nog toe werd alle voor verwerking bestemde ruw aluminium ingevoerd; de nieuwe fabiek met een produktiecapaciteit van 84 000 t per jaar zal in 1972 startklaar zijn.

De export van ruwe en geraffineerde metalen nam met 5,9 % toe; in 1968 was er een vooruitgang van 17,4 %; de stijging betrof aluminium, lood, zink en andere ruwe en geraffineerde produkten, terwijl de uitvoer van koper en tin licht daalde. De uitvoer van dezelfde produkten daalde in globo met 8,4 % naar gewicht, tegen een stijging met 9,2 % in 1968; m.n. daalde de export van ruw en geraffineerd koper, tin en lood.

De invoer van ruwe en geraffineerde metalen daarentegen nam in 1969 toe met 15,1 % naar waarde en met 1,5 % naar gewicht.

De uitvoer van halffabrikaten steeg met 28,6 % naar waarde en met 13,5 % naar volume, maar er was een lichte daling voor de export van zink naar waarde, terwijl er naar volume een achteruitgang was voor die van tin, lood en zink. De invoer nam sterker toe zowel naar waarde (+ 35,1 %) dan naar hoeveelheid; slechts de invoer van zink nam af.

3. — *Metaalverwerkende nijverheid.*

In de metaalverwerkende nijverheid ontwikkelde de opleving, die reeds tijdens het tweede halfjaar van 1968 begon, zich tot een werkelijke « boom » in 1969, dank zij een snel toenemende buitenlandse vraag en een stijging van de binnenlandse vraag. Berekend tegen vaste prijzen zou de toeneming van de in 1969 genoteerde bestellingen 15 % bedragen en die van de leveringen 12 %.

Er ontstonden spanningen in de meeste sectoren. De tewerkstelling bleef in 1969 geregeld stijgen, zodat het vroeger topcijfer in juli voorbijgestreefd werd en, eind december, het totaal aantal tewerkgestelden 315 000 arbeiders en bedienden bedroeg, tegenover 285 000 een jaar vroeger. Naargelang het jaar vorderde werd het moeilijker arbeidskrachten, vooral geschoolde, te vinden. Het aantal gepresteerde uren per arbeider nam toe met 9 %. Ook op het vlak van de bevoorrading in sommige ferro- en non-ferroprodukten deed zich een eerder gespannen toestand voor.

De bestellingen, die in werkelijke prijzen reeds met 19 % waren toegenomen in 1968, stegen in 1969 met 25 %. Zij bereikten globaal 245 miljard frank. Volgens de gegevens van Fabrimetal namen de leveringen met 19 % toe in het voorbije jaar zodat 215 miljard frank als eindcijfer werd geboekt. Het indexcijfer van de bestellingen liep van 94 eind december 1967 op tot 123 eind 1968 en 150 eind 1969.

De verzekerde activiteitsduur bedroeg 6 maanden eind 1969, tegenover 5 maanden een jaar vroeger en 4,2 maanden tijdens de conjuncturele inzinking van 1967. De prijsstijging wordt in globo op 8 % van de waarde der bestellingen en op 6 % van de waarde der leveringen geraamd.

De ontwikkeling was verschillend per sector. In globo was er een vooruitgang in die van de eerste verwerking van het metaal. De stijging van de produktie bedroeg bijna 10 % voor gietijzer en non-ferrometalen en meer dan 20 % voor vormgietstaal. In de draadtrekkerij gebeurden er belangrijke investeringen. De leveringstermijnen dienden te worden verlengd als gevolg van moeilijke bevoorrading in machinedraad, bijzondere staalsoorten en nikkel. De sectoren kabels, schroeven en nagels alsook de fabricage van elektroden kende een minder gunstige ontwikkeling omdat op dit vlak een zeer scherpe buitenlandse mededinging bestaat. De toestand was goed voor de sectoren stampwerk en koudprofiel, buizen uit bandstaal, smeedstukken, bouten en geperforeerde bladen, maar de sector zwaar perswerk staat er nog steeds slecht voor.

Bij de verbruiksgoederen zijn verschillende tendensen waar te nemen. In de groep lichte metaalbouw was de toestand goed voor de metalen verpakkingen en dozen alsook voor de kroonkurken. De vooruitgang was kleiner bij de zware metalen verpakkingen en de gelaste gasflessen, niettegenstaande een goede export voor aluminium vaten. Het jaar 1969 was, in globo, ongunstig voor de sector huisraad en tafelgerei, vooral dan voor de verzinkte en gelakte artikelen en voorwerpen uit aluminium en uit draad, dit in tegenstelling met de artikelen uit roestvrij staal, de messenmakerij en het tafelgerei waarvoor zowel de binnenlandse als de buitenlandse markt onbedreigd waren. De sector metalen meubelen nam slechts weinig toe, maar dank zij de inspanning op het gebied van speciale meubels steeg de totale uitvoer in die sector met 30 %. De branche der metalen ramen ging achteruit en de afdeling materiaal voor centrale verwarming vordert niet doordat de binnenlandse markt slonk. In de kachelsmederij is de daling algemeen.

Voor de uitrustingsgoederen was de zeer gunstige ontwikkeling van de bestellingen overal merkbaar, zowel voor metalen uitrustingen als voor me-

chanische en elektrische uitrustingen. In de sector machinebouw stegen de bestellingen gemiddeld met 35 % en voor het elektrisch uitrustingsmaterieel met 28 %. Te vermelden valt de belangrijke bestelling van twee kerncentrales door de elektriciteitsproducenten. De Belgische industrie zal voor een groot deel voor de verwezenlijking ervan instaan.

In de groep van het transportmaterieel werden 828 650 voertuigen gefabriceerd of gemonteerd (waarvan 770 150 personenwagens en 58 500 bedrijfsvoertuigen), tegenover 635 000 in 1968. Van die personenwagens werd 80 % geëxporteerd. Het tempo der bestellingen daalde voor de scheepsbouw, na een recordjaar in 1968, maar de orderboekjes bleven gunstig. Ook in de sector herstellingen bleef de toestand bevredigend maar voor de bouw van binnenschepen duurde de slechte tijd voort. Wat het spoorwegmaterieel betreft, werd het uitrustingsprogramma van de N.M.B.S. voortgezet en de vliegtuigbouw dankte zijn nieuwe uitbreiding aan militaire bestellingen.

De uitvoer van de metaalverwerkende nijverheid nam in 1969 met 21 % toe, tegenover 13,4 in 1968 en 3,6 % in 1967. Gedurende de laatste tien jaar verhoogde de uitvoer met 400 %, terwijl de leveringen op de binnenlandse markt slechts verdubbelden. In 1959 bleef 62 % van de totale leveringen in het binnenland terwijl er in 1969 nauwelijks 42 % voor eigen land was bestemd. Vele middelgrote en de meeste grote ondernemingen in de metaalverwerkende nijverheid zijn zelfs voor 90 % en meer afhankelijk van de export. De structuur van de uitvoer veranderde sterk tijdens de laatste tien jaar. Niettegenstaande een toeneming naar waarde met 75 %, viel het aandeel van de produkten van eerste verwerking van 29 % in 1960, terug op 15,2 % in 1969. Het aandeel van de export van personenwagens steeg van 15,5 % in 1960 tot 36,7 % in 1969.

De stijging van de invoer verliep nog sneller dan die van de uitvoer, te weten met 25 %. De leveringen van de Belgische industrie aan de binnenlandse markt verhoogden met slechts 11 %. Voor een controleerbaar binnenlands verbruik van verwerkte metaalprodukten van 233 miljard frank, bedroeg het aandeel van de geïmporteerde produkten 61 % in 1969, tegenover 47 % in 1960.

Het deficit op de handelsbalans van de metaalverwerkende nijverheid werd groter; het steeg van 7,4 miljard in 1968 tot 13 miljard in 1969.

Voor de periode 1969-1970 werden voor de eerste maal sinds vele jaren belangrijke investeringsplannen gemaakt voor de uitbreiding van bestaande fabrieken. Maar de investeringen in nieuwe fabrieken lagen niet zo hoog als tijdens de periode 1964-1967, zodat in totaal de investeringen het recordcijfer van die jaren niet hebben overtroffen.

★

★ ★

Ruwstaalproduktie in de Gemeenschap en in de wereld

LAND	Ruwstaalproduktie (duizenden tonnen)									Aandeel van de wereldproduktie (%)								
	1957	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969 (a)	1957	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969 (a)
Duitse Bondsrepubliek	27 973	32 563	31 597	37 339	36 821	35 316	36 744	41 159	45 322	9,6	9,2	8,4	8,8	8,3	7,6	7,6	8,0	8,1
Frankrijk	14 100	17 234	17 554	19 781	19 599	19 594	19 658	20 403	22 513	4,8	4,9	4,6	4,6	4,4	4,2	4,1	4,0	4,0
Italië	6 979	9 757	10 157	9 793	12 680	13 639	15 890	16 964	16 417	2,4	2,8	2,7	2,3	2,8	3,0	3,3	3,3	2,9
Nederland	1 185	2 096	2 354	2 659	3 145	3 255	3 401	3 706	4 713	0,4	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,9
België	6 267	7 351	7 525	8 725	9 162	8 911	9 712	11 568	12 830	2,2	2,1	2,0	2,0	2,1	1,9	2,0	2,2	2,3
Luxemburg	3 493	4 010	4 032	4 559	4 585	4 390	4 481	4 834	5 521	1,2	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9	1,0
E.G.K.S.	**59 995**	**73 011**	**73 218**	**82 856**	**85 991**	**85 105**	**89 885**	**98 634**	**107 316**	**20,6**	**20,7**	**19,4**	**19,4**	**19,3**	**18,4**	**18,6**	**19,1**	**19,2**
Veren. Koninkrijk	22 047	20 819	22 880	26 650	27 438	24 704	24 277	26 276	26 845	7,6	5,9	6,1	6,2	6,2	5,3	5,0	5,1	4,8
Verenigde Staten van Amerika	105 148	91 171	101 477	117 993	122 490	124 700	118 020	121 900	131 500	36,2	25,9	26,8	27,7	27,5	27,0	24,4	23,6	23,5
U.S.S.R.	51 043	76 306	80 226	85 034	91 000	96 907	102 235	106 532	110 600	17,5	21,7	21,2	19,9	20,4	21,0	21,1	20,7	19,7
Andere landen van Oost-Europa (b)	16 153	24 650	25 224	27 131	28 654	30 513	33 128	35 332	37 200	5,6	7,0	6,6	6,4	6,4	6,6	6,8	6,9	6,6
Japan	12 570	27 546	31 501	39 799	41 161	47 784	62 154	66 893	82 144	4,3	7,8	8,3	9,3	9,2	10,3	12,8	13,0	14,7
Andere landen (c)	23 794	38 997	43 474	47 237	49 366	52 687	54 736	60 033	64 395	8,2	11,0	11,5	11,1	11,0	11,4	11,3	11,6	11,5
WERELD (c)	**290 750**	**352 500**	**378 000**	**426 700**	**446 100**	**462 400**	**484 435**	**515 600**	**560 000**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese gemeenschappen : IJzer en Staal.

(a) Voorlopige gegevens.
(b) Duitse Volksrepubliek, Bulgarije, Polen, Roemenië, Tsjechoslowakije, Hongarije.
(c) Raming; de Volksrepubliek China niet inbegrepen.

Vergelijking van het verloop van de hoogst mogelijke jaarproduktie van ruwijzer en ruwstaal met de werkelijke produktie per land

JAARTAL	Ruwijzer (a)							Ruwstaal (b)						
	Duitsland	Frankrijk	Italië	Nederland	B.L.E.U. België	B.L.E.U. Luxemburg	E.G.K.S.	Duitsland	Frankrijk	Italië	Nederland	B.L.E.U. België	B.L.E.U. Luxemburg	E.G.K.S.
	A. — Hoogst mogelijke produktie in de loop van het jaar (in 1 000 t)													
1965.....	33 500	18 770	6 360	2 400	9 450	4 600	75 080	45 530	22 650	14 985	3 540	10 470	4 905	102 080
1966.....	35 920	19 200	7 800	2 350	10 110	4 775	80 155	47 580	23 490	17 475	3 480	11 115	5 180	108 320
1967.....	36 370	19 320	8 700	2 600	11 290	5 050	83 330	47 800	23 790	19 150	3 495	12 385	5 660	112 280
1968.....	37 760	19 570	8 780	2 900	12 300	5 055	85 365	47 870	24 250	19 600	3 850	13 850	5 685	115 105
1969 (c) ..	36 800	20 600	9 600	3 500	12 500	5 100	88 100	49 440	24 950	20 250	4 920	14 300	5 760	119 620
	B. — Werkelijke jaarlijkse produktie (in 1 000 t)													
1965.....	26 990	15 766	5 501	2 364	8 436	4 145	63 202	36 821	19 599	12 680	3 145	9 162	4 585	85 991
1966.....	25 413	15 584	6 273	2 209	8 302	3 960	61 741	35 316	19 594	13 639	3 255	8 911	4 390	85 105
1967.....	27 366	15 692	7 312	2 579	8 994	3 960	65 902	36 744	19 658	15 890	3 401	9 712	4 481	89 885
1968.....	30 305	16 414	7 842	2 821	10 448	4 308	72 139	41 159	20 403	16 964	3 706	11 568	4 834	98 634
1969.....	33 763	18 128	7 795	3 465	11 313	4 865	79 329	45 322	22 510	16 417	4 713	12 830	5 521	107 313
	C. — Verhouding van de werkelijke produktie tot hoogst mogelijke produktie $\frac{B}{A}$													
1965.....	80,6	84,0	86,5	98,5	89,2	90,1	84,2	80,9	86,5	84,6	88,8	87,5	93,5	84,2
1966.....	70,7	81,2	80,4	93,9	82,2	83,0	77,0	74,2	83,4	78,0	93,5	80,2	84,7	78,6
1967.....	75,2	81,2	84,0	99,2	79,7	78,4	79,1	76,9	82,6	82,9	97,3	78,4	79,2	80,1
1968.....	80,3	83,9	89,3	97,3	84,9	85,2	84,5	86,0	84,1	86,6	96,3	83,5	85,0	85,7
1969.....	91,7	88,0	81,2	99,0	90,5	95,4	90,0	91,7	90,2	81,1	95,8	89,7	95,9	89,7

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen : IJzer en Staal.

(a) Met inbegrip van spiegelijzer en hoogoven-ferromangaan.
(b) Blokken en vloeibaar staal voor staalgietwerk, met inbegrip van de produktie van de onafhankelijke staalgieterijen.
(c) Ramingen, aangegeven in het begin van het jaar. Voor de overige jaren werden de cijfers herzien op basis van de jaarlijkse investeringsenquête, teneinde met het juiste tijdstip van de inbedrijfstelling van nieuwe installaties of het stilleggen van oude installaties rekening te houden.

Produktie van ruwijzer in de landen van de E.G.K.S. (a)
(duizenden tonnen)

JAARTAL	België	Luxemburg	Duitse Bondsrepubl.	Frankrijk	Italië	Nederland	E.G.K.S.
1959	5 965	3 411	21 602	12 438	2 121	1 137	46 676
1960	6 520	3 713	25 739	14 005	2 715	1 347	54 039
1961	6 459	3 775	25 431	14 395	3 092	1 456	54 608
1962	6 773	3 585	24 251	13 952	3 584	1 571	53 716
1963	6 958	3 563	22 909	14 297	3 770	1 708	53 206
1964	8 122	4 178	27 182	15 840	3 513	1 948	60 783
1965	8 436	4 145	26 990	15 766	5 501	2 364	63 202
1966	8 302	3 960	25 413	15 584	6 273	2 209	61 741
1967	8 994	3 960	27 366	15 692	7 312	2 579	65 903
1968	10 448	4 308	30 305	16 414	7 842	2 823	72 141
1969 (b)	11 313	4 865	33 763	18 128	7 795	3 456	79 320

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen : IJzer en Staal.

(a) Nettoproduktie. Inclusief spiegelijzer en koolstofrijk ferromangaan, ook uit elektrische ruwijzerovens, en voor de Duitse Bondsrepubliek inclusief hoogoven-ferrosilicium; exclusief omgesmolten ruwijzer.
(b) Voorlopige gegevens.

Enkele elementen van de ijzer- en staaleconomie
(duizenden tonnen)

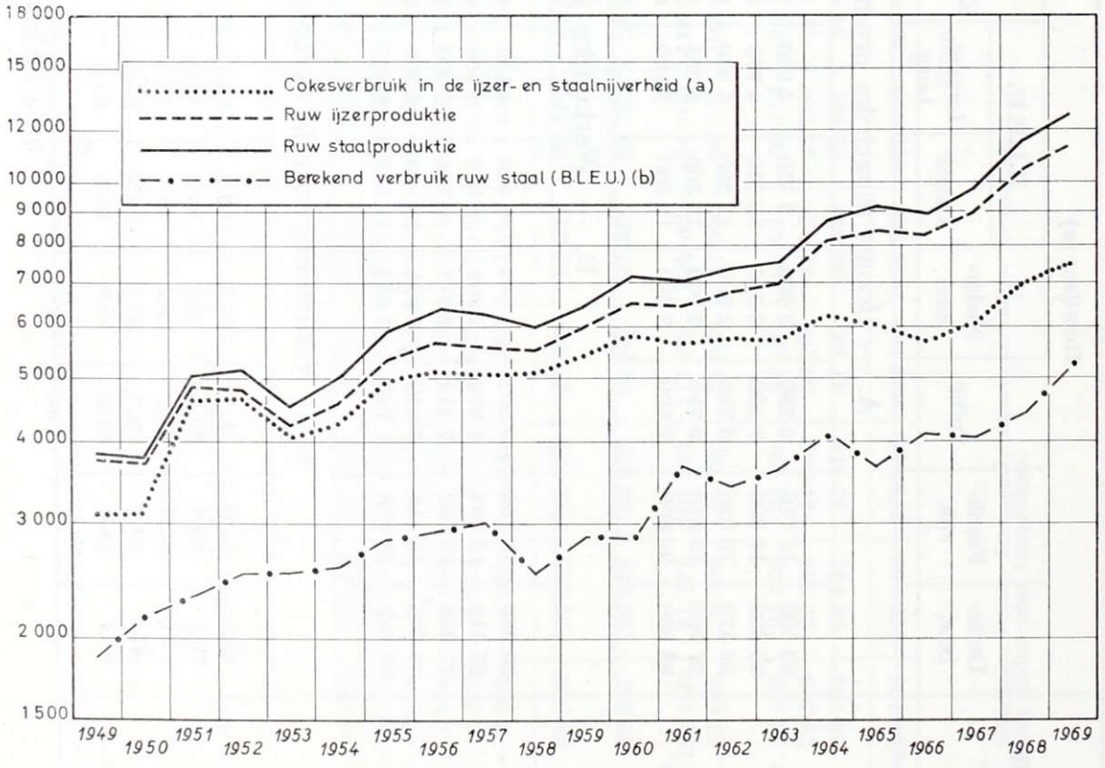

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen : IJzer en Staal.

(a) Voor de jaren 1949 tot 1953, bron : Ministerie van Economische Zaken.
(b) Alleen rekening houdend met de produkten die vallen onder het verdrag van Parijs, waarbij de E.G.K.S. werd opgericht.

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
	WAARDE (miljoenen franken)									
IJzererts	6 906	6 291	6 091	7 398	7 930	10	8	22	11	34
Schroot	261	331	365	526	1 149	1 354	1 268	1 420	1 341	1 458
Ruwijzer	698	580	511	546	627	265	206	247	228	162
IJzerlegeringen	833	817	814	909	1 057	705	1 111	816	760	869
Ingots en andere halffabrikaten	2 230	2 993	3 920	3 333	4 503	5 131	4 914	4 610	5 642	8 183
Staven en profielen van ijzer of staal	2 397	2 492	2 411	2 856	3 673	21 921	20 079	20 695	23 874	28 290
w.o. : walsdraad	(704)	(736)	(772)	(935)	(963)	(2 621)	(2 343)	(2 612)	(3 022)	(3 080)
staven	(466)	(456)	(475)	(551)	(873)	(9 275)	(8 091)	(7 850)	(9 074)	(10 637)
Universaalplaten en ander plaatijzer en plaatstaal	2 673	3 083	2 865	3 047	4 337	18 207	18 097	21 442	23 687	29 995
Bandijzer en bandstaal	318	347	374	495	602	4 153	4 019	4 203	4 592	5 972
IJzer- en staaldraad, excl. walsdraad	150	151	219	221	212	3 352	3 358	3 377	3 879	4 562
Rails en andere bestanddelen van spoorbanen	31	55	37	41	53	575	424	358	451	590
	GEWICHT (tonnen)									
IJzererts	23 744 900	21 406 628	21 878 608	26 337 290	27 516 743	67 398	22 437	62 107	16 942	65 933
Schroot	145 069	193 445	196 946	283 336	578 165	719 574	740 511	818 431	742 612	690 322
Ruwijzer	245 201	222 460	185 425	216 426	235 306	80 936	76 975	94 524	82 873	56 997
IJzerlegeringen	105 438	103 330	107 424	122 585	140 190	46 057	67 391	67 349	63 902	71 316
Ingots en andere halffabrikaten	436 641	636 622	832 706	651 374	873 997	1 201 687	1 150 462	1 097 067	1 366 915	1 840 101
Staven en profielen van ijzer of staal	352 773	378 996	373 953	450 181	529 293	4 376 763	4 062 470	4 244 434	4 893 955	5 173 128
w. o. : walsdraad	(127 046)	(144 797)	(149 059)	(184 379)	(178 801)	(533 761)	(486 565)	(541 896)	(626 877)	(579 061)
staven	(71 985)	(70 146)	(76 217)	(91 529)	(130 511)	(1 947 435)	(1 725 249)	(1 681 388)	(1 935 429)	(1 958 173)
Universaalplaten en ander plaatijzer en plaatstaal	350 215	405 731	353 431	407 139	485 538	2 678 952	2 655 554	3 132 992	3 628 541	4 151 701
Bandijzer en bandstaal	28 614	33 908	37 015	51 737	55 218	739 114	714 341	723 726	765 475	949 899
IJzer- en staaldraad, excl. walsdraad	10 645	10 613	17 843	17 208	14 216	317 641	324 454	324 768	362 989	407 689
Rails en andere bestanddelen van spoorbanen	3 782	8 079	5 994	6 677	9 259	116 031	81 054	66 240	87 638	107 755

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — IJzerets : T.C.I.H. 281.3; schroot : T.C.I.H. 282; ruwijzer : T.C.I.H. 671.1 + 671.2; ijzerlegeringen : T.C.I.H. 671.4 + 671.5; ingots en... ; — T.C.I.H. 671.3 + 672; staven en profielen... : T.C.I.H. 673; walsdraad : T.C.I.H. 673.11 + 673.13; staven : T.C.I.H. 673.21 + 673.22; universaalplaten... : T.C.I.H. 674; bandijzer en bandstaal : T.C.I.H. 675; ijzer- en staaldraad... : T.C.I.H. 677; rails... : T.C.I.H. 676. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in non-ferrometalen

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Ertsen en schroot :										
Ertsen :										
— koperertz	35	185	146	251	172	—	126	48	155	16
— looderts	1 165	990	1 081	1 856	1 392	1	24	3	—	11
— zinkerts	1505	1 462	1 319	1 536	1 548	50	52	99	178	218
— mangaanerts	347	316	337	358	396	9	5	15	10	26
— tinerts	711	807	656	699	629	7	6	42	27	97
— andere ertsen	314	403	502	790	775	23	45	31	69	100
Schroot	3 581	4 139	3 338	6 146	6 389	1 311	1 642	1 325	1 611	2 216
Ruwe en geraffineerde metalen :										
— aluminium	2 984	3 787	3 555	4 053	4 714	53	80	185	192	287
— koper	10 715	16 972	15 860	20 051	22 654	10 498	15 330	15 579	18 644	18 404
— tin	428	567	449	386	540	800	772	638	688	672
— lood	237	184	96	229	250	1 213	840	719	861	870
— zink	192	171	199	280	608	2 153	2 235	1 988	2 122	2 316
— andere	1 617	2 212	2 012	2 438	2 803	1 905	2 313	1 759	1 994	3 393
Halffabrikaten :										
— in aluminium	811	1 039	983	1 079	1 361	3 213	4 288	3 768	4 195	5 151
— in koper	563	625	632	629	1 020	4 300	5 105	4 360	5 818	7 852
— in tin	21	23	13	18	19	25	38	4	5	6
— in lood	24	28	18	17	25	146	135	111	100	110
— in zink	6	8	7	9	8	377	314	376	341	327
— andere	234	192	253	303	344	14	4	5	3	13

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Koperertz : T.C.I.H. 283.11; looderts : T.C.I.H. 283.4; zinkerts : T.C.I.H 283.5; mangaanerts : T.C.I.H. 283.7; tinerts : T.C.I.H. 283.6; andere ertsen : T.C.I.H. 283.22 + 283.3 + 283.91 + 283.92 + 283.99 + 285.02 + 286.0; schroot : T.C.I.H. 284. Ruwe metalen : aluminium, T.C.I.H. 684.1; koper, T.C.I.H. 682.13 tot 682.19; tin, T.C.I.H. 687.1; lood, T.C.I.H. 685.1; zink, T.C.I.H. 686.1; andere, T.C.I.H. 683.1 + 688 + 689.31 + 689.5. Halffabrikaten : in aluminium, T.C.I.H. 684.21 + 684.22 + 684.23 + 684.24 + 684.25 + 684.26; in koper, T.C.I.H. 682.21 + 682.22 + 682.23 + 682.24 + 682.25 + 682.26; in tin, T.C.I.H. + 687.21 + 687.22 + 687.23 + 687.24; in lood, T.C.I.H. 685.21 + 685.22 + 685.23 + 685.24; in zink, T.C.I.H. 686.21 + 686.22 + 686.23 + 691.3; andere, T.C.I.H. 683.21 + 683.22 + 683.23 + 683.24 + 689.32 + 689.33 + 689.41 + 689.42 + 689.43. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in non-ferrometalen

Gewicht

(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Ertsen en schroot :										
Ertsen :										
— koperertz	2 227	12 146	10 778	14 432	12 044	—	7 300	3 137	10 276	1 245
— looderts	197 449	184 537	130 159	180 723	130 280	263	6 521	1 051	15	1 323
— zinkerts	509 775	538 638	525 689	622 108	558 708	12 247	12 758	26 853	49 973	55 772
— mangaanerts	310 369	258 891	285 499	306 494	362 522	7 516	1 221	2 586	3 019	11 350
— tinerts	5 706	6 907	6 038	6 510	5 645	50	52	362	237	870
— andere ertsen	19 104	25 599	24 146	47 557	48 380	366	715	72	13 241	12 788
Schroot	292 936	241 067	233 176	285 397	348 150	88 947	92 008	75 691	127 596	145 361
Ruwe en geraffineerde metalen :										
— aluminium	117 020	152 550	139 983	159 424	176 452	2 358	3 177	6 819	7 143	10 509
— koper	317 383	343 952	312 571	377 476	346 854	263 159	262 983	286 407	309 827	261 468
— tin	2 418	3 307	2 832	2 620	3 386	4 176	4 374	3 882	4 471	3 945
— lood	14 635	13 765	8 145	15 547	14 915	71 810	56 951	58 069	64 101	53 557
— zink	12 281	11 631	14 245	19 971	41 659	129 657	147 320	136 170	151 361	155 511
— andere	11 310	14 551	12 146	14 704	15 036	11 381	13 501	9 581	10 340	16 122
Halffabrikaten :										
— in aluminium	18 668	25 261	22 760	23 093	28 889	93 390	123 510	103 055	114 476	131 873
— in koper	9 024	8 304	8 722	8 445	12 294	90 169	81 287	73 002	92 481	107 451
— in tin	194	195	106	140	139	182	243	37	57	43
— in lood	914	1 349	923	870	917	7 863	8 114	7 279	6 784	6 389
— in zink	168	211	149	288	263	17 223	14 601	17 759	16 497	15 540
— andere	1 005	786	1 087	1 269	1 708	15	4	5	5	28

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel :* zie (a) blz. 98

Produktie van non-ferrometalen

(duizenden tonnen)

OMSCHRIJVING	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Metalen (1e en 2e fusie) :								
Zink	206,2	206,3	222,5	239,8	251,7	227,3	251,1	261,6
Koper	221,4	271,4	286,1	309,4	303,4	317,9	340,9	300,9
Lood	93,2	98,4	83,3	110,8	92,7	107,8	110,1	112,4
Tin	9,7	8,4	6,9	5,3	6,6	6,2	6,0	6,7
Aluminium	2,8	3,5	3,5	3,2	2,5	5,0	5,8	7,1
Diversen (a)	4,8	4,4	4,2	4,4	4,6			
Totaal ...	**538,1**	**592,6**	**606,6**	**672,8**	**661,5**	**664,2**	**713,8**	**688,7**
Halffabrikaten :								
Koper	114,2	124,2	153,8	168,5	146,7	132,3	160,7	181,2
Lood	27,8	26,8	26,0	26,6	25,9	24,9	21,7	22,3
Aluminium	80,7	95,5	123,5	135,5	173,5	143,8	159,6	178,7
Diversen (b)	46,3	44,7	46,3	47,4	47,8	52,8	49,2	49,9
Totaal ...	**269,2**	**291,2**	**349,6**	**378,0**	**393,9**	**353,8**	**391,1**	**432,1**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Antimonium, cadmium, kobalt, nikkel, enz.
(b) Zink, tin, antimonium, cadmium, kobalt, nikkel, enz.

Nijverheid der non-ferrometalen

Produktie en tewerkstelling

(1963 = 100)

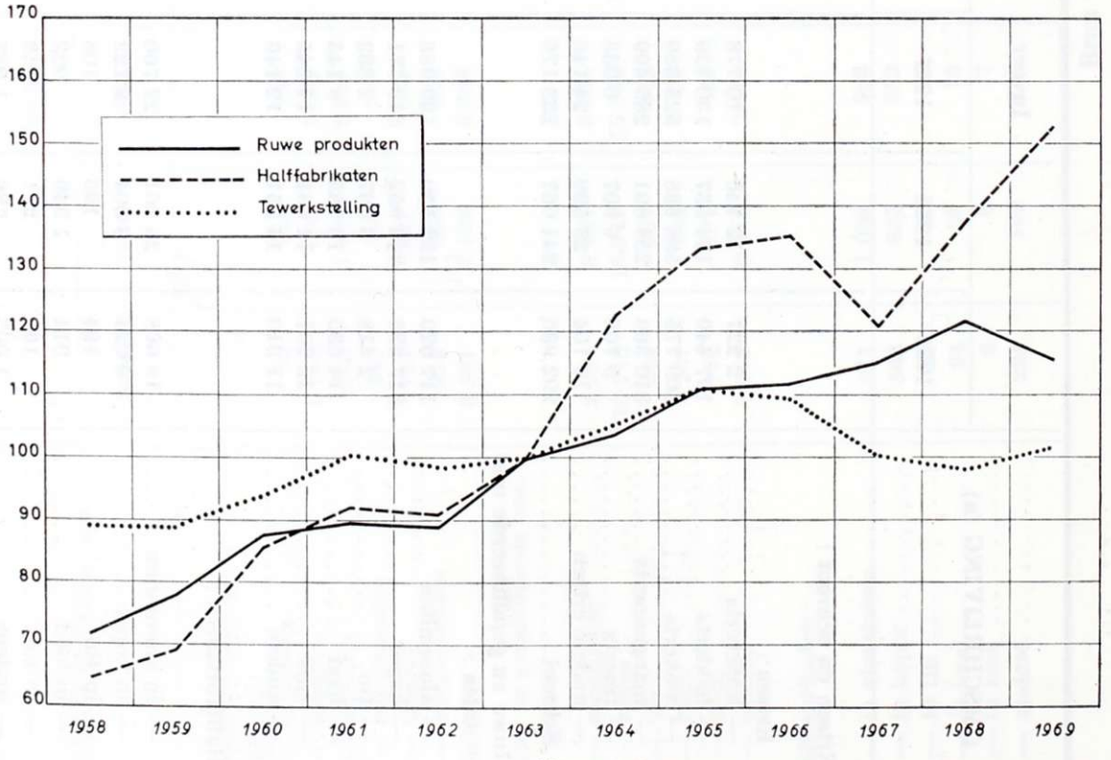

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Nijverheid der non-ferrometalen

Ruwe produkten

Voortschrijdende driemaandsgemiddelden
(1963 = 100)

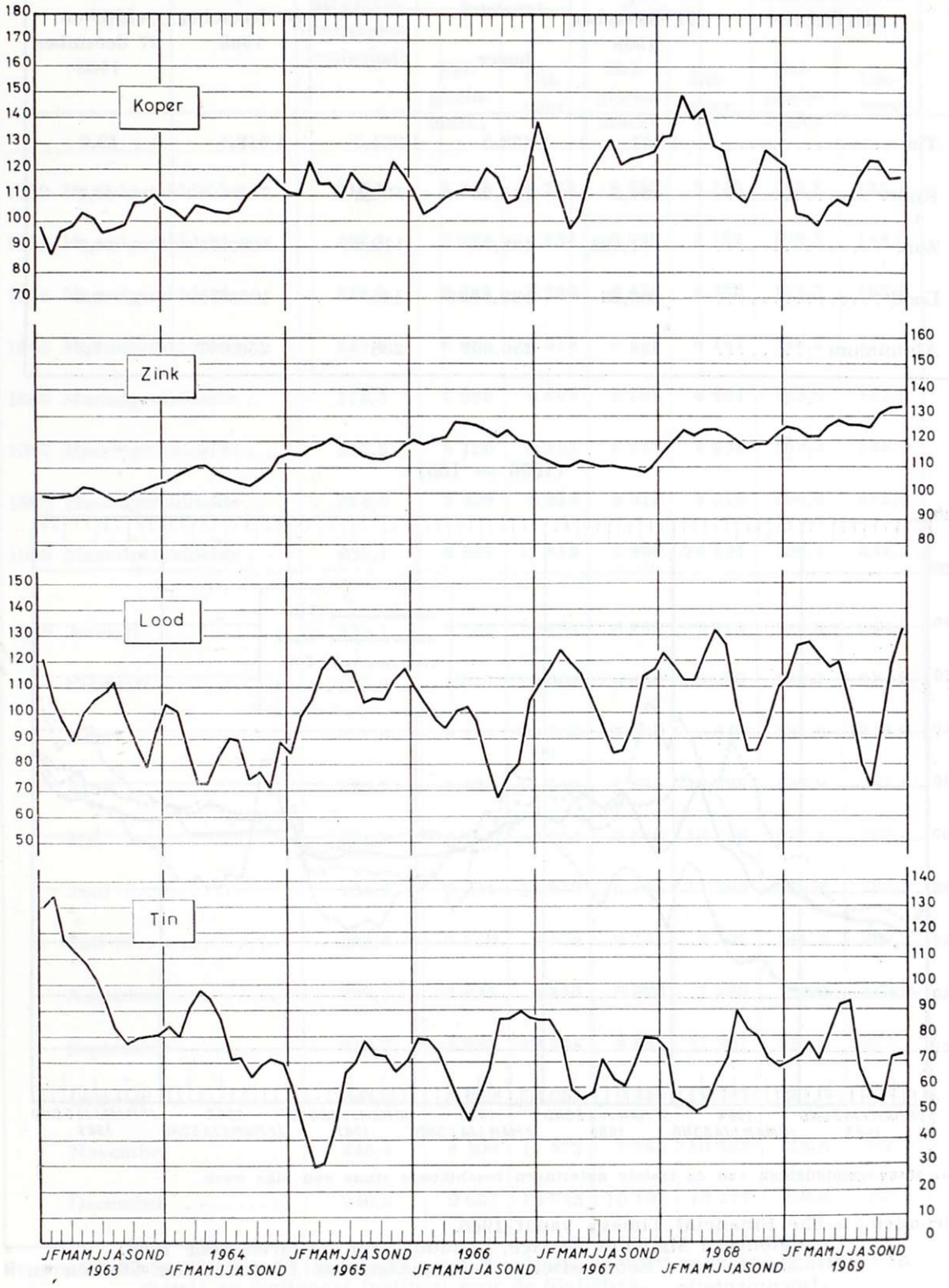

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Noteringen van de voornaamste non-ferro-metalen op de markt van Londen
(in £ per ton)

NON-FERRO-METALEN	Noteringen op 27 december 1968	Veranderingen van de noteringen		Noteringen op 26 december 1969	Verschil in % tussen 26 december 1969 en 27 december 1968
		hoger	lager		
Tin	1 351	1 653,5	1 351,5	1 619,5	+ 19,9
Koper	494,5	745,25	509,5	713	+ 44,2
Zink	114,125	138,75	112,25	130,475	+ 14,3
Lood	105,25	139,5625	145	105,875	+ 0,6
Aluminium	238	256,667	238	256,667	+ 7,8

(1966 = 100)

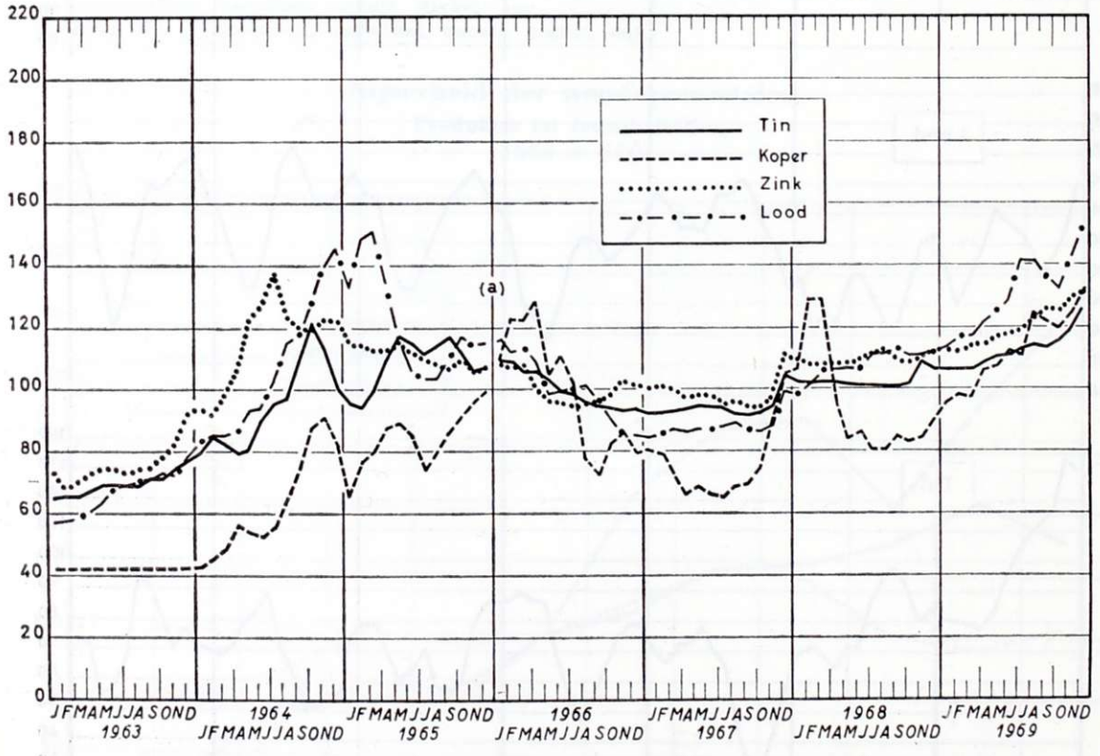

(a) Maandgemiddelden van de laatste noteringen beschikbaar einde van elke week.

Bronnen : « The Financial Times » vanaf 1966.
Comtelbureau Statistics Service, London, voor de jaren vóór 1966.
Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Metaalverwerkende nijverheid (a)

Bestellingen en leveringen

TIJDVAK	Aantal arbeiders (duizenden eenheden)	Geboekte bestellingen (miljoenen franken)		Leveringen			
				Waarde (miljoenen franken)		Gewicht (duizenden tonnen)	
		Belgische markt	Uitvoer	Belgische markt	Uitvoer	Belgische markt	Uitvoer
1962 Maandgemiddelde ...	**212,1**	**5 345**	**3 745**	**5 202**	**3 743**	**140,7**	**134,1**
1963 Maandgemiddelde ...	**219,1**	**5 897**	**4 034**	**6 050**	**4 197**	**158,3**	**144,0**
1964 Maandgemiddelde ...	**226,9**	**6 285**	**5 204**	**6 474**	**5 368**	**164,3**	**162,2**
1965 Maandgemiddelde ...	**229,6**	**6 584**	**6 014**	**6 616**	**6 147**	**162,2**	**177,8**
1966 Maandgemiddelde ...	**228,3**	**6 899**	**6 604**	**6 765**	**6 687**	**163,5**	**187,8**
1967 Maandgemiddelde ...	**218,9**	**6 720**	**6 701**	**6 851**	**6 836**	**163,3**	**188,7**
1968 Maandgemiddelde ...	**214,5**	**7 329**	**8 884**	**6 912**	**8 012**	**154,4**	**202,4**
1969 Maandgemiddelde ...	**235,7**	**8 567**	**11 519**	**7 960**	**10 237**	**185,1**	**247,9**
1969 Januari	224,1	9 737	12 154	6 839	9 118	168,3	223,6
Februari	225,4	8 017	11 054	6 855	9 029	162,7	214,6
Maart	227,6	8 114	10 754	7 800	9 642	181,8	246,0
April	230,7	8 434	11 549	7 875	10 798	192,9	267,1
Mei	231,3	8 182	10 954	7 340	10 243	176,6	255,4
Juni	234,2	9 401	11 612	9 134	11 368	216,4	282,5
Juli	235,9	7 120	8 158	6 745	8 103	141,4	202,0
Augustus	238,5	7 845	8 849	6 823	7 250	169,0	188,0
September	242,3	8 987	12 798	8 881	11 207	215,5	274,7
Oktober	245,3	8 952	14 034	9 330	12 333	217,0	294,2
November	246,4	8 406	11 572	7 785	10 533	178,8	237,5
December	246,3	9 607	14 745	10 107	13 217	200,6	288,6

Bronnen : Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid (Fabrimétal) en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Ondernemingen met ten minste 5 arbeiders.

Metaalverwerkende nijverheid

Produktie, bestellingen, totale leveringen en tewerkstelling

(1963 = 100)

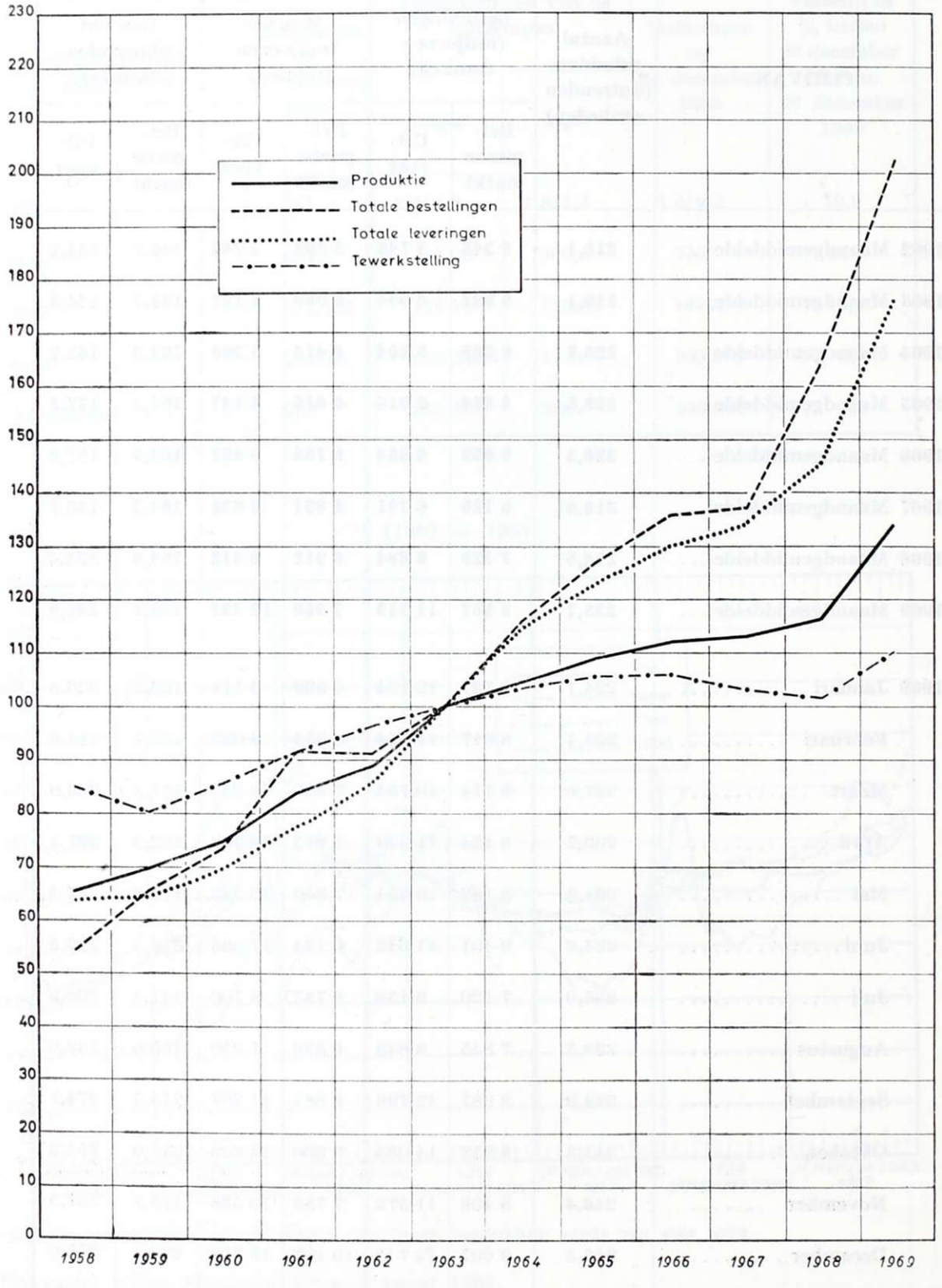

Bronnen : Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid (Fabrimétal) en Nationaal Instituut voor de Statistiek.
Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Metaalverwerkende nijverheid

Evolutie van de totale tewerkstelling naar categorieën en produktensectoren
(maandgemiddelden in eenheden)

OMSCHRIJVING	1964	1965	1966	1967	1968	1969 (a)
Produkten die slechts een eerste bewerking ondergaan	**37 801**	**37 482**	**36 073**	**34 275**	**33 255**	**35 186**
Vormstaalgieterij	*4 738*	*4 762*	*4 442*	*3 998*	*4 091*	*4 628*
IJzergieterij	*8 241*	*8 017*	*7 546*	*6 798*	*6 642*	*6 923*
Metaal- en draadtrekkerij, koudwalserij	*16 100*	*16 322*	*16 068*	*15 824*	*15 541*	*16 231*
Smeed-, stamp- en perswerk	*6 674*	*6 362*	*6 104*	*5 754*	*5 070*	*5 391*
Beklede platen	*2 048*	*2 019*	*1 913*	*1 901*	*1 911*	*2 013*
Duurzame gebruiksgoederen	**71 184**	**71 941**	**71 386**	**67 775**	**63 684**	**68 920**
Artikelen uit plaatijzer en diversen	*17 572*	*17 678*	*18 265*	*18 226*	*17 377*	*18 335*
Metalen toebehoren voor het bouwbedrijf	*24 714*	*24 118*	*24 572*	*24 074*	*23 012*	*24 696*
Motorrijwielen, fietsen, onderdelen	*5 531*	*5 516*	*5 495*	*5 535*	*5 221*	*5 623*
Elektrische huishoud-, radio- en televisietoestellen	*23 367*	*24 629*	*23 054*	*19 940*	*18 074*	*20 266*
Uitrustingsgoederen	**114 470**	**120 267**	**121 121**	**119 191**	**118 678**	**129 497**
Metaalbouw	*13 922*	*13 287*	*14 949*	*14 800*	*12 722*	*13 628*
Machinebouw	*58 509*	*62 915*	*62 657*	*60 752*	*60 753*	*65 450*
w.o. : Drijfkrachtmachin., pneumatisch, hydraulisch, koel- en luchttechnisch materieel	8 579	8 913	8 983	9 254	9 373	10 040
Gereedschapsmach., houtbewerkingsmaterieel en aanverwant gereedschap	7 118	7 140	7 035	6 682	6 508	7 188
Textielmaterieel	7 237	6 986	6 956	6 337	6 043	6 490
Div. mekaniekconstructies	8 459	9 133	8 735	8 181	9 100	9 721
Hef-, transport- en weegtoestellen en materieel voor de burgerl. bouwkunde	8 851	9 150	9 078	8 673	8 740	9 570
Specifieke uitrustingen en volledige nijverheidsinrichtingen	11 088	12 144	12 300	12 048	11 205	12 092
Landbouwtrekkers en -machines	4 890	7 173	7 083	6 471	6 705	7 300
Meetapparaten en dergelijke	2 287	2 276	2 487	3 106	3 079	3 049
Elektrische uitrusting	*42 039*	*44 065*	*43 515*	*43 639*	*45 203*	*50 419*
Vervoermaterieel	**41 593**	**42 938**	**45 057**	**43 827**	**44 268**	**50 180**
Spoorwegmaterieel	*6 006*	*5 920*	*4 972*	*4 271*	*3 598*	*4 051*
Scheepsbouw	*11 930*	*10 756*	*9 803*	*9 070*	*9 175*	*10 412*
Automobielen en onderdelen	*23 657*	*26 262*	*30 282*	*30 486*	*31 495*	*35 717*
Diversen	**19 339**	**17 435**	**17 335**	**17 725**	**18 404**	**19 312**
Algemeen totaal	**284 387**	**290 063**	**290 972**	**282 793**	**278 289**	**303 095**
w.o. : *Arbeiders*	**228 453**	**231 085**	**229 887**	**221 182**	**216 718**	**238 001**
Bedienden	**55 934**	**58 978**	**61 085**	**61 611**	**61 571**	**65 094**

(a) Voorlopige gegevens.

Bronnen : Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid (Fabrimétal) en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Metaalverwerkende nijverheid

Evolutie van de bestellingen naar categorieën en produktensectoren

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	Binnenlandse markt				Uitvoer			
	1966	1967	1968	1969 (a)	1966	1967	1968	1969 (a)
Produkten die slechts een eerste bewerking ondergaan	*9 035*	*8 969*	*9 626*	*11 982*	*14 009*	*14 122*	*16 093*	*19 646*
Vormstaalgieterij	858	757	959	1 331	895	819	1 145	1 568
IJzergieterij	1 810	1 726	1 979	2 294	623	491	625	804
Metaal- en draadtrekkerij, koudwalserij	3 082	2 887	3 117	3 904	7 492	7 783	8 977	10 810
Smeed-, stamp- en perswerk	2 147	2 372	2 199	2 923	1 435	1 390	1 491	2 163
Beklede platen	1 138	1 227	1 372	1 530	3 564	3 639	3 855	4 301
Duurzame gebruiksgoederen	*19 485*	*19 944*	*21 142*	*24 086*	*10 052*	*9 447*	*11 491*	*15 064*
Artikelen uit plaatijzer en diversen	5 792	6 054	6 354	7 419	1 897	1 727	2 365	2 939
Metalen toebehoren voor het bouwbedrijf	8 622	9 037	9 684	11 326	1 831	1 752	1 894	2 636
Motorrijwielen, fietsen, onderdelen	556	626	586	541	235	285	353	429
Elektrische huishoud-, radio- en televisietoestellen	4 515	4 227	4 518	4 800	6 089	5 683	6 879	9 060
Uitrustingsgoederen	*32 730*	*31 829*	*35 119*	*44 502*	*27 959*	*28 092*	*35 560*	*50 706*
Metaalbouw	5 932	4 821	5 363	7 528	1 261	1 069	1 266	2 423
Machinebouw	14 086	13 886	14 998	20 026	19 773	20 070	23 719	33 671
w.o. : Drijfkrachtmachines, pneumatisch-, hydraulisch-, koel- en luchttechnisch materieel	3 034	3 233	3 540	4 582	2 898	3 081	3 817	6 094
Gereedschapsmachines, houtbewerkingsmaterieel en aanverwant gereedschap	936	862	902	1 411	2 392	2 420	2 773	3 958
Textielmaterieel	739	596	763	901	2 463	2 115	2 677	3 634
Diverse mekaniekconstructies	2 604	2 531	2 846	3 873	793	767	921	1 273
Hef-, transport- en weegtoestellen en materieel voor de burgerlijke bouwkunde	2 735	2 739	2 642	3 464	1 561	1 428	2 358	4 189
Specifieke uitrustingen en volledige nijverheidsinrichtingen	2 624	2 543	2 862	4 331	2 818	3 514	3 318	4 749
Landbouwtrekkers en -machines	886	766	881	894	6 501	6 015	6 945	8 743
Meetapparaten en dergelijke	528	616	562	570	347	730	910	1 031
Elektrische uitrusting	12 712	13 122	14 758	16 948	6 925	6 953	10 575	14 612
Vervoermaterieel	*19 738*	*19 292*	*20 799*	*20 938*	*24 377*	*26 423*	*38 352*	*47 760*
Spoorwegmaterieel	839	1 385	1 563	2 315	893	335	544	782
Scheepsbouw	4 439	4 090	4 004	2 379	1 597	1 495	6 143	5 105
Automobielen en onderdelen	14 460	13 817	15 232	16 244	21 887	24 593	31 665	41 873
Diversen	*1 794*	*1 225*	*1 885*	*1 865*	*3 477*	*4 577*	*5 973*	*5 955*
Algemeen totaal...	**82 782**	**81 259**	**88 571**	**103 373**	**79 874**	**82 661**	**107 469**	**139 131**

(a) Voorlopige gegevens.

Bronnen : Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid (Fabrimétal) en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Metaalverwerkende nijverheid

Evolutie van de leveringen naar categorieën en produktensectoren

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	Binnenlandse markt				Uitvoer			
	1966	1967	1968	1969 (a)	1966	1967	1968	1969 (a)
Produkten die slechts een eerste bewerking ondergaan	*9 415*	*9 299*	*9 479*	*11 267*	*13 726*	*14 427*	*15 296*	*18 832*
Vormstaalgieterij	856	798	870	1 102	1 000	833	936	1 214
IJzergieterij	1 985	1 865	1 958	2 244	592	544	533	660
Metaal- en draadtrekkerij, koudwalserij	3 196	2 946	3 043	3 680	7 213	7 823	8 847	10 693
Smeed-, stamp- en perswerk	2 187	2 354	2 235	2 675	1 433	1 393	1 337	1 949
Beklede platen	1 191	1 336	1 373	1 566	3 488	3 834	3 643	4 316
Duurzame gebruiksgoederen	*19 857*	*20 670*	*21 064*	*23 739*	*10 005*	*10 076*	*10 965*	*13 931*
Artikelen uit plaatijzer en diversen	5 751	6 181	6 288	7 318	1 676	1 694	2 094	2 642
Metalen toebehoren voor het bouwbedrijf	8 833	9 402	9 621	10 911	1 848	1 776	1 615	2 340
Motorrijwielen, fietsen, onderdelen	672	769	726	777	331	350	450	540
Elektrische huishoud-, radio- en televisietoestellen	4 601	4 318	4 429	4 733	6 150	6 256	6 806	8 409
Uitrustingsgoederen	*32 040*	*33 191*	*32 520*	*37 149*	*26 195*	*27 213*	*31 542*	*40 570*
Metaalbouw	5 402	5 578	4 681	5 664	1 118	1 589	1 139	1 702
Machinebouw	14 655	14 437	14 566	16 364	18 948	19 138	22 322	27 800
w.o. : Drijfkrachtmachines, pneumatisch-, hydraulisch-, koel- en luchttechnisch materieel	2 991	3 349	3 285	3 424	2 692	3 013	3 678	4 865
Gereedschapsmachines, houtbewerkingsmaterieel en aanverwant gereedschap	952	897	881	1 170	2 211	2 379	2 702	3 065
Textielmaterieel	777	634	698	812	2 037	2 283	2 180	2 593
Diverse mekaniekconstructies	2 718	2 657	2 849	3 238	735	731	816	1 011
Hef-, transport- en weegtoestellen en materieel voor de burgerlijke bouwkunde	2 944	2 839	2 927	3 339	1 298	1 533	2 182	3 573
Specifieke uitrustingen en volledige nijverheidsinrichtingen	2 862	2 681	2 487	2 839	3 020	2 855	3 138	4 489
Landbouwtrekkers en -machines	887	743	880	982	6 631	5 636	6 796	7 225
Meetapparaten en dergelijke	524	637	559	560	324	708	830	979
Elektrische uitrusting	11 983	13 176	13 273	15 121	6 129	6 486	8 081	11 068
Vervoermaterieel	*18 986*	*18 122*	*18 917*	*21 503*	*26 776*	*27 991*	*33 691*	*44 575*
Spoorwegmaterieel	1 806	1 254	1 532	1 185	606	676	303	545
Scheepsbouw	2 045	2 450	2 238	3 470	2 115	1 893	1 412	1 668
Automobielen en onderdelen	15 135	14 418	15 147	16 848	24 055	25 422	31 976	42 362
Diversen	*1 314*	*1 503*	*1 562*	*1 493*	*3 636*	*4 580*	*5 432*	*5 539*
Algemeen totaal	**81 612**	**82 785**	**83 542**	**95 151**	**80 338**	**84 287**	**96 926**	**123 447**

(a) Voorlopige gegevens.

Bronnen : Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Niet-mechanische produkten	**9 507**	**10 923**	**11 326**	**11 403**	**14 334**	**11 737**	**12 240**	**12 252**	**13 374**	**16 278**
Werken van metaaldraad	1 057	1 096	1 024	1 109	1 460	3 956	4 040	4 161	4 527	4 915
Metaalwaren hoofdzakelijk voor huishoudelijk gebruik	1 904	2 033	2 034	2 286	2 323	923	1 005	963	925	1 094
Metalen constructiewerken	775	1 046	855	831	1 132	883	975	1 061	1 120	1 684
Buizen en recipiënten	1 555	1 836	2 927	2 345	2 922	2 941	2 707	2 358	2 628	3 288
Gereedschap	1 673	1 525	1 208	1 449	1 780	675	741	813	1 015	1 208
Andere metaalwaren	2 543	3 387	3 278	3 383	4 717	2 359	2 772	2 896	3 159	4 089
Elektrische machines en apparaten	**15 554**	**15 841**	**15 470**	**17 417**	**21 641**	**12 936**	**12 815**	**13 078**	**14 532**	**17 671**
Geïsoleerde kabels, draad, band, enz. voor het geleiden van elektriciteit	852	915	885	1 035	1 439	737	781	841	915	1 251
Isolatoren, isolerende werkstukken en isolatiebuizen	147	181	210	193	215	113	118	131	161	134
Generatoren, elektromotoren, transformatoren en omvormers	1 941	1 872	1 614	1 675	2 109	1 708	1 765	1 772	2 061	2 406
Elektrische elementen, batterijen en accumulatoren	350	404	395	481	637	215	227	219	348	534
Lampen en buizen voor verlichting	417	490	445	540	616	458	494	539	732	851
Elektronenbuizen, kathodestraalbuizen, transistors, enz.	1 215	1 103	1 109	1 262	1 456	465	399	318	315	526
Elektrische apparaten voor voertuigen	730	941	866	1 085	1 443	59	81	182	359	447
Elektrische huishoudapparaten	2 308	2 489	2 689	3 276	3 850	350	341	393	492	719
Ontvangtoestellen voor radio en televisie	529	534	599	729	1 096	2 087	1 934	1 898	1 883	2 448
Toestellen voor telegrafie, telefonie, radar	2 190	1 846	1 887	1 936	1 996	3 358	3 438	3 490	3 827	3 957
Elektrische meet-, controletoestellen, enz.	855	851	944	994	1 445	242	286	366	316	472
Elektrische toestellen voor medisch gebruik, röntgentoestellen	186	262	315	394	452	104	134	180	212	318
Toestellen voor het in- of uitschakelen, enz... van elektrische stroom	2 282	2 440	2 036	2 214	3 017	1 202	1 398	1 635	1 825	2 482
Andere elektrische apparaten	1 552	1 513	1 476	1 603	1 870	1 838	1 419	1 114	1 086	1 126
[illegible]	25 227	30 224	31 040	31 511	37 259	18 568	19 441	19 631	[illegible]	[illegible]

Apparaten voor verwarming	576	514	553	445	345	357	318	283	369	381
Gereedschapswerktuigen voor het bewerken van metalen	1 527	1 599	1 350	1 472	1 672	1 091	1 109	1 173	1 229	1 348
Landbouwmachines en -tractoren	1 663	2 064	1 744	1 915	2 054	3 897	4 320	3 440	4 305	4 461
Kantoormachines	1 663	2 219	2 724	2 692	3 742	431	374	617	683	1 097
Machines voor metaalbewerking	1 055	1 320	680	656	793	625	619	588	660	775
Machines voor textiel- en ledernijverheid	2 103	2 161	2 130	2 338	3 039	2 296	2 168	2 364	2 318	2 940
Naaimachines	393	444	364	395	473	72	95	86	68	93
Machines voor de vervaardiging van papier en machines en toestellen voor het drukken, innaaien of inbinden	1 419	1 161	1 437	1 474	1 656	263	364	344	458	576
Delf- en graafmachines voor grondwerken	1 149	1 265	1 690	1 940	2 390	438	534	779	1 573	2 936
Machines voor andere industrieën	867	943	1 006	1 144	1 366	845	960	728	1 015	1 403
Machines en toestellen voor temperatuurwijziging en regeling	1 722	2 062	2 656	3 081	2 689	979	1 054	1 724	1 379	1 840
Pompen en centrifuges, exclusief ontromers	1 958	2 201	2 173	2 435	3 202	1 844	1 907	2 174	2 582	3 491
Machines, toestellen en motorvoertuigen voor het hanteren van goederen	2 170	2 561	2 322	2 342	3 258	1 108	1 169	1 071	1 072	1 632
Andere gereedschapswerktuigen	828	801	873	889	1 332	1 082	1 053	874	1 085	1 425
Kranen en dergelijke artikelen voor leidingen, reservoirs, enz.	1 197	1 386	1 429	1 616	1 980	423	437	499	537	694
Lagers	608	598	589	633	821	28	29	34	44	78
Andere delen en toebehoren van machines	1 464	1 646	1 504	1 674	2 052	1 214	1 318	1 228	1 317	1 727
Andere niet-elektrische machines en toestellen	2 865	5 279	5 816	4 370	4 395	1 575	1 613	1 625	1 861	2 472

(vervolg op blz. 112)

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Werken van metaaldraad : T.C.I.H. 693 + 694 + 98.51 + 698.52 + 698.53; metaalwaren... : T.C.I.H. 696 + 697.11 + 697.12 + 697.21 + 697.22 + 697.23 + 812.); metalen constructiewerken : T.C.I.H. 691.1 + 691.2; buizen... : T.C.I.H. 678 + 692; gereedschap : T.C.I.H. 695; andere metaalwaren : T.C.I.H. 679 + 697.91 + 697.92 + 697.93 + 698 — 698.51 — 698.52 — 698.53 + 812.1 + 821.02; geïsoleerde kabels... : T.C.I.H. 723.1; isolatoren : T.C.I.H. 723.21 + 723.22 + 723.23; generatoren... :T.C.I.H. 7221; elektrische elementen... : T.C.I.H. 729.11 + 729.12; lampen... : T.C.I.H. 729.2; elektronenbuizen... : T.C.I.H. 729.3; elektrische apparaten... : T.C.I.H. 729.41 + 729.42; elektrische huishoudapparaten : T.C.I.H. 725; ontvangtoestellen... : T.C.I.H. 724.1 + 724.2; toestellen voor telegrafie... : T.C.I.H. 724.91 + 724.992 + 724.99; elektrische meet... : T.C.I.H. 725.51 + 729.52; elektrische toestellen voor medisch... : T.C.I.H. 726; toestellen voor het in- of uitschakelen... : T.C.I.H. 722.2;; andere elektrische... : T.C.I.H. 729.6 + 729.7 + 729.91 + 729.92 + 729.93 + 729.94 + 729.95 + 729.96 + 729.98 + 729.99; apparaten voor verwarming : T.C.I.H. 711.1 + 711.2 + 711.31 + 711.32; gereedschapswerktuigen... : T.C.I.H. 715.1; landbouwmachines : T.C.I.H. 712; kantoormachines : T.C.I.H. 714; machines voor metaalbewerking : T.C.I.H. 715.21 + 715.22 + 715.23; machines voor textiel... : T.C.I.H. 717.11 + 717.12 + 717.13 + 717.14 + 717.15 + 717.2; naaimachines : T.C.I.H. 717.3; machines voor de vervaardiging... : T.C.I.H. 718.11 + 718.12 + 718.21 + 718.22 + 718.29; delf- en graafmachines... : T.C.I.H. 718.41 + 718.42; machines voor andere industriën : T.C.I.H. 718.13 + 718.39 + 718.51 + 718.52; machines en toestellen voor... : T.C.I.H. 719.11 + 719.12 + 719.13 + 719.14 + 719.15 + 719.19; pompen en... : T.C.I.H. 719.21 + 719.22 + 719.23; machines, toestellen en motorvoertuigen... : T.C.I.H. 719.31 + 719.32; andere gereedschapswerktuigen : T.C.I.H. 719.51 + 719.52 + 719.53 + 719.54; kranen... : T.C.I.H. 719.92; lagers : T.C.I.H. 719.7; andere delen... : TC.I.H. 719.91 + 719.93 + 719.94 + 719.99; andere niet-elektrische... : T.C.I.H. 711.7 + 711.81 + 711.89 + 719.41 + 719.43 + 719.61 + 719.62 + 719.63 + 719.64 + 719.65 + 719.66 + 719.8. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren

Gewicht

(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Niet-mechanische produkten	**236 348**	**290 903**	**365 215**	**321 273**	**391 231**	**759 223**	**783 486**	**737 608**	**816 164**	**903 681**
Werken van metaaldraad	20 702	21 455	22 747	26 498	31 615	334 873	342 883	335 324	367 513	365 786
Metaalwaren hoofdzakelijk voor huishoudelijk gebruik	26 104	31 200	30 273	34 606	33 278	21 058	19 906	16 960	17 389	21 048
Metalen constructiewerken	41 737	57 537	43 404	38 065	54 682	44 384	44 734	56 127	60 913	82 628
Buizen en recipiënten	75 917	100 283	188 088	140 887	164 103	269 098	270 660	213 885	244 638	279 232
Gereedschap	13 576	11 066	8 302	10 294	10 877	2 208	2 369	2 393	2 688	3 085
Andere metaalwaren	58 312	69 362	72 401	70 923	96 676	87 602	102 934	112 919	123 023	151 902
Elektrische machines en apparaten	**105 284**	**109 315**	**106 597**	**122 705**	**148 783**	**69 874**	**68 680**	**68 749**	**80 682**	**100 357**
Geïsoleerde kabels, draad, band, enz. voor het geleiden van elektriciteit	13 541	12 922	12 763	14 374	18 669	11 712	11 008	12 094	14 310	16 555
Isolatoren, isolerende werkstukken en isolatiebuizen	2 215	2 390	2 195	2 051	2 150	1 468	1 337	1 429	1 831	2 227
Generatoren, elektromotoren, transformatoren en omvormers	15 683	15 212	13 767	14 828	19 187	17 996	18 701	17 791	21 283	25 340
Elektrische elementen, batterijen en accumulatoren	8 483	10 355	9 440	11 247	14 292	7 148	6 701	6 408	9 113	12 272
Lampen en buizen voor verlichting	2 148	2 868	2 321	2 681	3 000	2 599	2 673	2 600	2 575	2 846
Elektronenbuizen, kathodestraalbuizen, transistors, enz.	6 349	6 184	5 607	6 131	7 682	262	245	227	308	1 427
Elektrische apparaten voor voertuigen	4 011	5 024	4 664	6 180	7 448	209	341	684	1 460	1 727
Elektrische huishoudapparaten	26 916	28 984	32 111	39 280	45 576	3 234	3 595	4 407	6 089	9 601
Ontvangtoestellen voor radio en televisie	1 439	1 573	1 981	2 354	3 162	7 957	7 159	6 982	7 095	8 680
Toestellen voor telegrafie, telefonie, radar	6 361	5 980	5 778	6 099	6 294	8 712	8 030	7 799	8 406	9 749
Elektrische meet-, controletoestellen, enz.	1 051	1 103	1 224	1 168	1 427	260	286	335	276	290
Elektrische toestellen voor medisch gebruik, röntgentoestellen	299	348	398	561	553	150	178	292	372	579
Toestellen voor het in- of uitschakelen, enz... van elektrische stroom	8 206	8 479	6 467	7 133	9 056	4 572	4 664	4 552	4 278	5 354
						262 745	263 006	244 894	282 870	341 771

Andere machines	285 949	345 504	350 257	324 028	393 596	262 745	263 006	244 894	282 810	341 111
Apparaten voor verwarming	5 256	5 585	5 098	3 396	3 925	3 866	3 766	3 215	3 412	4 578
Gereedschapswerktuigen voor het bewerken van metalen	16 657	19 565	13 570	13 077	14 425	10 989	10 636	10 772	10 968	12 112
Landbouwmachines en -tractoren	32 754	39 640	31 920	36 064	37 536	81 169	86 628	65 317	81 150	80 512
Kantoormachines	2 989	3 131	3 373	3 893	4 853	1 010	774	967	1 193	1 499
Machines voor metaalbewerking	36 090	32 935	37 607	31 538	55 877	31 197	25 414	30 603	35 959	37 747
Machines voor textiel- en ledernijverheid	16 334	15 821	16 184	17 127	21 504	27 196	27 002	26 915	27 314	33 223
Naaimachines	2 004	2 217	1 704	1 798	1 997	315	263	228	123	170
Machines voor de vervaardiging van papier en machines en toestellen voor het drukken, innaaien of inbinden	9 053	8 135	10 912	9 245	10 315	3 016	3 548	3 748	4 640	5 174
Delf- en graafmachines voor grondwerken	18 155	20 557	25 870	30 204	34 971	6 542	8 733	10 381	17 115	29 538
Machines voor andere industrieën	11 647	9 400	11 251	12 642	13 323	11 287	12 642	9 820	11 859	15 130
Machines en toestellen voor temperatuurwijziging en regeling	21 196	28 823	39 994	33 048	31 123	10 662	11 209	15 143	15 050	21 418
Pompen en centrifuges, exclusief ontromers	16 113	17 399	16 130	18 722	24 810	14 419	14 774	15 798	18 456	25 631
Machines, toestellen en motorvoertuigen voor het hanteren van goederen	36 687	39 712	37 412	39 826	49 869	16 041	15 799	15 260	16 728	23 214
Andere gereedschapswerktuigen	5 764	5 354	5 029	5 440	8 167	10 876	8 652	6 789	8 215	11 944
Kranen en dergelijke artikelen voor leidingen, reservoirs, enz.	8 384	9 422	9 832	10 262	12 345	3 165	3 515	3 581	3 831	4 987
Lagers	4 373	4 349	4 200	4 849	6 006	430	694	1 123	1 810	3 468
Andere delen en toebehoren van machines	17 479	18 207	15 349	17 047	23 536	17 998	17 701	14 022	14 502	16 733
Andere niet-elektrische machines en toestellen	25 014	65 252	64 822	35 850	39 014	12 567	11 256	11 212	10 545	14 693

(a) *Samenstelling van de tabel :* zie (a) blz. 109.

(vervolg op blz. 113)

Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren *(vervolg van blz. 109)*

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Vervoermaterieel	**38 490**	**41 526**	**37 908**	**45 757**	**63 356**	**31 853**	**33 674**	**35 123**	**42 269**	**54 899**
Niet-elektrische motoren	4 907	5 271	5 281	5 841	7 559	1 668	1 849	2 586	3 664	2 370
Auto's, autobussen, vrachtwagens en tractoren (exclusief landbouwtractoren)	10 099	9 828	10 772	12 518	16 299	20 494	24 001	24 424	29 399	41 980
Delen van auto's, autobussen, vrachtwagens en tractoren (exclusief landbouwtractoren)	19 075	22 014	16 281	21 590	32 943	3 421	4 161	3 880	4 642	4 783
Motorfietsen en rijwielen met motor	186	177	162	213	279	253	251	275	288	319
Rijwielen zonder motor	231	240	285	294	324	168	154	184	214	305
Andere wegvoertuigen en aanhangwagens	554	607	637	772	1 001	266	350	492	448	713
Luchtvaartuigen	2 426	2 517	3 170	3 832	4 104	3 542	1 077	1 379	2 410	2 538
Schepen en boten	523	459	774	377	537	872	1 053	1 175	682	1 063
Rollend materieel voor spoorwegen	489	413	546	320	310	1 169	778	728	522	828
Wetenschappelijke toestellen en uurwerken	**3 359**	**3 933**	**3 993**	**4 207**	**4 850**	**922**	**1 124**	**1 012**	**983**	**1 261**
Wetenschappelijke toestellen	2 699	3 234	3 264	3 421	3 963	864	1 049	920	903	1 164
w. o. : wetenschappelijke toestellen voor meting, controle, regeling, enz.	(1 426)	(1 645)	(1 693)	(1 638)	(1 734)	(591)	(713)	(567)	(459)	(581)
apparaten en materieel voor de foto- en cinematografie	(530)	(669)	(732)	(842)	(1 088)	(101)	(124)	(130)	(170)	(237)
optische instrumenten	(366)	(446)	(399)	(420)	(994)	(81)	(111)	(108)	(113)	(157)
Uurwerken	660	699	729	786	887	58	75	92	80	97
Totaal...	**92 137**	**102 447**	**99 737**	**110 295**	**141 440**	**76 016**	**79 294**	**81 096**	**93 713**	**119 478**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Niet elektrische motoren : T.C.I.H. 711.41 + 711.42 + 711.5 + 711.6. — D.T. 8408.50; auto's... : T.C.I.H. 732.1 + 732.2 + 732.3 + 732.4 + 732.5; delen van auto's... : T.C.I.H. 732.6 + 732.7 + 732.81 + 732.89; motorfietsen... : T.C.I.H. 732.91 + 732.92; rijwielen... : T.C.I.H. 733.11 + 733.12; andere wegvoertuigen... : T.C.I.H. 733.31 + 733.32 + 733.33 + 733.4; luchtvaartuigen : T.CI.H. 734; schepen en boten : T.C.I.H. 735; rollend materieel... : T.C.I.H. 731; wetenschappelijke toestellen : T.C.I.H. 861; wetenschappelijke toestellen voor meting... : T.C.I.H. 861.91 + 861.92 + 861.93 + 861.94 861.95 + 861.96 + 861.97 + 861.98 + 861.99; apparaten en materieel... : T.C.I.H. 861.4 + 861.51 + 861.52 + 861.61 + 861.69; optische instrumenten : T.C.I.H. 961.11 + 861.12 + 861.21 + 861.22 + 861.31 + 861.32 +861.33 + 861.34 + 861.39; uurwerk : T.C.I.H. 864. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren

(vervolg op blz. 111)

Gewicht

(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Vervoermaterieel	**766 024**	**768 312**	**704 339**	**778 233**	**1 038 535**	**531 964**	**525 104**	**535 446**	**590 912**	**748 869**
Niet-elektrische motoren	51 463	53 100	55 233	49 927	88 633	9 046	7 731	9 756	10 919	9 517
Auto's, autobussen, vrachtwagens en tractoren (exclusief landbouwtractoren)	176 048	163 824	180 749	197 413	240 695	296 321	336 976	334 641	416 776	574 745
Delen van auto's, autobussen, vrachtwagens en tractoren (exclusief landbouwtractoren)	378 715	428 574	303 254	406 068	591 054	79 823	93 796	78 795	84 011	81 798
Motorfietsen en rijwielen met motor	1 765	1 866	1 570	2 100	2 937	2 096	2 260	2 905	2 858	3 222
Rijwielen zonder motor	3 086	3 401	4 652	4 905	5 026	3 352	3 075	3 427	4 296	5 381
Andere wegvoertuigen en aanhangwagens	13 830	15 280	16 801	20 942	26 486	4 162	5 982	7 141	7 509	11 890
Luchtvaartuigen	1 543	1 632	1 487	1 755	1 373	1 749	1 121	844	1 029	999
Schepen en boten	121 630	84 622	123 504	82 767	70 547	93 969	45 087	70 855	42 953	35 087
Rollend materieel voor spoorwegen	17 944	16 013	17 089	12 356	11 784	41 446	29 076	27 082	20 561	26 230
Wetenschappelijke toestellen en uurwerken	**6 431**	**6 717**	**6 989**	**7 758**	**9 166**	**2 089**	**2 266**	**2 412**	**3 267**	**3 985**
Wetenschappelijke toestellen	5 561	5 858	6 118	6 901	8 201	2 049	2 223	2 370	3 204	3 896
w. o. : wetenschappelijke toestellen voor meting, controle, regeling, enz.	(2 999)	(2 826)	(2 850)	(2 946)	(3 383)	(1 054)	(1 055)	(1 253)	(1 694)	(1 940)
apparaten en materieel voor de foto- en cinematografie	(1 171)	(1 520)	(1 643)	(2 025)	(2 696)	(449)	(558)	(547)	(674)	(906)
optische instrumenten	(427)	(423)	(420)	(449)	(492)	(176)	(219)	(216)	(270)	(305)
Uurwerken	870	859	871	857	965	40	43	42	63	89
Totaal...	**1 400 036**	**1 520 751**	**1 533 397**	**1 553 997**	**1 981 311**	**1 625 895**	**1 642 542**	**1 589 109**	**1 773 895**	**2 098 663**

(a) *Samenstelling van de tabel* : zie (a) blz. 112.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Buitenlandse handel van nieuwe auto's en rijwielen met of zonder motor

(eenheden)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Auto's voor personenvervoer :										
— voor gemeenschappelijk vervoer	133	61	65	111	108	627	1 513	1 363	2 622	1 714
— overige	137 371	120 624	139 919	161 571	191 115	330 988	316 776	328 822	460 522	632 516
Auto's voor goederenvervoer	12 902	11 310	10 768	12 573	16 665	8 095	31 322	28 373	21 701	35 946
Motorrijwielen	2 706	2 434	2 489	4 365	6 895	505	3 065	2 374	2 932	4 941
Rijwielen met hulpmotor	22 801	23 415	20 650	28 529	34 651	31 289	31 736	47 000	45 511	48 958
Motorscooters	3 203	641	387	263	376	142	139	27	29	49
Rijwielen zonder motor	30 417	41 616	43 077	53 620	48 209	27 750	25 680	29 960	55 966	126 951

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Gemeenschappelijk vervoer : D.T. 8702.03 + 8702.13; overige : D.T. 8702.20 + 8702.25 + 8702.30; auto's voor goederenvervoer : D.T. 8702.60 + 8702.73 + 8702.83; motorrijwielen : D.T. 8709.20; rijwielen met hulpmotor : D.T. 8709.00; motorscooters : D.T. 8709.10; rijwielen zonder motor : D.T. 8710.00 — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

§ 2. — SCHEIKUNDIGE NIJVERHEID

De chemische nijverheid kende in 1969 een opvallende expansie. In 1966 en 1967 daalde het stijgingstempo van de bedrijvigheid der chemische industrieën en het bereikte slechts 3 en 4,5 %. In 1968 steeg het tempo opnieuw zodat het produktievolume met 11 % toenam en in 1969, ten slotte, zou de groei ervan volgens de Federatie van de Belgische Chemische Nijverheid, 18,6 % bedragen ten opzichte van 1968.

Het omzetcijfer nam t.o.v. 1968 met 26,9 % toe en het bereikte aldus 89,1 miljard frank; van 1955 tot 1969 is dit cijfer verviervoudigd.

Nieuwe fabricages, die het gevolg zijn van belangrijke investeringen tijdens de laatste drie jaren, liggen aan de oorsprong van deze ontwikkeling, maar ook minder recente activiteiten hadden deel aan de expansie.

Een groot aantal bedrijven, vooral in het Antwerpse, lagen aan de basis van de aanzienlijke groei der produktiecapaciteit. Er werd in de loop van het voorbije jaar een uitbreiding van de capaciteit aangekondigd voor polyethyleen, ethyleen oxyde, caprolactum, stijven, isobutyleen, adipinezuur, polyisobutyleen, isoxynaten en ethylalcohol. De grondstoffen van deze verschillende produkten zijn in grote mate afkomstig van de steamcracking van nafta.

Ook uitbreidingen in het Gentse, de Kempen, Jemeppe-Sur-Sambre en Tertre-Hautrage hebben meegewerkt aan de groei van het omzetcijfer van de chemische sector. In de eerstvolgende jaren zullen nieuwe fabrieken te Feluy en te Seneffe-Manage in werking worden gesteld.

In 1969 bedroeg het totaal van de gedane investeringen 11,3 miljard frank waarvan 7,9 miljard frank voor volledig nieuwe activiteiten. Het niveau van de investeringen is te vergelijken met dat van 1968 en 1967. Het aandeel van de zelffinanciering in het geheel van de geïnvesteerde kapitalen bereikte nog slechts 54 %, tegen 70 % in 1962.

De uitvoer van de scheikundige produkten bedroeg 52 miljard frank, d.i. 24,6 % meer dan in 1968; naar volume bereikte hij 7,7 miljoen ton, of 11,2 % meer dan een jaar voordien. De aangroei was vooral aanzienlijk voor de produktie van organische chemische produkten (+ 75,8 % naar hoeveelheid en 53,7 % naar waarde); de chemische elementen zoals anorganische zuren, oxyden en halogeenzouten (+ 36 % naar hoeveelheid en 30,8 naar waarde), de farmaceutische produkten (respectievelijk + 32,9 % en 41, 3%) en de kunstmatige plastische stoffen, geregenereerde cellulose en kunstharsen (respectievelijk + 62,9 % en 43,1 %). De uitvoer daalde zowel naar waarde als naar hoeveelheid voor de kunstmeststoffen en natuurlijke meststoffen.

Van de totale uitvoerwaarde ging 61 % naar de andere E.E.G.-landen, tegenover slechts 36,9 % in 1961.

De invoer nam toe met 21,1 % naar waarde en met 13 % naar hoeveelheid.

In gewicht steeg de invoer voornamelijk voor de organische chemische produkten (+ 26,3 %), de chemische elementen, zoals anorganische zuren, oxyden en halogeenzouten, (+ 2,4 %), andere chemische elementen en verbindingen daarvan (+ 69,3 %), farmaceutische produkten (+ 5,6 %), zeep en onderhoudsmiddelen (+ 23 %) en werken van kunstmatige plastische stoffen. De invoer verminderde naar hoeveelheid voor de posten kunstmeststoffen, minerale teer, lucifers en springstoffen.

Het zichtbaar binnenlands verbruik van de chemische produkten in België bedroeg 78,2 miljard frank volgens ramingen van de Federatie der chemische nijverheid, tegen 62,7 miljard in 1968 en 45,6 miljard in 1965.

De tewerkstelling in de chemische nijverheid groeide in 1969 met 7 % aan, tegenover 3 % gemiddeld voor de periode 1960-1968.

Het grootste aantal werknemers wordt aangetroffen in de provincie Brabant (22 045), gevolgd door Antwerpen (20 808), Oost-Vlaanderen (12 276), Henegouwen (9 214), Luik (4 625), Limburg (4 428), West-Vlaanderen (2 341), Namen (981) en Luxemburg (86), dit voor de bedrijven aangesloten bij de Federatie die 98 % van de chemische activiteit vertegenwoordigde in 1969. Het investeringsbedrag per betrekking in de scheikundige nijverheid neemt steeds toe. Het bedroeg reeds 1,4 miljoen frank, tegenover 1 miljoen in 1966.

De uitgaven voor technologisch onderzoek bereikten 2,743 miljoen frank, d.i. 3 % van het omzetcijfer in 1969. Het aandeel van de Overheid in deze uitgaven bedroeg 5,4 % in 1969, tegenover 5,1 % in 1968. In de andere E.E.G.-landen was het relative aandeel van de Overheid in het research van de chemische nijverheid 18 % in 1968.

★

★ ★

Invoer van de voornaamste voor de chemische nijverheid bestemde grondstoffen

OMSCHRIJVING (a)	Waarde (miljoenen franken)					Gewicht (tonnen)				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Zout	275	315	358	437	476	793 264	846 659	943 616	1 139 712	1 165 223
Ruwe zwavel	391	441	475	657	595	274 393	219 030	224 113	288 424	303 507
Ongeroost ijzerkies	188	199	210	278	299	421 889	408 892	403 273	505 087	519 316
Ruw fosfaat	922	883	993	1 179	1 186	1 286 315	1 199 514	1 469 463	1 805 151	1 840 330
Ruwe rubber	1 112	1 125	1 053	1 257	1 550	54 542	55 708	58 204	78 420	89 691

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Zout : T.C.I.H. 276.3; ruwe zwavel : T.C.I.H. 274.1; ongeroost ijzerkies : T.C.I.H. 274.2 + 281.4; ruw fosfaat : T.C.I.H. 271.3; ruwe rubber : TC.I.H. 23. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Produktie in sommige takken der scheikundige nijverheid

(duizenden tonnen)

TIJDVAK	Stikstofnijverheid		Zwavelzuur en oleum (c)	Ruwe teer	Rubber (d)
	Primaire stikstof (a)	Samengestelde meststoffen (b)			
1962 Maandgemiddelde	**23,4**	**39,6**	**102,7**	**23,1**	**4,3**
1963 Maandgemiddelde	**26,2**	**51,1**	**104,1**	**23,0**	**4,5**
1964 Maandgemiddelde	**29,8**	**55,7**	**112,3**	**23,6**	**4,9**
1965 Maandgemiddelde	**33,2**	**59,7**	**124,0**	**23,5**	**4,5**
1966 Maandgemiddelde	**33,6**	**62,4**	**113,5**	**21,3**	**4,3**
1967 Maandgemiddelde	**34,3**	**81,5**	**123,7**	**21,2**	**4,2**
1968 Maandgemiddelde	**37,9**	**119,6**	**145,5**	**21,9**	**4,8**
1969 Maandgemiddelde	**49,5**	**130,9**	**153,1**	**20,5**	**5,5**
1969 Januari	53,3	135,8	156,3	19,5	5,6
Februari	40,7	127,5	147,5	18,0	5,5
Maart	56,4	131,3	152,6	21.8	6,2
April	44,8	131,2	154,0	21,0	5,8
Mei	59,7	148,0	160,6	21,7	5,2
Juni	45,4	110,9	148,4	21,1	6,1
Juli	53,2	113,7	156,2	20,9	4,1
Augustus	39,1	130,9	158,6	20,0	3,8
September	51,4	137,7	138,9	21,3	6,5
Oktober	53,6	141,0	145,4	22,3	6,4
November	45,7	129,5	154,8	16,8	5,5
December	50,6	133,9	163,6	22,0	6,1

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek.
Distigoudron.

(a) In 1.000 t N.
(b) In 1.000 t goederen.
(c) Teruggebracht op 100 % monogehydrateerd.
(d) Exclusief de produktie van schoenen, inclusief de produktie van fietsbanden.

Scheikundige nijverheid en rubbernijverheid

Produktie en tewerkstelling

(1963 = 100)

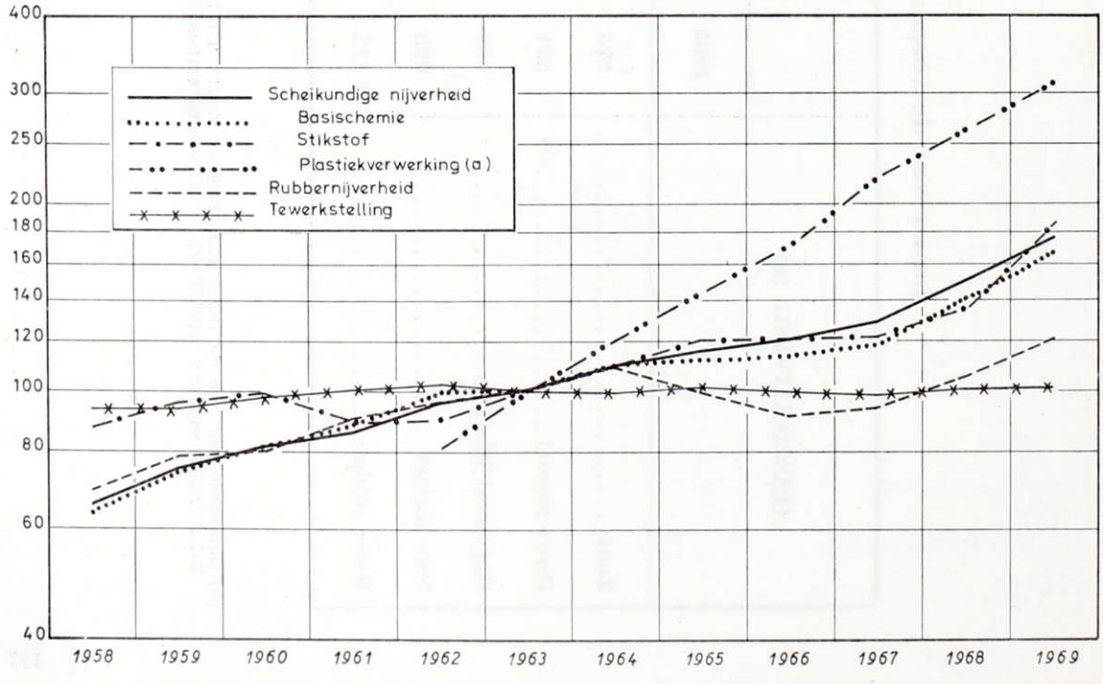

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) De gegevens zijn beschikbaar vanaf 1962.

Buitenlandse handel in scheikundige produkten

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Organische chemische produkten	3 418	3 773	4 646	5 964	6 968	2 001	2 512	2 755	5 246	8 064
Chemische elementen; anorganische zuren, oxyden en halogeenzouten	1 109	1 175	1 410	1 939	2 437	989	1 246	1 414	2 091	2 734
Andere chemische elementen en verbindingen daarvan	1 086	935	921	1 122	1 489	1 437	1 307	1 450	1 989	2 139
Farmaceutische produkten	3 220	3 311	3 968	4 612	5 878	1 511	1 636	1 976	2 315	3 272
Kunstmeststoffen (Thomasslakken inbegrepen)	2 622	2 478	2 681	2 596	2 396	6 957	6 035	6 800	7 984	7 873
Natuurlijke meststoffen (exclusief natuurlijk calciumfosfaat)	115	131	95	119	120	25	32	24	32	26
Minerale teer en ruwe chemische derivaten van brandstoffen	107	113	127	157	144	254	241	244	248	228
Zeep en onderhoudsmiddelen	499	579	687	859	1 058	806	940	1 218	1 280	1 545
Etherische oliën, parfums en schoonheidsmiddelen	653	739	830	954	1 078	236	262	323	384	566
Looi-, kleur- en verfstoffen	1 852	2 043	2 090	2 257	2 643	1 067	1 145	1 138	1 290	1 648
Kunstmatige plastische stoffen, geregenereerde cellulose, kunstharsen	4 428	5 177	5 414	6 108	7 401	2 715	3 649	4 309	6 416	9 182
Werken van kunstmatige plastische stoffen, n.e.g.	1 339	1 586	1 687	2 021	2 748	1 169	1 561	1 711	1 929	2 333
Benodigdheden voor de foto- en cinematografie	596	594	720	1 014	1 200	4 313	4 468	4 933	5 320	5 967
Lucifers	6	6	6	8	4	156	149	149	171	175
Springstoffen	172	147	165	158	186	260	299	252	237	294
Werken van rubber	2 597	3 005	2 900	3 148	4 211	1 733	1 945	2 104	2 554	3 124
Diverse chemische produkten	2 433	2 901	2 917	3 741	4 560	1 467	1 843	1 955	2 312	2 911

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Organische... : T.C.I.H. 512; chemische elementen... : T.C.I.H. 513; andere... : T.C.I.H. 514 + 515; farmaceutische...: T.C.I.H. 54; kunstmeststoffen... : T.C.I.H. 56; natuurlijke... : T.C.I.H. 271.1 + 271.2 + 271.4; minerale teer... : T.C.I.H. 52; zeep... : T.C.I.H. 554; etherische oliën... : T.C.I.H. 551 + 553; looi-... : T.C.I.H. 53; kunstmatige plastische...: T.C.I.H. 581; werken van... : T.C.I.H. 893 + D.T. 4202.00 + 4202.15 + 4202.20; benodigdheden... : T.C.I.H 862: lucifers : T.C.I.H. 899.32; springstoffen : T.C.I.H. 571; werken van rubber : T.C.I.H. 62 + 841.6; diverse... : T.C.I.H. 599. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in scheikundige produkten

Gewicht

(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Organische chemische produkten	225 407	274 229	362 063	527 548	666 384	242 318	291 021	265 641	469 978	826 129
Chemische elementen ; anorganische zuren, oxyden en halogeenzouten	206 490	213 925	258 856	501 134	783 717	215 331	262 030	310 781	568 939	773 478
Andere chemische elementen en verbindingen daarvan	163 874	137 789	140 864	158 688	217 929	434 776	295 084	370 665	526 471	549 426
Farmaceutische produkten	5 013	5 528	6 050	7 201	8 324	3 074	3 239	3 549	3 690	4 903
Kunstmeststoffen (Thomasslakken inbegrepen)	1 562 409	1 497 092	1 629 261	1 663 909	1 560 467	4 138 393	3 715 843	4 146 438	4 656 849	4 560 570
Natuurlijke meststoffen (exclusief calciumfosfaat)	151 424	137 763	96 694	105 391	109 980	9 704	12 500	10 723	13 057	8 755
Minerale teer en ruwe chemische derivaten van brandstoffen	65 057	72 536	81 214	114 078	105 111	133 647	129 394	123 376	116 830	118 685
Zeep en onderhoudsmiddelen	22 728	25 776	32 321	36 655	45 097	58 556	70 376	83 475	69 999	81 368
Etherische oliën, parfums en schoonheidsmiddelen	5 293	5 818	6 741	8 191	9 273	3 976	3 622	4 747	6 622	7 726
Looi-, kleur- en verfstoffen	44 335	50 775	51 185	52 642	60 460	52 198	50 490	39 608	43 067	51 422
Kunstmatige plastische stoffen, geregenereerde cellulose, kunstharsen	182 588	223 363	248 379	292 577	346 604	68 251	89 946	130 837	231 482	376 974
Werken van kunstmatige plastische stoffen, n.e.g.	13 758	16 243	30 784	24 071	33 740	14 260	18 143	26 752	27 538	34 484
Benodigdheden voor de foto- en cinematografie	4 489	4 281	4 916	7 722	9 077	20 016	20 579	23 577	23 301	25 789
Lucifers	336	289	270	325	67	5 129	4 662	4 524	5 075	5 045
Springstoffen	1 743	1 648	1 744	3 202	1 661	5 385	5 019	3 784	3 885	4 496
Werken van rubber	44 376	51 862	51 231	54 939	69 668	38 186	42 742	41 880	51 241	64 224
Diverse chemische produkten	163 866	210 282	207 194	246 480	273 650	85 842	91 776	97 656	131 720	234 822

(a) *Samenstelling van de tabel* : zie (a) blz. 119.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

§ 3. — TEXTIELNIJVERHEID

Het wereldverbruik van de voornaamste textielvezels steeg tijdens de laatste twee decennia gemiddeld met 7 % per jaar. Wat het katoenverbruik betreft, valt echter op dat de laatste tien jaar slechts een groei van gemiddeld 1,5 % werd genoteerd, tegenover een gemiddelde groei van 13,5 % voor de chemische vezels. In 1969 werd het wereldverbruik van de textielvezels op 21,2 miljoen ton geschat, d.i. 760 000 t meer dan in 1968. Van deze stijging was er 90 % voor rekening van de chemische vezels.

In België zette de conjunctuuropleving, die eind 1968 begon, zich verder in 1969. Zij werd vooral gesteund door de buitenlandse vraag en, vanaf de tweede helft van het jaar ook door de binnenlandse vraag.

De globale produktie nam toe met ongeveer 11 %. De evolutie was nochtans verschillend naargelang van de bedrijfstak.

In de sector wolbereiding steeg het aantal ton dat gewassen en verkoold werd met 1,7 % en de afdeling wolkammen nam met 6,7 % toe.

De activiteit in de spinnerijen verhoogde t.o.v. 1968 voor katoen (+ 4,4 %), kaardwol (+ 10,6 %), kamwol (+ 12,6 %) en harde vezels (+ 4,7 %) en verminderde voor vlas (— 2,5 %), jute (— 1,1 %) en kunstmatige vezels en garens (— 6,7 %).

In de weverijen groeide de produktie voor alle sectoren aan behalve voor jute (— 1,4 %). Zeer opvallend is de toename van de hoeveelheid synthetische vezels van 14 262 t in 1967 tot 25 791 t in 1968 en 36 557 t in 1969 (+ 41,7 %).

In globo noteerde men in de katoenspinnerijen een omvangrijke vermindering van de voorraden van afgewerkte produkten, een herstel van de prijzen, een stijging van de geboekte orders en een verhoging van de produktie. Een gebrek aan arbeidskrachten heeft de fabrieken verhinderd op volle toeren te werken.

In de katoenweverijen werd ongeveer dezelfde tendens vastgesteld, maar in deze sector konden de verkoopprijzen niet steeds de produktiekosten volgen. De rentabiliteit blijft hier gematigd. De concurrentie van de synthetische vezels en van de breigoednijverheid valt hier niet te verwaarlozen.

In de wolindustrie was de activiteit intens. De werkloosheid werd geleidelijk opgeslorpt. De invloed van de mededinging van de synthetische vezels en tevens van de overproduktie hebben de prijzen van de wol in 1969 naar beneden gedrukt. De Australische prijzen vielen op het laagste niveau sinds 10 jaar.

In de tapijtindustrie werd een daling in de produktie van katoenen en jute-tapijten genoteerd en een stijging met 10,1 % voor die uit wol gemaakt.

Eind 1969 werd de hoop gekoesterd dat de hoge invoerrechten voor tapijten in Amerika, die sinds 1962 van toepassing zijn, zouden verminderen tot 21 %. Ondertussen is echter gebleken dat de daling van de rech-

ten van 40 % op 21 % slechts gelden voor de tapijten met Oosterse tekeningen die, vóór de instelling van de rechten, slechts 3 % uitmaakten van de export naar de Verenigde Staten. In 1961 bedroegen de verkopen van wollen tapijten 650 miljoen frank. In 1962, na de inwerkingtreding van de maatregelen, daalden ze tot 103 miljoen frank. Het tot stand komen van de E.E.G. gaf echter de mogelijkheid het geleden verlies te compenseren door meer te verkopen aan de buurlanden.

De invoer van textielstoffen steeg met 7,5 % naar waarde, maar daalde met 7,9 % naar hoeveelheid; de uitvoer ervan verhoogde met 15,2 % naar waarde en 9,2 % naar hoeveelheid. De invoer van textielwaren nam meer toe, namelijk met 27,6 % naar waarde en met 24,1 % naar hoeveelheid; de export groeide respectievelijk met 20 % en met 13 % t. o.v. 1968.

Uit de gegevens van de buitenlandse handel van textielstoffen, uitgedrukt in waarde, blijkt dat de invoer van wol, de belangrijkste post, is gestegen zonder evenwel het peil van vóór 1967 te bereiken. De uitvoer vorderde in een vlugger tempo waardoor hetzelfde belang als in 1967 kon worden bereikt. De balans blijft echter deficitair.

Op de tweede plaats komen de kunstmatige en synthetische vezels met een stijging van 30 % bij de invoer en 50 % bij de uitvoer, doch, in absolute gegevens, is deze groep minder belangrijk dan de eerste, het gaat hier om een bijna voortdurende vordering sedert 1964 zowel bij in- als bij uitvoer.

De textielwaren andere dan garens en weefsels hebben in 1969 bij invoer en bij uitvoer een zodanige stijging gekend dat zij de helft vertegenwoordigen van de totale buitenlandse handel in textielwaren. Zoals in 1968 is het saldo van deze handel zeer gunstig voor België : 80 % meer verkopen dan aankopen (100 % in 1968).

De weefsels blijven in eenzelfde tempo vooruitgaan bij de invoer en bij de uitvoer maar de garens stijgen meer in het eerste dan in het tweede geval en dan vooral de belangrijkste post, die der synthetische vezels.

★
★ ★

Spinnerijen, weverijen, wolbereiding

(tonnen)

OMSCHRIJVING	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Wolbereiding :							
Wassen en verkolen van de wol	26 677	23 245	21 155	20 072	20 488	21 236	21 561
Kammen van de wol	31 898	31 120	32 772	32 088	27 013	29 538	31 530
Spinnerijen :							
Katoen	110 179	110 807	102 175	98 113	87 576	92 089	96 126
w.o. : fijn katoen en mixte garens	(82 652)	(83 730)	(74 635)	(70 048)	(61 355)	(64 202)	(65 942)
rayonnevezels	(15 579)	(15 490)	(16 976)	(18 233)	(16 829)	(19 560)	(20 829)
Kaardwol	21 496	23 207	21 700	22 207	18 484	21 551	23 840
Kamwol	42 914	39 096	42 895	47 457	42 534	51 065	57 487
Vlas	13 905	13 997	14 683	14 588	12 929	12 858	12 534
Jute	81 759	83 767	81 238	85 739	82 593	84 596	83 631
Harde vezels	45 131	50 414	48 980	57 062	43 539	49 222	51 532
w.o. : enkel garens	(33 933)	(38 760)	(38 809)	(44 857)	(35 053)	(41 757)	(44 149)
touwwerk	(11 198)	(11 654)	(10 172)	(12 205)	(8 487)	(7 465)	(7 383)
Kunstmatige garens en vezels	36 084	38 009	36 590	39 867	39 373	43 511	40 604
w.o. : viscose garens	(11 361)	(11 688)	(11 593)	(11 664)	(11 190)	(9 466)	(7 710)
acetaatgarens	(1 962)	(2 033)	(2 002)	(5 580)	(6 959)	(7 666)	(7 787)
vezels	(22 761)	(24 288)	(22 995)	(22 623)	(21 224)	(26 379)	(25 108)
Weverijen :							
Katoen (a)	82 312	85 876	75 400	73 976	68 369	68 677	70 781
Vlas	8 556	7 580	7 902	8 756	7 291	8 245	8 687
Wol (a)	36 311	38 936	38 284	40 813	36 082	35 041	37 631
Rayonne en rayonnevezels (a)	16 065	17 677	16 877	21 105	20 939	23 166	26 476
Syntetische vezels (a)	3 525	4 386	4 770	10 150	14 262	25 791	36 557
Jute (a)	34 426	34 521	35 699	37 525	35 804	36 100	35 595
Tapijten :							
Katoen	11 251	10 835	8 036	7 424	6 975	7 467	7 037
Wol	19 106	21 332	22 493	26 774	24 741	23 924	26 345
Jute	6 773	8 552	8 337	8 959	8 585	7 403	6 702
Dekens (katoen en wol) (b)	5 190	5 396	4 790	5 184	5 335	5 635	6 234
Dweilen, vaatdoeken en poetsdoeken	22 628	23 979	21 418	20 372	19 495	20 199	21 218
w.o. : katoen	(17 959)	(18 202)	(16 373)	(15 242)	(14 225)	(14 445)	(14 835)

(a) Tapijten en dekens inbegrepen.
(b) Vanaf 1966 zijn de dekens in rayonnevezels en syntetische vezels inbegrepen.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Textielnijverheid

Produktie en tewerkstelling

(1963 = 100)

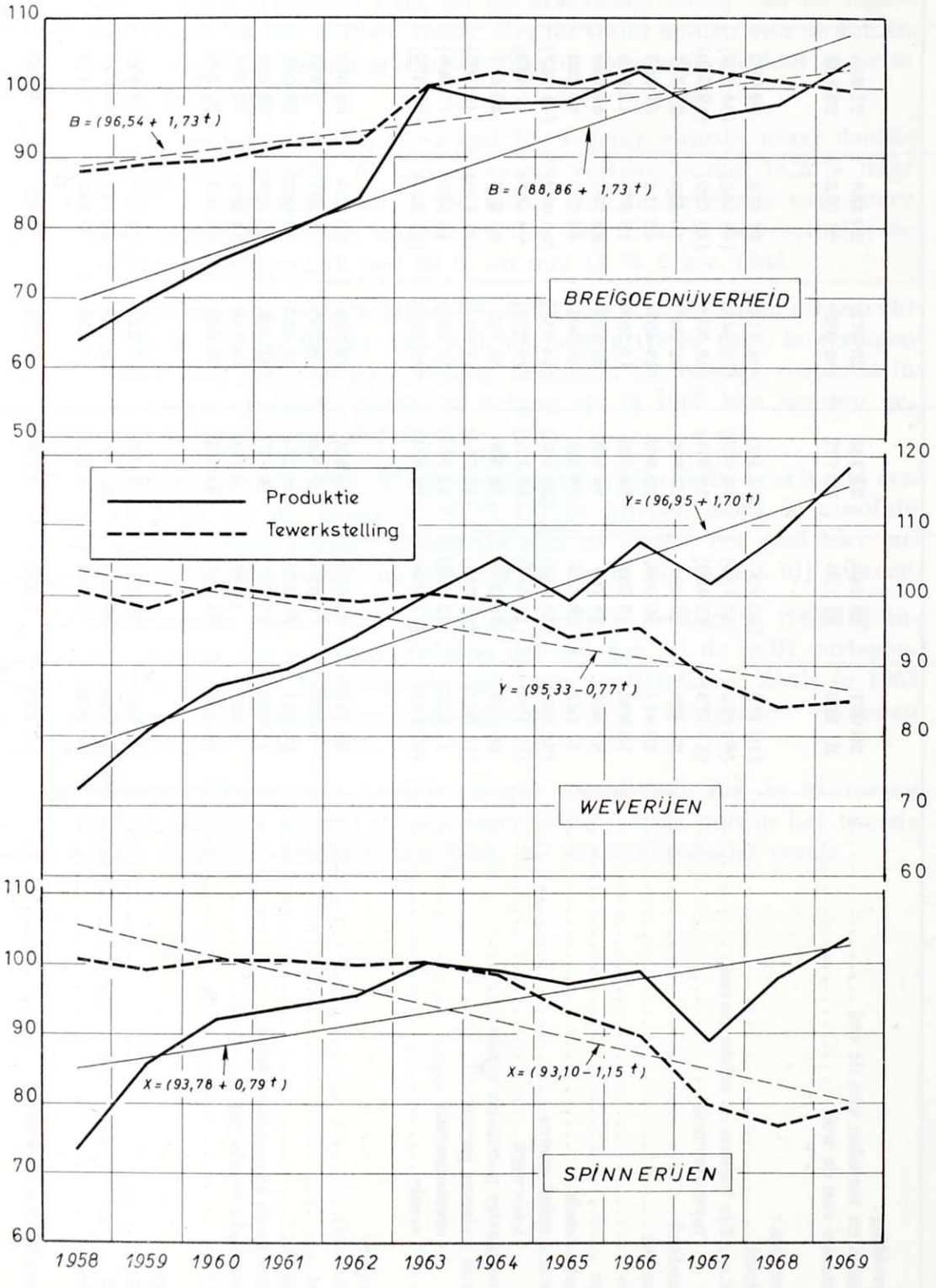

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Voorraden weefsels

Stand op 31 december

(tonnen)

AARD DER WEEFSELS	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Katoen	12 087	14 609	14 657	14 673	15 526	13 461	10 970
Vlas	1 431	1 356	1 501	1 597	1 598	1 430	1 421
Wol	5 683	6 280	6 264	7 353	6 797	5 725	6 246
Rayonne en rayonne-vezels	2 506	3 484	3 260	4 982	3 059	3 160	3 500
Synthetische vezels	612	830	848	2 027	3 210	4 910	6 896
Jute	2 814	2 715	2 633	2 619	3 131	3 155	3 273
Tapijten van harde vezels	849	991	963	1 269	1 125	914	805

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Produktie van gebreide goederen

OMSCHRIJVING	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Gebreide stoffen (tonnen) :							
Ondergoed	6 165	6 331	5 968	6 194	5 623	5 996	5 982
Bovengoed en andere	3 963	3 579	3 673	4 099	4 569	5 325	6 669
Afgewerkte produkten :							
Ondergoed (1.000 doz.)	3 470	3 473	3 321	3 327	3 357	3 452	3 756
Dameskousen in synthetische garens (1.000 doz. par.)	2 728	2 799	2 811	3 085	3 097	2 942	1 618
Sokken, 3/4 kousen, sokjes (1.000 doz. paren)	1 826	1 821	1 773	2 029	2 239	2 340	2 323
Bovengoedprodukten (1.000 st.)	23 249	22 248	23 255	24 285	21 343	21 197	22 304

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Buitenlandse handel in textielstoffen

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Wol en haar van dieren	**8 533**	**8 790**	**6 972**	**6 955**	**7 588**	**4 670**	**4 585**	**4 036**	**3 776**	**4 003**
Zweetwol of ruggewassen wol	4 812	4 587	3 607	3 452	4 104	288	301	163	144	160
Gewassen wol	445	396	321	335	325	1 220	1 148	1 095	963	1 054
Haar van andere dieren	486	491	260	249	234	572	595	465	461	428
Wol of fijn haar, gekaard of gekamd	2 370	2 834	2 358	2 528	2 570	1 648	1 571	1 390	1 376	1 574
Rafelwol, afval	420	482	426	391	355	942	970	923	832	787
Katoen	**2 536**	**2 509**	**1 928**	**2 427**	**2 293**	**192**	**218**	**203**	**148**	**149**
Jute	**1 240**	**1 257**	**1 402**	**1 385**	**1 087**	**309**	**275**	**228**	**190**	**165**
Vlas	**1 312**	**1 028**	**906**	**973**	**815**	**2 208**	**1 804**	**1 575**	**1 544**	**1 674**
Ruw vlas	695	502	420	376	273	—	—	—	1	2
Gezwingeld en gehekeld	356	296	276	334	252	1 830	1 389	1 192	1 132	1 170
Werk en afval	261	230	210	263	290	378	415	383	411	502
Zijde en andere vezels van plantaardige oorsprong	**513**	**513**	**342**	**360**	**357**	**61**	**41**	**24**	**15**	**24**
Synthetische en kunstmatige vezels	**2 058**	**2 408**	**1 981**	**2 778**	**3 838**	**1 034**	**1 170**	**1 003**	**1 598**	**2 352**
Synthetische vezels en afval	1 725	2 101	1 759	2 453	3 368	869	963	814	1 185	1 859
Kunstmatige vezels en afval	333	307	222	325	470	165	207	189	413	493
Oude kleren, lompen en vodden	**219**	**204**	**162**	**151**	**185**	**410**	**448**	**393**	**379**	**444**
Totaal textielstoffen	**16 411**	**16 709**	**13 693**	**15 029**	**16 163**	**8 884**	**8 541**	**7 462**	**7 650**	**8 811**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Wol en haar... : T.C.I.H. 262; zweetwol... : T.C.I.H. 262.1;; gewassen wol... : T.C.I.H. 262.2; haar... : T.C.I.H. 262.3 + 262.51 + 262.59; wol of fijn... : T.C.I.H. 262.7 + 262.8; rafelwol... : T.C.I.H. 262.6 + 262.9; katoen : T.C.I.H. 263; jute : T.C.I.H. 264; vlas : T.C.I.H. 265.11 + 265.12 + 265.13; ruw vlas : T.C.I.H. 265.11; gezwingeld... : T.C.I.H. 265.12; werk... : T.C.I.H. 265.13; zijde en andere... : T.C.I.H. 261 + 2652 + 265.3 + 265.4 + 265.5 + 265.8; synthetische en kunstmatige vezels : T.C.I.H. 266; synthetische vezels... : T.C.I.H. 266.21 + 266.22 + 266.23 + 266.4 — D.T. 5603.30 — 5603.50 — 5603.70 — 5603.90; kunstmatige... : T.C.I.H. : 266.31 + 266.32 + 266.33 + D.T. 5603.30 + 5603.50 + 5603.70 + 5603.90; oude kleren... : T.C.I.H. 267. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in textielstoffen

Gewicht

(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Wol en haar van dieren	**139 486**	**137 286**	**121 908**	**135 872**	**138 789**	**54 696**	**52 741**	**47 160**	**48 665**	**50 568**
Zweetwol of ruggewassen wol	95 230	87 198	77 366	86 501	91 154	4 284	4 267	2 581	2 888	3 213
Gewassen wol	6 302	5 532	5 190	6 471	5 581	15 453	13 160	12 543	12 821	13 489
Haar van andere dieren	5 860	7 129	4 322	4 852	4 421	4 391	5 470	4 377	4 626	4 724
Wol of fijn haar, gekaard of gekamd	20 325	24 101	21 521	26 353	26 180	12 946	11 557	10 706	11 949	13 063
Rafelwol, afval	11 769	13 326	13 509	11 695	11 453	17 622	18 287	16 953	16 381	16 079
Katoen	**95 246**	**97 686**	**76 120**	**89 564**	**87 716**	**14 791**	**16 558**	**16 707**	**14 116**	**15 055**
Jute	**96 786**	**99 502**	**107 312**	**130 899**	**83 254**	**28 366**	**25 386**	**22 824**	**20 658**	**18 500**
Vlas	**272 592**	**212 687**	**189 328**	**169 988**	**138 837**	**100 869**	**92 573**	**90 053**	**90 239**	**92 464**
Ruw vlas	221 708	164 103	137 457	110 825	86 849	19	6	—	25	348
Gezwingeld en gehekeld	16 622	13 380	13 467	17 276	12 713	61 793	47 475	43 119	44 573	43 090
Werk en afval	34 262	35 204	38 404	41 887	39 275	39 057	45 092	46 934	45 641	49 026
Zijde en andere vezels van plantaardige oorsprong	**44 030**	**47 633**	**35 611**	**43 463**	**42 701**	**5 085**	**3 752**	**2 471**	**1 654**	**2 324**
Synthetische en kunstmatige vezels	**28 732**	**33 335**	**31 045**	**52 454**	**75 165**	**14 535**	**17 135**	**18 355**	**34 274**	**48 829**
Synthetische vezels en afval	17 191	22 888	23 060	39 970	56 312	8 297	11 382	12 774	19 950	33 589
Kunstmatige vezels en afval	11 541	10 447	7 985	12 484	18 853	6 238	5 753	5 581	14 324	15 240
Oude kleren, lompen en vodden	**35 250**	**33 626**	**29 221**	**27 478**	**31 666**	**34 315**	**35 756**	**31 477**	**33 701**	**37 881**
Totaal textielstoffen	**712 122**	**661 755**	**590 545**	**649 718**	**598 128**	**252 657**	**243 901**	**229 047**	**243 307**	**265 621**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel* : zie (a) blz. 126.

Buitenlandse handel in textielwaren

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Garens	**4 476**	**5 664**	**5 107**	**6 773**	**8 924**	**9 382**	**10 592**	**9 788**	**10 927**	**12 233**
— van wol en haar	1 077	1 131	780	773	890	4 854	5 081	4 301	4 404	4 851
— van katoen	712	946	900	1 053	1 286	1 278	925	751	859	906
— van vlas	162	142	122	132	172	355	323	278	225	284
— van zijde	41	41	37	41	42	24	23	22	26	23
— van jute	8	37	43	46	113	596	624	659	614	646
— van synthetische vezels	1 717	2 393	2 360	3 651	5 120	1 523	2 711	2 565	3 556	4 264
— van kunstmatige vezels	717	921	805	1 018	1 243	728	868	1 187	1 221	1 242
— van andere garens n. e. g.	42	53	60	59	58	24	37	25	22	17
Weefsels van het standaardtype	**5 789**	**6 045**	**5 362**	**5 976**	**7 136**	**10 784**	**11 881**	**10 347**	**11 468**	**13 890**
— van wol en haar	1 406	1 581	1 330	1 341	1 380	1 941	2 051	1 459	1 359	1 241
— van katoen	1 489	1 459	1 396	1 640	2 072	3 315	3 274	2 576	2 588	2 606
w.o. : ongebleekt en ongeglansd	(375)	(341)	(208)	(171)	(212)	(376)	(416)	(325)	(399)	(577)
geglansd, gebleekt, geverfd, bedrukt, enz.	(1 114)	(1 118)	(1 188)	(1 469)	(1 860)	(2 939)	(2 858)	(2 251)	(2 189)	(2 029)
— van vlas, hennep en ramee	23	25	23	33	53	614	643	505	592	652
— van zijde	129	122	112	120	123	11	9	6	5	17
— van jute	150	208	280	418	519	422	518	542	594	774
— van synthetische vezels	1 291	1 475	1 087	1 282	1 840	1 667	2 227	2 087	2 922	4 438
— van kunstmatige vezels	1 264	1 137	1 106	1 110	1 110	2 645	2 987	3 005	3 268	3 899
— andere weefsels n. e. g.	37	38	28	32	39	169	172	167	140	263
Andere texielwaren	**8 341**	**10 135**	**9 941**	**11 856**	**15 325**	**16 448**	**19 097**	**18 591**	**22 215**	**27 388**
Niet-elastisch en niet-gegummeerd breiwerk, aan het stuk	845	1 031	889	1 102	1 370	591	781	903	1 072	1 382
Niet-gebreide bovenkleding voor mannen en jongens	781	1 044	1 100	1 374	2 044	1 425	1 861	1 834	2 574	3 691
Niet-gebreide bovenkleding voor da-						1 714	2 157	2 075	2 195	2 826
Kledingtoebehoren (excl. brei- of haak-			151	530	658	431	468	437	522	641

Kledingtoebehoren (excl. breiwerk, haakwerk)	444	482	454	550	658	451	466	401	522	616
Kleding en -toebehoren in brei- of haakwerk	1 895	2 333	2 543	3 144	4 254	2 882	3 368	2 913	3 030	3 485
Hoedenvormen en hoofddeksels	103	107	92	130	121	185	185	159	146	164
Dekens	99	90	68	63	78	342	295	270	303	328
— van wol	(22)	(23)	(20)	(17)	(20)	(173)	(156)	(134)	(134)	(146)
— van katoen	(4)	(6)	(7)	(6)	(5)	(38)	(29)	(29)	(24)	(36)
— andere	(73)	(61)	(41)	(40)	(53)	(131)	(110)	(107)	(145)	(146)
Vloerbedekking, tapijten en tapisserieën	495	562	508	669	889	5 045	5 449	5 777	6 951	8 227
w.o. : tapijten van wol of van fijn haar	(280)	(299)	(265)	(311)	(414)	(3 237)	(3 476)	(3 364)	(3 597)	(3 937)
tapijten in andere textielwaren	(54)	(35)	(28)	(26)	(23)	(1 109)	(1 084)	(993)	(942)	(890)
andere	(161)	(228)	(215)	(332)	(452)	(699)	(889)	(1 420)	(2 412)	(3 400)
Linoleum en dergelijke vloerbedekking	343	345	386	351	371	395	295	301	334	336
Tafel-, bedde- en huishoudlinnen, gordijnen, stofferingsartikelen	98	118	121	145	186	825	997	913	946	1 205
Tule, kant, borduurwerk, lint en passementwerk	488	492	403	459	505	220	263	252	292	353
Touwwerk en bindgaren	57	70	66	75	88	545	577	456	546	572
Zakken voor verpakkingsdoeleinden, zeilen, tenten en kampeerartikelen	329	294	237	200	222	483	492	403	505	523
Watten, pitten en textielartikelen voor technisch gebruik	279	286	287	327	347	286	296	315	366	451
Weefsels en vilt, gegummeerd of geïmpregneerd	580	857	819	974	1 225	195	242	367	857	1 330
Andere textielwaren	267	399	454	551	679	480	698	697	1 045	1 236
Totaal textielwaren	**18 606**	**21 844**	**20 410**	**24 605**	**31 385**	**36 614**	**41 570**	**38 726**	**44 610**	**53 511**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Garens : T.C.I.H. 651 — 651.8; garen van wol... : T.C.I.H. 651.21 + 651.22 + 651.23 + 651.24 + 651.25; van katoen : T.C.I.H. 651.3 + 651.41 + 651.42; van vlas : T.C.I.H. 651.51 + 651.52 + 651.53; van zijde : T.C.I.H. 651.11 + 651.12 + 651.13 + 651.14 + 651.15; van jute : T.C.I.H. 651.92; van synthetische... : T.C.I.H. 651.61 + 651.62 + 651.63 + 651.64 + 651.65; van kunstmatige... : T.C.I.H. 651.71 + 651.72 + 651.73 + 651.74 + 651.75; van andere garens : T.C.I.H. 651.91 + 651.93 + 651.94; weefsels van het standaardtype : T.C.I.H. 652 + 653 — 653.7 — 653.8; van wol : T.C.I.H. 653.21 + 653.22; van katoen : T.C.I.H. 652; ongebleekt... : T.C.I.H. 652.11 + 652.12 + 652.13; gebleekt... : T.C.I.H. 652.21 + 652.22 + 652.23 + 652.29; van vlas... : T.C.I.H. 653.31 + 653.32; van zijde : T.C.I.H. 653.11 + 653.12 + 653.13; van jute : T.C.I.H. 653.4; van synthetische vezels : T.C.I.H. 653.51 + 653.52 + 653.53; van kunstmatige vezels : T.C.I.H. 653.61 + 653.62 + 653.63; andere... : T.C.I.H. 653.91 + 653.92 + 653.93 + 653.94 + 653.95 + 653.96; niet elastisch... : T.C.I.H. 653.7; niet gebreide bovenkleding voor mannen... : T.C.I.H. 841.11; niet gebreide bovenkleding voor dames... : T.C.I.H. 841.12; niet gebreide onderkleding : T.C.T.H. 841.13 + 841.14; kledingtoebehoren : T.C.I.H. 841.21 + 841 22 + 841.23 + 841.24 + 841.25 + 841.26 + 841.29; kleding... : T.C.I.H. 841.41 + 841.42 + 841.43 + 841.44 + 841.45; hoedenvormen... : T.C.I.H. 655.71 + 655.72 + 841.51 + 841.53 + 841.54 + 841.59; dekens : T.C.I.H. 656.6; van wol : T.C.I.H. 756.61; van katoen : T.C.I.H. 656.62; andere : T.C.I.H. 656.69; vloerbedekking... : T.C.I.H. 657.51 + 657.52 + 657.6 + 657.7 + 657.8; tapijten van wol... : T.C.I.H. 657.51 + D.T.5802.05 + 5802.08 + 5802.10; tapijten in...; T.C.I.H. 657.52 + D.T. 5802.20 + 5802.30 + 5802 40; andere : T.C.I.H. 657.6 + 657.7 + 657.8 — D.T. 5802.05 — 5802.08 — 5802.10 — 5802.20 — 5802.30 — 5802.40; linoleum... : T.C.I.H. 657.41 + 657.42; tafel... : T.C.I.H. 656.91; tule, kant... : T.C.I.H. 654; touwwerk... : T.C.I.H. 655.61 + 655.62 + 655.63; zakken... : T.C.I.H. 656.1 + 656.2; watten.. : T.C.I.H. 655.81 + 655.82 + 655.83 + 655.91 + 655.92; weefsels... : T.C.I.H. 655.41 + 655.42 + 655.43 + 655.44 + 655.45 + 655.46; andere... : T.C.I.H. 655.1 + 655.5 + 656.92 + D.T. 4202.75 + 4202.80 + 4202.90. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in textielwaren

Gewicht
(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Garens	**43 397**	**57 355**	**53 677**	**74 607**	**98 797**	**94 571**	**100 305**	**97 568**	**109 338**	**114 855**
— van wol en haar	7 822	8 205	5 595	6 014	7 237	26 654	28 459	24 549	27 176	29 637
— van katoen	11 765	15 666	14 885	17 785	20 819	17 477	12 048	9 790	11 073	11 263
— van vlas	1 753	1 503	1 216	1 510	2 046	6 537	6 435	5 992	5 089	5 886
— van zijde	52	49	44	42	42	49	31	25	33	105
— van jute	318	1 334	1 293	1 384	3 514	25 367	24 340	25 716	26 125	24 272
— van synthetische vezels	10 345	14 506	15 981	28 391	41 882	7 591	16 371	16 575	25 507	30 403
— van kunstmatige vezels	9 925	14 364	13 047	17 229	21 155	9 934	11 144	14 015	13 367	12 598
— van andere garens n. e. g.	1 417	1 728	1 616	2 252	2 102	962	1 477	906	968	691
Weefsels van het standaardtype	**36 869**	**38 676**	**36 680**	**44 728**	**52 511**	**77 409**	**85 038**	**75 082**	**83 689**	**100 955**
— van wol en haar	5 009	5 844	4 837	5 016	4 785	6 904	6 942	5 042	4 505	3 875
— van katoen	12 498	11 875	10 518	11 225	13 707	26 866	26 664	20 349	20 717	21 557
w.o. : ongebleekt en ongeglansd	(5 373)	(4 992)	(3 014)	(2 309)	(2 476)	(4 631)	(4 726)	(3 756)	(4 656)	(6 723)
geglansd, gebleekt, geverfd, bedrukt, enz.	(7 125)	(6 883)	(7 504)	(8 916)	(11 231)	(22 235)	(21 938)	(16 593)	(16 061)	(14 834)
— van vlas, hennep en ramee	118	129	154	228	515	5 526	5 840	4 439	5 351	5 865
— van zijde	91	61	59	64	64	46	32	11	10	105
— van jute	6 918	8 202	10 355	15 877	17 493	12 704	14 779	14 760	16 242	18 941
— van synthetische vezels	4 070	5 234	3 711	5 255	8 351	5 834	8 408	7 525	11 679	20 781
— van kunstmatige vezels	8 006	7 169	6 929	6 939	7 453	18 809	21 645	22 226	24 597	28 655
Andere textielwaren	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	720	728	730	588	1 176

Niet-elastisch en niet-gegummeerd breiwerk, aan het stuk	3 578	4 696	4 101	5 313	5 676	2 103	2 814	2 982	3 837	4 970
Niet-gebreide bovenkleding voor mannen en jongens	1 441	2 105	2 360	3 029	4 630	4 546	5 575	5 455	7 519	9 869
Niet-gebreide bovenkleding voor dames, meisjes en kinderen	1 583	2 047	2 187	2 628	3 341	3 054	3 599	3 580	4 198	5 246
Niet-gebreide onderkleding	1 225	1 649	1 075	866	973	1 564	2 361	1 659	1 482	1 554
Kledingtoebehoren (excl. brei- of haakwerk)	659	786	700	893	1 113	989	1 037	998	1 179	1 361
Kleding en -toebehoren in brei- of haakwerk	3 708	4 251	4 688	6 036	7 761	5 408	6 379	5 483	5 797	6 618
Hoedenvormen en hoofddeksels	231	197	168	185	232	251	233	199	247	217
Dekens	637	549	587	515	656	3 028	2 450	2 350	2 727	2 652
— van wol	(127)	(140)	(143)	(120)	(155)	(776)	(636)	(608)	(580)	(629)
— van katoen	(34)	(50)	(75)	(50)	(42)	(873)	(666)	(635)	(617)	(566)
— andere	(476)	(359)	(369)	(345)	(459)	(1 379)	(1 148)	(1 107)	(1 530)	(1 457)
Vloerbedekking, tapijten en tapisserieën	6 865	6 507	5 845	7 498	9 630	47 903	49 178	52 673	64 264	75 809
w.o. : tapijten van wol of van fijn haar	(1 305)	(1 278)	(1 168)	(1 317)	(1 831)	(21 007)	(21 970)	(21 653)	(23 380)	(25 413)
tapijten in andere textielwaren	(590)	(353)	(264)	(262)	(182)	(16 150)	(15 239)	(14 100)	(13 421)	(12 667)
andere	(4 970)	(4 876)	(4 413)	(5 919)	(7 617)	(10 746)	(11 969)	(16 920)	(27 463)	(37 729)
Linoleum en dergelijke vloerbedekking	12 578	12 317	13 769	14 041	15 923	15 967	13 238	16 179	21 635	21 823
Tafel-, bedde- en huishoudlinnen, gordijnen, stofferingsartikelen	467	617	516	561	717	5 434	6 359	5 760	5 796	7 136
Tule, kant, borduurwerk, lint en passementwerk	961	994	815	926	983	885	975	910	1 059	1 267
Touwwerk en bindgaren	940	1 315	1 646	1 920	2 016	24 734	30 745	24 124	34 062	35 696
Zakken voor verpakkingsdoeleinden, zeilen, tenten en kampeerartikelen	13 264	10 559	10 667	8 595	8 366	15 600	16 327	14 047	19 186	19 143
Watten, pitten en textielartikelen voor technisch gebruik	1 870	1 753	1 804	2 006	2 103	2 224	2 177	2 138	2 520	3 439
Weefsels en vilt, gegummeerd of geïmpregneerd	10 723	11 907	8 753	10 074	12 931	2 299	2 902	4 209	8 284	12 739
Andere textielwaren	2 437	3 671	4 479	5 684	7 501	8 781	11 775	14 920	19 951	23 152
Totaal textielwaren	**143 433**	**161 951**	**154 517**	**190 105**	**235 860**	**316 750**	**343 467**	**330 316**	**396 770**	**448 501**

(a) *Samenstelling van de tabel* : zie (a) blz. 129.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

§ 4. — VOEDINGSMIDDELENNIJVERHEID EN AANVERWANTE BEDRIJFSTAKKEN

Het bruto algemeen indexcijfer van de industriële produktie, berekend door het Nationaal Instituut voor de Statistiek (1963 = 100) voor de sector voeding- en drankbereiding nam toe in 1969 met 5,8 %, tegenover 1,9 % een jaar vroeger. Zonder drankbereiding steeg dit indexcijfer met 6,5 %, tegenover 2,1 % in 1968.

De ontwikkeling van de voortbrenging was zeer verschillend per bedrijfstak. De produktie van meel (+ 0,6 %), alcohol (+ 9,7 %), suiker in de fabrieken (+ 16,8 %), margarine (+ 0,6 %), jam (+ 8,6 %), vleesconserven (+ 18,6 %), koekjes, beschuiten en peperkoek (+ 9,2 %), chocolade (+ 1,2 %), suikergoed (+ 4,6 %), deegwaren (+ 10,5%) en gebrande koffie (+ 2,2 %) nam toe, terwijl die van cichorei (— 3,2 %), suiker na verwerking in de raffinaderijen (— 16,9 %), de produktie in de plantaardige en dierlijke sector, behalve die van veekoeken en schroot (— 3,2 %), alsook van azijn (— 5,1 %) daalde. In 1968 was de toestand slechter. Toen ging de voortbrenging in een groter aantal branches achteruit, met name in de sectoren meel, vleesconserven, chocolade, suikerwaren, deegwaren, cichorei en groentenconserven. Laatstgenoemde afdeling kende in 1969 een opmerkelijke ontwikkeling : na in 1968 met 14,3 % te zijn gedaald werd er een stijging met 37,6 % genoteerd.

De leveringen van melk en room daalde als gevolg van de structurele wijziging in de landbouw. De landbouwers richtten zich meer tot de vleesproduktie. De melkerijen werden aldus minder bevoorraad, wat ook gevoeld wordt in de verwerkingssector van melk, zoals bijvoorbeeld in de boterproduktie, waar een achteruitgang met 3,6 % werd waargenomen.

De voortbrenging van verse kaas nam toe met 15,2 %, maar die van de andere soorten verminderde (— 2,4 %). De produktie van melkpoeder daalde met 6,6 % en die van ingedikte melk met 45,7 %, tegenover 21,2 % in 1968.

De voortbrenging van consumptieijs, yoghurt, dieet- en speciale produkten verbeterde.

In de sector melkbereiding was er slechts een lichte achteruitgang voor gewone melk, de andere afdelingen kwamen vooruit.

De uitvoer van de voedingsmiddelennijverheid nam naar waarde in belangrijke mate toe over heel de lijn. Naar hoeveelheid was er een vermindering voor de export van chocolade op basis van cacao en van de melkerijprodukten. Ook de invoerstijging was groot. Er was slechts een achteruitgang voor de sector suiker en honig (— 20,5 % naar waarde en — 12,1 % naar hoeveelheid) en voor de melkerijprodukten met 14,9 % in volume uitgedrukt.

★

★ ★

Bedrijvigheid in sommige takken van de voedingsmiddelenindustrie

OMSCHRIJVING	Eenheid	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Meelproduktie	10^3 t	772,2	768,9	761,0	735,8	736,8	706,8	710,7
Grondstoffenaangifte door de brouwerijen (a)	10^3 t	175,9	188,3	187,1	194,3	200,1	205,0	54,7
Alcoholproduktie (alcohol van 50°, temp. 15° C)	10^6 lit.	27,5	32,9	39,3	33,2	29,3	32,9	36,1
Suikerproduktie :								
a) in de fabrieken	10^3 t	339,6	534,4	410,3	391,7	539,1	544,6	636,2
b) na verwerking in de raffinaderijen	10^3 t	197,4	203,9	200,1	199,7	220,2	285,6	237,3
Produktie van margarine (geschikt voor verbruik)	10^3 t	120,4	127,1	130,0	127,9	129,3	130,9	131,7
Produktie van plantaardige en dierlijke oliën :								
a) ruwe lijnolie	10^3 t	10,5	12,1	12,1	14,2	13,8	13,4	13,0
b) andere ruwe olie	10^3 t	89,0	91,2	90,2	93,0	102,4	115,0	95,4
c) geraffineerde oliën en oliën die andere bewerkingen ondergaan hebben	10^3 t	173,9	179,8	189,1	198,4	217,7	229,0	235,0
d) veekoeken en schroot	10^3 t	160,6	177,6	193,3	206,6	255,1	280,7	270,6
Produktie van jam, geconfijte vruchten, enz.	10^3 t	29,8	31,2	32,2	32,8	33,6	37,1	40,3
Groentenconserven	10^3 t	113,3	106,1	71,2	94,9	117,0	100,3	138,0
Vleesconserven	10^3 t	12,0	12,0	12,3	13,9	15,7	14,0	16,6
Produktie van koekjes, beschuiten en peperkoek	10^3 t	76,2	80,9	78,0	80,8	81,2	81,1	88,6
Produktie van chocolade en andere produkten op basis van chocolade	10^3 t	59,7	65,1	70,6	73,8	76,8	74,5	75,4
Produktie van suikergoedprodukten, zonder chocolade	10^3 t	38,1	36,3	36,7	39,6	41,1	40,9	42,8
Produktie van deegwaren	10^3 t	17,2	18,0	19,3	19,7	18,2	15,2	16,8
Produktie van cichorei	10^3 t	13,9	14,0	13,5	13,4	13,4	12,6	12,2
Produktie van gebrande koffie	10^3 t	36,0	38,0	37,8	38,6	39,2	40,4	41,3
Azijnproduktie (teruggebracht op 8°)	10^3 lit.	13,0	13,8	12,3	13,1	13,7	13,7	13,0

(a) Vanaf 1969 hebben de gegevens betrekking op het totaal aantal aangegeven hectolitergraden (in 10^6 hl.).

Bron : National Instituut voor de Statistiek.

Bedrijvigheid in de zuivelnijverheid

OMSCHRIJVING	Eenheid (a)	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Ontvangst :								
Melk	10^3 lit.	1 644 396	1 711 893	1 952 724	2 198 759	2 402 602	2 581 828	2 475 411
Room	ton	57 253	48 202	44 235	35 021	28 040	25 571	24 895
Bereiding voor de consumptie :								
Melk :								
a) Melkerijmelk met controlemerk (b)	10^3 lit.	481 389	467 783	32 304	31 034	32 386	34 549	36 162
b) Gewone melk	10^3 lit.			457 143	465 277	476 612	478 083	477 369
c) Afgeroomde melk	10^3 lit.	10 671	13 891	14 930	16 050	17 109	18 563	20 736
d) Karnemelk	10^3 lit.	30 400	29 029	27 454	28 383	28 490	30 046	30 988
Room	10^3 lit.	5 158	4 986	5 217	5 687	5 871	6 610	7 073
Fabricage :								
Boter	ton	50 751	50 055	57 277	60 259	64 320	76 221	73 478
Kaas :								
a) Verse	ton	10 874	11 386	9 940	9 977	10 855	11 811	13 606
b) Andere (c)	ton	17 633	19 406	23 879	27 917	27 078	20 239	19 758
Melkpoeder	ton	56 894	64 581	86 698	104 760	120 401	140 830	131 513
Ingedikte melk	ton	28 308	30 952	27 520	34 931	46 150	36 363	19 759
Consumptie-ijs	10^3 lit.	17 156	20 037	20 692	22 956	27 544	26 383	32 987
w.o. : Roomijs	10^3 lit.	11 214	8 916	10 584	11 634	14 011	14 500	16 861
Yoghurt	10^3 lit.	12 934	14 633	15 346	16 436	18 145	19 936	23 363
Diëet- en speciale produkten	ton	7 888	8 440	9 304	10 373	10 457	12 143	12 889

(a) Zonder rekening te houden met het verschillend water- of vetgehalte.

(b) Melk met 32 g/l vetstofgehalte.

(c) Exclusief Hervekaas en gesmolten kaas.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Buitenlandse handel in voedingswaren en aanverwante produkten

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Alcoholvrije dranken	273	336	402	470	496	103	125	139	172	215
w. o. : vruchten- en groentensappen	(113)	(138)	(157)	(213)	(249)	(21)	(33)	(40)	(49)	(50)
Alcoholhoudende dranken	2 755	2 785	2 871	2 942	3 127	760	905	910	940	1 046
w. o. : bier	(521)	(556)	(578)	(477)	(454)	(497)	(573)	(635)	(706)	(771)
wijn	(1 589)	(1 650)	(1 728)	(1 850)	(2 010)	(234)	(311)	(255)	(205)	(228)
Vleesbereidingen en vleesconserven	328	282	310	344	484	513	645	869	1 279	1 788
Bereidingen en conserven van vis, schaal-, schelp- of weekdieren	1 056	1 077	1 140	1 127	1 275	14	16	20	21	30
Bereidingen en conserven van fruit en groenten	1 234	1 423	1 573	1 595	1 784	1 000	1 015	1 082	1 290	1 688
Suiker en honig	234	419	404	487	387	986	739	947	1 056	1 678
Suikerwerk en -preparaten	340	327	340	361	415	356	368	411	436	521
Cacao (inclusief cacaodoppen, -schillen en -vliezen)	788	765	947	1 089	1 629	36	25	9	17	85
Chocolade en andere voedingsmiddelen welke cacao bevatten	418	475	674	649	734	736	775	1 013	1 206	1 400
Margarine en andere spijsvetten	367	300	241	326	530	373	263	211	289	563
Veevoeder	3 367	4 081	4 179	4 502	5 383	983	1 352	1 191	1 405	1 686
Zuivelprodukten	2 288	3 608	3 854	4 093	4 098	2 695	2 638	3 058	2 852	2 925
Bereidingen van granen, meel en zetmeel	738	788	891	1 173	1 454	1 943	2 042	2 085	2 392	2 688
Oliën en vetten van dierlijke oorsprong	649	625	509	386	567	154	167	156	169	272
Oliën van plantaardige oorsprong	1 160	1 093	1 125	1 351	1 639	486	475	619	667	761
Koffie-extracten en andere bereide voedingswaren n. e. g.	898	992	1 180	1 333	1 606	522	1 205	1 097	769	906

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Alcoholvrije dranken : T.C.I.H. 053.5 + 111; vruchten... : T.C.I.H. 053.5; alcoholhoudende... : T.C.I.H. 112; bier : T.C.I.H. 112.3; wijn : T.C.I.H. 112.11 + 112.12 + 112.13; vleesbereidingen... : T.C.I.H. 013; bereidingen en conserven... : T.C.I.H. 032; bereidingen en conserven van fruit... : T.C.I.H. 053 — 053.5 + 055; suiker en honig : T.C.I.H. 061; suikerwerk... : T.C.I.H. 062; cacao... : T.C.I.H. 072; chocolade : T.C.I.H. 073; margarine... : T.C.I.H. 091; veevoeder : T.C.I.H. 08 — 081.11 — 081.12 — 081.19; zuivelprodukten : T.C.I.H 02 — 025; bereidingen van granen... : T.C.I.H. 046 + 047 + 048; oliën en vetten... : T.C.I.H. 411 — 411.31; oliën van... : T.C.I.H. 42; koffie-extracten... : T.C.I.H. 071.3 + 099. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in voedingswaren en aanverwante produkten

Gewicht

(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Alcoholvrije dranken	313 778	386 110	213 477	81 038	96 517	198 405	193 312	79 288	18 755	23 516
w. o. : vruchten- en groentensappen	(7 534)	(9 408)	(10 472)	(13 825)	(15 879)	(788)	(1 381)	(1 646)	(2 013)	(1 728)
Alcoholhoudende dranken	185 200	174 652	182 817	191 190	198 985	79 569	94 418	92 381	94 439	108 177
w. o. : bier	(72 051)	(71 820)	(73 312)	(70 945)	(67 331)	(71 567)	(83 803)	(83 774)	(86 715)	(93 163)
wijn	(100 796)	(92 369)	(98 779)	(107 024)	(117 689)	(7 257)	(10 052)	(7 842)	(6 490)	(13 346)
Vleesbereidingen en vleesconserven	6 425	5 931	6 674	7 791	10 501	8 722	10 198	13 505	19 632	25 984
Bereidingen en conserven van vis, schaal-, schelp- of weekdieren	24 628	23 599	23 371	22 384	23 364	297	309	374	332	423
Bereidingen en conserven van fruit en groenten	78 064	86 395	93 377	87 730	93 567	85 589	79 816	86 525	104 595	142 758
Suiker en honig	123 444	190 144	151 858	165 572	145 589	145 930	118 923	174 540	219 639	229 126
Suikerwerk en -preparaten	11 566	10 397	10 486	11 023	12 136	15 618	13 258	14 217	13 801	16 374
Cacao (inclusief cacaodoppen, -schillen en -vliezen)	25 454	24 872	26 244	25 182	26 578	1 200	918	270	704	1 671
Chocolade en andere voedingsmiddelen welke cacao bevatten	11 260	12 328	16 693	15 144	16 406	17 225	17 808	23 680	29 286	28 923
Margarine en andere spijsvetten	29 019	24 695	23 317	34 560	49 832	29 601	21 277	19 826	35 403	63 671
Veevoeder	855 556	994 285	1 047 859	1 157 913	1 383 361	191 193	236 766	221 286	256 114	309 871
Zuivelprodukten	91 445	112 799	122 585	119 652	101 835	119 386	136 175	155 906	180 927	153 412
Bereidingen van granen, meel en zetmeel	38 445	39 885	45 622	67 279	100 404	179 877	190 047	189 359	226 088	280 669
Oliën en vetten van dierlijke oorsprong	60 521	63 537	67 779	62 105	75 767	11 913	15 262	17 408	22 458	33 203
Oliën van plantaardige oorsprong	80 815	80 276	89 112	105 855	132 662	29 759	32 234	46 649	55 504	58 340
Koffie-extracten en andere bereide voedingswaren n. e. g.	29 947	36 326	44 674	52 942	64 564	23 576	50 170	46 525	34 891	42 311

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel* : zie (a) blz. 135.

§ 5. — BOUWBEDRIJF, BOUWSTOFFENNIJVERHEID EN AANVERWANTE SECTOREN

1. — *Bouwbedrijf.*

Niettegenstaande enkele ongunstige factoren, zoals hoge rentevoeten, afschaffing van de conjunctuurschijf van 15 % en later de kredietbeperkingen, op de bouwnijverheid inwerkten, nam de vraag in deze sector toe.

Het bruto-indexcijfer van de activiteit in het bouwbedrijf, opgemaakt door het Nationaal Instituut voor de Statistiek (1963 = 100) daalde tijdens het eerste kwartaal met 0,6 % t.o.v. de overeenstemmende periode in 1968; het nam toe met 13,8 % tijdens het tweede kwartaal en met 4,3 % in de loop van het derde, om vervolgens tijdens de laatste drie maanden van 1969 met 2,4 % te dalen. Over heel het jaar was er een toeneming voor de activiteit met 3,7 %, tegenover een daling met 5,8 % een jaar vroeger.

Het indexcijfer van de tewerkstelling, berekend door het N.I.S. op basis van de maandgemiddelden voor het aantal tewerkgestelde arbeiders, (1958 = 100) bedroeg 108 in 1969, tegenover 108,3 in 1968.

Het aantal uitkeringtrekkende volledig werklozen ingeschreven op het einde van de maand lag in januari 1969 21,3 % beneden het peil van januari 1968, maar het verschil nam toe in de loop van het jaar en eind december werden er in deze sector nog slechts 12 011 geteld, d.i. 41,5 % minder dan in de overeenstemmende maand een jaar vroeger. Voor de normaal arbeidsgeschikte werklozen is dit verschil nog groter : eind december 1969 waren er 4 472, tegenover 12 383 in december 1968, dit is 63,9 % minder.

Het totaal aantal aangevraagde bouwvergunningen voor de woningbouw steeg voor de eerste elf maand van 1969 met 14,8 % t.o.v. dezelfde periode in 1968; het aantal aangevraagde bouwvergunningen voor de nieuwe woongebouwen bedroeg 41 649 voor het Rijk, waarvan 26 817 in Vlaanderen, 10 322 in Wallonië en 4 510 in Brussel; voor bouwveranderingen werden er 16 678 aangevraagd, waarvan 8 012 in Vlaanderen, 7 034 in Wallonië en 1 632 in Brussel.

De aangevraagde bouwvergunningen voor industriële gebouwen en handelspanden bereikten 14 542 eenheden voor de eerste elf maanden van 1969, tegenover 10 487 voor de overeenstemmende periode een jaar vroeger, d.i. 38,7 % meer. Het aantal nieuwe gebouwen in dit totaal bedroeg 9 617 eenheden waarvan 6 557 in Vlaanderen, 2 526 in Wallonië en 534 in Brussel, terwijl het aantal aanvragen voor veranderingen in dezelfde volgorde 4 709, 2 964, 1 325 en 420 bereikte.

Het aantal nieuwe woongebouwen waarmee een aanvang werd gemaakt bedroeg 34 223 voor de eerste elf maanden van 1969, tegenover 27 432 voor dezelfde periode in 1968, d.i. 24,8 % meer. De verdeling volgens de gewesten was als volgt : 22 419 in Vlaanderen, 8 249 in Wallonië en 3 555 in Brussel.

Het aantal nieuwe industriële gebouwen en handelspanden bereikte 7 307 eenheden, d.i. 47,4 % meer dan tijdens de eerste elf maanden van het voorgaande jaar : 4 976 in Vlaanderen, 1944 in Wallonië en 387 in Brussel.

Het aantal woningen waarvoor een premie werd toegekend liep op van 13 955 eenheden in 1968 tot 18 577 in 1969, wat een stijging is van 33,1 %, tegenover een daling met 1 % een jaar vroeger.

Tijdens het jaar 1969 werden er voor 43 294 miljoen frank werken van burgerlijke bouwkunde vastgelegd, d.i. voor 2 683 miljoen frank meer dan in 1968. Daarin zijn begrepen 27 059 miljoen frank voor de openbare sector (waarvan 10 894 miljoen frank voor het Wegenfonds en 3 630 miljoen frank voor het Schoolfonds) en 16 235 voor de parastatale sector. Bij dit bedrag dient te worden gevoegd 21 792 miljoen frank voor werken uitgevoerd door de ondergeschikte besturen en 8 248 miljoen frank voor de intercommunales E_3, E_5, E_{39} en $E_{9/40}$ om een totaal beeld te hebben van de werken van burgerlijke bouwkunde die door de Overheid werden vastgelegd.

Uit de gegevens betreffende vastleggingen voor de autoweginvesteringen (Wegenfonds + intercommunales) blijkt de inspanning die de laatste jaren werd verricht op dit gebied : in 1969 werd een bedrag van 19 142 miljoen frank vastgelegd, tegenover 18 599 in 1968, 13 675 in 1967 en 11 628 in 1966.

2. — *Bouwstoffennijverheid en aanverwante sectoren.*

In 1969 nam het cementverbruik in België toe met 10 % t.o.v. 1968 dank zij de hoge activiteit in de niet-residentiële woningbouw en bij de door de Overheid uitgevoerde werken van burgerlijke bouwkunde alsook dank zij de gunstige weersomstandigheden; het bedroeg 162 % t.o.v. 1959.

Het voorbije jaar was gunstig voor de cementnijverheid. Zowel de produktie als de leveringen overschreden voor de eerste maal 6 miljoen ton.

De produktie bedroeg 6 269 388 t, wat 9,2 % meer is dan in 1968. De cementbedrijven konden gemakkelijk de stijging van de vraag beantwoorden, enerzijds, doordat de laatste jaren belangrijke investeringen in deze sector werden verwezenlijkt, waardoor het land over moderne installaties beschikt (de capaciteit van de cementovens in 1950 opgericht bedroeg ongeveer 500 t per dag, tegenover 3 500 t per dag voor die welke nu worden opgericht) en, anderzijds, doordat een aantal oude produktie-eenheden als reserve werden behouden.

De produktie was in 1969 als volgt over de grote categorieën verdeeld : 4 711 210 t portland cement, 1 290 679 t metaalcement en 267 499 t klinkers. T.o.v. 1968 betekende dit respectievelijk een vermeerdering met 10,2 % en 14,7 % en een vermindering met 21,3 %.

Het volume cementverkoop overschreed het recordcijfer van 1965 met 5,7 % in 1969. Er werd 6 255 000 t geleverd, wat 9,7 % meer is dan in 1968. De verkoop overzee nam sterk toe ten nadele van de uitvoer naar Nederland. Hij bedroeg 544 000 t of 141,8 % meer dan in 1968 en de leveringen aan Nederland 840 000 t of 23,2 % minder dan een jaar tevoren. In het binnenland bereikten de leveringen 4 871 000 t. Zij stegen met 11,1 % t.o.v. 1968.

De totale export van cement nam toe met 2,1 % naar hoeveelheid en daalde met 4,6 % naar waarde, tegenover respectievelijk een stijging van

2,5 % en 0,8 % in 1968; de invoer verhoogde met 1,5 % naar waarde en daalde met 2,9 % naar hoeveelheid.

Het bruto produktie-indexcijfer van de *kleinijverheid* opgemaakt door het Nationaal Instituut (1963 = 100), evolueerde als volgt : 103,5 in 1967, 89,7 in 1968 en 91,8 in 1969.

De baksteenvoortbrenging daalde verder, niettegenstaande de grote vraag vanwege de bouwsector. Er werden in totaal 1 298,7 miljoen stuks gebakken, dit is 5 % minder dan in 1968. Een lichte vooruitgang werd echter opgemerkt in de subsector Waalse vorm (+ 10 %), Brusselse vorm (+ 4,5 %) en standaardvorm (+ 3,5 %). De produktie van gevel- en siersteen bedroeg 284,7 miljoen stuks, d.i. een aangroei met 5,8 % t.o.v. 1968, zodat het peil van 1967 bijna werd bereikt. De met de hand gemaakte gevelsteen nam toe met 7,9 % en die welke machinaal vervaardigd worden met 15,3 %. Er was een achteruitgang voor de draineerbuizen, de kabeldeksels en de holle gewelfstenen, maar de produktie van andere holle stenen nam toe.

Het bruto-indexcijfer van de produktie in de *steengroevennijverheid*, berekend door het Nationaal Instituut voor de Statistiek (1963 = 100), steeg in 1969 met 8,1 %, tegenover een daling met 1 % een jaar vroeger.

Er was een aanmerkelijke vooruitgang in de voortbrenging van klein graniet (+ 13,2 %), marmer (+ 17,2 %) en bouwzand uit groeven (+ 14,1 %) en een lichte achteruitgang van porfiersteenslag (— 0,1 %) en zandsteenslag (— 2,7 %).

De produktie van natuurlijk calciumcarbonaat daalde met 21,9 %, maar er was daarentegen een vooruitgang voor kalk, kalksteen, dolomiet, pleisterkalk en pleisterkalkagglomeraten.

In de *keramiekindustrie* verbeterde de produktie van plateel- en porceleinen vaatwerk, elektrotechnisch porcelein, kunstzandsteen en diverse met 8,5 %, met 4,1 in de sector bekledingstegels in plateelaarde en in zandsteen en bevloeringstegels in halve zandsteen, met 22 % voor de kiezelaluinachtige produkten, kiezelachtige produkten en andere, met 4,5 % voor de slijpstenen, 1,1 % voor de potten, 18,3 % voor klei en 11,9 % voor kwarts en kwartsiet.

De fabricage van fabriekstegels daalde verder in 1969, ditmaal echter met 24,8 %, zodat er slechts 3 833 t voortgebracht werd, tegenover 5 097 t in 1968 en 6 574 t in 1966. Ook de produktie van bouwkeramiek kende een achteruitgang maar slechts met 2,9 %, tegenover 17,9 % een jaar vroeger. De produktie van muursteen nam met 4,4 % af.

De voortbrenging van pannen en bijbehoren bedroeg 88 550 t in 1969, wat 15,2 % meer is dan in 1968 toen de staking in de lente het produktiepeil beïnvloed had. Ook de uitvoer van dakpannen steeg aanmerkelijk t.o.v. 1968.

Het bruto produktie-indexcijfer van de *vlakglasindustrie* (1963 = 100) bedroeg 109,5, tegenover 105,9 in 1968 wat overeenstemt met een stijging van 3,4 %, dit volgens de gegevens van het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Het indexcijfer van de *holglasindustrie* steeg van 164,6 in 1968 tot 183,2 in 1969, d.i. 11,3 % meer.

De produktie van vensterglas bleef gunstig ondanks de maatregelen van de Amerikaanse Regering. Sedert 1962 wordt de invoer van vensterglas in de Verenigde Staten aan bijzonder hoge beschermingsmaatregelen onderworpen. De invoerrechten op vensterglas werden dat jaar van 15 % op 30 % gebracht. In oktober 1967 werd deze maatregel voor sommige soorten van vensterglas geschorst, maar een deel van de rechtenverhoging bleef geldig. Dit deel werd opnieuw voor ten minste twee jaar verlengd zodat gemiddeld 20 % rechten moeten worden betaald. De maatregelen voor vensterglas blijven en deze voor spiegels, « float glass » (1), gegoten glas en geharde glasplaten werden strenger gemaakt. Voor België, grootste wereldproducent van vensterglas, is deze maaregel een hinderpaal, vooral daar sinds 1968 in de Verenigde Staten ook een antidumping-onderzoek werd geopend waarin nog geen uitspraak is. Dit laatste heeft nog een bijkomende psychologische invloed op de kopers in de Verenigde Staten.

De gunstige evolutie in de plaatglasindustrie werd gesteund door een grote vraag die geleid heeft tot een maximale benuttiging van de beschikbare produktiemiddelen. De geproduceerde en geëxporteerde hoeveelheden bleven op hoog niveau en een lichte verbetering van het omzetcijfer werd genoteerd t.o.v. 1968.

De uitvoer van onbewerkt vensterglas nam t.o.v. 1968 toe met 5,3 % en die van onbewerkt spiegelglas nam af met 0,3 % naar hoeveelheid; naar waarde was er respectievelijk een stijging met 4 % en met 3,3 %. De export van bewerkt en speciaal glas steeg met 7 % naar volume en met 7,9 % naar waarde. De groei van de verkopen in het buitenland was in 1968 groter behalve voor bewerkt en speciaal glas.

De invoer nam sterk toe voor onbewerkt vensterglas en bewerkt en speciaal glas maar daalde voor onbewerkt spiegelglas, zowel naar waarde als naar volume. Het niveau van de invoer bleef echter zeer ver onder dat van de uitvoer.

In de kristalnijverheid ontwikkelde zich de vraag naar versieringsvoorwerpen terwijl, enerzijds, door de concurrentie en, anderzijds, door een wijziging in de behoeften van de kliënteel, de verkoop van tafelglazen achteruitging. De herneming van de uitvoer die zich voor deze sector in het begin van het jaar liet voelen, verdween door het van kracht worden van de B.T.W. in Nederland, de devaluatie van de Franse frank en, ten slotte, door een zekere zwakheid van de Duitse vraag.

In de flessennijverheid werd de activiteit gesteund door een sterkere vraag sinds begin 1969. De verkopen lagen ongeveer 10 % boven die van 1968 zowel naar volume als naar waarde. De vooruitgang werd volledig op de binnenlandse markt gerealiseerd. Doordat de grens van de produktiecapaciteit bereikt werd, werd geen deel genomen aan de expansie van de vraag in het buitenland. Een belangrijk investeringsprogramma tot opvoering van de produktiemogelijkheden is echter in uitvoering.

---

(1) Bekomen door een nieuw continu gietproces.

Ondanks een goede vraag, die een normale activiteit toeliet bleef in de nijverheid van met de hand gemaakte bekers de rentabiliteit onvoedoende. Deze industrie die veel personeel nodig heeft kon haar prijzen niet voldoende aanpassen aan de loonsverhogingen. Ook was er voor deze nijverheid een gebrek aan geschoold personeel. De herstructurering in deze sector werd in 1969 voortgezet. In de mechanische bekernijverheid was er een algemene verbetering.

De uitvoer van glaswaren nam toe met 25,1 % naar waarde en met 9,7 % naar hoeveelheid; de invoer steeg respectievelijk met 24,8 % en 16,1 %.

De concentratiebeweging zette zich in 1969 verder. De huidige structuur van de glasnijverheid volgde uit drie periodes van concentratie. Tussen 1920 en 1930 veranderde het beeld van deze industrie volledig als gevolg van de mechanisering.

Na de crisis van 1930 werd tot nieuwe samensmeltingen overgegaan en vanaf 1960, enerzijds, door de totstandkoming van de E.E.G. en, anderzijds, door de technologische evolutie, begon een derde fase zodat men begin 1970 een zeer gering aantal ondernemingen telde. Opvallend voor deze sector is ook de bedrijfsgrootte. Gemiddeld worden hier 152 man per bedrijf tewerkgesteld i.p.v. 28 voor de totale industrie. De zeer grote bedrijven omvatten een afzetgebied dat over de hele wereld verspreid is en de middelgrote bedrijven hebben specialiseringstaken op zich genomen. De inwerkingtreding van een belangrijke produktieeenheid van « float glass » in het Zuiden van het land dient te worden vermeld. Deze inwerkingtreding gaat samen met het oprichten van een assemblage-atelier voor glas voor isoleringsdoeleinden.

★
★ ★

Cementproduktie

(duizenden tonnen)

JAARTAL	Produktie
1958	4 057,4
1959	4 438,6
1960	4 387,9
1961	4 753,9
1962	4 788,2
1963	4 709,4
1964	5 846,1
1965	5 904,9
1966	5 794,4
1967	5 820,3
1968	5 740,3
1969	6 269,0

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bouwnijverheid en nijverheid der niet metaalhoudende mineralen

Produktie en tewerkstelling

(1963 = 100)

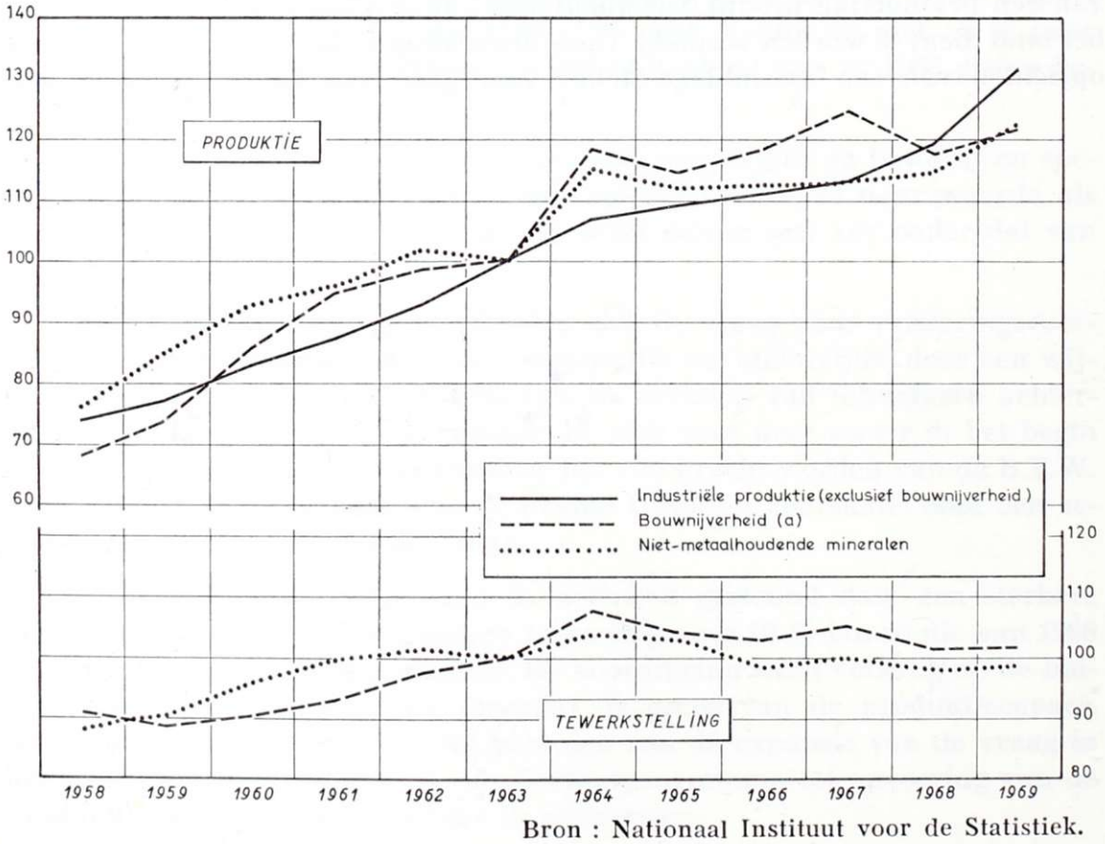

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Voor de werken van burgerlijke bouwkunde, wegenbouw en gebouwen (ruwbouw) gaat het over de ondernemingen welke 20 of meer werklieden tewerkstellen. Voor de voltooiingswerken betreft het ondernemingen die 10 of meer werklieden tewerkstellen.

Produktie van de kleinijverheid

OMSCHRIJVING	Eenheid	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Gewone baksteen van alle formaat	10^6st.	1 883,6	1 921,4	1 809,0	1 655,6	1 622,8	1 367,4	1 298,7
Gevelsteen	10^6st.	221,3	252,9	273,4	281,3	287,1	245,9	284,7
Draineerbuizen	10^3t	11,6	19,3	50,8	49,5	39,4	38,0	33,1
Kabeldeksels	10^3t	28,7	32,5					
Holle gewelfstenen ..	10^3t	176,2	221,3	175,9	171,3	167,2	134,0	132,3
Andere holle stenen .	10^3t	581,3	760,9	735,2	828,9	961,2	844,8	1 063,6

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Produktie van kalk, kalksteen en kalkderivaten

OMSCHRIJVING	Eenheid	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Kalk	10^3t	2 019,9	2 298,8	2 330,7	2 233,9	2 284,0	2 500,9	2 629,7
Kalksteen	10^3t	7 344,4	9 899,4	10 200,5	11 217,0	14 086,9	14 903,1	17 882,7
Dolomiet :								
ruw	10^3t	692,4	908,5	867,7	841,0	989,6	1 151,5	1 351,5
witgegloeid .	10^3t	323,6	337,5	317,9	318,9	303,9	371,3	388,4
Pleisterkalk ...	10^3t	81,6	91,2	75,1	77,1	73,3	81,4	79,0
Pleisterkalkagglomeraten .	10^3 m^2	4 539,4	5 061,7	7 927,3	8 742,6	8 166,3	9 116,3	9 928,0
Kunstmatige hydraulische kalk	10^3t	5,1	8,6	..	..	..	..	..
Natuurlijk calciumcarbonaat	10^3t	829,3	1 010,0	1 067,3	1 015,4	952,5	744,2	687,8
Fosfaten	10^3t	13,6	22,1	18,0	..	..	..	..

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Produktie van de keramieknijverheid

OMSCHRIJVING	Eenheid	1967	1968	1969
Plateel- en porceleinen vaatwerk, elektrotechnisch porcelein, kunstzandsteen en diverse	t	8 315	8 386	9 096
Bekledingstegels in plateelaarde en in zandsteen, bevloeringstegels in halve zandsteen	m²	1 925 957	2 085 518	2 170 510
Kiezelaluinachtige produkten, kiezelachtige produkten en andere	t	136 842	161 581	197 078
Fabriekstegels	t	5 175	5 097	3 833
Pannen en bijbehoren	t	113 519	76 891	88 558
Slijpstenen	t	1 475	1 614	1 687
Bouwkeramiek	t	30 168	24 782	24 066
Potten	t	22 777	20 345	20 561
Klei	t	160 648	185 673	219 672
Kwarts en kwartsiet	t	297 769	351 749	391 408
Vuursteen (gestampt en straatsteen)	t	5 493	4 791	4 580

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bouwmaterialen

Produktie

(1963 = 100)

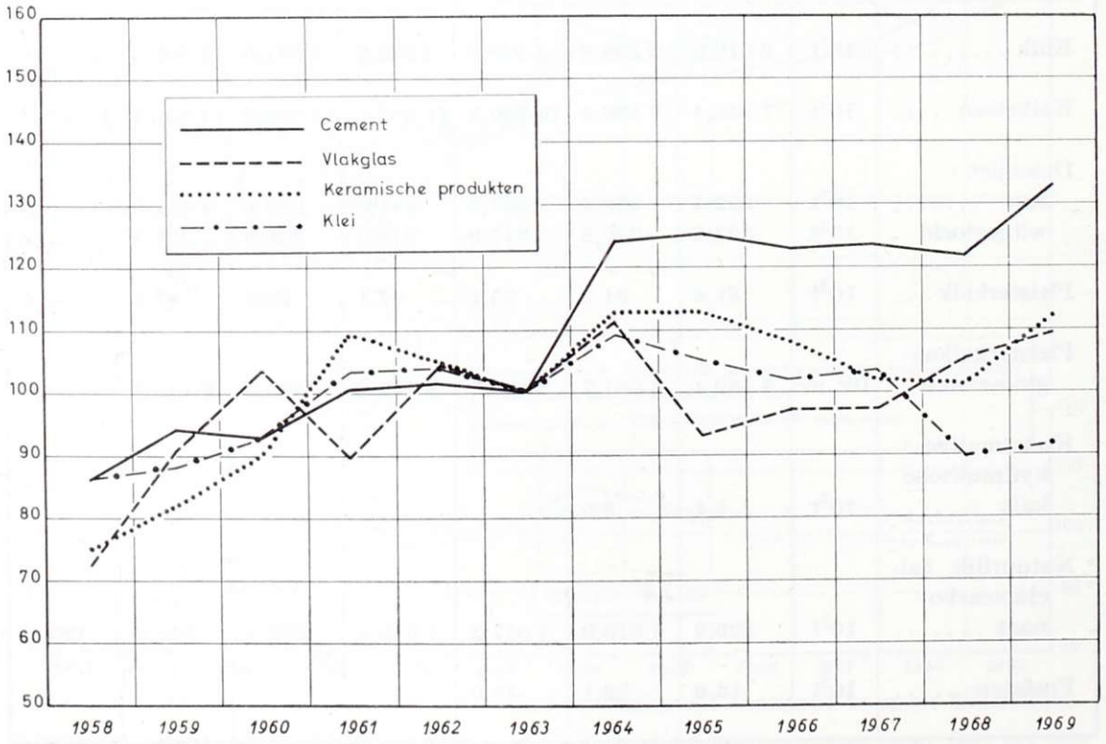

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Buitenlandse handel in bouwstoffen en andere aanverwante fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen

Waarde

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Hard- en bouwsteen	467	469	488	511	562	370	352	381	422	396
Zand, kiezel, andere steen	563	686	665	658	734	932	892	915	995	1 176
Kalksteen, kalk, gips, magnesiet	183	188	183	202	259	304	305	341	353	379
Klei en andere vuurvaste minerale stoffen	332	369	329	430	551	191	194	217	245	261
Slakken, walschilfers en dergelijke n. e. g.	76	74	66	84	122	190	188	187	218	218
Andere ruwe aanverwante minerale produkten	748	717	766	814	1 018	126	135	192	219	210
Cement	43	56	68	68	69	1 059	894	835	842	803
Werken van asbestcement, enz., excl. ceramische produkten	73	84	94	123	164	1 170	1 108	1 208	1 329	1 350
Vuurvaste stenen en voorwerpen voor het bouwbedrijf	417	414	422	562	825	158	147	160	202	282
Baksteen, pannen, buizen, andere produkten van gewoon aardewerk	310	399	472	570	758	489	434	427	433	485
Glas	829	919	985	1 060	1 218	5 331	5 599	6 379	7 172	7 605
waarvan : onbewerkt vensterglas	(106)	(115)	(58)	(95)	(143)	(1 685)	(1 650)	(1 619)	(2 056)	(2 139)
onbewerkt spiegelglas	(44)	(94)	(120)	(129)	(97)	(1 120)	(1 155)	(1 182)	(1 282)	(1 324)
bewerkt en speciaal glas	(473)	(527)	(623)	(631)	(732)	(2 301)	(2 519)	(3 370)	(3 620)	(3 906)
Glaswaren	678	703	763	855	1 067	1 516	1 611	1 643	1 851	2 315
waarvan : flessen, flacons en andere bergingsmiddelen van glas	(186)	(193)	(250)	(300)	(395)	(931)	(939)	(988)	(1 100)	(1 156)
Artikelen in ceramische stoffen	636	661	648	721	799	310	302	301	346	411
Andere artikelen in dergelijke mineralen n.e.g.	828	908	905	1 086	1 302	576	799	848	1 041	1 402

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Hard- en bouwsteen : T.C.I.H. 273.11 + 273.12 + 273.13 + 661.31 + 661.32 + 661.33; zand... : T.C.I.H. 273.3 + 273.4; kalksteen... : T.C.I.H. 273.21 + 273.22 + 661.1; klei... : T.C.I.H. 276.21 + 276.22 + 276.23 + 276.24; slakken... : T.C.I.H. 276.62 + 276.68 + 276.69; andere ruwe... : T.C.I.H. 275.22 + 276.1 + 276.4 + 276.51 + 276.52 + 276.53 + 276.54 + 276.91 + 276.92 + 276.93 + 276.94 + 276.95 + 276.97 + 276.99, cement : T.C.I.H. 661.2; werken van... : T.C.I.H. 661.81 + 661.82 + 661.83; vuurvaste stenen... : T.C.I.H. 662.31 + 662.32 + 662.33; baksteen... : T.C.I.H. 662.41 + 662.42 + 662.43 + 662.44 + 662.45; glas : T.C.I.H. 664; onbewerkt... : T.C.I.H. 664.3; onbewerkt spiegelglas : T.C.I.H. 664.4; bewerkt... : T.C.I.H. 664.5 + 664.6 + 664.7 + 664.8 + 664.91 + 664.92 + 664.93 + 664.94; glaswaren : T.C.I.H. 651.8 + 653.8 + 665; flessen... : T.C.I.H. 665.11 + 665.12; artikelen in... : T.C.I.H. 663.91 + 663.92 + 666 + 812.2; andere artikelen... : T.C.I.H. 663 — 663.91 — 663.92. - Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in bouwstoffen en andere aanverwante fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen

Gewicht

(tonnen)

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Hard- en bouwsteen	207 620	180 274	165 274	166 395	174 850	1 185 253	1 125 648	1 298 354	1 521 304	1 403 927
Zand, kiezel, andere steen..	9 898 585	11 825 907	11 822 342	11 993 233	14 167 890	9 016 024	8 097 282	8 363 312	9 238 235	9 665 140
Kalksteen, kalk, gips, magnesiet	604 115	617 120	600 036	641 442	787 321	1 287 670	1 167 616	1 259 344	1 306 365	1 227 842
Klei en andere vuurvaste minerale stoffen	388 145	432 801	388 827	454 180	521 371	589 717	503 714	638 518	793 724	882 009
Slakken, walsschilfers en dergelijke n. e. g.	280 205	232 003	228 958	341 609	313 684	2 034 651	1 872 805	2 224 488	2 562 175	2 585 318
Andere ruwe aanverwante minerale produkten	374 017	411 850	350 145	354 264	428 228	229 577	203 239	268 542	300 260	265 569
Cement	24 028	43 867	55 842	49 829	48 395	1 726 492	1 424 165	1 337 726	1 370 783	1 400 010
Werken van asbestcement, enz., excl. ceramische produkten	17 114	17 282	20 437	27 451	35 692	217 824	196 769	208 020	220 424	229 047
Vuurvaste stenen en voorwerpen voor het bouwbedrijf	78 748	72 084	78 429	96 646	130 581	45 068	38 390	45 009	52 850	75 432
Baksteen, pannen, buizen, andere produkten van gewoon aardewerk	117 270	152 216	173 449	182 089	223 426	212 406	178 262	130 562	111 917	138 948
Glas	96 637	94 200	99 044	105 705	118 203	433 100	424 145	425 426	486 881	510 344
waarvan : onbewerkt vensterglas	(13 774)	(15 588)	(4 831)	(9 762)	(16 069)	(198 639)	(187 148)	(176 854)	(221 251)	(233 069)
onbewerkt spiegelglas ...	(7 213)	(13 790)	(18 835)	(18 294)	(11 428)	(79 360)	(75 742)	(72 230)	(78 528)	(78 291)
bewerkt en speciaal glas..	(14 036)	(15 865)	(22 812)	(22 961)	(24 613)	(145 915)	(144 791)	(165 741)	(169 858)	(181 794)
Glaswaren	42 694	43 141	51 977	63 327	73 521	120 288	114 726	111 589	127 628	139 999
waarvan : flessen, flacons en andere bergingsmiddelen van glas	(26 220)	(27 799)	(36 410)	(46 253)	(56 443)	(108 027)	(99 865)	(99 536)	(114 065)	(116 883)
Artikelen in ceramische stoffen	18 457	17 378	17 836	18 784	20 560	16 032	14 307	13 946	16 922	19 325
Andere artikelen in dergelijke mineralen n. e. g. .	182 427	216 240	247 344	262 463	276 334	193 739	270 285	264 385	289 015	412 105

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel* : zie (a) blz. 145

§ 6. — DIVERSE INDUSTRIEËN

1. — *Papier- en kartonnijverheid.*

Het verbruik van papier en karton nam in 1969 sterk toe in de E.E.G.-landen.

Tijdens de jaren 1966 en 1967 was er een overcapaciteit van de produktiemiddelen zodat er een rem op de investeringen werd gezet. Als gevolg hiervan en tevens wegens de vlugge groei van de vraag naar papier en karton werd het evenwicht op de markt hersteld. De aankoopprijs van grondstoffen ging echter regelmatig de hoogte in sinds 1968 zodat de rentabiliteit van de papierfabrieken in de E.E.G. moest verwezenlijkt worden door reorganisatie en rationalisatie.

In België nam de voortbrenging van papier en karton met 6,9 % toe, tegenover een stijging van 16,2 % een jaar vroeger. Zoals in 1968 nam vooral de produktie van druk- en schrijfpapier toe (+ 22,9 %). De rubriek kraftpapier, inpakpapier, perkament en imitatieperkament groeide aan met 4 % zodat de top van 1966 werd overschreden. De sector « andere papiersoorten » (wit papier, cellulose en speciaal papier) verhoogde zijn produktie verder maar de voortbrenging van dagbladpapier daalde met 17,1 % en die van karton met 0,8 %.

In de papierverwerkingsscetor groeide de produktie sterker aan dan in 1968 (14,2 % tegen 7,7 %).

2. — *Ledernijverheid.*

De ontwikkeling in de ledersector verliep verschillend naargelang van de sector. De produktie van zwaar leder (zoolleder en technisch leder) bedroeg 2 412 t; zij nam in 1969 toe met 8,3 % na een stijging met 22,1 % in 1968, maar een inzinking met 14 % in 1967. Aldus werd het niveau van 1965 terug bereikt.

De produktie van lichte ledersoorten steeg met 8 %; zij bereikte 64 750 t. De produktie van pantoffels daalde met 15 % na een groei met 3,4 % in 1968; die van schoenen verminderde met 31 % in 1969.

De tewerkstelling daalde in 1969 nog verder in de schoeiselnijverheid. Zij ging achteruit met 7,9 % voor de schoenindustrie en met 8,8 % in de pantoffelnijverheid, tegenover respectievelijk 8,2 % en 9,4 % in 1968. Het aantal ondernemingen nam verder af.

De uitvoer van leder en lederwaren nam toe naar waarde met 34,1 %, doch met slechts 5,1 % naar hoeveelheid, tegen respectievelijk 5,5 % en 4,4 % in 1968. De export steeg naar hoeveelheid voor ongelooide huiden (+ 3,3 %), de bereide pelterijen gelooid of bewerkt (+ 34,3 %), bereid leder en huiden (+ 4,9 %), schoeisel of delen daarvan (+ 19,3 %), schoeisel geheel of voornamelijk in leder (+ 14,3 %), kleding en toebehoren van leder (+ 39,2 %), maar hij daalde voor de sectoren ruwe pelterijen (— 6,1 %)

en schoeisel in rubber of plastische stoffen (— 6,6 %). De invoer nam verder toe met 19,5 % naar waarde en met 5,4 % naar hoeveelheid. Er was slechts een achteruitgang voor de invoer van ruwe pelterijen naar hoeveelheid. Voor alle andere posten was er een stijging.

3. — *Houtverwerkende nijverheid.*

De vooruitgang in de houtverwerkende nijverheid zette zich verder in 1969. Het bruto algemeen indexcijfer voor deze sector, berekend door het Nationaal Instituut voor de Statistiek (1963 = 100) bereikte 154,4 punten in 1969, tegenover 145,4 in 1968 en 128,7 in 1967; de groei t.o.v. het voorgaande jaar bedroeg 6,2 % in 1969 en 13 % in 1968.

In 1969 werkten gemiddeld 37 329 personen in de houtverwerkende nijverheid, waarvan 33 617 arbeiders en 3 712 bedienden. De vermeerdering van het totaal aantal tewerkgestelden bedroeg 6,5 %.

Het aantal uren-arbeiders nam toe met 6 %, tegenover een vermindering met 0,6 % in 1968.

De omzet steeg met 18,5 %, tegenover 13,1 % in 1968 en 5,8 % in 1967. Er was slechts een achteruitgang voor de waarde der gefactureerde verkopen van de branche mandenmakerij, parket en geplakt hout. In de sector kurk werd de daling die zich in 1968 had voorgedaan teniet gedaan en de waarde van 1967 werd overschreden; dit was ook het geval voor de kisten- en tonnennijverheid. De expansie zette zich verder voor de sectoren meubels (+ 18,4 %), zetels (+ 18,9 %), schrijnwerkerij (+ 23,1 %), houten vaatwerk (+ 15,6 %), kaders, lijsten en schaverijen (+ 20,4 %), borstels (+ 6 %), blok of lamellen platen (+ 18 %) en geperste panelen (+ 27,3 %).

De uitvoer van de houtverwerkende nijverheid nam toe voor alle posten in waarde en in hoeveelheid behalve voor werken van kurk waarvan er een achteruitgang was met 28,8 % naar gewicht en een status quo naar waarde. Voor ruwe kurk en afval ervan, steeg de hoeveelheid van 20 t tot 27 t, maar die export bedroeg 121 t in 1967 en 202 t in 1966.

Vooral de uitvoer van meubelen in hout en in bamboeriet verbeterde. Sinds 1964 is deze export bijna verdrievoudigd naar hoeveelheid; hij steeg van 25 777 t tot 71 084 t. Ook de uitvoer van fineer-, kunsthout en ander bewerkt hout zette zijn regelmatige expansie verder. Na een daling in 1968 verhoogden de verkopen op de buitenlandse markt van rondhout, onbewerkt of enkel vierkant behakt of gezaagd hout, zonder echter het niveau van de jaren 1964, 1965 en 1966 te bereiken.

De invoer van meubelen in hout of in bamboeriet groeide, in percentage uitgedrukt, sterker aan dan de uitvoer (+ 58,2 %naar waarde en 47,7 % naar hoeveelheid), maar hij blijft nog ver beneden het peil van de uitvoer.

4. — *Tabaksnijverheid.*

De hoeveelheid tabak die verwerkt werd verminderde in 1969 met 1 245 t t.o.v. 1968, d.i. met 3,9 %. Tot 1963 moet worden teruggegaan om een kleiner volume aan te treffen.

De voortbrenging van sigaren daalde met 74 t (— 3,5 %). Het aantal cigarillo's nam toe met 47 t (+ 1,8 %), maar de hoeveelheid van de voorgaande jaren werd niet bereikt. Het aantal sigaretten steeg verder doch de produktie van rooktabak verminderde.

De export daalde in globo met 15,3 % naar waarde en met 18,6 % naar hoeveelheid. Een uitzondering hierop was de uitvoer van cigarillo's die respectievelijk met 9,7 % en met 11,2 % steeg. De totale invoer groeide in 1969 aan met 4,6 % naar waarde en met 8,9 % naar volume.

Het verbruik bleef in 1969 ongeveer op het niveau van de voorgaande jaren. De aankoop per hoofd bedroeg in België 1 727 sigaretten, tegenover 1 646 een jaar vroeger; 625 gram tabak, tegenover 684 gram in 1968; 30 sigaren zoals in 1968; en 82 cigarillo's, tegenover 83 in 1968.

Het verbruik van sigaretten vertegenwoordigt 66,8 % van de consumptie van de in België verwerkte tabak; het aandeel van de filtersigaretten werd nog groter.

5. — *Diamantnijverheid.*

In 1969 bereikte de wereldverkoop van ruwe sier- en industriediamant 34,6 miljard frank, tegenover 30 miljard frank in 1968 en 24,6 miljard frank in 1967, dit is een verhoging van 13,8 % in 1969 en 15 % in 1968.

In België was de toestand in 1969 niet te ongunstig. De invoer van ruwe diamant nam toe met 19,8 % en die van geslepen diamant met 50,5 %. De statistieken omtrent de uitvoer van geslepen diamant zijn niet zo gunstig. Ondanks de uitvoer naar waarde steeg met 5,7 % voor ruwe diamant en 5,3 % voor geslepen diamant is de omvang in karaat slechts met 4,7 % toegenomen voor ruwe en zelfs met 5,5 % gedaald voor geslepen diamant. Indien men hierbij rekening houdt met de belangrijke toeneming van de invoer van geslepen diamant, kan hieruit een achteruitgang van de Belgische nijverheid worden afgeleid.

Inderdaad, de concurrentie van India neemt gestadig toe. De invoer uit dit land bedroeg in 1969 nagenoeg het dubbel van 1967. India blijft door zijn lage lonen een zeer gevaarlijke mededinger. Daarbij is ook de Israëlische nijverheid nog steeds een niet te onderschatten concurrent.

De Amerikaanse vraag daalde wegens het anti-inflatoire beleid en de strenge kredietbeperking, zodat een zekere malaise ontstaan is, die vooral tot uiting komt in de klein-branche dus voornamelijk in de Kempen.

Volgens de gegevens van de R.M.Z. bedroeg de personeelsbezetting in het diamantbedrijf 13 221 arbeiders op 30 juni 1969, tegenover 13 289 een jaar vroeger. Het aantal afgesloten leerkontrakten bedroeg 812, tegenover circa duizend in 1968.

★

★ ★

Papier- en kartonnijverheid

Produktie en verwerking

(duizenden tonnen)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969
Produktie :					
Dagbladpapier	88,6	94,1	86,8	101,3	84,0
Schrijf- en drukpapier	127,8	146,4	169,7	231,7	284,7
Kraft-, verpakkings-, perkament- en imitatieperkamentpapier	139,1	143,5	137,9	138,8	144,3
Andere papiersoorten (a)	57,8	61,2	68,9	77,3	82,5
Karton	102,0	102,6	100,8	106,2	105,3
Totaal...	**515,4**	**547,8**	**564,2**	**655,4**	**700,8**
Verwerking:					
Door de voortbrengers	64,6	68,9	88,6	102,5	110,9
Door de verwerkende nijverheid	467,2	491,2	425,4	450,9	520,8
w.o. : Verpakkingsmiddelen	(263,1)	(277,2)	(284,7)	(303,2)	(336,7)
Geïmpregneerd papier en karton	(122,7)	(127,6)	(138,4)	(141,4)	(174,4)
Totaal...	**531,8**	**560,1**	**514,0**	**553,4**	**631,8**

(a) De rubriek « andere papiersoorten » bevat het wit papier (exclusief schrijf- en drukpapier), het cellulose- en speciaal papier.

Produktie, verwerking en tewerkstelling

(1963 = 100)

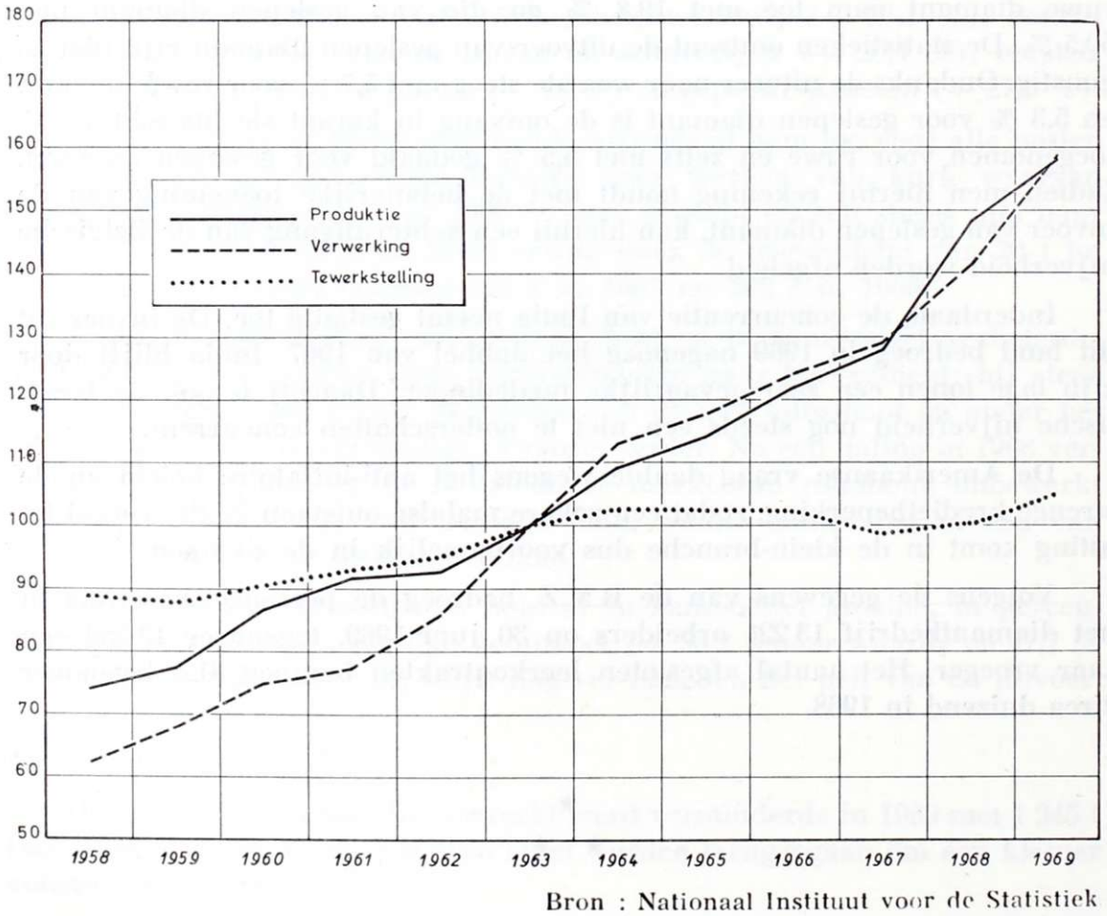

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek

Buitenlandse handel van de papiernijverheid

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
	WAARDE (miljoenen franken)									
Pulphout	370	360	407	435	542	4	6	3	8	5
Papierstof en papierafval	1 718	1 891	1 931	2 269	2 595	439	543	649	778	1 012
Papier en karton	4 558	5 110	5 084	5 808	7 038	2 736	3 318	3 781	4 798	6 693
w. o. : krantenpapier	(551)	(589)	(637)	(638)	(749)	(265)	(135)	(257)	(228)	(105)
Kraftpapier en -karton	(929)	(968)	(939)	(1 130)	(1 412)	(162)	(177)	(231)	(235)	(252)
druk-, schrijf- en tekenpapier	(1 028)	(1 076)	(1 043)	(1 046)	(1 429)	(238)	(577)	(640)	(775)	(979)
Papier- en kartonwaren	1 148	1 326	1 461	1 794	2 296	921	1 020	956	1 174	1 799
w. o. : zakken, dozen en andere verpakkingsmiddelen	(381)	(453)	(513)	(667)	(893)	(373)	(403)	(343)	(415)	(537)
Drukwerk	2 244	2 463	2 505	2 814	3 218	2 255	2 586	2 545	2 867	3 327
	GEWICHT (tonnen)									
Pulphout	342 371	369 529	440 310	479 863	619 329	4 693	4 528	3 168	10 559	4 395
Papierstof en papierafval	250 905	286 654	297 376	366 268	397 685	128 672	155 140	187 742	217 342	245 682
Papier en karton	463 813	490 149	498 602	570 850	670 402	175 956	205 416	243 266	302 951	382 902
w. o. : krantenpapier	(76 616)	(79 606)	(86 729)	(88 277)	(103 202)	(32 369)	(17 313)	(30 918)	(29 919)	(14 519)
Kraftpapier en -karton	(104 029)	(104 166)	(102 375)	(128 296)	(157 977)	(13 707)	(14 809)	(23 062)	(18 790)	(20 260)
druk-, schrijf- en tekenpapier	(103 434)	(102 315)	(97 014)	(96 918)	(127 412)	(17 409)	(55 015)	(65 046)	(85 474)	(105 408)
Papier- en kartonwaren	42 468	49 392	55 859	71 713	92 013	42 522	43 182	39 783	51 825	69 208
w. o. : zakken, dozen en andere verpakkingsmiddelen	(20 008)	(23 405)	(25 264)	(33 659)	(43 363)	(28 632)	(27 140)	(22 479)	(27 214)	(31 722)
Drukwerk	42 260	45 897	48 025	52 412	59 863	52 187	57 073	56 611	59 926	65 733

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Pulphout : T.C.I.H. 242.1; papierstof en... : T.C.I.H. 251; papier en karton : T.C.I.H. 641 — 641.6; krantenpapier : T.C.I.H 641.1; Kraftpapier... : T.C.I.H 641.3; druk-, schrijf-,... : T.C.I.H. 641.21; papier- en kartonwaren : T.C.I.H. 642; zakken, dozen... : T.C.I.H. 642.11 + 642.12; drukwerk : T.C.I.H. 892. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Produktie van leder, schoenen en pantoffels

JAARTAL	Zwaar leder van runderen (tonnen)	Licht leder (duizenden vierkante voet)	Schoenen (duizenden paren)	Pantoffels (duizenden paren)
1960	2 085	41 028	14 400	7 945
1961	2 612	46 152	14 959	8 829
1962	2 654	48 498	15 763	8 859
1963	2 403	51 822	16 152	10 592
1964	2 406	52 278	16 328	10 283
1965	2 455	49 329	15 907	9 303
1966	2 174	55 557	15 437	8 863
1967	1 870	54 841	13 952	8 571
1968	2 283	59 952	13 074	8 860
1969	2 472	64 750	12 664	7 527

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Leder-, schoen- en pantoffelnijverheid

Produktie en tewerkstelling

(1963 = 100)

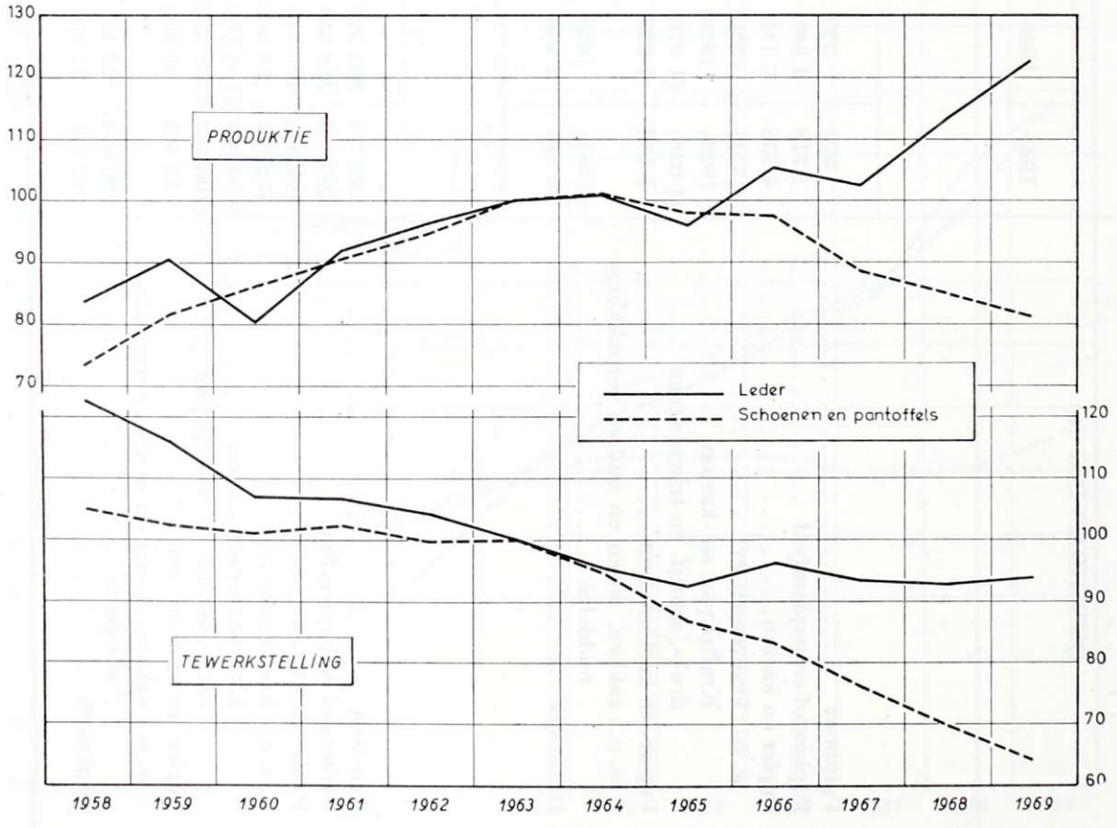

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Buitenlandse handel in huiden, leder en lederwaren

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
	WAARDE (miljoenen franken)									
Huiden ongelooid	839	927	768	879	1 129	585	640	602	593	734
Pelterijen ruw	573	661	639	647	953	129	106	70	68	76
Bereide pelterijen, gelooid of bewerkt	353	318	278	357	474	356	498	453	573	957
Bereid leder en huiden	1 017	1 061	829	896	961	737	931	979	1 092	1 466
Schoeisel, geheel of voornamelijk in leder	1 534	1 806	1 954	2 362	2 628	736	739	762	730	884
Schoeisel in rubber of plastische stoffen	137	177	196	253	313	45	42	35	41	54
Schoeisel of delen daarvan n.e.g.	122	142	144	137	159	109	138	127	137	173
Kleding en toebehoren van leder	84	110	96	126	165	348	408	358	363	486
Andere lederwaren	238	241	213	251	280	212	202	146	129	168
	GEWICHT (tonnen)									
Huiden ongelooid	30 837	29 273	29 970	34 722	36 835	31 697	28 404	32 645	32 676	33 756
Pelterijen ruw	4 329	4 574	4 618	4 258	3 955	1 008	917	472	700	657
Bereide pelterijen, gelooid of bewerkt	345	307	293	413	455	572	564	459	659	885
Bereid leder en huiden	5 446	5 487	3 763	3 919	4 233	3 903	4 214	4 103	5 148	5 398
Schoeisel geheel of voornamelijk in leder	6 889	7 698	8 305	10 286	10 517	2 966	2 618	2 459	2 453	2 804
Schoeisel in rubber of plastische stoffen	2 125	2 408	2 450	2 997	3 551	736	576	453	636	594
Schoeisel of delen daarvan n.e.g.	1 319	1 331	1 373	1 351	1 497	1 375	1 342	1 174	1 355	1 617
Kleding en toebehoren van leder	118	131	124	150	209	311	334	302	311	433
Andere lederwaren	645	478	431	466	501	406	408	387	392	446

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Huiden ongelooid : T.C.I.H. 211; pelterijen ruw : T.C.I.H. 212; bereide pelterijen... : T.C.I.H. 613 + 842; bereid leder... : T.C.I.H. 611 — D.T. 4102.20 — 4102.27; schoeisel geheel... : T.C.I.H. 851.02; schoeisel in... T.C.I.H. 851.01; schoeisel of... : T.C.I.H. 851 + 612.3 — T.C.I.H. 851.01 — 851.02; kleding... : T.C.I.H. 841.3 + D.T. 6506.30 + 6506.90; andere... : T.C.I.H. 612.1 + 612.2 + 612.9 + D.T. 4202.30 + 4202.65 + 4202.83. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Houtverwerkende nijverheid en aanverwante produkten (a)

OMSCHRIJVING	Aantal uren-arbeiders (duizenden)					Waarde van de gefactureerde verkopen (miljoenen franken)				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
Meubels	29 112	30 942	30 879	30 929	33 216	5 648	6 655	6 981	8 103	9 592
Zetels	7 330	8 376	8 724	8 922	10 039	1 375	1 850	1 956	2 379	2 828
Schrijnwerkerij	6 161	6 148	6 232	6 256	6 447	1 446	1 546	1 755	1 857	2 286
Houten vaatwerk	4 387	4 646	4 495	4 332	4 391	772	828	899	948	1 096
Kaders, lijsten, schaverijen	1 673	1 894	1 744	1 921	2 053	269	335	351	402	484
Kurk	141	144	114	94	114	39	44	38	32	42
Mandenmakerij en rotan	455	413	356	331	289	73	76	73	80	76
Klompennijverheid	77	57	54	41	38	8	8	6	4	4
Borstelnijverheid	1 128	1 096	1 093	1 021	1 003	306	299	322	333	353
Kisten- en tonnennijverheid	2 790	2 802	2 819	2 470	2 280	494	562	627	592	640
Parket	430	427	380	333	280	98	98	97	108	95
Geplakt hout	2 959	2 854	2 333	2 004	1 963	748	743	680	656	626
Blok- of lamellenplaten	679	556	458	524	544	197	177	167	200	236
Geperste panelen	3 797	3 804	3 900	4 000	4 294	1 945	2 103	2 259	2 637	3 358
Totaal ...	**61 120**	**64 159**	**63 581**	**63 178**	**66 950**	**13 417**	**15 326**	**16 210**	**18 330**	**21 716**

(a) Inrichtingen met 5 of meer arbeiders.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

evenals de afgewerkte produkten hiervan

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
	WAARDE (miljoenen franken)									
Rondhout, onbewerkt of enkel vierkant behakt of gezaagd (exclusief : pulphout)	788	863	799	1 084	1 175	576	551	401	377	536
Gezaagd, gesneden, geschild of eenvoudig bewerkt hout	2 759	2 825	2 780	2 738	3 597	373	325	295	328	396
Fineer-, kunsthout en ander bewerkt hout n. e. g.	792	892	922	1 006	1 260	1 488	1 502	1 530	1 615	2 143
Werken van hout n. e. g.	582	603	656	605	695	324	373	382	449	530
Ruwe kurk en afval	9	9	7	7	6	1	1	1	—	—
Werken van kurk	161	158	128	108	102	22	32	12	4	4
Dierlijke en plantaardige stoffen voor de borstel- en mandenmakerij	133	117	110	118	103	56	60	45	40	53
Artikelen van de borstel- en mandenmakerij	266	226	230	248	341	99	102	97	115	138
Meubelen in hout, bamboeriet en dergelijke	879	1 066	1 064	1 393	2 204	1 804	2 183	2 930	3 797	4 967
	GEWICHT (tonnen)									
Rondhout, onbewerkt of enkel vierkant behakt of gezaagd (exclusief : pulphout)	394 722	368 455	379 987	396 527	540 477	320 867	296 310	233 643	215 027	273 593
Gezaagd, gesneden, geschild, of eenvoudig bewerkt hout	595 242	616 147	645 820	622 645	760 123	71 420	62 280	54 519	59 372	63 832
Fineer-, kunsthout en ander bewerkt hout n. e. g.	74 526	85 511	91 253	94 986	111 071	220 153	226 845	239 407	254 809	333 441
Werken van hout n. e. g.	28 732	29 569	32 052	30 806	36 877	14 206	17 348	17 445	19 721	23 158
Ruwe kurk en afval	1 154	1 204	899	872	796	247	202	121	20	27
Werken van kurk	5 373	5 198	4 480	3 498	3 158	595	908	350	111	79
Dierlijke en plantaardige stoffen voor de borstel- en mandenmakerij	7 749	6 496	6 012	6 328	5 111	2 756	3 016	3 032	3 183	3 239
Artikelen van de borstel- en mandenmakerij	5 448	4 553	4 463	4 463	5 965	1 588	1 713	1 498	1 968	2 269
Meubelen in hout, bamboeriet en dergelijke	16 902	19 280	20 118	28 027	41 388	28 921	31 462	40 194	54 465	71 084

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Rondhout... : T.C.I.H. 242 — 242.1; gezaagd... : T.C.I.H. 243; fineer... : T.C.I.H. 631 + D.T. 4809.00 + 4809.10; werken van hout : T.C.I.H. 632 + D.T. 4413.00 + 6403.00 + 6403.10; ruwe kurk... : T.C.I.H. 244; werken van kurk : T.C.I.H. 633; dierlijke... : T.C.I.H. 291.92 + 292.3 + 292.93; artikelen van de borstel... : T.C.I.H. 657.8 + 841.52 + 899.21 + 899.22 + 899.23 + 899.24 + 899.25 + 899.26 + 899.27 + D.T. 4202.83; meubelen in hout... : T.C.I.H. 821.01 — D.T. 9401.00 — 9401.10 — 9401.20 + 9403.40 + 9403.45 + 9403.50 + 9403.55 + 9403.60 + 9403.65 + 9403.70. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Buitenlandse handel in tabak en tabakswaren

OMSCHRIJVING (a)	Invoer					Uitvoer				
	1965	1966	1967	1968	1969	1965	1966	1967	1968	1969
	WAARDE (miljoenen franken)									
Ruwe tabak	1 939	1 769	2 229	1 797	2 032	120	110	82	141	94
Sigaren	216	208	200	382	204	363	496	546	792	649
Cigarillo's	63	68	85	101	102	173	167	145	155	170
Sigaretten	153	260	261	245	299	587	472	634	738	633
Rooktabak	59	61	50	61	67	38	54	51	65	55
Andere tabaksprodukten (inclusief tabaksextracten en tabakspoeder)	51	47	52	49	52	1	4	3	4	5
	GEWICHT (tonnen)									
Ruwe tabak	33 334	29 768	37 315	30 172	32 728	1 981	1 931	1 084	2 069	1 328
Sigaren	580	549	507	784	503	1 453	1 781	1 968	2 488	2 340
Cigarillo's	129	134	180	205	203	662	661	601	538	598
Sigaretten	1 039	1 746	1 612	1 343	1 916	4 118	3 275	4 144	4 413	3 443
Rooktabak	679	585	568	729	813	363	492	496	619	537
Andere tabaksprodukten (inclusief tabaksextracten en tabakspoeder)	430	455	643	515	579	15	39	21	46	37

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) *Samenstelling van de tabel voor 1969.* — Ruwe tabak : T.C.I.H. 121; sigaren : D.T. 2402.10; cigarillo's : D.T. 2402; sigaretten : T.C.I.H. 122.2; rooktabak : D.T. 2402.40 + 2402.50; andere tabaksprodukten... : 2402.60 + 2402.70 + 2402.90. — Overeenstemmende gegevens voor de voorgaande jaren.

Tabaksindustrie

Verwerkte hoeveelheid

(tonnen)

OMSCHRIJVING	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Sigaren	1 301	1 986	1 571	1 578	1 816	2 094	2 020
Cigarillo's	2 866	3 305	3 623	2 959	2 701	2 550	2 597
Sigaretten	16 083	17 144	18 474	18 762	18 617	19 134	19 250
Rooktabak	8 504	8 087	7 938	7 179	7 669	7 852	6 512
Andere tabakssoorten	78	79	63	70	124	51	57
Totaal...	**28 832**	**30 602**	**31 669**	**30 548**	**30 927**	**31 681**	**30 436**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Invoer en uitvoer van diamant (a)

Maandgemiddelden

(miljoenen franken)

JAARTAL	Invoer		Uitvoer	
	Ruwe diamant	Geslepen sierdiamant	Ruwe diamant	Geslepen sierdiamant
1961	390,0	146,8	62,4	455,8
1962	390,6	150,4	48,9	543,4
1963	442,5	200,6	75,3	596,6
1964	566,8	219,2	152,2	733,8
1965	575,5	229,7	146,2	817,6
1966	713,6	307,2	180,2	920,5
1967	642,8	290,6	222,8	920,8
1968	920,4	425,6	324,0	1 058,2
1969	1 102,9	640,4	342,6	1 104,6

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Centrale Dienst voor Contingenten en Vergunningen (Antwerpen).

(a) Exclusief de gevallen van consignatie.
Alleen de in- en uitvoer die aanleiding gegeven hebben tot een effectieve financiële transactie zijn hier opgenomen.

AFDELING IV.
BEVOORRADING IN WATER

De evolutie van het watergebruik en -verbruik door de verschillende industrietakken in 1968 vertoont niet steeds een nauwe correlatie met het verloop van de economische activiteit in deze sectoren; zelfs het watergebruik en -verbruik vertonen soms een tegengestelde ontwikkeling.

Terwijl het watergebruik in globo toenam — de metaalwerkende nijverheid, de leerlooierijen en de steenkoolmijnen uitgezonderd — dan is het watergebruik in meer dan de helft van de sectoren afgenomen.

Als gevolg van een sterke toeneming van het waterverbruik in de ijzer- en staalnijverheid en in de chemische nijverheid, die samen met de nijververheid der non-ferrometalen meer dan 60 % van het totale verbruik voor hun rekening nemen, steeg dit laatste met 8,8 %.

Regionaal nam het watergebruik het meest toe in de provincies Antwerpen, West- en Oost-Vlaanderen; dit is te verklaren door de verdere industrialisatie. Er moet echter worden opgemerkt dat de provincie Luik nog steeds drie vierden van het globale gebruik voor haar rekening neemt.

Wat het waterverbruik betreft is de stijging in de provincies Henegouwen, Antwerpen en vooral Oost-Vlaanderen het meest opvallend; door de oprichting van een staalfabriek in dit laatste gewest is het waterverbruik er meer dan verdubbeld.

★
★ ★

Watergebruik en -verbruik in de nijverheid (a)

(in 1 000 m³)

BEDRIJFSTAK	1967			1968		
	Gebruikt water (1)	Teruggestort water (2)	Nettoverbruik (1) — (2) (3)	Gebruikt water (4)	Teruggestort water (5)	Nettoverbruik (4) — (5) (6)
Steenkoolmijnen	145 761	131 829	13 932	136 801	125 174	11 627
Groeven en aanverwante industrieën	27 905	25 984	1 921	40 334	38 015	2 319
Voedingsmiddelennijverheid (inbegrepen fabricatie van margarine, oliën en dranken)	120 345	101 690	18 655	120 596	105 661	14 935
Nijverheid van de bereiding van vlas en wol, fabricatie van kunst- en synthetische vezels, veredeling (tegen maakloon en voor eigen rekening)	56 337	51 771	4 566	58 256	53 543	4 713
Houtnijverheid	2 420	1 549	871	2 457	1 787	670
Papiernijverheid (voortbrengende vestigingen)	89 536	82 253	7 283	92 269	81 485	10 784
Ledernijverheid (leerlooierijen)	4 993	4 771	222	4 893	4 585	308
Chemische nijverheid	485 590	453 244	32 346	634 416	596 255	38 161
Rubbernijverheid	6 826	6 072	754	7 399	6 718	681
Petroleumraffinaderijen	290 663	290 533	130	309 650	309 517	133
Cokesfabrieken	79 998	71 887	8 111	86 355	77 548	8 807
Kleinijverheid	1 425	548	877	1 454	577	877
Glasnijverheid (voortbrengende vestigingen)	22 343	20 287	2 056	22 997	21 348	1 649
Keramieknijverheid	982	685	297	1 003	727	276
Cementnijverheid (inclusief cementagglomeraten)	16 087	10 869	5 218	16 465	11 469	4 996
IJzernijverheid	1 011 072	972 297	38 775	1 076 332	1 002 916	53 416
Nijverheid van de non-ferrometalen	193 223	154 509	38 714	196 369	157 616	38 753
Metaalverwerkende nijverheid	66 278	61 350	4 928	65 237	60 726	4 511
Elektriciteitsbedrijven :						
a) hydraulische centrales	13 809 931	13 809 931	—	13 758 847	13 758 846	1
b) thermische centrales	3 343 228	3 327 464	15 764	3 429 099	3 413 949	15 150
Totaal...	**19 774 943**	**19 579 522**	**195 421**	**20 061 229**	**19 848 462**	**212 767**

(a) Ramingen verstrekt door de ondernemingen welke 5 werklieden of meer tewerkstellen behalve voor volgende sectoren : voedingsnijverheid, nijverheid der non-ferrometalen, hout- en cementnijverheid, petroleumraffinaderijen (20 werklieden of meer) en metaalverwerkende nijverheid (100 werklieden of meer).
De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Spreiding van de gebruikte hoeveelheid water per provincie naargelang van de herkomst (a)

(in 1 000 m³)

PROVINCIE	Herkomst van het gebruikte water					Teruggestort water			Netto verbruik (5) — (8)	Bestemming			
	Putten	Waterloop of kanaal	Openbare distributie	Andere herkomsten	Totaal	In waterlopen	In riolering	Totaal		Voortbrengst	Afkoeling	Andere doeleinden	Totaal
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
	1967												
Antwerpen ..	29 296	1 222 813	21 758	11 944	1 285 811	1 197 876	31 302	1 229 178	56 633	44 285	1 211 191	30 335	1 285 811
Brabant	26 124	562 646	8 633	2 658	600 061	532 369	40 520	572 889	27 172	67 409	509 005	23 647	600 061
Henegouwen	17 878	1 185 391	4 031	23 827	1 231 127	1 185 044	13 434	1 198 478	32 649	28 510	1 140 277	62 340	1 231 127
Luik	18 339	14 987 186	11 458	6 124	15 023 107	14 932 472	59 171	14 991 643	31 464	91 436	993 988	13 937 683	15 023 107
Limburg	19 500	135 343	572	4 950	160 365	127 142	20 016	147 158	13 207	19 810	122 602	17 953	160 365
Luxemburg .	52	25 789	252	236	26 329	22 960	442	23 402	2 927	2 791	22 251	1 287	26 329
Namen	5 522	134 258	1 877	849	142 506	136 964	789	137 753	4 753	17 007	118 759	6 740	142 506
Oost-Vlaanderen	14 364	1 149 543	7 566	3 308	1 174 781	1 140 490	15 283	1 155 773	19 008	46 896	1 115 095	12 790	1 174 781
West-Vlaanderen	6 992	119 253	4 470	141	130 856	115 328	7 920	123 248	7 608	12 140	112 631	6 085	130 856
Het Rijk :	**1 38 067**	**19 522 222**	**60 617**	**54 037**	**19 774 943**	**19 390 645**	**188 877**	**19 579 522**	**195 421**	**330 284**	**5 345 799**	**14 098 860**	**19 774 943**
	1968												
Antwerpen ..	30 668	1 313 227	30 253	13 409	1 387 557	1 277 267	47 262	1 324 529	63 028	50 896	1 299 925	36 736	1 387 557
Brabant	27 228	539 016	7 804	1 882	575 930	515 474	33 224	548 698	27 232	62 675	491 130	22 125	575 930
Henegouwen	17 440	1 188 338	4 084	24 117	1 233 979	1 185 555	13 751	1 199 306	34 673	29 122	1 137 561	67 296	1 233 979
Luik	18 222	14 970 252	11 949	5 193	15 005 616	14 904 185	77 343	14 981 528	24 088	104 381	1 013 195	13 888 040	15 005 616
Limburg	18 574	137 215	635	5 103	161 527	122 106	26 896	149 002	12 525	20 021	122 549	18 957	161 527
Luxemburg .	109	27 310	129	220	27 768	24 389	353	24 742	3 026	2 911	23 465	1 392	27 768
Namen	5 179	128 180	1 703	845	135 907	129 638	2 266	131 904	4 003	31 185	98 654	6 068	135 907
Oost-Vlaanderen	14 884	1 362 923	7 245	3 709	1 388 761	1 069 338	279 359	1 348 697	40 064	47 738	1 328 180	12 843	1 388 761
West-Vlaanderen	7 188	132 103	4 778	115	144 184	127 349	12 707	140 056	4 128	12 356	125 670	6 158	144 184
Het Rijk :	**139 492**	**19 798 564**	**68 580**	**54 593**	**20 061 229**	**19 355 301**	**493 161**	**19 848 462**	**212 767**	**361 285**	**5 640 329**	**14 059 615**	**20 061 229**

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

HOOFDSTUK III

VERKEER EN VERVOER

Bij het goederenverkeer per spoor steeg de totale omvang van het vervoer, uitgedrukt in tonkilometers, in 1969 met 11,1 %, tegenover een stijging van 9,8 % in 1968 en een daling van 2,4 % in 1967. Zoals voorgaande jaren was het aantal vervoerde tonkilometers zeer verschillend naargelang van de bestemming. Het totaal vervoerd gewicht, bij wagenladingen, steeg met 9,4 %, tegen 6,5 % in 1968. Daar die toeneming iets kleiner is dan die uitgedrukt in tonkilometers, mag hieruit worden afgeleid dat de goederen over het algemeen over een grotere afstand werden vervoerd. Dit blijkt trouwens uit het feit dat de sterkste stijging in 1969 optrad bij het transitoverkeer (20,5 % tegen 12,2 % het jaar voordien); bij de uitvoer bedroeg de vooruitgang 14,7 % en bij de invoer 7,6 % (respectievelijk 13,5 % en 8,8 % in 1968). De kleinste stijging trad op bij het binnenlands verkeer met 4 % doch in 1968 werd hier een lichte daling vastgesteld. Daarentegen slorpt het binnenlands verkeer ongeveer een derde op van het totaal vervoerd gewicht bij de N.M.B.S., verdeeld in de vier categorieën (invoer, uitvoer, transito en binnenland).

Hoewel hun aandeel de laatste jaren lichtelijk is gedaald, bereiken de metaalprodukten, de vaste brandstoffen en de ertsen nog 73 % van de totaal vervoerde tonnage bij de spoorwegen. Behalve de vaste brandstoffen, de textielprodukten, de landbouwprodukten en de voedingswaren, waarvan het vervoer sedert 1968 weinig verandering kende, steeg de hoeveelheid goederen, in tonkilometers uitgedrukt, bij al de overige categorieën; de toeneming bedroeg 10 % bij de ertsen en de bouwmaterialen, nagenoeg 16 % bij de metaalprodukten, 20 % bij de chemische produkten en 34 % bij de nijverheidsoliën en petroleum. Het goederenvervoer per spoor kende tot nog toe geen snelle ontwikkeling ondanks de nieuwe mogelijkheden, verkregen door het containervervoer dat sinds 1965 een opvallende expansie kent. De containertechniek dankt haar ontstaan aan de hardnekkige concurrentie die onder de voornaamste scheepvaartmaatschappijen wordt gevoerd. De gestadige aangroei van het aantal containerschepen en de toeneming van de eenheidscapaciteit ervan, verhogen de mogelijkheden van de spoorweg. Deze kan immers volledige treinen met containerwagens inleggen en aldus gemakkelijker dan de andere vervoerders, de onvoorziene toevoer van goederen van en naar zee verwerken en het vervoer ervan te land met hoge snelheid onderhouden.

Het havenverkeer kende in 1969 eveneens een relatief sterke expansie, vooral dan rekening houdend met de belangrijke toeneming der tonnage bij de kleinere havens Gent en Zeebrugge. Globaal steeg de behandelde tonnage (invoer, uitvoer, transit) in de drie nationale havens met 14 % t.o.v. een jaar voordien; in 1968 bedroeg de toeneming echter 19 % wat een gevolg is van het feit dat het havenverkeer te Antwerpen in 1969 een aanmerkelijk kleinere expansie kende dan het voorgaande jaar (1 % tegenover 16 %). Daarentegen nam in de haven van Zeebrugge de behandelde tonnage met 200 % toe en in de haven van Gent met bijna 350 %. Voor Gent en Zeebrugge samen, bereikte het havenverkeer 23 % van dat van Antwerpen, tegenover 9,2 % in 1968.

Tijdens het jaar 1969 daalde het aantal schepen die de Antwerpse haven binnenliep met 47; het jaar voordien was dit aantal reeds gedaald met 318. Die vermindering is het gevolg van de aanwending van steeds grotere schepen; trouwens van 1967 tot 1969 steeg de totale tonnage van de in Antwerpen binnengelopen schepen immers van 46 181 000 t tot 60 532 000 t. Te Gent en Zeebrugge, havens die wegens recente infrastructuurverbeteringen in volle expansie zijn, steeg het aantal binnengelopen schepen in 1969 respectievelijk met 830 en 236 eenheden.

In 1969 werd de Belgische koopvaardijvloot verrijkt met vijf nieuwe schepen zodat het totaal aantal thans 97 bedraagt; de totale bruto-tonnenmaat steeg van 885 708 tot 965 250 t, d.i. een toeneming met 9 %. Bovendien waren er op 1 januari 1970 voor rekening van Belgische rederijen nog 10 nieuwe schepen in bestelling.

Wat de binnenscheepvaart betreft, heeft het gunstig conjunctuurverloop de ontwikkeling ervan niet verder meer kunnen stimuleren. De per binnenvaart vervoerde goederen (in tonnen uitgedrukt), die sedert 1963 een constante toeneming kenden, registreerden in 1969 voor het eerst een lichte daling; daarentegen steeg het aantal vervoerde tonkilometers nog met 3,3 %, tegenover 6,2 % in 1968 en 5 % in 1967. De verminderde activiteit bij de binnenscheepvaart liet zich vooral voelen bij de uitvoer.

In het totaal der vervoerde goederen nemen de ruwe mineralen en de bouwmaterialen de belangrijkste plaats in met 36,6 %; het is trouwens deze categorie van goederen (waarvan het vervoer in 1969 nog met 7,7 % steeg) die de binnenvaart toeliet haar relatief belangrijke plaats te bewaren. Zij is vooral gericht op het vervoer van massagoederen daar zij in snelheid niet kan concurreren met het weg- en spoorvervoer. Sedert de opkomst van het containervervoer verliest zij bovendien een belangrijk deel van de vervoermarkt daar de binnenschepen in de havens niet langszij kunnen worden geladen met de bestaande containerkranen. Nochtans tracht de binnenvaart stilaan over te schakelen op het vervoer van containers, doch andere problemen vragen ook nog een oplossing o.m. het verouderd materieel (meer dan 50 % der beschikbare vervoercapaciteit dateert van vóór 1950 en het grootste deel van de vloot bestaat uit schepen van minder dan 400 t);

bovendien is meer dan de helft der schepen eigendom van kleine zelfstandigen die zich niet vlug genoeg kunnen aanpassen aan de nieuwe vervoertechnieken.

De vrachtschepenvloot telde op 31 december 1969 nog 5 159 eenheden met een totale tonnenmaat van 2 535 592 t, wat een daling betekent van het aantal schepen met 3,5 % en een daling van de tonnenmaat met 3 % t.o.v. 1968.

Het beschikbaar vrachtwagenpark steeg, volgens de ramingen van het Nationaal Instituut voor de Statistiek, op 31 december 1969 tot 246 000 eenheden, tegen 242 000 het jaar tevoren. In 1969 werden er 5 025 nieuwe vrachtwagens meer geïmmatriculeerd dan in 1968; wat het beroepsvervoer betreft, steeg het gewicht van de vervoerde goederen langs de weg in 1968 (laatstgekend cijfer) tot 86 512 000 t wat een toeneming betekent van 5,4 % t.o.v. het jaar tevoren. Bij de spoorweg, de binnenvaart en de zeevaart stelde men in dat zelfde jaar een toeneming vast van respectievelijk 6,5 %, 9.4 % en 14 %.

Beschouwt men echter de ontwikkeling van het binnenlands goederenverkeer over een langere periode (bijvoorbeeld sedert 1960), dan noteert men voor de spoorweg slechts een zeer minieme stijging van het vervoerd gewicht, voor het wegverkeer een stijging van ongeveer 40 % (raming) en voor de binnenscheepvaart ongeveer 52 %. In 1955 was de spoorweg nog de belangrijkste vervoerder te land doch in 1969 komt hij slechts op de derde plaats na de binnenscheepvaart en het wegvervoer.

Alle verhoudingen in acht genomen, kende het luchtverkeer de aanzienlijkste stijging sinds 1960, met 251 % voor het vervoer van passagiers en 289 % voor het goederenvervoer. In 1969 steeg het aantal vluchten (zowel aankomst als vertrek) in de Belgische luchthavens tot 79 393 (+ 9,7 % t.o.v. 1968). Stelt men evenwel een teruggang vast bij het aantal onregelmatige vluchten, dan nam, daarentegen, bij deze laatste het aantal vervoerde passagiers zeer sterk toe, waaruit mag worden afgeleid dat de vervoercapaciteit der vliegtuigen sterk werd opgevoerd.

Globaal genomen steeg het aantal passagiers die in 1969 de Belgische luchthaven aandeden, met 13 % t.o.v. het voorgaande jaar; het vrachtgoed en de poststukken, in tonnen uitgedrukt, die geladen en gelost werden, stegen met meer dan 23 %. In 1968 bedroegen deze toenemingen respectievelijk 13, 18 en 17 %.

Bij de SABENA nam het aantal reizigers-kilometers in 1969 toe met 5,8 % en het aantal vervoerde tonkilometers met 17 %; het jaar voordien was het aantal reizigers-kilometers lichtelijk afgenomen en bedroeg de stijging bij de vervoerde tonkilometers slechts 7,7 %. De ladingscoëfficiënt bleef in 1969 nagenoeg ongewijzigd (59,6 tegenover 59,8 het jaar voordien) wegens het feit dat de vervoermogelijkheden, aangeboden door de SABENA, eveneens toegenomen zijn.

Spoorweg en binnenscheepvaart

Goederenvervoer

(duizenden tonnen)

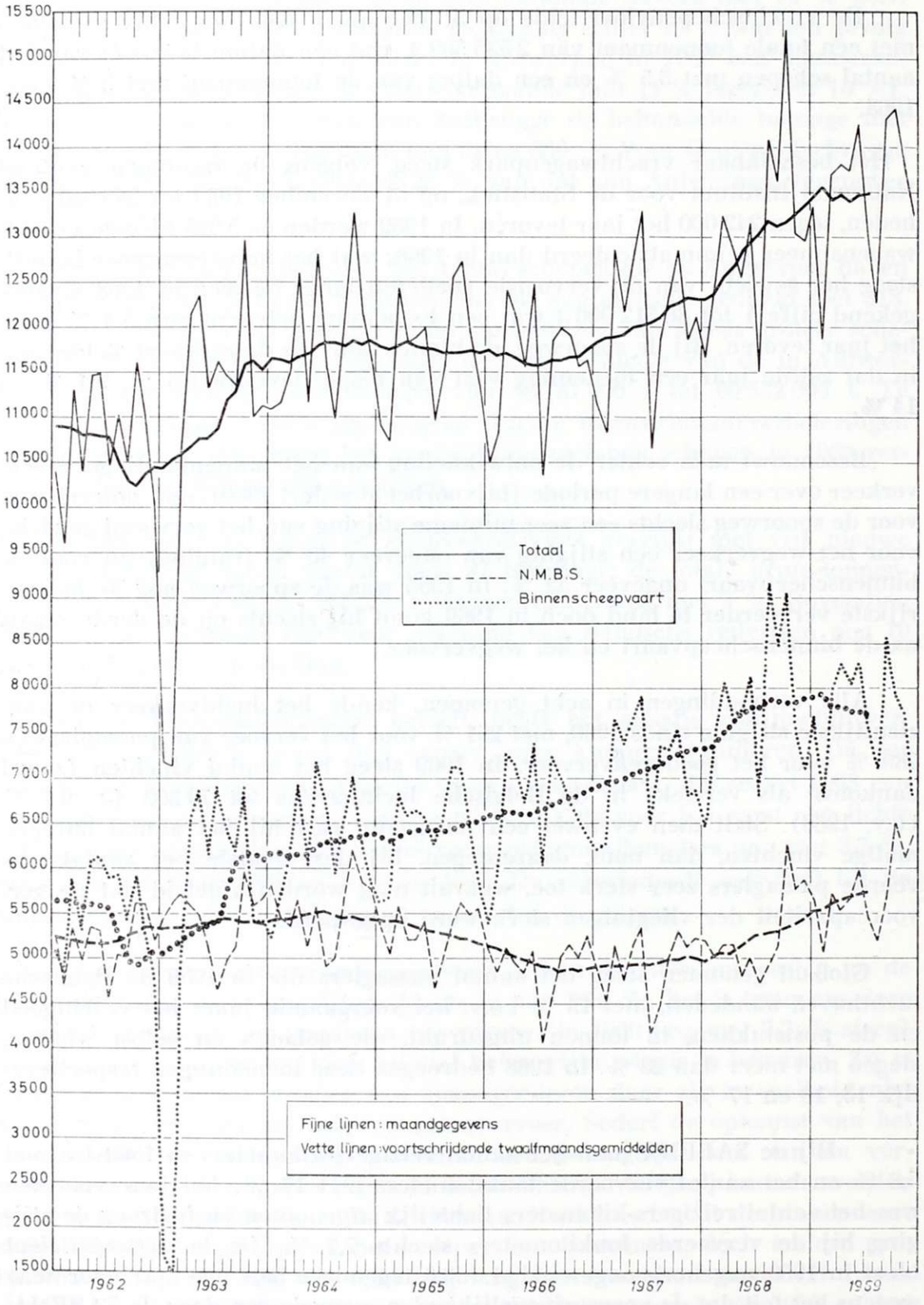

Bronnen : Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.
Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

Vervoer van goederen bij wagenladingen

JAARTAL	Gewicht (duizenden tonnen)					Totale omvang van het vervoer (miljoenen tkm)
	Binnenland	Invoer	Uitvoer	Transito	Totaal	
1962	27 713	16 910	9 134	8 517	62 273	6 467
1963	27 171	17 733	10 133	10 290	65 327	6 825
1964	26 647	19 054	10 742	10 151	66 594	6 925
1965	24 493	19 165	10 793	9 428	63 879	6 758
1966	22 389	18 978	9 693	8 253	59 313	6 234
1967	22 492	19 096	9 808	8 035	59 431	6 082
1968	22 350	20 772	11 134	9 018	63 274	6 675
1969	23 248	22 345	12 769	10 864	69 226	7 416

Bron : Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

Vervoer van goederen bij wagenladingen : indeling naar de aard der vervoerde goederen

(miljoenen tonkilometers)

AARD DER GOEDEREN	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Landbouwprodukten en voedingswaren	213	221	210	208	225	237	240
Vaste brandstoffen	2 211	1 953	1 859	1 642	1 519	1 706	1 691
Ertsen	1 819	2 018	1 993	1 885	1 901	2 000	2 200
Metaalprodukten	1 225	1 324	1 367	1 268	1 215	1 341	1 552
Bouwmaterialen en produkten uit steengroeven	662	696	646	575	595	626	688
Textielprodukten	23	23	23	22	21	24	25
Chemische produkten	398	386	351	323	327	396	476
Nijverheidsoliën, petroleum, pek en teer	149	159	158	159	132	122	164
Allerlei	125	145	151	152	147	223	380
Totaal	**6 825**	**6 925**	**6 758**	**6 234**	**6 082**	**6 675**	**7 416**

Bron : Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

Reizigersverkeer

(miljoenen eenheden)

JAARTAL	Aantal reizen	Aantal reizigerskilometers			
		Totaal	Op biljet	Op sociale abonnementen	Op andere abonnementen (a)
1962	273	8 958	2 964	3 911	2 083
1963	276	9 009	3 107	3 962	1 940
1964	275	9 041	3 106	4 115	1 820
1965	274	8 975	3 080	4 145	1 750
1966	270	8 708	3 005	3 961	1 742
1967	265	8 534	2 977	3 915	1 642
1968	255	8 177	2 906	3 828	1 443
1969	248	8 238	2 943	3 810	1 485

Bron : Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

(a) Gewoon abonnement, schoolabonnement, netabonnement, abonnement voor handelsreiziger, abonnement van 5, 10 of 15 dagen.

Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen

Reizigersverkeer

(duizenden reizen)

JAARTAL	Totaal	Elektrische trams	Motorrijtuigen	Bussen
1962	294 621	100 063	154	194 404
1963	298 581	93 347	157	205 077 (a)
1964	294 763	86 931	165	207 667 (a)
1965	288 306	78 730	158	209 418
1966	276 361	70 973	169	205 219
1967	271 217	58 106	187	212 924
1968	261 466	47 758	179	213 529
1969	255 951	41 774	176	214 001

Bron : Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen.

(a) Verbeterde gegevens.

Aantal wegvoertuigen

(duizendtallen)

JAARTAL	Personenwagens (a)	Autobussen (a)	Vracht- en bestelwagens (a)	Motorfietsen (a) (b)	Bromfietsen (c)	Fietsen
1963	1 022 (d)	7 (d)	204 (d)	189 (d)	446	2 813
1964	1 151	7	214	168	435	2 801
1965	1 340 (d)	9 (d)	225 (d)	150 (d)	418	2 809
1966	1 503	13	237	97	394	2 805
1967	1 653 (d)	13 (d)	239 (d)	79 (d)	379	2 872
1968	1 813	14	242	62	371	2 897
1969	1 921 (d)	15 (d)	246 (d)	51 (d)	380	2 807

Bronnen : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Stand per 1 augustus.
(b) Cylinderinhoud groter dan 50 cm³.
(c) Cylinderinhoud 50 cm³ of minder.
(d) Raming.

Binnenvaart

Vervoerde goederen

JAARTAL	Gewicht (duizenden tonnen)					Totale omvang van het vervoer (miljoenen tkm)
	Binnenland	Invoer	Uitvoer	Transito	Totaal	
1962	25 523	22 157	15 711	3 255	66 642	5 421
1963	22 778	22 600	16 157	3 268	64 801	5 202
1964	26 356	26 195	18 522	4 235	75 308	6 107
1965	25 778	27 806	18 867	4 580	77 032	6 087
1966	26 455	28 865	19 785	4 488	79 594	5 968
1967	27 110	32 601	20 999	4 619	85 331	6 262
1968	28 169	37 645	22 657	4 861	93 332	6 650
1969	29 213	36 926	20 916	5 602	92 657	6 870

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Binnenvaart

Indeling van het vervoer volgens de aard der goederen

(miljoenen tonkilometers)

AARD DER GOEDEREN (N.V.S. - nomenclatuur)	1966	1967	1968	1969
Landbouwprodukten en levende dieren ...	518	540	588	711
Voedingsprodukten en veevoeder	225	245	278	295
Vaste brandstoffen	896	894	781	708
Petroleumprodukten	645	672	787	826
Ertsen en metaalresiduën	436	464	542	461
Produkten van de metaalindustrie	563	619	657	652
Ruwe mineralen en fabrikaten daarvan, bouwmaterialen	2 172	2 258	2 337	2 518
Meststoffen	132	150	178	168
Chemische produkten	316	353	434	460
Machines, voertuigen, diverse fabrikaten n.e.g. en speciale transacties	65	67	69	70
Totaal ...	5 968	6 262	6 650	6 870

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Binnenvaart

Indeling van het vervoer volgens bekken

(miljoenen tonkilometers)

BEKKEN	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Zeeschelde	965	951	1 055	1 116	1 197	1 269	1 329	1 267
Kempische kanalen	2 099	1 995	2 469	2 474	2 288	2 314	2 496	2 621
Brabantse kanalen	394	374	397	398	434	416	520	535
Maas en Samber	841	777	962	822	748	833	873	916
Bovenschelde	934	943	1 040	1 098	1 146	1 275	1 282	1 380
Centrum en Borinage .	131	117	138	134	119	124	120	119
IJzer en kust	57	45	46	44	36	34	31	31
Totaal ...	5 421	5 202	6 107	6 087	5 968	6 262	6 650	6 870

Vrachtschepenvloot voor de binnenvaart (a)

Stand op 31 december

JAARTAL	Met motor		Zonder motor		Totaal	
	Aantal	Tonnenmaat	Aantal	Tonnenmaat	Aantal	Tonnenmaat
1961.....	4 809	1 908 338	854	575 608	5 663	2 483 946
1962.....	4 842	1 981 693	780	551 547	5 622	2 533 240
1963.....	4 766	1 984 474	752	551 517	5 518	2 535 991
1954.....	4 808	2 068 181	709	530 241	5 517	2 598 422
1965.....	4 837	2 132 077	674	508 978	5 511	2 641 055
1966.....	4 871	2 183 070	660	507 620	5 531	2 690 690
1967.....	4 834	2 186 742	611	480 313	5 445	2 667 055
1968.....	4 772	2 170 453	569	441 334	5 341	2 611 787
1969.....	4 660	2 142 052	499	393 540	5 159	2 535 592

(a) Exclusief de tankschepen.

Bron : Ministerie van Verkeerswezen.

Aard der schepen van de Belgische vloot

OMSCHRIJVING	1 januari 1969		1 januari 1970	
	Aantal eenheden	Brutotonnenmaat, volgens de Belgische berekening der tonnenmaat (in tonnen)	Aantal eenheden	Brutotonnenmaat, volgens de Belgische berekening der tonnenmaat (in tonnen)
Gemengde passagiersschepen ..	1	10 530	1	10 530
Vrachtschepen	64	419 663	72	501 392
Fruitvrachtschepen	6	30 645	6	30 645
Tankschepen	16	296 488	15	295 699
Fabriekstreiler	1	1 398	—	—
Ertsschepen	4	126 984	4	126 984
Totaal...	**92**	**885 708**	**98**	**965 250**

Bron : Ministerie van Verkeerswezen.

Belgische koopvaardijvloot (a)

Stand op 31 december

OMSCHRIJVING	Jaartal	Stoom-schepen	Motor-schepen	Totaal
Aantal schepen	1963	18	81	99
	1964	15	85	100
	1965	10	87	97
	1966	9	80	89
	1967	9	84	93
	1968	9	83	92
	1969	9	88	97
Belgische bruto-tonnenmaat	1963	217 066	480 656	697 722
	1964	218 853	508 998	727 851
	1965	169 175	591 327	760 502
	1966	161 362	609 675	771 037
	1967	161 480	673 891	835 371
	1968	161 480	724 228	885 708
	1969	161 480	797 216	965 250(b)
Belgische netto-tonnenmaat	1963	158 312	358 621	516 933
	1964	160 801	379 067	539 868
	1965	124 341	424 547	548 888
	1966	118 726	437 674	556 400
	1967	119 184	470 755	589 939
	1968	119 184	509 752	628 936
	1969	119 184	565 253	689 993

Bron : Ministerie van Verkeerswezen.

(a) Exclusief de schepen toebehorend aan de Staat.
(b) Een zeelichter inbegrepen.

Haven van Antwerpen

Zeevaart

JAARTAL	Binnengekomen schepen		Lossen			Laden	
	Aantal	Tonnenmaat (1 000 N R T)	Invoer (1 000 t)	Entrepot (1 000 t)	Doorvoor (1 000 t)	Uitvoer (1 000 t)	Doorvoer (1 000 t)
1962	17 966	39 507	19 898	942	5 070	10 915	4 687
1963	17 856	41 298	24 079	846	6 296	11 212	4 171
1964	18 550	43 207	29 245	989	6 196	11 393	5 505
1965	18 065	44 753	33 004	1 099	6 287	12 563	6 487
1966	18 082	45 140	33 319	1 263	5 936	11 758	6 412
1967	18 250	46 181	35 112	1 127	5 077	11 795	5 530
1968	17 932	49 164	39 746	647	8 115	13 980	9 914
1969	17 885	60 532	40 646	611	7 635	15 209	8 920

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Zeeverkeer in de haven van Antwerpen

(duizenden tonnen)

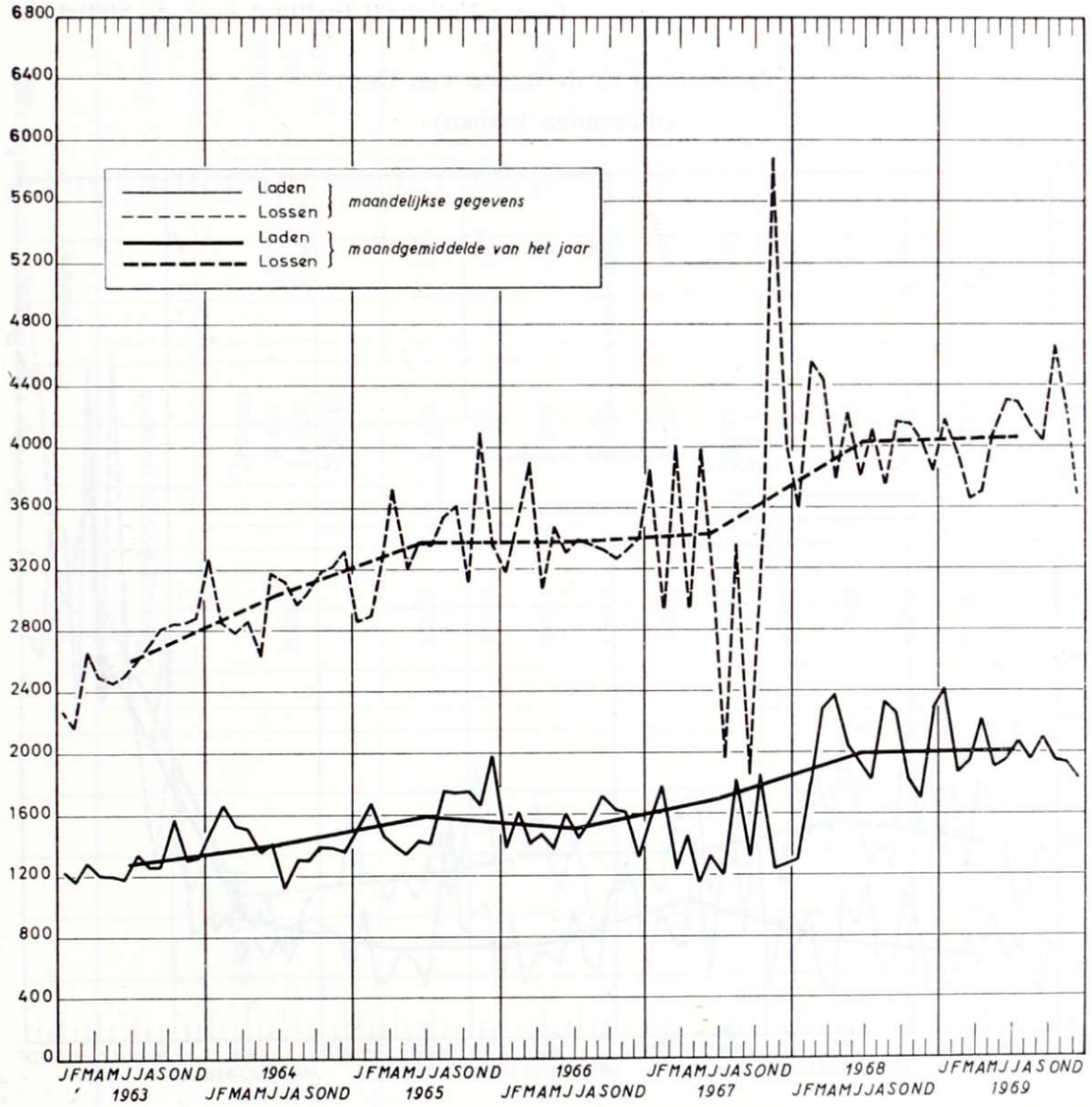

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Haven van Gent

Zeevaart

JAARTAL	Binnengekomen schepen		Lossen			Laden	
	Aantal	Tonnenmaat (1 000 N R T)	Invoer (1 000 t)	Entrepot (1 000 t)	Doorvoer (1 000 t)	Uitvoer (1 000 t)	Doorvoer (1 000 t)
1962	2 216	1 296	1 314	35	369	674	163
1963	2 408	1 433	1 465	45	428	614	185
1964	2 705	1 579	1 629	46	456	668	267
1965	2 494	1 525	1 499	52	232	990	345
1966	2 233	1 361	1 447	63	268	655	261
1967	2 299	1 197	1 204	61	368	628	258
1968	2 415	1 251	893	78	334	899	263
1969	3 245	3 995	3 533	124	874	3 727	339

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Zeeverkeer in de haven van Gent

(duizenden tonnen)

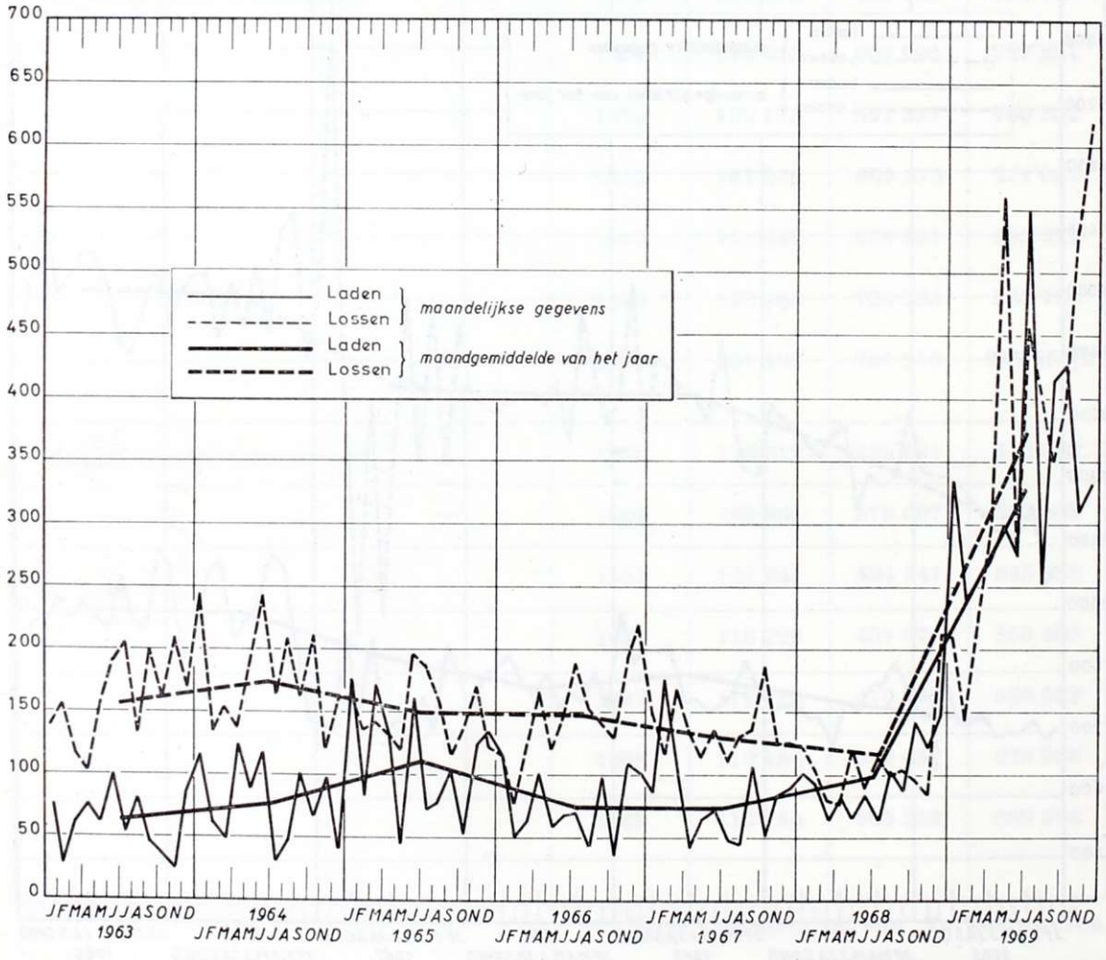

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Havens van Brugge en Zeebrugge

Zeevaart

JAARTAL	Binnengekomen schepen		Lossen			Laden	
	Aantal	Tonnen-maat (1 000 N R T)	Invoer (1 000 t)	Entre-pot (1 000 t)	Door-voer (1 000 t)	Uit-voer (1 000 t)	Door-voer (1 000 t)
1960	1 679	2 265	549	—	126	225	170
1961	1 774	2 057	417	4	70	219	155
1962	2 012	2 578	430	138	132	260	192
1963	1 917	2 549	659	200	212	247	191
1964	2 061	2 929	651	149	225	238	186
1965	2 280	3 015	720	293	234	284	177
1966	2 543	4 046	689	384	206	252	234
1967	3 232	5 008	661	258	186	207	311
1968	4 200	6 677	2 897	356	356	237	363
1969	4 436	9 430	6 587	270	758	305	499

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Handelsverkeer in de Belgische luchthavens (a)

OMSCHRIJVING	Vluchten		
	Regelmatige	Onregelmatige	Totaal
Vliegtuigen (eenheden)			
1961	57 577	1 600	59 177
1962	60 110	824	60 934
1963	55 119	2 475	57 594
1964	58 064	3 798	61 862
1965	60 924	3 765	64 689
1966	61 856	3 190	65 046
1967	58 959	10 278	69 237
1968	63 585	8 751	72 336
1969	72 236	7 157	79 393
Passagiers (eenheden)			
1961	1 198 570	19 882	1 218 452
1962	1 418 790	11 924	1 430 714
1963	1 438 145	63 149	1 501 294
1964	1 679 615	71 794	1 751 409
1965	1 869 351	54 975	1 924 326
1966	2 024 002	60 747	2 084 749
1967	2 097 957	256 645	2 354 602
1968	2 368 653	206 025	2 574 678
1969	2 597 032	315 036	2 912 068
Vrachtgoed (tonnen)			
1961	47 676	577	48 253
1962	50 669	455	51 124
1963	53 840	1 143	54 983
1964	60 933	1 886	62 819
1965	68 295	1 810	70 105
1966	76 146	3 296	79 442
1967	82 670	2 910	85 580
1968	96 861	4 185	101 046
1969	118 540	6 316	124 856
Poststukken (tonnen)			
1961	2 469	14	2 484
1962	2 496	3	2 499
1963	2 433	34	2 467
1964	2 577	40	2 617
1965	3 212	40	3 252
1966	4 173	157	4 330
1967	4 913	63	4 976
1968	5 762	53	5 815
1969	7 116	71	7 187

Bronnen : Ministerie van Verkeerswezen.
Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Deze statistiek omvat het totaal vervoer, dit is zowel bij aankomst als bij vertrek, lokale vluchten niet inbegrepen.

Luchtverkeer van de SABENA

JAARTAL	Aangeboden tonkilometers (duizenden)	Vervoerde reizigers (duizenden)	Reizigerskilometers (duizenden)	Vrachtgoed (duizenden tonkilometers)	Poststukken (duizenden tonkilometers)	Vervoerde tonkilometers (duizenden)	Ladingscoëfficiënt (percentage)
1960	300 773,2	928,7	1 900 165,1	38 425,0	5 459,3	220 902,3	73,4
1961 (a).....	323 460,1	751,4	1 318 002,9	36 004,9	4 223,4	162 046,9	50,1
1962	344 688,2	875,2	1 524 910,1	36 162,6	4 184,8	179 072,3	52,0
1963	393 227,0	935,7	1 684 475,1	44 326,0	4 922,5	203 375,6	51,7
1964	385 812,9	1 056,6	1 888 823,8	52 529,2	5 241,4	230 574,7	59,8
1965	424 157,5	1 144,6	2 077 462,5	60 975,2	6 014,5	255 689,2	60,3
1966	458 351,5	1 175,7	2 152 489,5	71 981,1	6 180,0	273 261,7	59,6
1967	542 674,1	1 243,1	2 323 224,2	105 976,6	6 701,0	322 588,4	59,4
1968	581 121,8	1 257,5	2 314 712,5	130 277,6	6 268,0	347 441,8	59,8
1969	682 148,9	1 375,0	2 448 762,0	176 777,6	7 797,0	406 632,1	59,6

(a) Nieuwe reeks vanaf 1961.

Bronnen : Ministerie van Verkeerswezen.
SABENA.

HOOFDSTUK IV

DISTRIBUTIE

Tegelijk met de Europese eenmaking heeft zich in de distributie een aanpassingsproces ontwikkeld dat zich in de komende jaren nog verder zal voltrekken. Dit verloop wordt vooral verduidelijkt door twee ogenschijnlijke tegenstrijdige vaststellingen : enerzijds, de voortdurende vermindering van het aantal ondernemingen en verkooppunten in de goederendistributie en, anderzijds, het stijgend aantal werknemers die in de handel worden tewerkgesteld.

De daling van het aantal detailhandelsinrichtingen, kan worden afgeleid uit de volkstellingen van 1947 en 1961 waaruit blijkt dat het aantal inwoners per inrichting tijdens deze periode bijna verdubbelde. Partiële jaarlijkse tellingen met betrekking tot het aantal kruidenierszaken, confirmeren die tendens : van 175 in 1963 steeg het aantal inwoners per kruidenierszaak tot 364 aan het eind van 1969. Gelijktijdig stijgt in de levensmiddelendetailhandel voor sommige distributievormen (supermarkten, superettes, enz.) het aantal verkooppunten. Per 1 januari 1969 noteerde men 2 405 verkooppunten van levensmiddelen in zelfbediening, tegenover slechts 1 679 in januari 1967; bovendien werden op dat ogenblik 359 supermarkten geteld, tegenover 188 op 1 januari 1967.

De statistieken over het aantal inschrijvingen en schrappingen in het Handelsregister bevestigen nog de ontwikkeling die zich in de kleinhandel voordoet : het aantal inschrijvingen van eenmanszaken daalde met 3,9 % ten opzichte van 1968 en het aantal schrappingen steeg met 7,9 %. In 1969 overtroffen de schrappingen der eenmanszaken in het Handelsregister de inschrijvingen met 6,6 %. Bij de vennootschappen overtroffen de inschrijvingen (4 349) de schrappingen (1 516) met 2 833. Die gegevens bevatten echter ook sommige ambachtelijke bedrijven alsook de groothandel en de nijverheidsondernemingen.

Nadat gedurende drie achtereenvolgende jaren het aantal faillissementen zorgwekkend toenam, stelde men in 1969 een daling vast van het aantal in faling verklaarde ondernemingen met 14 % ; het totaal aantal falingen bij de drie beroepshoven uitgesproken, bedroeg slechts 1 089. Het aantal gerechtelijke akkoorden daalde van 209 tot 155. Daarentegen bedroeg het aantal nieuw opgerichte handelsvennootschappen tijdens de eerste acht maanden 793, tegenover slechts 720 de eerste acht maanden van 1968. Het

nominaal kapitaal ervan bedroeg tijdens dezelfde periode respectievelijk 882 miljoen en 756 miljoen frank. In 1969 werd dit kapitaal voor 77 % opgenomen door de handelsvennootschappen van de sector groothandel en buitenlandse handel. Het kapitaal dat uit circulatie werd getrokken wegens ontbinding van vennootschappen door vereffening of samensmelting bedroeg slechts 425 miljoen dan wanneer dit bedrag 674 miljoen frank was in 1968.

Bij de groothandelaars in voedingswaren steeg de verkoop in 1969 opnieuw sterker : het indexcijfer van de omzet bij de 26 ondernemingen die aan de telling zijn onderworpen, nam met 10 % toe, tegenover slechts 6 % in 1968.

De omzetcijfers van de verschillende goepen kleinhandelsondernemingen, vertonen zoals vorige jaren een zeer wisselvallig verloop. De toeneming van de omzet schommelt, naargelang de aard der onderneming, van 0,8 tot 27 %. De hoogste toeneming trof men aan bij de kettingwinkels terwijl bij de verbruikscoöperaties de aangroei slechts 0,8 % bedroeg. Bij de supermarkten ligt de stijging bijna even hoog als bij de kettingwinkels (26,6 %) ; de omzet der warenhuizen steeg met 8,8 %.

Het belang van de distributie in het hedendaags bedrijfsleven kan worden aangetoond door, zoals hiervoor reeds werd aangestipt, de voortdurende stijging van het aandeel van deze sector in de globale tewerkstelling. In 1969 nam het aantal onder de sociale zekerheid ressorterende werknemers in de handelsondernemingen toe met 4,7 %, terwijl de toeneming in de industriële bedrijven 3,5 % bedroeg; anderzijds, bereikt het totaal effectief van de in de handel tewerkgestelde werknemers 23,4 % van dat der industriële bedrijven; in 1960 bedroeg dit effectief slechts 17,9 % van het totaal aantal werknemers bedrijvig in de industrie.

De groeiende betekenis van de distributie blijkt ten slotte nog uit het feit dat, volgens diverse statistische gegevens, het aandeel van de totale kosten van de distributie in de detailhandelswaarde der goederen samen stijgt met de levensstandaard van de bevolking. De bruto toegevoegde waarde per actieve persoon in de handel blijft echter ten achter op die van de overige tertiaire activiteiten.

★

★ ★

Handelsondernemingen

Werkgevers en werknemers die onder de maatschappelijke zekerheid vallen

Stand op 30 juni

HANDELSTAK	Werkgevers						Werknemers					
	1967		1968		1969		1967		1968		1969	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Verkoop van produkten der hierna vermelde bedrijfstakken :												
Landbouw	1 742	6,7	1 695	6,4	1 777	5,5	5 790	2,4	6 464	2,6	6 436	2,5
Mijnen, groeven en graverijen	2 107	8,1	2 099	7,9	2 115	6,6	12 535	5,1	12 720	5,1	13 038	5,0
Voedingswarenbereiding, visserij en landbouw (produkten bestemd voor onmiddellijk verbruik)	6 125	23,7	6 292	23,8	7 448	23,2	43 355	17,7	45 050	18,1	47 826	18,4
Tabaksindustrie	168	0,6	167	0,6	216	0,7	838	0,3	865	0,3	1 250	0,5
Chemische nijverheid	2 088	8,1	2 210	8,4	2 575	8,0	22 889	9,3	23 864	9,6	23 968	9,2
Hout- en meubelnijverheid, bouwbedrijf (incl. verhuring)	1 388	5,3	1 457	5,5	1 721	5,3	9 644	3,9	10 004	4,0	10 353	4,0
Papiernijverheid	406	1,6	416	1,6	435	1,4	2 890	1,2	3 005	1,2	3 109	1,2
Polygrafische bedrijven (incl. verhuring)	476	1,8	473	1,8	563	1,8	3 803	1,6	3 967	1,6	4 300	1,6
Huiden- en lederindustrie	851	3,3	878	3,3	1 045	3,2	3 920	1,6	4 106	1,7	4 823	1,8
Textiel- en kledingindustrie, alsook die van modeartikelen (incl. verhuring)	3 617	14,0	3 657	13,8	4 310	13,4	18 998	7,7	19 302	7,8	21 892	8,4
Ceramische industrie en glasnijverheid	203	0,8	216	0,8	238	0,7	1 714	0,7	1 805	0,7	2 039	0,8
Nijverheid der onbewerkte en bewerkte metalen	3 571	13,8	3 632	13,7	4 011	12,5	41 002	16,7	38 962	15,7	41 073	15,8
Kunstambacht en precisiebedrijven	2 168	8,4	2 289	8,6	2 698	8,4	18 830	7,7	19 909	8,0	21 317	8,2
Handel in allerlei waren	977	3,8	1 000	3,8	2 978	9,3	59 191	24,1	58 584	23,6	58 861	22,6
Totaal	**25 887**	**100,0**	**26 481**	**100,0**	**32 130**	**100,0**	**245 399**	**100,0**	**248 607**	**100,0**	**260 285**	**100,0**

Bron : Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid

Eigenlijke handelsondernemingen

Werknemers die onder de maatschappelijke zekerheid vallen

Stand op 30 juni

OMSCHRIJVING	Loontrekkenden			Weddetrekkenden			Algemeen totaal
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	
1962 Aantal	67 522	19 426	86 948	54 148	63 807	117 955	204 903
Percentage	33	9	42	27	31	58	100
1963 Aantal	68 812	19 811	88 623	56 255	66 761	123 016	211 639
Percentage	33	9	42	27	31	58	100
1964 Aantal	71 890	20 859	92 749	60 185	70 784	130 969	223 718
Percentage	32	9	41	27	32	59	100
1965 Aantal	74 051	22 147	96 198	63 415	73 339	136 754	232 952
Percentage	32	10	41	27	31	59	100
1966 Aantal	76 399	22 375	98 774	66 653	76 657	143 310	242 084
Percentage	32	9	41	27	32	59	100
1967 Aantal	75 627	22 645	98 272	68 252	78 875	147 127	245 399
Percentage	31	9	40	28	32	60	100
1968 Aantal	76 269	22 545	98 814	69 966	79 827	149 793	248 607
Percentage	31	9	40	28	32	60	100
1969 Aantal	76 828	24 696	101 524	74 753	84 008	158 761	260 285
Percentage	30	9	39	29	32	61	100

Bron : Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

Leurhandel

Indeling van de leurhandelaars volgens de aard van de handel (a)

DATUM EN VERBLIJFPLAATS VAN DE HANDELAAR	Openbare markt		Openbare weg		Van deur tot deur		Openbare markt en openbare weg		Openbare markt en van deur tot deur		Openbare weg en van deur tot deur		Openbare markt, openbare weg en van deur tot deur		Alle groepen samen		
	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Totaal
1 januari 1968 :																	
Antwerpen.....	2 718	47	399	2	651	37	670	15	201	9	374	12	1 919	55	6 932	177	7 109
Brabant	1 156	118	423	41	363	22	687	87	134	11	284	12	1 091	69	4 138	360	4 498
Henegouwen	440	87	136	26	365	23	643	81	176	31	172	23	1 183	241	3 115	512	3 627
Luik	786	112	135	23	534	30	492	98	182	30	279	23	1 095	219	3 503	535	4 038
Limburg.....	472	5	51	—	385	12	145	5	94	4	273	12	1 073	67	2 493	105	2 598
Luxemburg	81	6	5	—	43	3	28	3	19	—	32	3	95	10	303	25	328
Namen	118	10	17	2	73	5	54	5	30	3	41	5	191	17	524	47	571
Oost-Vlaanderen..	2 612	9	357	12	479	12	653	8	251	7	486	10	1 936	31	6 774	89	6 863
West-Vlaanderen .	1 191	5	246	—	765	4	330	4	223	2	532	8	1 695	9	4 982	32	5 014
Buitenland.....	2	35	—	4	2	80	4	18	—	6	1	1	5	27	14	171	185
Het Rijk ...	**9 576**	**434**	**1 769**	**110**	**3 660**	**228**	**3 706**	**324**	**1 310**	**103**	**2 474**	**109**	**10 283**	**745**	**32 778**	**2 053**	**34 831**
1 januari 1964 : *Het Rijk* ...	**12 597**	**389**	**2 408**	**114**	**4 405**	**223**	**4 188**	**279**	**1 649**	**98**	**3 184**	**124**	**11 646**	**576**	**40 077**	**1 803**	**41 880**
1 januari 1966 : *Het Rijk* ...	**12 646**	**400**	**2 554**	**123**	**4 617**	**218**	**4 606**	**311**	**1 668**	**113**	**2 854**	**103**	**12 111**	**677**	**41 056**	**1 945**	**43 001**

(a) De telling wordt slechts om de 2 jaar gedaan. De gegevens op 1 januari 1970 zijn nog niet beschikbaar.

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Belgische handelsvennootschappen met hoofdbedrijf in België

OMSCHRIJVING	Oprichting van vennootschappen						Kapitaal-verhoging	Ontbinding van vennootschappen door vereffening en samensmelting	
	Naamloze en commanditaire vennootschappen op aandelen		Personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid		Totaal		Netto nominaal bedrag (duizenden franken)	Totaal	
	Aantal	Nominaal kapitaal (duizenden franken)	Aantal	Nominaal kapitaal (duizenden franken)	Aantal	Nominaal kapitaal (duizenden franken)		Aantal	Kapitaal (duizenden franken)
Kleinhandel:									
1953	49	23 325	271	62 318	320	85 643	19 920	102	15 764
1964	39	36 421	292	73 011	331	109 432	260 768	139	48 473
1965	36	31 700	354	85 178	390	116 878	79 620	158	40 154
1966	42	28 010	432	101 075	474	129 085	27 389	140	252 851
1967	28	19 075	372	95 287	400	114 362	33 731	206	39 827
1968	52	35 205	435	159 574	487	194 779	41 094	178	414 024
1968 - 8 maanden	41	29 305	274	106 824	315	136 129	9 539	110	395 337
1969 - 8 maanden	42	47 685	348	153 815	390	201 500	309 338	106	35 031
Groothandel en buitenlandse handel:									
1953	148	114 313	314	118 493	462	232 806	239 412	168	102 974
1964	183	281 331	432	168 994	615	450 325	543 946	265	331 835
1965	217	303 153	507	208 408	724	511 561	1 052 255	318	291 216
1966	238	453 615	518	245 761	756	699 376	501 904	293	253 699
1967	223	347 172	477	255 554	700	602 726	579 915	282	722 809
1968	281	669 057	361	261 318	642	930 375	973 709	357	433 641
1968 - 8 maanden	186	464 418	219	155 300	405	619 718	331 365	217	278 659
1969 - 8 maanden	174	513 392	229	167 074	403	680 466	244 997	186	390 473

Inschrijvingen en schrappingen in het Handelsregister

OMSCHRIJVING	1967	1968			1969		
	Totaal	Eenmanszaken	Vennootschappen	Totaal	Eenmanszaken	Vennootschappen	Totaal
Hoofdinschrijvingen (a) :							
Hof van Beroep te :							
Brussel	18 713	17 278	2 223	19 501	16 358	2 540	18 898
Gent	9 203	8 803	679	9 482	8 736	1 176	9 912
Luik	8 342	7 740	531	8 271	7 407	633	8 040
Totaal...	**36 258**	**33 821**	**3 433**	**37 254**	**32 501**	**4 349**	**36 850**
Schrappingen ingevolge opheffing van de handelszaak, afstand, overdracht of overlijden :							
Hof van Beroep te :							
Brussel	17 416	16 410	796	17 206	17 397	965	18 362
Gent	9 143	8 906	226	9 132	9 706	263	9 969
Luik	7 003	6 794	139	6 933	7 557	288	7 845
Totaal...	**35 562**	**32 110**	**1 161**	**33 271**	**34 660**	**1 516**	**36 176**
Verschil	**+2 696**	**+1 711**	**+2 272**	**+3 983**	**—2 159**	**+2 833**	**+ 674**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

(a) Inclusief de hoofdinschrijvingen wegens overname van geschrapte of overgedragen handelszaken, ingevolge afstand, overdracht, overlijden, enz.

Faillietverklaringen en gerechtelijke akkoorden

OMSCHRIJVING	Faillietverklaringen (a)				Gerechtelijke akkoorden (b)			
	1938	1967	1968	1969 (c)	1938	1967	1968	1969 (c)
Hof van Beroep te :								
Brussel	417	693	749	642	158	91	109	69
Gent	149	200	252	222	56	34	35	37
Luik	89	266	265	226	51	56	65	49
Het Rijk...	**655**	**1 159**	**1 266**	**1 089**	**265**	**181**	**209**	**155**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) De cijfers van bovenstaande tabel stemmen niet altijd overeen met die van de werkelijk behandelde faillissementen, opgenomen in de gerechtelijke statistiek.
(b) Vóór de oorlog, faillissementsvoorkomende akkoorden.
(c) Voorlopige gegevens.

Verkoop van verbruiksgoederen

(1964 = 100)

JAARTAL	Warenhuizen	Verbruikscoöperaties	Kettingwinkels (voedingswaren)	Totaal der verkopen bij de supermarkten (a)
1961	83	86	69	. .
1962	87	90	77	. .
1963	92	96	88	. .
1964	100	100	100	100
1965	109	108	113	119
1966	115	112	134	143
1967	118	115	156	171
1968	125	118	194	207
1969	136	119	247	262

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek.
Nationale Bank van België

(a) Dit indexcijfer wordt slechts gepubliceerd vanaf 1964

Indexcijfer van de omzet der groothandelaars in voedingswaren

(1953 = 100)

TIJDVAK	1964 (a)	1965 (a)	1966 (a)	1967 (a)	1968 (a)	1969 (a)
Januari	182	187	196	213	237	262
Februari	168	184	194	220	232	244
Maart	192	216	229	246	244	276
April	195	208	207	232	252	290
Mei	183	204	208	249	270	280
Juni	204	221	241	299	252	288
Juli	200	206	204	213	246	273
Augustus	196	206	233	248	264	272
September	199	231	231	236	258	296
Oktober	203	215	219	246	278	307
November	197	230	226	251	259	279
December	233	252	254	272	312	351
Het jaar (b)	**196**	**213**	**221**	**244**	**259**	**285**

Bronnen : Nationale Federatie van de Verdelers-Grossiers in Voedingswaren.
Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Aantal getelde firma's voor het maandindexcijfer en het jaarindexcijfer :
in 1964 : 33;
in 1965 : 30;
in 1966 : 29;
in 1967 : 26;
in 1968 : 26;
in 1969 : 26.

(b) De gezamenlijke omzet der in 1948 getelde firma's bedraagt 1.229 miljoen frank. Het jaarindexcijfer van 1948 bedraagt 89, op basis 1953 = 100.

Nationale Kas voor Beroepskrediet

Verstrekte kredieten

JAARTAL	Aantal	Duizenden franken	
		Totaal bedrag	Gemiddeld bedrag per contract
1960	9 612	2 223 995	231,4
1961	10 045	2 414 244	240,3
1962	11 218	2 811 220	250,6
1963	12 506	3 391 320	271,2
1964	10 712	2 738 254	255,6
1965	11 260	3 074 842	272,7
1966	11 896	3 546 056	298,0
1967	12 170	4 043 111	329,4
1968	12 834	5 080 953	395,9
1969	12 174	5 592 032	459,3

Bron : Nationale Kas voor Beroepskrediet.

Ontvangsten van het Zegel en van de met het Zegel gelijkgestelde taksen

MAAND	1967	1968			1969		
	Absolute gegevens (miljoenen franken)	Absolute gegevens (miljoenen franken)	Overeenstemmend tijdvak in 1967 = 100		Absolute gegevens (miljoenen franken)	Overeenstemmend tijdvak in 1968 = 100	
			Bruto-indexcijfer	Netto-indexcijfer (a)		Bruto-indexcijfer	Netto-indexcijfer (a)
Januari	5 730	6 307	110	111	6 845	109	106
Februari	5 906	6 360	108	110	6 228	98	94
Maart	6 785	6 697	99	101	7 618	114	110
April	6 311	6 828	108	109	7 483	110	105
Mei	6 157	6 752	110	111	7 239	107	102
Juni	6 546	6 298	96	97	7 549	120	113
Juli	5 724	6 431	112	112	7 110	111	105
Augustus	5 831	5 983	103	102	6 846	114	108
September	6 476	6 905	107	105	7 122	103	98
Oktober	6 575	7 327	111	108	7 824	107	102
November	6 534	6 663	102	99	7 348	110	105
December	6 533	7 111	109	106	8 251	116	109
Het jaar...	**75 108**	**79 662**	**106**	**106**	**87 463**	**110**	**105**
Indexcijfer van de groothandelsprijzen (1953 = 100)	**113,2**	**113,5**			**119,1**		

Bronnen : Ministerie van Financiën.
Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Het netto-indexcijfer is gelijk aan het bruto-indexcijfer gedeeld door de vergelijkbare evolutie van het indexcijfer der groothandelsprijzen.

HOOFDSTUK V

TOERISME

Onder de factoren die bijgedragen hebben tot de naoorlogse economische en sociale structuurhervormingen, neemt het toerisme een belangrijke plaats in en in dat opzicht wordt het belang ervan thans niet meer in twijfel getrokken. Dit blijkt o.m. uit de statistieken betreffende het internationaal toerisme : voor 1969 raamt men het aantal binnengekomen buitenlandse toeristen in de verschillende landen van de wereld op 153 miljoen, d.i. een stijging van 8 % t.o.v. 1968. De totale ontvangsten voortspruitend uit het internationaal toerisme worden geraamd op 765 miljard frank of 9 % meer dan een jaar tevoren. Iets meer dan twee procent van die globale ontvangsten (nl. 16,2 miljard) kwamen aan België toe; daarentegen werden door de Belgen voor 22,7 miljard frank in het buitenland uitgegeven.

Het aantal overnachtingen in de Belgische hotels steeg met 1,6 %, tegenover een daling van 2 % in 1968. In het totaal der overnachtingen (20 875 000) kwamen de eigen landgenoten tussen voor bijna drie vierde en de vreemdelingen voor iets minder dan één vierde. Deze verhouding schommelde zeer weinig in de loop der jaren. In de overnachtingen der vreemdelingen hebben de Engelsen en de Fransen nog steeds het grootste aandeel, hoewel hun aantal — en dan vooral dat van de Fransen — iets daalde wegens de hun opgelegde deviezenbeperkingen. Hoewel zij ongeveer 40 % van de buitenlandse toeristen vertegenwoordigen, zijn het de laatste vijftien jaar in de eerste plaats de Duitsers die in steeds groter aantal België bezoeken, gevolgd door de toeristen uit het Groothertogdom Luxemburg, de Verenigde Staten en Italië.

Per toeristische streek gerangschikt, blijft de voorkeur van Belgen en vreemdelingen vast gericht : bij de eigen landgenoten gaan 80 % naar de kust, 11 % naar de Ardennen, 3 % naar de kunststeden en ongeveer 6 % brengt zijn vakantie door in de overige streken van het land. Bij de buitenlandse toeristen gaat de voorkeur nog steeds naar onze kunststeden (44 %), gevolgd door de kust (41,5 %) en door de Ardennen (6 %) bij 8,5 % van de vreemdelingen gaat de belangstelling naar andere delen van het land. Van het totaal aantal overnachtingen die in de hotels worden geregistreerd, vallen er ongeveer 72 % in de vakantieperiode lopende van 1 juni tot 30 september, terwijl 28 % der overnachingen gespreid wordt over de acht overige maanden van het jaar. Niettegenstaande een lichte stijging van die overnachtingen en de gunstvoorwaarden die de spoorwegen toekennen tijdens de vakantieperiodes, blijft het

aantal reizigers die de trein nemen voor hun verplaatsingen, praktisch onveranderd sedert de laatste tien jaar.

Bij de inrichtingen voor volksvakantie, gesubsidieerd door het Ministerie van Verkeerswezen, steeg het aantal overnachtingen met 3,2 %, tegenover 2 % in 1968. Van het totaal aantal overnachtingen in de voornoemde inrichtingen, werden er 72 % geregistreerd in de vakantiehuizen, het overschot werd verdeeld over de vier andere soorten inrichtingen die aanmerkelijk minder belangrijk zijn. In 1969 telde men 30 vakantiehuizen met 14 320 bedden en 33 jeugdherbergen die gezamenlijk over 3 567 bedden beschikten; de drie overige categorieën instellingen telden samen 57 inrichtingen met 4 517 bedden.

In de vakantiehuizen bedroeg de gemiddelde bezettingsgraad 51,2 % tegen 48,6 % in 1968. Hij was het laagst in mei (22 %) en het hoogst (80 %) in juli. Het gemiddeld aantal dagen verblijf per persoon in die inrichtingen bedroeg 7,6 dagen.

Ten slotte is het op de kampeerterreinen dat het sociaal toerisme tegenwoordig zijn volle betekenis krijgt. In 1969 zouden er naar raming ongeveer vijf miljoen overnachingen zijn geteld. Dit cijfer is enorm, vergeleken met het aantal overnachtingen (1,6 miljoen) dat werd geregistreerd bij alle andere inrichtingen voor volksvakantie samen. Het bleek bijgevolg noodzakelijk dat de Overheid deze nieuwe vorm van sociaal toerisme ging reglementeren : een wetsontwerp op het kamperen werd zodoende onlangs door het parlement gestemd en zal wellicht aan de kampeerders wat meer comfort en veiligheid bezorgen (1).

*
* *

(1) Dit ontwerp werd de wet van 30 april 1970 (*Belgisch Staatsblad* van 6 juni 1970).

Indeling der overnachtingen volgens het land van gewone verblijfplaats (a)

LAND VAN GEWONE VERBLIJFPLAATS	1953		1963		1964		1965		1966		1967		1968		1969 (c)	
	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)	Duizenden eenheden	Verhoudingscijfer (b)
Buitenland :																
Groot-Brittannië	535	100	1 276	239	1 330	249	1 380	258	1 345	251	1 293	242	1 098	205	1 084	203
Frankrijk	497	100	1 069	215	1 223	246	1 272	256	1 212	244	1 234	248	1 150	231	1 001	201
Nederland	336	100	465	138	500	149	543	162	573	171	611	182	629	187	690	205
Duitsland (West-)	168	100	578	344	637	379	729	434	810	482	818	487	801	477	860	512
Italië	74	100	140	189	156	211	161	218	167	226	194	262	179	242	173	234
Groothertogdom Luxemburg	48	100	128	267	141	294	152	317	162	338	162	338	164	342	173	360
Zwitserland	55	100	62	113	63	115	72	131	71	129	67	122	70	127	73	133
Verenigde Staten	189	100	325	172	352	186	371	196	400	212	470	249	418	221	458	242
Andere landen	306	100	641	209	717	234	736	241	787	257	779	255	760	248	825	270
Totaal ...	**2 208**	**100**	**4 684**	**212**	**5 119**	**232**	**5 416**	**245**	**5 527**	**250**	**5 628**	**255**	**5 269**	**239**	**5 337**	**242**
België	**6 926**	**100**	**12 877**	**186**	**13 809**	**199**	**14 522**	**210**	**14 710**	**212**	**15 329**	**221**	**15 275**	**221**	**15 538**	**224**
Algemeen totaal ...	**9 134**	**100**	**17 561**	**192**	**18 928**	**207**	**19 938**	**218**	**20 237**	**222**	**20 957**	**229**	**20 544**	**225**	**20 875**	**229**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) In de statistiek zijn enkel de personen opgenomen die in België tegen vergoeding logeerden, elders dan in kuurinrichtingen en met uitsluiting van de kampeerterreinen.
(b) Op basis 1953 = 100.
(c) Ramingen.

Indeling der overnachtingen per toeristische streek en volgens het land van verblijfplaats der toeristen in 1969 (a)

TOERISTISCHE STREEK	Volgens het land van verblijfplaats		T.o.v. het totaal aantal overnachtingen		
	Belgen	Vreemdelingen	Belgen	Vreemdelingen	Totaal
Kust	80,3	41,5	59,8	10,6	70,4
Kunsthistorische steden	2,9	44,2	2,1	11,3	13,4
Ardennen en Maasstreek	11,1	5,9	8,2	1,5	9,7
Andere gebieden	5,7	8,4	4,3	2,2	6,5
Het Rijk ...	**100,0**	**100,0**	**74,4**	**25,6**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Ramingen

Spreiding der overnachtingen
(%)

TIJDVAK	Belgen		Vreemdelingen		Totaal	
	Tussenseizoen (a)	Seizoen (b)	Tussenseizoen (a)	Seizoen (b)	Tussenseizoen (a)	Seizoen (b)
1959	19,2	80,8	38,2	61,8	23,5	76,5
1960	19,5	80,5	32,0	68,0	22,7	77,3
1961	19,5	80,5	34,5	65,5	23,1	76,9
1962	19,0	81,0	34,4	65,6	22,8	77,2
1963	19,3	80,7	35,5	64,5	23,6	76,4
1964	21,1	78,9	35,7	64,3	25,0	75,0
1965	20,7	79,3	34,2	65,8	24,9	75,1
1966	22,3	77,7	36,7	63,3	26,2	73,8
1967	22,4	77,6	38,3	61,7	26,7	73,3
1968	22,0	78,0	38,2	61,8	26,1	73,9
1969 (c)	23,9	76,1	40,2	59,8	28,1	71,9

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Dit zijn vooral de toeristische « week-ends » en gebeurtenissen buiten het eigenlijke seizoen.
(b) Van 1 juni tot 30 september.
(c) Ramingen

Ontvangsten en uitgaven uit het vreemdelingen- en reizigersverkeer

(miljarden franken)

JAARTAL	Vreemdelingen- en reizigersverkeer			Totaal van de diensten-transacties		
	Ontvang-sten	Uitgaven	Saldo	Ontvang-sten	Uitgaven	Saldo
1962	6,8	9,0	— 2,2	51,3	47,5	+ 3,8
1963	7,9	11,1	— 3,2	53,9	54,5	— 0,6
1964	8,7	12,1	— 3,4	61,4	63,2	— 1,8
1965	10,6	14,4	— 3,8	70,7	70,1	+ 0,6
1966 (a)	11,5	16,0	— 4,5	77,8	77,0	+ 0,8
1967 (a)	12,1	18,5	— 6,4	89,2	83,5	+ 5,7
1968 (a)	13,7	19,9	— 6,2	101,7	97,5	+ 4,2
1969 (a) (b)	16,2	22,7	— 6,5	117,3	119,1	— 1,8

Bron : Nationale Bank van België.

(a) De gegevens na 31 december 1964 kunnen, ten gevolge van de verbetering van het statistisch materiaal, niet volstrekt vergeleken worden met die van de voorgaande jaren.
(b) Voorlopige gegevens.

Verloop en ontvangsten van het reizigersverkeer (a)

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

(maandgemiddelden)

JAARTAL	Reizigers			Reizigers/km			Ontvangsten		
	Periode met beperkt toeristenverkeer (b) (duizenden eenheden)	Toeristisch seizoen (c)		Periode met beperkt toeristenverkeer (b) (miljoenen eenheden)	Toeristisch seizoen (c)		Periode met beperkt toeristenverkeer (b) (duizenden franken)	Toeristisch seizoen (c)	
		Duizenden eenheden	% t.o.v. de niet toeristische periode		(Miljoenen eenheden)	% t.o.v. de niet toeristische periode		Duizenden franken	% t.o.v. de niet toeristische periode
1961	5 913	6 788	115	202	286	142	148 603	216 816	146
1962	5 937	6 696	113	205	285	139	152 194	217 154	143
1963	6 483	7 048	109	217	299	138	162 088	227 192	140
1964	6 537	7 026	107	223	285	128	178 562	238 945	134
1965	6 604	7 005	106	219	287	131	182 705	243 919	134
1966	6 633	7 112	107	215	276	128	204 711	268 299	131
1967	6 581	6 986	106	210	279	133	210 258	275 545	131
1968	6 451	6 859	106	205	271	132	205 883	271 446	132
1969	5 771	6 296	109	207	277	134	213 810	280 438	131

Bron : Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

(a) Exclusief de reizigers met abonnement.
(b) Gans het jaar, exclusief de periode juni-september.
(c) Periode juni-september.

Inrichtingen voor volksvakantie

OMSCHRIJVING	Aantal inrichtingen				Accomodatie (aantal bedden)			
	1966	1967	1968	1969	1966	1967	1968	1969
Vakantiehuizen en -centra ...	31	31	31	30	14 863	14 670	14 832	14 320
Jeugdherbergen	36	35	34	33	3 533	3 465	3 701	3 567
Natuurvriendenhuizen	17	17	15	15	1 332	1 345	1 214	966
Wandelhemen	33	34	37	41	2 352	2 514	2 613	3 145
« Relais Patros » (a)	—	1	1	1	—	406	406	406
Totaal...	**117**	**118**	**118**	**120**	**22 080**	**22 400**	**22 766**	**22 404**

	Overnachtingen			
	1966	1967	1968	1969
Vakantiehuizen en -centra	1 081 669	1 105 960	1 106 792	1 122 752
Jeugdherbergen	187 921	183 406	187 838	188 110
Natuurvriendenhuizen	60 444	63 703	64 380	45 288
Wandelhemen	112 008	114 289	126 506	179 541
« Relais Patros » (a)	—	7 815	21 172	20 050
Totaal...	**1 442 042**	**1 475 173**	**1 506 688**	**1 555 741**

	Overnachtingen (%)			
	1966	1967	1968	1969
Vakantiehuizen en -centra	75,0	75,0	73,4	72,2
Jeugdherbergen	13,0	12,4	12,5	12,1
Natuurvriendenhuizen	4,2	4,3	4,3	2,9
Wandelhemen	7,8	7,7	8,4	11,5
« Relais Patros » (a)	—	0,6	1,4	1,3
Totaal...	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Commissariaat-Generaal voor Toerisme.

(a) Nieuwe inrichting voor volksvakantie geopend in 1967.

DERDE DEEL

FINANCIËN, GELD EN KREDIET

HOOFDSTUK ÉÉN

ALGEMEEN OVERZICHT VAN HET MONETAIR EN FINANCIEEL BELEID

Zoals dit het geval was in de andere landen van de Europese Economische Gemeenschap kende het nationaal produkt van België tijdens het jaar 1969 een sterke stijging, dank zij een krachtige toeneming van de buitenlandse vraag en een duidelijk herstel van de binnenlandse vraag. Bovendien werd er vanaf het begin van het jaar op grotere schaal geïnvesteerd, dank zij een gunstig psychologisch klimaat en kredietfaciliteiten. Het is namelijk gebleken, dat in het algemeen de stijging bij de uitgaven der ondernemingen en particulieren gebaseerd was op het feit dat in ruime mate een beroep werd gedaan op bankkredieten. Het stijgend volume van de totale vraag vormde dientengevolge een stimulans voor de economische bedrijvigheid, welke snel een hoog peil bereikte t.a.v. de produkiecapaciteit.

De door de versnelling in de conjunctuur veroorzaakte spanningen brachten de Overheid ertoe in de loop van het jaar de nodige maatregelen te nemen ten einde te vermijden dat de vraag het aanbod in dergelijke mate zou overtreffen dat kost- en prijsstijgingen er uit zouden voortvloeien die hoger zouden liggen dan soortgelijke stijgingen in het buitenland.

Het evenwicht op de betalingsbalans werd evenmin uit het oog verloren. Het evenwicht op de handelsbalans veroorzaakte geen bijzondere problemen want hoewel een sterke vooruitgang van de import werd geboekt, werd deze in ruime mate gedekt door een gelijktijdige toeneming van de export. Hetzelfde was daarentegen niet het geval wat betreft de kapitaalverrichtingen.

Diverse faktoren hebben er in ruime mate toe bijgedragen dat Belgisch-Luxemburgse fondsen naar het buitenland afvloeiden. Onder deze factoren moeten genoemd worden het verschil tussen de rentetarieven op de binnenlandse markt en in het buitenland, de faciliteiten bij het verkrijgen van bankkredieten en de kortlopende kapitaalbewegingen.

De faciliteiten voor het verkrijgen van bankkredieten alsmede een bescheiden disconto werden bij de aanvang van 1969 gehandhaafd ten einde het conjuctureel herstel niet te belemmeren. Terzelfder tijd kon België niet ontkomen aan de spanningen die sedert verscheidene jaren hun invloed doen

gevoelen op het internationaal monetair systeem. In de loop van 1969 werden deze spanningen zo hevig dat zij bijdroegen tot het versnellen van een crisis waarvan het brandpunt zich sedert 1968 in Frankrijk en in de Duitse Bondsrepubliek bevond.

In de maand augustus werd overgegaan tot een devaluatie met 11,1 % van de Franse frank. Hierdoor werd een drieledig doel nagestreefd, nl. de de pariteit van de Franse frank aan te passen aan de werkelijke koersen op de internationale markt, het commercieel evenwicht te herstellen en, ten slotte, het afvloeien der wisselreserves in te dijken.

Na de devaluatie van de Franse munt bood de Belgische frank met succes weerstand aan de speculatie die op een soortgelijke operatie in België hoopte.

In september koos de « Bundesbank », alvorens de pariteit van de « Deutsche Mark » te wijzigen, de techniek van de vlottende koersen. Gedurende drie weken liet zij de koers van de markt vrij en stelde ten slotte de nieuwe pariteit vast op basis van de aldus genoteerde koersen. Uiteindelijk werd het percentage op 9,3 % bepaald. Als gevolg van deze operatie werden de maatregelen tot belasting van de uitvoer en tot vrijstelling van de invoerbelasting opgeheven.

Aan het einde van het jaar vertoonden de rentetarieven in Duitsland de tendens op internationaal niveau te komen. De opwaardering van de Mark had als gevolg dat een aanzienlijk bedrag aan kapitalen naar het land terugvloeide, hetgeen de monetaire autoriteiten van de Duitse Bondsrepubliek ertoe bracht trekkingen voor meer dan 1 miljard dollar te verrichten op het Internationaal Monetair Fonds.

In de Verenigde Staten bleef het probleem van het in evenwicht brengen der buitenlandse rekeningen bestaan. Deze balans nl. die vroeger in ruime mate excedentair was, vertoonde aan het einde van het jaar nog slechts een zeer gering overschot, geenszins in overeenstemming met het nog altijd hoog bedrag aan weggevloeide kapitalen, besteed voor particuliere investeringen en voor overheidsuitgaven in het buitenland.

Het is in dit verband dat de restrictieve monetaire politiek van de Amerikaanse Autoriteiten moet worden gezien. Als gevolg van de kredietbeperking die hieruit voortvloeit hebben de Amerikaanse banken een massief beroep gedaan op de markt der Eurodeviezen. Een en ander heeft in ruime mate de Amerikaanse betalingsbalans gesteund. De toestand blijft echter precair, want een daling van de conjunctuur of van de rentetarieven zou gemakkelijk een wegvloeien van deze fondsen uit de Verenigde Staten kunnen veroorzaken.

De instabiliteit van het internationaal monetair stelsel had voor de betrekkingen tussen de verscheidene landen twee belangrijke gevolgen; enerzijds, veroorzaakte zij aanzienlijke kapitaalbewegingen over de verscheidene grenzen heen en, anderzijds, droeg zij ertoe bij dat de rentetarieven op de financiële en monetaire markten op een recordpeil kwamen te liggen.

Het volume der liquiditeiten die tussen de verscheidene landen toe- en wegvloeiden als gevolg van moeilijkheden van monetaire aard en van de verschillen in de geldhuur getuigen van de graad van fluiditeit die door de markten is bereikt als gevolg van de in de handel opgetreden ontwikkeling en van de internationale vervlechting van het zakenleven. De deviezen- en kapitaalbewegingen werden begunstigd door de markt der Eurodeviezen, waarvan de omvang tijdens de laatste jaren in aanzienlijke mate is toegenomen : het volume van de tussen eind juni 1967 en eind juni 1969 op deze markt verrichte transacties zou volgens de « Bank of International Settlements » van 19 miljard dollar op circa 37 miljard dollar zijn komen te liggen.

De rentetarieven der Eurodeviezen en in het bijzonder van de Eurodollars, die sedert twee jaar reeds op een hoog peil lagen, toonden in 1969 een aanzienlijke stijging zowel als gevolg van de hoge conjunctuur als van de strijd tegen de inflatie in de Verenigde Staten. Tijdens de zomer schijnt een top te zijn bereikt; toen overschreed namelijk het tarief voor drie maanden lopende Eurodollarleningen 12,50 % per jaar. In oktober trad een voorbijgaande ontspanning aan de dag als gevolg van het door de opwaardering van de « Deutsche Mark » veroorzaakte terugvloeien van kapitalen. Aan het eind van het jaar toonde het tarief van de Eurodollar een nieuwe stijging, onder meer als gevolg van het feit dat de voornaamste leningnemers geen versoepeling verwachtten in de monetaire politiek van de Verenigde Staten.

Al deze factoren dwongen de meeste geïndustrialiseerde landen ertoe restrictieve maatregelen te nemen, hetzij om een te aanzienlijk wegvloeien van kapitalen tegen te gaan, hetzij om een oververhitting van de economie te voorkomen, door de sterke kredietexpansie af te remmen.

Als gevolg van de monetaire en financiële evolutie die zowel in België als in het buitenland aan de dag trad, werden de Belgische monetaire autoriteiten ertoe gebracht hun tot op dat moment vrij liberaal beleid te wijzigen.

Na zes achtereenvolgende verhogingen kwam het disconto van de Belgische Nationale Bank dat op 18 december 1968 nog 3,75 % bedroeg, op 18 september 1969 op 7,50 % te liggen.

Tijdens het eerste kwartaal van 1969 hadden bepaalde banken een sterke positie opgebouwd wat betreft hun tegoed aan contante buitenlandse deviezen op de gereglementeerde markt alsmede aan in Belgische of Luxemburgse franken verkregen voorschotten op converteerbare rekeningen. Ten einde de speculatie op de Eurodeviezenmarkt te beperken stelde het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel in april voor meerdere tientallen Banken bepaalde plafonds vast die uiterlijk op 30 juni zouden moeten zijn bereikt. In september werden deze plafonds met bijna de helft verlaagd. Deze nieuwe plafonds werden op alle banken van toepassing verklaard. Bovendien stelde het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel een afzonderlijk plafond vast voor de netto contante tegoeden en voor de voorschotten in converteerbare buitenlandse rekeningen.

Eind april verstrekte de Nationale Bank van België bovendien richtlijnen aan de banken inzake beperking van bankkredieten. De oorspronkelijk

vastgestelde plafonds werden later verlaagd en hun geldigheidsduur tot eind juni 1970 verlengd. Soortgelijke richtlijnen werden door de bevoegde instanties verstrekt aan andere kredietinstellingen dan de banken.

Op ditzelfde tijdstip voerde de Nationale Bank van België eveneens een stelsel in van herdisconto-plafond en van visa. De oorspronkelijke bepalingen werden later herzien ten einde het plafond met ingang van 31 maart 1970 terug te brengen op 10 % van de middelen waarover de Belgische banken beschikken (deposito's in Belgische franken met uitsluiting van bankrekeningen, obligaties, kassabons, eigen middelen).

In de loop van de maand mei schreef de Bankcommissie aan de banken tot 31 mei 1970 een beleggingscoëficiënt voor, dat wil zeggen een minimumverhouding die van maand tot maand toeneemt tussen hun gemakkeljk verhandelbare activa en hun kortlopende passiva in Belgische franken.

Ten slotte deed de Nationale Bank van België in november nieuwe richtlijnen aan de banken toekomen inzake de in acht te nemen prioriteiten bij het verlenen van kredieten uit het hen toegekende kredietcontingent. De aanvragen voor kredieten, die bestemd zijn om rechtstreekse bijdrage te leveren aan de industriële produktie, aan de landbouw en aan de kleine en middelgrote ondernemingen, zouden met een hoge graad van prioriteit moeten worden behandeld, in het bijzonder in de door de Regering aan te wijzen, in economische moeilijkheden verkerende streken. Onder de kredieten aan de uitvoer zou voorrang moeten worden verleend aan de kredieten bestemd voor produkten waarvoor deze financiering praktisch noodzakelijk is, vooral wanneer het over een bepaalde tijd gespreide programma's betreft. De kredieten tot financiering van vaste investeringen zouden eveneens met voorrang moeten worden behandeld, voornamelijk wat betreft de vaste investeringen waarvoor een Staatswaarborg of -subsidie wordt verleend. Daarentegen zouden de kredieten tot financiering van transacties in onroerende goederen en in het bijzonder bouwkredieten, alsmede verbruikskredieten krachtig moeten worden beperkt.

Parallel met deze maatregelen van monetaire aard zag de Regering ervan af een beroep te doen op de conjunctuurpost van de buitengewone begroting 1969. Zij stelde de Belasting over de Toegevoegde Waarde (B.T.W.) tot 1 januari 1971 uit. Ten einde een evenwichtige ontwikkeling van de economie te verzekeren versterkte de Regering de selectiviteit wat betreft de staatssteun aan particuliere investeringen. Meer restrictieve maatregelen werden getroffen voor de verkopen op afbetaling en persoonlijke leningen. De invoerbeperking op bepaalde produkten werden versoepeld en de aan de bepaalde uitvoerprodukten verleende fiscale kortingen werden verminderd.

In 1969 werd opnieuw de kwestie besproken van het volume der internationale liquiditeiten en de rol die het goud daarin moest spelen.

Tussen 1957 en 1969 nam de wereldhandel op een opmerkelijke wijze toe : het jaarvolume steeg van 110,3 tot 237,2 miljard dollar. Gedurende deze zelfde periode liepen de internationale monetaire reserves slechts van 57,2

tot 78,5 miljard dollar op. Dit is dus nauwelijks een derde van de waarde van het wereldhandelsverkeer, terwijl het in 1957 nog de helft bedroeg.

Zeer schematisch treedt in deze verhouding een der belangrijke aspecten van het probleem der internationale liquiditeiten aan de dag. Hieraan moet worden toegevoegd dat het wereldtotaal aan reserves dat eind 1969 78,5 miljard dollar bedroeg, voor bijna 41 miljard dollar uit goud bestond (52 % van het totaal tegen 60 % eind 1958), voor 31 miljard uit dollars in converteerbare deviezen (40 %) tegen 30 % eind 1958, en voor 6,5 miljard uit dollars van de reserveposten bij het Internationaal Monetair Fonds. Uit een en ander vloeit voort dat het betrekkelijk aandeeel van het goud dat de Emissieinstellingen in kas hebben steeds verder daalde.

De groei van de internationale liquiditeiten kwam voornamelijk tot stand door de kredieten die de financiële instellingen en de grote centrale banken in het raam van hun onderlinge samenwerking aan elkaar verstrekken. Daar de verruiming der reserves het resultaat is van onderhandelingen, vormen de afrekening in deviezen of in goud van de saldo's op de balansen en de aankoop door de centrale banken van nieuw gedolven goud niet meer, zoals in het verleden, de essentiële punten ervan.

Het invoeren van de « speciale trekkingsrechten » (S.T.R.) waartoe in juli 1969 werd besloten, maakt deel uit van deze tendens; zij zijn een middel om door een collectieve actie voor bepaalde bedragen aan reserves te vormen. De eenheidswaarde van de S.T.R. is gelijk aan de waarde van 0,888671 gram fijn goud; zij worden « goud-papier » genoemd. In ruil voor de S.T.R. die zij bezit, kan elke financiële instelling om werkelijk converteerbaar geld vragen dat hetzij rechtstreeks hetzij na conversie gebruikt kan worden als steuninstrument op de wisselmarkt. In oktober 1969 werd besloten voor een bedrag van 9,5 miljard dollar aan de S.T.R. te creëren, te spreiden over een periode van drie jaar, met ingang van 1 januari 1970. Dit bedrag komt overeen met een vierde gedeelte van het bedrag der officiële tegoeden aan goud. Het eerste gedeelte zal betrekking hebben op een bedrag van 3,5 miljard dollar.

Bij wet van 9 juni 1969 keurde België de aan de statuten van het Internationaal Monetair Fonds als gevolg onder meer van het scheppen van de S.T.R. aangebrachte wijzigingen goed. Dientengevolge moest het monetair statuut van België worden aangepast. Tot op heden vormde goud de enige wettelijke minimumdekking van 33 1/3 %. Voortaan zal de dekking van de verbintenissen op zicht van de Nationale Bank van België omvatten :

1) het aan de Nationale Bank van België toebehorend goudmetaal;

2) de goudvorderingen van de Nationale Bank van België op de internationale instellingen;

3) de vorderingen van de Nationale Bank van België op het Internationaal Monetair Fonds (goudbranche en super goudbranche);

4) de speciale trekkingsrechten op het Internationaal Monetair Fonds;

5) de goudvorderingen die voortvloeien uit de in toepassing van de Algemene Leningsovereenkomsten aan het Internationaal Monetair Fonds verstrekte voorschotten.

Opgemerkt moet worden dat al deze elementen de Nationale Bank van België onvoorwaardelijk in staat stellen op elk gewenst moment buitenlandse deviezen te verkrijgen, die noodzakelijk zijn voor het verrichten van internationale betalingen.

Op 31 december 1969 bedroeg het percentage van de gouddekking 40,31 %, tegen 40,74 % op 31 december 1968. Volgens de nieuwe verruimde omschrijving van de dekking der verbintenissen op zicht van de Nationale Bank van België lag dit percentage op 31 december 1969 op 44,44 %, tegen 48,90 % op 31 december 1968.

Ondanks de internationale monetaire verwikkelingen en de sterke speculatieve druk die er vooral in augustus op werd uitgeoefend, bleef de Belgische frank in 1969 een zeer soliede munteenheid.

★
★ ★

HOOFDSTUK II

OVERHEIDSFINANCIËN

AFDELING I. — RIJKSFINANCIËN

Door het feit dat haar omvang met betrekking tot het bruto nationaal produkt steeds toeneemt, vormt de Rijksbegroting een fundamenteel instrument van de economische politiek. Deze begroting moet dan ook op een juiste wijze kunnen worden opgenomen in het raam van het te volgen conjunctuurbeleid, alsmede in de meer algemene actie welke bestemd is om de structuren, zowel op regionaal als sectorieel niveau, aan de economische ontwikkeling aan te passen.

Bij het opstellen van de rijksbegroting medio 1968 liet de economische conjunctuur zich gunstig aanzien en de gewone ontvangsten in 1969 ondergingen de invloed van de snel stijgende conjunctuur. Voor de begroting werd gerekend op een reële toeneming van het bruto nationaal produkt met 4 %, waarbij een impliciete prijsstijging met 3,3 % dient te worden gevoegd.

Daar het merendeel der gewone uitgaven onvermijdelijke verhogingen ondergaan als gevolg van de van kracht zijnde wets- en reglementaire bepalingen, kan het budgettair beleid voornamelijk aan de conjuncturele eisen worden aangepast langs de weg van de investeringsuitgaven. Tot dit doel werd het vastleggingsprogramma der investeringsuitgaven gesplitst in een basisgedeelte van 85 % en een voorwaardelijk gedeelte van 15 %. Het laatste gedeelte van dit programma zou worden uitgevoerd, indien de ontwikkeling van de conjunctuur, de toestand op de kapitaalmarkt en de vereisten van het algemeen budgettair en financieel evenwicht zulks nodig en mogelijk maakte.

De economische bedrijvigheid kende tijdens het eerste halfjaar van 1969 een zeer sterke versnelling, waardoor er een aanzienlijke spanning optrad bij de produktiecapaciteit, op de arbeidsmarkt en bij de prijzen.

Dientengevolge werden de autoriteiten ertoe gebracht een stabilisatieregeling te treffen met als doel een evenwichtige ontwikkeling van de economie te waarborgen.

Op het niveau van de Rijksfinanciën hield de stabilisatiepolitiek een beperking in van het groeitempo der verbruiksuitgaven, o.m. door een versterkt toezicht op het aanwerven van personeel, door besparingen bij aankopen van goederen en diensten, en, over het algemeen, door het uitstellen van elke uitgave die kon worden uitgesteld. Ten aanzien van het investeringsbudget werd besloten het voorwaardelijk aandeel van 15 % niet van kracht te doen worden en het stelsel tot financiering van het Wegenfonds door herdisconteerbare wissels bij de Nationale Bank af te schaffen.

Bovendien werd, met het doel de eventuele inflatoire spanningen te verminderen, vooreerst in mei 1969 besloten het normaal en het tussenliggend percentage van de belasting over de toegevoegde waarde te verminderen; vervolgens stelde de Regering in september voor deze belangrijke fiscale hervorming met een jaar uit te stellen, in verband met de conjuncturele spanningen die voor begin 1970 schenen te kunnen worden verwacht.

Het volgens de vereisten van de conjunctuur aangepast budgettair beleid leidde uiteindelijk tot een vermindering van de spanningen. De toeneming, in vergelijking met 1969, van de budgettaire uitgaven die een rechtstreeks gevolg op de vraag hebben, en rekening houdend met de in de ontvangsten optredende schommelingen als gevolg van de autonome wijzigingen en van de progressiviteit, was naar waarde niet hoger dan 7,3 %, dit is lager dan de stijging van het nationaal produkt, die tegen werkelijke prijzen op circa 11 % kan worden geraamd.

Een snellere ontwikkeling van de economische bedrijvigheid dan waarop oorspronkelijk was gerekend, droeg ertoe bij de budgettaire toestand enigszins te ontspannen. Op het vlak van de gewone begroting en rekening houdend met de beschikbare kredieten, zal deze begroting waarschijnlijk in evenwicht zijn, tegen een deficit van 7,8 miljard in 1968, waarbij de bijkredieten worden opgevangen door de grotere belastingsontvangsten. Ingediend met een bedrag aan uitgaven van 264,6 miljard, een stijging met 9,9 % in vergelijking tot de oorspronkelijke begroting voor 1968, bedragen de bijkredieten voor het lopende jaar 4,6 miljard en 2,6 miljard voor de voorgaande jaren. De stijging van de uitgaven had voornamelijk betrekking op de Rijksschuld, de bezoldigingen, het steenkolenbeleid en het herstel van de wegen.

Ten aanzien van de toestand van de thesaurie werd de gewone begroting afgesloten met een tekort van 5,1 miljard, hetwelk overeenkomt met dat over het jaar 1968. In dit verband bestaat er echter eveneens een reële verbetering, indien bij de ontvangsten over 1969 rekening wordt gehouden met het technisch incident als gevolg van de vertraging bij het heffen van de verkeersbelasting voor een bedrag van 2,8 miljard; bovendien stegen de uitgaven over 1969 met 2,3 miljard als aflossing van de Rijksschuld door het recupereren van de in 1968 opgelopen achterstand. Na correctie van deze beide factoren toont de thesaurie van de gewone begroting in 1969 een evenwicht.

De totale gewone uitgaven op basis van de verrichte betalingen lagen 11,3 % hoger dan in 1968, in welk jaar in vergelijking met 1967 een stijging met 10 % was genoteerd. De sterkere stijging van het groeipercentage kan worden toegeschreven aan de bovengenoemde factor van de aflossing van de Rijksschuld. De gewone uitgaven met betrekking tot deze aflossing en tot de intresten van de Rijksschuld vertegenwoordigden in 1969 circa 18,1 % van de totale gewone uitgaven. Hun stijging t.o.v. 1968 is gedeeltelijk toe te schrijven aan de verhoging der rentetarieven, die een onmiddellijke invloed heeft op de kosten van de vlottende schuld.

De uitgaven voor lonen en sociale lasten toonden een stijging met 8,3 %; dit kan worden toegeschreven aan de inspanningen op het gebied van sociale programmatie en aan de ontwikkeling van de consumptieprijzen, waardoor de glijdende loonschaal tweemaal ten gunste van de overheidssector in beweging kwam.

Onder de inkomensoverdrachten werden er meer aanzienlijke uitgaven verricht ten gunste van de provincies en gemeenten, de steenkoolnijverheid en de nationale opvoeding. Daarentegen toonden de toelagen aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening een aanzienlijke daling dank zij de sterke inkrimping van de werkloosheid.

Onder de budgettaire fondsen hebben de gestegen uitgaven voornamelijk betrekking op de economische expansie en het Landbouwfonds.

Op basis van de werkelijke incasseringen bereikten de gewone ontvangsten een bedrag van 266,3 miljard, waarvan 253,5 miljard aan belastingontvangsten. Deze lagen 1,9 miljard boven de oorspronkelijke verwachtingen en 4,7 miljard hoger, indien met het bedrag van 2,8 miljard aan ontvangsten uit de verkeersbelasting die in 1970 werden geboekt, hierbij telt.

Om de conjuncturele stijging der belastingontvangsten te meten, moeten deze bepaalde rectificaties ondergaan ten einde de invloed van de autonome wijzigingen van de fiscaliteit te elimineren. Zo hadden deze wijzigingen b.v. in 1969 betrekking op de inkorting van de krediettermijnen voor bepaalde accijnzen, op de betalingstermijnen voor de taks op de verzekeringscontracten enz. Zonder rekening te houden met al deze factoren, doch met het opnemen van de verkeersbelasting in de gegevens over 1969, kan worden vastgesteld dat de belastingontvangsten over 1969 een stijging vertoonden met 12,4 %, tegen 7,3 % in 1968. De stijging van de belastingontvangsten naar waarde genomen lag hoger dan die van het bruto nationaal produkt als gevolg van de progressiviteit der belasting die voornamelijk aan de dag trad bij de inkomstenbelastingen. Hieronder zijn de bedrijfsvoorheffing en de vervroegde betalingen bijzonder gevoelig voor conjunctuurbewegingen.

In 1969 namen de ontvangsten uit de bedrijfsvoorheffing met 16 % toe, tegen 11,9 % in 1968 in vergelijking met 1967. De snellere stijging der lonen, de uitbreiding van de werkgelegenheid en de verhoging van de inhoudingspercentages op de hoge inkomens voor de belastingjaren 1969-1970 liggen aan deze ontwikkeling ten grondslag.

De vervroegde betalingen op de inkomens der niet-loontrekkenden kwamen van 17,5 miljard in 1967 op 19,8 miljard in 1968 en op 25,3 miljard in 1969 te liggen. De sterke stijging in 1969 vloeide voornamelijk voort uit de verbetering van de winstmarges bij de ondernemingen; andere factoren hebben eveneens een rol gespeeld, zoals de structurele stijging der stortingen en de 10 opcentiemen op de vennootschapsbelasting voor de belastingjaren 1969 en 1970.

Onder de indirecte belastingen liggen de invoerrechten beneden het peil van het jaar 1968 ondanks de conjuncturele groei van de invoer. De opheffing op 1 juli 1968 van de rechten bij het intercommunautair verkeer en de verlaging van het gemeenschappelijk buitentarief, overeenkomstig de tijdens de G.A.T.T.-onderhandelingen (Kennedy Round) aangegane verplichtingen, zijn de voornaamste redenen van deze ontwikkeling.

De totale ontvangsten uit accijnzen tonen een stijging met 14,8 %, tegen 7,3 % in 1968 t.o.v. 1967. Behalve de structurele ontwikkeling bij het verbruik van aan accijnzen onderworpen produkten, werden de ontvangsten in positieve zin beïnvloed door de verlaging der krediettermijnen voor het betalen der belastingschuld en door het invoeren van een speciaal recht op voertuigen die van gasoil gebruik maken.

De opbrengst van het zegel en de hiermede gelijkgestelde taksen toonden een tamelijk met de economische conjunctuur gelijklopende ontwikkeling, rekening houdend met de progressiviteit van deze belasting. In 1969 werd er een stijging genoteerd met 9,8 %, tegen 6,1 % in 1968.

Het ten uitvoer brengen van de begroting van fysieke en financiële investeringen was afhankelijk van de conjuncturele toestand, die, in verband met de bestaande spanningen, het niet nodig maakte het extra gedeelte van 15 % aan te spreken. Het oorspronkelijk programma van vastleggingen van 85 % bedroeg 59,4 miljard. Dit werd tot een bedrag van 58 miljard gerealiseerd, waarvan 34,8 miljard voor de eigenlijke buitengewone begroting, 10,8 miljard voor het Wegenfonds en 12,4 miljard voor uitgaven buiten de Rijksbegroting.

De werkelijke kasuitgaven voor rekening van de buitengewone begroting lagen met 33 miljard op een nagenoeg gelijk niveau als in 1968. De investeringen voor openbare werken lieten in vergelijking met 1968 nog een bepaalde stijging zien, terwijl de voorschotten en deelnemingen in lichte mate daalden.

De investeringsuitgaven van het Wegenfonds, die niet op de buitengewone begroting worden geboekt, bedroegen 11,2miljard in 1969, tegen 9,3 miljard in 1968.

De investeringsinspanningen van het Rijk met het oog op een verbetering van de infrastructuur van het land, werden dus in 1969 voortgezet ondanks het optreden van bepaalde beperkende factoren.

Het totaal aan begrotingsuitgaven, zowel gewone als buitengewone, toonde ten slotte een nadelig saldo van 37,8 miljard, tegen 37,5 miljard in 1968

Wat het totaal Schatkisttekort betreft, dit lag op 50,3 miljard, tegen 47,2 miljard in 1968.Deze stijging vloeide voort uit het samenspel van verscheidene factoren zoals de positieve kentering t.o.v. het voorgaande jaar bij de bewegingen van gelden van derden en de zeer aanzienlijke stijging van de vooorschotten aan het Wegenfonds.

Als gevolg van de aflossingen bedroegen de netto financieringsbehoeften van het Rijk 30,8 miljard, tegen 33,8 miljard in 1968, welke cijfers de stijging van de Rijksschuld weergeven, zonder daarbij rekening te houden met de verrichtingen met het Internationaal Monetair Fonds, die van louter boekhoudkundige aard zijn en dus geen enkele invloed hebben op de werkelijke ten laste van de Schatkist komende betalingen.

De in 1969 t.o.v. 1968 geconstateerde werkelijke verbetering is echter nog groter indien rekening wordt gehouden met bepaalde correctieven. Om namelijk een juiste vergelijking te kunnen maken tussen de toeneming van de Rijksschuld in 1969 en in 1968, moet de werkelijke stijging van de schuld in 1969 verminderd worden, enerzijds, met een bedrag van 2,8 miljard, dat voortvloeit uit de verlate betaling van de verkeersbelasting, en, anderzijds, met een bedrag van 1,8 miljard, welk bedrag de op 31 december 1968 nog uitstaande schuld van de door het Wegenfonds geaccepteerde wissels vertegenwoordigt; de laatste wissels werden in september 1969 voldaan. Daarentegen moet de schuld over 1968 met 1,1 miljard verhoogd worden om rekening te houden met de in de loop van dit jaar door het Wegenfonds geaccepteerde wissels. Met een stijging met 34,9 miljard over 1968 komt dus in werkelijkheid een stijging met 26,2 miljard voor 1969 overeen.

De financieringsbehoeften van het Rijk werden voornamelijk gedekt door een beroep van de Overheid op de kapitaalmarkt. Hierdoor moest niet alleen het Schatkisttekort worden gedekt doch eveneens de aflossing worden mogelijk gemaakt van leningen op de facultatieve vervaldag of op de eindvervaldag, respectievelijk voor 23,7 en 4,8 miljard. Uiteindelijk nam de geconsolideerde schuld in Belgische franken met 18,0 miljard toe, waarbij de contractuele aflossingen een omvang bereikten van 18,8 miljard. Deze beweging van schulden toont aan tegenover welke moeilijke financieringsproblemen de Staat geplaatst kan worden, wanneer een belangrijk budgettair deficit samenvalt met aanzienlijke schuldvernieuwingen.

Naast de geconsolideerde lening heeft de Staat zijn financieringsbehoeften gedekt, enerzijds, door leningen op halflange termijn in Belgische franken tot een bedrag van 4,8 miljard en, anderzijds, door kortlopende leningen. Zonder rekening te houden met de verrichtingen met het Internationaal Monetair Fonds, liep de kortlopende binnenlandse schuld met 2,2 miljard op. De tegoeden van particulieren op postrekening daalden met 1,6 miljard. De overige stijging van de kortlopende schuld bestond uit aan de N.B.B. afgestane effecten voor 0,9 miljard, aan de banken voor 2,6 miljard en aan de parastatale instellingen voor 0,1 miljard.

De schuld in buitenlandse deviezen nam met 6,3 miljard toe. De behoeften van het Rijk konden dus voor het grootste gedeelte door de nationale sectoren worden gedekt.

De stijging van de Rijksschuld in Belgische franken werd gedekt dank zij de steun van de niet-geldscheppende sectoren. De inbreng daarentegen van de geldscheppende instellingen daalde in sterke mate.

Met 598,4 miljard vertegenwoordigt de Rijksschuld circa 52 % van het bruto nationaal produkt, tegen 55 % in 1968 en 71 % in 1961.

Hoewel uit dit oogpunt beschouwd een betrekkelijke verbetering wordt waargenomen van de Rijksfinanciën en dat anderzijds de in 1969 door het ten uitvoer brengen van de Rijksbegroting op de vraag uitgeoefende druk de bestaande spanningen niet schijnt te hebben verscherpt, neemt dit niet weg dat het beroep van de Staat op de spaargelden van particulieren op een zeer hoog peil blijft en er toe bijdraagt dat de geldhuur duurder wordt, voornamelijk in een periode van een zeer duidelijke conjuncturele expansie. In tegenstelling tot de voorgaande conjuncturele toppen, bracht die van 1969 geen overschot op de gewone begroting mee. Het Rijk is gedwongen zijn toevlucht te nemen tot het spaarwezen voor de integrale financiering van zijn investeringsbegroting die, structureel gezien en op lange termijn, zich moet ontwikkelen in het algemeen verband van de door de economische groei gestelde eisen. De Rijksschuld is aldus veroordeeld steeds verder toe te nemen waardoor, als gevolg van de hieruit voortvloeiende financiële lasten, de gewone begroting in steeds mindere mate kan dienen als instrument van de economische politiek.

Het feit dat sinds 1957, met uitzondering van het jaar 1964, de gewone begroting altijd deficitair was of eenvoudigweg in evenwicht zoals in 1969, doet het probleem rijzen van de aanpassing hetzij van de ontvangsten hetzij van de uitgaven, hetzij van beide tegelijk. In de mate dat het Rijk steeds belangrijker taken moet vervullen in het economisch en sociaal leven, dienen de nodige financiële middelen om deze rol te vervulllen hem ter beschikking te worden gesteld opdat zijn aktie geen nadelige invloed zou hebben op het algemeen economisch evenwicht.

★
★ ★

Uitvoering der begrotingen van 1960 tot 1969 (a)

(miljoenen franken)

JAARTAL	Gewone begroting							Buitengewone begroting				Resultaten
	Ontvangsten					Uitgaven	Saldo	Ontvangsten		Uitgaven	Saldo	
	Directe belastingen	Douanen en Accijnzen	Registratie	Niet fiscale	Totaal			Geconsolideerde leningen (c)	Andere			
1960	41 370	22 011	38 501	7 796	109 678	115 876	— 6 198	28 147	560	29 516	— 809	— 7 007
1961	44 021	23 751	44 614	7 973	120 359	124 865	— 4 506	14 807	721	16 818	— 1 290	— 5 796
1962	51 419	24 505	48 501	7 942	132 367	134 025	— 1 658	41 348	612	17 914	+24 046	+22 388
1963	54 208	25 896	52 509	9 035	141 648	148 002	— 6 354	17 438	567	22 209	— 4 204	—10 558
1964	60 458	28 179	60 040	9 396	158 073	154 949	+ 3 124	23 991	403	23 941	+ 453	+ 3 577
1965	69 602	30 111	65 632	10 161	175 506	184 301	— 8 795	22 203	447	25 776	— 3 126	—11 921
1966 (x)	77 856	34 250	78 656	10 464	201 226	199 013	+ 2 213	21 015	683	30 605	— 8 907	— 6 694
1966 (y)	67 128	33 653	78 647	9 348	188 776	193 062	— 4 286	21 016	643	33 910	—12 251	—16 537
1967	87 205	37 094	86 032	12 652	222 983	225 515	— 2 532	21 656	257	29 874	— 7 961	—10 493
1968 (b)	95 770	38 596	92 433	12 709	239 508	247 443	— 7 935	29 206	599	35 728	— 5 923	—13 858
1969 (b)	109 699	42 792	100 971	14 030	267 492	268 388	— 896	28 084	465	36 336	— 7 787	— 8 683

Bron : Ministerie van Financiën.

(a) Tot 1966 stelsel van het dienstjaar. Het stelsel van het beheer werd ingesteld door de wet van 28 juni 1963 (*Belgisch Staatsblad* van 31 juli 1963) en is in werking getreden vanaf 1 januari 1967. Aldus werd het jaar 1966 volgens de vroegere methode begonnen doch een belangrijk gedeelte van de ontvangsten en uitgaven van de complementaire periode ging verloren. In vergelijking met de resultaten van voorgaande dienstjaren zijn de definitieve gegevens (y) dus onvolledig. Om hieraan te verhelpen voorzag de wet houdende de Rijksmiddelenbegroting voor het jaar 1967 (*Belgisch Staatsblad* van 30 december 1966) de publicatie van een overzicht van de verrichtingen vastgesteld op 31 maart 1967 en die betrekking hebben op het dienstjaar 1966 (x).

(b) Voorlopige resultaten.

(c) Netto produkt van de uitgiften.

Gewone budgettaire ontvangsten

Gedane invorderingen

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	Stelsel van het dienstjaar			Stelsel van het beheersjaar			
	1964	1965	1966 (a)	1966	1967 (b)	1968 (b)	1969 (b)
A. — Fiscale ontvangsten :							
I. *Directe belastingen*	**60 458,0**	**69 601,6**	**77 855,5**	**67 127,8**	**87 204,5**	**95 770,5**	**109 698,5**
Belasting gestort bij wijze van voorheffing	32 965,3	37 961,4	42 906,0	36 896,8	47 792,8	53 721,4	62 690,8
a) Onroerende voorheffing	*955,6*	*999,6*	*981,0*	*815,3*	*1 060,0*	*1 164,8*	*1 055,2*
b) Roerende voorheffing	*5 396,2*	*6 678,1*	*7 068,0*	*6 128,6*	*8 071,6*	*9 300,1*	*11 402,0*
c) Bedrijfsvoorheffing	*26 613,5*	*30 283,7*	*34 857,0*	*29 952,9*	*38 661,0*	*43 256,5*	*50 233,6*
Belasting op het globaal inkomen vooraf gestort door de niet-loontrekkenden	13 418,0	15 513,7	16 126,0	14 018,9	17 522,3	19 759,6	25 272,0
Belasting op het globaal inkomen geïnd door middel van kohieren ten laste van	4 137,6	9 875,2	1 382,0	8 858,2	14 279,2	16 107,4	18 157,3
a) de natuurlijke personen	*2 748,9*	*7 249,2*	*8 771,0*	*6 920,9*	*11 463,2*	*13 540,8*	*15 092,3*
b) de vennootschappen	*1 375,0*	*2 593,8*	*2 485,0*	*1 848,2*	*2 595,7*	*2 371,9*	*2 885,4*
c) de niet-verblijfhouders	*13,7*	*32,2*	*126,0*	*89,1*	*220,3*	*194,7*	*179,6*
Inkomstenbelastingen geïnd onder het stelsel van de samengeordende wetten betreffende deze belastingen	3 722,8	418,6	81,0	24,9	154,0	97,4	193,5
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	3 572,8	3 925,4	4 192,0	4 192,5	6 317,0	4 981,8	1 920,4
Belasting op de spelen en de weddenschappen	314,1	391,8	456,0	433,6	486,0	534,8	569,8
Andere	94,8	251,2	286,0	284,4	362,6	547,6	871,5
Diverse ontvangsten	2 232,6	1 264,3	2 426,5	2 418,5	290,8	20,5	23,2
II. *Douanen en Accijnzen*	28 119,3	30 110,8	34 250,0	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	8 230,6	8 486,9	8 013,0	7 929,8

II. *Douanen en Accijnzen*	**28 179,3**	**30 110,8**	**34 250,0**	**33 652,8**	**37 094,4**	**38 596,1**	**42 792,0**
Invoerrechten	8 345,1	8 333,2	8 250,0	8 250,0	8 486,9	8 618,0	7 929,8
Accijnsrechten	18 662,3	20 424,7	24 552,6	23 987,0	27 118,3	29 110,8	33 407,0
a) Bier	*1 499,4*	*1 532,6*	*1 551,9*	*1 473,9*	*1 609,3*	*1 642,0*	*1 724,1*
b) Gegiste dranken	*621,1*	*763,8*	*616,4*	*615,0*	*691,3*	*749,2*	*795,0*
c) Brandewijn	*794,8*	*949,8*	*960,0*	*943,0*	*951,1*	*1 024,1*	*1 087,7*
d) Mineraal water	*408,2*	*421,0*	*580,1*	*575,3*	*622,3*	*643,8*	*727,8*
e) Minerale oliën, benzol en aardgas	*10 318,2*	*11 201,6*	*14 931,6*	*14 922,9*	*16 689,6*	*18 025,5*	*20 762,9*
f) Suiker en raffinagestroop	*196,6*	*200,1*	*182,2*	*180,0*	*202,4*	*205,1*	*197,6*
g) Tabak	*4 824,0*	*5 355,8*	*5 730,4*	*5 276,9*	*6 352,3*	*6 821,1*	*8 111,9*
Verbruikstaksen (alcohol en brandewijn)	890,5	1 050,6	1 225,1	1 193,4	1 233,0	1 288,2	1 349,4
Belastingen op de slijterijen van gegiste of van geestrijke dranken	56,7	58,7	68,9	69,0	66,2	90,1	96,0
Diverse taksen en opbrengsten	224,2	241,6	172,8	172,8	189,9	94,0	9,8
III. *Registratie en domeinen*	**60 040,2**	**65 632,5**	**78 655,9**	**78 647,6**	**86 031,9**	**92 432,9**	**100 971,5**
Registratierechten	6 003,9	6 419,3	6 766,7	6 766,7	6 621,0	7 874,1	8 666,4
Griffierechten	62,0	69,7	75,0	75,0	83,1	87,9	—
Hypotheekrechten	94,3	93,2	108,2	108,2	117,7	122,0	—
Successierechten	2 567,5	2 797,7	3 228,4	3 220,1	3 430,5	4 044,2	3 892,1
Zegelrechten en met het zegel gelijkgestelde taksen	50 846,9	55 747,4	67 902,0	67 902,0	75 107,7	79 654,0	87 462,9
Boeten en diversen	465,6	505,2	575,6	575,6	671,8	650,7	950,1
Totale fiscale ontvangsten	**148 677,5**	**165 344,9**	**190 761,4**	**179 428,2**	**210 330,8**	**226 799,5**	**253 462,0**
B. — Niet-fiscale ontvangsten :							
Taksen, tolgelden en cijnzen	5 838,7	6 230,2	6 626,3	6 636,2	8 084,9		
Patrimonium, bedrijfs- en financiële inkomsten	1 651,6	1 791,1	2 361,2	1 263,5	1 929,3	12 709,0	14 030,2
Terugbetalingen	1 194,7	1 309,5	1 171,1	1 153,7	1 519,7	(c)	(c)
Diverse opbrengsten	640,5	717,2	255,0	245,1	1 118,6		
Totaal niet-fiscale ontvangsten	**9 325,5**	**10 048,0**	**10 413,6**	**9 298,5**	**12 652,5**	**12 709,0**	**14 030,2**
C. — Oorlogsontvangsten	**69,5**	**113,3**	**50,7**	**50,0**	—	—	—
Totaal van de gewone ontvangsten	**158 072,4**	**175 506,2**	**201 225,7**	**188 776,7**	**222 950,4**	**239 508,5**	**267 492,2**

Bron : Ministerie van Financiën.

(a) Theoretisch resultaat op 31 maart 1967 opgemaakt in uitvoering van artikel 10 van de wet van 28 december 1966 (*Belgisch Staatsblad* van 20 mei 1967).
(b) Voorlopige resultaten.
(c) Vanaf 1 januari 1968 economische classificatie.

Budgettaire uitgaven per begroting

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	Gewone uitgaven			Buitengewone uitgaven		
	1967	1968 (a)	1969 (a)	1967	1968 (a)	1969 (a)
Rijksschuld	38 502	42 422	47 482	459	460	408
Pensioenen	27 481	28 729	30 405	—	—	—
Dotaties	658	705	745	—	—	—
Diensten van de Eerste Minister	542	598	740	—	—	—
Ministerie van Justitie	4 069	4 547	4 996	2	5	14
Ministerie van Binnenlandse Zaken	13 254	15 728	16 175	55	24	19
Ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel en Technische Bijstand	5 253	4 443	5 614	612	600	641
Ministerie van Landsverdediging	18 796	18 224	20 443	4 608	5 605	6 945
Rijkswacht	2 715	3 019	3 322	144	148	176
Ministerie van Landbouw	3 861	6 808	8 297	463	590	562
Ministerie van Economische Zaken en Ministerie van Middenstand	8 858	8 198	8 986	667	322	571
Ministerie van Verkeerswezen, Posterijen, Telegrafie en Telefonie	16 153	17 266	19 114	6 108	7 238	7 055
Ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw	4 149	4 033	4 669	13 135	16 185	15 079
Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid	3 684	4 932	3 215	—	—	—
Ministerie van Sociale Voorzorg	17 493	20 907	22 827	—	—	—
Ministerie van Nationale Opvoeding en Ministerie van Cultuur	45 255	49 625	53 903	1 210	1 158	1 284
Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin	7 690	9 728	9 495	1 570	1 830	1 981
Ministerie van Financiën	7 102	7 531	7 960	841	1 563	1 602
Totaal...	**225 515**	**247 443**	**268 388**	**29 874**	**35 728**	**36 337**

(a) Voorlopige resultaten.

Bron : Ministerie van Financiën.

Indeling van de budgettaire uitgaven volgens aard der uitgaven

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1966		1967		1968 (b)		1969 (b)	
	Gewone	Buiten-gewone	Gewone	Buiten-gewone	Gewone	Buiten-gewone	Gewone	Buiten-gewone
Economische indeling (a)								
Rijksschuld	35 026	409	38 502	459	42 421	461	47 482	408
Pensioenen	25 173	—	27 481	—	—	—	(a)	—
Dotaties	555	—	658	—	—	—	(a)	—
Lonen	40 465	—	45 158	—	51 800	—	55 742	—
Diensten	9 980	247	13 698	736	13 578	1 942	15 364	1 060
Materieel	729	4 553	1 156	4 838	1 427	5 181	1 862	7 172
Rente en verliezen	4 384	1 180	5 243	31	5 731	15	6 900	40
Inkomensoverdrachten	69 630	1 076	86 145	979	124 620	91	132 508	374
Vermogensoverdrachten	2 989	7 645	3 599	7 930	3 200	10 956	2 982	10 166
Investeringen	421	8 849	1 232	7 657	1 138	8 231	1 180	8 265
Voorschotten en deelnemingen	16	9 414	57	6 467	47	8 293	79	8 250
Diverse	3 694	537	2 586	777	3 481	558	4 289	602
Totaal...	**193 062**	**33 910**	**225 515**	**29 874**	**247 443**	**35 728**	**268 388**	**36 337**

Bron : Ministerie van Financiën.

(a) De economische indeling ingevoerd in 1966 voor de meeste begrotingen en in 1968 voor Pensioenen en Dotaties laat geen vergelijking toe met de vroegere indeling. Deze laatste twee begrotingen werden in 1968 gespreid over de andere hoofdstukken.
(b) Voorlopige resultaten.

Kastoestand van de Schatkist (a)

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968	1969
Budgettaire verrichtingen	— 28 821	— 27 315	— 30 386	— 37 500	— 37 778
a) Gewone	*— 3 780*	*— 3 322*	*— 2 124*	*— 5 144*	*— 5 121*
b) Buitengewone	*— 25 041*	*— 23 993*	*— 28 262*	*— 32 356*	*— 32 657*
Derdenfondsen	— 773	+ 3 053	+ 1 516	— 1 345	+ 2 619
Kasgeld- en Thesaurieverrichtingen	+ 249	— 94	— 643	+ 766	— 1 886
Voorschotten « Wegenfonds »	— 6 275	— 6 450	— 6 750	— 9 075	— 13 250
Totaal...	**— 35 620**	**— 30 806**	**— 36 263**	**— 47 154**	**— 50 295**
FINANCIERING					
Saldo vlottende schuld	+ 8 518	+ 9 771	+ 2 870	+ 10 168	+ 13 311
Nationale Bank	*— 800*	*+ 550*	*— 6 925*	*+ 12 025*	*+ 875*
Banksector	*+ 5 776*	*+ 3 404*	*— 7 637*	*— 5 480*	*+ 1 729*
Parastatalen	*+ 4 382*	*— 3 238*	*+ 14 320*	*— 4 912*	*+ 5 743*
Postchecks en particulieren	*+ 182*	*+ 3 070*	*— 3 774*	*+ 7 798*	*— 1 822*
Buitenlandse munt	*— 1 183*	*+ 5 629*	*+ 7 076*	*+ 902*	*+ 6 510*
Diverse	*+ 161*	*+ 356*	*— 190*	*— 165*	*+ 276*
Opbrengst geconsolideerde schuld	+ 27 102	+ 21 035	+ 33 393	+ 36 986	+ 36 984
Totaal...	**+ 35 620**	**+ 30 806**	**+ 36 263**	**+ 47 154**	**+ 50 295**
Overgang naar de evolutie van de schuld:					
Delgingen (b)	— 14 691	— 14 747	— 15 460	— 15 505	— 21 924
Verschillen (c)	+ 1 155	+ 1 105	+ 1 742	+ 2 195	+ 2 414
Verrichtingen I.M.F. (d)	— 1 639	+ 1 265	— 1 046	+ 7 558	+ 2 685
Totaal...	**+ 20 445**	**+ 18 429**	**+ 21 499**	**+ 41 402**	**+ 28 100**

Bron : Ministerie van Financiën.

(a) Toestand per kalenderjaar van de kasontvangsten en -uitgaven van de Schatkist die betrekking hebben op begrotingsverrichtingen en verrichtingen buiten begroting (kas-, thesaurieverrichtingen en derdenfondsen).
(b) De delgingen werden opgenomen onder de post budgettaire verrichtingen.
(c) Het gaat hier onder meer om verschillen inzake uitgifte (tussen het bruto en het netto produkt) en inzake delging (tussen de nominale en de reële delging).
(d) De evolutie van de certificaten van het I.M.F. hebben geen rechtstreekse invloed op de kastoestand.

Rijksschuld (a)

Toestand einde jaar
(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Schuld in Belgische franken : .	**412,5**	**437,7**	**452,3**	**468,1**	**510,4**	**532,7**
Geconsolideerde schuld ...	308,7	326,0	335,1	355,9	380,6	398,6
Schuld op halflange termijn	6,3	6,8	7,8	8,5	9,1	13,9
Schuld op korte termijn ..	51,3	58,6	60,0	57,8	66,2	67,3
Particulier tegoed op post-rekeningen	46,2	46,3	49,4	45,9	54,5	52,9
Schuld in buitenlandse munten:	**49,6**	**46,9**	**51,2**	**57,3**	**56,8**	**63,1**
Geconsolideerde schuld ...	18,6	17,1	15,8	14,8	13,4	13,1
Schuld op halflange termijn	12,1	11,4	12,2	11,6	12,9	12,3
Schuld op korte termijn .	18,9	18,4	23,2	30,9	30,5	37,7
Totaal ...	**462,1**	**484,6**	**503,5**	**525,4**	**567,2**	**595,8**
Gewaarborgde Kongolese schuld (b) :	**6,4**	**4,4**	**3,9**	**3,5**	**3,1**	**2,6**
Algemeen totaal ...	**468,5**	**489,0**	**507,4**	**528,9**	**570,3**	**598,4**

Toestand einde maand
(miljarden franken)

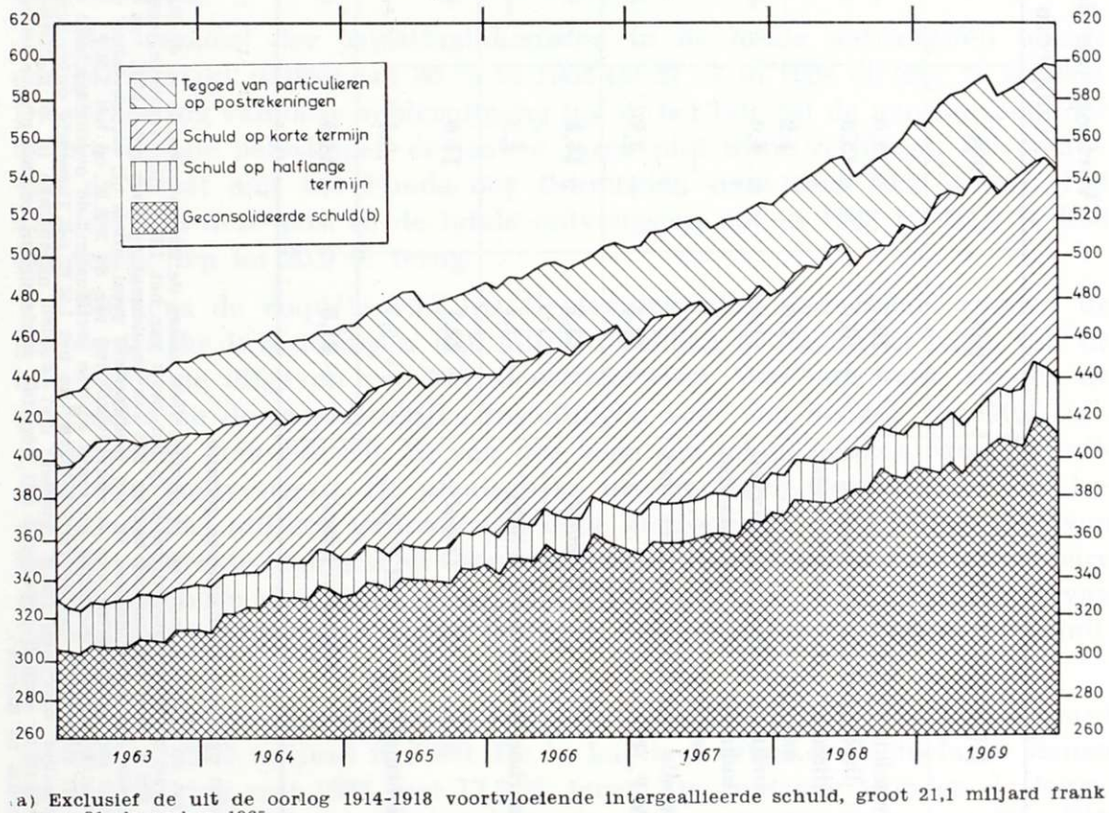

(a) Exclusief de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergeallieerde schuld, groot 21,1 miljard frank op 31 december 1965.

(b) Het gaat hier uitsluitend om leningen overgenomen door België krachtens de Belgisch-Kongolese overeenkomst van 5 februari 1965 goedgekeurd door de wet van 23 april 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 27 mei 1965).

Bron : Ministerie van Financiën.

Verloop van de Rijksschuld

(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Geconsolideerde schuld.....	+ *10,7*	+ *18,0*	+ *15,6*	+ *7,8*	+ *19,8*	+ *23,3*	+ *17,7*
w.o. : directe in Belgische franken..	+ 10,0	+ 15,3	+ 16,7	+ 12,0	+ 11,5	+ 17,9	+ 12,7
directe in buitenlandse munten	— 1,0	— 1,2	— 1,5	— 1,3	— 1,4	— 1,4	— 0,3
indirecte in Belgische franken	+ 1,8	+ 4,0	+ 0,6	— 2,9	+ 9,3	+ 6,8	+ 5,3
indirecte in buitenlandse munten	—	—	—	—	+ 0,4	—	—
Vlottende schuld (a) zonder het I.M.F. (b)	+ *12,4*	— *1,8*	+ *8,4*	+ *9,9*	+ *3,2*	+ *10,9*	+ *13,5*
Totaal ...	+ **23,2**	+ **16,2**	+ **24,1**	+ **17,7**	+ **23,0**	+ **34,2**	+ **31,2**
Gewaarborgde Kongolese schuld...	— *1,1*	— *1,2*	— *2,0*	— *0,5*	— *0,5*	— *0,4*	— *0,4*
Totaal ...	+ **22,1**	+ **15,0**	+ **22,1**	+ **17,2**	+ **22,5**	+ **33,8**	+ **30,8**
Verrichtingen met het I.M.F. (b)...	— *0,3*	— *0,1*	— *1,6*	+ *1,2*	— *1,0*	+ *7,6*	— *2,7*
Algemeen totaal ...	+ **21,8**	+ **14,9**	+ **20,5**	+ **18,4**	+ **21,5**	+ **41,4**	+ **28,1**

Bron : Ministerie van Financiën.

(a) Schuld op korte en halflange termijn.

(b) Sedert de overeenkomst van 14 oktober 1959 tussen de Staatsthesaurie en de Nationale Bank van België zorgt deze laatstgenoemde instelling voor de terugbetaling van de Schatkistcertificaten in het bezit van het I.M.F. bij eventuele tegeldemaking door dit Fonds. In dit geval wordt de Nationale Bank schuldeiser van het I.M.F. voor het gestort bedrag. Uit een tegeldemaking door het I.M.F. van schatkistcertificaten volgt dus een vermindering van de overheidsschuld zonder uitgaven van geldmiddelen. In het tegengesteld geval, dit is bij terugbetaling door het I.M.F., boekt de Thesaurie ook geen ontvangsten; dit bedrag wordt aangerekend als vermindering van de schuldvordering van de N.B.B. op het I.M.F.
De laatstgenoemde instelling ontvangt nieuwe certificaten; de overheidsschuld neemt dus toe zonder ontvangsten van geldmiddelen voor de Thesaurie.
Uit dit alles blijkt dat de verrichtingen van het I.M.F. de Thesaurie onberoerd laten en de overheidsschuld een juist beeld geeft van de thesaurietoestand. De transacties met het I.M.F. moeten niet worden opgenomen in de statistische gegevens.
Er dient te worden opgemerkt dat dezelfde verrichtingen zouden plaats hebben binnen het raam van de werking van het akkoord van Parijs (Generaal Arrangements to Borrow).

AFDELING II. — PROVINCIALE EN GEMEENTELIJKE FINANCIËN

In vergelijking tot de situatie in 1968 trad er geen aanmerkelijke verbetering op in de toestand van de provinciale financiën. Voor alle provincies samen kon het nadelig saldo van de totale inkomsten en uitgaven, dat in 1968 circa 100 miljoen had bedragen, slechts tot 27 miljoen worden teruggebracht. De begroting van Antwerpen en Luik kende een overschot; Brabant, Limburg, Luxemburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen dienden een totale begroting in die in evenwicht was; daarentegen toonde Henegouwen en Namen een tekort op de totale begroting. Indien slechts rekening wordt gehouden met de verrichtingen van het dienstjaar, bedroeg het tekort op de provinciale begrotingen 231 miljoen, tegen 244 miljoen in 1968. Slechts Henegouwen, Namen en West-Vlaanderen dienden voor het dienstjaar 1969 een begroting in die een overschot vertoonde.

Het hoog groeitempo van de gewone uitgaven der provincies is één van de faktoren die deze evolutie kunnen verklaren. In 1967 en 1968 stegen deze uitgaven respectievelijk met 19,5 % en 25,5 %. Het stijgingstempo over 1969 lag nog op 10,1 %. De grootste stijgingen konden worden toegeschreven aan het onderwijs (+ 10,3 %) en aan de lasten van de schuld (+ 15,7 %). Deze beide posten namen meer dan de helft van de gewone uitgaven voor hun rekening.

Het aandeel der belastinginkomsten in de totale ontvangsten toonde een geleidelijke daling van 36 % in 1964 tot 31 % in 1968 en 28,1 % in 1969. De verklaring van deze achteruitgang ligt in het feit dat de aanslagvoet voor de provinciale belastingen de laatste jaren niet werd verhoogd. De dotatie van de Staat aan het Fonds der Provinciën nam met 10,2 % toe. Het aandeel van deze post in de totale ontvangsten dat in 1968 tot 22,6 % had bedragen, liep tot 20,9 % terug.

Blijkens de enquête van het Gemeentekrediet van België zouden de gemeentelijke investeringen 16,9 miljard hebben bedragen op basis van de buitengewone uitgaven van het dienstjaar 1969. Van hun kant, zouden de provincies en de gemeentelijke instellingen voor een bedrag van 10,5 miljard hebben geïnvesteerd. Er zou dus voor een totaal bedrag van 27,4 miljard zijn geïnvesteerd. De plaatselijke investeringen werden voor een bedrag van 18,4 miljard gefinancierd door de door het Gemeentekrediet van België verstrekte leningen en voor een bedrag van 2,5 miljard door openbare emissies van de vier grote steden. De Staat verleende voor een bedrag van 2,6 miljard aan toelagen en de leningen « Staatsaandeel » beliepen 3,0 miljard.

Het bedrag aan toelagen en leningen steeg met 11,7 % van 18,8 miljard in 1968 tot 21,0 miljard in 1969. De in kapitaal uitgekeerde toelagen liepen in vergelijking met 1968 met 12,1 % terug. Daarentegen toonden de leningen « Staatsaandeel » en de andere leningen een stijging met respectievelijk 9,5 % en 18,3 %.

De verdeling van de leningen en toelagen voor investeringen tussen de verschillende begunstigden toont aan dat het aandeel van de gemeenten 56,6 % bedroeg en dat van de provincies 27,3 %. Het aandeel van de intercommunales, met inbegrip van de Nationale Maatschappij voor Waterleiding, kwam op 7,8 % te liggen en dat van de andere instelingen, d.w.z. de Commissies van Openbare Onderstand, de kerkfabrieken, de polders en wateringen op 27,3 %.

Uit het doel waartoe deze toelagen en leningen werden aangewend blijkt, dat de tijdens de voorgaande jaren op het gebied van wegenwerken ondernomen inspanningen werd voortgezet. In vergelijking met 1968 werd een stijging met 0,4 miljard of 5,9 % genoteerd. Zij nemen trouwens meer dan een kwart van het totaal aan toelagen en leningen voor hun rekening. Het aandeel van bepaalde posten toonde een stijging. Dit was onder meer het geval voor de economische expansie (+ 26,3 %), de werken voor watervoorziening (+ 70,6 %), elektrificatiewerken en gasvoorziening (+ 39,0 %), culturele centra, musea, bibliotheken en theaters (+ 37,4 %), speelplaatsen en sportterreinen, zwembaden (+ 57,0 %), het ophalen en verwerken van huisvuil (+ 98,9 %), gemeenschappelijk vervoer (+ 180,6 %).

Eind december 1969 bedroeg de schuld van de lagere publiekrechtelijke lichamen 123,3 miljard, tegen 105,4 miljard eind december 1968. Hier viel een stijging te noteren met 17,0 %, tegen 10,8 % een jaar tevoren. De schuld op korte en op halflange termijn en de langlopende schuld namen respectievelijk met 30,5 % en 10,1 % toe. Ten aanzien van de langlopende leningen waarvan de lasten door de Staat aan de leningnemers worden terugbetaald, werd een stijging met 17,4 % genoteerd. De schuld wordt als volgt verdeeld : gemeenten : 66,7 %; provincies : 8,4 %; intercommunale maatschappijen : 18,4 %; diverse instellingen : 6,5 %.

Deze aanzienlijke investeringen konden worden verricht dank zij de grotere financiële middelen waarover het Gemeentekrediet van België in 1969 kon beschikken. Het totaal bedrag aan kasbons liep van 78,9 miljard met 15,5 % tot 90,0 miljard op. Het totaal bedrag aan deposito's van de openbare besturen en van de rekeningen-courant nam met circa 6,5 miljard of 31,3 % toe. De particuliere deposito's stegen met 0,9 miljard. Het totaal bedrag aan te vervallen obligaties daarentegen daalde met circa 0,4 miljard.

Als gevolg van de veralgemeende toepassing sedert het dienstjaar 1969 van het functioneel en economisch boekhoudkundig plan en van de moeilijkheden die hierbij werden ondervonden, kon het Nationaal Instituut voor de Statistiek de budgettaire gegevens met betrekking tot de gemeenten over het dienstjaar 1969 niet tijdig verzamelen en coördineren (1).

★

★ ★

(1) Deze gegevens alsmede de commentaar, zullen later in het bijvoegsel o. m. de nationale boekhouding worden gepubliceerd.

Financiële verhouding van de Staat tot de lagere publiekrechtelijke lichamen

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1966	1967	1968	1969 (a)
DEBET				
A. *Inkomensoverdrachten*	22 112	23 791	25 729	28 475
1. Onderwijsbijdragen	*9 076*	*9 696*	*10 329*	*11 980*
a) Lonen en pensioenen	(8 123)	(8 700)	(9 251)	(9 930)
b) Werkingskosten	(953)	(996)	(1 073)	(1 150)
2. Bijdragen voor interestlasten	*610*	*880*	*1 039*	*1 207*
3. Andere speciale bijdragen	*300*	*516*	*509*	*898*
4. Bijdragen met algemene doeleinden	*12 126*	*12 699*	*13 852*	*15 290*
B. *Kapitaaloverdrachten*	1 420	2 051	2 217	2 795
1. Onderwijsgebouwen en -uitrusting	*481*	*510*	*625*	*540*
2. Andere gebouwen en wegen	*646*	*1 129*	*1 105*	*1 606*
3. Andere overdrachten	*293*	*412*	*487*	*649*
Totaal ...	**23 532**	**25 842**	**27 946**	**31 270**
CREDIT				
A. *Inkomensoverdrachten*	92	120	236	273
B. *Kapitaaloverdrachten*	135	137	107	65
Totaal ...	**227**	**257**	**343**	**338**
Saldo ...	**23 305**	**25 585**	**27 603**	**30 932**

Bron : Ministerie van Financiën.

(a) Raming der ontvangsten; voor de uitgaven, goedgekeurde kredieten (met inbegrip van de speciale wetten), verbeterd door het aanpassingsblad.

Algemeen overzicht van de provinciale financiën

Alle provinciën samen — Gewone dienst

(miljoenen franken)

DIENSTJAREN	Totaal eigen aan het dienstjaar			Algemeen totaal		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
1960 (a, c)	3 151	2 977	+ 174	3 563	3 223	+ 340
1961 (a, c)	3 380	3 139	+ 241	3 978	3 419	+ 559
1962 (a, c)	3 267	3 508	— 241	4 057	3 862	+ 195
1963 (a, c)	3 739	3 693	+ 46	4 291	4 037	+ 254
1964 (b, c)	3 527	3 488	+ 39	3 937	3 666	+ 271
1965 (b, c)	4 340	4 567	— 227	4 786	5 018	— 232
1966 (b, c)	4 165	4 564	— 399	4 617	5 027	— 410
1967 (b, c)	5 710	5 455	+ 256	6 177	6 039	+ 138
1968 (d)	6 777	7 021	— 244	7 159	7 255	— 96
1969 (e).....	7 497	7 728	— 231	7 956	7 983	— 27

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Definitieve rekeningen.
(b) Voorlopige rekeningen.
(c) Ontvangsten : vastgestelde rechten; uitgaven : werkelijk vastgestelde uitgaven.
(d) Bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar inbegrepen.
(e) Bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar niet inbegrepen.

Provinciale financiën. Gewone dienst. Ontvangsten

Voornaamste onderverdelingen van hoofdstuk Aandeel in het Fonds der provinciën en Provinciale belastingen

(miljoenen franken)

AFDELINGEN	1965 (a)	1966 (a)	1967 (a)	1968 (b)	1969 (c)
Aandeel in het Fonds der provinciën	860	1 024	1 355	1 507	1 661
Opcentiemen op de onroerende voorheffing	950	561	1 154	1 393	1 537
Directe en indirecte belastingen ..	497	471	674	657	7 15
Diverse fiscale ontvangsten	1	1	—	—	—
Andere ontvangsten	48	24	51	18	19
Totaal...	**2 356**	**2 081**	**3 234**	**3 575**	**3 932**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Voorlopige rekeningen; ontvangsten : vastgestelde rechten.
(b) Bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar inbegrepen.
(c) Bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar niet inbegrepen.

Verdeling van de provinciale financiën per administratief hoofdstuk

Gewone dienst

(miljoenen franken)

HOOFDSTUKKEN	1965 (a)		1966 (a)		1967 (b)		1968 (c)		1969 (c)	
	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven
Patrimonium	79	55	58	60	89	76	88	75	98	80
Aandeel in het Fonds der prov. en Provinc. belast. - Algem. administr.	2 356	219	2 081	219	3 234	305	3 575	432	3 932	454
Justitie - Eredienst	2	17	1	16	—	22	3	34	2	40
Provinciebedrijven	583	580	565	572	743	731	834	806	936	903
Maatschappelijke voorzorg	40	185	45	186	47	200	50	254	53	282
Openbare gezondheid	217	386	190	412	234	461	270	535	284	580
Wegen en openbare werken	69	361	72	379	94	447	104	574	69	584
Economie	3	101	5	107	5	125	9	190	11	198
Onderwijs	940	1 736	1 071	1 717	1 151	1 961	1 277	2 226	1 430	2 455
Cultuur	12	140	11	141	17	180	26	220	26	249
Pensioenen	10	149	31	134	35	168	36	194	51	219
Schuld	26	631	33	605	62	764	489	1 424	601	1 648
Overdrachten	3	7	2	16	—	15	16	57	4	36
Totaal eigen aan het dienstjaar	**4 340**	**4 567**	**4 165**	**4 564**	**5 711**	**5 455**	**6 777**	**7 021**	**7 497**	**7 728**
Saldo van de vorige dienstjaren	**446**	**451**	**452**	**463**	**466**	**584**	**382**	**234**	**459**	**255**
Algemeen totaal...	**4 786**	**5 018**	**4 617**	**5 027**	**6 177**	**6 039**	**7 159**	**7 255**	**7 956**	**7 983**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Voorlopige rekeningen; ontvangsten : vastgestelde rechten; uitgaven : werkelijk vastgestelde uitgaven.
(b) Bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar inbegrepen.
(c) Bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar niet inbegrepen.

Geografische verdeling van de provinciale financiën

Gewone dienst

(miljoenen franken)

PROVINCIEN	Dienstjaren (a)	Totaal eigen aan het dienstjaar			Algemeen totaal		
		Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
Antwerpen	1965	603	634	— 31	721	655	+ 66
	1966	689	662	+ 27	760	683	+ 77
	1967	759	739	+ 20	914	862	+ 52
	1968	998	1 070	— 72	1 075	1 074	+ 1
	1969	1 047	1 129	— 82	1 185	1 184	+ 1
Brabant	1965	796	817	— 21	816	830	— 14
	1966	592	941	— 349	605	952	— 347
	1967	1 099	1 020	+ 79	1 099	1 029	+ 70
	1968	1 149	1 185	— 36	1 194	1 194	—
	1969	1 224	1 271	— 47	1 274	1 274	—
Henegouwen	1965	973	894	+ 79	991	1 174	— 183
	1966	841	865	— 24	868	1 155	— 287
	1967	1 157	1 074	+ 83	1 157	1 420	— 263
	1968	1 214	1 221	— 7	1 214	1 343	— 129
	1969	1 412	1 340	+ 72	1 412	1 471	— 59
Luik	1965	700	796	— 96	773	860	— 127
	1966	767	753	+ 14	844	774	+ 70
	1967	973	943	+ 30	1 060	960	+ 100
	1968	1 159	1 176	— 17	1 266	1 212	+ 54
Limburg	[illegible]	[illegible]	[illegible]	— 56	1 358	1 306	+ 52
					553	563	— 10

Limburg	1965	559	604	— 45	647	613	+ 34
	1966	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	1967	731	734	— 3	731	748	— 17
	1968	838	870	— 32	873	873	—
	1969	935	990	— 55	992	992	—
Luxemburg	1965	77	68	+ 9	86	70	+ 16
	1966	103	63	+ 40	105	64	+ 41
	1967	128	89	+ 39	169	103	+ 66
	1968	133	146	— 13	146	146	—
	1969	143	164	— 21	165	165	—
Namen	1965	180	203	— 23	192	245	— 53
	1966	198	213	— 15	235	275	— 40
	1967	204	210	— 6	214	248	— 34
	1968	281	280	+ 1	288	309	— 21
	1969	293	292	+ 1	295	314	— 19
Oost-Vlaanderen	1965	254	319	— 65	300	329	— 29
	1966	277	280	— 3	348	319	+ 29
	1967	378	391	— 13	454	395	+ 59
	1968	637	690	— 53	695	695	—
	1969	753	798	— 45	809	809	—
West-Vlaanderen	1965	198	232	— 34	300	242	+ 58
	1966	203	226	— 23	299	242	+ 57
	1967	282	255	+ 27	379	274	+ 105
	1968	367	384	— 17	409	409	—
	1969	449	446	+ 3	468	468	—

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Dienstjaren 1964 tot en met 1967 : voorlopige rekeningen; ontvangsten : vastgestelde ontvangsten; uitgaven : werkelijk vastgestelde uitgaven.
Dienstjaar 1968 : bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar inbegrepen.
Dienstjaar 1969 : bij koninklijk besluit goedgekeurde begrotingsramingen, de wijzigingen aangebracht in de loop van het dienstjaar niet inbegrepen.

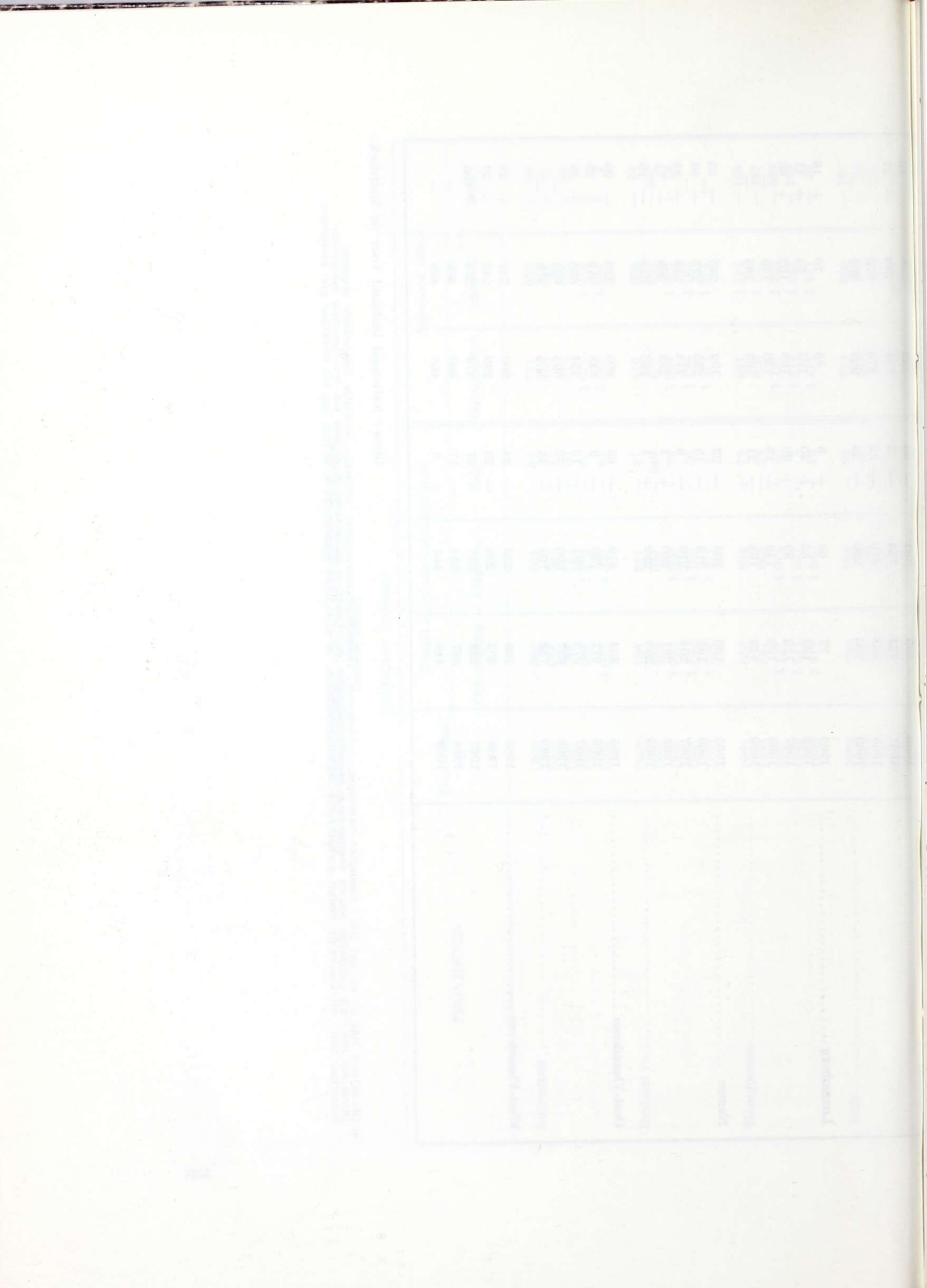

HOOFDSTUK III

GELD EN KREDIET

AFDELING I.
GELDHOEVEELHEID EN GELDMARKT

In 1968 was het conjunctureel herstel vergezeld gegaan van een uitbreiding van de liquide middelen bij de geldscheppende instellingen. Ten gevolge van de versnelde ontwikkeling van de conjunctuur, vond België zich reeds vanaf de eerste maanden van het jaar 1969 geplaatst tegenover het dubbele probleem van het handhaven van het binnenlands evenwicht, enerzijds, en dat van het toezicht op het kapitaalverkeer, anderzijds. De autoriteiten moesten strenge maatregelen nemen die onder meer als resultaat hadden dat er minder geld op de binnenlandse markten beschikbaar was. De liquiditeiten bij de geldscheppende instellingen kenden aldus in 1969 een minder sterke groei dan in 1968. Zij namen namelijk in 1969 met 39,2 miljard frank toe, tegen een stijging met 44,3 miljard frank in 1968. Dit is een verschil van 11,5 % terwijl, in vergelijking met 1967, de in 1968 waargenomen stijging 35,9 % had bedragen.

De kredieten aan ondernemingen en particulieren, zowel als de financiering van het Rijk, bleven de voornaamste oorzaken van de verruiming van de liquiditeiten, waarover de geldscheppende instellingen beschikten.

De aan ondernemingen en particulieren verstrekte kredieten, die in 1968 met 25,6 miljard frank waren toegenomen, toonden in 1969 een duidelijke vertraging. De stijging bedroeg namelijk slechts 9,9 miljard frank. Deze toeneming was ongelijk gespreid over het gehele jaar, want terwijl tijdens de eerste maanden in vergelijking met de overeenkomstige periode in 1968 een duidelijke vooruitgang werd genoteerd, was dit vanaf de maand mei, toen de eerste maatregelen tot kredietbeperking werden getroffen, niet langer het geval.

De financiering van de Overheid via de geldscheppende instellingen, die in 1968 met 23,7 miljard frank was toegenomen, steeg eveneens in een vertraagd tempo daar de stijging over 1969 slechts 18,4 miljard frank bedroeg. De andere openbare besturen kenden een stijging met 2,6 miljard frank in 1969, tegen 3,1 miljard frank in 1968.

De lopende transacties en de kapitaalverrichtingen van ondernemingen en particulieren in de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie vormden eveneens een factor in het ontstaan van de monetaire liquiditeiten, terwijl in 1968 een tegenovergestelde toestand was waargenomen. Het positief saldo op de balans van de lopende transacties van de B.L.E.U. met het buitenland, dat in 1968 1,7 miljard frank had bedragen, liep in 1969 tot 4,0 miljard frank op. Een gelijkaardig verloop kon worden vastgesteld bij het kapitaalverkeer van bedrijven en particulieren dat in 1968 een nadelig saldo van 4,8 miljard had vertoond en dat in 1969 een overschot van 3,2 miljard frank te zien gaf. De inkomsten aan fondsen afkomstig uit het buitenland en die betrekking hebben op de twee bovengenoemde rubrieken, namen dus met 10,3 miljard frank toe.

De groei van de kredieten, verstrekt aan niet-geldscheppende financiële instellingen, vormde eveneens, hoewel in mindere mate, een bijdrage tot de monetaire expansie. Deze kredieten liepen in 1969 met 5,7 miljard frank op, tegen 4,0 miljard frank in 1968.

De herfinanciering der kredieten buiten de geldscheppende instellingen liep in 1969 met 0,7 miljard terug. Terwijl deze wijze van herfinanciering toegepast op de handelsvorderingen op het buitenland met 2,8 miljard frank opliep, daalde de herfinanciering van kredieten aan ondernemingen en particulieren met 3,5 miljard frank.

De geldvoorraad steeg in 1969 met 9,8 miljard frank, tegen 26,1 miljard in 1968. Het groeitempo dat 7,4 % in 1968 had bedragen liep in 1969 tot 2,6 % terug.

In vergelijking met het vorige jaar bleef het volume chartaal geld op hetzelfde peil. De circulatie van de door de Nationale Bank uitgegeven biljetten bedroeg namelijk 183,0 miljard frank, tegen 183,2 miljard frank in 1968. De biljetten en munten van de Schatkist liepen slechts met 0,5 miljard frank op van 6,5 miljard eind 1968 tot 7,0 miljard frank eind 1969.

De stijging van het giraal geld vormde de voornaamste oorzaak van de expansie van de geldvoorraad. De voorraad giraal geld steeg van eind 1968 tot eind 1969 met 10,0 miljard frank van 191,1 miljard frank tot 201,1 miljard frank. Het stijgingspercentage bedroeg 5,2 % in 1969, tegen 12,2 % in 1968. Eind 1969 vormde het giraal geld 52,1 % van de totale geldvoorraad, terwijl dit aandeel in 1968 slechts 50,8 % had bedragen.

De deposito's op zicht en op niet langer dan een maand in de banken en de parastatale instellingen toonden een stijging met 7,9 miljard frank hierdoor alleen steeg de geldvoorraad met 6,4 %. Het bezit aan giraal geld van ondernemingen en particulieren onder de vorm van postrekeningen daalde daarentegen in 1969 met 2,3 miljard frank, terwijl in 1968 een stijging met 7,2 miljard frank was genoteerd. Het bezit aan giraal geld van de Schatkist en de lagere publiekrechtelijke lichamen liep met 4,8 miljard frank op, tegen 3,4 miljard in 1968.

De quasi-monetaire liquiditeiten kenden een sterkere vooruitgang dan in 1968 : 29,4 miljard frank, tegen 18,2 miljard frank. Deze stijging had zowel betrekking op deposito's in Belgische franken (24,5 miljard frank

in 1969, tegen 17,9 miljard frank in 1968) als op de deposito's in vreemde valuta (5,9 miljard frank in 1969, tegen 0,4 miljard in 1968).

De stijging zowel van de geldvoorraad als van de quasi-monetaire liquiditeiten was niet een op gelijke wijze over het gehele jaar verspreid. Tijdens de eerste vier maanden was de stijging groter dan tijdens de overeenkomstige periode in 1968. De vanaf de maand mei genomen beperkende maatregelen veroorzaakten vervolgens een duidelijke vertraging. De daling van het groeitempo van de geldvoorraad was onder meer het gevolg van de stijging van de retetarieven. Tegenover deze beperkte toeneming stond echter een aanzienlijke stijging van de circulatiesnelheid van het geld. Uit de sterke vooruitgang van de quasi-monetaire liquiditeiten daarentegen ontstaat het vermoeden dat als gevolg van het hoog niveau der rentetarieven het spaarwezen zich gericht heeft op beleggingen met hoog rendement en dat de kasvoorraden zoveel mogelijk werden beperkt, terwijl er maximaal gebruik werd van gemaakt.

De netto buitenlandse tegoeden van de Nationale Bank stegen met 5,4 miljard frank, terwijl in 1968 een teruggang met 14,0 miljard frank was genoteerd.

De goudvoorraad van de Nationale Bank daalde met 0,2 miljard frank, terwijl hij in 1968 een stijging met 2,2 miljard frank te zien had gegeven.

De tegoeden in converteerbare buitenlandse valuta liepen met 17,5 miljard frank op. In 1968 waren zij met 18,0 miljard frank gedaald. Deze voorraad vormt de tegenwaarde van de door de Nationale Bank aangegane verplichtingen buitenlandse valuta op termijn te leveren, hetzij aan de Schatkist om de schulden in buitenlandse valuta af te lossen, hetzij aan Belgische of buitenlandse banken als gevolg van « swap »-verrichtingen.

De vorderingen op het Internationaal Monetair Fonds liepen met 7,5 miljard terug, terwijl zij in 1968 met 1,3 miljard frank waren gedaald. Deze toestand vloeit hoofdzakelijk voort uit drie reeksen verrichtingen. Ten eerste werd door verscheidene landen, o.a. door het Verenigd Koninkrijk voor een bedrag van bijna 6,0 miljard frank aan schulden afgelost. Vervolgens nam België bij het Internationaal Monetair Fonds eind juli een bedrag van 5,8 miljard frank op, enerzijds, onder de vorm van een trekking op het gouddeposito van België voor een bedrag van 2,3 miljard frank en, anderzijds, onder de vorm van een recuperatie van 3,5 miljard frank aan voordien krachtens de Algemene Leningsakkoorden aan het Internationaal Monetair Fonds verstrekte kredieten. Dit bedrag werd gebruikt ter aflossing van de trekkingen van de Nationale Bank op de « swap »-overeenkomsten die met de Federal Reserve Bank of New York waren afgesloten. Tijdens het vierde kwartaal, ten slotte, steeg het bedrag van de Belgische bijdrage aan het Internationaal Monetair Fonds met 4,3 miljard frank, enerzijds, als gevolg van het opkopen van Belgische franken bij het Internationaal Monetair Fonds en, anderzijds, door het feit dat dit Fonds 2,5 miljard Belgische frank ter beschikking stelde van de Duitse Bondsrepubliek. Als gevolg van deze operaties beschikte België aan het eind van het jaar opnieuw over zijn totale

gouddeposito en over een extra gouddeposito van 2,5 miljard frank bij het Internationaal Monetair Fonds.

De bankdeposito's bleven in hetzelfde tempo stijgen. Met 41,2 miljard frank werd een vooruitgang geboekt met 14,6 %, tegen 15,1 % in 1968 en 14,7 % in 1967. Deze stijging lag over het gehele jaar gespreid, met een lichte achteruitgang tijdens het tweede en derde kwartaal.

Wat de deposito's in Belgische munt betreft, stegen de tegoeden op depositoboekjes slechts met 2,1 miljard frank, tegen 12,1 miljard frank in 1968.

De deposito's op zicht en op ten hoogste een maand liepen met 7,5 miljard frank op, tegen 10,4 miljard frank in 1968.

De deposito's op meer dan een maand stegen van 57,3 miljard frank in 1968 tot 78,3 miljard frank in 1969, dit is 21,0 miljard frank of 38,4 % meer.

De aanzienlijke stijging van termijndeposito's duidt op een verbetering van de liquide positie bij de ondernemingen.

De rentetarieven op de grote deposito's kenden een sterke stijging als gevolg van de concurrentie op de buitenlandse markten.

De stijging die de deposito's in buitenlandse valuta tijdens het jaar 1968 gekend hadden, nam in 1969 nog verder toe en kwam van 7,1 miljard frank op 10,8 miljard frank te liggen. De stijging die voornamelijk aan de dag trad tijdens het tweede en derde kwartaal is het gevolg van de evolutie bij de vrije tegoeden waarvoor, speciaal voor de grote deposito's, rentetarieven golden die waren aangepast aan die van de Euro-dollarmarkt. De gereglementeerde rekeningen bleven buiten deze tendens, als gevolg van het feit dat zij geen enkel rendement hebben.

De kredietaanvraag van de privé-sector liep naar volume in 1969 in aanzienlijke mate terug. Over het gehele jaar stegen de discontokredieten, de voorschotten en acceptaties, rechtstreeks door de geldscheppende instellingen verstrekt aan bedrijven en particulieren en aan het buitenland, slechts met 15,8 miljard frank, terwijl in 1968 deze stijging 39,5 miljard frank had bedragen.

De stijging van de opgevraagde bedragen van de door de banken aan bedrijven en particulieren verstrekte kredieten (met uitzondering van de kredieten aan het buitenland), liep tot 13,6 miljard frank terug. Deze zelfde kredieten, verstrekt buiten de geldscheppende instellingen om, toonden een daling met 3,6 miljard frank.

Hoewel de expansie van de industrie en de handel zich verder voortzette, toonde het stijgingstempo van de kredietverlening door banken aan ondernemingen en particulieren een duidelijke vertraging. De hoge rentetarieven en de maatregelen tot kredietbeperking speelden in dit verband een belangrijke rol. Bovendien moet, om een en ander te verklaren, melding worden gemaakt van de ruimere middelen waarover de ondernemingen beschikten als gevolg van de gunstige evolutie van de winsten en van de in de « leads and lags » van de betalingsbalans tijdens het vierde kwartaal 1969 opgetreden ommekeer.

De vertraging bij het expansietempo van de kredietverlening aan ondernemingen en particulieren had betrekking op alle kredietcategorieën, onderverdeeld naar hun zichtbare economische bestemming.

Het opgevraagd bedrag van investeringskredieten aan de industrie, de landbouw en de ambachtsector toonde geen stijging, in tegenstelling tot wat in 1968 was geschied. De investeringen liepen echter duidelijk op. Zij werden gefinancierd door de eigen middelen der ondernemingen, die in ruimere mate aanwezig waren, en door kredieten die verstrekt werden door niet-geldscheppende financiële instellingen. Bovendien heeft het er alle schijn van dat als gevolg van het hoge peil der rentetarieven de ondernemingen een zekere aarzeling vertoonden om langlopende schulden aan te gaan. Om het hoofd te kunnen bieden aan een gedeelte van de investeringsuitgaven, namen zij hun toevlucht tot kortlopende kredieten, die niet in de statistieken der investeringskredieten vallen.

Tijdens de laatste vier maanden kenden de opgevraagde bedragen aan bouwkredieten en aan kredieten voor de financiering van transacties in onroerende goederen een minder sterke stijging dan in 1968. Tot eind september lag dit bedrag tweemaal zo hoog als in 1968. Deze stijging moet in verband worden gebracht met de opleving bij het bouwbedrijf. Tijdens het laatste kwartaal kwam er als gevolg van de door de Nationale Bank verstrekte richtlijnen geen wijziging in dit bedrag.

Gedurende het grootste gedeelte van het jaar 1969 steeg het opgenomen bedrag aan persoonlijke leningen en aan kredieten voor de financiering van verkopen op afbetaling in een met dat van 1968 te vergelijken snel tempo. Tijdens het laatste kwartaal werd, als gevolg van de regeringsrichtlijnen, een lichte teruggang waargenomen.

De aan de import verbonden kredieten daalden, terwijl zij in 1968 een stijging te zien hadden gegeven. Deze kentering trad voornamelijk tijdens het laatste kwartaal aan de dag.

Gedurende de eerste vier maanden van 1969 lag de groei van kredieten, waarvan de economische bestemming niet kon worden vastgesteld, duidelijker hoger dan in 1968. Zij vormden de weerspiegeling van de ontwikkeling van de economische bedrijvigheid en, naar alle waarschijnlijkheid, eveneens van het feit dat de uit het ongelijk niveau der rentetarieven voortvloeiende financiering van de buitenlandse handel zich naar België verplaatste. De rest van het jaar viel er in rechtstreeks verband met de door de Nationale Bank verstrekte richtlijnen een kentering in deze tendens waar te nemen. Over het gehele jaar genomen lag de expansie duidelijk beneden die over 1968.

Met ingang van 1 mei 1969 werd een nieuw protocol, dat de markt van het gegarandeerd daggeld beheerst, van kracht. Deze leningen hebben tot doel een evenwicht tot stand te brengen in de Schatkistpositie der instellingen die eventueel het hoofd moeten bieden aan aanzienlijke dagelijkse bewégingen van hun deposito's. De nieuwe regeling bepaalt dat slechts tot de markt zijn toegelaten de financiële instellingen uit de overheids- of par-

ticuliere sector die deposito's op boekjes ontvangen of op termijnen van niet langer dan drie maanden. Als gevolg van het feit dat deze instellingen in principe over een positief bedrag aan kasmiddelen moeten beschikken, onder voorbehoud van de normale dagelijkse schommelingen, zijn zij voortaan verplicht elk kwartaal leningen te verstrekken tot een bedrag dat tenminste gelijk is aan dat waartoe zij leningen aangaan. Gezien hun speciale taak, zijn het Rentenfonds en het Herdiscontering- en Waarborginstituut niet aan deze regel onderworpen. Het Rentenfonds heeft namelijk tot taak regelend op te treden op de geldmarkt, terwijl het Herdiscontering- en Waarborginstituut tot taak heeft het overschot aan geldmiddelen op de markt te gebruiken en de kredieten tot financiering van de buitenlandse handel tegen de beste voorwaarden te mobiliseren.

Rekening houdend met deze regeling lag de netto aanvoer van banken en andere instellingen hoger dan in 1968. Ten einde de door de monetaire instanties gewenste stijging der rentetarieven te ondersteunen werd de beslissing genomen om de behoeften van het Rentenfonds met prioriteit te financieren door middel van op de daggeldmarkt aangegane leningen, terwijl deze instellingen in 1968 op deze markt leningen had verstrekt, dank zij voorschotten van de Nationale Bank. Aldus lagen de gedurende de eerste drie kwartalen ter beschikking van het Herdiscontering- en Waarborginstituut gestelde geldmiddelen minder hoog dan in 1968.

Het daggemiddelde, per maand, van het rentetarief voor daggeld, nam geleidelijk toe en lag in augustus op 7,10 % waarna het in december tot 6,07 % terugliep. Terwijl in 1968 het gewogen gemiddelde der gemiddelde dagtarieven 2,84 % had bedragen lag dit in 1969 op 5,40 %. Ondanks de tijdens het vierde kwartaal van 1969 op de geldmarkt opgetreden ontspanning, bleef de daling der rentetarieven binnen bescheiden perken. Daarentegen werd de gestegen aanvoer van geldmiddelen voornamelijk gebruikt door het Herdiscontering- en Waarborginstituut. Wat het Rentenfonds betreft, dit bleef het beleid voortzetten om een te sterke daling van de rentetarieven op de Belgische markt te voorkomen. Dit beleid zou als gevolg hebben gehad dat er opnieuw een verschil optrad tussen de binnenlandse markt en de internationale markten.

Tijdens de eerste drie kwartalen van 1969 toonde het peil der rentetarieven een aanzienlijke stijging als gevolg van de op de geldmarkten opgetreden spanningen. Deze tendens trad in alle afdelingen van de geldmarkt aan de dag. Gedurende het vierde kwartaal werd een ontspanning op de Belgische geldmarkt merkbaar als gevolg van de bij de kredietgroei opgetreden vertraging, van de door het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel inzake wisseloperaties verstrekte richtlijnen en voornamelijk van de op de wisselmarkt na de opwaardering van de Duitse Mark opgetreden normalisatie. Deze ontspanning komt tot uiting in een stabilisatie van de rentetarieven.

Het volume van de door de Nationale Bank verstrekte herdiscontokredieten steeg tijdens de eerste drie kwartalen in sterke mate om daarna geleidelijk wederom te dalen.

Toestand einde maand
(miljarden franken)

MAAND	Chartaal geld			Giraal geld						Totale geldhoeveelheid	Veranderingen van de geldhoeveelheid per tijdspanne
					In handen van bedrijven en particulieren (b)						
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Chartale geldhoeveelheid (a)	In de handen van de Schatkist en de lagere publiekrechtelijke lichamen	Rekeningencourant bij de Nationale Bank van België (a)	Tegoeden op postrekening (a)	Direct opeisbare deposito's en op ten hoogste één maand bij de banken en parastatale instellingen (a)	Totaal	Girale geldhoeveelheid		
1961 December	5,5	129,1	132,2	10,0	0,6	27,9	66,7	95,2	105,2	237,4	+ 17,0
1962 December	5,8	138,5	141,7	10,6	0,5	30,4	71,3	102,2	112,8	254,5	+ 171
1963 December (c)	6,1	150,5	153,7	12,1	0,5	32,9	78,6	112,0	124,2	277,8	+ 23,3
1964 December	6,4	160,3	163,7	10,8	0,6	35,9	86,4	122,9	133,7	297,4	+ 19,6
1965 December	6,6	170,3	173,4	11,8	0,4	37,6	95,4	133,4	145,2	318,6	+ 21,2
1966 December	6,9	175,3	178,7	14,9	0,5	41,5	104,1	146,1	161,0	339,7	+ 21,1
1967 December	6,5	177,5	180,1	17,4	0,5	39,0	113,5	153,0	170,4	350,5	+ 10,8
1968 December	6,6	183,2	185,4	20,8	0,8	46,2	123,3	170,3	191,1	376,5	+ 26,0
1969 Januari	6,6	178,1	180,5	21,8	0,5	44,8	114,8	160,1	181,9	362,4	— 14,1
Februari	6,6	180,5	183,0	21,8	0,5	41,1	118,5	160,1	181,9	364,9	+ 2,5
Maart	6,5	180,4	182,1	22,6	0,5	41,9	125,0	167,4	190,0	372,1	+ 7,2
April	6,6	183,2	185,2	20,9	0,3	48,9	122,6	171,8	192,7	377,9	+ 5,8
Mei	6,7	186,3	188,4	22,4	0,5	44,5	125,7	170,7	193,1	381,5	+ 3,6
Juni	6,8	188,9	190,4	23,2	0,6	48,0	131,6	180,2	203,4	393,8	+ 12,3
Juli	6,9	188,1	189,9	19,6	0,4	47,0	122,3	169,7	189,3	379,2	— 14,6
Augustus	6,8	184,9	187,3	21,4	0,6	43,4	123,8	167,8	189,2	376,5	— 2,7
September	6,8	182,5	184,7	22,0	0,6	43,0	123,6	167,2	189,2	373,9	— 2,6
Oktober	6,9	178,6	181,0	22,0	0,4	45,3	123,8	169,5	191,5	372,5	— 1,4
November	6,9	178,0	180,3	21,2	0,4	44,4	124,1	168,9	190,1	370,4	— 2,1
December	7,0	183,0	185,2	25,6	0,4	43,9	131,2	175,5	201,1	386,3	+ 15,9

(a) Na aftrekking van de kassaldi der geldscheppende instellingen.
(b) Inclusief sommige administratieve parastatale instellingen.
(c) Nieuwe reeks vanaf juni 1963. Voor de verklaring van de verschillen tussen de nieuwe en de oude reeks, zie : « Geldscheppende instellingen. Herziening van sommige statistische gegevens (hoofdstuk XIII) » (*Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* [Nationale Bank van België], XXXVIIIe jaargang, deel II. nr 8, september 1963, blz. 174-177).

Bron : Nationale Bank van België.

Gezamenlijke balansen (

(miljard

EINDE PERIODE	Geld-hoeveelheid	Quasi monetaire liquiditeiten			Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi monetaire liquiditeiten	Goud- en netto deviezen voorraad
		In handen van de bedrijven en particulieren		In handen van de Schatkist		
		Deposito's in Belgische franken (a)	Deposito's in buitenlandse geldsoorten			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1963 Maart	262,6	50,7	7,4	0,1	**320,8**	83,8
Juni (b)	270,9	51,3	8,2	—	**330,5**	83,2
September	266,8	53,1	8,4	—	**328,3**	80,7
December	277,8	55,1	9,1	—	**342,0**	79,2
1964 Maart	273,3	58,3	10,1	—	**341,7**	78,3
Juni	285,6	58,3	8,1	—	**352,0**	79,4
September	283,8	64,1	5,0	—	**352,9**	81,0
December	297,4	65,1	5,2	—	**367,7**	88,0
1965 Maart	292,9	70,6	4,5	—	**368,0**	87,0
Juni	309,5	71,1	5,1	—	**385,7**	92,4
September	306,4	74,8	3,9	—	**385,1**	90,4
December	318,6	77,4	4,4	—	**400,4**	94,8
1966 Maart	314,6	82,4	4,2	—	**401,2**	93,7
Juni	329,3	81,1	4,9	—	**415,3**	93,4
September	322,4	86,4	5,1	—	**413,9**	89,5
December	339,7	89,0	5,7	—	**434,4**	89,2
1967 Maart	326,4	97,7	6,0	—	**430,1**	90,8
Juni	347,5	98,9	7,5	—	**453,9**	92,9
September	343,2	105,7	6,9	—	**455,8**	90,9
December	350,5	107,9	8,4	—	**466,8**	97,1
1968 Maart	350,0	115,9	7,5	—	**473,4**	94,5
Juni	372,7	118,3	7,9	—	**498,9**	97,2
September	361,8	123,3	9,1	—	**494,2**	90,6
December	376,5	125,8	8,8	—	**511,1**	86,1
1969 Maart	372,1	135,0	9,7	—	**516,8**	83,6
Juni	393,8	135,5	12,6	—	**541,9**	88,5
September	373,9	142,2	15,3	—	**531,4**	85,3
December	386,3	149,3	14,7	—	**550,3**	94,7

(a) Deze deposito's omvatten de termijn deposito's en de spaarboekjes.
(b) Nieuwe reeks. Voor de verklaring van de verschillen tussen de nieuwe en de oude reeks, zie : « Geldscheppende Instellingen. Herziening van sommige statistische gegevens (hoofdstuk III) » (*Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* [Nationale Bank van België], XXXVIIIe jaargang, deel II, n[r] 8, september 1963, blz. 174-177).

ge lscheppende instellingen

fr nken)

Vorderingen op de overheid				Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren		Obligatieleningen van de depositobanken	Vorderingen en schulden tegenover niet geldscheppende financiële instellingen	Diversen
Vorderingen op de Staat	Nettovorderingen op het Rentenfonds	Vorderingen op de andere openbare besturen	Totaal	Gefinancierd door de geldscheppende instellingen	*Pro memorie* : gefinancierd door en buiten de geldscheppende instellingen			
(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
159,8	7,2	6,0	**173,0**	74,5	*88,6*	— 11,1	+ 10,3	— 9,7
167,0	7,5	5,0	**179,5**	76,9	*86,6*	— 11,2	+ 10,0	— 7,9
165,8	6,9	5,1	**177,8**	79,9	*89,7*	— 11,3	+ 10,6	— 9,4
170,6	7,4	5,8	**183,8**	88,8	*97,5*	— 11,4	+ 11,5	— 9,9
174,0	7,0	4,8	**185,8**	88,4	*101,3*	— 11,2	+ 10,6	— 10,2
177,8	8,9	5,2	**191,9**	92,2	*104,3*	— 11,2	+ 10,0	— 10,2
175,9	7,8	5,0	**188,7**	94,3	*105,4*	— 11,3	+ 11,2	— 11,1
179,7	7,8	6,3	**193,8**	98,2	*108,5*	— 11,4	+ 11,0	— 12,0
178,7	6,8	7,3	**192,8**	98,5	*108,8*	— 11,3	+ 12,9	— 11,9
185,5	7,1	7,6	**200,2**	102,4	*113,4*	— 11,3	+ 12,1	— 10,1
189,0	4,2	7,0	**200,2**	106,9	*116,5*	— 11,3	+ 11,8	— 12,9
191,9	4,7	6,6	**205,2**	112,5	*124,5*	— 11,4	+ 12,6	— 13,3
191,3	7,2	8,3	**206,8**	114,0	*126,8*	— 11,5	+ 12,4	— 14,2
197,4	8,8	9,5	**215,7**	119,0	*130,8*	— 11,5	+ 13,4	— 14,7
195,6	5,1	10,5	**211,2**	125,2	*135,5*	— 11,7	+ 15,2	— 15,5
203,9	4,6	12,0	**220,5**	134,9	*144,5*	— 12,0	+ 15,7	— 13,9
200,5	5,0	8,5	**214,0**	136,4	*149,3*	— 12,4	+ 15,3	— 14,0
207,9	8,6	11,1	**227,6**	140,4	*155,8*	— 12,6	+ 17,7	— 12,1
214,3	3,8	11,4	**229,5**	145,6	*158,8*	— 13,1	+ 18,8	— 15,9
207,9	4,1	13,0	**225,0**	156,9	*170,5*	— 13,5	+ 17,5	— 16,2
212,1	3,8	12,9	**228,8**	159,3	*175,0*	— 14,7	+ 20,4	— 14,9
225,3	7,9	12,7	**245,9**	166,0	*181,1*	— 15,3	+ 19,7	— 14,6
226,8	7,8	13,1	**247,7**	168,0	*182,3*	— 15,8	+ 20,6	— 16,3
231,5	6,8	16,8	**255,1**	182,5	*196,0*	— 16,5	+ 21,0	— 17,1
236,3	5,6	13,9	**255,8**	189,4	*203,8*	— 17,2	+ 20,4	— 15,2
243,1	8,7	17,3	**269,1**	198,4	*210,6*	— 19,0	+ 22,5	— 17,6
242,6	9,2	18,3	**270,1**	195,8	*206,4*	— 20,3	+ 26,4	— 25,9
251,7	5,4	19,3	**276,4**	196,0	*206,0*	— 21,1	+ 27,0	— 22,7

Bron : Nationale Bank van België.

Oorzaken van de veranderinge

(miljarde

TIJDVAK	Geldhoeveelheid (1)	Quasi monetaire liquiditeiten (2)	Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi monetaire liquiditeiten (3)	Transacties met het buitenland (lopend saldo + kapitaaltransacties van de bedrijven en particulieren) (4)	Kredieten verleend aa bedrijven e particuliere (5)
1964 1e kwartaal	— 4,5	+ 4,3	— 0,2	— 0,8	+ 3,8
2e kwartaal	+ 12,2	— 2,0	+ 10,2	— 0,6	+ 3,0
3e kwartaal	— 1,9	+ 2,7	+ 1,0	+ 2,1	+ 1,1
4e kwartaal	+ 13,6	+ 1,1	+ 14,7	+ 6,3	+ 3,1
Totaal . . .	+ 19,6	+ 6,1	+ 25,7	+ 7,0	+ 11,0
1965 1e kwartaal	— 4,5	+ 4,8	+ 0,3	+ 4,7	+ 0,3
2e kwartaal	+ 16,5	+ 1,2	+ 17,7	+ 3,9	+ 4,6
3e kwartaal	— 3,1	+ 2,5	— 0,6	+ 0,9	+ 3,1
4e kwartaal	+ 12,2	+ 3,1	+ 15,3	+ 3,7	+ 7,9
Totaal . . .	+ 21,1	+11,6	+ 32,7	+13,2	+ 15,9
1966 1e kwartaal	— 4,0	+ 4,8	+ 0,8	— 0,3	+ 2,3
2e kwartaal	+ 14,8	— 0,6	+ 14,2	—	+ 4,0
3e kwartaal	— 6,9	+ 5,5	— 1,4	— 2,8	+ 4,7
4e kwartaal	+ 17,3	+ 3,1	+ 20,4	— 0,9	+ 9,0
Totaal . . .	+ 21,2	+12,8	+ 34,0	— 4,0	+ 20,0
1967 1e kwartaal	— 13,1	+ 9,0	— 4,1	+ 4,9	+ 4,8
2e kwartaal	+ 21,1	+ 2,7	+ 23,8	+ 5,5	+ 6,6
3e kwartaal	— 4,3	+ 6,2	+ 1,9	+ 2,8	+ 2,9
4e kwartaal	+ 7,3	+ 3,7	+ 11,0	+ 3,9	+ 11,7
Totaal . . .	+ 11,0	+21,6	+ 32,6	+17,1	+ 26,0
1968 1e kwartaal	— 0,5	+ 7,1	+ 6,6	— 0,7	+ 4,6
2e kwartaal	+ 22,7	+ 2,8	+ 25,5	+ 2,8	+ 6,1
3e kwartaal	— 10,9	+ 6,2	— 4,7	— 6,0	+ 1,2
4e kwartaal	+ 14,8	+ 2,1	+ 16,9	— 4,2	+ 13,7
Totaal . . .	+ 26,1	+18,2	+ 44,3	— 8,1	+ 25,6
1969 1e kwartaal	— 4,4	+10,2	+ 5,8	— 0,7	+ 7,7
2e kwartaal	+ 21,7	+ 3,4	+ 25,1	+ 4,3	+ 6,9
3e kwartaal	— 19,9	+ 9,4	— 10,5	— 2,9	— 4,2
4e kwartaal	+ 12,4	+ 6,4	+ 18,8	+13,2	— 0,5
Totaal . . .	+ 9,8	+29,4	+ 39,2	+13,9	+ 9,9

n le geldhoeveelheid

'rg ken)

Herfinanciering buiten de geldscheppende in tellingen (stijging : —)		Geldschepping ten behoeve van de overheid		Tegeldemaking van overheidspapier		Obligatie-leningen van de deposito-banken	Kredieten aan niet-geld-schep-pende financiële instellingen	Diversen
van ommer-ciële rderingen op het uitenland	van kredieten aan bedrijven en parti-culieren	Staat	Andere overheids-instellingen	aankoop op de markt door de geldschep-pende instellingen	door tussen-komst van het Renten-fonds			
(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
— 1,4	— 4,2	+ 3,7	— 0,1	— 0,2	— 0,9	+ 0,3	— 0,2	— 0,2
+ 1,1	+ 0,8	+ 5,8	+ 0,4	— 0,3	+ 0,5	— 0,1	— 0,5	+ 0,1
+ 0,9	+ 1,0	— 0,7	— 0,1	— 1,0	— 0,7	— 0,1	— 0,7	— 0,8
— 0,6	+ 0,8	+ 3,8	+ 1,3	— 0,7	+ 0,1	— 0,1	+ 1,6	— 0,9
—	— 1,6	+ 12,6	+ 1,5	— 2,2	— 1,0	—	+ 0,2	— 1,8
— 2,3	—	— 3,9	+ 1,0	+ 0,5	—	—	— 0,1	+ 0,1
+ 1,9	— 0,7	+ 5,1	+ 1,1	— 0,4	— 0,4	+ 0,1	+ 0,6	+ 1,9
— 2,2	+ 1,4	+ 2,2	— 1,2	— 0,9	— 1,4	—	— 0,1	— 2,4
+ 1,4	— 2,3	+ 3,6	+ 1,5	— 0,3	— 0,2	— 0,1	+ 0,9	— 0,8
— 1,2	— 1,6	+ 7,0	+ 2,4	— 1,1	— 2,0	—	+ 1,3	— 1,2
+ 0,3	— 0,8	+ 2,1	— 0,4	— 1,0	— 0,3	— 0,1	— 0,1	— 0,9
+ 0,6	+ 1,0	+ 7,5	+ 1,2	— 0,5	—	—	+ 0,7	— 0,3
+ 0,6	+ 1,5	— 7,9	+ 0,9	+ 0,5	+ 0,4	— 0,2	+ 1,7	— 0,8
— 0,4	+ 0,7	+ 10,1	+ 1,5	— 0,1	— 0,7	— 0,3	+ 0,1	+ 1,4
+ 1,1	+ 2,4	+ 11,8	+ 3,2	— 1,1	— 0,6	— 0,6	+ 2,4	— 0,6
— 0,3	— 3,4	— 2,7	— 3,9	— 1,1	— 1,7	— 0,4	— 0,3	—
— 0,9	— 2,4	+ 9,6	+ 2,2	— 0,3	+ 0,8	— 0,3	+ 1,0	+ 2,0
— 2,4	+ 2,2	— 0,6	+ 0,3	— 0,4	+ 0,4	— 0,4	+ 0,6	— 3,4
+ 0,9	— 0,3	— 4,9	+ 1,3	— 0,1	— 0,4	— 0,5	+ 0,2	— 0,8
— 2,7	— 3,9	+ 1,4	— 0,1	— 2,0	— 0,9	— 1,6	+ 1,5	— 2,2
— 1,9	— 2,2	+ 4,4	— 0,4	— 0,8	—	— 1,2	+ 3,3	+ 1,5
+ 1,3	+ 0,5	+ 18,0	— 0,5	+ 0,3	— 1,1	— 0,6	— 0,6	— 0,7
+ 0,4	+ 0,9	— 3,1	+ 0,3	— 1,1	+ 2,1	— 0,5	+ 1,3	— 0,2
+ 1,0	+ 0,8	+ 4,4	+ 3,7	— 0,5	— 0,3	— 0,7	—	— 1,0
+ 0,8	—	+ 23,7	+ 3,1	— 2,1	+ 0,7	— 3,0	+ 4,0	— 0,4
— 1,0	— 0,9	+ 6,5	— 2,8	— 1,8	— 1,8	— 0,7	— 0,6	+ 1,9
— 0,4	+ 2,1	+ 13,0	+ 3,3	+ 0,3	+ 1,3	— 1,7	+ 1,9	— 5,9
+ 0,9	+ 1,6	— 0,9	+ 1,2	— 0,8	+ 0,9	— 1,3	+ 3,8	— 4,8
— 2,3	+ 0,7	+ 3,8	+ 0,9	+ 0,7	— 1,1	— 0,8	+ 0,6	+ 3,6
— 2,8	+ 3,5	+ 18,4	+ 2,6	— 1,6	— 0,7	— 4,5	+ 5,7	— 5,2

Bron : Nationale Bank van België.

Goud- en nettodeviezenvoorraad van de Nationale Bank van België

Toestand einde maand
(miljarden franken)

MAAND	Goudvoorraad	Tegoed op het buitenland in convertibele geldsoorten	Netto-vorderingen op de Europese Betalingsunie	Vorderingen op de Europese Monetaire Overeenkomst	Andere netto-tegoeden of verplichtingen	Totaal van de goud- en deviezen-reserves	Beweging van de goud- en deviezen reserves
1961 December	62,4	20,4	0,4	8,0	1,5 (a)	92,7	+ 12,1
1962 December	68,2	12,8	0,3	6,7	3,0 (a)	91,0	— 1,7
1963 December	68,6	21,5	0,1	7,1	4,9 (a)	102,2	+ 11,2
1964 December	72,6	27,0	0,1	10,2 (b)	4,9 (a)	114,8	+ 12,6
1965 December	77,9	21,9	—	15,6 (c)	7,4 (a)	122,8	+ 8,0
1966 December	76,2	21,4	—	18,6 (c)	8,3 (a)	124,5	+ 1,7
1967 December	74,0	36,1	—	16,6 (d)	10,2 (e)	136,9	+ 12,4
1968 December	76,2	18,1	—	15,2	13,4	122,9	+ 0,1
1969 Januari	76,2	18,7	—	15,3	10,4	120,5	— 2,4
Februari	76,1	18,4	—	14,2	9,8	118,5	— 2,0
Maart	76,1	17,9	—	11,3	12,6	117,9	— 0,6
April	76,1	21,4	—	11,3	12,1	120,9	+ 3,0
Mei	76,1	23,9	—	9,6	8,5	118,1	— 2,8
Juni	76,1	25,0	—	9,6	11,0	121,7	+ 3,6
Juli	76,1	25,5	—	3,5	18,1	123,2	+ 1,5
Augustus	76,0	28,9	—	3,5	6,1	114,5	— 8,7
September	76,0	29,3	—	3,5	5,5	114,3	— 0,2
Oktober	75,9	34,1	—	3,6	11,4	125,0	+ 10,7
November	75,9	34,1	—	6,3	8,6	124,9	— 0,1
December	75,9	35,6	—	7,8	9,0	128,3	+ 3,4

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Inclusief vanaf mei 1963, 1.500 miljoen Belgische frank «tegoeden op het buitenland in FB» bestaande uit certificaten met een looptijd van twee jaar van de Amerikaanse Schatkist, waarvan de waarde uitgedrukt is in Belgische franken.
(b) Inclusief 1.500 miljoen Belgische frank speciale Belgische Schatkistbons (wet van 4 januari 1963. Overeenkomst van 1 februari 1963).
(c) Inclusief 3.375 miljoen Belgische frank speciale Belgische Schatkistbons (wet van 4 januari 1963. Overeenkomst van 1 februari 1963).
(d) Inclusief 1.875 miljoen Belgische frank speciale Belgische Schatkistbons (wet van 4 januari 1963. Overeenkomst van 1 februari 1963).
(e) Inclusief 3.000 miljoen Belgische frank « tegoeden op het buitenland in Belgische frank » bestaande uit certificaten met een looptijd van twee jaar van de Amerikaanse Schatkist, waarvan de waarde uitgedrukt is in Belgische franken.

Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren en commerciële vorderingen op het buitenland oorspronkelijk door de geldscheppende instellingen toegestaan

(miljarden franken)

EINDE MAAND	Kredieten aan bedrijven en particulieren			Commerciële vorderingen op het buitenland			Algemeen totaal
	Gefinancierd door geldscheppende instellingen	Gefinancierd door niet-geldscheppende instellingen	Totaal	Gefinancierd door geldscheppende instellingen	Gefinancierd door niet-geldscheppende instellingen	Totaal	
1960 December	53,0	12,4	65,4	6,2	1,1	7,3	72,7
1961 December	61,2	14,0	75,2	7,3	2,3	9,6	84,8
1962 December	72,9	13,8	86,7	10,8	2,5	13,3	100,0
1963 December (a)	88,8	8,7	97,5	14,5	4,1	18,6	116,1
1964 December	98,2	10,3	108,5	17,0	4,2	21,2	129,7
1965 December	112,5	12,0	124,5	23,0	5,3	28,3	152,8
1966 December	134,7	9,8	144,5	24,5	4,3	28,8	173,3
1967 Maart	136,3	13,0	149,3	24,5	4,7	29,2	178,5
Juni	140,4	15,4	155,8	27,1	5,6	32,7	188,5
September	145,5	13,3	158,8	24,2	7,9	32,1	190,9
December	156,8	13,7	170,5	27,4	7,1	34,5	205,0
1968 Maart	159,3	15,7	175,0	28,5	9,0	37,5	212,5
Juni	166,0	15,2	181,2	32,8	7,6	40,4	221,6
September	166,4	15,9	182,3	34,6	7,2	41,8	224,1
December	181,9	14,1	196,0	42,3	6,2	48,5	244,5
1969 Maart	188,8	15,0	203,8	43,4	7,2	50,6	254,4
Juni	198,1	12,5	210,6	50,5	7,6	58,1	268,7
September	195,4	11,0	206,4	55,3	6,7	62,0	268,4
December	195,5	10,5	206,0	45,3	9,0	54,3	260,3

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Vanaf juni 1963 nieuwe reeks. De niet-geviseerde bankaccepten voor uitvoerverrichtingen werden overgedragen van « Kredieten aan bedrijven en particulieren » naar « Commerciële vorderingen op het buitenland ».

Algemene staat der banken

(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	31 december								Einde kwartaal			
	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1e kwartaal 1969	2e kwartaal 1969	3e kwartaal 1969	4e kwartaal 1969
ACTIEF												
Liquide middelen	30,6	34,0	41,7	51,4	57,5	81,2	92,4	122,2	135,0	174,3	172,2	182,5
Kredieten	148,5	158,5	187,7	206,8	234,0	264,4	306,2	351,1	359,6	382,3	389,7	393,6
aan de overheidssector ..	*90,7*	*88,5*	*97,8*	*102,3*	*115,1*	*127,2*	*144,1*	*157,8*	*158,8*	*172,4*	*176,9*	*180,8*
aan de partikuliere sector	*57,8*	*70,0*	*89,9*	*104,5*	*118,9*	*137,2*	*162,1*	*193,3*	*200,8*	*209,9*	*212,8*	*212,8*
Diversen	20,8	25,6	27,4	31,9	39,2	42,9	46,2	54,5	56,0	60,3	59,9	57,0
waaronder geaccept. wiss.	*14,3*	*17,9*	*18,8*	*21,3*	*26,9*	*28,8*	*29,5*	*32,0*	*33,2*	*34,8*	*32,6*	*29,3*
Totaal ...	**199,9**	**218,1**	**256,8**	**290,1**	**330,7**	**388,5**	**444,8**	**527,8**	**550,6**	**616,9**	**621,8**	**633,1**
PASSIEF												
Deposito's	121,2	131,0	150,3	164,6	189,5	213,1	244,4	281,4	294,3	304,8	306,6	322,6
in Belgische franken :												
— op ten hoogste 1 maand	*68,7*	*73,4*	*83,4*	*91,5*	*100,8*	*109,4*	*120,1*	*130,4*	*132,4*	*138,9*	*129,7*	*137,8*
— depositoboekjes	*14,6*	*17,9*	*27,4*	*33,7*	*40,2*	*46,8*	*57,7*	*69,8*	*73,3*	*73,6*	*73,5*	*71,9*
— op meer dan 1 maand	*28,1*	*29,5*	*27,3*	*30,7*	*36,7*	*41,9*	*50,6*	*57,3*	*62,8*	*62,5*	*69,6*	*78,3*
in deviezen.....	*9,8*	*10,2*	*12,2*	*8,7*	*11,8*	*15,0*	*16,0*	*23,8*	*25,8*	*29,8*	*33,8*	*34,6*
Eigen middelen	11,0	12,9	14,0	16,0	18,4	20,6	23,4	27,5	28,2	31,9	32,0	32,4
Diversen	67,8	74,2	92,6	109,5	122,8	154,8	177,0	218,9	228,1	280,2	283,2	278,1
waaronder :												
geaccepteerde wissels ...	*14,3*	*17,9*	*18,8*	*21,3*	*26,9*	*28,8*	*29,5*	*32,0*	*33,2*	*34,8*	*32,6*	*29,3*
obligaties en kasbons ...	*8,6*	*11,1*	*11,4*	*11,4*	*11,4*	*12,0*	*13,5*	*16,5*	*17,3*	*17,5*	*18,0*	*18,7*
Totaal ...	**199,9**	**218,1**	**256,8**	**290,1**	**330,7**	**388,5**	**444,8**	**527,8**	**550,6**	**616,9**	**621,8**	**633,1**

Bron : Bankcommissie.

Kredieten aan bedrijven en particulieren gespijsd door de depositobanken

Toestand einde maand

(miljarden franken)

MAAND	Disconto handels-papier (a)	Voorschotten		Totaal
		Diverse debiteuren	Prolongaties en voor-schotten op effecten (b)	
1960 December	21,5	26,1	1,2	48,8
1961 December	25,9	30,7	1,2	57,8
1962 December	30,1	38,6	1,3	70,0
1963 December	43,0	45,7	1,2	89,9
1964 December	52,5	50,8	1,1	104,4
1965 December	57,4	60,2	1,3	118,9
1966 December	67,6	68,3	1,2	137,1
1967 December	77,9	82,7	1,5	162,1
1968 December	81,3	110,3	1,7	193,3
1969 Januari	78,9	97,9	1,6	178,4
Februari	78,7	99,7	1,6	180,0
Maart	80,6	100,7	1,6	182,9
April.....	82,0	104,1	1,6	187,7
Mei	81,0	103,7	1,6	186,3
Juni	83,9	102,7	1,6	188,2
Juli	81,4	104,1	1,5	187,0
Augustus	80,7	102,0	1,4	184,1
September	87,2	98,3	1,4	186,9
Oktober	92,2	98,8	1,4	192,4
November	95,7	95,3	1,4	192,4
December	94,4	97,8	1,4	193,6

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Exclusief alle herdisconteerde wissels.
(b) Inclusief de speciale mobiliseringsverrichtingen (koninklijk besluit van 22 maart 1952, *Belgisch Staatsblad* van 23 maart 1952).

Herdiscontering van handelswissels door de depositobanken

Toestand einde maand

(miljarden franken)

MAAND	Bij de N.B.B.	Bij het H.W.I.	Bij de andere parastatale instellingen	Gedeeltelijk totaal	Bij andere herdisconterende instellingen (a)	Algemeen Totaal (b)
1960 December ...	1,9	1,8	2,8	6,5	2,4	8,9
1961 December ...	0,6	2,7	3,6	6,9	3,9	10,8
1962 December ...	1,6	2,5	4,4	8,5	3,6	12,1
1963 December ...	1,2	1,5	6,0	8,7	2,4	11,1
1964 December ...	0,9	3,0	7,1	11,0	2,5	13,5
1965 December ...	1,2	5,5	7,8	14,5	2,9	17,4
1966 December ...	1,5	6,1	9,7	17,3	2,3	19,6
1967 December ...	2,8	9,6	11,6	24,0	2,7	26,7
1968 December ...	6,7	12,9	13,3	32,9	3,7	36,6
1969 Januari	6,0	13,0	13,4	32,4	4,3	36,7
Februari	4,9	12,6	13,9	31,4	4,1	35,5
Maart	6,6	10,8	13,8	31,2	4,3	35,5
April	7,6	10,3	6,5	24,4	4,5	28,9
Mei	11,7	11,0	6,7	29,4	4,6	34,0
Juni	10,5	10,8	6,7	28,0	4,3	32,3
Juli.....	13,7	11,0	7,2	31,9	4,1	36,0
Augustus ...	14,5	10,8	7,2	32,5	3,9	36,4
September .	9,2	10,8	7,4	27,4	4,0	31,4
Oktober	6,5	10,3	7,2	24,0	4,1	28,1
November ..	4,1	9,6	7,4	21,1	4,2	25,3
December ...	3,5	10,1	7,5	21,1	3,9	25,0

Bron : Bankcommissie.

(a) Alleen in Belgische franken.
(b) Deze bedragen zijn niet opgenomen in de rubriek handelswissels van de algemene staat der banken.

Daggeldmarkt

Daggemiddelden

(miljarden franken)

TIJDVAK (a)	Totaal der kapitalen «on call»	Uitgeleende gelden			Opgenomen gelden			
		Depositobanken	Rentenfonds	Andere organismen (b)	Depositobanken	Rentenfonds	H.W.I. (nettoleningen)	Andere organismen (c)
1961	6,0	2,5	1,8	1,7	1,8	—	3,2	1,0
1962	4,2	1,5	0,9	1,7	1,5	—	1,4	1,3
1963	3,6	1,6	0,2	1,8	1,6	0,1	1,1	0,8
1964	4,6	1,9	—	2,7	1,3	0,5	1,7	1,1
1965	5,0	1,8	0,7	2,5	1,4	—	2,4	1,3
1966	4,8	1,9	0,3	2,7	1,2	0,8	1,7	1,1
1967	6,4	2,0	1,1	3,3	1,7	0,3	3,4	1,1
1968	6,6	2,1	1,4	3,0	2,4	—	3,1	1,1
1969	7,2	3,8	—	3,4	1,3	1,8	3,4	0,7
1969 Januari	5,4	1,6	0,5	3,3	2,4	0,2	2,1	0,7
Februari	8,1	4,5	0,1	3,5	2,3	0,2	4,8	0,8
Maart	8,3	4,6	—	3,7	1,8	0,6	3,8	2,1
April	6,7	3,0	—	3,7	1,1	1,0	3,6	1,0
Mei	6,3	3,3	—	3,0	1,4	1,7	2,9	0,3
Juni	6,1	3,6	—	2,5	1,0	1,5	3,4	0,2
Juli	5,0	2,2	—	2,8	1,1	0,9	1,8	1,2
Augustus	6,0	2,4	—	3,6	1,1	2,9	1,8	0,2
September	8,4	5,6	—	2,8	0,6	5,6	1,8	0,4
Oktober	11,0	6,7	—	4,3	0,5	4,7	5,5	0,3
November	7,4	4,0	—	3,4	1,0	2,4	3,6	0,4
December	8,3	4,7	0,1	3,5	1,0	0,4	6,5	0,4

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Sedert de reorganisatie van de geldmarkt, op 17 november 1959, valt het grootste gedeelte van het verhandelde daggeld onder toepassing van het « Protocol opgemaakt met het oog op de deelneming aan de markt van het gewaarborgde daggeld ». Deze tabel vermeldt daarenboven de buiten dit Protocol verhandelde kapitalen.

(b) Sedert 17 november 1959, vermeldt deze rubriek, inzonderheid de A.S.L.K., het Gemeentekrediet, de N.M.B.S. en sedert augustus 1960, diverse geldschieters « buiten Protocol ».

(c) Sedert 17 november 1959, vermeldt deze rubriek inzonderheid de N.D.D., de N.K.B.K., de N.M.K.N.

Voornaamste determinanten van de tendens op de markt van het privaat disconto

Toestand einde maand

(miljarden franken)

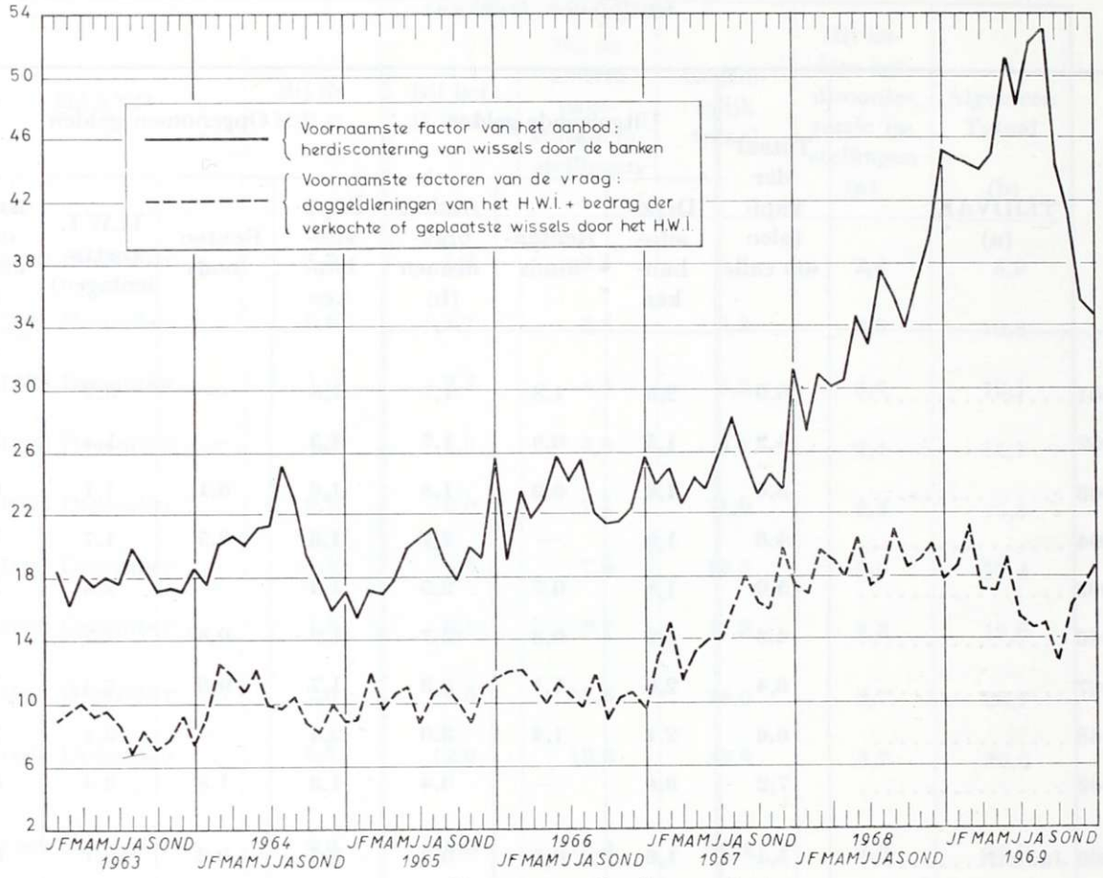

Bronnen : Bankcommissie.
Herdiscontering- en Waarborginstituut.

Bedrijvigheid van het H. W. I.

Daggemiddelden der wissels in omloop
(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Wisselportefeuille van het H.W.I.	3,9	2,4	3,8	4,0	5,0	7,5	7,8	10,2	18,0
waaronder bij de N. B.B. herdisconteerd	*0,4*	*0,8*	*2,5*	*1,9*	*2,4*	*5,5*	*4,0*	*6,8*	*14,3*
Daggeldleningen van het H.W.I.	*3,3*	*1,4*	*1,2*	*1,9*	*2,6*	*1,9*	*3,7*	*3,3*	*3,6*
Omloop der door het H.W.I. verkochte of geplaatste wissels	7,3	7,7	8,4	9,4	8,5	10,5	12,9	17,8	15,0
Totale omloop der wissels verhandeld door het H.W.I.	11,2	10,1	12,3	13,4	13,5	18,0	20,7	28,0	33,0

Bron : Herdiscontering- en Waarborginstituut.

Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren en aan het buitenland, ondergebracht bij de Nationale Bank van België

Toestand einde maand

(miljarden franken)

MAAND	Bank-accepten	Handels-papier	Voor-schotten	Totaal (a)
1960 December	3,3	3,5	—	6,8
1961 December	2,5	2,6	—	5,1
1962 December	6,4	3,7	—	10,1
1963 December	5,7	3,6	—	9,3
1964 December	4,2	2,8	—	7,0
1965 December	9,2	3,1	—	12,3
1966 December	11,2	4,3	—	15,5
1967 Maart	7,4	2,6	—	10,0
Juni	6,3	3,2	—	9,5
September	2,7	2,3	—	5,0
December	7,9	5,8	—	13,7
1968 Maart	4,8	3,3	—	8,1
Juni	7,7	3,9	—	11,6
September	8,7	3,8	—	12,5
December	13,2	12,3	—	25,5
1969 Maart	14,0	11,9	—	25,9
Juni	16,2	14,3	0,2	30,7
September	16,0	15,0	—	31,0
December	10,4	7,9	—	18,3

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Hoofdzakelijk het herdisconto van de banken en van het Herdisconterings- en Waarborginstituut.

Kredieten van de Nationale Bank van België aan de Staat

Overeenkomsten van 14 september 1948, 15 april 1952 en 1 februari 1963
(miljarden franken)

Weekgemiddelde per jaar	Bedrag	Weekgemiddelde per maand	Bedrag
1958	7,4	1969 januari	11,8
1959	8,0	februari	12,2
1960	8,4	maart	15,4
1961	8,0	april	15,1
1962	7,5	mei	15,5
1963	8,3	juni	15,6
1964	8,7	juli	12,6
1965	9,0	augustus	15,0
1966	9,4	september	15,4
1967	6,9	oktober	13,7
1968	8,9	november	8,8
1969	13,8	december	12,9

Bron : Nationale Bank van België.

Evolutie van de voornaamste rentepercentages op de geldmarkt

Toestand einde maand

TIJDVAK	Wisselmarkt			Daggeld (d)	Aanbestedingen van het Rentenfonds
	N.B.B. (a)	H.W.I. (koper) (b)	H.W.I. (makelaar) (c)		
1965	4,75	4,500	5,375	3,17	5,15
1966	5,25	5,200	6,600	3,88	6,15
1967	4,00	3,600	5,100	3,19	4,90
1968	4,50	4,000	6,500	2,84	5,25
1969	7,50	7,500	9,100	5,40	8,75
1969 januari	4,50	4,000	5,700	3,90	5,60
februari	4,50	4,000	6,250	3,16	5,90
maart	5,00	4,500	6,500	3,47	6,20
april	5,50	5,000	6,500	3,75	6,30
mei	6,00	5,500	6,500	4,25	6,45
juni	6,00	5,500	7,700	4,28	6,80
juli	7,00	5,500	7,700	6,39	7,75
augustus	7,00	7,000	9,000	7,10	8,00
september	7,50	7,500	9,400	7,48	8,75
oktober	7,50	7,500	9,750	6,66	8,75
november	7,50	7,500	9,000	6,89	8,75
december	7,50	7,500	9,100	6,07	8,75

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Disconto van de N.B.B. voor geaccepteerde in een bank gedomicilieerde wissels en voor bij de invoer geviseerde bankaccepten.
(b) Disconto voor de aankoop door het H.W.I. voor bij de invoer geviseerde bankaccepten, op ten hoogste 120 dagen.
(c) Disconto voor de niet-geviseerde bankaccepten, op ongeveer 120 dagen, verhandeld door bemiddeling van het H.W.I.
(d) De gemiddelden zijn berekend op grond van het totaal aantal dagen van de periode.

AFDELING II. – KAPITAALMARKT

In 1969 was de algemene stijging der rentetarieven de voornaamste gebeurtenis, zowel op de Belgische geld- als kapitaalmarkt. Het sterke verschil dat in 1968 en in het begin van 1969 tussen de Belgische en internationale tarieven was blijven voortbestaan, veroorzaakte een aanzienlijke netto-uitvoer van kapitalen. Deze nam in omvang toe door een bepaald wantrouwen dat voornamelijk in het buitenland werd verspreid ten aanzien van de soliditeit van de Belgische frank na de Franse devaluatie van 11 augustus. De Overheid ondervond toen moeilijkheden om de financieringsbehoeften te dekken door een beroep te doen op de kapitaalmarkt. Zodra de « Deutsche Mark » werd opgewaardeerd viel er een stijging waar te nemen van de binnenlandse liquiditeiten en de obligatiemarkt ondervond hiervan de gunstige weerslag.

Het totaal uitstaand bedrag aan kredieten van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid steeg van 93,2 miljard in 1968 tot 106,0 miljard in 1969, dit is een stijging met 12,8 miljard of 13,7 %, tegen 16,3 % in 1968 en 1967. Er werd voor een bedrag van 22,5 miljard aan kredieten opgenomen en voor 10,1 miljard afgelost. Het bijzonder hoog niveau van het uitstaand krediet heeft betrekking op verscheidene typen krediet : langlopende investeringskredieten (94,9 miljard), herstelkredieten (0,9 miljard), warrantkredieten (kolenmijnen) door de Staat gewaarborgd (0,08 miljard), handelskredieten (1,8 miljard), uitvoerkredieten (2,7 miljard) en kredieten beheerd voor rekening van de Belgische Staat (5,6 miljard). Er werd voor een bedrag van 31,0 miljard aan kredieten verstrekt die niet werden opgenomen.

De middelen die de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid zich in 1969 op de markt kon verschaffen, waren in hoofdzaak afkomstig van de obligaties in omloop, waarvan het volume met 10,0 miljard is gestegen, van kasbons (+ 3,1 miljard), en van geherdisconteerde handelspapier (+ 5,2 miljard). De middelen in buitenlandse valuta bedroegen 14,2 miljard in 1969, tegen 4,3 miljard in 1968.

De Nationale Kas voor Beroepskrediet verstrekte leningen tot een totaal bedrag van 5,6 miljard, dit is 9,8 % meer dan in 1968, toen een stijging met 25,7 % werd genoteerd. Hun gemiddeld bedrag blijft echter betrekkelijk laag als gevolg van het feit dat het kliënteel van deze instelling onder de middenstand wordt gevonden. Het aantal verstrekte leningen daalde in lichte mate van 12 834 in 1968 tot 12 174 in 1969.

Het totaal bedrag aan hypotheekinschrijvingen lag in 1969 op 71,0 miljard, tegen 61,0 miljard in 1968.

De netto financieringsbehoeften van de Staat liepen van 34,1 miljard in 1968 terug tot 28,1 miljard in 1969. De sterke stijging, naar waarde, van het nationaal produkt had een gunstige invloed op de belastingontvangsten. Bovendien remde de Regering, om conjuncturele redenen, de buitengewone

uitgaven af. In 1969 bedroeg het bruto bedrag der overheidsleningen (Staat, Wegenfonds, parastatale instellingen, intercommunale verenigingen, steden en gemeenten) 84,8 miljard, tegen 65,3 miljard in 1968. Het groeitempo bedroeg dus 30,0 %. In dit bedrag wordt geen rekening gehouden met de permanente uitgifte van kasbons en obligaties, noch met de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid. Het totaal aan aflossingen door de overheidssector (met uitzondering van de steden en de gemeenten) lag op circa 54 miljard, tegen circa 29 miljard in 1968. Het netto beroep van de overheidssector (met uitzondering van de steden en de gemeenten) op openbare leningen vertegenwoordigde een bedrag van circa 31 miljard, dit is circa 5 miljard minder dan in 1968.

De financieringsvraag van deze sector bleef nagenoeg ongewijzigd en hij nam dan ook het grootste gedeelte van de op de kapitaalmarkt aangeboden spaargelden op. De aanzienlijke verbetering van het rendement van de obligaties droeg tot dit resultaat bij.

In 1969 toonde de beurs een vooruitgang, ondanks de monetaire verwarring die tijdens het jaar aan de dag trad. De stijging was echter onregelmatig, want nadat de noteringen gedurende de eerste vijf maanden een stijging vertoonden, daalde zij nadien tot aan het eind van het jaar schoksgewijze. In december echter lag het indexcijfer der Belgische effecten op de beurzen te Brussel en Antwerpen voor de termijnmarkt nog boven dat van 1968, terwijl het voor de contantmarkt in lichte mate lager lag. Op de beurs van Brussel lag het algemeen indexcijfer der Belgische effecten voor de contantmarkt in december 1,1 % hoger dan in 1968 en dat van de nijverheidseffecten 5 %. Beïnvloed door de buitenlandse waarden, daarentegen, en door de houding van de Beurs te New York, liep het indexcijfer van de termijnmarkt met 3,4 % terug. Eind 1969 lag het totaal bedrag van de op de beurs van Brussel verhandelde effecten op 298,7 miljard, tegen 282,2 miljard eind 1968, dit is een stijging met 5,8 %. Over het algemeen echter lag de kapitalisatierente lager dan het jaar tevoren, hoewel zij in België op een hoger niveau bleef liggen dan in de belangrijkste vreemde landen.

De navolgende sectoren traden vooral op de voorgrond : papiernijverheid (+ 76,7 %), staalindustrie (+ 71,2 %), voedingsmiddelennijverheid (+ 44,6 %) en textielnijverheid (+ 35,4 %). De banken speelden een minder in het oog lopende rol als gevolg van de monetaire spanningen die tijdens het jaar aan de dag traden.

De aandelen van in Kongo-Kinshasa gevestigde vennootschappen, die in 1968 een duidelijke stijging hadden te zien gegeven, consolideerden deze stijging in 1969.

De netto uitgiften van aandelen toonden tijdens de eerste tien maanden van 1969 slechts een geringe stijging. Dit zijn de enige tot op heden bekende resultaten.

★

★ ★

Globale besparingen van de particulieren en ondernemingen (a)

(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
I. *Particulieren :*									
Oppotting (b)	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Depositosparen	14,8	8,9	15,0	18,8	21,8	18,8	27,8	25,7	36,9
Sparen door fondsvorming	9,5	8,5	8,0	7,5	7,9	10,8	10,7	12,4	11,5
Sparen in de hypotheek- en huisvestingssectoren	11,3	12,9	14,7	17,8	17,4	24,0	32,8	22,3	27,9
Verweren van effecten	18,0	18,9	13,6	15,9	9,0	21,8	19,6	26,6	35,8
Diverse vorderingen en schulden	— 0,5	— 1,5	— 0,9	— 0,8	— 1,9	— 1,8	— 1,9	— 1,4	— 2,0
Totaal nettobesparingen	*53,1*	*47,7*	*50,4*	*59,2*	*54,2*	*73,6*	*89,0*	*85,6*	*110,1*
Afschrijvingen op woningen	7,6	7,8	8,1	8,8	9,6	10,6	11,8	12,6	*13,8*
Totaal brutobesparingen	*60,7*	*55,5*	*58,5*	*68,0*	*63,8*	*84,2*	*100,8*	*98,2*	*123,9*
II. *Ondernemingen :*									
Private ondernemingen :									
Nettobesparingen	*9,6*	*10,1*	*11,0*	*9,2*	*15,8*	*16,1*	*15,3*	*11,6*	*13,0*
Afschrijvingen	31,1	34,3	35,7	38,7	41,7	47,1	47,7	52,4	60,6
Brutobesparingen	*40,7*	*44,4*	*46,7*	*47,9*	*57,5*	*63,2*	*63,0*	*64,0*	*73,6*
Autonome openbare instellingen :									
Nettobesparingen	*1,3*	*1,7*	*1,5*	*1,3*	*1,7*	*1,7*	*0,5*	*1,8*	*1,8*
Afschrijvingen	2,0	2,2	2,2	2,7	3,1	3,3	3,8	4,7	4,5
Brutobesparingen	*3,3*	*3,9*	*3,7*	*4,0*	*4,8*	*5,0*	*4,3*	*6,5*	*6,3*
Algemeen netto totaal	**64,0**	**59,5**	**62,9**	**69,7**	**71,7**	**91,4**	**104,8**	**99,0**	**124,9**
Algemeen bruto totaal	**104,7**	**103,8**	**108,9**	**119,9**	**126,1**	**152,4**	**168,1**	**168,7**	**203,8**

Bron : Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

(a) De gegevens werden gewijzigd voor de jaren 1959 tot 1966. Zij zijn nog niet beschikbaar voor de jaren 1968 en 1969.
(b) De bedragen werden niet vermeld omdat, in het huidig stadium van het onderzoekingswerk, de absolute bedragen nog niet met voldoende zekerheid kunnen worden berekend voor de sector der particulieren afzonderlijk.

Netto-effectenemissies (a)

(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
Overheid en ondergeschikte besturen	15,6	14,9	8,6	20,3	5,9	11,1	19,0	12,3	25,3
De Republiek Kongo	— 0,5	— 1,5	—	—	—	—	—	—	—
Parastatale kredietinstellingen	11,1	12,1	12,8	12,0(b)	8,8(b)	9,0(b)	14,5(b)	13,2	23,9
Instellingen voor sociale zekerheid	2,3	2,3	1,7	2,7	2,4	3,4	2,4	2,0	2,0
Publieke en intercommunale bedrijfsinstellingen	3,9	— 0,7	— 0,4	1,7	1,8	0,8	3,6	7,4	3,6
Allerlei instellingen (c)	0,6	0,6	0,4	0,3	0,2	0,1	0,3	0,2	0,3
Totaal van de publieke sector	**33,0**	**27,7**	**23,1**	**37,0**	**19,1**	**24,4**	**39,8**	**35,1**	**55,1**
Belgische nijverheids- en handelsvennootschappen	4,1	4,7	5,3	8,0	8,3	8,9	12,5	11,9	11,3
— aandelen (bedrag gestort in speciën)	*2,2*	*4,1*	*3,5*	*4,9*	*4,6*	*6,7*	*5,2*	*7,3*	*7,3*
— bijstortingen	*0,3*	*0,8*	*1,8*	*1,7*	*1,2*	*1,4*	*3,5*	*3,9*	*3,8*
— obligaties	*1,6*	*— 0,2*	—	*1,4*	*2,5*	*0,8*	*3,8*	*0,7*	*0,2*
Belgische financiële vennootschappen	2,5	4,3	2,8	6,2	2,1	5,3	3,9	*5,3*	8,4
— aandelen	*1,1*	*2,4*	*0,7*	*1,8*	*0,7*	*3,0*	*2,0*	*2,4*	*2,8*
— bijstortingen	*0,1*	*0,3*	*0,2*	*0,1*	*0,1*	*0,4*	*0,3*	*0,3*	*0,2*
— obligaties	*0,1*	*— 0,1*	*0,1*	*0,6*	*0,5*	*0,6*	*0,2*	*0,3*	*0,1*
— doorlopende kasbons	*1,2*	*1,7*	*1,8*	*3,7*	*0,8*	*1,3*	*1,4*	*2,3*	*5,3*
In het buitenl. exploiterende vennootschappen	0,7	0,2	— 0,1	—	— 0,3	—	0,5	0,7	0,1
Samenwerk. vennootsch. (deelbewijzen)	0,2	0,6	0,6	0,5	0,9	0,6	0,5	0,9	1,5
Gemeenschappelijke beleggingsfondsen	1,6	2,2	1,2	0,2	0,3	0,1	— 0,7	0,4	0,7
Buitenlandse aandelen en certificaten van buitenlandse effecten	0,9	0,5	0,4	0,3	0,1	0,2	0,3	0,5	0,2
Pandbrieven	—	—	—	—	—	—	0,1	—	0,1
Totaal van de private sector	**10,0**	**12,5**	**10,2**	**15,2**	**11,4**	**15,1**	**17,1**	**19,7**	**22,3**
Algemeen totaal	**43,0**	**40,2**	**33,3**	**52,2**	**30,5**	**39,5**	**56,9**	**54,8**	**77,4**
Intekeningen van particulieren	18,0	18,5	13,4	15,9	9,0	21,8	19,6	26,6	35,8

Bron : Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

(a) De gegevens voor 1968 et 1969 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Met inbegrip van de emissies van de Nationale Investeringsmaatschappij (400 miljoen).
(c) B.R.T., Studiecentrum voor Kernenergie, Nationale Stichting voor de financiering van het Wetenschappelijk Onderzoek.

Emissies van de Belgische handels- en nijverheidsvennootschappen (a)

(miljoenen franken)

JAARTAL	Netto-emissies van aandelen			Verhoging van de obligatie-lening der vennoot-schappen (b)	Totaal der netto-emissies
	Oprichting van vennoot-schappen	Kapitaal-verhoging	Totaal		
1953	529	636	1 165	2 018	3 183
1954	589	2 531	3 120	5 210	8 330
1955	636	4 142	4 778	4 902	9 680
1956	703	3 319	4 022	3 597	7 619
1957	1 217	3 606	4 823	5 864	10 687
1958	648	3 049	3 697	9 223	12 920
1959	897	2 440	3 337	7 980	11 317
1960	1 510	5 035	6 545	6 025	12 571
1961	1 213	2 918	4 131	8 574	12 705
1962	2 193	4 521	6 715	8 095	14 810
1963	1 092	4 192	5 284	6 774	12 058
1964	1 444	8 331	9 775	4 434	14 209
1965	1 425	5 809	7 234	10 570	17 804
1966	1 343	8 382	9 725	6 273	15 998
1967	1 955	8 160	10 115	13 909	24 024
1968	2 202	15 469	17 671	17 103	34 774
1968 (8 maanden) (c)	1 358	9 328	10 686	..	..
1969 (8 maanden) (c)	1 702	6 537	8 239	..	..

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) De gegevens bevatten geen emissies van Kongolese vennootschappen.
(b) Inclusief de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.
Inclusief de private emissies, d.w.z. die welke niet het voorwerp hebben uitgemaakt van een aanbod op de markt.
(c) Voorlopige gegevens.

Netto-uitgiften van aandelen en obligaties van de Belgische nijverheids- en handelsvennootschappen (a)

(duizenden franken)

VOORNAAMSTE SECTOREN	1965	1966	1967 (b)	1968 (b)	1968 — 8 maanden (c)		1969 — 8 maanden (c)	
					(d)	Totaal (e)	(d)	Totaal (e)
Banken	823 680	1 601 539	3 142 418	4 874 100	225 826	225 826	2 614 274	2 614 274
Kleinhandel	88 211	84 884	104 114	177 327	18 895	95 705	341 302	443 215
Groothandel en buitenlandse handel	1 254 900	807 524	824 168	1 435 344	505 534	621 447	385 835	499 313
Metaalverwerkende nijverheid	916 323	561 924	764 108	848 762	481 181	491 930	470 494	491 325
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	637 319	1 247 439	387 725	210 000	10 000	10 000	232 374	232 474
Nijverheid der non-ferrometalen	45 212	3 616	20 854	1 641 635	4 000	9 055	65 020	67 802
Textielnijverheid	207 802	222 896	197 486	249 048	219 606	230 573	99 454	116 647
Voedingsmiddelennijverheid	43 738	205 258	269 389	488 919	232 459	244 313	143 296	152 002
Houtnijverheid	15 079	140 116	40 594	104 014	71 109	79 717	17 798	34 932
Scheikundige nijverheid	684 032	910 313	2 850 796	2 590 775	534 965	541 739	615 317	626 993
Elektriciteit	3 566 505	1 843 158	386 116	3 747 747	3 133 295	3 133 295	649 501	649 501
Gas	342 800	—	—	120 000	120 000	120 000	—	—
Papiernijverheid en grafische bedrijven	306 533	109 428	357 755	121 666	76 073	82 170	47 759	53 922
Transportbedrijf	— 23 448	161 664	131 641	142 401	54 204	75 553	86 036	111 935
Bouwbedrijf	136 554	264 198	149 088	163 989	63 728	116 367	117 012	189 877
Kolennijverheid	— 31 337	--	20	—	—	—	—	—
Cementnijverheid	— 3 085	73 994	155 975	81 216	60 830	63 543	95 371	97 027
Tabaksnijverheid	— 5 692	—	35 000	300	—	—	—	—
Ambacht	66 340	77 471	79 819	148 575	49 085	99 993	34 537	81 597

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) In de statistiek der netto-obligatieuitgiften zijn ook de doorlopende uitgiften begrepen; de terugbetalingen zijn in mindering gebracht.
(b) Voorlopige gegevens.
(c) De doorlopende uitgiften en de terugbetalingen niet inbegrepen.
(d) Naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen.
(e) Het totaal bevat, behalve de netto-emissies der vennootschappen vermeld onder (e) ook deze van de personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid.

Uitgiften van de overheidssector in Belgische franken (a)

(miljoenen franken)

JAARTAL	Bedrag
1962	35 380
1963	27 049
1964	38 085
1965	43 715
1966	46 810
1967	65 100
1968	65 350
1969	84 795

MAAND	Bedrag
1969	
Januari	5 000
Februari	17 250
Maart	3 500
April	9 200
Mei	—
Juni	15 000
Juli	—
Augustus	—
September	2 500
Oktober	24 345
November	3 500
December	4 500

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Leningen van de Staat, de provinciën en de gemeenten, van de instellingen van algemeen nut, zoals de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (met uitzondering van de doorlopende uitgiften en leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid).

Beurs van Brussel

Bedrijvigheid

(gemiddelde per zitting)

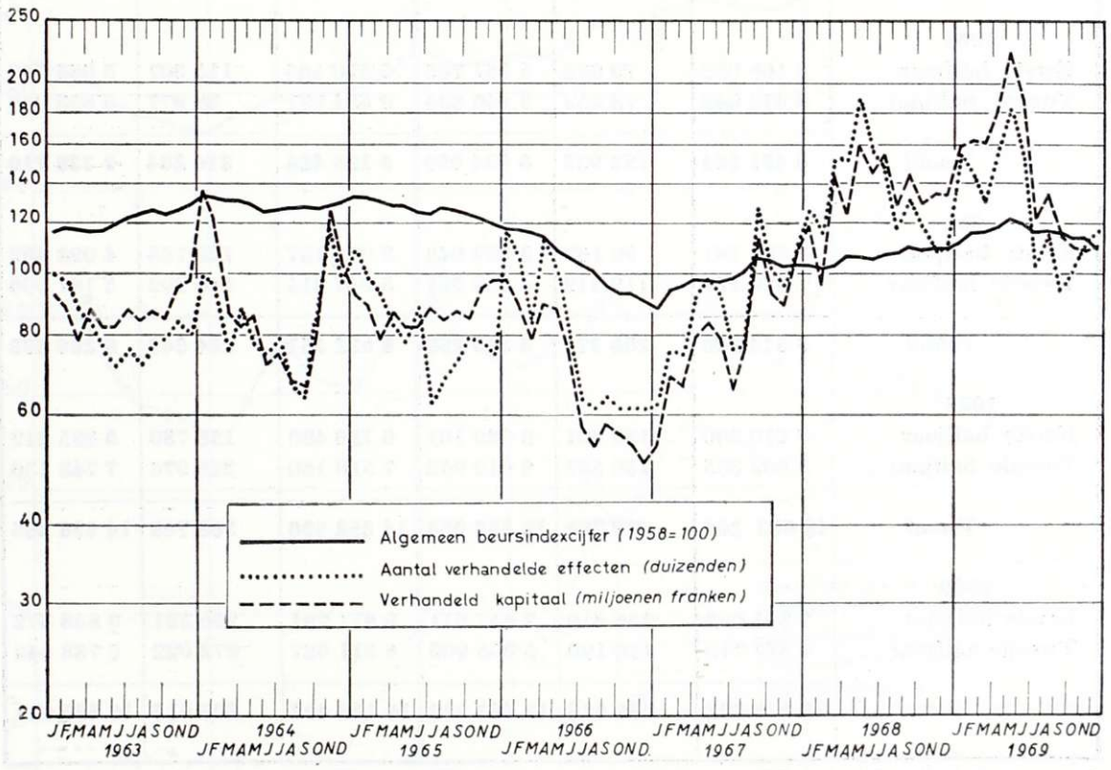

Bron : Beurscommissie te Brussel.

Beurs van Brussel
Omzet

TIJDVAK	Aantal verhandelde effecten			Bedrag der verhandelde kapitalen (duizenden franken)		
	Aandelen	Obligaties	Totaal	Aandelen	Obligaties	Totaal
1962						
Eerste halfjaar ..	9 470 566	81 873	9 552 439	12 321 922	94 533	12 416 455
Tweede halfjaar..	7 509 834	67 926	7 577 760	7 906 969	82 332	7 989 301
Totaal ..	**16 980 400**	**149 799**	**18 130 199**	**20 228 891**	**176 865**	**20 405 756**
1963						
Eerste halfjaar ..	4 751 783	94 355	4 846 138	5 687 254	107 396	5 794 650
Tweede halfjaar ..	4 918 058	84 839	5 002 897	6 465 512	95 358	6 560 870
Totaal ...	**9 669 841**	**179 194**	**9 849 035**	**12 152 766**	**202 754**	**12 355 520**
1964						
Eerste halfjaar ...	5 046 797	83 565	5 130 362	6 654 215	104 179	6 758 394
Tweede halfjaar ..	4 289 433	118 504	4 407 937	5 633 193	160 099	5 793 292
Totaal ...	**9 336 230**	**202 069**	**9 538 299**	**12 287 408**	**264 278**	**12 551 686**
1965						
Eerste halfjaar ...	4 581 543	120 789	4 702 332	6 052 811	187 860	6 240 671
Tweede halfjaar ..	4 308 841	93 693	4 402 534	4 973 648	133 987	5 107 635
Totaal ...	**8 890 384**	**214 482**	**9 104 866**	**11 026 459**	**321 847**	**11 348 306**
1966						
Eerste halfjaar ...	5 108 082	79 683	5 187 765	5 570 435	115 307	5 685 742
Tweede halfjaar ..	3 373 642	73 252	3 446 894	3 554 991	98 977	3 653 968
Totaal ...	**8 481 724**	**152 935**	**8 634 659**	**9 125 426**	**214 284**	**9 339 710**
1967						
Eerste halfjaar ...	3 893 781	96 167	3 989 948	3 975 137	123 755	4 098 892
Tweede halfjaar ..	4 420 479	112 812	4 533 291	5 047 214	140 292	5 187 506
Totaal ...	**8 314 260**	**208 979**	**8 523 239**	**9 022 351**	**264 047**	**9 286 398**
1968						
Eerste halfjaar ...	6 210 900	128 201	6 339 101	6 736 430	158 789	6 895 219
Tweede halfjaar ..	5 862 365	150 587	6 012 952	7 516 160	226 976	7 743 136
Totaal ...	**12 073 265**	**278 788**	**12 352 053**	**14 252 590**	**385 765**	**14 638 355**
1969						
Eerste halfjaar ...	7 301 092	156 819	7 457 911	9 611 781	236 591	9 848 372
Tweede halfjaar ..	4 877 710	128 199	5 005 909	6 511 627	272 022	6 783 649
Totaal...	**12 178 802**	**285 018**	**12 463 820**	**16 123 408**	**508 613**	**16 632 021**

Bron : Beurscommissie te Brussel.

Indexcijfers van de aandelennoteringen op de beurzen van Brussel en Antwerpen

Begin der maand

(1953 = 100)

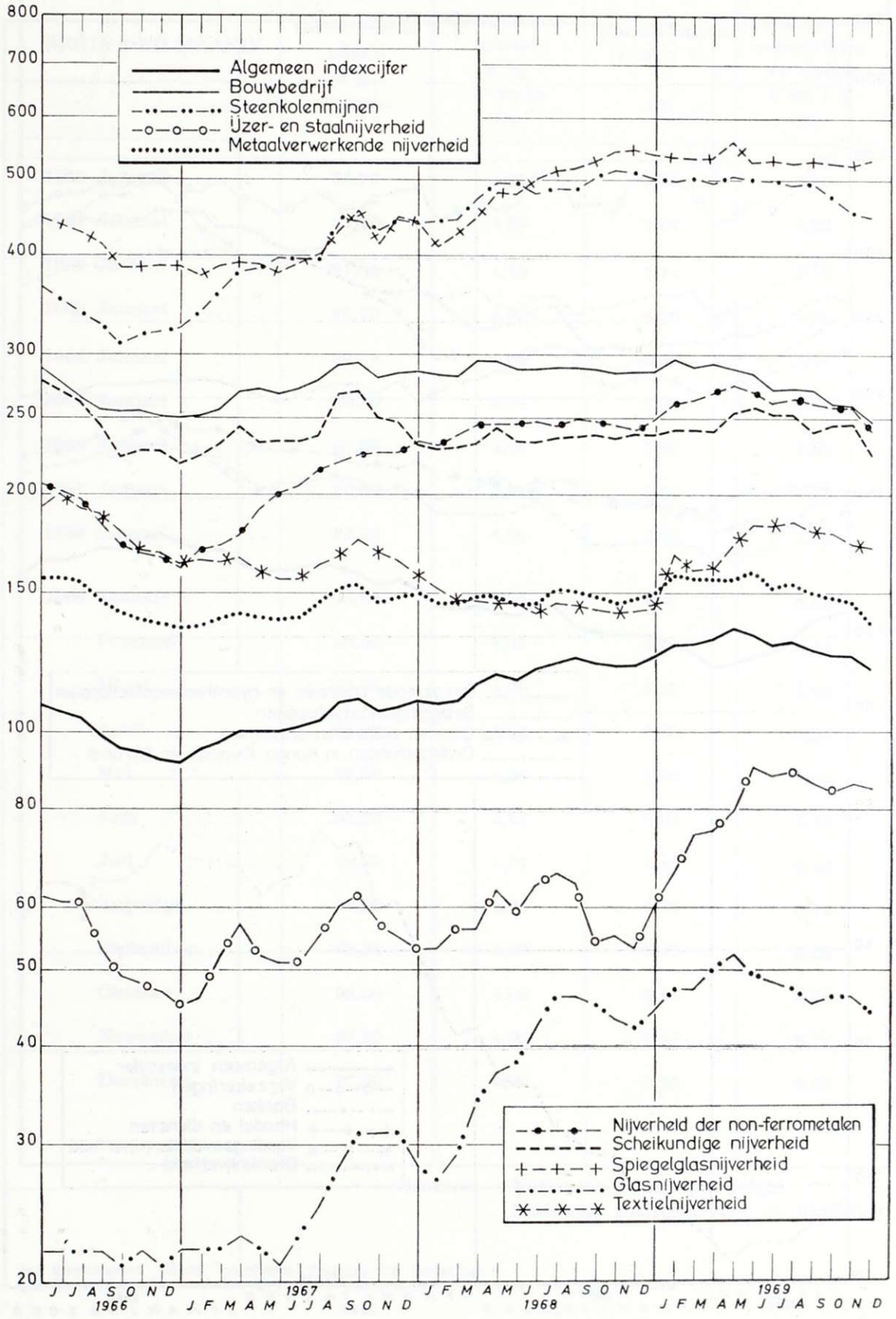

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Indexcijfers van de aandelennoteringen op de beurzen van Brussel en Antwerpen (vervolg)

Begin der maand

(1953 = 100)

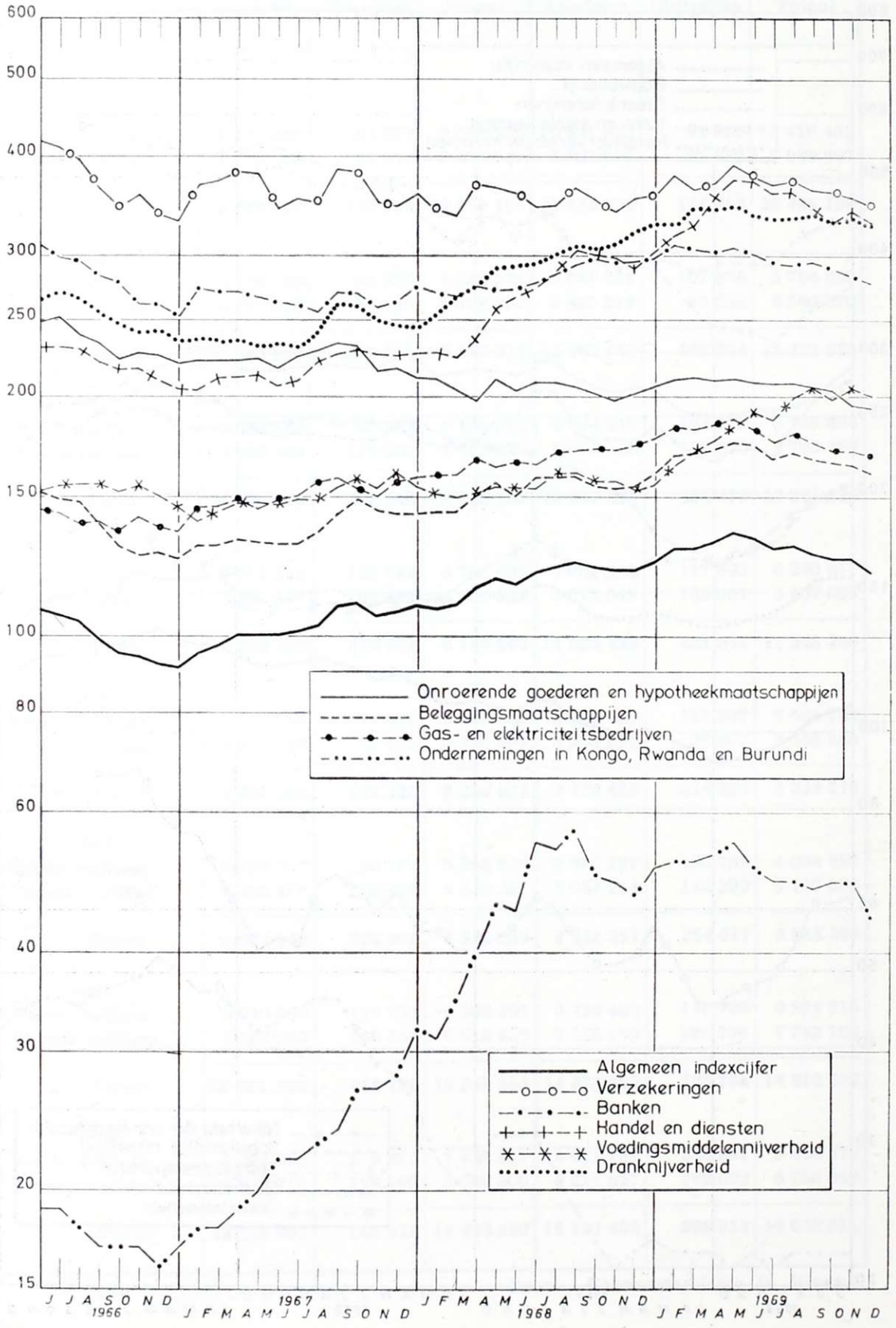

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Rendement van vast rentende waarden op de beurs te Brussel

BEGIN DER MAAND	Notering	Rendement		
	Geünificeerde schuld 4 %, 1e reeks	Geünificeerde schuld 4 %, 1e reeks (a)	Staatsleningen 4 tot 7 % (b)	Leningen van parastatalen en steden 3 tot 7 % (b)
1960 Januari	94,90	4,21	5,21	5,10
1961 Januari	91,20	4,39	6,07	5,80
1962 Januari	91,00	4,40	5,74	5,70
1963 Januari	98,70	4,05	4,96	5,02
1964 Januari	99,10	4,04	5,32	5,21
1965 Januari	98,50	4,06	5,62	5,60
1966 Januari	98,60	4,06	5,66	5,64
1967 Januari	98,20	4,07	5,85	5,84
1968 Januari	98,60	4,06	5,70	5,70
1969 Januari	98,60	4,06	5,58	5,76
Februari	98,60	4,06	5,64	5,81
Maart	98,60	4,06	5,66	5,86
April	98,60	4,06	5,68	5,91
Mei	98,60	4,06	5,90	6,04
Juni	98,20	4,07	5,94	6,18
Juli	98,20	4,07	5,95	6,16
Augustus	98,20	4,07	5,96	6,16
September	98,20	4,07	6,00	6,28
Oktober	98,00	4,08	6,44	6,54
November	97,90	4,09	6,45	6,71
December	97,90	4,09	6,25	6,66

Bronnen : Nationale Bank van België.
Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Rendement alleen berekend volgens de notering.
(b) Vervaldag binnen 5 tot 20 jaar; terugbetaling in veranderlijke annuiteiten.

Uitgiften en rendement van de leningen uitgegeven door middel van openbare inschrijving door de openbare besturen en de instellingen van openbaar nut

Leningen in Belgische franken

DATUM VAN UITGIFTE EN EMITTERENDE INSTELLING	Duur (aantal jaren)	Nominale rentevoet (%)	Rendement voor de intekenaars in % (voorheffing niet afgehouden)	Uitgegeven bedrag (miljoenen franken)
8 januari 1968 ..... (Stad Gent)	12	6,75	6,97 (12 jaar)	1 000
11 januari 1968 ..... (N.K.B.K.)	12	6,75	6,93 (12 jaar)	500
7 februari 1968 ..... (Belg. Staat)	10	6,75	6,82 (10 jaar)	10 000
20 maart 1968 ..... (Interc. Autow. E-3)	12	6,75	6,88 (12 jaar)	5 000
16 april 1968 ..... (N.M.B.S.)	15	6,75	6,78 (15 jaar)	2 500
13 mei 1968 ..... (Stad Antwerpen)	15	6,75	6,78 (15 jaar)	2 000
13 mei 1968 ..... (Stad Luik)	15	6,75	6,78 (15 jaar)	1 000
17 juni 1968 ..... (Belg. Staat)	7 of 15	6,50 (a) 6,75 (b)	6,59 (7 jaar) 6,70 (15 jaar)	10 000
9 september 1968 ..... (Belg. Staat)	6 of 12	6,50 (c) 6,75 (b)	6,60 (6 jaar) 6,72 (12 jaar)	8 665
9 september 1968 ..... (Belg. Staat)	12	6,75	6,84 (12 jaar)	12 185
24 oktober 1968 ..... (R.T.T.)	14	6,75	6,86 (14 jaar)	4 500
2 december 1968 ..... (Wegenfonds)	15	6,75	6,86 (15 jaar)	8 000

(Vervolg op volgende bladzijde)

Uitgiften en rendement van de leningen uitgegeven door middel van openbare inschrijving door de openbare besturen en de instellingen van openbaar nut (vervolg)

Leningen in Belgische franken

DATUM VAN UITGIFTE EN EMITTERENDE INSTELLING	Duur (aantal jaren)	Nominale rentevoet (%)	Rendement voor de intekenaars in % (voorheffing niet afgehouden)	Uitgegeven bedrag (miljoenen franken)
9 januari 1969 ..... (Interc. Autow. E-3)	12	6,75	6,99 (12 jaar)	5 000
17 februari 1969 ..... (Belg. Staat)	6 of 13	6,50 (c) 6,75 (b)	6,71 (6 jaar) 6,88 (13 jaar)	5 650
17 februari 1969 ..... (Belg. Staat)	11 j. 6 m. 22 d.	6,75	6,93 (11 j. 6 m. 22 d.)	11 600
20 maart 1969 ..... (N.M.B.S.)	8 of 15	6,75	6,88 (8 jaar) 7,07 (15 jaar)	3 500
28 april 1969 ..... (Wegenfonds)	12	7,00	7,19 (12 jaar)	9 200
16 juni 1969 ..... (Belg. Staat)	6 of 12	7,00 (c) 7,25 (b)	7,21 (6 jaar) 7,34 (12 jaar)	9 450
16 juni 1969 ..... (Belg. Staat)	18	7,50	7,55 (18 jaar)	5 550
1 september 1969 ..... (Interc. Autow. E-5)	15	5,00	lotenlening (15 jaar)	2 000
9 september 1969 ..... (N.K.B.K.)	6	7,10	7,45	500
13 oktober 1969..... (Belg. Staat)	5 j. 6 m. of 11 j. 6 m.	8,00 (d) 8,25 (e)	8,13 (5 j. 6 m.) 8,51 (11 j. 6 m.)	24 345
24 november 1969 ..... (R.T.T.)	12	8,25	8,44	3 500
10 december 1969 ..... (Stad Luik)	14	8,25	8,64	1 000
10 december 1969 ..... (Stad Antwerpen)	14	8,25	8,64	2 000
15 december 1969 ..... (N.M.K.N.)	11	8,25	8,45	1 500

Bron : Rentenfonds.

(a) Eerste 7 jaren.
(b) Laatste jaren.
(c) Eerste 6 jaren.
(d) Eerste 5 jaren en 6 maanden.
(e) Laatste 6 jaren.

Uitgiften en rendement van de leningen op lange en halflange termijn van de openbare besturen en de instellingen van openbaar nut

Leningen in vreemde valuta's (a)

DATUM VAN HET BESLUIT EN EMITTERENDE INSTELLING (b)	Looptijd	Nominale rentevoet (%)	Gemiddeld rendement bij de uitgifte	Uitgegeven bedrag (miljoenen eenheden vreemde valuta's)
12 juli 1961 ..... (N.M.B.S.)	2, 3 en 4 jaar	5,00	5,00 (c)	U.S. $ 3
12 juli 1961 ..... (N.M.B.S.)	15 jaar	5,25	5,32 (c)	U.S. $ 20 of D.M. 80
3 oktober 1961 ..... (Sabena)	20 jaar	4,75	4,92	Fl. P.B. 22
14 november 1961 ..... (Belg. Staat)	3 jaar	5,50	5,61 (c)	U.S. $ 30
28 november 1961 ..... (Belg. Staat)	15 jaar	5,50	5,88	U.S. $ 25
12 december 1961 ..... (Sabena)	20 jaar	5,00	5,06	Flux. 250
27 maart 1962 ..... (Belg. Staat)	15 jaar	5,25	5,55	U.S. $ 30
10 mei 1963 ..... (Belg. Staat)	3, 4 en 5 jaar	4,875	4,97 (c) (d)	U.S. $ 20
20 september 1963..... (Belg. Staat)	35 maanden	5,00	5,24 (d)	U.S. $ 11
31 augustus 1964..... (Belg. Staat)	35 maanden	5,25	5,60 (d)	U.S. $ 16,5
29 januari 1965 ..... (Sabena)	7 j. 6 m.	5,00-5,125 5,25-5,50	5,17	U.S. $ 8
20 mei 1965 ..... (R.T.T.)	5 jaar	6,00	6,00	U.S. $ 20
6 januari 1966 ..... (Sabena)	8 jaar	5,75	5,83	U.S. $ 7,2
31 januari 1966 ..... (Sabena)	5 jaar	5,375-5,50	5,50	U.S. $ 7,7

Bron : Nationale Bank van België.

(a) Er zijn geen leningen in vreemde valuta's voor de jaren 1967, 1968 en 1969.
(b) De juiste uitgiftedatum van de leningen in vreemde valuta's is over het algemeen niet gekend. Meestal echter wordt een lening uitgegeven of opengesteld, korte tijd nadat het betrokken besluit werd uitgevaardigd.
(c) Het rendement bij de uitgifte van deze leningen is berekend op hun langste looptijd.
(d) Deze leningen zijn vrijgesteld van alle huidige en toekomstige belastingen of taksen ten bate van de Belgische Staat, de provincies of de gemeenten.

Verrichtingen van het Rentenfonds

Toestand einde jaar

OMSCHRIJVING	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Financiering der verrichtingen (miljoenen franken) :									
— Daggeld	—	—	877	—	—	1 563	—	1 256	631
— Certificaten van het Rentenfonds	10 996	6 440	6 549	7 357	5 884	4 524	6 348	8 892	8 377
— Voorschotten van de N.B.B. ...	—	589	600	389	—	320	—	—	—
Totaal ...	**10 996**	**7 029**	**8 026**	**7 746**	**5 884**	**4 933**	**6 424**	**8 972**	**9 008**
Effectenportefeuille (miljoenen franken):									
— Bedrag (a)	6 892	7 759	8 383	6 827	6 299	6 426	5 943	7 959	7 833
— Schatkistcertificaten : reeks B.....	1 086	2 226	2 711	4 099	2 728	3 269	3 560	5 124	4 654

Bron : Rentenfonds.

(a) Nominale waarde.

Evolutie van het bedrag der hypothecaire inschrijvingen

(miljoenen franken)

JAARTAL	Bedrag der inschrijvingen
1962	36 302
1963	39 969
1964	47 134
1965	46 625
1966	54 115
1967	58 869
1968	61 025
1969	70 950

Bron : Nationale Bank van België.

Algemene Spaar- en Lijfrentekas

Algemene staat van de beleggingen

(miljoenen franken)

OBJECT OF FINANCIERINGSVORM	Nieuwe verrichtingen in		Uitstaande op 31 december (a)	
	1968 (b)	1969 (b)	1968 (g)	1969 (b) (g)
Krediet aan de Staat	2 181,2	4 069,1	29 969,1	31 250,1
Krediet aan Kongo (c)	—	0,1	174,4	174,5
Provinciën, steden en gemeenten, Gemeentekrediet van België	197,5	—	2 947,1	2 840,6
Krediet aan de sociale zekerheid (d)	2 292,6	1 925,6	17 010,1	16 883,2
Vervoer en verkeer	1 046,3	2 182,8	6 573,9	8 269,4
Waterbedeling	297,5	392,0	2 668,1	2 977,4
Industrieel krediet	4 725,7	5 761,1	27 707,6	30 115,4
Kernenergie	—	—	316,0	223,7
Wetenschappelijk onderzoek en Universiteiten	782,6	2 007,7	3 965,5	5 812,1
Hypothecair krediet	6 316,7	8 129,7	36 480,0	41 742,0
Beleningen	6,2	14,9	10,1	18,0
Krediet aan de volkshuisvesting	6 477,0	7 130,7	48 044,0	51 944,3
Landbouwkrediet	1 868,3	1 559,5	8 250,3	8 898,4
Ambachts- en beroepskrediet	620,1	1 357,2	2 715,4	3 686,4
Krediet aan schippers en vissers	280,5	358,3	2 170,2	2 205,6
Div. kredieten in de vorm van disconto (e)	41,5	52,1	613,4	440,9
Openbare kassen van lening	4,5	—	60,3	58,1
Werken ten voordele van de invaliden	159,6	215,0	940,8	1 072,1
Diverse effecten met Staatswaarborg	10,0	10,0	187,8	188,7
Persoonlijke leningen en leningen op afb.	138,0	491,2	126,7	460,3
Totaal...	**27 445,8**	**35 657,0**	**190 930,8**	**209 231,2**
Kortlopende beleggingen (f)	5 573,0	2 349,0	19 639,7	16 258,4
Totaal...	**33 018,8**	**38 006,0**	**210 570,5**	**225 489,6**

Bron : Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

(a) Met inbegrip van de vervallen waarden waarvan de inning, de consolidatie of de hernieuwing geschieden in de loop van het volgend boekjaar.
(b) Inclusief de voorlopige verrichtingen.
(c) Nog verschuldigd saldo op de vroegere Koloniale Schuld, omgezet in obligaties van het Belgisch-Kongolees Fonds voor Delging en Beheer (wet van 23 april 1965).
(d) Dotatiefonds voor de Financiering van de Oorlogspensioenen, Nationale Kas voor Rust- en Overlevingspensioenen, Fonds voor de Beroepsziekten.
(e) Exclusief de discontoverrichtingen ingedeeld onder de rubrieken « Hypothecair krediet », « Ambachtskrediet en beroepskrediet », « Industrieel krediet » en « Krediet aan schippers en vissers ».
(f) Schatkistcertificaten en certificaten van het Rentenfonds, bankaccepten en daggeldleningen.
(g) Rekening gehouden met de bestemming van de delging van effecten in voorraad bij de oprichting van het « Reservefonds » voor waardevermindering van de effectenvoorraad.

Algemene Spaar- en Lijfrentekas

Evolutie van het particuliere sparen

(duizenden franken)

TIJDVAK	Verschil (a)	Gekapitaliseerde interesten	Globaal tegoed (b)
1961			
Eerste halfjaar	1 288 836		
Tweede halfjaar	1 925 595		
Totaal ...	**3 214 431**	2 531 982	84 633 260
1962			
Eerste halfjaar	2 772 636		
Tweede halfjaar	2 504 514		
Totaal...	**5 277 150**	2 743 778	92 654 188
1963			
Eerste halfjaar	980 027		
Tweede halfjaar	1 620 427		
Totaal ...	**2 600 454**	2 725 815 (d)	97 980 457 (d)
1964			
Eerste halfjaar	—588 573		
Tweede halfjaar	2 060 171		
Totaal ...	**1 471 598**	2 942 839 (d)	102 394 894 (d)
1965			
Eerste halfjaar	2 842 688		
Tweede halfjaar	2 398 046		
Totaal ...	**5 240 734**	3 204 228 (d)	112 193 881 (d)
1966		1 354 025 (e)	
Eerste halfjaar	1 557 953		
Tweede halfjaar	3 071 687		
Totaal ...	**4 629 640**	3 498 549 (d)	120 322 070 (d)
1967			
Eerste halfjaar	2 159 402		
Tweede halfjaar	4 909 271		
Totaal ...	**7 068 673**	3 745 805 (d)	131 136 548 (d)
1968			
Eerste halfjaar	2 644 088		
Tweede halfjaar	4 559 336		
Totaal ...	**7 203 424**	3 957 227 (d)	142 297 199 (d.)
1969			
Eerste halfjaar	1 143 843		
Tweede halfjaar	2 367 698		
Totaal ...	**3 511 541**	4 595 831 (d)	150 404 571 (c,d)

Bron : Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

(a) Overschot der stortingen op de terugbetalingen.
(b) Toestand per 31 december van elk jaar, gekapitaliseerde interesten inbegrepen.
(c) Geraamde gegevens.
(d) Voorheffing afgehouden.
(e) Verdeling van een gedeelte van het reservefonds van de Spaarkas en van de Verzekeringskas.

Stortingen en terugbetalingen op particuliere spaarboekjes bij de Spaarkas

(miljoenen franken)

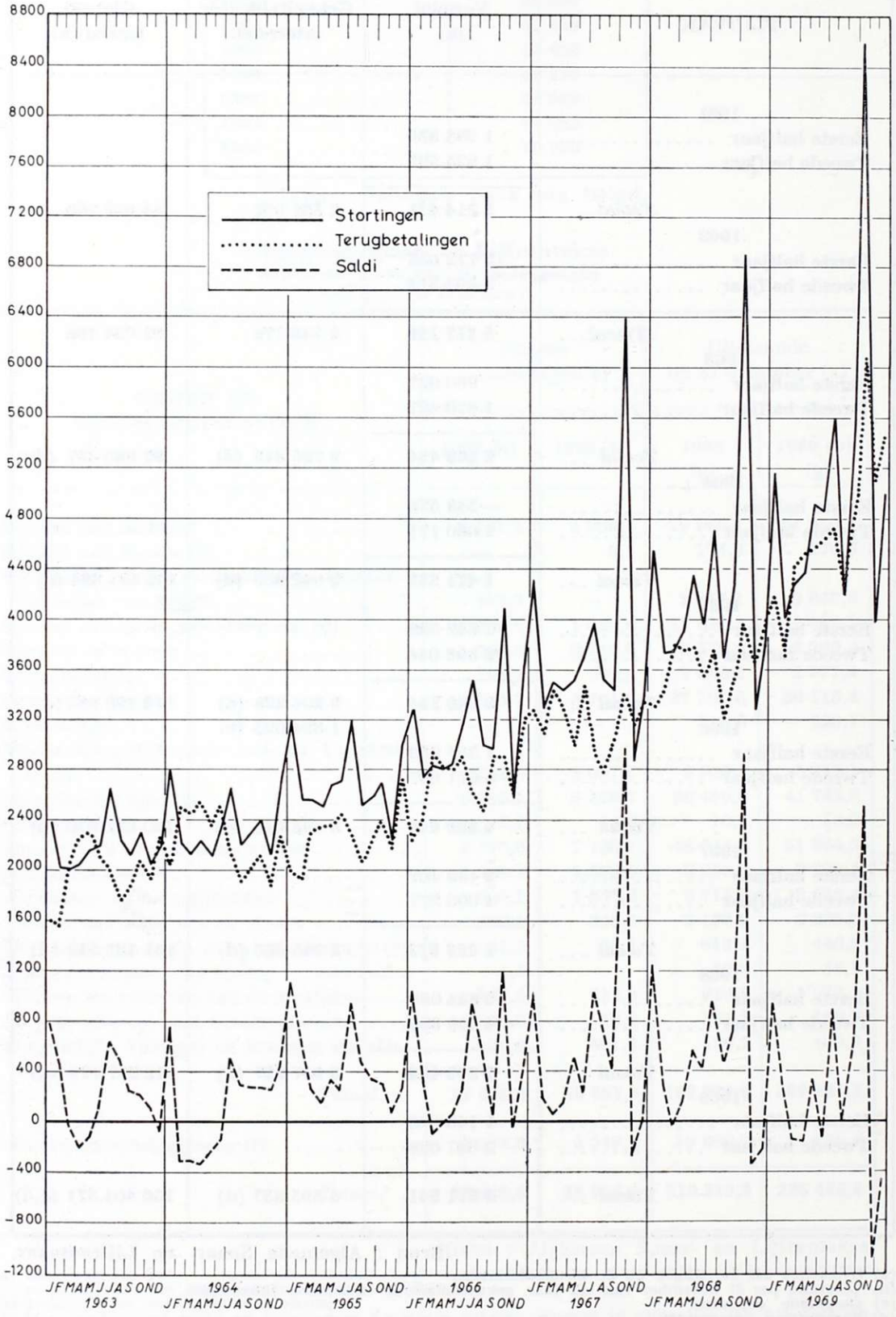

Bron : Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

Nationale Kas voor Beroepskrediet

Verleende kredieten (miljoenen franken)		Verdeling van de verleende kredieten per bedrijfstak (in % van het totaal)		
JAARTAL	Bedrag	BEDRIJFSTAK (a)	1968	1969
1955	1 126	Groot- en kleinhandel	21,74	20,40
1956	1 234	Voedingsmiddelennijverheid	15,21	15,75
1957	898	Textielnijverheid	0,88	0,94
1958	1 025	Confectienijverheid	1,97	2,59
1959	1 363	Houtnijverheid	2,70	2,94
1960	2 224	Bouwnijverheid	12,21	13,00
1961	2 414	Metaalverwerkende nijverheid	5,06	4,66
1962	2 811	Ledernijverheid	0,55	0,44
1963	3 391	Verschillende nijverheden	4,15	4,00
1964	2 738	Transport	8,32	9,13
1965	3 075	Vrije beroepen	11,38	10,07
1966	3 546	Landbouw, kweek en visvangst	2,04	2,70
1967	4 043	Diensten	4,39	3,98
1968	5 081	Andere bedrijfstakken	9,40	9,40
1969	5 592			
		Totaal	**100,00**	**100,00**

Bron : Nationale Kas voor Beroepskrediet.

(a) Sinds 1965 werden een aantal nieuwe bedrijfstakken in de statistiek ingelast.

HOOFDSTUK IV

VERZEKERINGEN

Sedert enkele jaren heeft het verzekeringswezen zich in de geïndustrialiseerde landen ontwikkeld tot een belangrijk bestanddeel van de economische en sociale structuur. Op de Belgische markt zijn bijna tweehonderd verzekeringsondernemingen werkzaam en meer dan tweehonderd verschillende maatschappijen zijn ingeschreven bij de beroepsvereniging.

In 1968 ontvingen deze maatschappijen gezamenlijk voor 36 miljard premies (herverzekering niet inbegrepen), dit is een toeneming van nagenoeg 10 % tegenover het jaar tevoren; in 1967 bedroeg de toeneming 8 %. De jaarlijkse stijging van de geïnde premies overtreft gevoelig de groei van het bruto nationaal produkt zodat de economische betekenis van de verzekering van jaar tot jaar proportioneel toeneemt.

De aangroei van het globaal incasso der maatschappijen is ongelijkmatig verdeeld over de verschillende takken van verzekeringen. Het grootste deel der geïnde premies is afkomstig van de autoverzekeringen (alle afdelingen) en bedraagt 12,2 miljard frank, gevolgd door de leveringsverzekeringen met 11,1 miljard; enkele jaren terug waren de inkomsten uit die laatste verzekeringstak steeds de belangrijkste. De derde belangrijkste tak komt op een veel lager niveau, het is de brandverzekering met 4,2 miljard premieontvangsten, gevolgd door de verzekering tegen arbeidsongevallen met 3,6 miljard en ten slotte de overige verzekeringen tegen ongevallen met 3,4 miljard frank.

De problemen waarmee de autoverzekering heeft af te rekenen, hebben in 1969 opnieuw de aandacht van de Overheid gevraagd : een koninklijk besluit van 24 december 1968 (*Belgisch Staatsblad* van 7 januari 1969) en een tweede, van 8 april 1969 (*Belgisch Staatsblad* van 17 april 1969) leggen nieuwe maatregelen op de toelating van en de controle op de ondernemingen die de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen uitoefenen. Ten slotte publiceert het koninklijk besluit van 28 april 1969 (*Belgisch Staatsblad* van 9 mei 1969) de lijst der verzekeringsondernemingen die de machtiging bekomen hebben tot het afsluiten van de hierboven genoemde verzekeringen.

Wat de verzekering van de burgerlijke aansprakelijkheid betreft, stelde men voor 1968 reeds een verhoging vast van 14,3 % bij het totaal der geïnde

premies, daarentegen bedroeg de globale toeneming van het bedrag der betaalde sinisters slechts 5,7 % doch voor de personenwagens beliep de aangroei 6,9 %.

Dank zij de verhoging van de tarieven was er een aanmerkelijke verbetering waar te nemen in de verhouding tussen de uitgegeven premiekwitanties en het bedrag der betalingen voor sinisters in 1968, verbetering die vooral merkbaar was bij de personenwagens waar de verhouding steeg van 1,77 tot 1,97; bij de vijf overige categorieën van voertuigen steeg ze minder, nl. van 1,60 tot 1,62.

Wat de tweede belangrijkste klasse van verzekeringen betreft, de levensverzekering, dient men vanaf 1 januari 1969 rekening te houden met de nieuwe sterftetafels waarop de berekening van de premies zijn gesteund. Men stelt namelijk vast dat met de vroegere premieberekeningen de wiskundige reserves — of wat men zou kunnen noemen het « gemeenschappelijk bezit » van de verzekerden, aangelegd door de verzekeringsmaatschappij om haar contractuele verbintenissen in alle gevallen te kunnen nakomen — veel sneller toenamen dan normaal nodig was. In vier jaar tijd stegen de wiskundige reserves van de Belgische vennootschappen met 41 % en op 1 januari 1969 bedroegen die reserves voor alle maatschappijen in België werkzaam 88,7 miljard frank.

De herstructurering van de levensverzekering had tot gevolg dat de premies van de gewone contracten met 10 tot 15 % daalden. De statistische gegevens voor 1968 dragen trouwens reeds de sporen van die tariefvermindering daar het totaal bedrag der geïnde premies slechts met 2,2 % steeg tegenover een toeneming van 5,8 % in 1967. Het zijn vooral de groepsverzekeringen die deze kleinere toeneming hebben in de hand gewerkt en dit kwam door het feit dat veel firma's de toepassing van de nieuwe tarieven hebben afgewacht vooraleer een nieuw contract af te sluiten.

Het te vereffenen saldo der hypothecaire leningen dat in 1966 aangroeide met 16 % en in 1967 met 13 %, steeg in 1968 nog met 9,6 %. Het aandeel van de hypothecaire leningen met tussenkomst in het totaal der toegestane leningen neemt nog af van jaar tot jaar en dit vooral wegens de hogere kosten die deze soort kenmerken : hun aandeel bedroeg nog 1,96 % in 1968, tegenover 2,02 % het jaar tevoren.

De overige verzekeringstakken, o.m. die van brand en ongevallen, staan nog niet onder overheidscontrole zodat hierover weinig gegevens beschikbaar zijn.

★

★ ★

Levensverzekeringen (a)

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	Geïnde premiën				Wiskundige reserves (b)			
	1965	1966	1967	1968	1965	1966	1967	1968
Belgische vennootschappen	7 778	8 978	9 429	9 559	54 103	59 186	64 062	69 220
Buitenlandse vennootschappen	2 219	2 387	2 591	2 724	15 418	16 492	17 707	19 518

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Omvat de reserves voor te regelen sinisters, de reserves voor deelneming in de winsten, de verdelingsfondsen, alsook de reserves voor contracten onderschreven in vreemde munt.

Levensverzekeringen

Waarden tot dekking van de wiskundige reserves (a)

(miljoenen franken)

AARD DER WAARDEN	1965	1966	1967	1968
Belgische vennootschappen :				
Belgische overheidseffecten, effecten door de Belgische Staat gewaarborgd, effecten van Kongolese vennootschappen (b)	6 675,6	7 508,6	7 720,4	8 436,6
Obligaties, Gemeentekrediet, Nijverheidskrediet, N.M.B.S., N.M.K.N., Belgische provincies en gemeenten.....	9 412,1	10 025,4	11 526,4	12 853,1
Obligaties van Belgische vennootschappen	10 822,3	11 439,6	11 852,9	11 982,2
Aandelen van Belgische vennootschappen	3 202,4	3 253,0	3 530,1	3 986,1
Leningen van vreemde staten	1 938,8	2 182,5	29,1	26,7
Leningen van internationale instellingen			906,7	1 175,1
Leningen van buitenlandse vennootschappen			233,9	536,2
Aandelen van buitenlandse vennootschappen			1 059,7	1 291,5
Polisbeleningen	1 635,2	1 879,3	2 052,4	2 207,8
Onroerende goederen	4 181,1	5 084,0	6 212,9	7 230,4
Hypothecaire leningen	15 370,7	16 747,1	18 150,2	19 200,1
Speciën en diversen	1 136,6	1 334,0	1 520,5	1 473,1
Gemeenschappelijke Beleggingsfondsen	56,3	47,9	55,5	78,8
Buitenlandse vennootschappen :				
Belgische overheidseffecten, effecten door de Belgische Staat gewaarborgd, effecten van Kongolese vennootschappen (b)	3 952,2	4 307,3	4 667,7	4 988,0
Obligaties, Gemeentekrediet, Nijverheidskrediet, N.M.B.S., N.M.K.N., Belgische provincies en gemeenten.....	2 423,9	2 518,6	2 760,9	2 941,0
Obligaties van Belgische vennootschappen	691,8	815,7	870,3	948,1
Aandelen van Belgische vennootschappen	756,1	669,1	711,8	843,1
Leningen van vreemde staten	356,4	418,3	84,4	69,4
Leningen van internationale instellingen			232,6	269,2
Leningen van buitenlandse vennootschappen			40,4	157,5
Aandelen van buitenlandse vennootschappen			215,8	231,1
Polisbeleningen	561,4	586,6	619,5	637,9
Onroerende goederen	2 353,5	2 468,4	2 619,7	2 725,5
Hypothecaire leningen	4 442,9	4 841,5	5 241,3	5 644,4
Speciën en diversen	117,8	137,8	161,7	34,5
Gemeenschappelijke Beleggingsfondsen	28,8	27,1	18,9	28,1

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Vanaf 1967 zijn de effecten van Kongolese vennootschappen opgenomen in de rubriek « Leningen van internationale instellingen ».

Kapitalisatieverrichtingen (a)

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968
Geïnde premiën	**58,4**	**63,6**	**103,7**	**70,1**
Nominale waarde der onderschreven contracten :				
Zuivere kapitalisatie	1 282,1	1 306,0	1 283,9	1 298,6
Bouwkapitalisatie	41,9	38,4	34,7	28,1
Totaal ...	**1 324,0**	**1 344,4**	**1 318,6**	**1 396,8**
Wiskundige reserves :				
Zuivere kapitalisatie	721,0	698,3	609,5	555,8
Bouwkapitalisatie	34,2	32,6	29,9	25,1
Totaal ...	**755,2**	**730,9**	**639,4**	**580,9**
Waarborg	9,3	9,6	10,1	10,4
Algemeen totaal ...	**764,5**	**740,5**	**749,5**	**591,3**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.

Kapitalisatieverrichtingen (a)

Waarden tot dekking van de wiskundige reserves

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968
Effecten van vreemde staten en internationale instellingen	—	—	1,4	1,2
Belgische overheidseffecten en waarden door de Staat gewaarborgd	97,3	89,7	83,2	74,2
Effecten van de Kongolese vennootsch. (b)	2,2	1,1	—	—
Obligaties parastatale instellingen	35,0	43,8	51,7	46,4
Obligaties provincies en gemeenten	4,6	4,4	2,9	3,5
Obligaties Belgische vennootschappen	0,1	0,3	0,8	0,3
Aandelen Belgische vennootschappen	3,3	3,3	3,1	3,5
Onroerende goederen	78,1	74,1	76,0	70,7
Hypothecaire leningen	553,0	556,0	471,8	419,9
Polisbeleningen	2,7	3,3	3,0	2,5
Speciën	0,1	0,1	0,1	0,1
Diversen (c)	2,7	1,3	1,2	1,5
Totaal ...	**779,1**	**777,4**	**695,2**	**623,8**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Effecten van de lening uitgegeven door het Belgisch-Kongolees Fonds voor Delging en Beheer. Vanaf 1967 zijn deze effecten opgenomen in de rubriek « Effecten van vreemde Staten ».
(c) De onder de rubriek *Diversen* opgenomen waarden bestaan hoofdzakelijk uit niet-afgeloste aanwervingskosten.

Hypothecaire leningen (a)

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968
Hypothecaire leningen met tussenkomst :				
Nominale waarde der leningen	**1 437,0**	**1 593,7**	**1 783,3**	**1 901,9**
Reconstitutiefonds	203,5	212,6	214,8	233,7
Waarborg	3,2	3,3	3,9	4,0
Totaal ...	**206,7**	**215,9**	**218,7**	**237,7**
Hypothecaire leningen zonder tussenkomst :				
Te vereffenen saldo	**67 088,2**	**77 694,3**	**88 085,1**	**96 546,7**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.

Hypothecaire leningen met tussenkomst (a)

Waarden tot dekking van de wiskundige reserves

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967	1968
Belgische overheidseffecten	28,2	29,5	27,7	30,2
Obligaties parastatale instellingen	8,4	9,7	12,9	13,4
Buitenlandse effecten		—	—	—
Internationale instellingen	—	—	0,3	0,3
Kongolese waarden (b)	0,3	0,3	—	—
Obligaties van Belgische vennootschappen	1,9	1,9	2,0	0,1
Obligaties provincies en gemeenten	1,8	1,2	2,3	2,1
Aandelen van Belgische vennootschappen .	0,1	0,1	—	—
Onroerende goederen	16,6	28,7	38,8	30,9
Hypothecaire leningen	162,6	154,2	158,9	176,1
Diversen (c).....	2,1	1,6	2,1	2,3
Totaal ...	**222,0**	**227,2**	**245,0**	**255,4**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

(a) Dé gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Effecten van de lening uitgegeven door het Belgisch-Kongolees Fonds voor Delging en Beheer. Vanaf 1967 zijn deze effecten opgenomen in de rubriek « Internationale instellingen ».
(c) De onder de rubriek *Diversen* opgenomen waarden bestaan hoofdzakelijk uit niet-afgeloste aanwervingskosten.

Verplichte verzekeringen van de burgerlijke verantwoordelijkheid betreffende de autovoertuigen (a)

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	Openbare autobusdiensten, speciale autobusdiensten, autocardiensten		Taxi's en huurauto's		Vervoer van zaken voor rekening van derden		Vervoer van zaken voor eigen rekening		Personenwagens (d)		Motor- en bromfietsen (d)	
	1967	1968	1967	1968	1967	1968	1967	1968	1967	1968	1967	1968
Rechtstreekse zaken :												
Aantal verzekerde voertuigen(b)	11,7	11,8	7,5	7,5	30,5	31,1	395,6	393,4	1 486,0	1 646,8	422,0	403,1
Uitgegeven premiën	201,6	211,3	73,3	81,4	612,6	659,4	1 802,8	1 924,1	5 953,2	7 061,7	281,3	268,6
Bedrag der betalingen voor sinisters (c)	117,3	103,4	59,2	59,6	374,1	409,3	1 125,0	1 168,5	3 361,0	3 591,8	191,2	195,4
Raming der nog te regelen sinisters	278,3	315,8	124,5	130,5	862,4	938,2	2 265,1	2 424,2	6 757,5	7 930,3	532,3	594,6
Reserves voor lopende risico's	48,3	50,4	27,2	32,7	221,1	262,0	722,7	791,5	2 370,1	2 813,4	137,0	136,5
Betaalde commissielonen	24,3	26,0	8,8	9,6	71,1	82,3	303,5	336,7	1 140,1	1 406,5	56,4	55,0
Algemene onkosten	31,0	34,0	12,6	12,8	95,5	108,7	310,1	326,4	1 000,6	1 132,6	48,4	44,3
In herverzekering afgestane zaken :												
Afgestane premiën	63,9	71,3	25,4	27,9	158,6	156,7	364,9	390,5	1 482,7	1 540,4	58,1	56,7
Ontvangen commissielonen	16,0	15,8	6,1	6,5	37,4	35,1	85,1	88,5	354,9	369,4	16,5	15,1
Aandeel der herverzekeraars in de geregelde sinisters	46,9	29,6	19,0	19,7	117,4	126,1	283,1	307,7	988,0	984,9	54,2	42,7
Aandeel der herverzekeraars in reserve voor nog te regelen sinisters	141,5	144,3	51,7	53,0	317,3	351,9	734,7	730,6	2 252,6	2 502,6	139,1	159,0
Aandeel der herverzekeraars in reserve voor lopende risico's	13,7	14,2	8,1	8,8	48,5	45,0	118,1	111,8	432,6	451,0	33,4	15,4
In herverzekering ontvangen zaken :												
Ontvangen premiën	21,0	16,3	2,6	2,3	7,9	3,4	23,4	17,1	113,5	102,8	2,8	1,9
Betaalde commissielonen	5,7	4,3	0,7	0,6	2,7	1,1	7,5	5,2	33,7	52,1	1,5	0,5
Aandeel in de geregelde sinisters	10,9	14,4	2,3	1,1	5,4	4,1	16,2	12,4	59,2	59,3	2,3	2,0
Aandeel in reserve voor nog te regelen sinisters	58,7	54,6	10,3	8,6	14,5	6,9	38,2	39,8	206,1	198,5	9,4	9,2
Aandeel in reserve voor lopende risico's	2,1	1,9	0,8	0,6	3,2	1,5	10,7	8,1	46,8	47,1	1,4	0,9

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Duizenden eenheden.
(c) Tijdens het betrokken jaar.
(d) De controle is ingesteld vanaf 1967 (koninklijk besluit van 5 juli 1967, *Belgisch staatsblad* van 8 juli 1967).

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

Verplichte verzekering der vervoerders met autovoertuigen (a)

Waarden tot dekking van de wiskundige reserves

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1965	1966	1967 (b)	1968
Belgische overheidseffecten	1 829	1 993	4 149	4 940
Kongolese effecten (c)	14	16	—	—
Parastatale instellingen	417	417	830	900
Parastatale kredietinstellingen	529	598	1 525	1 863
Provinciën en gemeenten	128	138	530	638
Buitenlandse waarden	178	171	385	514
Onroerende goederen	853	847	2 172	2 628
Hypothecaire leningen	259	294	906	1 235
Obligaties van Belgische vennootschappen	481	601	1 304	1 542
Aandelen van Belgische vennootschappen	350	358	1 042	1 306
Speciën	—	—	82	130
Diversen	115	73	322	57
Gemeenschappelijke Beleggingsfondsen	12	6	13	15
Internationale instellingen	—	—	167	193
Totaal	**5 162**	**5 512**	**13 427**	**15 961**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor Inspectie der Verzekeringen.

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.
(b) De plotse stijging van de waarden tot dekking van de wiskundige reserves in 1967 is het gevolg van de toepassing van het koninklijk besluit van 5 juli 1967 (*Belgisch staatsblad* van 8 juli 1967). Bij dit besluit werd o.m. de controle op de ondernemingen die de verplichte verzekering van de burgerlijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen uitoefenen, uitgebreid tot de personenwagens.
(c) Effecten van de lening uitgegeven door het Belgisch-Kongolees Fonds voor Delging en Beheer. Vanaf 1967 worden deze waarden opgenomen in de rubriek « Buitenlandse waarden ».

VIERDE DEEL

PRIJZEN EN INKOMENS

HOOFDSTUK ÉÉN

PRIJZEN

Ook op het vlak van de prijzen bleven in de Belgische economie de spanningen niet uit. Daarvoor zorgden de niet geringe opleving van de economische conjunctuur in de landen waarmee België handel drijft, de wijziging in de muntpariteit en de gunstige conjunctuurontwikkeling in eigen land. De stijging van de buitenlandse en binnenlandse vraag, de groei van de produktie, de gevoelige vermindering van de werkloosheid en het stijgingstempo van het geldvolume werkten inderdaad de versnelling van de prijsstijging in de hand, zowel in de groot- als in de kleinhandel.

Er dient te worden teruggegaan tot de tijd van de Korea-oorlog (1950/1951) om een stijging van de *groothandelsprijzen* te vinden die deze in 1969 evenaart of overtreft. In 1964, eerste van drie jaren hoogconjunctuur, kwam evenwel de toeneming van het indexcijfer (+ 4,6 %) in de buurt van die in 1969 (+ 4,9 %).

De industriële zowel als de landbouwprijzen stegen vooral vanaf eind 1968. Maar uiteraard vertoonden de landbouwprijzen veel grotere schommelingen dan de nijverheidsprijzen. Ze stegen in 1969 gemiddeld met 8,2 %, tegen een daling met 1,1 % in 1968 en een toeneming met 2,7 % in 1964. Dat in laatstgenoemd jaar de stijging van de landbouwprijzen niet hoger lag, is te zoeken in de sterke toeneming tijdens de twee voorgaande jaren o.m. als gevolg van een uiterst strenge winter in heel Europa. In 1965 en 1966 stegen ze weliswaar meer zonder nochtans op verre na niet de toeneming in 1969 te bereiken.

Blijkens het Ministerie van Landbouw steeg het algemeen prijsindexcijfer van de eigen voortbrenging met circa 5,7 %, tegen een onbeduidende toeneming in 1968 en een daling met 3,6 % in 1967. De producentenprijzen van inlandse akkerbouwprodukten liggen circa 14,4 % hoger dan in 1968 toen ze weliswaar 9 % beneden die van 1967 waren gebleven. De eigen veeteeltprodukten werden 3,2 % duurder t.o.v. 1968 toen hun prijzen met circa 2,5 % stegen t.o.v. 1967.

Het indexcijfer van de industriële prijzen steeg in 1969 gemiddeld met 4,1 %, tegen 0,6 % in 1968, 5,2 % in 1964 en een geringe toeneming of zelfs daling in de daarop volgende drie jaren.

De economische expansie in het buitenland samen met de speculatie op de internationale goederenmarkten veroorzaakt door sociale moeilijkheden in de grondstofproducerende landen en in sommige grote havens, hadden tot gevolg dat de importprijzen in 1969 met 5,2 % toenamen, tegen een daling in 1968 en 1967 met respectievelijk 1,1 % en 5,1 % en een toeneming in 1965 en 1966 met 1,8 en 3,5 %. Slechts in 1964 kwam de stijging boven die in 1969, te weten 7,8 %.

De stijging van de invoerprijzen alsmede de toeneming van de binnenlandse behoeften en de vinnige buitenlandse vraag veroorzaakten een prijsstijging van de halffabrikaten met gemiddeld 7 %, tegen slechts 1,5 % een jaar tevoren, 5,6 % in 1964, 0,4 % in 1965, 3,2 % in 1966; in 1967 werd een daling geboekt van 1,6 %. Alweer dient men terug te gaan tot in de tijd van de Korea-oorlog om nog een grotere stijging van het prijsindexcijfer van de halffabrikaten te zien.

Voor de fabrikaten die minder dan de halffabrikaten afhankelijk zijn van de buitenlandse vraag, verliep de prijsontwikkeling kalmer : + 3 %, tegen circa 0,6 % in 1968, 4,4 % in 1964 en tussen 1 en 2,5 % in 1965, 1966 en 1967.

Sommige deelindexcijfers namen aanzienlijk toe. Behalve voor huiden en leder en textielprodukten namen de deelindexcijfers van december 1968 op december 1969 meer toe dan op dezelfde data een jaar vroeger voor vetstoffen, mineralen, chemische produkten, hout, papier en karton, bouwmaterialen, rubber en metalen. Tussen december 1968 en december 1969 steeg het indexcijfer van metalen en metaalprodukten met 16,2 % tegen 6,4 % van december 1963 op december 1964; van toen af tot december 1968 waren deze indices volkomen stabiel gebleven. Ook voor de non-ferrometalen werd van december 1968 op december 1969 een sterke stijging genoteerd (+ 26 %). Niettegenstaande de vinnige concurrentie van synthetische substitutiegoederen bleef de toeneming van de rubberprijzen aanmerkelijk : + 14,5 %.

De prijzen van enkele produkten niet te na gesproken versnelde dus de stijging op de groothandelsmarkt. In hoever echter de prijzen van goederen die niet aan bederving of kwaliteitsvermindering onderhevig zijn, de weerslag ondergingen van een tijdelijk verhoogde vraag in verband met het komend B.T.W.-systeem kan moeilijk worden bepaald.

De versnelling van het stijgingstempo van de *consumptieprijzen* die medio 1968 begon, hield heel het jaar 1969 aan.

Vergeleken met het voorgaande jaar beliep het stijgingstempo in 1969 gemiddeld 3,8 %, tegen 2,7 % in 1968. Ten opzichte van het basisjaar 1966 lag het indexcijfer in december 11,75 % hoger en het gemiddeld jaarindexcijfer 9,66 % hoger.

De prijsontwikkeling in 1969 varieerde ook naargelang de goederengroepen.

Bedroeg in de voorgaande jaren de prijsstijging van de diensten meer dan 5 %, dan steeg het indexcijfer van deze groep in 1969 met 4,6 %. Ook het stijgingstempo van het deelindexcijfer van de groep niet-eetbare produkten was trager dan in de voorgaande jaren : 1,9 % tegen 2 à 3 % tussen 1963 en 1969 (met uitzondering van 1967 toen de stijging slechts 1,7 % bedroeg). Daarentegen hield in 1969 de prijsstijging van de levensmiddelen gelijke tred met die der diensten : 4,6 %, tegen slechts 1,8 % in 1968. De prijsontwikkeling van deze groep kan de vergelijking doorstaan met die in 1964, 1965 en 1966.

Wordt echter uit respectieve goederengroepen een betrekkelijk klein aantal produkten geëxtraheerd dan geeft het geheel een matige prijsstijging te zien.

Aldus vertoonden in de groep levensmiddelen slechts enkele prijzen een zeer sterke toeneming. Hiervan is de spectaculaire stijging van de aardappelprijzen een treffend voorbeeld.

Gemiddeld waren de aardappelen circa 50 % duurder dan in 1968. Maar verleden jaar waren de aardappelprijzen bijzonder laag. En bovendien komt het gemiddeld indexcijfer voor 1969 slechts op 81,5 punt of 18,5 % minder dan het gemiddelde van het basisjaar 1966; het indice van december 1969 bedraagt 100,28 punt of 0,28 % meer dan dit van het basisjaar.

Ook de vleesprijzen deden de levensduurte in 1969 toenemen. Zij stegen gemiddeld met 7,8 % en van december 1968 op december 1969 met 8,3 %, tegen 3,9 % een jaar vroeger.

Nog enkele andere prijsverhogingen hielpen de levensmiddelen duurder maken : de chocolade-, de koffie-, de melk- en de broodprijs. Op de prijsstijging van bepaalde vissoorten, ingeblikte doch vooral verse vis, dient eveneens de aandacht te worden gevestigd.

Het deelindexcijfer van de groep niet-eetbare produkten steeg veeleer in geringe mate, te weten gemiddeld met 1,8 %. De beperkte stijging is wellicht te danken aan het sedert jaren bestaande hoog prijsniveau. Voor enkele produkten nochtans, w.o. de huisbrand, de tabak, sommige textielwaren en de schoenen, was de prijsstijging vrij groot.

De toeneming van het deelindexcijfer van de groep diensten is vooral te zoeken in de diensten door de particuliere sector verstrekt, w.o. de honoraria van de geneesheren, de prijs voor een kamer in kraaminrichtingen, de haarkapperstarieven, de bioscoopprijzen, de premie voor autoverzekering, de restaurantprijzen, enz.

Tegenover een dergelijk stijgingstempo van de consumptieprijzen, alsmede om de scherpe hoeken af te ronden bij de overgang naar het B.T.W.-stelsel, tracht de Overheid een betere samenwerking met de ondernemingen tot stand te brengen. Bij wet van 23 december 1969 wordt zowel voor individuele als voor gegroepeerde ondernemingen de mogelijkheid geschapen met de Minister van Economische Zaken programmacontracten af te sluiten.

Ook in andere landen, w.o. de E.E.G.-partners, werden maatregelen tot indijking van de prijsstijging getroffen. Deze maatregelen slaan op de B.T.W.-percentages, alsook op een strenger toezicht op de prijsontwikkeling of tijdelijke prijsblokkering.

De prijsstijging in België is minder hoog dan in Nederland waar per 1 januari 1969 het B.T.W.-stelsel werd ingevoerd en eveneens minder hoog dan in Frankrijk dat zijn munt devalueerde en zijn B.T.W-percentages verhoogde. Ze blijft ook nog ver beneden de toeneming in het Verenigd Koninkrijk en in de Verenigde Staten van Amerika.

★
★ ★

Indexcijfers van de groothandelsprijzen
(1953 = 100) (a)

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Landbouwprodukten			Nijverheidsprodukten					
		Naar herkomst		Globaal	Naar herkomst		Naar de graad van verwerking			Globaal
		Inlandse produkten	Ingevoerde produkten		Inlandse produkten	Ingevoerde produkten	Grondstoffen	Halffabrikaten	Afgewerkte produkten	
1961 Gemiddelde	**102,4**	**101,7**	**81,2**	**94,3**	**106,6**	**100,4**	**99,9**	**103,0**	**108,5**	**104,5**
1962 Gemiddelde	**103,2**	**112,3**	**84,1**	**100,8**	**107,6**	**96,1**	**97,4**	**103,1**	**108,6**	**103,8**
1963 Gemiddelde	**105,8**	**114,2**	**90,3**	**107,0**	**110,0**	**96,2**	**98,8**	**104,6**	**110,7**	**105,4**
1964 Gemiddelde	**110,7**	**126,1**	**91,2**	**109,9**	**113,9**	**103,7**	**104,7**	**110,5**	**115,6**	**110,9**
1965 Gemiddelde	**111,9**	**131,4**	**91,7**	**113,2**	**113,8**	**105,6**	**104,1**	**110,9**	**117,2**	**111,5**
1966 Gemiddelde	**114,5**	**136,2**	**95,9**	**118,2**	**115,0**	**109,3**	**103,6**	**114,4**	**119,9**	**113,5**
1967 Gemiddelde	**113,2**	**135,2**	**97,7**	**118,1**	**115,0**	**103,7**	**98,6**	**112,6**	**121,2**	**112,0**
1968 Gemiddelde	**113,5**	**131,7**	**99,8**	**116,8**	**116,4**	**102,3**	**98,2**	**114,3**	**121,9**	**112,7**
1969 Gemiddelde	**119,1**	**144,7**	**103,3**	**126,4**	**120,4**	**107,6**	**101,1**	**122,3**	**125,5**	**117,3**
1969 Januari	116,4	141,8	103,3	124,7	118,1	103,5	99,3	117,5	122,9	114,4
Februari	117,0	141,5	102,1	123,9	118,4	105,5	100,1	118,3	124,0	115,3
Maart	117,1	142,9	101,3	124,4	118,4	105,4	99,9	118,7	123,9	115,3
April	118,6	147,8	101,4	127,4	119,2	107,3	100,9	120,4	124,9	116,5
Mei	118,5	145,8	100,3	125,7	119,5	107,1	101,2	121,8	124,2	116,7
Juni	118,7	147,0	100,7	126,6	119,7	107,5	100,7	122,5	124,4	116,8
Juli	118,7	142,2	100,9	123,8	120,2	108,5	101,7	123,5	124,5	117,5
Augustus	119,6	142,1	102,8	124,8	121,1	109,0	101,9	124,5	125,6	118,3
September	119,9	142,6	104,8	126,0	121,4	108,4	101,2	124,5	126,4	118,3
Oktober	120,2	143,4	106,0	126,7	121,9	108,6	101,0	124,1	127,4	118,6
November	121,5	148,7	108,4	130,9	122,4	109,8	101,9	125,1	127,6	119,3
December	123,1	150,6	108,0	132,0	124,4	110,6	103,0	126,4	130,0	120,9

(a) Volgens het indexcijfer 1936/1938 = 100.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

Indexcijfers van de groothandelsprijzen
(1953 = 100) (a)

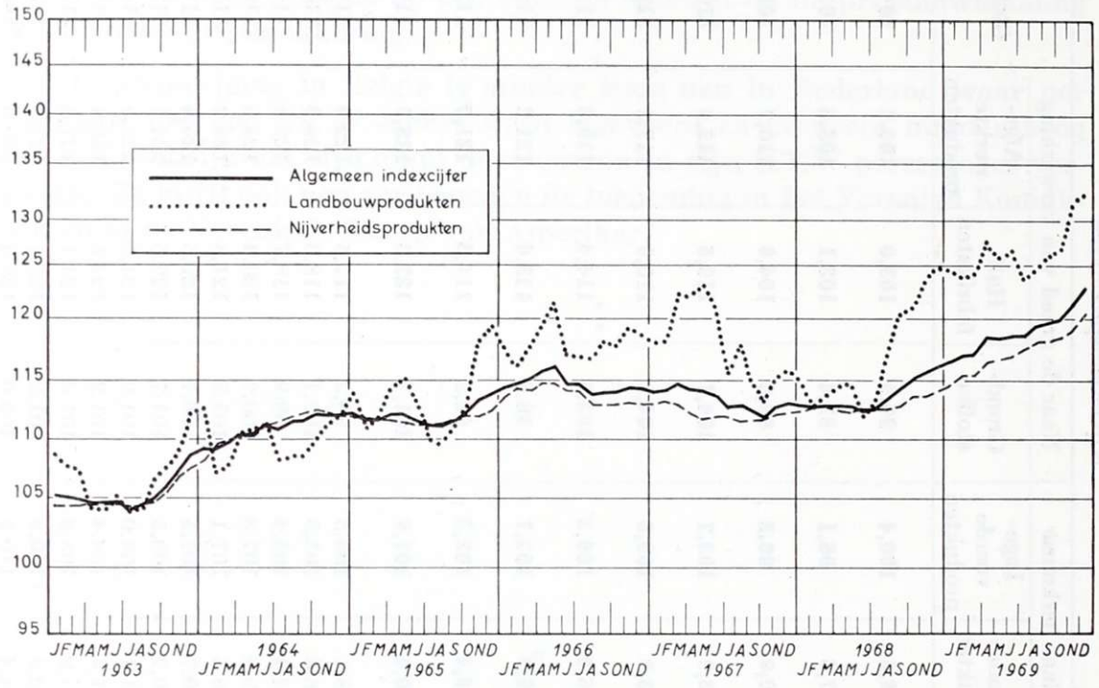

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

(a) Volgens het indexcijfer 1936/1938 = 100.

Indexcijfers van de groothandelsprijzen voor nijverheidsprodukten
(1953 = 100) (a)

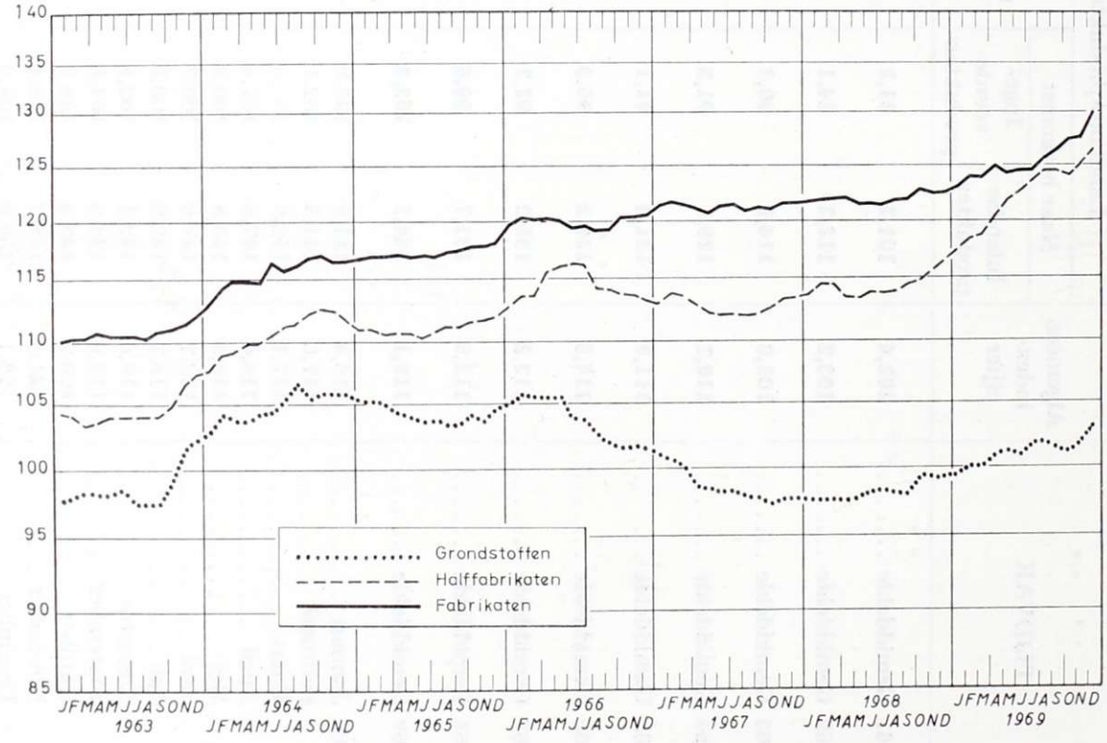

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel

(a) Volgens het indexcijfer 1936/1938 = 100.

Indexcijfers van de groothandelsprijzen voor ingevoerde en inlandse landbouwprodukten

(1953 = 100) (a)

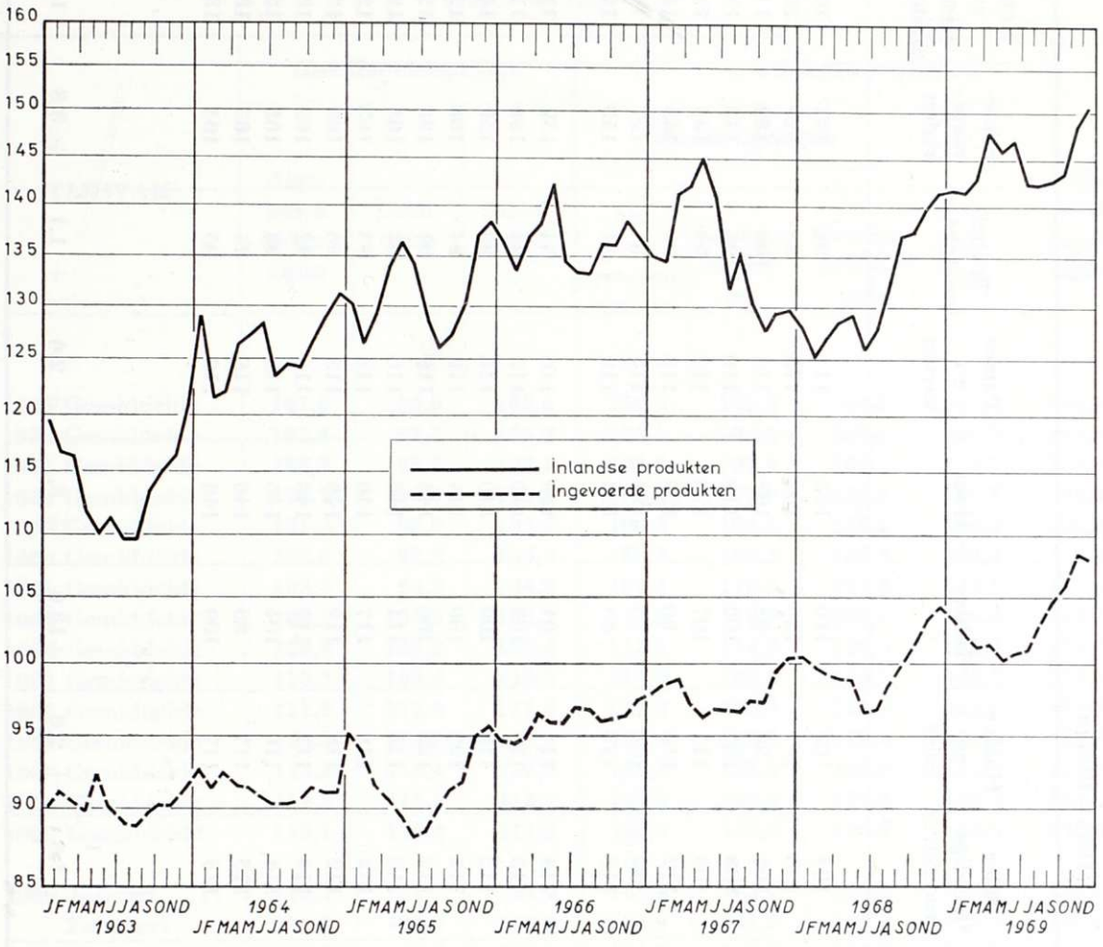

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

(a) Volgens het indexcijfer 1936/1938 = 100.

Indexcijfers van de groothandelsprijzen voor ingevoerde en inlandse nijverheidsprodukten

(1953 = 100) (a)

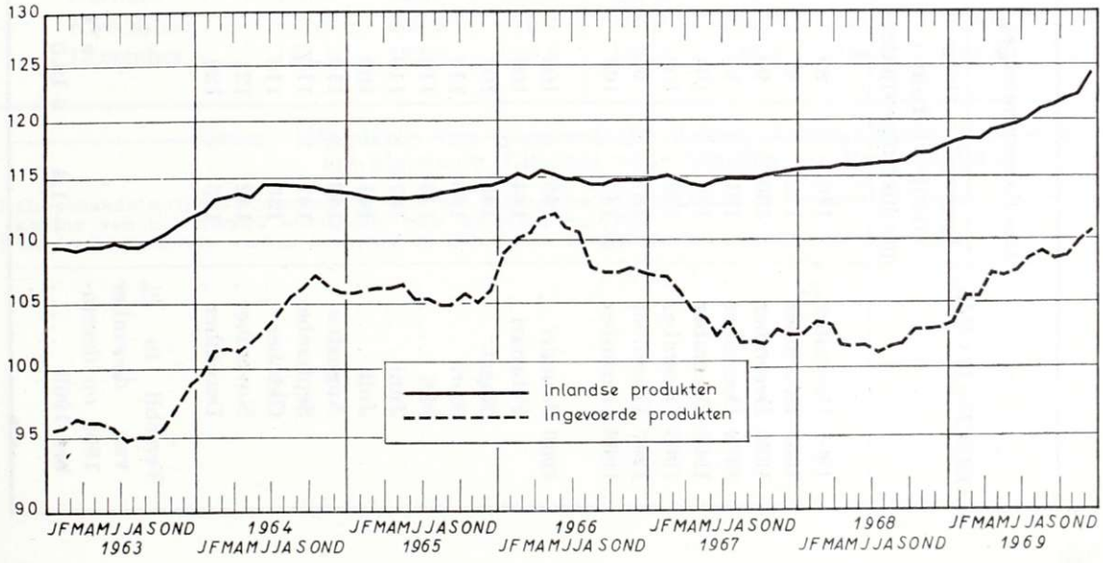

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

(a) Volgens het indexcijfer 1936/1938 = 100.

Deelindexcijfers van de groothandelsprijzen

(1953 = 100) (a)

OMSCHRIJVING	Landbouwprodukten		Vetstoffen	Minerale produkten	Scheikundige produkten	Huiden en leder	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielprodukten	Bouwmaterialen	Metalen en metaalprodukten
	Veehouderijprodukten	Akkerbouwprodukten										
1961 December .	110	89	104	99	104	103	119	103	111	91	122	108
1962 December .	113	97	92	99	105	101	120	102	113	93	129	108
1963 December .	130	98	95	103	106	96	98	108	114	100	132	111
1964 December .	131	97	103	107	109	101	106	119	116	96	143	118
1965 December .	138	104	104	107	109	111	107	123	117	94	145	118
1966 December .	138	103	102	106	112	114	90	130	116	93	148	118
1967 December .	137	98	103	105	112	106	74	128	115	91	157	118
1968 December .	145	108	97	105	113	114	88	135	116	94	159	118
1969 Januari ...	145	108	98	105	114	114	91	136	116	94	159	118
Februari...	144	107	101	107	115	116	103	140	116	94	159	119
Maart	145	107	99	107	115	118	109	140	116	93	159	119
April	145	113	98	106	115	122	109	144	116	94	163	121
Mei	145	110	98	107	112	122	106	144	116	94	163	123
Juni	147	110	97	107	113	118	111	146	116	93	163	125
Juli	141	109	98	108	113	118	117	146	118	93	163	126
Augustus .	143	110	99	108	112	118	119	146	118	93	163	130
September	141	113	102	108	114	117	115	146	118	92	163	130
Oktober ..	136	118	105	107	114	116	104	146	118	93	165	130
November .	142	121	109	108	115	117	95	146	118	94	165	131
December .	143	122	108	109	115	117	100	146	119	95	165	137
Verschil in % van december 1968 op december 1969	— 1,4	+13,0	+11,3	+ 3,8	+ 1,8	+ 2,6	+13,6	+ 8,1	+ 2,6	+ 1,1	+ 3,8	+16,1

(a) Volgens het indexcijfer 1936/1938 = 100.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

Prijsontwikkeling per categorie

(1953 = 100) (a)

TIJDVAK	Groothandelsprijzen			Consumptieprijzen (b)				
				Goederengroepen				
	Algemeen indexcijfer	Landbouw	Nijverheid	De twee groepen samen	Levensmiddelen	Overige goederen	Diensten	Officieel indexcijfer
1955 Gemiddelde .	**101,0**	**94,0**	**102,8**	**100,5**	**101,5**	**99,2**	**101,0**	**100,8**
1956 Gemiddelde .	**103,6**	**97,2**	**105,3**	**103,1**	**104,2**	**101,5**	**105,5**	**103,65**
1957 Gemiddelde .	**106,3**	**98,7**	**108,2**	**106,0**	**107,0**	**104,5**	**111,7**	**106,93**
1958 Gemiddelde .	**101,7**	**96,0**	**103,2**	**107,2**	**107,9**	**106,2**	**114,7**	**108,31**
1959 Gemiddelde .	**101,3**	**95,0**	**103,0**	**108,3**	**109,5**	**106,6**	**120,0**	**109,64**
1960 Gemiddelde .	**102,6**	**92,2**	**105,4**	**108,3**	**109,3**	**107,0**	**122,6**	**109,97**
1961 Gemiddelde .	**102,4**	**94,3**	**104,5**	**109,2**	**110,5**	**107,4**	**125,7**	**111,06**
1962 Gemiddelde .	**103,2**	**100,8**	**103,8**	**110,8**	**112,5**	**108,3**	**128,5**	**112,62**
1963 Gemiddelde .	**105,8**	**107,0**	**105,4**	**112,7**	**114,7**	**109,9**	**136,3**	**115,04**
1964 Gemiddelde .	**110,7**	**109,9**	**110,9**	**117,3**	**120,3**	**113,1**	**145,7**	**119,84**
1965 Gemiddelde .	**111,9**	**113,2**	**111,5**	**121,9**	**126,0**	**116,2**	**153,8**	**124,71**
1966 Gemiddelde .	**114,5**	**118,2**	**113,5**	**127,0**	**132,2**	**119,8**	**161,1**	**129,92**
1967 Gemiddelde .	**113,2**	**118,1**	**112,0**	**129,1**	**135,5**	**122,0**	**170,5**	**133,70**
1968 Gemiddelde .	**113,5**	**116,8**	**112,7**	**131,5**	**137,9**	**124,4**	**180,1**	**137,31**
1969 Gemiddelde .	**119,1**	**126,4**	**117,3**	**136,0**	**144,2**	**126,8**	**188,4**	**142,47**
1969 Januari	116,4	124,7	114,4	133,4	140,7	125,1	184,6	139,72
Februari ...	117,0	123,9	115,3	133,9	141,3	125,6	185,4	140,31
Maart	117,1	124,4	115,3	134,5	142,1	125,9	186,7	141,07
April	118,6	127,4	116,5	134,9	142,7	126,2	187,0	141,44
Mei	118,5	125,7	116,7	135,4	143,8	125,9	188,0	141,87
Juni.....	118,7	126,6	116,8	135,7	144,3	126,1	188,3	142,25
Juli	118,7	123,8	117,5	136,3	144,9	126,7	188,8	142,77
Augustus ...	119,6	124,8	118,3	136,6	145,1	127,0	189,1	142,98
September ..	119,9	126,0	118,3	137,1	145,7	127,5	189,5	143,39
Oktober	120,2	126,7	118,6	137,5	146,1	127,9	190,4	143,96
November ..	121,5	130,9	119,3	138,1	146,7	128,4	191,2	144,61
December ..	123,1	132,0	120,9	138,6	147,3	128,8	192,4	145,19

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Groothandelsprijzen : omrekening van het indexcijfer 1936/1938 = 100; consumptieprijzen : omrekening van het nieuwe indexcijfer voor de jaren na 1966.
(b) De deelindexcijfers werden berekend op grond van de gemiddelde prijzen voor het Rijk.

Verschil, t.o.v. het voorgaande jaar, tussen de jaargemiddelden van de prijsindexcijfers
(in procenten)

TIJDVAK	Groothandelsprijzen			Consumptieprijzen				
				Goederengroepen			Diensten	Officieel indexcijfer
	Algemeen indexcijfer	Landbouw	Nijverheid	De twee groepen samen	Levensmiddelen	Overige goederen		
1955	+ 2,0	— 3,9	+ 3,6	— 0,7	— 1,2	—	+ 1,0	— 0,5
1956	+ 2,6	+ 3,4	+ 2,4	+ 2,6	+ 2,7	+ 2,3	+ 4,5	+ 2,8
1957	+ 2,6	+ 1,5	+ 2,8	+ 2,8	+ 2,7	+ 3,0	+ 5,9	+ 3,2
1958	— 4,3	— 2,7	— 4,6	+ 1,1	+ 0,8	+ 1,6	+ 2,7	+ 1,3
1959	— 0,4	— 1,0	— 0,2	+ 1,0	+ 1,5	+ 0,4	+ 4,6	+ 1,2
1960	+ 1,3	— 2,9	+ 2,3	—	— 0,2	+ 0,4	+ 2,2	+ 0,3
1961	— 0,2	+ 2,3	— 0,9	+ 0,8	+ 1,1	+ 0,4	+ 2,5	+ 1,0
1962	+ 0,8	+ 6,9	— 0,7	+ 1,5	+ 1,8	+ 0,8	+ 2,2	+ 1,4
1963	+ 2,5	+ 6,2	+ 1,5	+ 1,7	+ 2,0	+ 1,5	+ 6,1	+ 2,1
1964	+ 4,6	+ 2,7	+ 5,2	+ 4,1	+ 4,9	+ 2,9	+ 6,9	+ 4,2
1965	+ 1,1	+ 3,0	+ 0,5	+ 3,9	+ 4,7	+ 2,7	+ 5,6	+ 4,1
1966	+ 2,3	+ 4,4	+ 1,8	+ 4,2	+ 4,9	+ 3,1	+ 4,7	+ 4,2
1967	— 1,1	— 0,1	— 1,3	+ 1,7	+ 2,5	+ 1,8	+ 5,8	+ 2,9
1968	+ 0,3	— 1,1	+ 0,6	+ 1,9	+ 1,8	+ 2,0	+ 5,6	+ 2,7
1969	+ 4,9	+ 8,2	+ 4,1	+ 3,4	+ 4,6	+ 1,9	+ 4,6	+ 3,8

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Indexcijfer van de consumptieprijzen (a)
(1966 = 100)

TIJDVAK	Goederengroepen			Diensten	Officieel indexcijfer
	De twee groepen samen	Levensmiddelen	Overige goederen		
1967 Gemiddelde	**102,2**	**102,5**	**101,8**	**105,8**	**102,91**
1968 Gemiddelde	**104,1**	**104,3**	**103,8**	**111,8**	**105,69**
1969 Gemiddelde	**107,6**	**109,1**	**105,8**	**117,0**	**109,66**
1969 Januari.....	105,1	106,4	104,4	114,6	107,54
Februari	105,9	106,9	104,8	115,1	108,00
Maart	106,4	107,5	105,1	115,8	108,58
April	106,7	108,0	105,4	116,1	108,87
Mei	107,0	108,8	105,1	116,7	109,20
Juni	107,4	109,2	105,3	116,9	109,49
Juli	107,8	109,6	105,7	117,2	109,89
Augustus	108,0	109,8	106,0	117,4	110,05
September	108,4	110,2	106,4	117,7	110,37
Oktober	108,8	110,6	106,8	118,2	110,81
November	109,2	110,9	107,2	118,7	111,31
December.....	109,6	111,4	107,5	119,4	111,75

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

(a) De deelindexcijfers werden berekend op grond van de gemiddelde prijzen van het Rijk.

Indexcijfers van de consumptieprijzen

(1953 = 100)

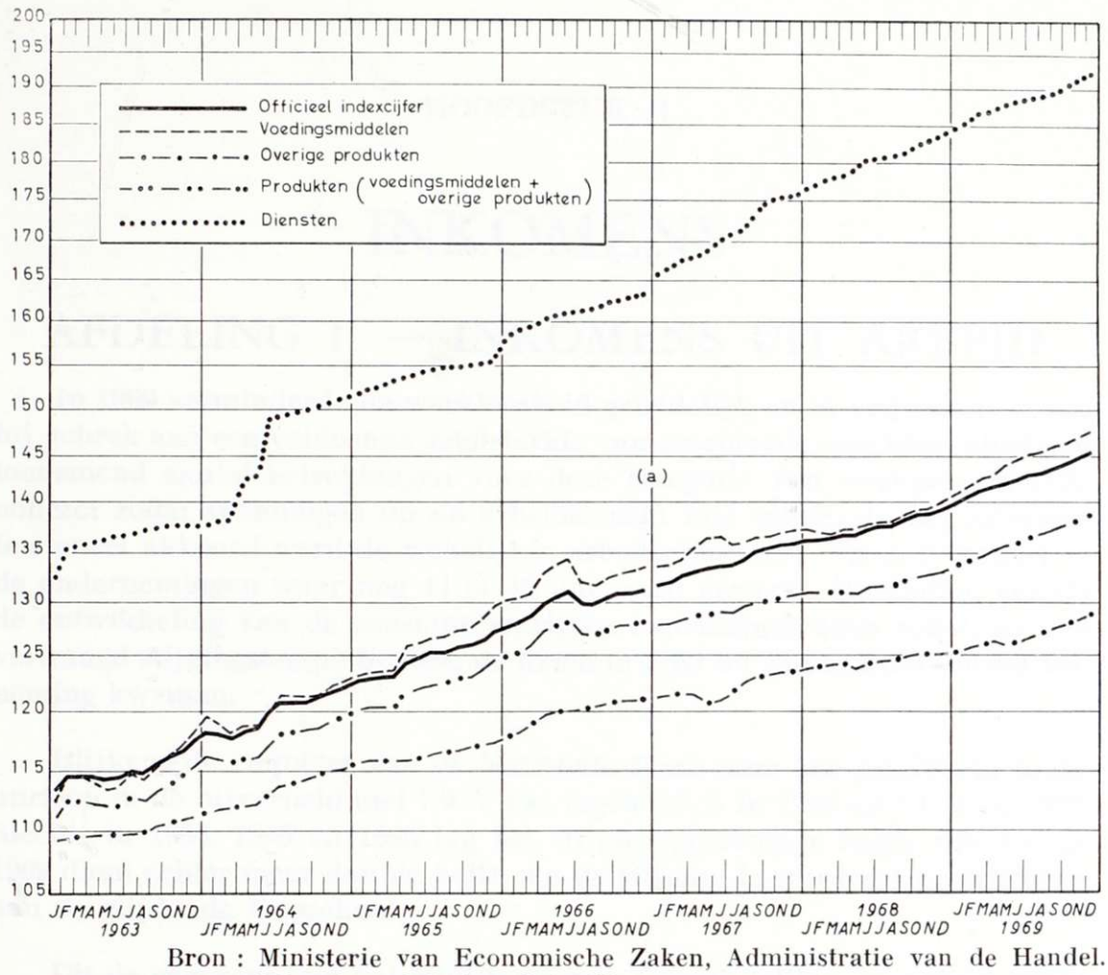

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Handel.

(a) Voor de jaren na 1966, volgens het nieuw indexcijfer.

Prijsindexcijfers in enkele landen

(1963 = 100)

LAND	Consumptieprijzen				Groothandelsprijzen			
	1966	1967	1968	1969	1966	1967	1968	1969
België	113(a)	116(a)	119(a)	124(a)	108	107	107	113
Nederland	117	121	126	135	115	115	116	117
Duitse Bondsrepubliek	110	111	113	116	105	104	109	103
Frankrijk	109	112	117	124	105	105	106	115
Italië	113	117	119	122	107	106	107	111
Verenigd Koninkrijk..	112	115	121	127	108(b)	107(b)	116(b)	121(b)
Verenigde Staten	106	109	114	120	106	106	108	113

Bron : Bulletin Mensuel de Statistique des Nations Unies.

(a) Zonder huur.
(b) Grondstoffen.

HOOFDSTUK II

INKOMENS

AFDELING I. — INKOMENS UIT ARBEID

In 1969 verminderde de werkloosheid geleidelijk en in vrij ruime mate; bij gebrek aan een voldoende getalsterkte van geschoolde arbeiders bleef een toenemend aantal betrekkingen voor deze categorie van werknemers zelfs onbezet zodat spanningen op de arbeidsmarkt niet uitbleven. Bij interprofessioneel akkoord werd de wekelijkse arbeidsduur met één uur verkort in de ondernemingen waar nog 44 of 45 uur werd gewerkt. Bovendien vergde de ontwikkeling van de consumptieprijzen loonaanpassingen zodat, na een vertraagd stijgingstempo in 1968, de lonen in 1969 tot een aanmerkelijke toeneming kwamen.

Blijkens de enquêtes van de Nationale Bank nam het gemiddeld bruto uurloon in de nijverheid met 7,9 % toe, tegen 5,3 % in 1968 en 7,1 % in 1967. Slechts in 1964, 1965 en 1966 lag het stijgingspercentage hoger (10 %). In 1969 dient echter meer dan de helft van de stijging te worden toegeschreven aan de glijdende loonschaal.

Uit de gegevens van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid blijkt dat het gemiddeld regelingsloon per uur met 7,1 % toenam, tegen 5 % in 1968. Deze stijging vloeit deels voort uit autonome loonsverhogingen en deels uit de verkorting van de arbeidsduur. Bij rangschikking van de bedrijfstakken volgens de omvang van het percentage van de autonome stijging komt de sector non-ferrometalen op kop (+ 5,7 %), gevolgd door de ijzer- en staalnijverheid (+ 5 %), de scheepsbouw (+ 5 %), het hotelbedrijf (+ 4 %), de papierproduktie (+ 3,8 %), de petroleumnijverheid en de houtverwerking (elk + 3,5 %), de papierverwerking (+ 3,4 %), de metaalverwerkende nijverheid (+ 2 à 3,5 %), de sector kleding (+ 2,5 %), de voedingsmiddelennijverheid en de tramwayexploitaties (elk + 2 %). Voor enkele van deze sectoren dienen als gevolg van de verkorting van de arbeidsduur de genoemde percentages te worden verhoogd met 2,38 % in de bedrijven van non-ferrometalen, met 2,32 % in de papierproduktie en -verwerking, de metaalverwerkende nijverheid en de tramways en met 2,27 % in de houtverwerking, de voedingsmiddelennijverheid en de kledingindustrie.

De gunstige conjunctuurontwikkeling, de toevloed van binnen- en buitenlandse bestellingen en de relatieve schaarste aan geschoolde arbeiders, werkten een intensieve toepassing van het gratificatie- en premiestelsel en

van het overurensysteem in de hand waardoor de werkelijke lonen verder afweken van de regelingslonen, vooral in de be- en verwerkende nijverheid.

Blijkens een enquête van het N.I.S. in april 1969 blijft er qua niveau van het gemiddeld uurloon een aanzienlijk verschil bestaan tussen de verschillende bedrijfstakken. Het hoogste gemiddeld uurloon wordt aangetroffen in de non-ferrometaalbedrijven (70,2 F), gevolgd door de delfstofwinning (68,4 F), de chemie (64,8 F), de metaalverwerkende nijverheid (61,5 F) en de bouwnijverheid (61,1 F) ; het laagste uurloon ligt steeds in de textielbedrijven (49,9 F), waar het aantal vrouwelijke werknemers trouwens vrij groot is. Over een langere periode gezien is het stijgingspercentage in al de sectoren ongeveer gelijk. Vergeleken met het gemiddeld uurloon per sector in 1961 werd in 1969 circa het dubbel verdiend, behalve in de bedrijfstakken waar het uurloon in 1961 in verhouding tot de andere sectoren reeds zeer hoog lag. Voor alle sectoren samen is de toeneming in acht jaar 85 %. Van april 1964 tot april 1969 schommelt de stijging in de meeste bedrijfstakken afzonderlijk beschouwd rond 50 %. Samen genomen beloopt het stijgingspercentage 47 %.

Naar kunne steeg het gemiddeld uurloon in april 1969 t.o.v. april 1961 met 107 % voor de arbeidsters en met 81 % voor de arbeiders; hun loon bedraagt in april 1969 respectievelijk 53 % en 46 % meer dan in april 1964. Nochtans blijft de gemiddelde uurverdienste van de arbeidster (42,6 F) in 1969 voor alle sectoren samen nog 20 F beneden die van de mannelijke arbeider (62,7 F). Het verschil varieert evenwel naar gelang van de sector.

Per provincie geteld schijnt, op grond van de aangiften bij de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, de gemiddelde dagverdienste van de mannelijke werknemers in de nijverheid op 30 juni 1969 het hoogst te zijn in Antwerpen (invloed van de dokwerkerslonen), gevolgd door Luik, Brabant, Henegouwen, ex aequo Namen en Limburg, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Luxemburg. De volgorde naar loonshoogte van de vrouwelijke werknemers per provincie is : Antwerpen, Luik, Brabant, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Henegouwen, Limburg, Luxemburg en Namen.

Naar loonshoogte in de handelsbedrijven verdienen de arbeiders het meest in Antwerpen, vervolgens Luik, Brabant, Oost-Vlaanderen, Luxemburg, West-Vlaanderen, Namen, Henegouwen en Limburg. Voor de arbeidsters verschilt de volgorde totaal : West-Vlaanderen, Limburg en Oost-Vlaanderen komen vooraan, gevolgd door Antwerpen, Brabant, Henegouwen en Luik.

De bediendenlonen stegen minder sterk dan de arbeiderslonen : 6,2 % in totaal waarvan circa 4 % werd veroorzaakt door de glijdende loonschaal. Naar bedrijfstak werd in 1969 de aanzienlijkste verhoging bekomen in de ijzer- en staalnijverheid, gevolgd door de transportbedrijven, de handelssector, de kleding- en schoennijverheid.

De hoogste maandlonen voor mannelijke bedienden worden aangetroffen in de transportbedrijven, in de diverse agentschappen, de delfstofwinning en in de fabrieksnijverheid; de laagste maandlonen in de overheidsdiensten

en in de landbouwbedrijven. De vrouwelijke bedienden zouden het best betaald worden in de transportbedrijven, de diverse agentschappen, de kredietondernemingen, de mijnen en daar waar de regel gelijk loon voor gelijk werk zonder enige restrictie wordt toegepast, met name in de overheidsdiensten en in de onderwijssector.

Per provincie gerangschikt zouden eind juni de mannelijke bedienden in de nijverheid gemiddeld het meest hebben verdiend in Brabant, gevolgd door Antwerpen, Luik, Oost-Vlaanderen, Henegouwen, Limburg, Namen, West-Vlaanderen en Luxemburg. Voor vrouwelijke bedienden is de volgorde : Brabant, Antwerpen, Oost-Vlaanderen, Henegouwen, Luik, Limburg, Namen, West-Vlaanderen en Luxemburg. In de handel staan Brabant, Antwerpen en Luik op kop voor de bedienden van beider kunne, terwijl Limburg en Luxemburg achteraan komen.

De stijging van de loonkosten werd door het I.E.S.P.O. (Leuven) berekend op 8,5 %, tegen 6,5 % in 1968. Ze komt gedeeltelijk voort uit de verhoging van de patronale bijdrage voor sociale verzekeringen; deze lag eind 1969 1 % hoger dan eind 1968. De loongrens werd voor de berekening van sommige bijdragen eveneens ietwat naar boven verlegd.

Ging de loonstijging in België niet onopgemerkt voorbij, ook in andere landen bleven de inkomens uit arbeid niet onberoerd. Bij vergelijking van de toeneming in de landen van de E.E.G. komt België op de derde plaats, na Frankrijk en Nederland en vóór Italië en de Duitse Bondsrepubliek.

★
★ ★

Indexcijfers van de regelingslonen

Enkel arbeiders, mannen + vrouwen

(1966 = 100)

BEDRIJFSTAKKEN	Wegings-coëfficiënten	1968				1969			
		Maart	Juni	Sept.	Dec.	Maart	Juni	Sept.	Dec.
Land- en bosbouw	1,29	108,3	108,4	108,6	110,3	111,2	112,6	113,4	115,3
Mijnen en groeven	5,37	107,7	107,8	112,7	112,9	115,1	115,4	117,6	117,9
Fabrieksnijverheid	66,14	110,2	111,3	113,1	114,5	118,1	119,7	122,0	123,3
waaronder : voedingsmiddelenbedrijven	(4,14)	(112,1)	(112,4)	(115,0)	(116,8)	(120,0)	(121,8)	(124,9)	(126,5)
textielnijverheid	(9,55)	(113,3)	(114,4)	(116,7)	(116,7)	(117,2)	(119,6)	(119,7)	(122,0)
confectiebedrijven, schoennijverheid	(4,60)	(112,4)	(114,1)	(114,3)	(116,7)	(119,9)	(122,2)	(126,5)	(128,0)
chemische industrie	(2,26)	(109,2)	(115,6)	(115,6)	(115,6)	(117,9)	(123,1)	(123,1)	(125,9)
produktie van metalen	(7,42)	(106,3)	(107,2)	(109,8)	(110,5)	(113,0)	(114,5)	(116,8)	(117,5)
metaalverwerkende industrie	(18,89)	(107,3)	(107,4)	(109,7)	(111,8)	(117,5)	(117,8)	(120,5)	(120,6)
Bouwbedrijf	13,59	109,9	112,7	113,1	114,2	117,4	118,5	120,1	121,1
Elektriciteit, gas, water	1,46	111,2	116,7	116,7	122,4	122,4	124,4	124,4	139,1
Handel	3,54	110,0	110,7	112,7	114,1	117,6	119,8	121,9	122,3
Vervoer en verkeer	3,65	109,0	111,2	111,6	113,1	114,1	118,4	119,4	121,9
Diensten	4,96	115,4	115,8	116,4	119,2	119,8	123,2	125,1	126,9
Globaal indexcijfer	**100,00**	**110,2**	**111,5**	**113,2**	**114,6**	**117,7**	**119,4**	**121,4**	**122,9**

Bron : Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

Loonindexcijfers

(1953 = 100)

PERIODE	Bruto-uurverdienste			Loonkosten				Maandinkomen van de fabrieksarbeiders (b)		
	Gemiddelde bruto-verdienste per arbeidsuur (mannen + vrouwen)	Type-uurloon (a)		Arbeiders		Bedienden		Ongehuwd of gehuwd zonder kinderen	Gehuwd en 2 kinderen	Gehuwd en 4 kinderen
		Geschoolde arbeiders	Ongeschoolde arbeiders	Steenkolenmijnen per dag	Overige bedrijfstakken per uur	Industrie per uur	Handel per uur			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1964	185	176	180	192	200	180	179	176	175	183
1965	203	191	196	211	223	197	196	192	193	200
1966	224	209	215	229	246	213	213	211	213	219
1967	239	223	232	244	267	228	227	228	229	237
1968 Maart	244	230	239	251	274	234	236	232	234	242
Juni	251	232	242	251	283	244	244	240	241	249
September ...	252	237	246	262	284	240	239	239	241	249
December ...	261	240	250	266	295	260	255	248	248	256
1969 Maart	263	246	258	272	297	250	253	250	249	258
Juni	270	251	263	273	305	259	263	257	256	264
September (c)	273	256	268	279	311	..	..	259	259	268
December (c)	282	259	272	383	321	..	..	268	268	275

(a) De vervoerbedrijven niet inbegrepen.
(b) De mijnen niet inbegrepen.
(c) Voorlopige gegevens.

Bronnen : Nationale Bank van België (kol. 2 tot 4). Instituut voor Economisch, Sociaal en Politiek Onderzoek, Leuven (kol. 5 tot 11).

Evolutie van de bruto-uurlonen

OMSCHRIJVING	Geslacht van de werknemer	Gemiddeld bruto-uurloon (franken)			Indexcijfers (Oktober 1959 = 100)		
		Oktober 1967	Oktober 1968	October 1969	Oktober 1967	Oktoker 1968	October 1969
Mijnen en groeven	mannen	62,97	66,20	69,35	160	168	176
Fabrieksnijverheid	mannen	55,92	59,04	64,79	174	183	201
	vrouwen	37,67	39,79	43,82	197	208	229
	mannen + vrouwen	51,36	54,22	59,54	180	190	208
Bouwbedrijf	mannen	55,71	57,89	62,22	181	188	203
Gemiddelde ...	mannen	**56,42**	**59,34**	**64,59**	**171**	**180**	**196**
	vrouwen	**37,67**	**39,79**	**43,82**	**197**	**208**	**229**
	mannen en vrouwen	**52,84**	**55,60**	**60,62**	**175**	**184**	**200**

Oktober 1959 = 100

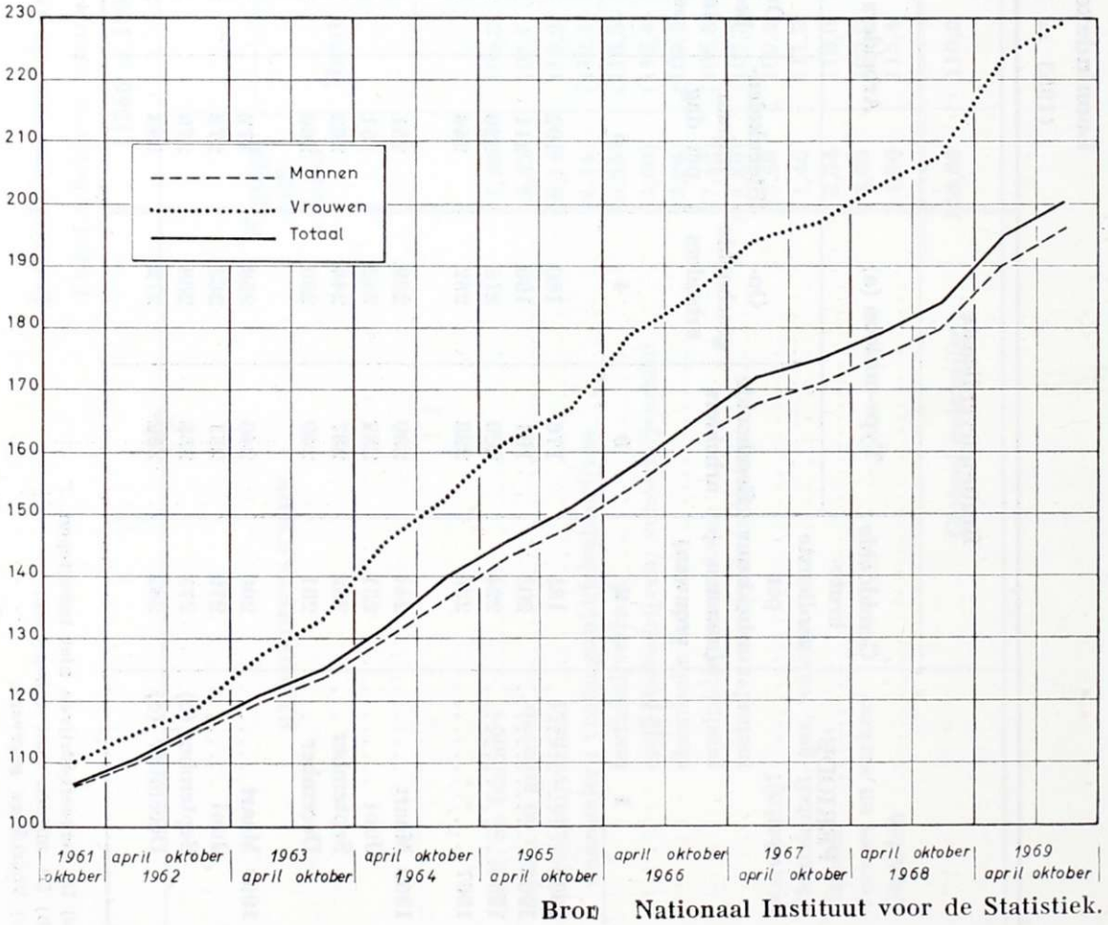

Bron Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Totale aan de maatschappelijke zekerheid aangegeven loonsom (a)

JAARTAL	Brutobezoldigingen (b) (miljarden franken)	Bijdragen voor de maatschappelijke zekerheid (miljarden franken)	% der bijdragen t.o.v. de brutobezoldigingen
1957	130,0	33,9	26,1
1958	131,4	34,9	26,6
1959	131,3	34,3	26,1
1960	139,0	37,7	27,1
1961	146,7	41,2	28,1
1962	159,4	45,2	28,4
1963	174,7	51,4	29,4
1964	199,4	64,6	32,4
1965	218,7	72,7	33,2
1966	240,6	80,6	33,5
1967	254,0	88,1	34,7
1968	269,3	94,6	35,2

Bron : Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

(a) Inclusief de mijnwerkers; exclusief de zeelieden ter koopvaardij. De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.

(b) Inclusief de fiscale en sociale afhoudingen; exclusief de patronale bijdragen voor de maatschappelijke zekerheid.

Overzicht der financieringsverrichtingen van de sociale zekerheid (a)

(miljoenen franken)

VOORNAAMSTE SECTOREN	1965	1966 (b)	1967 (b)	1968
Ouderdom en vroegtijdige dood	27 687	29 506	31 090	34 350
Ziekte - invaliditeit	25 648	31 508	32 942	34 585
Werkloosheid	5 462	5 820	7 523	9 812
Kinderbijslag	21 288	22 669	23 973	25 496
Jaarlijkse vacantie	9 995	10 807	13 791	14 450
Beroepsziekten	371	1 161	1 506	1 244
Totaal ...	**90 451**	**101 471**	**110 825**	**119 937**

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.

(b) Verbeterde gegevens.

Bronnen : Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.
Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.

AFDELING II.
INKOMENS UIT VENNOOTSCHAPPEN

De gegevens betreffende het rendement van de door het Nationaal Instituut voor de Statistiek getelde vennootschappen waren einde mei 1970 nog niet beschikbaar voor de balansen gepubliceerd tijdens het jaar 1969. De resultaten die hierna worden besproken zijn die van de vennootschappen waarvan de balansen verschenen in 1968. De globale winst lag 19 % hoger dan die van 1967; bij de met verlies werkende maatschappijen bedroeg het verlies slechts 8,7 miljard frank, tegenover 13,1 miljard het jaar tevoren. De winst van de vennootschappen met hoofdbedrijf in België bedroeg 15,5 % meer en het verlies slechts 2 % meer dan in 1967. Het waren vooral de Belgische ondernemingen met hoofdbedrijf in het buitenland die hun resultaten belangrijk wisten op te voeren : de winst lag 65 % hoger, terwijl het verlies met 88 % daalde t.o.v. 1967. Inderdaad, in dat jaar stelde men slechte resultaten vast in de sector mijnen, doch in 1968 steeg hun rendabiliteit (verhouding winstcijfer/eigen middelen) opnieuw tot 5,58. Bij de Belgische vennootschappen met hoofdbedrijf in België steeg het nettowinstsaldo tijdens dezelfde periode met 20 % en de rendabiliteit met 3 %. De betrekkelijk geringe rendabiliteitsverbetering vindt haar oorzaak in het feit dat de eigen middelen (kapitaal + reserves) der getelde vennootschappen in 1968 met 16,7 % toenamen t.o.v. 1967.

Per afzonderlijke bedrijfssector komt men voor 1968 tot volgende vaststellingen : behalve voor de steenkolenmijnen waar het verlies te wijten is aan structurele oorzaken, sloten nog de ledernijverheid en de ceramische nijverheid het boekjaar met verlies af; de winsten bleven ongeveer op hetzelfde peil als het jaar tevoren in de groothandel en buitenlandse handel, in de metaalverwerkende nijverheid en in de ijzer- en staalnijverheid (in deze laatste sector zouden de winsten echter aanzienlijk gestegen zijn in 1969); ten slotte boekten de sector banken een winstvermeerdering van 10 %, de financiële en immobiliënvennootschapen 11 % en, volgens opgaande orde van belangrijkheid, boekten de voedingsmiddelenindustrie, de bouwnijverheid, de verzekeringen en de scheikundige nijverheid een meerwinst van respectievelijk 14 %, 25 %, 27 % en 49 %.

Wat de ontwikkeling betreft van de inkomsten der vennootschappen die hun balansen publiceerden in 1969, beschikt men over statistieken van private bron die de resultaten behandelen van 317 maatschappijen waarvan de aandelen op de beurs worden genoteerd, d.i. slechts 2 % van het totaal aantal vennootschappen, geteld door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, doch het betreft hier belangrijke maatschappijen waarvan het totaal van hun eigen middelen de helft bereikt van het totaal der eigen middelen van alle getelde vennootschappen; de gegevens door die statistieken verstrekt, hebben bijgevolg een zekere waarde.

De winsten van de ondernemingen die aldus hun balansen publiceerden, overtroffen met 22 % de winsten genoteerd in 1968; hun rendement

steeg van 4,9 % tot 5,6 %. Bovendien blijkt uit de jaarverslagen gepubliceerd tijdens het tweede halfjaar nog een aanmerkelijke verbetering van de resultaten, indien zij worden vergeleken met die van het eerste halfjaar. De verruiming van de winstmarges in 1969 werd vooral mogelijk gemaakt door een aanzienlijke stijging van de industriële produktie, (9 %, bouwnijverheid inbegrepen) en door een gunstige evolutie van kosten, produktiviteit en verkoopprijzen. Ingevoerde rationalisatiemaatregelen ondersteund door een aanhoudende hoogconjunctuur hebben voor veel ondernemingen een grote verbetering van de resultaten mogelijk gemaakt.

De toeneming van de afschrijvingen was belangrijk; hieruit kan worden afgeleid dat de inspanningen die de ondernemingen deden op het gebied der investeringen zeer groot waren. Ondanks die inspanningen bleef de rendementsverhoging bij de vennootschappen nog betrekkelijk gering (5,6 %) vooral in vergelijking met de stijging van de consumptieprijzen en met de veel hogere rentabiliteit tijdens de jaren 1953 tot 1966.

Op het totaal der eigen middelen werd er in 1968 aan de aandeelhouders 3,49 % dividenden uitgekeerd, tegenover 3,36 % het jaar tevoren. Wanneer men de periode van de laatste twintig jaar overschouwt, blijkt dat in 1967 en 1968 de laagste dividenden aan de aandeelhouders der Belgische vennootschappen met hoofdbedrijf in België, werden uitgekeerd.

★
★ ★

Rendement van de Belgische vennootschappen op aandelen (a)

Bedrijfszetel in België, Kongo en het buitenland

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1936/1938	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968 (c)
Aantal getelde vennootschappen (b)	**7 594**	**14 265**	**14 447**	**14 550**	**14 817**	**15 011**	**15 215**	**15 266**	**15 357**
waaronder : met winst	5 748	10 596	10 929	10 854	11 105	11 172	11 272	10 785	10 645
met verlies	1 846	3669	3 518	3 696	3 712	3 839	3 943	4 481	4 712
Eigen middelen	**63 952**	**345 554**	**362 595**	**388 354**	**406 779**	**434 525**	**455 741**	**476 724**	**536 981**
waaronder : gestort kapitaal	46 397	216 030	226 604	236 904	248 915	265 209	274 836	283 632	321 473
reserves	17 555	129 524	135 991	151 450	157 864	169 317	180 905	193 092	215 508
Exploitatie-uitkomsten :									
Nettowinstsaldo	**4 537**	**27 080**	**28 453**	**24 254**	**24 901**	**28 363**	**29 528**	**19 049**	**29 573**
Winst	5 228	32 079	33 358	28 587	30 261	33 820	34 665	32 176	38 297
Verlies	691	4 999	4 905	4 333	5 360	5 457	6 137	13 127	8 724
Betaalbare gestelde brutodividenden	**3 651**	**17 792**	**17 550**	**14 523**	**14 111**	**15 547**	**15 930**	**15 913**	**19 039**
Percentage t.o.v. de eigen middelen :									
Nettowinstsaldo	7,1	7,84	7,85	6,25	6,12	6,53	6,48	4,00	5,51
Betaalbaar gestelde dividenden	5,7	5,15	4,84	3,74	3,47	3,58	3,50	3,34	3,55
Obligatieschuld op 31 december	**9 297**	**84 840**	**92 798**	**99 499**	**104 010**	**115 080**	**120 829**	**134 955**	**154 006**
Bruto-interest op obligaties	**476**	**3 910**	**4 408**	**4 862**	**5 261**	**5 624**	**6 405**	6 792	**7 980**

Bronnen : Nationale Bank van België (jaren 1936/1938).
Nationaal Instituut voor de Statistiek (jaren 1954 en volgende).

(a) De statistiek voor 1936/1938 is niet helemaal op dezelfde basis opgemaakt als die voor de volgende jaren. Bovendien, benevens de progressieve verhoging der vennootschappen, is het percentage der vennootschappen die werkelijk hun balans bekendmaken, veranderlijk. De gegevens voor 1968 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Eenheden.
(c) Voorlopige gegevens.

Winstmakende Belgische vennootschappen op aandelen (a)

Gemiddelde jaarlijkse winstsaldi en dividenden van 1949 tot 1969 der getelde vennootschappen met bedrijfszetel in België

BEDRIJFSTAK	Gemiddelde winst (miljoenen franken)	Gemiddelde betaalbaar gestelde dividenden	
		Miljoenen franken	Percentages van de winst
Elektriciteit	1 668	1 405	84,2
Financiële en immobiliënvennootschappen	2 888	1 857	64,3
Groeven	156	97	62,2
Steenkolenmijnen	577	435	75,4
Glasnijverheid	323	210	65,0
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	1 307	721	55,2
Cementnijverheid en aanverwante bedrijven	540	321	59,4
Verzekeringsmaatschappijen	628	361	57,5
Banken	1 423	726	51,0
Industrie der non-ferrometalen	832	468	56,3
Voedingsmiddelennijverheid	1 199	545	45,5
Metaalverwerkende nijverheid	2 819	1 260	44,7
Scheikundige nijverheid	1 788	911	51,0
Ceramiek nijverheid	51	25	49,0
Kleinhandel	418	199	47,6
Papiernijverheid	365	140	38,4
Kleinijverheid	90	33	36,7
Textielnijverheid	1 040	361	34,7
Groothandel en buitenlandse handel	1 470	322	21,9
Overige bedrijfstakken	2 290	837	36,6
Gemiddeld totaal	**21 872**	**11 234**	**51,4**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) De aandacht zij er op gevestigd dat de zonder winst of met verlies werkende vennootschappen niet in de statistiek zijn opgenomen.

OMSCHRIJVING	In België							
	1953	1963	1964	1965	1966	1967	1968 (d)	19
Aantal getelde vennootschappen	12 396	14 237	14 501	14 709	14 916	14 989	15 092	3
w.o. : met winst	8 711	10 688	10 937	10 980	11 085	10 605	10 476	8
met verlies	3 685	3 549	3 564	3 729	3 831	4 384	4 616	
Eigen middelen	183 067	318 731	336 265	360 194	381 312	401 093	468 017	1 9
w.o. : gestort kapitaal	109 464	195 026	207 493	222 007	233 259	241 909	281 216	2 9
reserves	73 603	123 705	128 772	138 187	148 053	159 184	186 801	3 9
Exploitatie-uitkomsten :								
Nettowinstsaldo	13 891	22 045	22 775	25 319	25 945	21 364	25 722	5
Winst	15 721	25 693	27 253	30 169	31 157	29 306	33 831	5
Verlies	1 830	3 648	4 478	4 850	5 212	7 942	8 109	
Betaalbaar gestelde brutodividenden	8 833	13 305	12 738	13 825	13 817	13 462	16 336	3
Obligatieschuld	30 937	98 976	103 299	113 984	119 012	133 116	150 218	1
Bruto-interest op obligaties	1 432	4 832	5 226	5 592	6 344	6 680	7 858	
Verhouding $\frac{\text{aantal vennootschapp. met verlies}}{\text{aant. getelde vennootschapp.}}$	29,73	24,93	24,58	25,35	25,68	29,25	30,59	1
Verhouding $\frac{\text{nettowinstcijfer}}{\text{eigen middelen}}$	7,59	6,92	6,77	7,03	6,80	5,33	5,50	2
Verhouding $\frac{\text{uitgekeerde brutodividenden}}{\text{eigen middelen}}$	4,83	4,17	3,79	3,84	3,62	3,36	3,49	
Verhouding $\frac{\text{uitgekeerde brutodividenden}}{\text{gerealiseerde winsten}}$	56,19	51,78	46,74	45,83	44,35	45,94	48,29	
Verhouding $\frac{\text{bruto-interest op obligaties}}{\text{bedrag der obligatieschulden}}$	4,64	4,88	5,06	4,91	5,33	5,02	5,23	
Verhouding $\frac{\text{bedrag der obligatieschulden}}{\text{eigen middelen}}$	16,90	31,05	30,72	31,65	31,21	33,19	32,10	

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.
(b) De Belgische vennootschappen waarvan de voornaamste bedrijfszetel zich in Kongo bevindt zijn, vanaf 1961, opgenomen in de rubriek « in het buitenland ».
(c) De obligatieschuld is niet meer geteld voor de vennootschappen die het Kongolese recht hebben aangenomen (wet van 17 juni 1960, *Belgisch Staatsblad* van 18 juni 1960).
(d) Voorlopige gegevens.

aandelen volgens de plaats van hun hoofdbedrijf (a)

	Met hoofdbedrijf											
	In Kongo (b)				In het buitenland (b)							
	1957	1958	1959	1960	1953	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968 (d)
	Eenheden											
70	**501**	**495**	**494**	**384**	**80**	**302**	**313**	**316**	**302**	**299**	**277**	**265**
02	395	394	360	288	58	192	166	168	192	187	180	169
68	106	101	134	96	22	110	147	148	110	112	97	96
	Miljoenen franken											
37	**50 534**	**54 619**	**60 517**	**58 217**	**7 479**	**58 205**	**68 046**	**69 966**	**71 756**	**74 129**	**73 001**	**68 964**
80	36 093	38 619	42 202	40 993	3 836	38 822	40 710	41 009	41 282	41 447	40 281	40 257
57	14 441	16 000	18 315	17 224	3 643	19 383	27 336	28 957	30 474	32 682	32 720	28 707
64	**10 614**	**8 246**	**6 862**	**8 562**	**1 033**	**5 221**	**2 198**	**2 126**	**2 937**	**2 563**	**– 2 452**	**3 851**
68	10 870	8 491	7 258	8 871	1 088	5 865	2 862	2 976	3 537	3 484	2 712	4 466
04	256	245	396	309	55	644	664	850	600	921	5 164	615
38	**6 623**	**5 542**	**5 571**	**6 520**	**458**	**3 048**	**1 196**	**1 358**	**1 632**	**2 110**	**2 336**	**2 703**
71	**2 772**	**3 150**	**3 324**	**..(c)**	**63**	**834**	**523**	**711**	**1 097**	**1 817**	**1 839**	**3 788**
57	**105**	**124**	**150**	**77**	**3**	**36**	**30**	**35**	**32**	**60**	**112**	**122**
	Percentages											
38	21,16	20,40	27,13	25,00	27,50	36,42	46,96	46,84	36,42	37,46	35,02	36,23
55	21,00	15,10	11,34	14,71	13,81	8,97	3,23	3,04	4,09	3,46	—	5,58
02	13,11	10,15	9,21	11,20	6,12	5,24	1,76	1,94	2,27	2,85	3,20	3,92
71	60,93	65,27	76,76	73,50	42,10	51,97	41,79	45,63	46,14	60,56	86,14	60,52
48	3,79	3,94	4,51	..	4,76	4,32	5,74	4,92	2,92	3,30	6,09	3,22
98	5,49	5,77	5,49	..	0,84	1,43	0,77	1,02	1,53	2,45	2,52	5,49

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Evolutie van de nettowinstsaldi en

Vennootschappen welke hun voor

OMSCHRIJVING	Banken	Verzekeringen	Financiële en immobiliënvennootschappen	Kleinhandel	Groothandel en buitenlandse handel	Metaalverwerkende nijverheid	IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	Industrie der non-ferrometalen	Textielnijverheid	Voedingsmiddelenindustrie	Houtnijverheid	Scheikundige nijverheid	Glasnijverheid	Elektriciteit	Gas	
Aantal getelde vennootschappen (eenheden):																
1964	54	145	1 713	655	3 385	1 264	100	76	912	685	330	542	53	29	9	2
1965	56	149	1 779	629	3 253	1 379	100	82	981	723	337	601	55	28	9	3
1966	55	153	1 820	635	3 320	1 396	96	82	986	725	337	606	57	24	6	0
1967	51	160	1 866	642	3 380	1 391	93	85	976	729	331	607	57	16	5	7
1968 (b)	51	161	1 893	634	3 465	1 361	90	88	957	717	330	627	58	17	5	6
Kapitaal en reserves (miljoenen franken) :																
1960	9 389	3 092	40 041	4 005	11 777	26 217	26 546	8 614	21 991	15 095	1 708	19 751	3 068	20 761	3 005	3
1961	9 922	3 311	45 079	4 544	13 014	27 013	29 706	9 000	22 607	15 909	1 822	21 122	2 796	22 841	2 835	3
1962	11 118	3 486	52 774	5 240	15 698	28 519	31 561	9 198	21 129	16 342	1 937	22 995	3 773	23 376	2 066	6
1963	12 434	3 930	53 977	6 544	16 619	31 085	31 172	9 679	21 240	17 527	1 846	24 771	5 063	24 042	2 179	2
1964	13 748	4 485	57 145	7 607	19 514	32 227	34 021	10 139	21 582	18 523	1 911	25 544	5 591	27 130	2 257	0
1965	15 860	5 119	60 041	8 114	21 538	35 808	37 063	9 133	23 147	20 287	2 069	28 036	6 620	27 879	2 511	1
1966	17 422	5 647	62 891	8 392	21 698	38 786	39 409	10 461	23 922	21 594	2 279	29 927	7 019	27 786	2 681	6
1967	19 714	6 129	71 575	8 298	28 323	42 199	42 414	10 734	24 539	23 769	2 521	32 952	7 339	16 723	2 098	8
1968 (b)	21 130	6 528	76 442	9 157	28 138	45 195	45 453	10 845	25 135	24 967	3 364	60 975	7 780	33 728	2 412	7
Nettowinstsaldi (miljoenen franken) :																
1960	1 177	687	2 783	435	1 134	2 120	1 903	945	844	1 202	107	1 394	523	1 808	136	3
1961	1 547	724	3 486	443	1 072	2 596	2 198	1 115	995	1 169	128	1 389	370	1 797	159	3
1962	1 783	830	4 382	413	1 357	2 957	1 499	892	782	1 359	159	1 679	430	2 053	110	4
1963	1 917	820	3 472	442	1 147	3 039	1 257	580	667	1 395	95	1 772	453	2 163	130	1
1964	1 996	801	3 659	378	1 982	3 063	353	632	896	1 194	135	2 016	420	2 200	80	3
1965	2 327	866	3 668	474	2 173	3 634	616	845	689	1 469	168	2 486	480	2 303	83	3
1966	2 470	921	4 139	610	2 078	3 849	398	659	542	1 568	164	2 430	328	2 275	99	
1967	2 400	849	4 115	467	1 584	2 646	397	526	591	1 823	162	2 110	438	1 335	58	6
1968 (b)	2 646	1 078	4 511	557	1 596	2 629	396	359	357	2 083	81	3 145	485	2 598	131	5
Gemiddelde 1960/1968	**2 029**	**842**	**3 802**	**469**	**1 569**	**2 948**	**1 002**	**728**	**707**	**1 474**	**133**	**2 047**	**436**	**2 059**	**110**	**1**
Betaalbaar gestelde dividenden (miljoenen franken) :																
1960	680	420	2 032	229	275	1 533	992	581	452	720	38	711	290	1 539	116	
1961	751	431	2 166	280	387	1 670	1 277	620	492	695	41	927	263	1 608	136	
1962	808	478	3 233	287	341	1 795	940	590	405	667	48	1 065	255	1 680	96	
1963	892	498	2 327	281	426	2 063	546	425	319	622	10	1 132	306	1 657	74	
1964	1 006	518	2 404	185	487	1 129	345	429	376	617	25	1 222	354	1 813	77	
1965	1 135	539	2 460	228	473	1 612	668	501	305	632	13	1 228	352	1 972	86	
1966	1 263	579	2 567	293	510	1 284	253	518	377	742	27	1 525	326	1 865	40	
1957	1 340	593	2 876	243	556	1 307	233	562	343	794	30	1 492	292	1 219	68	
1968 (b)	1 410	656	2 922	309	634	1 506	250	599	291	930	33	2 216	350	2 308	134	
Gemiddelde 1960/1968	**1 032**	**524**	**2 554**	**259**	**454**	**1 544**	**612**	**536**	**373**	**713**	**29**	**1 280**	**310**	**1 740**	**9**	

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Voorlopige gegevens.

le betaalbaar gestelde dividenden (a)

te bedrijfszetel in België hebben

	Papiernijverheid en grafische bedrijven	Transport	Toerisme	Tussenhandel	Bouwbedrijf	Steenkolenmijnen	Kleinijverheid	Cementnijverheid en aanverw. bedrijven	Groeven	Kalknijverheid	Ceramische nijverheid	Tabaksnijverheid	Uitgeverij, boekhandel, pers	Filmen, theaters	Ambacht	Totaal
2	320	624	325	732	498	36	92	116	127	35	46	32	206	217	566	14 501
2	334	631	330	779	500	35	87	135	128	49	39	31	208	217	580	14 709
2	335	633	334	812	514	30	91	140	129	48	40	33	220	213	585	14 916
1	338	648	331	822	513	30	88	139	127	49	36	33	216	197	584	14 989
1	342	640	334	860	513	26	88	139	123	47	40	32	223	191	568	15 092
7	5 319	9 854	958	816	4 659	12 897	1 397	6 768	1 368	620	1 120	1 338	939	439	1 523	267 652
9	5 638	9 456	1 044	935	4 785	11 127	1 461	7 417	1 491	682	1 057	1 407	1 036	450	1 575	282 172
5	6 378	10 486	1 007	1 069	5 348	9 745	1 508	7 710	1 520	761	1 022	1 458	1 111	470	1 680	303 300
9	6 813	10 764	1 064	1 216	5 594	9 235	1 409	7 962	1 671	830	1 106	1 492	1 214	449	1 828	318 731
5	6 612	9 725	1 082	1 228	5 884	8 063	1 754	8 504	1 697	918	1 148	1 595	1 440	428	1 818	336 265
8	7 085	10 155	1 187	1 497	6 270	9 558	1 847	8 747	2 001	1 191	1 142	1 422	1 480	446	1 692	360 194
1	7 546	10 262	1 253	1 811	7 114	8 945	1 993	9 073	2 236	1 322	1 105	1 798	2 015	365	1 861	381 312
8	8 352	10 821	1 304	2 139	8 303	8 829	2 057	8 193	2 252	1 373	1 210	1 173	2 112	412	2 085	401 093
5	8 668	11 232	1 456	2 323	9 092	6 597	2 182	9 493	2 328	1 447	1 092	1 956	3 053	410	2 229	468 017
3	350	229	6	71	348	— 917	78	593	145	77	— 21	132	147	53	81	18 744
3	418	391	11	106	324	— 1 326	83	705	148	116	47	113	124	27	111	20 711
4	497	136	76	120	316	— 564	138	860	181	82	69	92	139	11	134	23 138
1	358	18	69	146	503	— 35	119	725	127	105	39	87	156	— 43	159	22 045
3	380	93	69	145	601	67	89	709	203	109	40	33	172	1	136	22 775
2	320	173	68	174	783	— 471	148	833	301	145	50	117	236	—32	157	25 319
	265	368	93	123	1 025	— 390	92	793	240	98	28	150	275	24	173	25 945
6	67	— 146	66	190	972	— 726	82	663	206	111	38	73	272	10	139	21 364
5	295	115	65	88	1 219	— 418	90	550	258	130	— 21	159	402	5	143	25 722
1	**328**	**153**	**58**	**129**	**677**	**— 531**	**102**	**715**	**201**	**108**	**30**	**106**	**214**	**6**	**137**	**22 863**
1	154	326	11	35	135	63	34	373	112	22	29	42	35	24	19	12 061
1	196	330	17	30	145	93	38	418	100	28	30	48	37	20	19	13 279
1	216	276	19	39	170	106	44	522	119	31	34	44	42	20	35	14 440
1	176	272	23	37	208	184	38	448	113	26	21	52	50	8	25	13 305
1	149	220	27	34	174	268	32	486	123	26	32	45	72	14	16	12 738
1	158	239	25	43	173	145	44	475	143	29	35	54	83	5	18	13 825
	116	231	34	49	199	81	32	471	149	28	31	75	96	9	13	13 817
	116	247	34	49	242	69	37	453	135	35	22	41	90	9	20	13 462
	130	234	38	61	230	55	40	503	156	46	20	83	134	7	13	16 336
1	**157**	**264**	**25**	**42**	**186**	**118**	**38**	**461**	**128**	**30**	**28**	**54**	**71**	**13**	**20**	**13 696**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Evolutie van het rendement, de obli

Vennootschappen welke hun voo

OMSCHRIJVING	Banken	Verzekeringen	Financiële en immobiliënvennootschappen	Kleinhandel	Groothandel en buitenlandse handel	Metaalverwerkende nijverheid	IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	Industrie der non-ferrometalen	Textielnijverheid	Voedingsmiddelenindustrie	Houtnijverheid	Scheikundige nijverheid	Glasnijverheid	Elektriciteit	Gas
Betaalbaar gestelde dividenden ten opzichte van kapitaal en reserves (%) :															
1959	7,27	14,41	5,26	5,64	2,39	5,06	2,44	6,02	1,23	4,39	1,78	3,07	6,86	7,18	4,
1960	7,24	13,58	5,07	5,72	2,34	5,85	3,74	6,74	2,06	4,77	2,22	3,60	9,45	7,41	3,
1961	7,57	13,02	4,80	6,16	2,97	6,18	4,30	6,89	2,18	4,37	2,25	4,39	9,41	7,04	4,
1962	7,27	13,71	6,13	5,48	2,17	6,29	2,98	6,41	1,92	4,08	2,48	4,63	6,76	7,19	4,
1963	7,17	12,67	4,31	4,29	2,56	6,64	1,75	4,39	1,50	3,55	0,54	4,57	6,04	6,89	3,
1964	7,32	11,55	4,21	2,43	2,50	3,50	1,01	4,23	1,74	3,33	1,31	4,78	6,33	6,68	3,
1965	7,16	10,53	4,10	2,81	2,20	4,50	1,80	5,49	1,32	3,12	0,63	4,38	5,32	7,07	3,
1966	7,25	10,25	4,08	3,49	2,35	3,31	0,64	4,95	1,58	3,44	1,18	5,10	4,64	6,71	1,
1967	6,80	9,68	4,02	2,93	1,96	3,10	0,55	5,24	1,40	3,34	1,19	4,53	3,98	7,29	3,
1968	6,67	10,05	3,82	3,37	2,25	3,33	0,55	5,52	1,16	3,72	0,98	3,63	4,50	6,84	5,
Obligatieschuld (miljoenen franken ; einde jaar) :															
1960	7 264	8	46 598	972	907	1 917	4 886	26	453	892	65	1 290	188	5 441	3
1961	8 293	9	54 034	1 102	1 000	1 937	4 763	10	386	805	96	1 110	247	5 703	1
1962	10 700	9	57 663	1 072	968	1 918	5 427	28	340	760	94	964	338	7 188	2
1963	11 096	97	61 639	1 529	930	1 881	5 764	47	357	872	89	881	301	8 602	5
1964	11 066	113	65 423	1 561	770	1 812	6 343	61	346	995	103	838	375	8 899	7
1965	11 055	118	72 548	1 515	749	1 851	6 930	58	361	933	91	690	474	12 202	8
1966	11 610	152	76 304	1 648	742	2 087	6 551	65	302	896	88	595	452	13 281	8
1967	13 129	155	88 649	1 562	782	2 365	5 603	62	286	860	99	482	561	14 230	1 3
1968 (b)	15 972	199	104 243	1 515	757	2 244	5 096	59	274	768	96	405	528	14 183	1 3
Betaalbaar gestelde dividenden ten opzichte van de nettowinstsaldi (%) :															
1960	57,8	61,1	73,0	52,6	24,3	72,3	52,1	61,5	53,6	59,9	35,5	51,0	55,4	85,1	8
1961	48,5	59,5	62,1	63,2	36,1	64,3	58,1	55,6	49,4	59,5	32,0	66,7	71,1	89,5	8
1962	45,3	57,6	73,8	69,5	25,1	60,7	62,7	66,1	51,8	49,1	30,2	63,4	59,3	81,8	8
1963	46,5	60,7	67,0	63,6	37,1	67,9	43,4	73,3	47,8	44,6	10,5	63,9	67,5	76,6	5
1964	50,4	64,7	65,7	48,9	24,6	36,9	97,7	67,9	42,4	51,7	18 5	60,6	84,3	82,4	9
1965	48,8	62,2	67,1	48,1	21,8	44,4	108,4	59,3	44,3	43,0	7,7	49,4	73,3	85,6	10
1966	51,1	62,9	62,0	48,0	24,5	33,4	63,6	78,6	69,6	47,3	16,5	62,8	99,4	82,0	4
1967	55,8	69,8	69,9	52,0	35,1	49,4	58,7	106,8	58,0	43,6	18,5	70,7	66,7	91,3	11
1968	53,3	60,9	64,8	55,5	39,7	57,3	63,1	166,9	81,5	44,6	40,7	70,5	72,2	88,8	10
Gemiddelde 1960/1968	**50,9**	**62,2**	**67,2**	**55,2**	**28,9**	**52,4**	**61,1**	**73,6**	**52,8**	**48,4**	**21,8**	**62,5**	**71,1**	**84,5**	

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Voorlopige gegevens.

atieschuld en de netto-antofinanciering (a)

aamste bedrijfszetel in België hebben

Ledernijverheid	Papiernijverheid en grafische bedrijven	Transport	Toerisme	Tussenhandel	Bouwbedrijf	Steenkolenmijnen	Kleinijverheid	Cementnijverheid en aanverw. bedrijven	Groeven	Kalknijverheid	Ceramiek nijverheid	Tabaksnijverheid	Uitgeverij, boekhandel, pers	Filmen, theaters	Ambacht	Totaal
,52	2,99	3,18	3,31	3,97	3,34	0,69	2,17	4,83	7,51	3,29	2,94	3,23	3,40	5,14	1,31	4,11
,93	2,90	3,31	1,15	4,29	2,90	0,49	2,43	5,51	8,19	3,55	2,59	3,14	3,73	5,47	1,25	4,51
,01	3,48	3,49	1,63	3,21	3,03	0,84	2,60	5,64	6,71	4,11	2,84	3,41	3,57	4,44	1,21	4,71
,12	3,39	2,63	1,89	3,65	3,18	1,09	2,92	6,77	7,83	4,07	3,33	3,02	3,78	4,26	2,08	4,76
,09	2,58	2,53	2,16	3,04	3,72	1,99	2,70	5,63	6,76	3,13	1,90	3,49	4,12	1,78	1,37	4,17
,22	2,25	2,26	2,50	2,77	2,96	3,32	1,82	5,71	7,25	2,83	2,79	2,82	5,00	3,27	0,88	3,79
,02	2,23	2,35	2,11	2,87	2,76	1,52	2,38	5,43	7,15	2,43	3,06	3,80	5,61	1,12	1,06	3,84
,54	1,54	2,25	2,71	2,71	2,80	0,91	1,61	5,19	6,66	2,12	2,81	4,17	4,76	2,47	0,70	3,62
,46	1,39	2,28	2,61	2,29	2,91	0,78	1,80	5,53	5,99	2,55	1,82	2,31	4,26	2,18	0,96	3,36
,28	1,50	2,08	2,61	2,63	2,53	0,83	1,83	5,30	6,70	3,18	1,83	4,24	4,39	1,71	0,58	3,50
42	304	1 451	25	77	350	535	34	700	8	26	30	52	21	14	39	75 060
40	290	1 794	22	75	380	471	33	640	16	25	45	47	19	21	40	83 744
34	275	2 083	21	59	388	398	32	612	16	24	45	42	32	23	45	91 964
28	246	2 011	20	64	483	253	31	845	13	24	45	37	30	19	39	98 976
26	270	1 644	16	24	480	339	22	799	25	31	46	14	23	15	43	103 299
22	225	1 509	18	24	443	308	23	726	27	30	47	24	28	15	39	113 984
17	202	1 423	19	26	440	282	21	688	29	18	44	18	32	14	69	119 012
17	177	1 250	19	28	465	85	20	643	10	16	44	18	30	12	69	133 116
15	145	1 044	17	27	442	22	17	594	10	14	43	18	29	4	65	150 218
8,6	44,0	142,4	183,3	49,3	38,8	—	43,6	62,9	77,2	28,6	—	31,8	23,8	45,3	23,5	64,3
5,5	46,9	84,4	154,5	28,3	44,8	—	45,8	59,3	67,6	24,1	63,8	42,5	29,8	74,1	17,1	64,1
7,1	43,5	202,9	25,0	32,5	53,8	—	31,9	60,7	65,7	37,8	49,3	47,8	30,2	181,8	26,1	62,4
8,4	49,2	1 511,1	33,3	25,3	41,4	—	31,9	61,8	89,0	24,8	53,8	59,8	32,1	—	15,7	60,4
8,9	39,2	236,6	39,1	23,4	29,0	400,0	36,0	68,5	60,6	23,9	80,0	136,4	41,9	1400,0	11,8	55,9
5,5	49,4	138,2	36,8	24,7	22,1	—	29,7	57,0	47,5	20,0	70,0	46,2	35,2	—	11,5	54,6
—	43,8	62,8	36,6	39,8	19,4	—	34,8	59,4	62,1	28,6	110,7	50,0	34,9	37,5	7,5	53,3
—	173,1	—	51,5	25,8	24,9	—	45,1	68,3	65,5	31,5	57,9	56,2	33,1	90,0	14,4	63,0
—	44,1	203,5	58,5	69,3	18,9	—	44,4	91,5	60,5	35,4	—	52,2	33,3	140,0	9,1	63,5
6,7	**47,9**	**172,5**	**43,1**	**32,6**	**27,5**	—	**37,3**	**64,5**	**63,7**	**27,8**	**93,3**	**50,9**	**33,2**	**216,7**	**14,6**	**59,9**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

VIJFDE DEEL

INVESTERINGEN EN VERBRUIK

HOOFDSTUK ÉÉN

INVESTERINGEN

Sedert het verschijnen van het voorgaande rapport herzag het Nationaal Instituut voor de Statistiek de nationale rekeningen om deze aan te passen aan de resultaten van de « Input-Output » tabel die voor het jaar 1965 onder de auspiciën van de E.E.G. was opgesteld; in maart 1970 had de herziening betrekking op de periode 1959-1968. Wat de investeringen betreft wordt de fundamentele tendens over de jaren 1959 tot 1967, zoals deze in het voorgaand rapport werd besproken, in geen enkel opzicht gewijzigd door de herziene gegevens, die behalve in 1959, globaal gezien enigszins hoger liggen dan de oude gegevens; het verschil dat tussen 1964 en 1966 steeds toenam om dit laatste jaar 8 miljard te bereiken, is voornamelijk toe te schrijven aan de sector « woongebouwen », voor welke sector het 7,1 miljard bedraagt; voor de sectoren « landbouw, « water, gas, elektriciteit » en « industrieën » (behalve in 1967) komen de oude en de herziene gegevens overeen, terwijl de investeringen in de dienstensector enigszins hoger liggen en die bij het vervoer en verkeer enigszins lager.

In 1968 bedroeg de bruto vaste kapitaalsvorming, met uitzondering van landsverdediging, tegen werkelijke prijzen 218,7 miljard frank, een stijging met 2,9 miljard of 1,4 %.

Na in 1967 op eenzelfde peil te zijn gebleven liepen de industriële investeringen in 1968 met 6 % of 3,7 miljard terug, hetgeen in waarde volledig overeenkomt met de investeringen in de chemische industrieën; deze noteerden sedert 1963 een hoog stijgingspercentage dat in 1966 en in 1967 zelfs meer dan 50 % bedroeg. De tweede industriële sector naar orde van grootte, die van de metaalverwerkende nijverheid en van de scheepsbouw, liep voor het tweede achtereenvolgend jaar terug, waarbij de daling in 1968 zich tot 10,7 % beperkte, tegen 24,9 % in 1967. Andere sectoren hebben eveneens hun investeringen beperkt, met name die van kleding en schoeisel (— 14,5 %), papier-, druk- en uitgeversbedrijf (— 15,1 %), ijzer, staal en non-ferrometalen (— 7,9 %) en diverse industrieën (— 3,1 %). De verwerkende sectoren daarentegen, die in 1968 een stijging vertonen, bereikten een recordniveau : de voedingsmiddelennijverheid, dranken en tabak (+ 14,6 %), textiel (+ 15,6 %), hout en meubelen (+ 27,7 %) en glas, aardewerk, cement en terracotta (+ 6 %). In hun geheel bezien reduceerden de verwerkende industrieën hun investeringen in 1968 met 4 miljard (— 7,3 %) en de woningbouw met 0,1 miljard (— 1,2 %), terwijl de extractieve industrieën hun investeringen met 0,3 miljard verhoogden (+ 20,3 %).

De investeringen in de woningbouw stegen in 1968 in hetzelfde tempo als het voorgaande jaar, namelijk met 1,6 %, na in 1966 te zijn teruggelopen. Volgens de herziene gegevens lagen zij in 1964 en 1965 hoger dan de investeringen in de industrie.

In de dienstensector, waarin de handel, de banken en de verzekeringen, het officieel en vrij onderwijs, de medische beroepen en andere diensten aan gezinnen en ondernemingen zijn vervat, steeg de bruto vaste kapitaalsvorming in 1968 met 3,5 %, tegen 1,1 % in 1967.

In de sector vervoer en verkeer waarin de post « overheidsdiensten » is opgenomen, bedroeg de stijging 10,2 % dank zij juist de steun der overheidsinvesteringen, die met 21,2 % opliepen.

Na de tussen 1964 en 1967 genoteerde aanzienlijke vooruitgang liep de sector « elektriciteit, gas en water » in 1968 met 4,3 % terug, in tegenstelling tot de sector landbouw, bosbouw en visvangst die in 1968 een stijging met 14,8 % toonde na een daling met 4,2 % in 1967.

Het aandeel van de bruto vaste kapitaalsvorming in het bruto nationaal produkt toonde tussen 1959 en 1962 een jaarlijkse stijging, welke 20,8 % in 1962 bedroeg; in 1963 liep het terug (20,4 %), herstelde zich in 1964 en bleef in 1965 op hetzelfde peil (21,9 en 21,8 %) om in 1966 zijn top te bereiken (22,4 %); er volgde vervolgens in 1967 een lichte daling (22,1 %) en een enigszins sterkere daling in 1968 (21,1 %).

Volgens de eerste schattingen is de bruto vaste kapitaalsvorming in 1969 sterk toegenomen; het verwachte groeipercentage— meer dan 16 % — werd tijdens de laatste tien jaren slechts in 1964 overschreden en het relatief aandeel ervan in het bruto nationaal produkt zou opnieuw hoger liggen dan 22 %.

De in de loop der maanden opgetreden produktiestijging deed de beschikbare produktiecapaciteit dalen en droeg ertoe bij dat de neiging om te investeren gunstig werd beïnvloed. De stijging van de bestellingen op kapitaalgoederen, die in de laatste maanden van 1968 aan de dag trad, sloeg over op de leveringen die in 1969 globaal met 15,6 % opliepen, waarbij de leveringen van de nationale industrieën met 13,8 % opliep en de invoer met 18,1 %; de overeenkomstige percentages in 1968 bedroegen + 0,5 %, — 0,7 % en + 2,2 %. Daar het tempo der bestellingen in nog snellere mate evolueerde — in 1969 werd het uitzonderlijk stijgingspercentage van 22,7 % genoteerd — nam het verschil tussen het niveau der bestellingen en dat der leveringen van 5,5 % in 1968, in 1969 tot 14 % toe.

Anderzijds, steeg het aantal bedrijfspanden met de bouw waarmee een aanvang werd gemaakt (nieuwbouw en volledige wederopbouw) met 36,4 %; deze stijging bedroeg 40,6 % in het Vlaamse landsgedeelte, 26,8 % in het Waalse landsgedeelte en 32,4 % in Brussel-hoofdstad. Van de 11 627 gebouwen waarmee een aanvang werd gemaakt lagen er 70,5 % in Vlaanderen, 26,6 % in Wallonië en 2,9 % in Brussel-hoofdstad. De vraag naar woningen

toonden in 1969 eveneens een sterke stijging : het aantal woningen met de bouw waarvan een aanvang werd gemaakt liep met 22,7 % op; de stijging bedroeg 19,4 % in Vlaanderen, 35,8 % in Wallonië en 11,8 % in Brussel-hoofdstad. Van de 35 439 begonnen gebouwen lagen er 74,5 % in Vlaanderen, 23,7 % in Wallonië en 1,8 % in Brussel-hoofdstad. Voor het gehele land, tellen 100 nieuwe gebouwen 158 woningen; dit gemiddelde bedraagt 908 te Brussel-hoofdstad, 148 in Vlaanderen en 130 in Wallonië. De regionale spreiding van de woningen met de bouw waarvan een aanvang werd gemaakt is dus zeer verschillend van die van de gebouwen : 10,3 % in Brussel-hoofdstad, 70,1 % in Vlaanderen en 19,6 % in Wallonië.

Hoewel de overheidsinvesteringen de laatste jaren een der voornaamste instrumenten waren voor het overheidsbeleid tot steun aan de conjunctuur, maakte de economische expansie in 1969 het handhaven van een actief op expansie gericht beleid overbodig en de in de buitengewone begroting opgenomen en als reserve bij een eventuele conjunctuurverflauwing bedoelde kredieten voor investeringen werden niet gebruikt. Dit verklaart de vertraging in de toeneming van de overheidsinvesteringen in 1969.

De ministeriële departementen in de stricte zin van het woord hebben echter in 1969 voor een bedrag van 12,5 miljard frank vastgelegd voor werkzaamheden van burgerlijke bouwkunde, hetgeen in vergelijking met 1968 een stijging met 0,9 miljard of 7,6 % vertegenwoordigt, welke stijging kan worden toegeschreven aan het hoge peil der door de Ministeries van Volksgezondheid en van Verkeerswezen vastgelegde bedragen (+ 1 miljard voor beide ministeries samen), in tegenstelling tot de door het Ministerie van Openbare Werken verrichte vastleggingen (— 0,1 miljard).

Terwijl de vastleggingen van het Fonds voor Scholenbouw van 2,9 miljard in 1968 tot 3,6 miljard in 1969 opliepen (+ 25,3 %), toonden die van het Wegenfonds een daling met 8,7 %, te weten van 11,9 tot 10,9 miljard. In totaal beliepen de vastleggingen voor rekening van de genoemde ministeries en fondsen een bedrag van 27,1 miljard, tegen 26,5 miljard in 1968, d.i. een stijging met 2,1 % tegen 9,3 % in 1968.

Het beeld van de overheidsinvesteringen zou echter onvolledig zijn indien geen melding werd gemaakt van die der parastatale instellingen, de lagere publiekrechtelijke lichamen en de intercommunale maatschappijen die in het leven werden geroepen voor de aanleg van autowegen.

De bedragen die voor woningbouw werden vastgelegd door de voornaamste parastatale instellingen (Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom, Nationaal Fonds voor Kroostrijke Gezinnen en Algemene Spaar- en Lijfrentekas) bereikten volgens voorlopige gegevens 14,2 miljard frank, dit is 2,2 miljard of 18,2 % meer dan in 1968 en 72,2 % meer dan in 1967. De vastleggingen, daarentegen, voortvloeiend uit de investering uit eigen middelen van de havens van Antwerpen en Gent en die van de R.T.T., N.M.B.S., de N.M.V.B., en de Regie der Luchtwegen zijn in 1969 iets lager dan in 1968.

De Staat en de parastatale instellingen hebben dus 43,3 miljard vastgelegd. Om een volledig beeld te geven van de investeringen in de overheids-

sector dient nog een bedrag van 21,8 miljard te worden gevoegd voor door de lagere publiekrechtelijke lichamen uitgevoerde werken en een bedrag van 8,2 miljard voor door de intercommunale maatschappijen voor de aanleg van « autowegen » verrichte vastleggingen. De omvang van de gemeentelijke en provinciale werken is sedert 1965 voortdurend toegenomen en steeg van 10,8 miljard tot 21,8 miljard in 1969. Hoewel de vastleggingen voor rekening van het Wegenfonds in 1969 zijn gedaald, zoals hierboven werd vermeld, wordt deze teruggang meer dan goedgemaakt door de stijging die werd genoteerd voor de vastleggingen van de intercommunale maatschappijen E3, E5, E39 en E9/40, die 8,2 miljard bedroegen, tegen 6,7 miljard in 1968; globaal gezien bleef de inspanning op het gebied van de aanleg van autowegen dus op hetzelfde peil, daar de totale vastleggingen 19,1 miljard in 1969 beliepen, tegen 18,6 in 1968, 13,7 in 1967 en 11,6 in 1966.

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek publiceert voortaan gegevens over de verdeling per bedrijfsgroep van de per provincie en taalgebied in de industrie gerealiseerde investeringen en afschrijvingen (1). De statistieken hebben betrekking op de firma's die ten minste 20 personen tewerkstellen, met uitzondering echter van de sector « elektriciteit, gas en water », die niet in de statistieken voorkomt, daar bepaalde investeringen in deze sector globaal worden aangegeven door een maatschappelijke zetel, terwijl zij betrekking hebben op meer dan een provincie.

Zoals uit de hierna opgenomen tabel blijkt kenden de investeringen in 1966 een sterke stijging en zijn sindsdien praktisch verder niet toegenomen.

In het Vlaamse landsgedeelte, met uitzondering van de arrondissementen Halle-Vilvoorde en Brussel-randgemeenten, steeg het bedrag aan investeringen van 16,5 miljard in 1964 of 45,5 % van het nationaal totaal aan investeringen tot 27,8 miljard in 1968 of 59,1 %, dit laatste percentage zelfs in 1966 en 1967 werd overschreden. Deze bevredigende ontwikkeling vloeit enerzijds voort uit de zeer grote investeringen (11 miljard) die in 1966 in de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen in de staalindustrie, de nijverheid der non-ferrometalen en de metaalverwerkende nijverheid werden verricht; anderzijds, werd de terugkeer tot een meer normaal niveau in deze sector in 1967 en 1968 gecompenseerd door de groei van de investeringen in de chemische nijverheid, meer in het bijzonder de petrochemie en de olieraffinaderijen, welke investeringen van 4,8 miljard in 1966 stegen tot meer dan 11 miljard in 1967 en 10 miljard in 1968.

In 1968 nam de chemische nijverheid en aanverwante activiteiten (rubber, plastics, olie) 36,5 % voor hun rekening van de in Vlaanderen verrichte investeringen, de metaalnijverheid 22,1 % en de voedingsmiddelennijverheid 13 %.

In het Waalse landsgedeelte toonde het investeringspeil tussen 1964 en 1966 een daling, om vervolgens opnieuw te stijgen, zonder echter in 1968 het

(1) Voor de jaren 1964 tot 1967, zie *Statistisch Tijdschrift*, 1969, nr 9-10; voor 1968, *Statistisch Tijdschrift*, 1970, nr 3.

bedrag van 1964 te bereiken. De investeringen in Wallonië namen in 1964, met 14,9 miljard, 40,9 % van het nationaal totaal aan investeringen voor hun rekening, in 1966 met 11,5 miljard, 24,9 % en in 1968, met 13,7 miljard, 29,2 %. De globale schommelingen der investeringen in deze streek zijn nauw verbonden met die in de metaalnijverheid, waarvan de teruggang tussen 1964 en 1966 niet geheel door andere sectoren kon worden opgevangen.

In 1968 nam de metaalnijverheid 40,6 % der investeringen in het Waalse landsgedeelte voor haar rekening, de chemische nijverheid en aanverwante activiteiten 13,6 % en de industrieën van niet-metaalhoudende mineralen 11,2 %.

In de streek van Brussel, ten slotte, die de arrondissementen Brussel-hoofdstad, de zes randgemeenten en Halle-Vilvoorde omvat, werden niet zulke grote schommelingen genoteerd in het absoluut bedrag der investeringen, met een minimum van 5 miljard of 13,6 % van het nationaal totaal in 1964 en een maximum van 6,1 miljard of 16,2 % in 1965; in 1968 werd er voor een bedrag van 5,5 miljard in deze streek geïnvesteerd, dit is 11,7 % van het nationaal totaal. Sedert 1967 is het de sector van het bouwbedrijf waarin in de streek van Brussel het meest wordt geïnvesteerd : 29,4 % in 1968; in de metaalnijverheid werd 23,1 % geïnvesteerd ; in de voedingsmiddelennijverheid, dranken en tabak 14,2 % en in de chemische nijverheid en aanverwante activiteiten 10,8 %.

De toepassingstermijn van de bij de wet van 18 juli 1959 voor de ontwikkelingsgewesten bepaalde maatregelen werd achtereenvolgens verlengd tot 30 juni 1969, 31 december 1969 en 30 juni 1970 (1). De toepassingstermijn van de wet van 14 juli 1966 werd tot deze zelfde data verlengd (2).

De investeringen met overheidssteun, zoals bepaald door deze wetten en door de wet van 17 juli 1959, waarvan het bedrag van 1966 op 1967 met 84,4 % en van 1967 op 1968 met 27,4 % was toegenomen tot een nieuwe top, met name 39,5 miljard frank, namen opnieuw toe tot 54,2 miljard frank in 1969, d.i. een nieuwe verhoging van 37,2 %. De sectoren waarin in 1969 de grootste stijgingen werden genoteerd waren die van de metaalnijverheid (+ 9,4 miljard of 191,4 %), de chemische industrie en aanverwante activiteiten (+ 2,3 miljard of 14,8 %) en de metaalverwerkende nijverheid (+ 3,4 miljard of 63,3 %); daarentegen werd een teruggang waargenomen bij de textielindustrie (— 0,2 miljard), de voedingsmiddelennijverheid (— 0,5 miljard) en bij de bouwmaterialen en het bouwbedrijf (— 0,6 miljard). De chemische industrie en aanverwante activiteiten tonen sedert 1966 de hoogste bedragen aan investeringen; voor de periode 1959-1969 overschrijden de investeringen in deze industrie met 77,6 miljard of 29,1 % van het totaal, de metaalnijverheid (73,2 miljard of 27,4 %) en de metaalverwerkende nijverheid (57,9 miljard of 21,7 %).

---

(1) Koninklijke besluiten van 15 januari 1969, 27 juni 1969 en 10 december 1969 (*Belgisch Staatsblad* van 21 januari 1969, 3 juli 1969 en 30 december 1969).

(2) Koninklijke besluiten van 15 januari 1969 en van 27 juni 1969 en wet van 23 december 1969 gepubliceerd in dezelfde onder voetnoot (1) vermelde *Belgische Staatsbladen.*

Van dit bedrag van 54,2 miljard aan investeringen in 1969, werd 58,25 % geïnvesteerd in het Vlaamse landsgedeelte, 41,33 % in het Waalse landsgedeelte en 0,42 % in Brussel-Hoofdstad, dit is ongeveer dezelfde spreiding als het jaar tevoren. In vergelijking met 1968 bedroeg de stijging 36,9 % in Vlaanderen, 38,4 % in Wallonië, terwijl in Brussel-hoofdstad een teruggang werd waargenomen van 10,7 %. De stijging was bijzonder aanzienlijk in de provincies Antwerpen (167,3 %), West-Vlaanderen (42,4 %), Limburg (109,4 %), Luik (104,0 %) en in het arrondissement Nijvel (158,1 %); in Henegouwen is de stijging van meer bescheiden aard (13,4 %), terwijl de investeringen waarvoor de economische expansiewetten van 1959 en 1966 golden een daling vertoonden in de provincies Luxemburg (79,0 %), Namen (27,2 %), Oost-Vlaanderen (40,4 %), in de arrondissementen Leuven, Halle-Vilvoorde en Brussel-randgemeenten (totaal: 33,0 %) en te Brussel-hoofdstad (10,7 %).

Het gecumuleerd bedrag aan investeringen waarvoor de economische expansiewetten van 1959 en 1966 golden beliep 267 miljard frank op 31 december 1969, waarvan 155,1 miljard in Vlaanderen (58,1 %), 107,1 miljard in Wallonië (40,1 %) en 4,8 miljard in Brussel-hoofdstad (1,8 %).

De kredieten met betrekking tot deze investeringen bereikten 27,1 miljard frank in 1969, tegen 19,7 miljard in 1968, (+ 37,9 %), waarvan 14 miljard in Vlaanderen (+ 19,9 %), 13 miljard in Wallonië (+ 65,7 %) en 56 miljoen te Brussel-hoofdstad (— 41,8 %). Het gecumuleerd bedrag aan kredieten bedroeg 130,3 miljard op eind 1969 waarvan respectievelijk 74,1, 52,8 en 3,4 miljard in Vlaanderen, in Wallonië en in Brussel-hoofdstad (56,9 %, 40,5 % en 2,6 %).

De in 1969 getroffen beslissingen betreffende het toekennen van de rentesubsidies vertegenwoordigden voor het Rijk een maximumuitgave van 3,7 miljard, waarvan de in Vlaanderen gelegen ondernemingen genoten voor een bedrag van 1,4 miljard (38,4 %) en de Waalse ondernemingen voor een bedrag van 2,3 miljard (61,6 %); het sedert 1962 gecumuleerd bedrag beloopt 12,4 miljard, respectievelijk 6,8 en 5,6 miljard voor de genoemde landsgedeelten (55 % en 44,7 %) en 33 miljoen voor Brussel-hoofdstad (0,3 %). Bovendien werden in 1969 premies en toelagen verstrekt tot een totaal bedrag van 1,2 miljard, waarvan respectievelijk 594 en 604 miljoen voor in Vlaanderen en in Wallonië gelegen ondernemingen; eind 1969 beliep het gecumuleerd bedrag aan premies en toelagen 2,2 miljard, respectievelijk 0,9 en 1,3 miljard (42,2 % en 57,8 %).

De voor 1969 voorziene buitenlandse investeringen bereikten het nieuwe recordbedrag van 33,2 miljard frank, meer dan driemaal het niveau van 1968 (9,9 miljard) en bijna tweemaal dat van het voorgaande recordjaar (1965: 17,8 miljard).

Zoals dit reeds het geval was in 1959, 1961, 1964 en van 1966 tot 1968, werd meer dan de helft van de buitenlandse investeringen in 1969 verricht in de sector chemie-olie-papier : 17,3 miljard of 52,2 %; voor de textielsector werd een nieuwe belangstelling getoond daar er in 1968 voor een bedrag

van 6,8 miljard frank in deze sector werd aangetrokken (20,3 % van het totaal), dit is meer dan tijdens de periode 1959-1968; het aandeel van de metaalsector bedroeg 6,7 miljard of 20,2 % en dat van de andere bedrijfstakken 2,4 miljard of 7,3 %.

In 1969 bedroegen de investeringen in de industrie 94 % van het totaal, en in de dienstensector (handel inbegrepen) 6 % van het totaal.

De door de Verenigde Staten verrichte investeringen, die in 1968 afgeremd werden door de maatregelen die de Regering van dit land had getroffen, hadden in 1969 een aanzienlijke omvang en bereikten een bedrag van 11,1 miljard, tegen 3 miljard het voorgaand jaar; het betrekkelijk aandeel van dit land in het totaal bedrag onderging echter geen grote wijziging : 33,4 % in 1969, tegen 30,1 % in 1968, terwijl dit aandeel in de periode 1959-1969 op 55,7 % lag. Voor de Duitse Bondsrepubliek verdubbelde het bedrag t.o.v. het jaar tevoren; dit land bleef op de tweede plaats met 5,4 miljard of 16,2 %, gevolgd door het Verenigd Koninkrijk dat, met 5,1 miljard of 15,4 %, in 1969 meer investeerde dan tijdens het gehele voorgaande decennium. Zwitserland komt op een onverwachte vierde plaats met 3,6 miljard of 11 %; vóór Nederland (2,6 miljard of 7,7 %). Slechts de Franse investeringen liepen terug van 2 tot 1 miljard; ten slotte, bedroegen de investeringen van de andere landen 4,4 miljard of 13,3 %.

Van de voor 1969 voorziene 33,2 miljard aan buitenlandse investeringen zou in de provincie Henegouwen 12,8 miljard worden geïnvesteerd (38,4 %), in de provincie Antwerpen 7,2 miljard (21,7 %), in de provincie Luik 5,0 miljard (14,9 %), in de provincie Brabant 4,7 miljard (14,0 %) en in Limburg 2,9 miljard (8,9 %).

Daar de Nationale Investeringsmaatschappij haar boekjaar in juni afsluit, geeft de hierna opgenomen tabel een overzicht van de bedragen waarvoor zij van 1963 tot eind van het eerste halfjaar 1969 is tussengekomen. Tijdens het boekjaar 1968/'69 heeft de maatschappij haar verdere doorgevoerde selectiepolitiek voortgezet, zodat talrijke voorstellen na onderzoek werden afgewezen. Dertien beslissingen voor een bedrag van 542,7 miljoen frank werden genomen. Anderzijds, werden dertien beslissingen, waarvan sommige tijdens het voorgaande boekjaar werden genomen, uitgevoerd voor een totaal bedrag van 271,8 miljoen, waarvan 203,9 miljoen in aandelen en 67,9 miljoen in converteerbare obligaties. Tien andere beslissingen, waarvan er een reeds gedeeltelijk werd uitgevoerd, voor een bedrag van 413,2 miljoen frank, waren aan het einde van het boekjaar in uitvoering. Bovendien droeg de Nationale Investeringsmaatschappij de participaties over in zeven verschilllende vennootschappen.

Van de tussen 1 juli 1968 en 30 juni 1969 uitgevoerde 13 beslissingen, hadden er vier voor een totaal bedrag van 76,1 miljoen of 28 % van het totaal der door de N.I.M. genomen participaties, betrekking op de sector der metaalverwerkende nijverheid, drie op de textielindustrie (21,7 %), twee op de dienstensector (35,5 %) en een elk op de sector van de voedingsmiddelennijverheid (4,4 %), de nijverheid der minerale produkten (5,3 %), de

industrie van petroleum- en steenkoolderivaten (1,4 %) en het bouwbedrijf (3,7 %).

Sedert de oprichting van de N.I.M. tot aan eind juni 1969 werden 119 beslissingen tot tussenkomst genomen in 91 vennootschappen voor een totaal bedrag van 2 488,2 miljoen frank, waarvan 110 werden uitgevoerd, voor een bedrag van 2 075 miljoen frank; het aandeel van de metaalverwerkende nijverheid is voortaan het grootste (19,4 %), vóór dat van de sector elektriciteit, water en gas (18,4 %), de dienstensector (14,3 %), de textielnijverheid (13,1 %) en de papiernijverheid, het druk- en uitgeversbedrijf (10,6 %).

★
★ ★

Verdeling van de industriële investeringen der vestigingen in bedrijf (a)

In werkelijke prijzen

BEDRIJFSTAK	1964		1965		1966		1967		1968	
	Miljoenen franken	%	Miljoenen franken	%	Miljoenen franken	%	Miljoenen franken	%	Miljoenen franken	%
Extractieve nijverheid :										
Steenkoolmijnen en aanverw. bedrijvigh.	887	2,0	643	1,4	331	0,6	278	0,5	278	0,5
Mijnen, groeven en aanverwante bedrijvigheid	689	1,6	825	1,7	753	1,3	663	1,1	766	1,2
Voedingsmiddelenindustrie	2 432	5,5	2 356	5,0	2 847	5,0	2 897	4,7	3 321	5,6
Dranknijverheid	1 590	3,6	1 740	3,7	1 569	2,8	1 870	3,1	2 076	3,5
Tabaksnijverheid	272	0,6	222	0,5	197	0,3	262	0,4	227	0,3
Scheikundige nijverheid	3 014	6,8	4 253	9,0	4 973	8,7	9 110	14,9	7 673	12,9
Rubbernijverheid	604	1,4	739	1,6	462	0,8	161	0,3	226	0,3
Houtnijverheid	762	1,7	649	1,4	817	1,4	811	1,3	1 011	1,7
Papiernijverheid	1 308	3,0	995	2,1	1 420	2,5	1 085	1,8	1 229	2,2
Grafische nijverheid	834	1,9	1 088	2,3	838	1,5	752	1,2	967	1,6
Leder- en huidennijverheid	80	0,2	81	0,2	104	0,2	54	0,1	71	0,1
Textielnijverheid	2 544	5,7	2 472	5,2	3 124	5,5	2 634	4,3	2 962	5,3
Kledingsnijverheid	639	1,4	544	1,1	561	1,0	583	0,9	502	0,8
Petroleumraffinaderijen	623	1,4	640	1,3	1 162	2,0	3 429	5,6	4 152	7,2
Nijverheid van de niet-metaalhoudende mineralen	2 987	6,7	2 810	5,9	3 152	5,5	2 974	4,9	2 927	4,9
Metaalnijverheid :										
IJzer- en staalnijverheid	5 472	12,4	3 623	7,6	7 314	12,8	4 141	6,8	3 674	6,2
Non-ferrometalen	1 189	2,7	1 325	2,8	986	1,7	997	1,6	975	1,6
Metaalverwerkende nijverheid	7 577	17,0	9 639	20,2	11 593	20,4	9 130	14,9	8 327	14,1
Plastiekverwerkende nijverheid	384	0,9	419	0,9	590	1,0	433	0,7	563	0,9
Verwerkende nijverheid n.e.g.	370	0,8	461	1,0	378	0,7	825	1,3	839	1,4
Bouwbedrijf (b)	2 151	4,9	2 348	4,9	2 878	5,1	4 420	7,2	4 253	7,2
Elektriciteit, gas, water :										
Elektriciteit (behalve zelfvoortbrenging)	5 681	12,8	7 153	15,0	7 834	13,8	8 503	13,8	7 844	13,2
Gas	1 356	3,1	1 264	2,7	1 710	3,0	4 175	6,8	2 752	4,6
Warmte en stoom	(c)	(c)	81	0,2	52	0,1	52	0,1	29	0,04
Water	824	1,9	1 092	2,3	1 298	2,3	1 053	1,7	1 384	2,3
Totaal....	**44 269**	**100,0**	**47 462**	**100,0**	**56'943**	**100,0**	**61 292**	**100,0**	**59 028**	**100,0**

(a) Vestingingen die 20 of meer personen tewerkstellen. De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.
(b) Voor 1967, vestigingen die 50 of meer personen tewerkstellen.
(c) Begrepen in de post « Elektriciteit ».

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Investeringen ten behoeve van

Landsverdediging niet
(miljoenen franken, in

OMSCHRIJVING	1959	1960	1961
1. Landbouw, bosbouw en visserij	4 185	3 500	4 039
2. Extractieve nijverheden	1 849	1 537	2 049
a) Steenkoolmijnen en hun elektrische centrales	*1 479*	*931*	*805*
b) Andere extractieve nijverheden	*370*	*606*	*1 244*
3. Be- en verwerkende nijverheden	18 563	26 423	32 163
a) Voedingsmiddelen, dranken en tabak	*3 646*	*3 838*	*4 100*
b) Textiel	*1 716*	*2 804*	*3 202*
c) Kleding en schoeisel	*325*	*613*	*682*
d) Hout en meubelen	*595*	*1 032*	*1 006*
e) Papier, drukkerij, uitgeverij	*1 228*	*1 556*	*1 743*
f) Chemie en aanverwante activiteiten	*2 966*	*3 250*	*5 246*
g) Klei, ceramiek, glas en cement	*1 118*	*1 738*	*2 075*
h) IJzer, staal en non-ferrometalen	*3 982*	*7 277*	*7 503*
i) Metaalverwerkende nijverheid en scheepsbouw	*2 557*	*3 815*	*5 906*
j) Diverse activiteiten n.e.g.	*430*	*500*	*700*
4. Bouwnijverheid	2 317	2 554	3 256
5. Elektriciteit, gas en water	5 923	4 838	4 550
6. Handel, bank- en verzekeringswezen, woongebouwen	34 546	41 307	46 285
a) Handel, bank- en verzekeringswezen	*10 000*	*11 100*	*12 200*
b) Woongebouwen	*24 546*	*30 207*	*34 085*
7. Vervoer en verkeer	11 406	12 393	12 560
a) Spoorwegvervoer	*4 609*	*3 884*	*4 075*
b) Wegvervoer	*580*	*920*	*810*
c) Zeevervoer, binnenscheepvaart, havens	*2 833*	*3 236*	*3 125*
d) Luchtvervoer	*977*	*1 913*	*2 105*
e) Post, telegraaf, telefoon, radio en televisie	*2 407*	*2 440*	*2 445*
8. Diensten	14 709	15 297	16 831
a) Overheid (exclusief onderwijs)	*7 680*	*6 974*	*7 189*
b) Onderwijs	*4 321*	*5 448*	*6 392*
c) Andere	*2 708*	*2 875*	*3 250*
Bruto binnenlandse vaste kapitaalvorming (1 tot 8)	93 498	107 849	121 733
9. Veranderingen der voorraden	*4 030*	*— 181*	*4 201*
a) Veestapel	*869*	*— 181*	*1 401*
b) Andere voorraden	*3 161*	—	*2 800*
Totaal (van 1 tot 9)	97 528	107 668	125 934
Statistische aanpassing	— 434	— 122	— 161
Bruto binnenlandse kapitaalvorming	97 094	107 546	125 773

(a) De gegevens werden aangepast aan de resultaten van de input-outputtabel die onder de auspiciën van de E.E.G. i opgesteld. De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.

…an de economie (a)

…iet inbegrepen

…i werkelijke prijzen)

1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968
3 917	4 197	4 921	5 344	5 983	5 731	6 579
1 522	1 956	1 988	1 974	1 686	1 555	1 870
782	*1 080*	*900*	*671*	*500*	*570*	*680*
740	*876*	*1 088*	*1 303*	*1 186*	*985*	*1 190*
37 617	38 940	40 698	46 289	54 264	54 039	50 080
4 863	*4 995*	*5 392*	*5 248*	*5 885*	*6 197*	*7 100*
2 849	*3 375*	*3 148*	*3 176*	*3 670*	*3 286*	*3 800*
1 149	*1 162*	*1 376*	*1 142*	*1 200*	*1 181*	*1 010*
1 165	*1 195*	*1 398*	*1 192*	*1 460*	*1 402*	*1 790*
2 272	*2 280*	*2 603*	*2 549*	*2 584*	*3 217*	*2 730*
6 202	*4 766*	*5 843*	*7 565*	*11 817*	*18 227*	*14 490*
2 200	*2 367*	*3 389*	*3 474*	*3 694*	*3 511*	*3 720*
9 189	*9 369*	*7 933*	*9 720*	*8 812*	*5 243*	*4 830*
6 928	*8 531*	*8 616*	*11 123*	*13 942*	*10 475*	*9 350*
800	*900*	*1 000*	*1 100*	*1 200*	*1 300*	*1 260*
5 691	5 595	5 114	5 541	6 506	6 942	6 860
7 598	6 727	7 761	9 386	11 303	14 321	13 700
45 347	47 948	67 628	74 376	74 600	75 400	76 800
13 000	*14 600*	*15 400*	*15 650*	*18 100*	*18 000*	*18 500*
32 347	*33 348*	*52 228*	*58 726*	*56 500*	*57 400*	*58 300*
13 573	14 639	15 361	18 618	20 527	23 353	23 571
4 156	*4 768*	*4 497*	*4 515*	*5 804*	*5 323*	*9 033*
800	*1 000*	*1 060*	*1 030*	*1 065*	*1 020*	*1 020*
5 002	*5 144*	*5 776*	*7 829*	*7 268*	*8 740*	*8 596*
690	*670*	*619*	*1 165*	*1 447*	*1 751*	*1 189*
2 925	*3 057*	*3 409*	*4 079*	*4 943*	*6 519*	*6 733*
19 332	21 893	27 073	23 796	29 720	34 411	39 212
8 364	*10 555*	*15 819*	*12 374*	*15 388*	*19 635*	*23 802*
7 568	*7 638*	*7 354*	*7 362*	*9 432*	*9 376*	*9 910*
3 400	*3 700*	*3 900*	*4 060*	*4 900*	*5 400*	*5 500*
134 597	**141 895**	**170 544**	**185 324**	**204 589**	**215 752**	**218 672**
1 490	*944*	11 005	4 408	7 754	2 871	8 775
390	*—2 456*	*305*	*1 106*	*254*	*871*	*1 575*
1 100	*3 400*	*10 700*	*3 302*	*7 500*	*2 000*	*7 200*
136 087	**142 839**	**181 549**	**189 732**	**212 343**	**218 623**	**227 447**
—1 086	711	967	—	1 061	896	1 845
135 001	**143 550**	**182 516**	**189 732**	**213 404**	**219 519**	**229 292**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Verdeling per provincie en taalgebied van de industriële investeringen (a)

PROVINCIE, ARRONDISSEMENT EN TAALGEBIED	1964		1965		1966		1967		1968		
	Miljoenen franken	%	Miljoenen franken	%	Miljoenen franken	%	Miljoenen franken	%	Miljoenen franken	%	1964 = 100
Antwerpen	5 783	15,9	7 256	19,2	10 526	22,9	15 996	33,7	11 653	24,8	201,5
Brabant	6 986	19,2	7 812	20,6	7 222	15,7	7 426	15,6	8 158	17,3	116,8
Henegouwen	5 894	16,2	4 753	12,6	4 748	10,3	6 578	13,8	6 342	13,5	107,6
Luik	5 764	15,8	5 389	14,2	4 550	9,9	3 646	7,7	4 323	9,2	75,0
Limburg	3 020	8,3	3 340	8,8	3 843	8,3	2 130	4,5	1 903	4,1	63,0
Luxemburg	592	1,6	277	0,7	229	0,5	327	0,7	376	0,8	63,5
Namen	1 511	4,2	1 257	3,3	1 120	2,4	994	2,1	1 639	3,5	108,5
Oost-Vlaanderen	3 803	10,4	4 426	11,7	10 732	23,3	6 898	14,5	8 802	18,7	231,4
West-Vlaanderen	3 053	8,4	3 361	8,9	3 105	6,7	3 514	7,4	3 824	8,1	125,3
Het Rijk...	**36 406**	**100,0**	**37 871**	**100,0**	**46 075**	**100,0**	**47 509**	**100,0**	**47 020**	**100,0**	**129,2**
Nederlands taalgebied, exclusief het arr. Halle-Vilvoorde en Brussel randgemeenten	16 544	45,5	19 264	50,9	28 954	62,8	29 582	62,3	27 797	59,1	168,0
Frans taalgebied	14 897	40,9	12 470	32,9	11 465	24,9	12 605	26,5	13 705	29,2	92,0
Brussel-Hoofdstad, randgemeenten en Halle-Vilvoorde	4 965	13,6	6 137	16,2	5 656	12,3	5 322	11,2	5 518	11,7	111,1
	Bijkomende inlichtingen betreffende de provincie Brabant										
Brussel-Hoofdstad	3 542	9,7	4 411	11,6	4 205	9,1	4 095	8,6	4 091	8,7	115,5
Randgemeenten	146	0,4	72	0,2	84	0,2	81	0,2	125	0,2	85,6
Halle-Vilvoorde	1 277	3,5	1 654	4,4	1 367	3,0	1 146	2,4	1 302	2,8	102,0
Nijvel	1 136	3,1	794	2,1	818	1,8	1 060	2,2	1 025	2,2	90,2
Leuven	885	2,5	881	2,3	748	1,6	1 044	2,2	1 615	3,4	182,5

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistick.

(a) Vestigingen in bedrijf die 20 of meer personen tewerkstelden gedurende het boekjaar. De groep « Elektriciteit, gas en water » is niet opgenomen. De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.

Investeringen in de nieuwe industriële vestigingen (a)

In werkelijke prijzen

SECTOR	1964		1965		1966		1967		1968	
	Miljoenen franken	%	Miljoenen franken	%	Miljoenen franken	%	Miljoenen franken	%	Miljoenen franken	%
Voedingsmiddelennijver.	68	2,5	106	1,3	142	2,1	84	1,2	142	4,3
Houtnijverheid	48	1,8	51	0,6	76	1,1	44	0,6	66	2,0
Scheikundige nijverh. (b)	886	32,9	1 598	19,6	4 871	73,7	5 798	83,5	1 794	53,6
Metaalnijverheid	1 244	46,2	5 373	65,8	857	12,9	534	7,7	636	19,0
Textiel- en confectienijverheid	144	5,3	292	3,6	230	3,5	134	1,9	252	7,5
Andere bedrijfsklassen .	304	11,3	741	9,1	445	6,7	352	5,1	454	13,6
Totaal...	**2 694**	**100,0**	**8 161**	**100,0**	**6 621**	**100,0**	**6 946**	**100,0**	**3 344**	**100,0**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Sommige vestigingen waarvan niet bekend was dat zij hun investeringsprogramma hadden uitgevoerd en die derhalve voor de statistiek van het betrokken jaar nog niet werden ondervraagd. Hun investeringen beliepen 235 miljoen in 1964, 514 in 1965, 175 in 1966 en 252 in 1967. De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar.

(b) Inclusief de rubber-, papier- en plastiekverwerkende nijverheid en bovendien voor 1964, de fabricage van kunstmatige en synthetische garens en vezels en voor 1966 en 1967 de petroleumraffinaderijen.

Nationale Investeringsmaatschappij

Sectoriële spreiding van de beslissingen tot tussenkomst uitgevoerd van 1963 tot einde juni 1968 (a)

BEDRIJFSTAK (b)	Bedrag	
	Miljoenen franken	In %
Landbouw, bosbouw, visvangst	12,8	0,62
Voedingsmiddelennijverheid	152,1	7,33
Textielnijverheid	272,3	13,12
Glasvezelnijverheid	25,5	1,23
Hout, kurk- en plastieknijverheid	39,7	1,91
Papiernijverheid, druk- en uitgeversbedrijf ..	220,7	10,64
Ledernijverheid	16,0	0,77
Metaalvoortbrengende nijverheid	147,2	7,09
Metaalverwerkende nijverheid	403,2	19,43
Nijverheid van de mineraalprodukten (met uitzondering van petroleum- en steenkoolderivaten)	18,9	0,91
Nijverheid van de petroleum- en steenkoolderivaten	18,3	0,88
Bouwnijverheid	44,5	2,14
Elektriciteit, gas, water en stoom	382,6	18,44
Diensten	296,2	14,28
Diversen (c)	25,0	1,21
Totaal (d)	**2 075,0**	**100,00**

Bron : Nationale Investeringsmaatschappij.

(a) De gegevens voor het tweede halfjaar van 1969 zijn nog niet beschikbaar.

(b) Volgens de rangschikking van het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(c) Deze rubriek betreft de vennootschappen welke een bedrijvigheid hebben in verschillende bedrijfstakken.

d) Oorspronkelijk ingeschreven of gestort bedrag zonder rekening te houden met de waardeschommelingen, de delgingen of de latere afstand van participaties of van converteerbare obligaties.

Verdeling van de industriële investeringen per taalgebied en per bedrijfstak in 1968 (a)

(ten honderd)

BEDRIJFSTAK	Nederlands taalgebied	Frans taalgebied	Brussel-Hoofdstad, randgemeenten, arrondissement Halle-Vilvoorde	Het Rijk
Extractieve nijverheid	14,7	84,9	0,4	100,0
Voedingsmiddelenindustrie, dranken, tabak	64,2	21,9	13,9	100,0
Chemische nijverheid	71,9	22,2	5,9	100,0
Rubbernijverheid	38,6	22,7	38,7	100,0
Hout- en kurknijverheid	80,7	11,0	8,3	100,0
Papier- en kartonnijverheid	53,1	33,5	13,4	100,0
Grafische nijverheid	33,7	20,6	45,7	100,0
Leder- en huidennijverheid	42,5	35,8	21,7	100,0
Textielnijverheid	74,8	23,1	2,1	100,0
Kledingindustrie	79,3	7,2	13,5	100,0
Petroleumraffinaderijen	100,0	—	—	100,0
Nijverh. v.d. niet-metaalhoudende mineralen	41,7	52,2	6,1	100,0
Metaalnijverheid	47,4	42,8	9,8	100,0
Plastiekverwerkende nijverheid	70,1	20,5	9,4	100,0
N.e.g. verwerkende nijverheid	43,0	29,8	27,2	100,0
Bouwbedrijf	40,5	21,3	38,2	100,0
Alle sectoren...	**59,1**	**29,2**	**11,7**	**100,0**

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar. Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Verdeling per bedrijfstak van de in ieder taalgebied verrichte investeringen in 1968 (a)

(ten honderd)

BEDRIJFSTAK	Nederlands taalgebied	Frans taalgebied	Brussel-Hoofdstad, randgemeenten, arrondissement Halle-Vilvoorde	Het Rijk
Extractieve nijverheid	0,6	6,5	0,1	2,2
Voedingsmiddelenindustrie, dranken, tabak	13,0	9,0	14,2	12,0
Chemische nijverheid	19,9	12,4	8,2	16,3
Rubbernijverheid	0,3	0,4	1,6	0,5
Hout- en kurknijverheid	2,9	0,8	1,5	2,2
Papier- en kartonnijverheid	2,3	3,0	3,0	2,6
Grafische nijverheid	1,2	1,4	8,0	2,1
Leder- en huidennijverheid	0,1	0,2	0,3	0,2
Textielnijverheid	8,0	5,0	1,1	6,3
Kledingindustrie	1,4	0,3	1,2	1,1
Petroleumrafflnaderijen	14,9	—	—	8,8
Nijverh. v.d. niet-metaalhoudende mineralen	4,4	11,2	3,2	6,2
Metaalnijverheid	22,1	40,6	23,1	27,5
Plastiekverwerkende nijverheid	1,4	0,8	1,0	1,2
N.e.g. verwerkende nijverheid	1,3	1,8	4,1	1,8
Bouwbedrijf	6,2	6,6	29,4	9,0
	100,0	**100,0**	**100,0**	**100,0**

(a) De gegevens voor 1969 zijn nog niet beschikbaar. Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Sectoriële spreiding van de investeringen die de voordelen genoten hebben voorzien door de wetten van 17 en 18 juli 1959 en van 14 juli 1966

(miljoenen franken)

BEDRIJFSTAK	1963	1964	1965	1966	1967	1968 (a)	1969	Totaal (b)
Steenkolenmijnen en groeven	24	—	—	288	136	88	351	2 091
Energie	—	—	—	—	—	—	342	635
Metaalvoortbrengende nijverheid	1 839	17 753	1 914	2 206	606	4 896	14 266	73 169
IJzer- en staalnijverheid	*1 441*	*17 216*	*1 902*	*2 055*	*283*	*4 711*	*12 623*	*67 881*
Nijverheid der non-ferrometalen	*398*	*537*	*12*	*151*	*324*	*185*	*1 643*	*5 288*
Metaalverwerkende nijverheid	7 830	1 426	11 362	5 463	7 218	5 297	8 655	57 913
Scheikundige nijverheid	1 424	4 747	2 191	5 840	16 322	15 716	18 046	77 612
Eigenlijke scheikunde	*717*	*3 844*	*1 853*	*4 489*	*11 967*	*7 670*	*16 035*	*52 733*
Petroleum	—	*341*	—	*1 093*	*1 877*	*5 755*	*13*	*11 351*
Rubber	*252*	*557*	*28*	—	*50*	*649*	*658*	*3 616*
Papier en drukkerijen	*454*	*5*	*309*	*258*	*2 428*	*1 641*	*1 340*	*9 912*
Textiel- en confectienijverheid	912	1 477	1 257	1 210	1 581	3 619	3 431	16 869
Voedingsmiddelennijverheid	317	31	43	456	1 234	2 173	1 712	10 096
Houtnijverheid	318	99	20	220	465	997	1 293	4 196
Bouwstoffennijverheid, enz.	1 429	125	1 097	744	2 313	4 482	3 887	16 340
Materialen, glas	*1 429*	*125*	*1 097*	*683*	*2 076*	*3 769*	*3 150*	*14 291*
Ondernemingen van bouwwerken	—	—	—	*61*	*237*	*713*	*738*	*2 049*
Diversen	455	24	205	406	1 164	2 273	2 268	8 126
w.o. : uitrusting van terreinen door de openbare diensten	*44*	*24*	*143*	*96*	*574*	*1 263*	*1 511*	*3 894*
Totaal ...	**14 548**	**25 681**	**18 089**	**16 833**	**31 041**	**39 541**	**54 250**	**267 046**

(a) Herziene gegevens.
(b) Vanaf 1959.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Nijverheid.

Gewestelijke spreiding van de investeringen die de voordelen genoten hebben voorzien door de wetten van 17 en 18 juli 1959 en van 14 juli 1966

(miljoenen franken)

PROVINCIE, ARRONDISSEMENT EN GEWEST	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969		Totaal (a)	
							Absolute gegevens	%	Absolute gegevens	%
Antwerpen	3 171	2 208	5 167	3 390	10 872	6 384	17 064	31,5	59 623	22,3
West-Vlaanderen	240	1 031	533	884	947	3 107	4 426	8,2	16 018	6,0
Oost-Vlaanderen	1 466	18 340	1 419	2 528	1 976	10 946	6 526	12,0	48 227	18,1
Limburg	4 095	1 291	4 169	4 844	3 556	1 272	2 664	4,9	24 712	9,3
Leuven	80	41	57	81	65	854	598	1,1	3 061	1,1
Halle-Vilvoorde	571	55	31	606	359	343	276	0,5	3 168	1,2
Brussel (randgemeenten)	—	—	—	—	—	176	47	0,1	312	0,1
Vlaamse gewesten	*9 623*	*22 966*	*11 376*	*12 334*	*17 775*	*23 083*	*31 599*	*58,3*	*155 121*	*58,1*
Henegouwen	2 628	886	2 979	1 135	9 027	8 630	9 784	18,0	46 968	17,6
Luik	553	1 512	3 200	2 600	1 867	4 108	8 379	15,4	42 530	15,9
Luxemburg	37	—	50	62	188	482	101	0,2	2 615	1,0
Namen	805	74	72	186	1 340	1 909	1 389	2,6	6 735	2,5
Nijvel (arrond.)	365	244	338	431	568	1 073	2 769	5,1	8 264	3,1
Waalse gewesten	*4 389*	*2 715*	*6 638*	*4 413*	*12 989*	*16 201*	*22 422*	*41,3*	*107 112*	*40,1*
Hoofdstad Brussel	*536*	—	*75*	*86*	*277*	*256*	*229*	*0,4*	*4 813*	*1,8*
Het Rijk...	**14 548**	**25 681**	**18 089**	**16 833**	**31 041**	**39 541**	**54 250**	**100,0**	**267 046**	**100,0**

(a) Vanaf 1959.

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Nijverheid.

Sectoriële spreiding van de voorziene buitenlandse investeringen

(miljoenen franken)

BEDRIJFSTAK	1965	1966	1967	1968	1969		Totaal val 1959 tot 1969	
					Absolute gegevens	%	Absolute gegevens	%
Metaalvoortbrengende nijverheid	10 479	1 356	974	2 211	6 696	20,2	33 867	29,9
Scheikundige-, petroleum- en papiernijverheid	5 813	3 038	10 047	5 121	17 342	52,2	56 409	49,7
Textielnijverheid	917	234	37	876	6 762	20,3	10 013	8,8
Andere industrieën	548	1 114	1 885	1 695	2 415	7,3	13 140	11,6
Totaal...	**17 757**	**5 742**	**12 943**	**9 903**	**33 215**	**100,0**	**113 429**	**100,0**
waarvan :								
nijverheid	*17 074*	*4 789*	*11 182*	*8 096*	*31 232*	*94,0*	*103 885*	*91,6*
handel	*269*	*374*	*284*	*699*	*501*	*1,5*	*9 544*	*8,4*
diensten	*414*	*579*	*1 477*	*1 108*	*1 482*	*4,5*		

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Nijverheid.

Indeling van de voorziene buitenlandse investeringen volgens land van oorsprong

(miljoenen franken)

LAND	1965	1966	1967	1968	1969		Totaal van 1959 tot 1969	
					Absolute gegevens	%	Absolute gegevens	%
Duitse Bondsrepubliek	187	38	120	2 754	5 380	16,2	14 373	12,7
Verenigde Staten	15 789	2 496	10 347	2 976	11 087	33,4	63 190	55,7
Frankrijk	108	117	888	2 029	1 009	3,0	5 297	4,7
Verenigd Koninkrijk	128	288	129	488	5 101	15,4	8 788	7,7
Nederland	1 118	1 641	376	363	2 556	7,7	7 324	6,5
Italië	4	5	174	13	26	0,1	247	0,2
Zweden	30	3	3	43	134	0,4	945	0,8
Zwitserland	123	61	52	141	3 649	11,0	4 200	3,7
Andere landen	270	1 093	854	1 096	4 273	12,8	9 065	8,0
Totaal...	**17 757**	**5 742**	**12 943**	**9 903**	**33 215**	**100,0**	**113 429**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Nijverheid.

Indeling van de voorziene buitenlandse investeringen per provincie

(miljoenen franken)

PROVINCIE	1965	1966	1967	1968	1969		Totaal van 1959 tot 1969	
					Absolute gegevens	%	Absolute gegevens	%
Antwerpen	10 035	1 555	2 351	4 075	7 199	21,7	38 053	33,6
Brabant	1 480	1 010	2 290	1 990	4 651	14,0	15 246	13,4
West-Vlaanderen	55	173	836	395	260	0,8	2 647	2,3
Oost-Vlaanderen	275	260	5 285	145	437	1,3	10 665	9,4
Henegouwen	4 759	576	427	2 392	12 751	38,4	22 724	20,0
Luik	397	328	1 548	660	4 967	14,9	10 705	9,5
Limburg	743	1 840	66	208	2 946	8,9	11 804	10,4
Luxemburg	4	—	5	36	4	—	1 047	0,9
Namen	9	—	135	2	—	—	538	0,5
Het Rijk...	**17 757**	**5 742**	**12 943**	**9 903**	**33 215**	**100,0**	**113 429**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Administratie van de Nijverheid.

Bruto binnenlandse kapitaalvorming

Exclusief landsverdediging en voorraadvorming

(miljarden franken - in werkelijke prijzen)

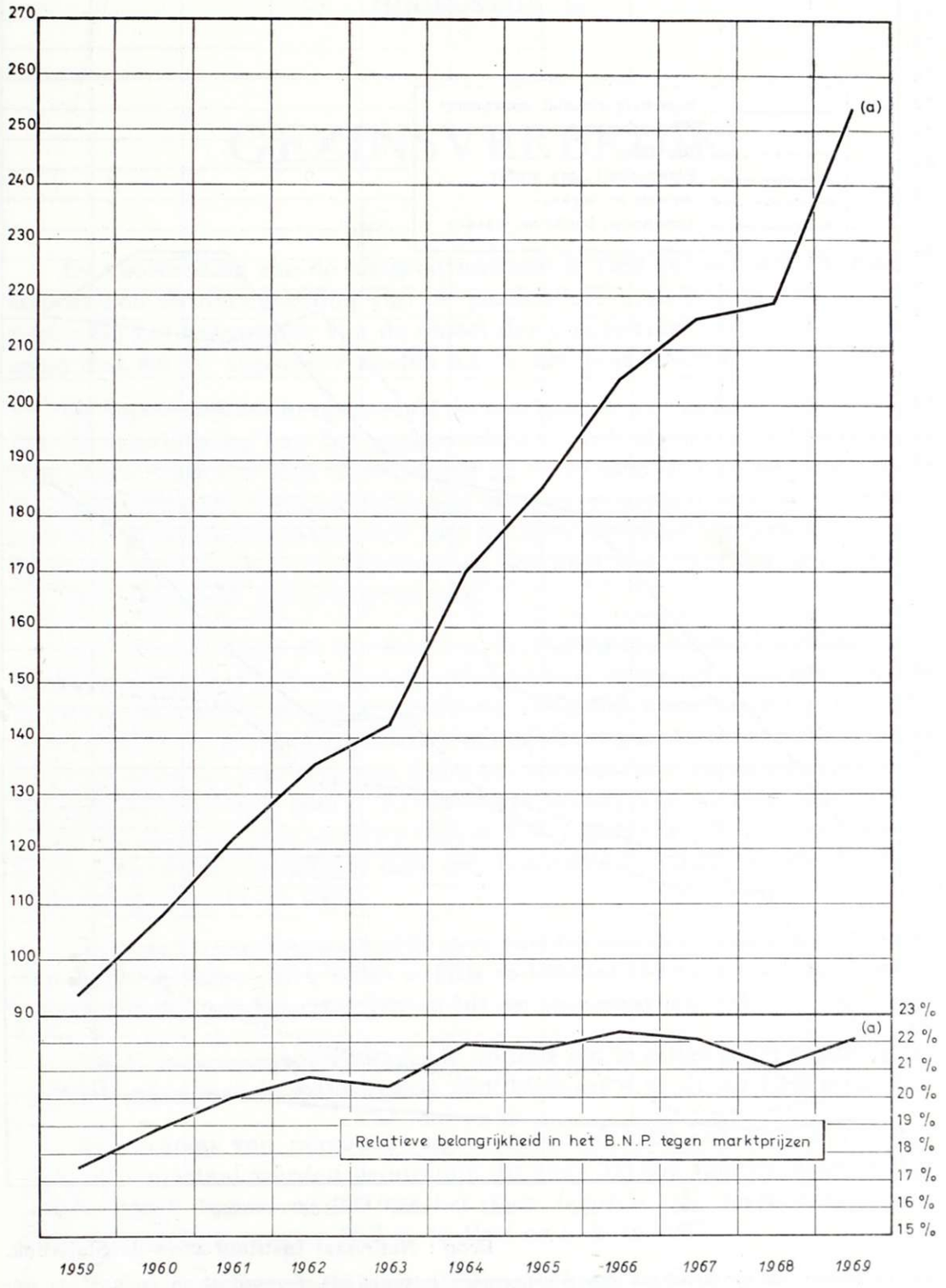

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Raming voor 1969.

Bedrijfstaksgewijze ontwikkeling van de bruto binnenlandse kapitaalvorming (a)

Exclusief landsverdediging en voorraadschommeling

(miljarden franken - in werkelijke prijzen)

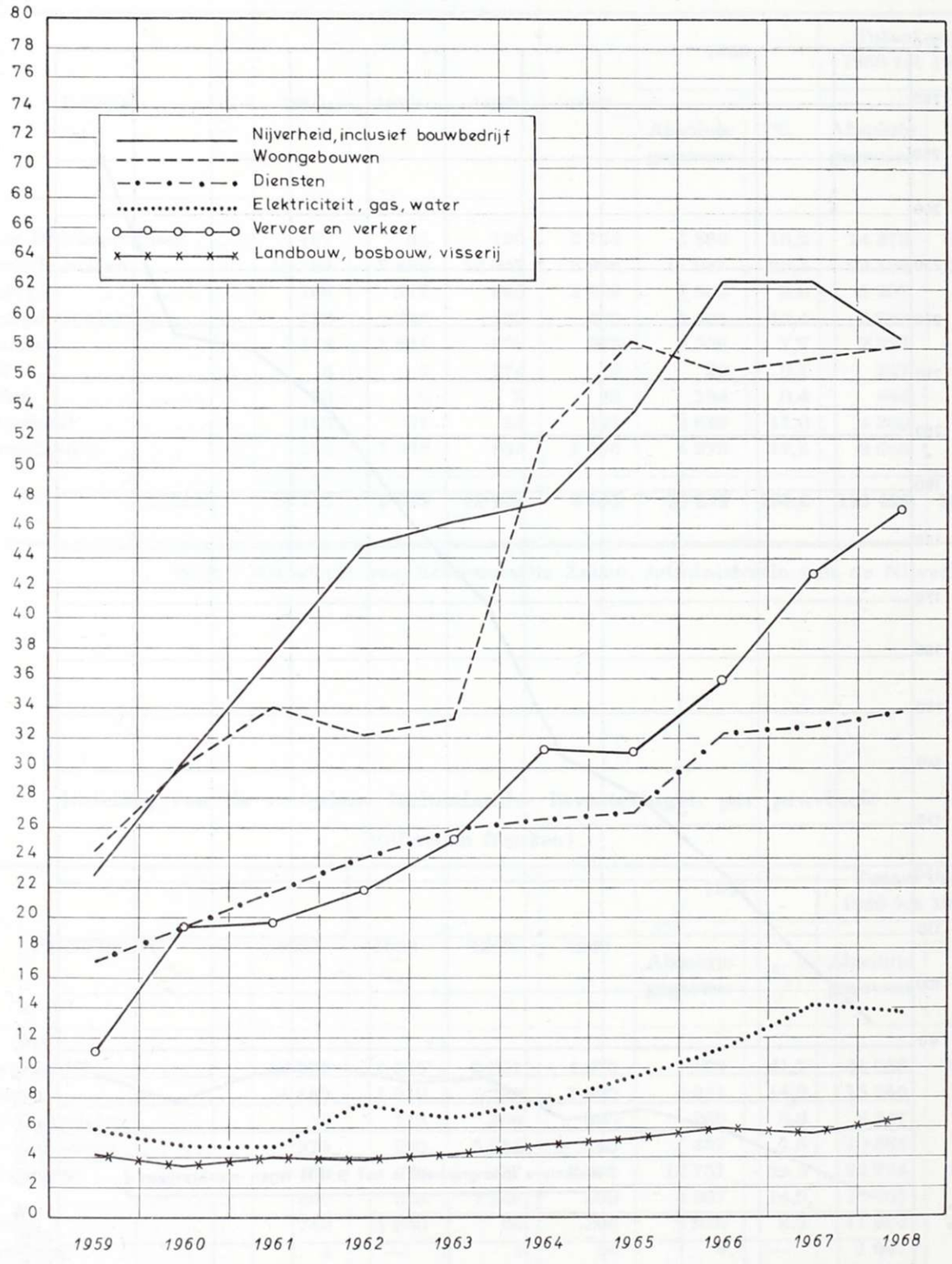

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Alle takken van de nijverheid zijn samengevoegd, inclusief het bouwbedrijf en exclusief de sectoren elektriciteit, gas en water.
De woongebouwen zijn afzonderlijk beschouwd.
De diensten omvatten de rubriek « handel, bank en verzekeringswezen », het onderwijs, de medische beroepen en andere diensten aan gezinnen en bedrijven.
De rubriek Diensten-Overheid, die in grote mate op de tak « Vervoer en verkeer » betrekking heeft, is bij deze laatste gevoegd.

HOOFDSTUK II

GEZINSVERBRUIK

De voortzetting van de hoogconjunctuur in 1969 gaf ook een dynamische impuls aan de ontwikkeling van de particuliere bestedingen. Dit kwam tot uiting bij het indexcijfer van de omzet der grootwarenhuizen dat gemiddeld steeg met 8,9 %, tegenover slechts 5,4 % het jaar tevoren.

De supermarkten kregen, zoals de voorgaande jaren, het leeuwenaandeel van de vooruitgang van het gezinsverbruik : het algemeen indexcijfer van hun omzet nam met 25,5 % toe, tegen 22 % in 1968. Bij de beoordeling van die toeneming moet echter rekening worden gehouden met de uitbreiding van de verkoopoppervlakten die zich bij deze distributieondernemingen van jaar tot jaar voordoet en waardoor zij een deel van de cliëntele overnemen van de traditionele kleinhandelszaken.

Wat de warenhuizen betreft, was de toeneming vooral merkbaar in de afdeling parfumerie waar de omzet met 16 % steeg ten opzichte van 1968, bij de papierhandel en de fotografische artikelen waar hij steeg met 13 % en, ten slotte, in de afdeling huishoudartikelen waar de toeneming nagenoeg 11 % bedroeg ten opzichte van 1968. De verkoop van voedingswaren kende een stijging van meer dan 9 %, tegenover slechts 5 % in 1968; de afzet van heren- en dameskleding steeg met bijna 9 %, tegenover 5 % het jaar voordien en de verkoop van meubilair nam met iets meer dan 5 % toe, tegenover een toeneming van 4 % in 1968.

De kleinste vooruitgang stelde men vast bij de verbruikscoöperaties waar het algemeen indexcijfer (1964 = 100) in 1969 tot 119 steeg; bij de warenhuizen bereikte dit indexcijfer 136 en bij de supermarken 276.

Om de toenemingspercentages in volume om te zetten moet rekening worden gehouden met de prijsstijging van ongeveer 4 % die in 1969 optrad.

De verkoop van personenwagens kende in 1969 een zeer bevredigend verloop : in totaal werden gedurende dit jaar 311 097 nieuwe wagens geïmmatriculeerd, tegenover 269 962 het jaar tevoren. De toeneming bedroeg 15,2 % in 1969, tegenover 13,2 % in 1968 en 3 % in 1967.

De gegevens der slachtingen in de openbare en de private slachthuizen, verbeterd met de saldi van in- en uitvoer van vlees, laten toe bij benadering het totaal binnenlands vleesverbruik vast te stellen. Voor 1969 wordt dat

verbruik geraamd op 585 duizend ton, tegen 567 duizend ton het jaar tevoren : de toeneming bedraagt slechts 3,2 % in 1969, tegenover 5,7 % in 1968, De sterke stijging der vleesprijzen in 1969 is aan deze ontwikkeling zeker niet vreemd, zodat een gedeelte van de verbruikers hun voorkeur in bepaalde gevallen aan goedkopere vervangingsprodukten zoals eieren en kippen hebben gegeven.

De verkoop op afbetaling en de persoonijke leningen kenden in 1969 niet meer dezelfde expansie als het jaar tevoren, enerzijds, door de toepassing van nieuwe restrictiemaatregelen die vanaf 18 juni hun uitwerking hadden (inkorting van de betalingstermijnen en verhoging van het minimum voorschot) en, anderzijds, door de schaarste die in 1968 op de geld- en kapitaalmarkt ontstond en die het jaar daarop nog ernstiger vormen aannam. Het totaal bedrag der toegestane kredieten bij verkoop op afbetaling bedroeg 19,7 miljard frank en lag aldus nog 12 % hoger dan in 1968, doch daarentegen daalde het aantal afgesloten kontrakten tijdens dezelfde periode met 7 %. Bij de persoonlijke leningen kwam die ontwikkeling nog sterker naar voren : wanneer in het eerste halfjaar het aantal afgesloten kontrakten nog steeg met 8,5 t.o.v. het vorige jaar, en het totaal toegestaan krediet met bijna 23 %, daalden beide tijdens het tweede halfjaar respectievelijk met 14 % en 3 %. Bij de verkoop op afbetaling, zowel als bij de persoonlijke leningen, stelt men een duidelijke tendens vast tot verhoging van het toegestaan bedrag per kontrakt. Dit steeg bij de eerste groep van 10 259 F in 1968 tot 12 400 F het jaar daarop. Wat de persoonlijke leningen betreft, blijkt uit de tabel waarin het aantal kontrakten verdeeld wordt over vier groepen, volgens de belangrijkheid van de ontleende som, de leningen tot 5 000 F afnamen met 40 %, die van 5 001 tot 10 000 F met 28 % en die van 10 001 tot 35 000 F met slechts 18 %, daarentegen nam het aantal kontrakten voor de laatste groep (van 35 001 tot 150 000) toe met 4,5 % t.o.v. 1968.

Vermoedelijk zal volgend jaar deze analyse kunnen worden aangevuld met commentaar over het indexcijfer van de omzet verwezenlijkt door de kleinhandelsondernemingen die niet onder toepassing vallen van het koninklijk besluit van 4 februari 1965 (onderzoek naar de omzet in de warenhuizen, supermarkten, enz.).

★

★ ★

Verkoop van verbruiksgoederen (a)

Indexcijfers per sector en per goederensoort

(maandgemiddelde 1964 = 100)

OMSCHRIJVING	1967	1968	1969
Warenhuizen :			
Algemeen indexcijfer	**118**	**125**	**136**
Voedingswaren	*123*	*129*	*141*
Bederfelijke	123	128	140
Niet-bederfelijke	121	128	140
Restaurant	135	137	146
Textiel en kledingsartikelen	*110*	*115*	*125*
Stoffen per meter	85	70	61
Bovenkleding voor heren en jongens	131	146	174
Bovenkleding voor dames, jonge dames en meisjes	120	127	153
Tricotagewaren, linnengoed, hemden, hoeden	110	115	121
Garen, band, patronen	111	110	109
Schoenen en pantoffels	105	110	122
Diverse opschikartikelen	100	102	109
Stoffering	*109*	*113*	*119*
Textiel	107	112	117
Meubelen, luchters, versiering	111	113	120
Huishouden	*120*	*130*	*144*
Huishoudartikelen	124	127	131
Elektrische en andere huishoudtoestellen	118	132	154
Tabak, rookgerief	*147*	*160*	*202*
Boek- en papierhandel, fotografie, enz...	*128*	*137*	*155*
Boekhandel	133	149	170
Papierhandel	121	125	141
Foto- en kinematografische artikelen	177	200	234
Parfumerie, toilet	*130*	*142*	*164*
Spellen, speelgoed, sport- en reisartikelen	*124*	*140*	*134*
Verkoop in zelfbediening :			
Algemeen indexcijfer	**178**	**216**	**276**
Verkoop in supermarkten	*171*	*207*	*262*
bederfelijke voedingswaren	171	210	265
niet-bederfelijke voedingswaren en diverse produkten	171	204	260
Andere verkopen in zelfbediening van de grote distributieondernemingen	*197*	*258*	*341*
Verbruikscooperaties :			
Algemeen indexcijfer	**115**	**118**	**119**
Bakkerij	*108*	*110*	*108*
Voedingswaren (exclusief de bakkerijen)	*115*	*115*	*115*
Kleding	*101*	*102*	*100*
Meubilering	*94*	*102*	*103*
Huishoudartikelen	*133*	*145*	*145*
Tabak	*125*	*127*	*123*
Boek- en papierhandel	*65*	*68*	*67*
Parfumerie, weeldeartikelen	*124*	*125*	*117*
Restaurant, tea-room	*110*	*112*	*108*
Diversen	*137*	*154*	*167*
Kettingwinkels :			
Voedingswaren	*156*	*194*	*247*
Andere produkten dan voedingswaren	*128*	*160*	*185*

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Berekend op basis van gegevens bezorgd door zekere kleinhandelsondernemingen (zie : Koninklijk besluit van 4 februari 1965, *Belgisch Staatsblad* van 3 maart 1965).

Verkoop van verbruiksgoederen in 1969

(maandgemiddelde 1964 = 100)

MAAND	Warenhuizen	Coöperaties	Ketting winkels (voedingswaren)
Januari	121	120	213
Februari	108	110	208
Maart	129	121	236
April	130	119	237
Mei	142	125	252
Juni	130	115	230
Juli	132	110	234
Augustus	128	112	248
September	126	113	242
Oktober	141	121	269
November	151	115	256
December	192	145	335

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Verkoop van verbruiksgoederen in 1969

Voedingswaren (a)

(overeenstemmende maand in 1968 = 100)

MAAND	Maandindexcijfers van de verkoop van voedingswaren			Indexcijfer der kleinhandelsprijzen (voedingswaren)	Door het indexcijfer der kleinhandelsprijzen verbeterde maandindexcijfers		
	Warenhuizen (b)	Coöperaties	Kettingwinkels		Warenhuizen	Coöperaties	Kettingwinkels
Januari	111	100	124	106	105	94	117
Februari	106	99	120	107	99	93	112
Maart	107	98	122	108	99	91	113
April	111	102	129	108	103	94	119
Mei	113	101	130	109	104	93	119
Juni	109	100	124	109	100	92	114
Juli	108	100	128	110	98	91	116
Augustus	107	95	124	110	97	86	113
September	114	103	133	110	104	94	121
Oktober	111	106	133	111	100	95	120
November	103	94	124	111	93	85	112
December	105	101	134	111	95	91	121

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek, en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Exclusief de bakkerijen.
(b) Inclusief de restaurants.

Verkoop op afbetaling

Aantal contracten en jaarlijks verleend krediet volgens de aard der goederen

AARD DER GOEDEREN	Aantal contracten			Verleend krediet					
				Miljoenen franken			%		
	1967	1968	1969	1967	1968	1969	1967	1968	1969
Vrachtwagens en bestelwagens, autobussen, zwaar vervoermaterieel	10 618	9 989	10 488	1 424	1 301	1 643	9,3	7,4	8,3
Landbouwmaterieel en landbouwtractoren	3 894	4 167	4 493	371	417	522	2,4	2,4	2,6
Personenauto's (exclusief autobussen) .	139 043	157 997	170 289	6 714	8 112	9 256	43,9	46,1	47,0
Moto's, scooters, bromfietsen, rijwielen	15 715	19 057	18 914	108	149	143	0,7	0,9	0,7
Textielwaren, bontartikelen, klederen .	587 638	639 810	526 177	659	790	706	4,3	4,5	3,6
Boeken	51 186	76 084	91 507	163	249	249	1,1	1,4	1,3
Bedrijfsuitrusting, andere dan de artikelen vermeld in de voorgaande rubrieken (handel, ambacht, nijverheid, vrije beroepen).....	15 082	16 803	16 286	1 531	1 626	2 035	10,0	9,2	10,3
Huishoudartikelen en voorwerpen voor persoonlijk gebruik, niet elders genoemd	720 904	784 146	744 193	4 240	4 876	5 065	27,8	27,7	25,7
Diensten (reizen, herstellingen van motorvoertuigen)	9 200	9 448	6 839	68	69	87	0,5	0,4	0,5
Totaal ...	**1 553 280**	**1 717 501**	**1 589 186**	**15 278**	**17 589**	**19 707**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Verkoop op afbetaling

Jaarlijks verleend krediet

FINANCIERINGSVORM	1968 (a)			1969		
	Aantal	Bedrag		Aantal	Bedrag	
		Miljoenen franken	%		Miljoenen franken	%
Rechtstreekse financiering door de verkopers	1 148 266	8 069	46	1 013 944	8 361	42
Financiering door tussenkomst in het contract van :						
— banken	96 975	4 497	26	103 528	5 496	28
— financieringsorganismen en particulieren	469 260	5 023	28	471 714	5 850	30
Totaal ...	**1 714 501**	**17 589**	**100**	**1 589 186**	**19 707**	**100**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) Verbeterde gegevens.

Verkoop op afbetaling

Achterstallen van drie of meer vervallen termijnen

FINANCIERINGSVORM	Aantal uitstaande contracten op 30 juni		Schuldenaars welke, in de loop van het 2e halfjaar, in gebreke gebleven zijn tot het betalen van 3 of meer vervallen termijnen			
			1968		1969	
	1968	1969	Aantal	%	Aantal	%
Rechtstreekse financiering door de verkopers	1 022 808	1 004 005	30 869	64	32 990	64
Financiering door tussenkomst in het contract van :						
— banken	141 947	169 638	1 578	3	1 920	4
— financieringsorganismen en particulieren	490 575	535 942	16 143	33	16 356	32
Totaal...	**1 655 330**	**1 709 585**	**48 590**	**100**	**51 266**	**100**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Persoonlijke leningen

Verleende kredieten per semester

FINANCIERINGSVORM	2e halfjaar 1968			1e halfjaar 1969			2e halfjaar 1969		
	Aantal contracten	Bedrag		Aantal contracten	Bedrag		Aantal contracten	Bedrag	
		Miljoenen franken	%		Miljoenen franken	%		Miljoenen franken	%
Banken.....	43 355	1 501	42	44 878	1 681	43	35 997	1 454	42
Financieringsorganismen en particulieren	74 072	2 043	58	74 636	2 254	57	64 949	1 975	58
Totaal ...	**117 427**	**3 544**	**100**	**119 515**	**3 935**	**100**	**100 946**	**3 429**	**100**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Persoonlijke leningen gefinancierd door banken, financieringsorganismen en particulieren

Indeling volgens het aantal contracten en de waarde tijdens het tweede halfjaar

TERMIJN	Aantal contracten							
	tot 5 000 F		van 5 001 tot 10 000 F		van 10 001 tot 35 000 F		van 35 001 tot 150 000 F	
	1968	1969	1968	1969	1968	1969	1968	1969
tot 6 maanden	617	436	722	552	1 217	1 043	530	614
van 7 tot 12 maanden..	2 002	1 144	7 125	9 178	10 757	10 302	3 281	4 680
van 13 tot 24 maanden..	443	219	6 187	418	57 291	45 358	8 569	9 322
25 maanden en meer...	28	40	47	60	597	409	18 014	17 171
Totaal ...	**3 090**	**1 839**	**14 081**	**10 208**	**69 862**	**57 112**	**30 394**	**31 787**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

ZESDE DEEL

BUITENLANDSE ECONOMISCHE BETREKKINGEN

HOOFDSTUK ÉÉN

BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

AFDELING I. — HANDELSPOLITIEK

Het steeds maar ook noodzakelijk toenemend aandeel van de export in het bruto nationaal produkt heeft de buitenlandse handelspolitiek gemaakt tot de motor van het economisch leven. Met het oog op de hogere eisen welke aan het externe handelsbeleid gesteld worden, werd het Vast Comité voor Exportbevordering in het leven geroepen, belast met de uitwerking van een doeltreffend en gecoördineerd exportbeleid. Tijdens het afgelopen jaar heeft dit Comité zich bij voorrang bezig gehouden met de uitwerking van een garantiesysteem voor de Belgische investeringen in het buitenland. Een wetsontwerp is in voorbereiding. Daarnaast heeft het Comité de mogelijkheden en de leemten onderzocht van het financieringssysteem en de huidige kredietverzekering. Het Comité heeft tevens een subcommissie opgericht belast met de uitwerking van een publiciteitsprogramma voor de Belgische produkten in het buitenland.

Daarenboven was het externe handelsbeleid tijdens het afgelopen jaar vooral gericht op een grotere diversificatie van het afzetgebied. Hierbij werd vooral aandacht geschonken aan de financiering van de export en de dekking van de daaraan verbonden kosten, maar de kredietrestricties ingesteld door de Nationale Bank ter bestrijding van de oververhitting hebben de exportverrichtingen op halflange termijn gehinderd.

Daarenboven rezen er ook moeilijkheden op bij de uitvoer naar sommige geïndustrialiseerde landen. Dit was ondermeer het geval voor de uitvoer van tapijten en vensterglas naar de Verenigde Staten. De dreiging voor het vensterglas kon echter worden afgewend, terwijl tijdens het afgelopen jaar de « Escape clause » (1) voor een zeer beperkt aantal tapijten

(1) Uitzonderingsclausule waarbij de geïmporteerde goederen aan een speciaal regime onderworpen worden.

werd opgeheven. In Groot-Britannië werd het « import-deposit » met één jaar verlengd maar het percentage van het te deponeren bedrag werd van 50 tot 40 % teruggebracht. Ook in Spanje werd een « import-deposit » van 20 % ingesteld om aan de huidige betalingsbalansmoeilijkheden het hoofd te kunnen bieden.

De landen met staatshandel vormen eveneens een zeer belangrijke markt voor de uitrustingsgoederen, waarop de B.L.E.U. al te weinig vertegenwoordigd is. Tijdens het afgelopen jaar werden dan ook de inspanningen verder gezet om de handel met deze landen te stimuleren. Tijdens de eerste helft van het jaar 1969 en in uitvoering van de bestaande economische akkoorden kwamen de gemengde commissies samen voor Roemenië (februari), Bulgarije (maart), Polen (april), Hongarije (mei) en Tsjechoslowakije (juni) met het oog op de uitbreiding van de bestaande akkoorden tijdens hun laatste jaar van toepassing. Behalve voor Polen werden al deze vergaderingen tot een goed einde gebracht. Om de objectieven te bereiken welke vervat liggen in de akkoorden, kwamen gemengde commissies samen in het kader van deze akkoorden met Roemenië (juni), Bulgarije (juli) en Hongarije (november).

Daarnaast werd op 26 juli 1969 met de Sovjet-Unie een akkoord ondertekend. Dit voorziet niet alleen in de technische, economische maar eveneens in de wetenschappelijke samenwerking, meer bepaald in het domein van het fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek.

Met uitzondering van Albanië hebben al de landen van het Oostblok een handelsakkoord met de B.L.E.U.

Als gevolg van de consultatie binnen het raam van de Benelux en de E.E.G. werd besloten, in afwachting van een gemeenschappelijk handelsbeleid van de E.E.G. en met inachtneming van de verplichtingen welke voortspruiten uit het Verdrag van Rome, een nieuwe reeks van akkoorden op halflange termijn (1970-1974) af te sluiten met Bulgarije, Hongarije, Polen, Roemenië, Tsjechoslowakije en met de U.S.S.R.

Met het oog op het verhogen van de import- en exportmogelijkheden in de nog gecontingenteerde sectoren werden twee akkoorden ondertekend met Roemenië en Bulgarije. Zoals in het verleden werd ook tijdens het jaar 1969 een positieve houding aangenomen ten aanzien van de landen die zich wensen aan te sluiten bij de G.A.T.T. Dit was ondermeer het geval voor Roemenië. Niettegenstaande alle inspanningen om de betrekkingen met de Oosteuropese landen te verbeteren, blijven er nog een aantal problemen bestaan :

— de handelsbalans van de B.L.E.U. met Oost-Duitsland blijft deficitair. De voornaamste oorzaak is ondermeer gelegen in het feit dat geen akkoord werd gesloten voor de uitvoer van uitrustingsgoederen naar dit land;

— daarenboven stellen er zich nog problemen in de commerciële betrekkingen met Polen en de U.S.S.R.

Wat betreft de handelsrelaties met en meer bepaald de export naar de ontwikkelingslanden stellen er zich problemen verschillend naargelang van het continent :

a) Azië, Midden-Oosten en Noord-Afrika.
De grootste moeilijheid is de handelspolitiek die door de voornaamste concurrenten gevoerd wordt. Het betreft hier vooral de financiële hulp van de Westerse landen en de ruilakkoorden met de Staatshandellanden. Een industrieel, economisch en technologisch akkoord werd gesloten met Algerië en Iran.

b) De associatie met de Afrikaanse landen en Madagaskar en met de landen en gebieden overzee.
De betrekkingen met deze landen wordt geregeld door de associatie-akkoorden van Yaoende en van Arusha welke opnieuw verlengd werden voor een periode van 5 jaar, respectievelijk op 29 juli en 24 september 1969.

c) Latijns-Amerika.
Tijdens het afgelopen jaar zijn de handelsbetrekkingen met deze landen een weinig verbeterd. Nochtans blijft de economische structuur, gepaard met een grote sociale ellende, een rem voor de economische expansie.

AFDELING II. — ALGEMENE EVOLUTIE VAN DE SPECIALE HANDEL

De zeer gunstige conjuncturele ontwikkeling in de Europese Gemeenschap heeft een zeer grote invloed gehad op de handelsverrichtingen van de B.L.E.U. Weliswaar heeft de verslechtering van het prijsklimaat en het onevenwicht in de buitenlandse betrekkingen de Regeringen genoodzaakt sommige uitzonderingsmaatregelen te treffen. Het is echter de externe vraag uit de partnerlanden geweest die het volume van de handelsverrichtingen van de B.L.E.U. tot een rekordhoogte heeft opgevoerd. Voor de eerste maal bereikte het exportcijfer 503 miljoen frank, dit is een stijging van 23,3 %. De invoer daarentegen bedroeg 499,4 miljoen frank en nam toe met 19,9 %. Uit de vergelijking van deze stijgingspercentages met die van de andere geïndustrialiseerde landen blijkt dat de B.L.E.U. na Frankrijk op de tweede plaats komt samen met Japan.

§ 1. — UITVOER

1. — *Geografische spreiding.*

De geografische verdeling van de Belgische uitvoer vertoont een dubbel verloop. Enerzijds, is er de vluggere toeneming van de handelsbetrekkingen tussen de geïndustrialiseerde landen, waardoor hun aandeel in de totale B.L.E.U.-export in 1969 is opgelopen tot 91,6 %. Anderzijds, heeft, ondanks zekere moeilijkheden in sommige Lidstaten, de uitvoer naar de

andere E.E.G.-landen sterke vorderingen gemaakt. Het aandeel van deze landengroep liep van 64,3 % in 1968 op tot 67,9 % in 1969. Men noteert daarenboven een verdere achteruitgang van het aandeel van de E.V.A., de Oost-Europese landen en van de Verenigde Staten. Ook naar Canada, de Latijns-Amerikaanse landen en naar de ontwikkelingslanden in Afrika en Azië is de uitvoer verminderd.

Onder de geïndustrialiseerde landen werd procentueel de hoogste toeneming vastgesteld voor de groep « Rest-Europa » (49 %), gevolgd door de E.E.G. (29,4 %) en de E.V.A.-landen (23,4 %). De export naar de landen met Staatshandel kende, na de daling van verleden jaar, opnieuw een lichte verbetering (+ 1,5 %).

Ten slotte, trad er een vertraging op in de uitvoer naar Afrika en zelfs een lichte achteruitgang naar Amerika, terwijl het exporttempo naar Azië versnelde.

Van de Lidstaten van de E.E.G. vertoonde de Belgisch-Luxemburgse export naar Italië, ondanks de sociale conflicten in dit land de grootste toeneming (+ 39,9 %). De muntdevaluatie met 11,11 % die op 11 augustus in Frankrijk werd doorgevoerd, had geen al te grote invloed op de uitvoerverrichtingen met dit land; de vordering bedraagt 39,5 %. Naar de Duitse Bondsrepubliek trad er een aanzienlijke versnelling op (+ 34,8 %). Nederland maakte ondanks de gunstige binnenlandse conjunctuur hierop een uitzondering; het exporttempo naar dit land daalde van 13,9 % in 1968 tot 13,3 % in 1969.

De uitvoer naar de Skandinavische landen kende een aanmerkelijke verbetering en lag heel wat boven het algemeen gemiddelde van de E.V.A.-landen. De vermindering van het « import-deposit » (1) met 10 % heeft de uitvoer naar Groot-Brittannië mede in gunstige zin beïnvloed. Daarentegen heeft de tijdelijke vertraging van de economische activiteit in Oostenrijk in het begin van het jaar een minder goede weerslag gehad op de export met dit land (+ 7,5 % in 1969, tegen + 17,6 % in 1968). De uitvoer naar de geïndustrialiseerde landen buiten Europa en met name de Verenigde Staten en de Republiek van Zuid-Afrika vertoonde een daling, maar naar Canada, Japan, Australië en Nieuw-Zeeland werd een toeneming genoteerd.

Naar de ontwikkelingslanden, met uitzondering van die van Afrika, China en Hong-Kong, werd een lichte verbetering vastgesteld.

2. — *Samenstelling van het goederenpakket.*

De exportstructuur verbeterde in deze zin dat het aandeel van de grondstoffen en halffabrikaten nog slechts 56,6 % bedraagt, tegen 62 % in 1962.

---

(1) Deposito opgelegd bij de invoer door de Britse Overheid.

De consumptiegoederen namen toe met 27,7 %, de investeringsgoederen met 26,2 % en, ten slotte, de grondstoffen en halffabrikaten met 20,4 %.

Bij de consumptiegoederen is de ontwikkeling nochtans verschillend; de duurzame verbruiksgoederen, bereiken in 1969 16,9 % van de totale export; daarentegen noteerde men voor de niet-duurzame consumptiegoederen, voor de tweede achtereenvolgende keer, een daling die voornamelijk veroorzaakt werd door de minder snelle expansie van de voedingsmiddelen. Het aandeel van de investeringsgoederen blijft nagenoeg op hetzelfde peil als in 1962 (12,7 % in 1969, tegen 12,8 % in 1962).

Bij de investeringsgoederen werd een hogere stijging dan het gemiddelde genoteerd voor de wetenschappelijke en medische apparaten en voor de motoren en vaste investeringen.

Naar de Lidstaten van de E.E.G. bedroeg de aangroei voor de consumptie- en de investeringsgoederen respectievelijk 30,4 % en 30,1 %. Bij de uitrustingsgoederen concentreerde de stijging zich vooral op de Duitse Bondsrepubliek en Frankrijk, terwijl bij de consumptiegoederen de toeneming het grootst was naar Italië en Frankrijk met respectievelijk 49,4 % en 46,2 %, dank zij de duurzame verbruiksgoederen. Naar Nederland was de stijging slechts 11,7 % voor de consumptiegoederen.

Wat de grondstoffen en halffabrikaten betreft werd de grootste stijging waargenomen naar Italië en Frankrijk met respectievelijk 42,5 % en 38 %. Behalve voor Nederland waar de toeneming zich voornamelijk toespitste op de landbouwprodukten, dient zij vooral te worden toegeschreven aan de industriële produkten.

De restrictieve maatregelen die in het Verenigd Koninkrijk genomen werden tijdens de maand november 1968 en binnen het kader van de begroting voor het dienstjaar 1969/'70 hebben de Belgisch-Luxemburgse uitvoer van consumptiegoederen in ongunstige zin beïnvloed; deze daalde met 2,2 %. Daarentegen heeft het gunstig conjunctureel klimaat de uitvoer van kapitaalgoederen gunstig beïvloed; deze nam met 46,6 % toe. Bij de export naar de Verenigde Staten vormden duurzame consumptiegoederen het drijvend element.

Bij een analyse naar verschillende goederensecties blijkt dat alle sectoren een expansie vertoonden. De grootste procentuele stijging deed zich voor bij wapens en munitie (+ 74,2 %), vervolgens plastiek en rubber (+ 38,1 %) en, ten slotte, vetten en oliën (+ 37,6 %). Onder de sectoren die in mindere mate dan de globale uitvoer stegen maar nochtans vooruitgang boekten kunnen worden vermeld : parels en edelstenen (+ 22,8 %), metalen en werken daarvan (+ 20,3 %), schoeisel (+ 19,9 %) en produkten uit het dierenrijk (+ 18,3 %). Een status-quo noteerde men voor textiel, terwijl er een, achteruitgang viel waar te nemen voor voedingswaren, steen, glas en gleiswerk.

§ 2. — INVOER

1. — *Geografische spreiding.*

In tegenstelling met het voorgaande jaar nam de invoer uit de geïndustrialiseerde landen sneller toe, terwijl die uit de ontwikkelingslanden een vertraging onderging. Het aandeel van deze laatsten is dan ook teruggelopen van 16,7 % in 1968 tot 15,5 % in 1969.

Hoewel de concentratie op de overige Lidstaten van de E.E.G. minder uitgesproken is als bij de export, stelt men nochtans dezelfde tendens vast. Het aandeel van deze landen liep tijdens het afgelopen jaar op tot 57,4 %. Dit is vooral het gevolg van de grotere interne vraag naar de goederen van deze landen. De toeneming bedroeg in 1969 25,2 % ten opzichte van 1968.

Ondanks de uitvoerbeperkende maatregelen, samen met de revaluatie van de « Deutsche Mark » nam de invoer uit de Duitse Bondsrepubliek het sterkst toe (+ 33,7 %). De handelsbetrekkingen met Frankrijk hebben een lichte versnelling ondergaan, wat eveneens kan gezegd worden van Nederland en Italië.

Het aandeel van de E.V.A.-landen, inzonderheid van het Verenigd Koninkrijk, in het globale invoerpakket vertoonde een dalende tendens. Voor Denemarken noteerde men een tweede achtereenvolgende daling.

De import uit de Skandinavische landen — met uitzondering van Denemarken —, Oostenrijk en Zwitserland steeg aanmerkelijk. Ten opzichte van verleden jaar werd er een vertraging vastgesteld van het expansietempo uit het Verenigd Koninkrijk. Niettegenstaande de zeer geringe toeneming van de import uit de Oosteuropese landen is hun aandeel tot 1,5 % verminderd. Het aandeel van de invoer uit de Verenigde Staten en Canada daalde. Dit was echter niet het geval van Japan.

2. — *Samenstelling van het goederenpakket.*

Tijdens het voorbije jaar namen de grondstoffen en halffabrikaten 57 % van het globale invoerpakket voor hun rekening. Het aandeel van de consumptiegoederen is van 16,2 % in 1962 opgelopen tot 20,3 % in 1969; hierbij nemen de duurzame consumptiegoederen een steeds belangrijker plaats in. Dat van de investeringsgoederen is ten opzichte van het voorgaande jaar nagenoeg ongewijzigd gebleven. De evolutie voor deze goederencategorieën was bijna gelijklopend; in 1969 bedroeg de stijging 19,8 % voor de grondstoffen en halffabrikaten, 20,1 % voor de consumptiegoederen en, ten slotte, 19,7 % voor de investeringsgoederen. Bij deze laatste trof men vooral een sterke toeneming aan van de post « overige investeringen ».

De invoer van grondstoffen en halffabrikaten steeg vooral uit de E.E.G.-landen (+ 31,7 %) en voornamelijk uit de Duitse Bondsrepubliek (+ 49,9 %); voor de verbruiks- en investeringsgoederen nam hij met respectievelijk 22,4 % en 19,2 % toe.

De vraag naar consumptiegoederen uit West-Duitsland steeg met 30,8 %, terwijl Frankrijk de leiding had voor de investeringsgoederen met 30,1 %.

Bij deze laatste categorie trof men een geringe groei aan van de invoer van wetenschappelijke en medische apparaten uit de Duitse Bondsrepubliek en Italië (respectievelijk 2,1 % en 6,0 %). Eenzelfde ontwikkeling deed zich voor bij de import van motoren en vaste investeringen uit Nederland (+ 2,4 %). Bij de grondstoffen en halffabrikaten stelde men slechts een zeer geringe stijging vast van de invoer van landbouwprodukten uit de E.E.G.-landen (+ 9,1 %). Deze was vooral het gevolg van de sterke stijging uit Nederland (+ 52,2 %). Voor de overige E.E.G.-partners werd een daling voor deze categorie vastgesteld.

De invoerstijging uit het Verenigd Koninkrijk was vooral geconcentreerd op de niet-duurzame verbruiksgoederen.

Wat de ontwikkeling per goederensectie betreft werd de grootste procentuele toeneming genoteerd voor het vervoermaterieel (+ 39,7 %), gevolgd door meubels en speelgoed (+ 30,8 %), vetten en oliën (+ 28,9 %). Het aandeel van metalen en werken daarvan in de totale invoer bedroeg 19 %, gevolgd door minerale produkten met 12,8 %, machines en toestellen met 12,6 % en, ten slotte, het vervoermaterieel met 11,5 %.

§ 3. — HANDELSBALANS

Voor de eerste maal sinds 1951 sluit de handelsbalans af met een batig saldo van 4,3 miljard frank.

De verbetering ervan met de landen van de Europese Gemeenschap zette zich ook dit jaar nog verder door. Het overschot van 33 759 miljoen frank in 1968 is opgelopen tot 53 134 miljoen. Dit is vooral te danken aan het grote overschot met Frankrijk en Nederland en, in een mindere mate, met Italië. De handelsbalans met de Duitse Bondsrepubliek, alhoewel nog deficitair, vertoonde een lichte verbetering.

De handelsbalans met de E.V.A.-landen verbeterde tijdens het afgelopen jaar maar bleef toch nog deficitair. Dit nadelig saldo spruit vooral voort uit het zeer grote deficit met het Verenigd Koninkrijk ondanks de verbetering in de overige E.V.A.-landen, met uitzondering echter van Oostenrijk.

Alhoewel nog deficitair, nam het tekort met de Oosteuropese landen af, terwijl met de overige landen van Europa het batig saldo verder toenam.

De handelsbetrekkingen met de overige geïndustrialiseerde landen buiten Europa sluiten met een nadelig saldo : dit is het geval voor de Verenigde Staten, Canada, Japan en Australië.

Ook het nadelig saldo met de ontwikkelingslanden is verder toegenomen. Dit was onder meer het geval met Kongo (Kinshasa) en de overige ontwikkelingslanden van Afrika. Het deficit met Latijns-Amerika en met de ontwikkelingslanden van Azië daalde een weinig.

★

★ ★

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Speciale handel

MAAND	Gewicht (duizenden tonnen)		Waarde (miljoenen franken)		Saldo (miljoenen franken)	Dekkingscoëfficiënt (percentage)
	Invoer	Uitvoer	Invoer (c. i. f.)	Uitvoer (f. o. b.)		
1960 Maandgemiddelde	**5 281**	**2 695**	**16 539**	**15 797**	**— 742**	**95,5**
1961 Maandgemiddelde	**5 477**	**2 818**	**17 597**	**16 375**	**— 1 222**	**93,1**
1962 Maandgemiddelde	**5 799**	**3 083**	**19 036**	**18 051**	**— 985**	**94,8**
1963 Maandgemiddelde	**6 311**	**3 443**	**21 368**	**20 168**	**— 1 200**	**94,4**
1964 Maandgemiddelde	**7 010**	**3 868**	**29 925**	**23 336**	**— 1 373**	**94,4**
1965 Maandgemiddelde	**7 348**	**4 029**	**27 090**	**26 640**	**— 450**	**98,3**
1966 Maandgemiddelde	**7 504**	**3 796**	**29 925**	**28 465**	**— 1 460**	**95,1**
1967 Maandgemiddelde	**7 740**	**4 027**	**30 361**	**29 511**	**— 850**	**97,2**
1968 Maandgemiddelde	**9 016**	**4 611**	**34 980**	**34 047**	**— 933**	**97,3**
1969 Maandgemiddelde	**10 177**	**5 226**	**41 619**	**41 938**	**+ 319**	**100,8**
1968 Januari	7 919	3 654	31 072	31 167	+ 95	100,3
Februari	8 830	4 320	35 076	33 514	— 1 562	95,6
Maart	9 190	4 433	35 313	35 010	— 303	99,1
April	8 608	4 706	32 264	35 023	+ 2 759	108,6
Mei	8 732	4 408	35 165	33 142	— 2 023	94,3
Juni	8 121	4 275	30 884	31 434	+ 550	101,8
Juli	8 418	4 757	31 259	34 330	+ 3 071	109,8
Augustus	8 999	4 571	31 889	27 479	— 4 410	86,2
September	9 501	4 912	33 524	33 741	+ 217	100,7
Oktober	10 394	5 701	40 833	39 634	— 1 199	97,1
November	9 420	4 714	35 382	35 080	— 302	99,2
December	9 319	4 753	37 066	37 939	+ 873	102,4
Totaal (a)	**108 190**	**55 335**	**419 758**	**408 559**	**— 11 199**	**97,3**
1969 Januari	10 364	5 250	37 141	42 043	+ 4 902	113,2
Februari	8 707	4 434	36 813	34 881	— 1 932	94,8
Maart	10 001	4 803	41 298	40 147	— 1 151	97,2
April	9 791	5 258	40 556	40 123	— 433	98,9
Mei	10 749	5 203	41 615	41 243	— 372	99,1
Juni	10 394	5 191	44 764	41 808	— 2 956	93,4
Juli	10 086	6 163	40 440	43 091	+ 2 651	106,6
Augustus	9 981	4 543	36 404	30 477	— 5 927	83,7
September	10 340	5 798	43 358	45 291	+ 1 933	104,5
Oktober	11 082	5 761	48 545	48 899	+ 354	100,7
November	10 666	5 059	41 443	45 341	+ 3 898	109,4
December	9 846	4 982	46 006	47 056	+ 1 050	102,3
Totaal (a)	**122 123**	**62 706**	**499 432**	**503 251**	**+ 3 819**	**100,8**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(a) De jaartotalen omvatten verbeteringen welke niet begrepen zijn in de maandcijfers, die als voorlopig dienen te worden beschouwd. Bovendien omvatten de jaartotalen en de maandgemiddelden, welke hiermede overeenkomen, niet alle verbeteringen die uiteindelijk aan de voorlopige cijfers voor elk jaar aangebracht worden.

Speciale handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Waarde

(maandgegevens - miljarden franken)

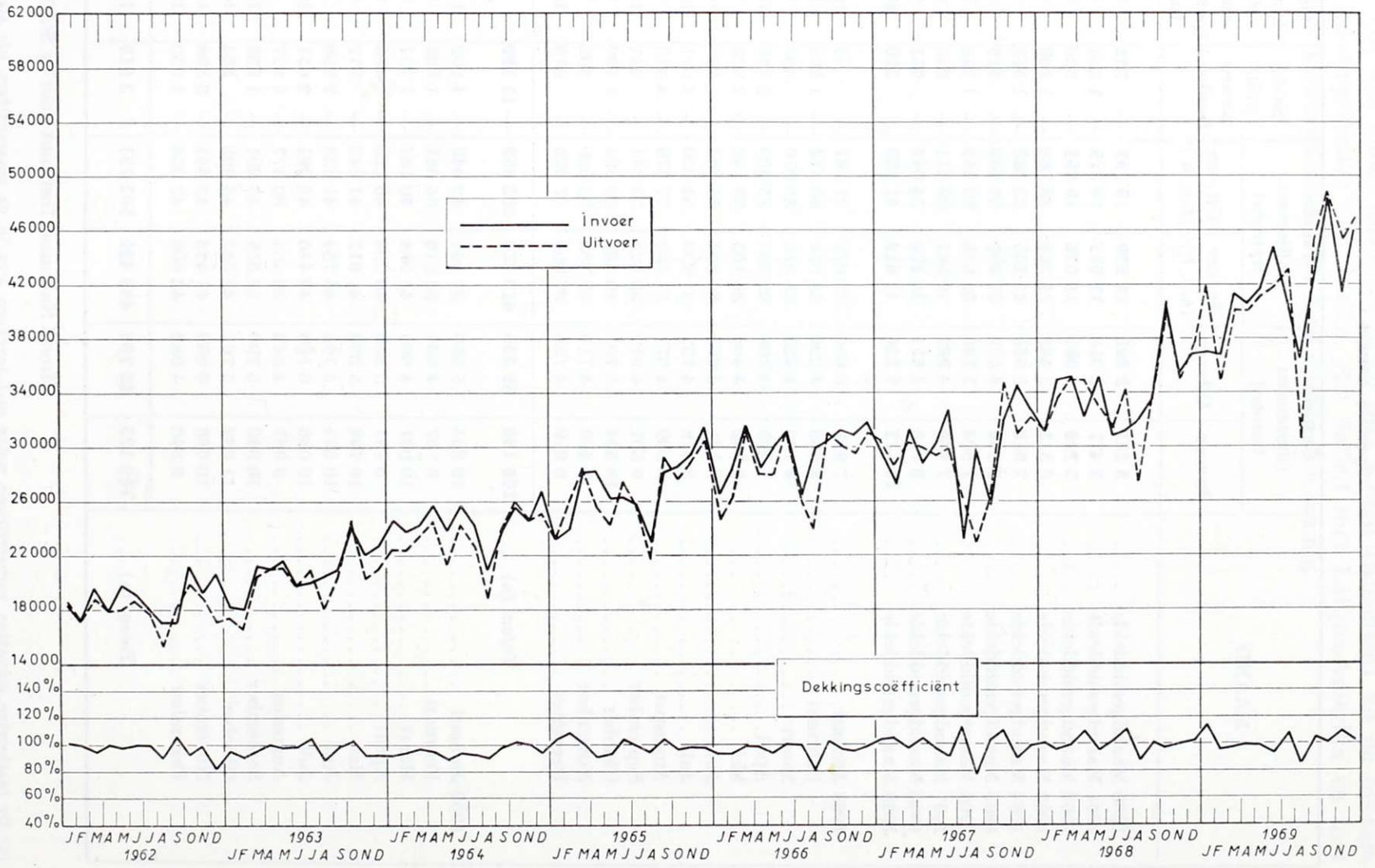

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Speciale handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Waarde

(maandgemiddelen - miljarden franken)

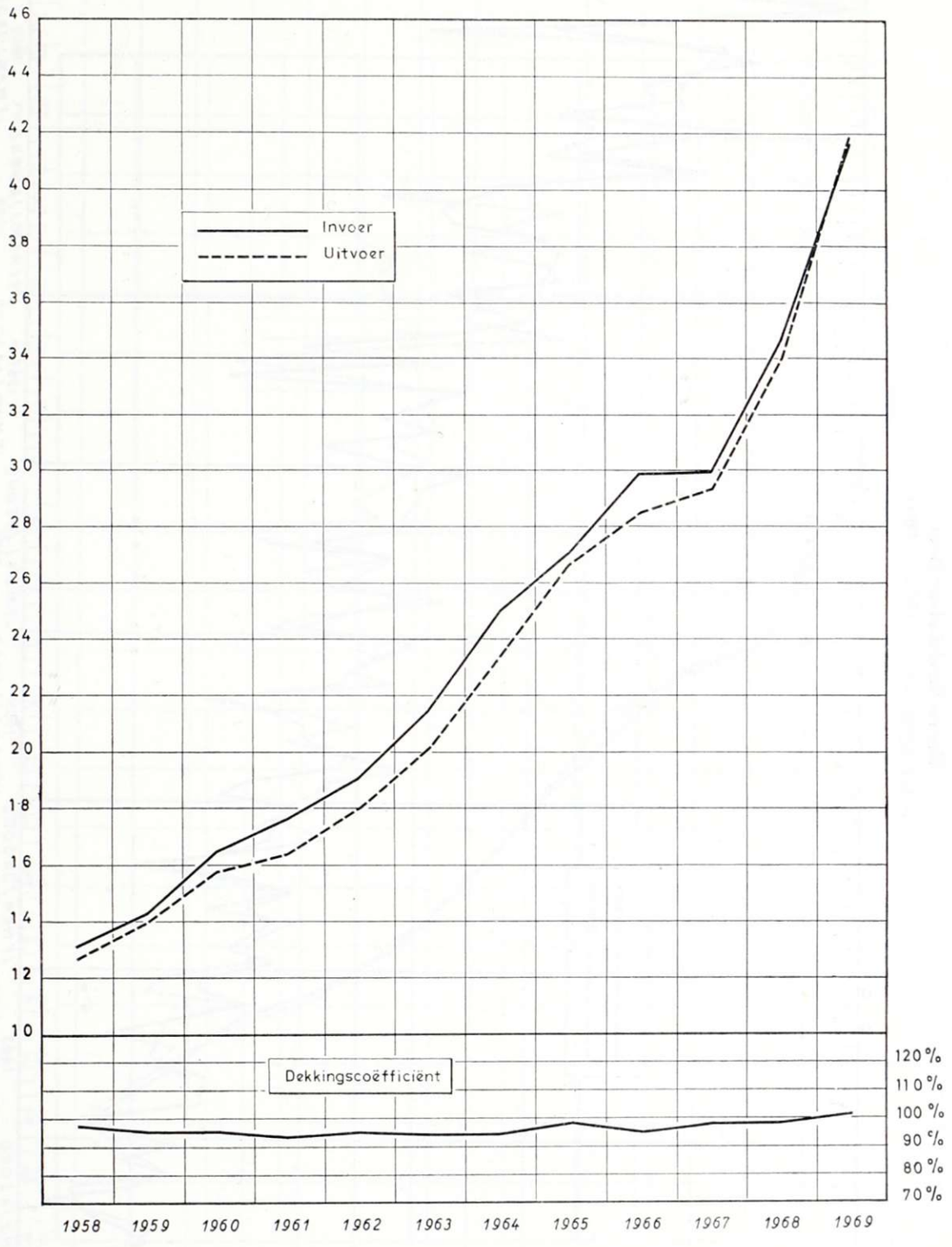

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Speciale handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Hoeveelheidsindexcijfers

(maandgegevens - 1963 = 100)

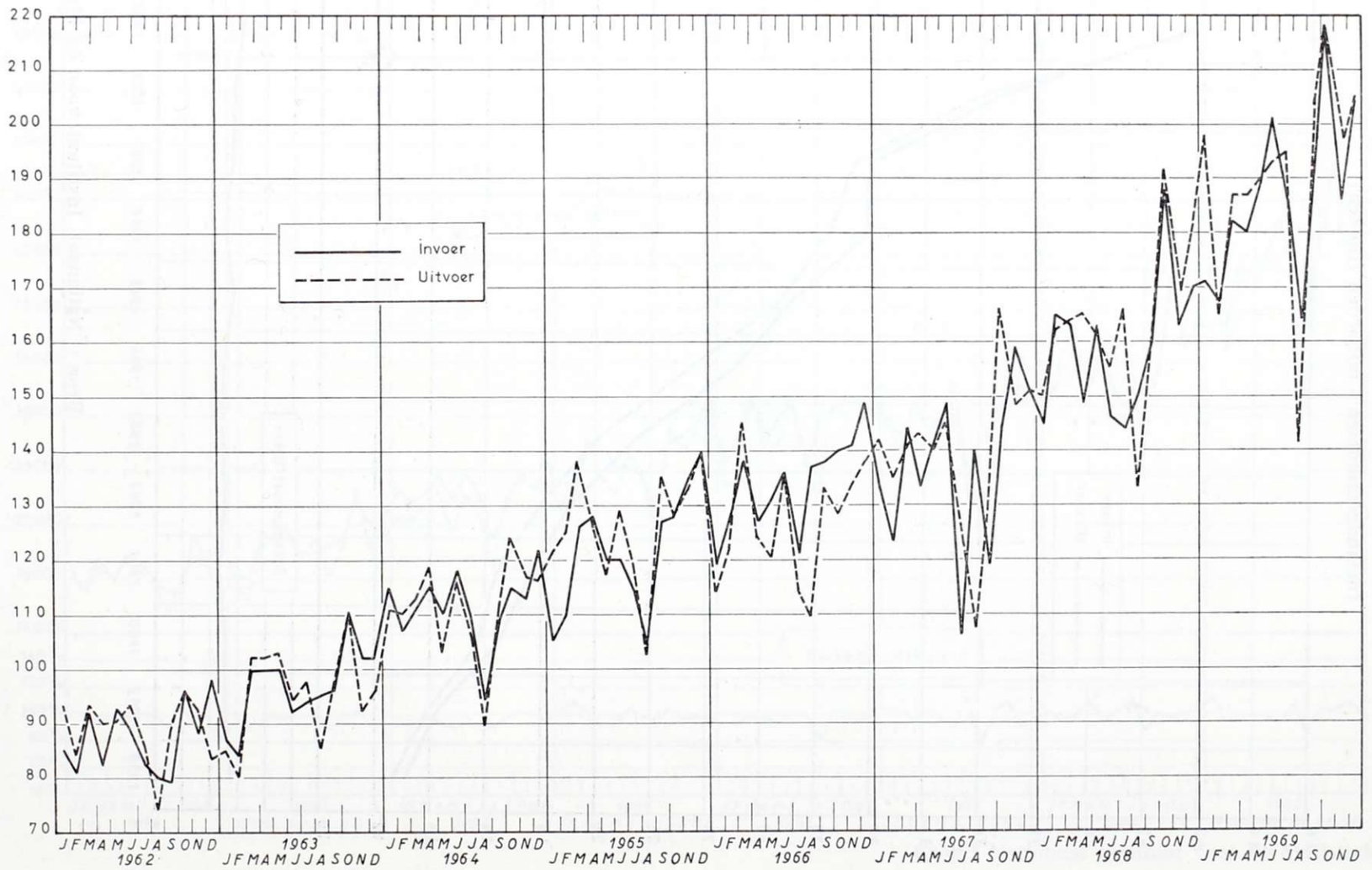

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Speciale handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Hoeveelheidsindexcijfers

(maandgemiddelden - 1963 = 100)

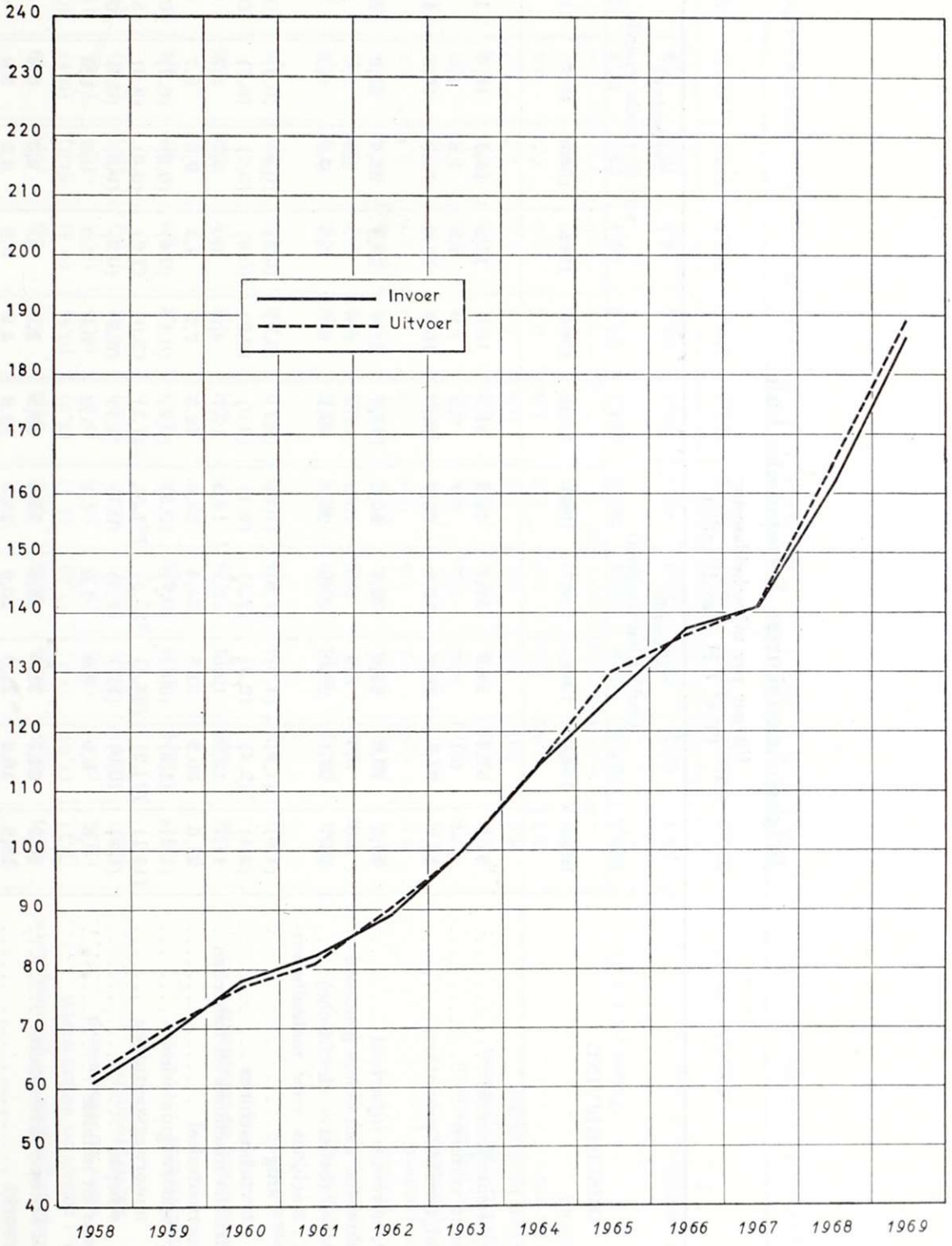

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Uitvoer per nijverheidssector

(T. C. I. H.-classificatie)

OMSCHRIJVING	Waarde (miljarden franken)						Percentage van de totale waarde					
	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1964	1965	1966	1967	1968	1969
A. *IJzer en- staalnijverheid*	**51,6**	**57,2**	**55,0**	**58,1**	**65,6**	**81,7**	**18,5**	**17,9**	**16,1**	**16,4**	**16,1**	**16,2**
1. Primaire vormen	5,2	6,1	6,2	5,7	6,7	9,2	1,9	1,9	1,8	1,6	1,7	1,8
2. Halfafgewerkte produkten	46,4	51,1	48,8	52,4	58,9	72,5	16,6	16,0	14,3	14,8	14,4	14,4
B. *Metaalverwerkende nijverheid*	**60,5**	**73,6**	**76,4**	**80,7**	**90,1**	**115,7**	**21,6**	**23,1**	**22,4**	**22,8**	**22,1**	**23,0**
1. Metaalwaren niet elders genoemd	8,0	8,5	8,9	9,3	10,2	12,2	2,9	2,7	2,6	2,6	2,5	2,4
2. Machines (behalve elektrische)	18,7	21,1	22,0	22,9	25,7	32,1	6,7	6,6	6,5	6,5	6,3	6,4
w. o. : machines voor metaalbewerking	(1,6)	(1,7)	(1,7)	(1,8)	(1,9)	(2,1)	(0,6)	(0,5)	(0,5)	(0,5)	(0,5)	(0,4)
textielmachines	(2,4)	(2,4)	(2,3)	(2,5)	(2,4)	(3,0)	(0,9)	(0,8)	(0,7)	(0,7)	(0,6)	(0,6)
3. Elektrische machines en toestellen	11,7	12,9	12,8	13,1	14,5	17,7	4,2	4,0	3,7	3,7	3,5	3,5
4. Vervoermaterieel	21,5	30,2	31,8	34,4	38,6	52,5	7,7	9,5	9,3	9,7	9,5	10,4
w. o. : spoorwegmaterieel	(1,2)	(1,2)	(0,8)	(0,7)	(0,5)	(0,8)	(0,4)	(0,4)	(0,2)	(0,2)	(0,1)	(0,2)
motorwegvoertuigen	(14,1)	(24,2)	(28,4)	(30,4)	(34,3)	(47,1)	(5,0)	(7,6)	(8,3)	(8,6)	(8,4)	(9,0)
schepen	(1,3)	(0,9)	(1,1)	(1,2)	(0,7)	(1,1)	(0,5)	(0,3)	(0,3)	(0,3)	(0,2)	(0,2)
5. Wapens en munitie	0,6	0,9	0,9	1,0	1,1	1,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
C. *Industrie der non-ferrometalen*	**20,2**	**24,7**	**31,5**	**29,6**	**35,0**	**39,5**	**7,2**	**7,7**	**9,2**	**8,4**	**8,6**	**7,8**
1. Onbewerkt	13,6	16,6	21,5	20,9	23,8	25,8	4,9	5,2	6,3	5,9	5,8	5,1
2. Bewerkt	6,6	8,1	10,0	8,7	11,2	13,7	2,3	2,5	2,9	2,5	2,8	2,7
D. *Textielnijverheid*	**43,2**	**45,8**	**50,5**	**46,8**	**52,8**	**63,4**	**15,5**	**14,4**	**14,8**	**13,2**	**12,9**	**12,6**
1. Vezels	8,6	8,9	8,5	7,5	7,7	8,8	3,1	2,8	2,5	2,1	1,9	1,8
2. Garens	8,9	9,4	10,6	9,9	11,1	12,6	3,2	3,0	3,1	2,8	2,7	2,5
3. Weefsels en touwwerk	19,4	20,2	22,3	21,1	24,6	29,9	6,9	6,3	6,5	6,0	6,0	5,9
	16,7	18,7	21,1	24,0	31,8	40,5	5,6	6,2	6,2	6,8	1,3	8,0

1. Anorganische produkten	2,1	2,4	2,6	3,0	4,1	4,9	0,8	0,8	0,8	0,8	1,0	1,0
2. Organische produkten	1,7	2,3	2,8	3,0	5,5	8,3	0,6	0,7	0,8	0,9	1,3	1,6
3. Verf-, looi- en kleurstoffen	0,9	1,1	1,1	1,1	1,3	1,6	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
4. Farmaceutische produkten	1,2	1,5	1,6	2,0	2,3	3,3	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
5. Kunstmeststoffen	5,8	7,0	6,0	6,8	8,0	7,9	2,1	2,2	1,8	1,9	2,0	1,6
6. Diversen	4,0	5,4	7,0	8,1	10,6	14,5	1,4	1,7	2,0	2,3	2,6	2,9
F. *Bereide voedingswaren en genotmiddelen*	**16,4**	**21,5**	**23,3**	**27,9**	**32,0**	**39,0**	**5,9**	**6,7**	**6,8**	**7,9**	**7,8**	**7,8**
w. o. : suiker en suikerwaren	(1,1)	(1,3)	(1,1)	(1,5)	(1,5)	(2,2)	(0,4)	(0,4)	(0,3)	(0,4)	(0,4)	(0,4)
vlees en vleeswaren	(1,5)	(2,5)	(3,5)	(5,5)	(6,3)	(7,6)	(0,5)	(0,8)	(1,0)	(1,6)	(1,5)	(1,5)
zuivelprodukten	(1,8)	(3,7)	(3,4)	(4,2)	(4,3)	(5,1)	(0,6)	(1,2)	(1,0)	(1,2)	(1,1)	(1,0)
G. *Diamantnijverheid*	**11,7**	**12,4**	**15,2**	**15,6**	**17,8**	**20,1**	**4,2**	**3,9**	**4,5**	**4,4**	**4,4**	**4,0**
H. *Steenkolenmijnen en cokesovens*	**3,2**	**2,1**	**1,4**	**1,6**	**1,4**	**1,4**	**1,1**	**0,7**	**0,4**	**0,5**	**0,3**	**0,3**
I. *Petroleumindustrie*	**7,7**	**8,1**	**7,9**	**8,3**	**11,3**	**15,1**	**2,8**	**2,5**	**2,3**	**2,3**	**2,8**	**3,0**
J. *Diverse industrieën*	**20,1**	**22,3**	**24,3**	**26,3**	**30,7**	**37,7**	**7,2**	**7,0**	**7,1**	**7,4**	**7,5**	**7,5**
1. Bouwmaterialen	2,6	2,9	2,8	2,9	3,1	3,2	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7	0,6
w. o. : cement	(0,9)	(1,1)	(0,9)	(0,8)	(0,8)	(0,8)	(0,3)	(0,3)	(0,3)	(0,2)	(0,2)	(0,2)
2. Glasnijverheid	6,8	6,8	7,2	7,9	8,9	9,5	2,4	2,1	2,1	2,3	2,2	1,9
w. o : plaatglas	(4,1)	(3,4)	(3,3)	(3,3)	(3,8)	(3,9)	(1,5)	(1,1)	(1,0)	(0,9)	(0,9)	(0,8)
3. Papier en papierwaren	3,3	4,1	5,0	5,4	6,8	9,5	1,2	1,3	1,5	1,5	1,7	1,9
4. Rubber en rubberwaren	1,6	1,9	2,1	2,2	2,7	3,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
5. Hout en houtwaren	4,3	5,0	5,6	6,1	7,2	9,8	1,5	1,5	1,7	1,7	1,8	1,9
6. Olie en vet	0,7	0,8	0,8	1,0	1,2	1,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3
7. Schoeisel	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Totaal (A tot J)	**250,3**	**287,4**	**306,6**	**318,9**	**368,5**	**454,1**	**89,6**	**90,1**	**89,8**	**90,1**	**90,3**	**90,2**
K. *Overige sectoren*	**29,7**	**32,3**	**35,0**	**35,2**	**40,1**	**49,2**	**10,4**	**9,9**	**10,2**	**9,9**	**9,7**	**9,8**
Algemeen totaal	**280,0**	**319,7**	**341,6**	**354,1**	**408,6**	**503,3**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Relatieve belangrijkheid van de uitvoer per goederengroep
(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Grondstoffen en halffabrikaten	**134 032**	**146 248**	**166 598**	**184 135**	**198 888**	**202 319**	**236 743**	**284 988**
Landbouwprodukten	6 629	7 172	7 559	9 165	8 624	9 298	10 649	10 936
Industriële produkten	127 403	139 076	159 039	174 970	190 264	193 021	226 094	274 052
w.o. : Grondstoffen	*14 890*	*17 911*	*18 168*	*19 611*	*20 143*	*19 602*	*22 437*	*27 386*
Halffabrikaten	*112 513*	*121 165*	*140 872*	*155 359*	*170 122*	*173 419*	*203 746*	*246 666*
Brandstoffen en energie	**8 270**	**10 906**	**11 017**	**10 366**	**9 489**	**10 068**	**12 760**	**16 636**
Consumptiegoederen	**41 058**	**47 597**	**58 554**	**74 652**	**80 981**	**89 551**	**101 515**	**129 626**
Duurzame produkten	24 028	27 888	37 050	47 823	51 880	55 404	64 328	84 808
Niet duurzame produkten	17 030	19 709	21 505	26 829	29 102	34 147	37 187	44 818
w.o. : Voedingsprodukten	*10 073*	*12 108*	*12 830*	*16 992*	*18 484*	*22 438*	*24 385*	*29 062*
Andere	*6 957*	*7 601*	*8 674*	*9 837*	*10 617*	*11 709*	*12 802*	*15 756*
Investeringsgoederen	**27 737**	**31 551**	**37 009**	**43 578**	**45 549**	**46 124**	**50 535**	**63 766**
Motoren en vaste investeringen	15 106	16 790	20 329	22 921	23 482	24 441	27 397	35 182
Vervoermaterieel	5 619	7 492	8 130	10 476	11 623	11 144	11 198	13 491
Wetenschappelijke en medische apparaten	375	398	699	917	1 056	967	941	1 243
Andere	6 638	6 871	7 851	9 265	9 388	9 572	10 999	13 850
Overige produkten	**5 516**	**5 710**	**6 850**	**6 953**	**6 671**	**6 070**	**7 006**	**8 235**
Algemeen totaal	**216 613**	**242 012**	**280 028**	**319 684**	**341 578**	**354 132**	**408 559**	**503 251**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Relatieve belangrijkheid van de uitvoer per goederengroep

(ten honderd)

OMSCHRIJVING	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Grondstoffen en halffabrikaten	**62,0**	**60,4**	**59,6**	**57,7**	**58,2**	**57,1**	**57,9**	**56,6**
Landbouwprodukten	3,1	3,0	2,7	2,9	2,5	2,6	2,6	2,2
Industriële produkten	58,9	57,5	56,9	54,8	55,7	54,5	55,3	54,4
w.o. : Grondstoffen	*6,9*	*7,4*	*6,5*	*6,1*	*5,9*	*5,5*	*5,5*	*5,4*
Halffabrikaten	*52,0*	*50,1*	*50,4*	*48,7*	*49,8*	*49,0*	*49,8*	*49,0*
Brandstoffen en energie	**3,8**	**4,5**	**3,9**	**3,2**	**2,8**	**2,8**	**3,1**	**3,3**
Consumptiegoederen	**19,0**	**19,7**	**21,0**	**23,4**	**23,7**	**25,3**	**24,9**	**25,8**
Duurzame produkten	11,1	11,5	13,3	15,0	15,2	15,6	15,8	16,9
Niet duurzame produkten	7,9	8,1	7,7	8,4	8,5	9,7	9,1	8,9
w.o. : Voedingsprodukten	*4,7*	*5,0*	*4,6*	*5,3*	*5,4*	*6,4*	*6,0*	*5,8*
Andere	*3,2*	*3,1*	*3,1*	*3,1*	*3,1*	*3,3*	*3,1*	*3,1*
Investeringsgoederen	**12,8**	**13,0**	**13,2**	**13,7**	**13,3**	**13,0**	**12,4**	**12,7**
Motoren en vaste investeringen	7,0	6,9	7,3	7,2	6,9	6,9	6,7	7,0
Vervoermateriaal	2,6	3,1	2,9	3,3	3,4	3,1	2,7	2,7
Wetenschappelijke en medische apparaten	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Andere	3,1	2,8	2,8	2,9	2,7	2,7	2,7	2,8
Overige produkten	**2,4**	**2,3**	**2,3**	**2,0**	**1,9**	**1,8**	**1,7**	**1,6**
Algemeen totaal	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse

Geografische indeling van de uit

(miljoener

OMSCHRIJVING	Frankrijk	Nederland	West-Duitsland	Italië	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	Andere landen van Europa	Europa
Grondstoffen en halffabrikaten	**62 063**	**45 228**	**68 965**	**12 741**	**188 997**	**12 928**	**32 410**	**234 335**
Landbouwprodukten	4 132	905	1 732	295	7 064	364	1 962	9 390
Industriële produkten	57 931	44 323	67 233	12 446	181 933	12 564	30 448	224 945
w.o. : Grondstoffen	*8 286*	*5 178*	*6 371*	*1 951*	*21 786*	*1 310*	*2 052*	*25 148*
Halffabrikaten	*49 645*	*39 145*	*60 862*	*10 495*	*160 147*	*11 254*	*28 396*	*199 797*
Brandstoffen en energie	**1 119**	**2 072**	**3 542**	**175**	**6 908**	**2 185**	**3 537**	**12 630**
Consumptiegoederen	**29 148**	**37 527**	**31 076**	**5 182**	**102 933**	**2 971**	**8 336**	**114 240**
Duurzame produkten	16 881	27 276	21 250	3 340	68 747	1 427	5 323	75 497
Niet duurzame produkten	12 267	10 251	9 826	1 842	34 186	1 544	3 013	38 743
w.o. : Voedingsprodukten	*8 837*	*6 836*	*7 826*	*1 305*	*24 804*	*1 008*	*922*	*26 734*
Andere	*3 430*	*3 415*	*2 000*	*537*	*9 382*	*536*	*2 091*	*12 009*
Investeringsgoederen	**12 530**	**12 166**	**10 455**	**2 987**	**38 138**	**1 876**	**10 824**	**50 838**
Motoren en vaste investeringen	6 169	6 444	5 283	1 875	19 771	1 174	6 312	27 257
Vervoermateriaal	3 203	1 991	2 384	465	8 043	428	2 843	11 314
Wetenschappelijke en medische apparaten	367	150	275	69	861	43	167	1 071
Andere	2 791	3 581	2 513	578	9 463	231	1 502	11 196
Overige produkten	**900**	**391**	**1 195**	**533**	**3 019**	**283**	**1 468**	**4 770**
Algemeen totaal	**105 760**	**97 384**	**115 233**	**21 618**	**339 995**	**20 243**	**56 575**	**416 813**

nomische Unie

r per goederengroep in 1969
ıken)

epu- iek an iid- rika	Andere landen van Afrika	Afrika	Verenigde Staten van Amerika	Canada	Andere landen van Amerika	Amerika	Japan	Andere landen van Azië	Azië	Oceanië	Algemeen totaal
825	**5 749**	**6 574**	**23 099**	**1 859**	**4 273**	**29 231**	**2 839**	**11 196**	**14 035**	**813**	**284 988**
61	265	326	82	15	363	460	155	569	724	36	10 936
764	5 484	6 248	23 017	1 844	3 910	28 771	2 684	10 627	13 311	777	274 052
91	*714*	*805*	*542*	*23*	*161*	*726*	*266*	*384*	*650*	*57*	*27 386*
673	*4 770*	*5 443*	*22 475*	*1 821*	*3 749*	*28 045*	*2 418*	*10 243*	*12 661*	*720*	*246 666*
26	**332**	**358**	**396**	**1**	**121**	**518**	**2**	**79**	**81**	**3 049**	**16 636**
248	**2 763**	**3 011**	**8 282**	**567**	**1 102**	**9 951**	**440**	**1 713**	**2 153**	**271**	**129 626**
105	1 117	1 222	6 652	286	215	7 153	145	662	807	129	84 808
143	1 646	1 789	1 630	281	887	2 798	295	1 051	1 346	142	44 818
18	*869*	*887*	*480*	*52*	*255*	*787*	*187*	*418*	*605*	*49*	*29 062*
125	*777*	*902*	*1 150*	*229*	*632*	*2 011*	*108*	*633*	*741*	*93*	*15 756*
663	**3 406**	**4 069**	**2 562**	**359**	**2 786**	**5 707**	**277**	**2 492**	**2 769**	**383**	**63 766**
438	1 833	2 271	779	291	2 086	3 156	202	2 030	2 232	266	35 182
126	715	841	848	1	253	1 102	56	128	184	50	13 491
3	53	56	71	4	13	88	2	24	26	2	1 243
96	805	901	864	63	434	1 361	17	310	327	65	13 850
94	**376**	**470**	**415**	**31**	**746**	**1 192**	**245**	**1 278**	**1 523**	**280**	**8 235**
856	**12 626**	**14 482**	**34 754**	**2 817**	**9 028**	**46 599**	**3 803**	**16 758**	**20 561**	**4 796**	**503 251**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Verschil van de uitvoer in 1969 t.o.v. 1968

(ten honderd)

OMSCHRIJVING	Frankrijk	Nederland	West-Duitsland	Italië	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	E.V.A.	Europa	V.S.A.	Amerika	Afrika	Azië	Algemeen totaal
Grondstoffen en halffabrikaten	+ **38,0**	+ **14,6**	+ **29,2**	+ **42,5**	+ **28,8**	+ **11,6**	+ **21,6**	+ **27,0**	— **18,7**	— **14,1**	+ **16,7**	+ **19,2**	+ **20,4**
Landbouwprodukten	+ 3,2	+ 17,4	+ 12,7	— 5,8	+ 6,7	— 29,9	— 11,7	+ 7,6	— 61,5	— 21,2	— 22,0	— 18,3	+ 2,7
Industriële produkten	+ 41,4	+ 14,6	+ 29,7	+ 44,2	+ 29,8	+ 13,5	+ 23,5	+ 27,9	— 18,4	— 14,0	+ 19,8	+ 22,2	+ 21,2
w.o. : Grondstoffen	+ *37,0*	+ *40,6*	+ *4,2*	+ *35,0*	+ *26,0*	+ *18,7*	+ *12,1*	+ *23,1*	— *17,0*	— *11,5*	+ *39,3*	+ *39,8*	+ *22,5*
Halffabrikaten	+ *42,2*	+ *11,9*	+ *33,1*	+ *46,1*	+ *30,4*	+ *12,9*	+ *24,4*	+ *28,6*	— *18,4*	— *14,1*	+ *17,3*	+ *21,4*	+ *21,1*
Brandstoffen en energie	+ **3,6**	— **3,2**	+ **52,1**	— **13,8**	+ **20,1**	+ **35,8**	+ **46,1**	+ **30,6**	+ **59,7**	+ **66,0**	+ **29,7**	— **23,6**	+ **30,4**
Consumptiegoederen	+ **46,2**	+ **11,7**	+ **41,7**	+ **49,4**	+ **30,4**	— **2,2**	+ **8,7**	+ **28,1**	+ **44,1**	+ **36,2**	+ **15,0**	— **2,1**	+ **27,7**
Duurzame produkten	+ 60,5	+ 8,3	+ 45,9	+ 81,3	+ 32,0	— 9,0	+ 10,7	+ 30,0	+ 62,0	+ 57,2	+ 36,2	+ 15,0	+ 31,8
Niet duurzame produkten	+ 30,3	+ 21,7	+ 33,4	+ 13,2	+ 27,4	+ 5,0	+ 5,7	+ 24,6	— 0,9	+ 1,6	+ 3,9	— 10,2	+ 20,5
w.o. : Voedingsprodukten	+ *34,2*	+ *14,4*	+ *33,5*	+ *7,9*	+ *26,4*	+ *1,2*	— *4,8*	+ *23,6*	+ *9,1*	— *15,7*	— *12,3*	— *22,4*	+ *19,2*
Andere	+ *21,2*	+ *39,5*	+ *32,9*	+ *28,5*	+ *30,3*	+ *13,1*	+ *16,1*	+ *26,7*	— *4,6*	+ *10,5*	+ *26,9*	+ *3,2*	+ *23,1*
Investeringsgoederen	+ **37,1**	+ **16,3**	+ **41,7**	+ **27,4**	+ **30,1**	+ **46,6**	+ **47,2**	+ **34,6**	— **31,5**	— **13,1**	+ **22,6**	+ **10,8**	+ **26,2**
Motoren en vaste investeringen	+ 30,3	+ 15,7	+ 40,1	+ 28,8	+ 27,3	+ 34,0	+ 31,3	+ 29,8	— 2,3	+ 18,5	+ 29,5	+ 25,6	+ 28,4
Vervoermateriaal	+ 40,4	+ 21,2	+ 35,5	+ 6,7	+ 31,4	+ 135,2	+136,8	+ 50,2	— 55,4	— 53,9	+ 0,6	— 40,8	+ 20,5
Wetenschappelijke en medische apparaten	+ 49,8	+ 12,8	+ 32,2	+ 68,3	+ 37,3	—	+ 15,7	+ 31,4	+102,9	+ 46,7	+ 64,7	— 13,3	+ 32,1
Andere	+ 48,8	+ 15,0	+ 53,1	+ 40,6	+ 34,4	+ 29,8	+ 39,2	+ 33,1	— 13,9	— 6,7	+ 29,1	— 14,4	+ 25,9
Overige produkten	+ **40,6**	+ **54,5**	+ **160,3**	+ **6,8**	+ **63,0**	— **14,8**	+ **23,4**	+ **48,9**	+ **16,2**	— **9,4**	— **46,6**	+ **53,9**	+ **23,9**
Algemeen totaal	+ **39,6**	+ **13,4**	+ **34,8**	+ **39,9**	+ **29,5**	+ **13,4**	+ **23,9**	+ **28,5**	— **10,0**	— **5,9**	+ **13,8**	+ **17,0**	+ **23,2**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Hoeveelheidsindexcijfers en indexcijfers van de gemiddelde waarde bij de invoer en bij de uitvoer

(1963 = 100)

OMSCHRIJVING	Hoeveelheidsindexcijfers							Indexcijfers van de gemiddelde waarde						
	1958	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1958	1964	1965	1966	1967	1968	1969
A. *Invoer*	61,0	113,8	126,3	137,5	141,4	162,2	188,9	101,4	102,0	100,8	102,4	100,4	100,7	103,8
Grond- en hulpstoffen	62,2	112,4	121,0	131,0	134,3	157,9	176,8	101,0	105,5	105,5	110,3	106,5	107,0	112,3
Uitrustingsgoederen	61,2	125,6	152,9	174,3	173,8	184,9	238,7	84,9	93,1	88,8	87,6	86,3	86,0	86,9
Duurzame verbruiksgoederen	49,1	111,4	125,5	126,5	138,2	160,2	192,6	94,6	101,1	98,2	100,9	96,7	96,4	100,0
Niet-duurzame verbruiksgoederen	64,4	114,1	126,1	140,3	147,8	165,2	187,2	106,0	102,9	107,1	110,4	109,6	107,8	111,5
B. *Uitvoer*	62,2	114,2	129,9	135,7	140,5	165,2	194,6	103,8	101,5	102,1	104,7	104,3	103,1	107,9
Grond- en hulpstoffen	66,1	113,3	122,3	127,7	130,5	154,6	176,8	104,1	100,8	104,0	107,5	106,0	104,6	110,6
Uitrustingsgoederen	55,8	115,8	154,0	160,8	161,7	178,1	213,3	98,5	101,6	89,9	90,8	92,6	91,9	94,3
Duurzame verbruiksgoederen	44,4	130,8	161,2	166,4	170,6	216,1	283,8	103,2	105,3	109,1	111,6	115,5	112,0	113,6
Niet-duurzame verbruiksgoederen	50,2	113,7	126,6	136,5	143,8	157,0	182,7	96,6	100,3	103,1	105,3	105,1	107,5	113,6
C. *Ruilvoet* ($= \frac{B}{A}$)								102,4	99,5	101,4	102,2	103,9	102,4	104,0

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Invoer per nijverheidssector

(T. C. I. H.-classificatie)

OMSCHRIJVING	Waarde (miljarden franken)						Percentage van de totale waarde					
	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1964	1965	1966	1967	1968	1969
A. *IJzer en- staalnijverheid*	**9,8**	**10,5**	**11,9**	**13,5**	**13,2**	**17,4**	**3,3**	**3,2**	**3,3**	**3,7**	**3,1**	**3,5**
1. Primaire vormen	4,2	3,8	4,4	5,3	4,8	6,4	1,4	1,2	1,2	1,5	1,1	1,3
2. Halfafgewerkte produkten	5,6	6,7	7,5	8,2	8,4	11,0	1,9	2,0	2,1	2,2	2,0	2,2
B. *Metaalverwerkende nijverheid*	**77,0**	**87,9**	**96,6**	**98,1**	**106,3**	**133,8**	**26,0**	**27,1**	**26,9**	**26,9**	**25,3**	**26,8**
1. Metaalwaren niet elders genoemd	6,6	8,1	8,9	8,3	9,1	11,1	2,2	2,5	2,4	2,3	2,1	2,2
2. Machines (behalve elektrische)	29,8	30,5	35,8	36,8	37,4	45,1	10,1	9,4	10,0	10,1	8,9	9,0
w. o. : machines voor metaalbewerking	(3,1)	(2,6)	(2,9)	(2,0)	(2,2)	(2,5)	(1,0)	(0,8)	(0,8)	(0,6)	(0,5)	(0,5)
textielmachines	(2,8)	(2,5)	(2,6)	(2,5)	(2,7)	(3,5)	(1,0)	(0,8)	(0,7)	(0,7)	(0,6)	(0,7)
3. Elektrische machines en toestellen	14,4	15,5	15,8	15,5	17,5	21,6	4,8	4,8	4,4	4,2	4,2	4,3
4. Vervoermaterieel	26,0	33,6	35,9	37,3	42,1	55,8	8,8	10,3	10,0	10,2	10,0	11,2
w. o. : spoorwegmaterieel	(0,4)	(0,5)	(0,4)	(0,5)	(0,3)	(0,3)	(0,1)	(0,2)	(0,1)	(0,1)	(0,1)	(0,1)
motorwegvoertuigen	(20,7)	(29,4)	(32,0)	(31,9)	(36,5)	(49,5)	(7,0)	(9,1)	(8,9)	(8,8)	(8,7)	(9,9)
schepen	(0,8)	(0,5)	(0,5)	(0,8)	(0,4)	(0,5)	(0,3)	(0,2)	(0,1)	(0,2)	(0,1)	(0,1)
5. Wapens en munitie	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
C. *Industrie der non-ferrometalen*	**16,5**	**17,8**	**25,8**	**24,2**	**29,5**	**34,3**	**5,6**	**5,5**	**7,2**	**6,6**	**7,0**	**6,9**
1. Onbewerkt	15,0	16,2	23,9	22,3	27,4	31,5	5,1	5,0	6,7	6,1	6,5	6,3
2. Bewerkt	1,5	1,6	1,9	1,9	2,1	2,8	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6
D. *Textielnijverheid*	**35,5**	**35,2**	**38,7**	**34,2**	**39,9**	**47,9**	**12,0**	**10,8**	**10,8**	**9,4**	**9,5**	**9,6**
1. Vezels	18,5	16,4	16,7	13,7	15,0	16,2	6,3	5,0	4,7	3,8	3,6	3,3
2. Garens	4,5	4,5	5,7	5,1	6,8	9,0	1,5	1,4	1,6	1,4	1,6	1,8
3. Weefsels en touwwerk	8,6	9,7	10,5	9,6	10,9	13,0	2,9	3,0	2,9	2,6	2,6	2,6
4. Andere afgewerkte produkten	3,9	4,6	5,8	5,8	7,2	9,7	1,3	1,4	1,6	1,6	1,7	1,9
							6,3	6,6	6,5	7,1	7,3	7,2

E. *Scheikundige nijverheid*	18,6	21,1	20,1	20,6	30,5	39,2	7,0	7,3	5,6	6,2	7,0	8,1
1. Anorganische produkten	2,0	2,2	2,1	2,3	3,1	3,9	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,8
2. Organische produkten.....	2,9	3,5	3,9	4,8	6,1	7,1	1,0	1,1	1,1	1,3	1,5	1,4
3. Verf-, looi- en kleurstoffen	1,6	1,7	2,0	2,1	2,3	2,6	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,5
4. Farmaceutische produkten	2,6	3,2	3,3	4,0	4,6	5,9	0,9	1,0	0,9	1,1	1,1	1,2
5. Kunstmeststoffen	2,4	2,6	2,5	2,7	2,6	2,4	0,8	0,8	0,7	0,7	0,6	0,5
6. Diversen	7,1	8,2	9,6	10,1	11,8	14,3	2,4	2,5	2,6	2,8	2,8	2,8
F. *Bereide voedingswaren en genotmiddelen*	**35,9**	**41,4**	**44,7**	**49,1**	**50,5**	**58,0**	**12,1**	**12,7**	**12,5**	**13,5**	**12,0**	**11,6**
w. o. : suiker en suikerwaren	(0,9)	(0,5)	(0,7)	(0,7)	(0,8)	(0,8)	(0,3)	(0,2)	(0,2)	(0,2)	(0,2)	(0,2)
vlees en vleeswaren	(2,9)	(3,5)	(3,4)	(3,8)	(4,0)	(4,2)	(1,0)	(1,1)	(0,9)	(1,0)	(1,0)	(0,8)
zuivelprodukten.....	(2,6)	(3,0)	(3,7)	(3,9)	(4,2)	(4,2)	(0,9)	(0,9)	(1,0)	(1,1)	(1,0)	(0,8)
G. *Diamantnijverheid*	**11,0**	**11,6**	**15,0**	**14,1**	**19,7**	**24,7**	**3,7**	**3,6**	**4,2**	**3,9**	**4,7**	**5,0**
H. *Steenkolenmijnen en cokesovens*	**11,3**	**10,8**	**9,7**	**9,3**	**10,8**	**12,1**	**3,8**	**3,3**	**2,7**	**2,6**	**2,6**	**2,4**
I. *Petroleumindustrie*.....	**17,3**	**18,0**	**17,8**	**20,8**	**27,6**	**30,4**	**5,8**	**5,5**	**5,0**	**5,7**	**6,6**	**6,1**
1. Ruw of gedeeltelijk geraffineerd produkt.....	11,9	13,3	12,4	14,7	20,5	24,1	4,0	4,1	3,5	4,0	4,9	4,8
2. Petroleumprodukten.....	5,4	4,7	5,4	6,1	7,1	6,3	1,8	1,4	1,5	1,7	1,7	1,3
J. *Diverse industrieën*	**22,2**	**23,7**	**24,4**	**26,9**	**29,8**	**37,5**	**7,5**	**7,4**	**6,8**	**7,4**	**7,1**	**7,5**
1. Bouwmaterialen	0,4	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
2. Glasnijverheid	1,1	1,3	1,6	1,7	1,9	2,2	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4
3. Papier en papierwaren	7,0	7,7	8,3	8,5	9,6	11,9	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	2,4
4. Rubber en rubberwaren	3,3	3,5	4,1	4,0	4,4	5,7	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,1
5. Hout en houtwaren	7,2	7,1	6,0	8,0	8,5	11,2	2,4	2,2	1,7	2,2	2,0	2,3
6. Olie en vet	1,7	2,0	1,9	1,9	2,1	2,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
7. Schoeisel	1,5	1,7	2,0	2,2	2,6	3,0	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Totaal (A tot J)...	**255,1**	**278,3**	**308,0**	**316,2**	**357,8**	**432,3**	**86,1**	**85,7**	**85,9**	**86,8**	**85,2**	**86,6**
K. *Overige sectoren*	**41,4**	**46,8**	**51,1**	**48,1**	**62,0**	**67,1**	**13,9**	**14,3**	**14,1**	**13,2**	**14,8**	**13,4**
Algemeen totaal...	**296,5**	**325,1**	**359,1**	**364,3**	**419,8**	**499,4**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Relatieve belangrijkheid van de invoer per goederengroep

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Grondstoffen en halffabrikaten	**133 981**	**145 995**	**166 010**	**179 772**	**206 033**	**202 681**	**237 551**	**284 548**
Landbouwprodukten	6 115	6 227	6 797	7 793	8 260	8 709	9 197	10 010
Industriële produkten	127 866	139 768	159 213	171 979	197 774	193 972	228 354	274 538
w.o. : Grondstoffen	*45 574*	*46 075*	*55 423*	*57 613*	*59 686*	*57 986*	*66 534*	*74 383*
Halffabrikaten	*82 292*	*93 693*	*103 790*	*114 366*	*138 088*	*135 986*	*161 820*	*200 155*
Brandstoffen en energie	**22 555**	**27 986**	**29 209**	**29 403**	**28 206**	**31 122**	**39 941**	**44 950**
Consumptiegoederen	**37 751**	**43 654**	**54 967**	**65 337**	**71 040**	**75 160**	**84 234**	**101 155**
Duurzame produkten	17 378	20 706	27 778	33 624	36 574	38 415	44 894	56 597
Niet duurzame produkten	20 373	22 947	27 189	31 713	34 466	36 745	39 340	44 558
w.o. : Voedingsprodukten	*15 903*	*18 005*	*21 367*	*24 666*	*26 777*	*28 398*	*29 229*	*32 171*
Andere	*4 469*	*4 942*	*5 821*	*7 047*	*7 689*	*8 347*	*10 111*	*12 387*
Investeringsgoederen	**33 353**	**37 643**	**45 172**	**49 373**	**52 798**	**54 813**	**56 836**	**68 043**
Motoren en vaste investeringen	21 842	24 926	30 654	30 885	34 725	34 750	36 000	42 410
Vervoermateriaal	4 641	4 635	4 998	8 443	6 310	7 268	8 090	9 540
Wetenschappelijke en medische apparaten	1 830	2 267	2 617	2 214	2 701	2 726	2 838	3 170
Andere	5 040	5 816	6 903	7 831	9 062	10 069	9 908	12 923
Overige produkten	**795**	**1 143**	**1 153**	**1 189**	**1 027**	**561**	**1 196**	**736**
Algemeen totaal	**228 434**	**256 421**	**296 511**	**325 074**	**359 104**	**364 337**	**419 758**	**499 432**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Relatieve belangrijkheid van de invoer per goederengroep

(ten honderd)

OMSCHRIJVING	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Grondstoffen en halffabrikaten	**58,6**	**56,9**	**55,9**	**55,3**	**57,4**	**55,6**	**56,6**	**57,0**
Landbouwprodukten	2,7	2,4	2,3	2,4	2,3	2,4	2,2	2,0
Industriële produkten	55,9	54,5	53,6	52,9	55,1	53,2	54,4	55,0
w.o. : Grondstoffen	*20,0*	*18,0*	*18,7*	*17,7*	*16,6*	*15,9*	*15,8*	*14,9*
Halffabrikaten	*35,9*	*36,5*	*34,9*	*35,1*	*38,5*	*37,3*	*38,6*	*40,1*
Brandstoffen en energie	**9,9**	**10,9**	**9,9**	**9,0**	**7,9**	**8,5**	**9,5**	**9,0**
Consumptiegoederen	**16,6**	**17,1**	**18,6**	**20,1**	**19,8**	**20,6**	**20,1**	**20,3**
Duurzame produkten	7,6	8,1	9,4	10,4	10,2	10,5	10,7	11,4
Niet duurzame produkten	8,9	9,0	9,2	9,8	9,6	10,1	9,4	8,9
w.o. : Voedingsprodukten	*7,0*	*7,0*	*7,2*	*7,6*	*7,5*	*7,8*	*7,0*	*6,4*
Andere	*2,0*	*1,9*	*2,0*	*2,2*	*2,1*	*2,3*	*2,4*	*2,5*
Investeringsgoederen	**14,6**	**14,7**	**15,2**	**15,2**	**14,7**	**15,1**	**13,5**	**13,6**
Motoren en vaste investeringen	9,6	9,8	10,3	9,5	9,7	9,5	8,5	8,5
Vervoermateriaal	2,0	1,8	1,7	2,6	1,8	2,0	1,9	1,9
Wetenschappelijke en medische apparaten	0,8	0,9	0,9	0,7	0,8	0,8	0,7	0,6
Andere	2,2	2,3	2,3	2,4	2,5	2,8	2,4	2,6
Overige produkten	**0,3**	**0,4**	**0,4**	**0,4**	**0,2**	**0,2**	**0,3**	**0,1**
Algemeen totaal	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgs

Geografische indeling van de in

(miljoener

OMSCHRIJVING	Frankrijk	Nederland	West-Duitsland	Italië	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	Andere landen van Europa	Europa
Grondstoffen en halffabrikaten	**48 391**	**34 591**	**56 170**	**5 546**	**144 698**	**25 623**	**26 873**	**197 194**
Landbouwprodukten	2 273	1 403	893	13	4 582	38	995	5 615
Industriële produkten	46 118	33 188	55 277	5 533	140 116	25 585	25 878	191 579
w.o. : Grondstoffen	*17 881*	*6 894*	*4 330*	*556*	*29 661*	*1 913*	*10 114*	*41 688*
Halffabrikaten	*28 237*	*26 294*	*50 947*	*4 977*	*110 455*	*23 672*	*15 764*	*149 891*
Brandstoffen en energie	**1 506**	**6 806**	**8 868**	**754**	**17 934**	**374**	**1 132**	**19 440**
Consumptiegoederen	**20 318**	**21 418**	**24 329**	**10 250**	**76 315**	**3 962**	**7 462**	**87 739**
Duurzame produkten	11 720	9 388	18 876	7 841	47 825	1 952	2 654	52 431
Niet duurzame produkten	8 598	12 030	5 453	2 409	28 490	2 010	4 808	35 308
w.o. : Voedingsprodukten	*5 780*	*9 103*	*2 232*	*2 032*	*19 147*	*1 058*	*3 952*	*24 157*
Andere	*2 818*	*2 927*	*3 221*	*377*	*9 343*	*952*	*856*	*11 151*
Investeringsgoederen	**9 110**	**8 345**	**26 388**	**3 491**	**47 334**	**4 724**	**6 302**	**58 360**
Motoren en vaste investeringen	5 614	4 929	17 239	2 299	30 081	3 060	3 803	36 944
Vervoermateriaal	1 140	1 231	3 252	458	6 081	608	1 195	7 884
Wetenschappelijke en medische apparaten	406	354	1 177	141	2 078	260	316	2 654
Andere	1 950	1 831	4 720	593	9 094	796	988	10 878
Overige produkten	**120**	**65**	**137**	**93**	**415**	**70**	**87**	**572**
Algemeen totaal	**79 445**	**71 225**	**115 892**	**20 134**	**286 696**	**34 753**	**41 856**	**363 305**

Economische Unie

voer per goederengroep in 1969

franken)

epu-bliek van uid-frika	Andere landen van Afrika	Afrika	Verenigde Staten van Amerika	Canada	Andere landen van Amerika	Amerika	Japan	Andere landen van Azië	Azië	Oceanië	Algemeen totaal
082	**28 401**	**32 483**	**24 649**	**4 664**	**9 644**	**38 957**	**2 166**	**9 043**	**11 209**	**4 705**	**284 548**
209	1 151	1 360	944	8	1 929	2 881	1	152	153	1	10 010
873	27 250	31 123	23 705	4 656	7 715	36 076	2 165	8 891	11 056	4 704	274 538
951	*5 173*	*6 124*	*9 121*	*3 512*	*5 408*	*18 041*	*251*	*3 889*	*4 140*	*4 390*	*74 383*
922	*22 077*	*24 999*	*14 584*	*1 144*	*2 307*	*18 035*	*1 914*	*5 002*	*6 916*	*314*	*200 155*
7	**6 864**	**6 871**	**1 131**	**70**	**1 745**	**2 946**	—	**15 595**	**15 595**	**98**	**44 950**
684	**848**	**1 532**	**3 841**	**315**	**3 891**	**8 047**	**2 005**	**1 711**	**3 716**	**121**	**101 155**
1	29	30	1 734	28	10	1 772	1 651	703	2 354	10	56 597
683	819	1 502	2 107	287	3 881	6 275	354	1 008	1 362	111	44 558
682	*817*	*1 499*	*1 003*	*270*	*3 876*	*5 149*	*305*	*957*	*1 262*	*104*	*32 171*
1	*2*	*3*	*1 104*	*17*	*5*	*1 126*	*49*	*51*	*100*	*7*	*12 387*
120	**20**	**140**	**8 585**	**158**	**25**	**8 768**	**696**	**65**	**761**	**14**	**68 043**
14	13	27	4 827	90	6	4 923	490	16	506	10	42 410
105	—	105	1 512	14	—	1 526	9	15	24	1	9 540
—	1	1	418	4	—	422	87	4	91	2	3 170
1	6	7	1 828	50	19	1 897	110	30	140	1	12 923
1	**10**	**11**	**117**	**4**	**5**	**126**	—	**28**	**28**	**1**	**736**
894	**36 143**	**41 037**	**38 323**	**5 211**	**15 310**	**58 844**	**4 867**	**26 442**	**31 309**	**4 937**	**499 432**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Verschil van de invoer in 1969 t.o.v. 1968
(ten honderd)

OMSCHRIJVING	Frankrijk	Nederland	West-Duitsland	Italië	E.E.G.	Verenigd Koninkrijk	E.V.A.	Europa	V.S.A.	Amerika	Afrika	Azië	Algemeen totaal
Grondstoffen en halffabrikaten	+ **22,7**	+ **22,9**	+ **49,9**	+ **16,0**	+ **31,7**	+ **14,7**	+ **16,1**	+ **26,6**	+ **5,4**	+ **2,6**	+ **20,4**	+ **4,7**	+ **19,8**
Landbouwprodukten	— 0,5	+ 52,2	— 5,0	— 75,5	+ 9,1	—	— 15,9	+ 5,0	+ 10,2	+ 15,7	+ 12,5	+ 4,8	+ 8,8
Industriële produkten	+ 24,2	+ 21,9	+ 51,3	+ 17,1	+ 32,6	+ 14,8	+ 16,5	+ 27,4	+ 5,2	+ 1,7	+ 20,8	+ 4,7	+ 20,2
w.o. : Grondstoffen	+ *30,7*	+ *17,2*	+ *28,2*	— *8,6*	+ *26,0*	+ *55,7*	+ *19,5*	+ *22,1*	— *3,3*	— *1,9*	— *6,5*	+ *8,9*	+ *11,8*
Halffabrikaten	+ *20,3*	+ *23,2*	+ *53,6*	+ *20,8*	+ *34,6*	+ *12,4*	+ *15,9*	+ *28,9*	+ *11,3*	+ *5,7*	+ *30,1*	+ *2,4*	+ *23,7*
Brandstoffen en energie	+ **49,3**	+ **10,0**	+ **11,0**	— **20,8**	+ **11,1**	+ **20,3**	+ **27,4**	+ **10,0**	+ **7,0**	— **7,8**	+ **36,1**	+ **13,3**	+ **12,5**
Consumptiegoederen	+ **27,0**	+ **14,8**	+ **30,8**	+ **12,5**	+ **22,4**	+ **23,3**	+ **10,9**	+ **20,7**	+ **25,0**	+ **13,2**	+ **14,8**	+ **30,8**	+ **20,1**
Duurzame produkten	+ 31,8	+ 17,7	+ 34,7	+ 13,6	+ 26,6	+ 13,4	+ 15,1	+ 25,6	+ 36,0	+ 36,1	+ 11,1	+ 36,6	+ 26,1
Niet duurzame produkten	+ 21,1	+ 12,7	+ 18,8	+ 9,0	+ 15,9	+ 34,8	+ 7,7	+ 14,1	+ 17,2	+ 8,1	+ 14,8	+ 21,7	+ 13,3
w.o. : Voedingsprodukten	+ *24,8*	+ *8,9*	+ *12,7*	+ *6,0*	+ *13,4*	+ *23,7*	— *2,0*	+ *10,7*	+ *10,8*	+ *5,2*	+ *14,9*	+ *19,3*	+ *10,1*
Andere	+ *14,2*	+ *26,3*	+ *23,5*	+ *28,7*	+ *21,5*	+ *49,7*	+ *26,0*	+ *22,1*	+ *23,6*	+ *23,9*	—	+ *63,9*	+ *22,5*
Investeringsgoederen	+ **30,1**	+ **7,7**	+ **20,3**	+ **15,6**	+ **19,2**	+ **13,8**	+ **21,0**	+ **21,2**	+ **27,0**	+ **26,8**	— **77,3**	+ **20,6**	+ **19,7**
Motoren en vaste investeringen	+ 28,6	+ 2,4	+ 19,4	+ 21,4	+ 17,9	+ 8,5	+ 15,2	+ 18,0	+ 27,5	+ 28,6	+ 92,9	+ 45,0	+ 17,8
Vervoermateriaal	+ 27,5	+ 18,9	+ 24,1	+ 26.5	+ 23,8	+ 62,6	+ 86,6	+ 40,9	— 13,9	— 13,5	— 82,5	— 81,2	+ 17,9
Wetenschappelijke en medische apparaten	+ 17,3	+ 15,7	+ 2,1	+ 6,0	+ 7,2	+ 14,0	+ 14,1	+ 7,9	+ 37,5	+ 37,0	—	+ 28,2	+ 11,7
Andere	+ 39,6	+ 14,9	+ 26,7	— 6,0	+ 23,8	+ 9,2	+ 19,4	+ 23,9	+ 99,8	+ 86,9	+ 250,0	+ 66,7	+ 30,4
Overige produkten	— **7,7**	+ **80,6**	— **75,7**	+ **31,0**	— **48,1**	— **32,7**	+ **2,1**	— **40,4**	— **32,0**	— **30,0**	+ **22,2**	+ **100,0**	— **38,5**
Algemeen totaal	+ **23,6**	+ **17,1**	+ **33,1**	+ **11,8**	+ **24,6**	+ **15,3**	+ **16,2**	+ **22,5**	+ **6,0**	+ **3,2**	+ **20,7**	+ **12,0**	+ **19,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Analyse van de handelsbalans

volgens de secties en afdelingen van de Type-Classificatie voor de Internationale Handel

(miljoenen franken)

SECTIES EN AFDELINGEN	1964	1965	1966	1967	1968	1969
0. Voedingswaren	— 16 491	— 16 511	— 18 217	— 17 722	— 15 578	— 15 651
1. Genotmiddelen	— 2 985	— 3 272	— 3 102	— 3 488	— 2 871	— 3 313
2. Grondstoffen (exclusief minerale brandstoffen)	— 30 743	— 29 946	— 31 233	— 28 017	— 36 080	— 38 337
w. o. : 26. Textielstoffen en afval van textielstoffen en -waren	(— 9 900)	(— 7 528)	(— 8 167)	(— 6 220)	(— 7 382)	(— 7 352)
28. Ertsen en afval van metalen	(— 10 141)	(— 12 261)	(— 12 029)	(— 11 067)	(— 16 321)	(— 16 498)
3. Minerale brandstoffen, smeermiddelen en dergelijke produkten	— 18 098	— 18 954	— 18 550	— 20 849	— 26 943	— 28 024
4. Vetten en oliën van dierlijke of plantaardige oorsprong	— 1 026	— 1 225	— 1 033	— 899	— 958	— 1 361
5. Scheikundige produkten	— 2 843	— 1 900	— 2 254	— 1 980	+ 1 289	+ 4 216
6. Fabrikaten	+ 66 082	+ 74 243	+ 69 566	+ 73 891	+ 80 241	+ 96 763
61. Gelooide huiden, leder en lederwaren, bereide pelterijen	(— 427)	(— 218)	(+ 95)	(+ 341)	(+ 458)	(+ 1 038)
62. Werken van rubber niet elders genoemd	(— 783)	(— 732)	(— 1 025)	(— 835)	(— 590)	(— 1 052)
63. Werken van hout en van kurk (behalve meubels)	(+ 34)	(+ 307)	(+ 295)	(+ 261)	(+ 435)	(+ 742)
64. Papier, karton en werken daarvan	(— 2 163)	(— 2 149)	(— 2 234)	(— 1 966)	(— 1 808)	(— 1 045)
65. Garens, weefsels, geconfectionneerde textielwaren en dergelijke	(+ 15 210)	(+ 15 303)	(+ 16 643)	(+ 16 311)	(+ 18 083)	(+ 20 482)
66. Fabrikaten van minerale stoffen, andere dan metalen, niet elders genoemd	(+ 7 685)	(+ 7 758)	(+ 7 017)	(+ 9 019)	(+ 6 252)	(+ 3 514)
67. Gietijzer, ijzer en staal	(+ 41 445)	(+ 46 678)	(+ 43 139)	(+ 44 628)	(+ 52 458)	(+ 64 300)
68. Non-ferrometalen	(+ 3 899)	(+ 6 973)	(+ 5 663)	(+ 5 203)	(+ 3 862)	(+ 7 658)
69. Metaalwaren niet elders genoemd	(+ 1 182)	(+ 323)	(— 25)	(+ 929)	(+ 1 091)	(+ 1 126)
7. Machines en vervoermaterieel	— 17 315	— 15 022	— 21 127	— 19 197	— 18 078	— 20 198
71. Niet-elektrische machines	(— 11 570)	(— 9 382)	(— 13 757)	(— 13 893)	(— 11 652)	(— 12 950)
72. Elektrische machines en toestellen	(— 2 992)	(— 2 613)	(— 3 025)	(— 2 403)	(— 2 929)	(— 3 978)
73. Vervoermaterieel	(— 2 753)	(— 3 027)	(— 4 345)	(— 2 901)	(— 3 497)	(— 3 270)
8. Diverse fabrikaten	+ 1 787	+ 2 111	+ 2 492	+ 2 420	+ 2 307	+ 2 218
9. Diverse goederen niet elders genoemd	+ 5 149	+ 5 086	+ 5 932	+ 5 636	+ 5 472	+ 7 506
Algemene balans	**— 16 483**	**— 5 390**	**— 17 526**	**— 10 205**	**— 11 199**	**+ 3 819**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Uitvoer per land van bestemming

LAND VAN BESTEMMING (a)	Waarde (miljarden franken)							Percentage van de totale uitvoerwaarde						
	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
1. West-Duitsland	44,8	57,9	69,8	72,0	69,8	85,5	115,2	18,5	20,7	21,8	21,1	19,7	20,9	22,9
2. Frankrijk (b)	35,2	42.3	46,5	55,2	63,2	75,8	105,8	14,5	15,1	14,5	16,2	17,8	18,6	21,0
3. Nederland	54,6	64,2	70,5	76,0	75,8	85,9	97,4	22,6	22,9	22,1	22,2	21,4	21,0	19,4
4. Verenigde Staten van Amerika	20,6	22,6	26,7	29,6	29,4	38,6	34,8	8,5	8,1	8,4	8,7	8,3	9,4	6,9
5. Italië	12,4	10,6	10,9	11,3	14,2	15,5	21,6	5,1	3,8	3,4	3,3	4,0	3,8	4,3
6. Groot-Brittannië	13,9	13,9	15,3	16,1	16,7	17,9	20,2	5,7	4,9	4,8	4,7	4,7	4,4	4,0
7. Zwitserland	6,9	6,7	7,1	7,4	7,8	8,2	10,3	2,9	2,4	2,2	2,2	2,2	2,0	2,0
8. Zweden	4,8	5,2	6,3	6,1	5,9	7,0	10,0	2,0	1,9	2,0	1,8	1,7	1,7	2,0
9. Denemarken	3,2	3,9	4,4	4,0	4,1	4,0	5,5	1,3	1,4	1,4	1,2	1,2	1,0	1,1
10. Spanje	1,7	1,8	3,7	3,7	3,2	3,4	5,2	0,8	0,6	1,2	1,1	0,9	0,8	1,0
11. Kongo, Rwanda en Burundi	1,9	3,4	3,5	3,6	2,9	3,9	4,6	1,0	1,2	1,1	1,1	0,8	1,0	0,9
12 Noorwegen	2,2	2,5	2,8	2,8	3,2	3,4	4,5	0,9	0,9	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9
13. Japan	2,5	1,6	1,7	2,4	3,0	2,8	3,8	0,7	0,6	0,5	0,7	0,8	0,7	0,8
14. Canada	2,2	2,7	3,3	3,0	2,6	2,6	2,8	0,9	1,0	1,0	0,9	0,7	0,6	0,6
15. Hong-Kong	0,7	1,4	1,5	2,1	1,8	2,3	2,7	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5	0,6	0,5
16. Oostenrijk	1,7	1,8	2,0	2,1	2,2	2,4	2,6	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5
17. U.S.S.R.	1,6	0,7	1,1	1,3	2,0	2,4	2,6	0,3	0,3	0,3	0,4	0,6	0,6	0,5
18. Griekenland	0,6	1,9	2,4	2,2	2,3	2,2	2,5	0,7	0,7	0,8	0,6	0,6	0,5	0,5
19. Israël	1,1	1,7	1,3	1,4	1,5	2,1	2,3	0,3	0,6	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
20. Finland	1,2	1,4	1,9	1,7	1,7	1,5	2,1	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4
21. India	1,1	1,1	1,6	1,9	2,0	1,8	2,0	0,5	0,4	0,5	0,6	0,6	0,4	0,4
22. Portugal	0,8	1,3	1,6	1,7	1,9	1,5	1,9	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
23. Republiek van Zuid-Afrika	1,3	1,5	1,7	1,3	1,6	1,9	1,9	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4
24. Joegoslavië	0,6	0,8	0,8	1,0	2,0	1,0	1,7	0,2	0,3	0,3	0,3	0,6	0,2	0,3
25. Brazilië	1,3	1,0	0,9	1,1	1,5	1,6	1,6	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3
Overige landen	23,1	26,1	30,4	30,6	31,8	33,4	37,7	9,6	9,2	9,4	8,8	9,0	8,2	7,5
Totaal ...	**242,0**	**280,0**	**319,7**	**341,6**	**354,1**	**408,6**	**503,3**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Gerangschikt naar het bedrag van de uitvoer in 1969.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Invoer per land van herkomst

LAND VAN HERKOMST (a)	Waarde (miljarden franken)							Percentage van de totale uitvoerwaarde						
	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
1. West-Duitsland	49,2	58,8	69,1	77,6	78,1	87,0	115,9	19,2	19,8	21,3	21,6	21,4	20,7	23,2
2. Frankrijk	38,5	43,8	49,8	55,8	55,8	64,3	79,4	15,0	14,8	15,3	15,6	15,3	15,3	15,9
3. Nederland	37,7	44,0	48,3	52,5	54,2	60,8	71,2	14,7	14,8	14,9	14,6	14,9	14,5	14,3
4. Verenigde Staten van Amerika	23,6	26,3	27,6	28,5	29,6	36,2	38,3	9,2	8,9	8,5	7,9	8,1	8,6	7,7
5. Groot-Brittannië	21,1	22,8	24,4	26,6	25,1	30,1	34,8	8,2	7,7	7,5	7,4	6,9	7,2	7,0
6. Kongo, Rwanda en Burundi	8,3	10,0	10,5	15,7	13,1	16,5	21,6	3,2	3,4	3,2	4,4	3,6	4,0	4,3
7. Italië	8,8	11,3	12,6	14,6	16,2	17,9	20,1	3,4	3,8	3,9	4,1	4,4	4,3	4,0
8. Zweden	6,7	7,5	7,5	7,7	7,9	8,8	10,7	2,6	2,5	2,3	2,1	2,2	2,1	2,1
9. Zwitserland	4,1	4,4	5,0	5,2	4,7	5,4	6,5	1,6	1,5	1,5	1,5	1,3	1,3	1,3
10. Iran	3,6	5,0	5,1	3,5	2,9	3,8	5,8	1,4	1,7	1,6	1,0	0,8	0,9	1,2
11. Canada	2,7	3,8	4,4	4,2	4,6	5,4	5,2	1,1	1,3	1,4	1,2	1,3	1,3	1,0
12. Libië	0,7	1,1	1,6	2,0	3,9	3,7	5,0	0,3	0,4	0,5	0,6	1,1	0,9	1,0
13. Republiek van Zuid-Afrika	2,7	2,6	3,2	4,1	3,9	4,3	4,9	1,1	0,9	1,0	1,1	1,1	1,0	1,0
14. Japan	1,8	1,8	2,2	2,6	3,1	3,5	4,9	0,7	0,6	0,7	0,7	0,9	0,8	1,0
15. Saoedi-Arabië	0,1	0,3	0,7	1,0	0,6	3,1	4,3	—	0,1	0,2	0,3	0,2	0,7	0,9
16. Argentinië	3,3	3,1	3,1	3,9	4,2	3,7	4,0	1,3	1,0	1,0	1,1	1,2	0,9	0,8
17. Brazilië	1,4	2,1	2,3	2,0	1,7	2,4	3,5	0,5	0,7	0,7	0,6	0,5	0,6	0,7
18. Australië	2,9	3,8	2,9	2,9	2,9	2,8	3,5	1,1	1,3	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7
19. Koeweit	3,0	1,7	2,6	2,6	2,2	2,7	3,0	1,2	0,6	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6
20. U.S.S.R.	2,6	2,5	2,3	3,0	3,0	3,3	2,9	1,0	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8	0,6
21. Finland	2,1	2,5	2,5	2,4	2,0	2,3	2,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,5	0,5	0,6
22. Spanje	1,1	1,5	1,6	1,6	1,6	2,1	2,7	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5
Overige landen	30,4	35,8	35,8	39,1	43,0	49,7	48,4	12,0	12,1	10,8	10,8	11,7	11,8	9,6
Totaal ...	**256,4**	**296,5**	**325,1**	**359,1**	**364,3**	**419,8**	**499,4**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Gerangschikt naar het bedrag van de invoer in 1969.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Invoer, uitvoer en zichtbare handelsbalans per muntzone in 1968 en 1969 (a)

(miljoenen franken)

MUNTZONE	1967			1968		
	Invoer (c. i. f.)	Uitvoer (f. o. b.)	Saldo	Invoer (c.i. f.)	Uitvoer (f. o. b.)	Saldo
I. *Dollarzone*	**51 961**	**49 494**	**— 2 467**	**54 436**	**46 696**	**— 7 740**
1. Verenigde Staten van Amerika ...	36 159	38 558	+ 2 399	38 323	34 754	— 3 569
2. Canada	5 357	2 606	— 2 751	5 211	2 817	— 2 394
3. Andere landen (b)	10 445	8 329	— 2 116	10 902	9 125	— 1 777
II. *E.M.O.-zone*	**321 647**	**332 363**	**+10 716**	**390 922**	**425 840**	**+34 918**
III. *Oost-Europa* (c)	**10 484**	**9 879**	**— 605**	**11 130**	**11 196**	**+ 66**
IV. *Kongo, Rwanda en Burundi*.....	**16 450**	**3 877**	**—12 573**	**21 604**	**4 746**	**—16 858**
V. *Andere republieken van Latijns Amerika*	**8 616**	**2 983**	**— 5 633**	**9 544**	**3 691**	**— 5 853**
1. Argentinië	3 746	561	— 3 185	3 977	948	— 3 029
2. Brazilië	2 432	1 583	— 849	3 468	1 619	— 1 849
3. Andere landen (d)	2 438	839	— 1 599	2 099	1 124	— 975
VI. *Diverse zones* (e) ...	**10 600**	**9 963**	**— 637**	**11 796**	**11 082**	**— 714**
Algemeen totaal ...	**419 758**	**408 559**	**—11 199**	**499 432**	**503 251**	**+ 3 819**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Opdat de cijfers vergelijkbaar zouden wezen, werden de landen gegroepeerd op grond van de verdeling in muntzones einde 1969.
(b) Japan, Korea, Formosa, Philippijnen, Porto-Rico, enz. Exclusief de landen van zone V.
(c) Inclusief Tsjechoslowakije en de Duitse Volksrepubliek.
(d) Chili, Columbia, Uruguay.
(e) Inclusief het scheepsproviand der vreemde schepen.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

In- en uitvoer per muntzone

(percentages van het totaal)

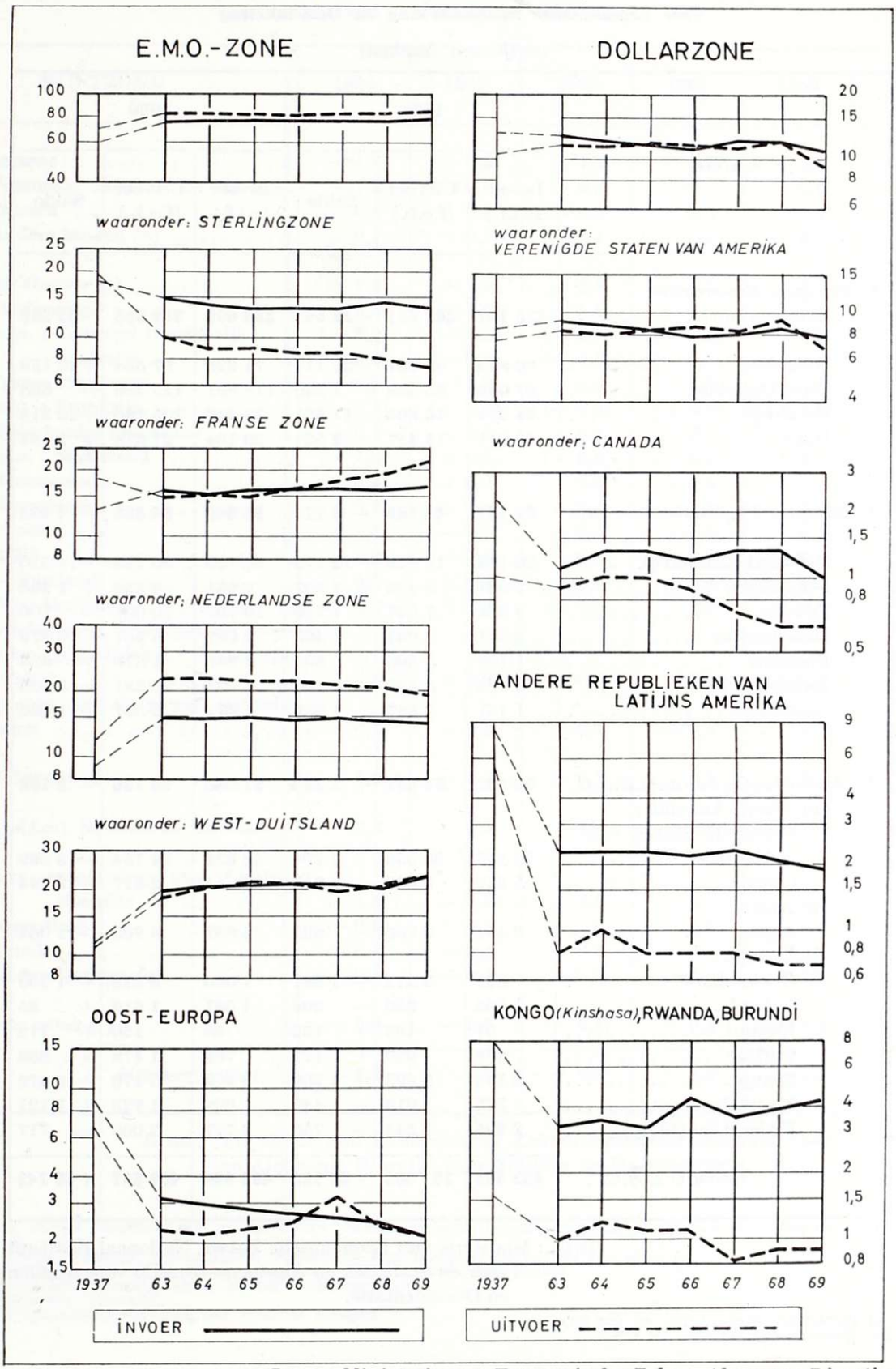

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Evolutie van de in- en uitvoer met de landen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling

(miljoenen franken)

LAND	1968			1969		
	Invoer (c.i.f.)	Uitvoer (f.o.b.)	Saldo	Invoer (c.i.f.)	Uitvoer (f.o.b.)	Saldo
1. *Europese Economische Gemeenschap*	**230 147**	**262 691**	**+32 544**	**286 696**	**339 995**	**+53 299**
Nederland	60 814	85 931	+25 117	71 225	97 384	+26 159
West-Duitsland	87 049	85 499	— 1 550	115 891	115 233	— 658
Frankrijk	64 273	75 804	+11 531	79 446	105 760	+26 314
Italië	18 011	15 457	— 2 554	20 134	21 618	+ 1 484
2. *Europese Vrijhandelsassociatie*	**51 131**	**44 360**	**— 6 771**	**59 340**	**54 886**	**— 4 454**
Verenigd Koninkrijk	30 151	17 873	—12 278	34 753	20 243	—14 510
Noorwegen	2 021	3 428	+ 1 407	2 551	4 454	+ 1 903
Zweden	8 806	7 047	— 1 759	10 707	10 001	— 706
Denemarken	2 501	3 964	+ 1 463	2 082	5 461	+ 3 379
Portugal	1 108	1 503	+ 395	1 245	1 879	+ 634
Zwitserland	5 393	8 158	+ 2 765	6 525	10 281	+ 3 756
Oostenrijk	1 151	2 387	+ 1 236	1 477	2 567	+ 1 090
3. *Andere landen van de O.E.S.O.*	**52 687**	**54 037**	**+ 1 350**	**57 888**	**55 786**	**— 2 102**
— in Noord-Amerika :						
Verenigde Staten van Amerika	36 159	38 558	+ 2 399	38 323	34 754	— 3 569
Canada	5 357	2 606	— 2 751	5 211	2 817	— 2 394
— in Azië :						
Japan	3 461	2 766	— 695	4 867	3 803	— 1 064
— in Europa :						
Griekenland	821	2 212	+ 1 391	1 006	2 512	+ 1 506
Ierland	1 036	830	— 206	1 581	1 616	+ 35
IJsland	51	183	+ 132	38	150	+ 112
Turkije	808	929	+ 121	789	1 178	+ 389
Spanje.....	2 123	3 392	+ 1 269	2 694	5 173	+ 2 479
Yougoslavië (a)	576	1 016	+ 440	602	1 723	+ 1 121
Finland (a) (b).....	2 295	1 545	— 750	2 777	2 060	— 717
Totaal O.E.S.O. ...	**333 965**	**361 088**	**+27 123**	**403 924**	**450 667**	**+46 743**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Particulier statuut bij de O.E.S.O.
(b) Geassocieerd lid van de E.V.A.

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

Saldo van de handelsbalans per muntzone (a)

(percentage van de totale invoer)

MUNTZONE	1964	1965	1966	1967	1968	1969
I. *Dollarzone*	**— 1,7**	**— 0,5**	**— 0,1**	**— 1,0**	**— 0,6**	**— 1,5**
1. Verenigde Staten van Amerika	— 1,2	— 0,3	+ 0,3	—	+ 0,6	— 0,7
2. Canada	— 0,4	— 0,3	— 0,3	— 0,6	— 0,7	— 0,5
3. Andere landen (b)	— 0,1	+ 0,1	— 0,1	— 0,4	— 0,5	— 0,3
II. *E. M. O.-zone* (c)	**+ 0,6**	**+ 3,4**	**+ 0,6**	**+ 1,8**	**+ 2,6**	**+ 7,0**
1. Sterlingzone	— 5,8	— 5,0	— 5,6	— 5,2	— 6,7	— 6,5
w. o. : Verenigd Koninkrijk	(— 3,0)	(— 2,8)	(— 2,9)	(— 2,3)	(— 2,9)	(— 2,9)
Australië	(— 0,9)	(— 0,6)	(— 0,5)	(— 0,5)	(— 0,4)	(— 0,5)
2. Franse muntzone	— 0,8	— 1,3	— 0,5	+ 1,6	+ 2,3	+ 5,1
w. o. : Frankrijk	(— 0,5)	(— 1,0)	(— 0,2)	(+ 2,0)	(+ 2,7)	(+ 5,3)
3. Nederlandse muntzone	+ 6,4	+ 6,6	+ 6,4	+ 5,7	+ 5,9	+ 5,1
w. o. : Nederland	(+ 6,8)	(+ 6,8)	(+ 6,6)	(+ 5,9)	(+ 6,0)	(+ 5,2)
4. Denemarken	+ 0,9	+ 0,9	+ 0,6	+ 0,5	+ 0,4	+ 0,7
5. Noorwegen	+ 0,4	+ 0,4	+ 0,4	+ 0,4	+ 0,3	+ 0,4
6. Zweden	— 0,8	— 0,4	— 0,4	— 0,6	— 0,4	— 0,2
7. Italië	— 0,2	— 0,5	— 0,9	— 0,5	— 0,6	+ 0,3
8. Zwitserland	+ 0,8	+ 0,7	+ 0,6	+ 0,8	+ 0,7	+ 0,8
9. West-Duitsland	— 1,2	+ 0,2	— 1,6	— 2,3	— 0,4	— 0,1
10. Griekenland, Portugal en overzeese gebiedsdelen, Oostenrijk, Turkijë	+ 0,8	+ 1,0	+ 0,9	+ 0,8	+ 0,7	+ 0,8
11. Spanje en overzeese gebiedsdelen	+ 0,1	+ 0,8	+ 0,7	+ 0,6	+ 0,4	+ 0,6
III. *Oost-Europa* (d)	**— 0,9**	**— 0,5**	**— 0,3**	**+ 0,6**	**— 0,1**	**+ -**
IV. *Kongo(Leo), Rwanda en Burundi*	**— 2,3**	**— 2,1**	**— 3,4**	**— 2,8**	**— 3,0**	**— 3,4**
V. *Andere republieken van Latijns-Amerika*	**— 1,4**	**— 1,6**	**— 1,5**	**— 1,5**	**— 1,4**	**— 1,2**
1. Argentinië	— 0,9	— 0,8	— 1,0	— 1,0	— 0,8	— 0,6
2. Brazilië	— 0,4	— 0,4	— 0,3	—	— 0,2	— 0,4
3. Andere landen (e)	— 0,1	— 0,4	— 0,2	— 0,5	— 0,4	— 0,2
VI. *Diverse zones* (f)	**— 0,8**	**— 0,5**	**— 0,1**	**+ 0,1**	**— 0,2**	**— 0,1**
Algemeen totaal	**— 6,5**	**— 1,8**	**— 4,8**	**— 2,8**	**— 2,7**	**+ 0,8**

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Nationaal Instituut voor de Statistiek en Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) Opdat de cijfers vergelijkbaar zouden wezen, werden de landen gegroepeerd op grond van de verdeling in muntzones einde 1969.
(b) Japan, Korea, Formosa, Philippijnen, Porto-Rico, enz. Exclusief de landen van zone V.
(c) Vanaf 1960 is Spanje en overzeese gebiedsdelen in het totaal inbegrepen.
(d) Inclusief Tsjechoslowakije en de Duitse Volksrepubliek.
(e) Chili, Columbia, Uruguay.
(f) Inclusief het scheepsproviand der vreemde schepen.

Saldo van de handelsbalansen der B.L.E.U. met de monetaire zone van de landen leden van de E.M.O. (a) en de dollarzone

(miljoenen franken)

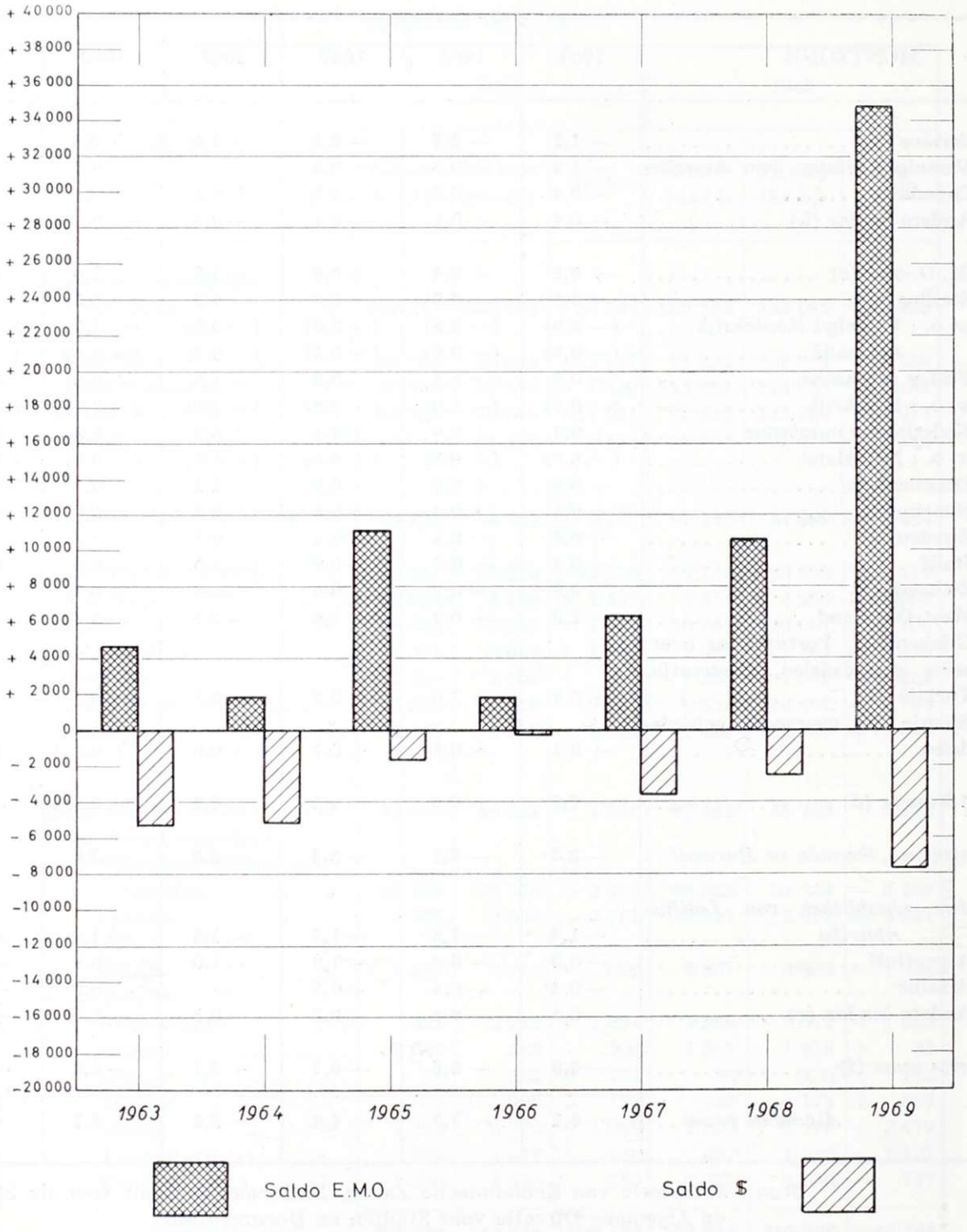

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

(a) De Europese Monetaire Overeenkomst heeft vanaf 27 december 1958 de Europese Betalingsunie vervangen.

AFDELING III. – BETALINGSBALANS

Voor het jaar 1969 werden de buitenlandse rekeningen van de B.L.E.U., rekening houdend met de vergissingen en weglatingen, afgesloten met een globaal overschot van 17,5 miljard frank, terwijl zij in 1968 een globaal deficit van 5,5 miljard frank te zien hadden gegeven.

Het saldo van de goederentransacties, dat in 1968 nihil was, is in 1969 positief geworden en bedroeg 10,3 miljard frank.

Het deficit op de export- en invoerbalans werd van 12,1 miljard frank in 1968 tot 4,3 miljard frank teruggebracht in 1969. Volgens de douanestatistieken wordt het batig saldo op de handelsbalans voor 1969 op 3,8 miljard frank geraamd, terwijl het in 1968 genoteerd deficit 11,2 miljard frank had bedragen. De betrekkelijke groei van de invoer bedroeg 19,0 % en die van de uitvoer 23,2 %.

Het batig saldo van de verrichtingen met betrekking tot maakloonwerk steeg van 8,7 miljard frank in 1968 tot 9,8 miljard frank in 1969.

De arbitrageverrichtingen lieten in 1969 een positief saldo van 4,8 miljard frank, tegen 3,4 miljard frank in 1968.

Het saldo op de dienstenbalans dat in 1968 een overschot van 5,5 miljard frank te zien had gegeven toonde in 1969 een tekort van 0,9 miljard frank. De netto-inkomsten uit vervoer- en verzekeringskosten van goederen, uit andere vervoerkosten, uit verplaatsingen in het buitenland, uit niet elders vermelde overheidstransacties en uit andere diensten toonden in vergelijking met 1968 een teruggang. Ditzelfde was het geval voor de netto-inkomsten uit de investeringen als gevolg van het in grotere mate overbrengen door de buitenlandse eigenaren van de inkomsten uit in de economie van de B.L.E.U. geïnvesteerde kapitalen. In de loop der laatste jaren stegen de door de buitenlandse firma's verrichte rechtstreekse investeringen en de repatriëring van de aldus verkregen inkomsten geschiedde in een versneld tempo.

Het saldo van de overdrachten toonde een daling als gevolg van het versneld naar het buitenland zenden van fondsen voor salarissen en pensioenen, waardoor het saldo dat in 1968 nog positief was, in 1969 negatief is geworden. Wat de overdrachten van de Staat betreft, hun nadelig saldo daalde met 0,4 miljard frank.

De balans der lopende transacties, waarin de overige diensten- en goederentransacties en de overdrachten zijn gegroepeerd, toonde in 1969 een overschot van 4,0 miljard frank, tegen een surplus van 1,7 miljard frank in 1968.

Het verloop der lopende betalingen werd in aanzienlijke mate bepaald door dat van de betalingen voor goederentransacties. Gedurende de eerste drie kwartalen waren de saldi van deze betalingen zeer verschillend van die van het werkelijk goederenverkeer. Verscheidene redenen hebben tot deze uiteenlopende evolutie bijgedragen. Daar de gemiddelde betalingstermijn voor de export gewoonlijk lager is dan die voor de import, heeft de ontwikkeling bij het handelsverkeer als gevolg gehad de handelsvorderingen der ondernemingen op het buitenland te doen toenemen. Bovendien werden de betalingstermijnen korter bij de invoer en langer bij de uitvoer. Daarbij was gedurende de eerste maanden van het jaar het krediet in België minder duur en in grotere mate voorhandig dan in diverse andere landen. Zodoende concentreerde de financiering van de handelsbetrekkingen met deze landen zich op de binnenlandse markt. Ten slotte werden bepaalde operaties, als gevolg van de deviezenstijging op de vrije markt in bepaalde gevallen van hun oorspronkelijke bestemming afgewend door het betalen van fictieve verrichtingen of door het laag schatten van ontvangsten uit de export. De autoriteiten hebben dan ook een reeks maatregelen getroffen teneinde de omvang van deze tendens tegen te gaan. Sinds oktober is er een kentering in de situatie opgetreden onder meer als gevolg van de opwaardering van de « Deutsche Mark ».

Het nadelig saldo voortvloeiend uit het kapitaalverkeer van de Staat met het buitenland daalde van 3,2 miljard frank in 1968 tot 2,4 miljard frank in 1969.

Het kapitaalverkeer der overheidsbedrijven en der niet-monetaire financiële bemiddelingsinstellingen van de overheidssector, die in 1968 met een nadelig saldo van 0,6 miljard frank was afgesloten, toonde daarentegen in 1969 een batig saldo van 9,5 miljard frank. Deze evolutie is voornamelijk het gevolg van de in het buitenland door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid aangegane leningen.

De gekende effectentransacties van de particuliere sector werden afgesloten met een deficit van 15,1 miljard frank, tegen 13,4 miljard frank in 1968. De stijging van dit deficit is te wijten aan de verrichtingen over de eerste vier maanden. Vervolgens remde de stijging van het rendement der door de Belgische Overheid uitgegeven obligaties, de daling van het bedrag der emissies op de markt der euro-obligaties en van de beursnoteringen te New York de aankoop van buitenlandse effecten door ingezetenen van de B.L.E.U. af.

Het bedrag van de rechtstreekse buitenlandse investeringen die het leeuwendeel vormen van de door buitenlanders in de B.L.E.U. verrichte investeringen beliep 13,3 miljard frank, tegen 12,5 miljard frank in 1968.

Het in 1969 genoteerd overschot van 17,5 miljard frank had een stijging als gevolg met 2,8 miljard frank van de handelsvorderingen op het buitenland welke de markt bezit omdat zij deze had opgekocht bij de

geldscheppende instellingen en een stijging van 14,7 miljard frank van de netto-deviezenpositie van de geldscheppende instellingen. De netto-tegoeden van de Nationale Bank namen met 5,2 miljard frank toe. Deze stijging werd verdeeld, enerzijds, tussen de Belgische en Luxemburgse banken voor 7,4 miljard frank, waarvan 6,5 miljard in Belgische of Luxemburgse franken en 0,9 miljard frank in buitenlandse valuta en, anderzijds, tussen de diverse geldscheppende instellingen voor 2,1 miljard frank. De nettopositie ten opzichte van het buitenland van de andere geldscheppende instellingen nam met 9,5 miljard frank toe.

★
★ ★

Balans van de internationale betalingen van de B. L. E. U. in 1968 en 1969

(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	Ontvangsten		Uitgaven		Saldo	
	1968	1969 (a)	1968	1969 (a)	1968	1969 (a)
A. *Goederen- en dienstentransacties :*						
1. Goederentransacties	333,3	405,9	333,3	395,6	—	+10,3
a) Uitvoer en invoer f. o. b.	*318,6*	*388,1*	*330,7*	*392,4*	*—12,1*	*— 4,3*
b) Loonwerk	*11,3*	*13,0*	*2,6*	*3,2*	*+ 8,7*	*+ 9,8*
c) Arbitrageverrichtingen					*+ 3,4*	*+ 4,8*
2. Niet-monetair goud					*— 1,3*	*— 0,4*
3. Vrachtkosten	15,4	17,3	14,2	16,6	+ 1,2	+ 0,7
4. Verzekeringskosten voor goederenvervoer	0,5	0,6	0,5	0,7	—	— 0,1
5. Andere vervoerkosten	6,0	6,6	5,5	6,7	+ 0,5	— 0,1
6. Verplaatsingen in het buitenland	13,7	15,7	19,9	22,7	— 6,2	— 7,0
7. Inkomsten uit investeringen	19,8	27,3	18,1	26,8	+ 1,7	+ 0,5
8. Overheidstransacties niet elders vermeld	10,6	9,7	7,3	8,4	+ 3,3	+ 1,3
9. Andere diensten	34,7	39,6	29,7	35,8	+ 5,0	+ 3,8
a) Royalties voor speelfilms, voor patent- en auteursrechten	*4,4*	*4,9*	*6,1*	*6,9*	*— 1,7*	*— 2,0*
b) Makelaars- en commissielonen	*13,0*	*15,2*	*12,1*	*14,3*	*+ 0,9*	*+ 0,9*
c) Grensarbeiders	*6,0*	*7,1*	*1,8*	*2,7*	*+ 4,2*	*+ 4,4*
d) Verzekeringspremiën en -uitkeringen	*3,8*	*3,1*	*3,6*	*4,3*	*+ 0,2*	*— 1,2*
e) Diversen	*7,5*	*9,3*	*6,1*	*7,6*	*+ 1,4*	*+ 1,7*
Totaal van de transacties op goederen en diensten (b)	**434,0**	**522,7**	**429,8**	**513,7**	**+ 4,2**	**+ 9,0**
(w. o. : diensten = 3 tot 8)	(100,7)	(116,8)	(95,2)	(117,7)	(+ 5,5)	(— 0,9)
B. *Overdrachten :*						
10. Particulieren	8,8	8,5	6,6	9,2	+ 2,2	— 0,7
11. Staat	0,4	0,5	5,1	4,8	— 4,7	— 4,3
Totaal overdrachten	**9,2**	**9,0**	**11,7**	**14,0**	**— 2,5**	**— 5,0**

(vervolg op blz. 375).

Balans van de internationale betalingen van de B. L. E. U. in 1968 en 1969 (vervolg)

(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	Ontvangsten		Uitgaven		Saldo	
	1968	1969 (a)	1968	1969 (a)	1968	1969 (a)
C. *Kapitaalverkeer van de overheid :*						
12. Staat	3,1	3,0	6,3	5,4	— 3,2	— 2,4
a) Lange termijn	*2,5*	*2,8*	*3,7*	*4,7*	— *1,2*	— *1,9*
— Aandeel in internationale instellingen	(—)	(—)	(—)	(0,9)	(—)	(— 0,9)
— Leningen	(2,5)	(2,8)	(0,3)	(0,4)	(+ 2,2)	(+ 2,4)
— Aflossingen	(—)	(—)	(3,4)	(3,4)	(— 3,4)	(— 3,4)
b) Korte termijn	*0,6*	*0,2*	*2,6*	*0,7*	— *2,0*	— *0,5*
13. Andere overheidsorganen	—	—	0,2	0,2	— 0,2	— 0,2
Totaal van het kapitaalverkeer van de overheid	**3,1**	**3,0**	**6,5**	**5,6**	— **3,4**	— **2,6**
D. *Kapitaalverkeer van de bedrijven en particulieren :*						
14. Overheidsbedrijven	0,3	2,5	0,7	1,0	— 0,4	+ 1,5
15. Niet-monetaire financiële bemiddelingsinstellingen van de overheidssector	1,7	9,6	1,9	1,6	— 0,2	+ 8,0
16. Particuliere sector (netto gegevens)	9,1	19,4	13,9	16,2	— 4,8	+ 3,2
a) Gekende effectentransacties	—	—	*13,9*	*16,2*	—*13,9*	—*16,2*
— Belgische	(—)	(—)	(0,5)	(1,1)	(— 0,5)	(— 1,1)
— Buitenlandse	(—)	(—)	(13,4)	(15,1)	(—13,4)	(—15,1)
b) Overige	*9,1*	*19,4*	—	—	+ *9,1*	+*19,4*
Totaal van het kapitaalverkeer van de bedrijven en particulieren	**11,1**	**31,5**	**16,5**	**18,8**	— **5,4**	+**12,7**

(vervolg op blz. 376).

Balans van de internationale betalingen van de B. L. E. U. in 1968 en 1969 (vervolg)

(miljarden franken)

OMSCHRIJVING	Ontvangsten		Uitgaven		Saldo	
	1968	1969 (a)	1968	1969 (a)	1968	1969 (a)
E. *Vergissingen en weglatingen*					+ 1,6	+ 3,4
Algemeen totaal . . .					— 5,5	+17,5
F. *Financiering van het totaal :*						
1. Herfinanciering buiten de geldscheppende instellingen van commerciële vorderingen op het buitenland (stijging : —) . . .					— 0,8	+ 2,8
2. Mutaties van de goudvoorraad en de nettodeviezenpositie van de geldscheppende instellingen :						
— Nationale Bank van België.					—14,2	+ 5,2
— Belgische en Luxemburgse banken :						
Belgische en Luxemburgse franken					+ 2,1	+ 6,5
Buitenlandse geldsoorten					+ 7,1	+ 0,9
— Diverse geldscheppende instellingen					+ 0,3	+ 2,1

(a) Voorlopige gegevens.

Bron : Nationale Bank van België.

(b) In de ontvangsten is het positief saldo van de arbitrageverrichtingen en in de uitgaven het negatief saldo van het niet-monetaire goud begrepen.

HOOFDSTUK II

INTERNATIONALE ECONOMISCHE SAMENWERKING

AFDELING I. — ALGEMENE OVEREENKOMST VOOR HANDEL EN TARIEVEN (G. A. T. T.)

De internationale handel kende in 1969 wederom een sterke vooruitgang. Deze bedroeg, volgens de eerste schatting van de G.A.T.T., 13,5 % naar waarde, hetgeen een na-oorlogs rekord betekent, tegen 11 % in 1968 en gemiddeld 8,2 % per jaar tijdens de periode 1959-1968. De export van de westelijke geïndustrialiseerde landen (circa 80 % van het totaal) liep met 15 % op, de uitvoer van de ontwikkelingslanden met 9 % en die van de landen van het Oostblok met 7,4 %. De stijging van het volume bedroeg echter slechts 11 %, tegen 12 % in 1968, als gevolg van het feit dat een prijsstijging van circa 2,5 % volgde op een prijsdaling in 1968 van circa 1 %. Er bestond een bijzondere levendige vraag in de Euromarktlanden, die meer dan de helft van de stijging van de wereldinvoer voor hun rekening namen, terwijl hun totale invoer slechts circa 1/3 van het wereldtotaal uitmaakt; de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk daarentegen, waarvan de totale invoer 1/4 van de wereldinvoer uitmaakt, droegen in 1969 slechts voor 1/8 bij tot de stijging van de import.

Bewust van het feit dat, om dynamisch te blijven, de internationale handel voortdurend moet worden gestimuleerd, hebben de Verdragsluitende Partijen van de G.A.T.T., onmiddellijk na het beëindigen van de « Kennedy Round » (mei 1967), de Permanente Comités van de Organisatie ermede belast een voorbereidende studie te ondernemen met het oog op later te volgen onderhandelingen, die echter ten vroegste in 1972 zouden kunnen aanvangen, daar, naar mening der Verdragsluitende Partijen, nieuwe onderhandelingen pas zullen kunnen worden aangeknoopt wanneer alle landen het laatste gedeelte van de in de « Kennedy Round » voorziene tariefverminderingen zullen toepassen; dit moet op 1 januari 1972 geschieden. De Lidstaten van de E.E.G. hebben het derde gedeelte der verminderingen met ingang van 1 januari 1970 toegepast; de voorgaande tariefverminderingen waren met ingang van 1 juli 1968 van kracht geworden.

De activiteit van het Handelscomité voor industriële produkten was voornamelijk gelegen in het ten uitvoer brengen van de twee hoofdtaken die in 1967 door de Verdragsluitende Partijen aan dit Comité werden opgedragen, namelijk een studie inzake tarieven en een studie inzake andere belemmeringen dan tariefmuren. De studie inzake tarieven waaraan nog steeds wordt gewerkt en die betrekking heeft op de situatie in 1972, dus na het van kracht worden van de tijdens de « Kennedy Round » verleende concessies, zal het mogelijk maken een duidelijk inzicht te krijgen in de structuur der tariefpercentages naargelang van de industrieën en de landen, de omvang na te gaan van de verschillen die er in elke sector bestaan tussen grondstoffen en eindprodukten, internationale vergelijkingen te maken en aldus de invloed te bepalen van deze verschillen op de samenstelling van de invoer. De studie inzake andere belemmeringen dan tariefmuren beoogt vooreerst die belemmeringen vast te stellen waarop de eerste inspanningen van de G.A.T.T. zouden moeten zijn gericht alsmede de aard van de te ondernemen actie en vervolgens de Regeringen in staat te stellen zich een oordeel te vellen over de bevoegdheden waarover zij zouden moeten kunnen beschikken om officiële onderhandelingen aan te knopen. Tijdens de « Kennedy Round » werden deze bijzonder moelijk te behandelen problemen niet aangesneden; zij zullen echter in de toekomstige G.A.T.T.-onderhandelingen moeten worden opgenomen als gevolg van het feit dat bepaalde landen zich inzake tarieven op een dergelijk minimumpeil bevinden dat elke nieuwe wederzijdse concessie een loven en bieden over andere dan tariefmuren zal teweegbrengen.

Ten einde een verbetering tot stand te brengen in de steeds slechter wordende toestand van de landbouwsector, waar gedurende 20 jaar vergeefs getracht werd een zekere mate van orde te scheppen, maakte het Comité voor de landbouw een aanvang met een diepgaande studie, die echter nog niet werd voltooid, van diverse maatregelen op het gebied van de invoer, de uitvoer en de produktie van acht categorieën van landbouwprodukten die samen 3/4 uitmaken van het totale handelsverkeer in landbouwprodukten. Het vorige jaar had het Comité reeds een documentatie over deze produkten samengebracht en de voornaamste problemen geïdentificeerd. Het uiteindelijk doel is het naar voren brengen van wederzijdse aanvaardbare oplossingen.

Het Comité voor katoentextiel wijdde van 8 tot 10 oktober 1969 een zevende jaarlijks onderzoek aan de toepassing van het akkoord, waaraan dertig landen deelnamen, w.o. de Lidstaten van de Europese Gemeenschap. De woordvoerder van de Gemeenschap wees erop dat ondanks de slechte conjunctuur die de katoenindustrie in de E.E.G. in 1967 en in het begin van 1968 doormaakte, de Lidstaten het akkoord bleven toepassen overeenkomstig de principes die tot de sluiting van het akkoord hebben geleid : enerzijds, werden aan bepaalde uitvoerende landen de bij de verlenging van het akkoord bepaalde contingentsverhogingen toegekend en, anderzijds, brachten bilaterale akkoorden tusssen de Lidstaten met uitvoerende landen (India, Pakistan, Hong-Kong) een aanzienlijke verbetering teweeg in het handelsregime zowel op het vlak der hoeveelheden als op dat van de organisatie ervan. Het Comité wijdde eveneens een onderzoek aan de aanpassing van de

katoenindustrie aan de hedendaagse omstandigheden. Hoewel met dit proces in de E.E.G. vóór het sluiten van het akkoord een aanvang was gemaakt, nam het na het van kracht worden ervan een steeds grotere omvang aan. Het proces van rationalisatie en van aanpassing van de sector aan de nieuwe technische en economische omstandigheden bevindt zich dus in de E.E.G. in een ver gevorderd, doch nog niet voltooid stadium; de Gemeenschap beschikt over studies die het mogelijk zullen maken maatregelen te nemen om het proces te versnellen. Ten slotte begon het Comité met de bespreking van de vraag of het akkoord moet worden verlengd of gewijzigd of dat er een eind aan moet worden gemaakt; de E.E.G. blijft hopen op de mogelijkheid van een verlenging.

De « American Selling Price », die er in bestaat de invoer in de Verenigde Staten van bepaalde, hoofdzakelijk chemische produkten te belasten op basis van de prijs van concurrerende Amerikaanse produkten en niet op basis van hun werkelijke prijs, werd nog steeds niet door het Congres van de Verenigde Staten afgeschaft. Daar het afschaffen van dit systeem de voorwaarde is die vervuld moet zijn alvorens de tussen de E.E.G., de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland in het kader van de « Kennedy Round » gesloten overeenkomst van kracht kan worden, werd de limietdatum voor toepassing van deze overeenkomst die oorspronkelijk op 1 januari 1969 was vastgesteld en daarna tot 1 januari 1970 werd verlengd, opnieuw uitgesteld en ditmaal tot 1 januari 1971.

AFDELING II.
ORGANISATIE VOOR ECONOMISCHE SAMENWERKING EN ONTWIKKELING (O. E. S. O.)

De achtste O.E.S.O.-Raad heeft op 13 en 14 februari 1969 te Parijs vergaderd; de Ministers hebben de werkzaamheden van de Organisatie onderzocht in het licht van de huidige economische toestand en van zijn vooruitzichten van de wijzigingen die zich voltrekken in de structuren van de moderne economie en de moderne maatschappij, alsmede van de behoeften van de ontwikkelingslanden.

De Belgische Minister voor Buitenlandse Handel sprak over de problemen die voortvloeien uit het tot stand brengen van een beter evenwicht op de betalingsbalans; hij vestigde de aandacht erop dat de Lidstaten er zich momenteel toe beperken elkaar op de hoogte te brengen van de unilateraal in elk land gekozen doelstellingen en tot het nagaan van de gevolgen ervan op de buurlanden; hij was van oordeel dat de volgende stap erin zou moeten bestaan de Regeringen ertoe te brengen een samenhangend beleid inzake betalingsbalansen onder de ogen te zien. Hij verklaarde dat, onder de middelen die mogelijk kunnen worden toegepast, de respectieve handelsmaatre-

gelen een meer bijzondere aandacht verdienen doordat een beroep op dergelijke maatregelen vier essentiële voorwaarden zou vergen om hen elk abusief karakter te ontnemen : zij zouden uitzonderlijk en tijdelijk moeten zijn, moeten worden toegepast in een context van internationale samenwerking en vooral moeten worden gekoppeld aan een fundamentele actie die bestemd is om haar invloed te doen gelden op de vraag, door een geschikte combinatie der budgettaire en financiële middelen.

Eveneens in februari nam het Comité voor Ontwikkelingshulp (C.O.H.) een nieuwe aanvullende aanbeveling aan, die zal moeten leiden tot een versoepeling van de financiële voorwaarden van de openbare hulp van zijn leden aan de ontwikkelingslanden; deze aanbeveling werd goedgekeurd ingevolge het door het Comité verrichte onderzoek naar de door zijn leden getroffen maatregelen tijdens de drie jaren die sedert de voorgaande aanbeveling van 1965 verliepen; ze nodigt de leden ertoe uit ofwel voor een groot deel bij te dragen in de giften voor het hulpprogramma, ofwel een belangrijk deel in te brengen van de giften en/of van de leningen tegen zeer gunstige voorwaarden ofwel te zorgen voor een combinatie van giften en leningen tegen diverse voorwaarden die in hun geheel een aanzienlijk « toegevingselement » betekenen. In 1968 werden de voorwaarden voor de door de officiële lichamen uit de Lidstaten van het C.O.H. aan de ontwikkelingslanden verstrekte leningen versoepeld, waarbij de gemiddelde rentevoet in 1967 van 3,8 % op 3,3 % werd teruggebracht en de gemiddelde duur der leningen van 23 op 25 jaar werd gebracht.

In 1968 was meer dan 95 % van de gehele door de ontwikkelingslanden ontvangen technische en financiële bijstand uit de Lidstaten van het C.O.H. afkomstig, d.w.z. uit de zes landen van de Europese Gemeenschappen met uitzondering van het Groothertogdom Luxemburg, de zeven landen van de Europese Vrijhandelsassociatie (E.V.A.), Australië, Canada, de Verenigde Staten en Japan; de Commissie der Europese Gemeenschappen is eveneens lid van het C.O.H.

De totale inbreng van overheids- en particuliere zijde bedroeg 12,9 miljard dollar in 1968, tegen 11,2 miljard in 1967, dit is een stijging met 14 %. Deze is uitsluitend het gevolg van de toeneming van de netto-toevloeiing van financiële middelen uit de particuliere sector, die van 4,2 tot 5,9 miljard dollar opliep, waarvan 2,7 miljard aan directe investeringen (2,0 in 1967), 0,8 en 0,6 miljard aan portefeuille-investeringen, respectievelijk bilateraal en multilateraal (0,8 en 0,3 in 1967) en 1,8 miljard aan exportkredieten (1,1 in 1967). Het niveau van de toevloed uit de openbare sector bleef op 7 miljard dollar liggen en vertegenwoordigt nog slechts 54 % van het totaal, tegen 62 % in 1967 en gemiddeld 65 % voor alle voorgaande zestiger jaren.

Het bedrag van 12,9 miljard dollar is gelijk aan 0,97 % van de nationale inkomens van alle zestien Lidstaten samen en 0,77 % der bruto nationale produkten. Het ligt dus beneden de in 1965 door de United Nations Conference on Trade and Development (U.N.C.T.A.D.) voorgestelde doelstelling van 1 % van het nationaal inkomen en nog lager dan het doel dat werd voorgesteld door de Tweede Conferentie, die in 1968 te New Delhi werd ge-

houden en die aanbevolen had het te bereiken doel zo spoedig mogelijk op 1 % van het bruto nationaal produkt te brengen. Zes landen hebben echter dit doel overschreden: Portugal (1,45%) van welk land de steunverlening slechts 0,57 % bedraagt van het totaal van het C.O.H., Zwitserland (1,43 %), Frankrijk en de Duitse Bondsrepubliek (1,24 %), België (1,15 %) en Nederland (1,10 %).

De landen die het grootste percentage aan hulpverlening ontvingen waren tijdens de periode 1964-1967 India (18 %), Pakistan (7 %), Zuid-Vietnam (6 %), Brazilië, Zuid-Korea en Turkije (3 %).

Het Comité voor Ontwikkelingshulp (C.O.H.) hield zijn jaarvergadering in november; het nam er nota van dat verscheidene landen in 1969 begonnen waren met maatregelen te nemen om de weerslag van de praktijk van de geboden hulp te verminderen; het werkprogramma werd gekenmerkt door de voorbereiding van het tweede ontwikkelingsdecennium, waarvoor het doel een gemiddeld jaarlijks groeitempo van 6 % zal zijn.

Finland werd op 28 januari 1969 het tweeëntwintigste lid van de Organisatie.

AFDELING III.
EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

§ 1. — EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP (E.E.G.)

De op 2 en 3 december te Den Haag gehouden conferentie van de Staatshoofden en regeringsleiders lijkt de belangrijkste gebeurtenis van het jaar te zijn geweest; zij maakte het de Europese instellingen mogelijk hun actie voort te zetten en deze een nieuwe impuls te geven. Zij legden het accent op de politieke bestemming van de Gemeenschap, op de wil de economische integratie en de monetaire samenwerking vooruitgang te doen vinden, alsmede op het principe van uitbreiding van deze Gemeenschap.

Ter gelegenheid van het bereiken van het definitieve stadium na de overgangsperiode, besloten de Staatshoofden en de regeringsleiders eveneens de financiële bijdrage der Lidstaten aan de begroting van de Gemeenschap geleidelijk te vervangen door het vormen van eigen middelen, waaruit eveneens een stijging van de budgettaire bevoegdheden van het Europees Parlement voortvloeit.

Deze beslissing komt tot uiting in de overeenkomst die tot stand kwam tijdens de Ministerraad van 22 en 23 december.

In 1970 zal het geld voor het Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw door de Lidstaten worden gestort volgens een verdeelsleutel die, ten aanzien van de huidige, enige wijzigingen heeft ondergaan. Doch er werd besloten dat met ingang van 1 januari 1971 een mechanisme zal worden ingevoerd waardoor het mogelijk wordt de gehele begroting te financieren door de ontvangsten uit heffingen en geleidelijk uit de middelen van de

buitentarieven en van de fiscale ontvangsten. Het principe een gedeelte van de B.T.W. te bestemmen voor de begrotingsbehoeften van de Gemeenschap werd aanvaard. Het doel is op 1 januari 1975 het punt te bereiken waarop alle uitgaven van de Gemeenschap (operationele en administratieve uitgaven), door de Commissie beheerd en door het Europees Parlement gecontroleerd, gedekt zullen zijn door een soort veelvormige communautaire belasting die in de praktijk door de Lidstaten wordt geheven, doch die automatisch in de gemeenschappelijke kas wordt gestort.

1. — *Interne markt.*

Ten einde te komen tot een uniforme interpretatie van het Gemeenschappelijk Douanetarief stelde de Raad op 16 januari 1969 een verordening vast waarbij een Comité voor nomenclatuur wordt ingesteld. Na gunstig advies van dit Comité moet de Commissie de bepalingen vaststellen die noodzakelijk zijn met het oog op de indeling van de goederen in die nomenclatuur. Wat het tarief betreft dat per 1 januari 1970 van toepassing zal zijn, stelde de Raad een verordening vast waarbij die van 28 juni 1968 wordt gewijzigd.

De in 1969 vastgestelde lijst van produkten, waarvoor gedurende zeven jaar een schorsing van recht kan gelden, heeft betrekking op 118 produkten, in het algemeen grondstoffen en halffabrikaten. Met name dient te worden vermeld dat de schorsing van rechten voor vliegtuigen van 15 t voor 1970 werd verlengd.

De Raad verlengde eveneens de schorsing voor bepaalde produkten die in het bijzonder van belang zijn voor de uitvoer van Israël en van India. De afwijkingen op de toepassing van het Gemeenschappelijk Douanetarief op grond van artikel 26 werden beperkt tot sommige tabaksfabrikaten ten behoeve van de Beneluxlanden, tot ruw aluminium en tot Algerijnse wijn ten behoeve van Duitsland. De nationale tariefcontingenten bepaald bij artikel 25 en bij de aan het akkoord gehechte protocollen met betrekking tot de produkten van lijst G werden in negen gevallen toegekend. Communautaire tariefcontingenten werden toegekend ter voldoening aan de verplichtingen van de Gemeenschap t.o.v. het G.A.T.T. en aan sommige bepalingen welke zijn opgenomen in met derde landen gesloten overeenkomsten, en, daarentegen, ter voorziening in sommige behoeften van de communautaire industrieën

De Raad heeft, enerzijds, haar richtlijnen vastgesteld betreffende de douane-entrepôts en de douane-vrije zones, alsmede de regeling inzake veredelingsverkeer en, anderzijds, de richtlijnen inzake communautair douanevervoer.

Op het gebied van de kwantitieve invoerbeperkingen en van de maatregelen van gelijke strekking, heeft de Commissie twee richtlijnen aangenomen : de ene betreffende de leveringen aan de Staat, aan landelijke organen en aan publiekrechtelijke lichamen, de andere betreffende de afschaffing van maatregelen van gelijke werking als kwantitatieve invoerbeperkingen, welke niet zijn bedoeld in specifieke bepalingen van het Verdrag.

Wat betreft de technische belemmeringen van het handelsverkeer, hiervoor nam de Raad een algemeen programma aan, dat vóór 1 januari 1971 moet worden uitgevoerd; dit programma zal het de betreffende kringen mogelijk maken zich bewust te worden van het door de belemmeringen gestelde probleem alsmede van de verschillende etappes van de te ondernemen actie om deze belemmeringen op te heffen.

Op verzoek van de Regeringen van Duitsland, Nederland en België, beperkte de Commissie het aantal malen dat een beroep werd gedaan op artikel 226 ten behoeve van granen, teneinde een speculatie tegen te gaan, die het vooruitzicht van een wijziging in de pariteit van de Duitse munteenheid op de prijzen veroorzaakte.

Door artikel 85 van het E.E.G.-verdrag toe te passen zette de Commissie haar beleid tot ontwikkeling van een voor de produktiviteit gunstige samenwerking voort, waarbij echter, dank zij het toepassen van artikel 85, paragraaf 1, een daadwerkelijke concurrentie werd gewaarborgd. Behalve verschillende beslissingen waardoor nieuwe gevallen van samenwerking worden vrijgesteld van het bij artikel 85, paragraaf 1, bepaald verbod, sprak de de Commissie zich voor de eerste maal uit (Christiani en Nielsen) over het probleem van de concurrentie binnen een groep van juridische autonome, doch economisch met elkaar verbonden ondernemingen.

In twee gevallen legde de Commissie voor de eerste maal boeten op aan ondernemingen voor een inbreuk op het verbod van kartelvorming. Een van deze gevallen is voornamelijk belangrijk omdat het o.a. ondernemingen betreft waarvan de zetel in derde landen is gevestigd. Het merendeel der bedoelde ondernemingen heeft tegen deze beschikkingen bij het Gerechtshof van de Europese Gemeenschappen beroep aangetekend.

Aan het eind van het jaar richtte de Commissie twee aanbevelingen tot Frankrijk, Duitsland en Italië betreffende de aanpassing van diverse monopolies.

De Raad stelde een richtlijn vast betreffende steunverlening aan de scheepsbouw en, voor een dergelijke steun, een maximumtarief van 10 % van de verkoopprijs der schepen en een maximumtoepassingsgebied, die gelden voor de gehele Gemeenschap.

Op fiscaal gebied verzochten België en Italië om een uitstel van het invoeren van de belasting over de toegevoegde waarde. België beriep zich o.a. op redenen van conjuncturele en budgettaire aard en de Italiaanse Regering verklaarde dat het invoeren van een dergelijk stelsel gekoppeld was aan een ontwerp van algemene fiscale herziening, waarover het Italiaans Parlement zich nog niet had uitgesproken. De Raad stelde de oorspronkelijk bepaalde datum tot 1 januari 1972 uit. Te dezer gelegenheid hebben de Lidstaten die de belasting over de toegevoegde waarde nog niet toepassen zich ertoe verbonden, bepaalde gemiddelde percentages van verhoging bij de invoer en van restitutie bij uitvoer te verlagen.

De Raad nam een richtlijn aan inzake de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen met betrekking tot het vrijstellen van omzetbelastingen en accijnzen die bij invoer worden geheven in het internationale reizigersverkeer.

De Raad nam eveneens een richtlijn aan betreffende de indirecte belastingen op het bijeenbrengen van kapitaal.

Op het gebied van het recht van vestiging en van het vrij verrichten van diensten stelde de Raad op 13 maart 1969 een richtlijn vast inzake het opheffen van beperkingen op het gebied van de exploratie (opsporing en boring) van aardolie en aardgas.

2. — *Gemeenschappelijke politiek.*

Op conjunctureel vlak nam de Raad op 17 juli 1969 een memorandum aan met betrekking tot het handhaven der voorwaarden voor een evenwichtige groei. Bij de devaluatie van de Franse frank en de opwaardering van de « Deutsche Mark » besloot de Raad geen wijzigingen aan te brengen aan de waarde van de voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid gebezigde rekeneenheid. In het geval van Frankrijk echter moest een prijsaanpassing in opwaartse richting worden voorkomen, terwijl in het geval van de Duitse Bondsrepubliek een aanpassing naar beneden van de prijzen in overeenstemming was met het doel om tot stabilisatie te komen. De Raad machtigde Frankrijk dan ook de in rekeneenheden uitgedrukte interventie- of aankoopprijzen tot aan het eind van het oogstjaar 1969/'70 met maximaal 11,11 % te verlagen en aan de grens compenserende maatregelen te nemen. In het geval van de Duitse Bondsrepubliek werd besloten dat de door de Duitse landbouwers geleden inkomstenderving gedeeltelijk door de Gemeenschap voor haar rekening zou worden genomen, waarbij het saldo door middel van door de Duitse Regering genomen maatregelen kon worden gecompenseerd.

Een beschikking van de Commissie heeft de Duitse Bondsrepubliek gemachtigd tot eind 1969 aan de grens compenserende maatregelen te treffen.

Op monetair gebied hebben de verstoringen van het evenwicht in het betalingsverkeer tussen de Lidstaten een scherp licht geworpen op de dringende noodzaak van een coördinatie van de economische politiek en op 17 juli 1969 werd door de Raad een beschikking getroffen om de procedures van overleg terzake te versterken.

De in het internationaal monetair systeem opgetreden verstoringen veroorzaken grotere moeilijkheden in een geheel dat, zoals de Gemeenschap, het tot stand brengen van een economische Unie beoogt. Het is gebleken dat de versterking van de monetaire onderlinge samenhang der Lidstaten slechts kan worden verzekerd door een nauwere coördinatie van hun economisch beleid op korte en op halflange termijn. In dit perspectief en op grondslag van een memorandum van de Commissie van 12 februari 1969, vaardigde de

Raad op 17 juli 1969 een reeks van beschikkingen uit. Een principe-overeenkomst werd bereikt inzake een communautair stelsel van monetaire steunverlening en bovendien mandateerde de Raad het monetair Comité om een rapport uit te brengen over een stelsel tot het verlenen van financiële bijstand op middellange termijn.

Als gevolg van de werkzaamheden van de Groep voor beleid inzake wetenschappelijk en technisch onderzoek nam de Raad bepaalde voorstellen van deze groep aan, om te komen tot een concrete samenwerking op zeven gebieden : informatica, telecommunicatie, nieuwe transportmiddelen, oceanografie, metallurgie, milieuhygiëne en meteorologie.

Hij keurde de voorgestelde uitvoeringsmodaliteiten goed vooreerst betreffende de voorbereidende studies die, naargelang van hun aard en de door de Lidstaten aangegane verbintenissen, kunnen worden onderverdeeld in prospectieve studies en projectstudies, vervolgens betreffende de acties inzake fundamenteel onderzoek en openbare dienstverlening en, ten slotte, betreffende de industriële acties.

Terzelfder tijd werd besloten zijn conclusies over te maken aan een bepaald aantal Europese derde landen (Oostenrijk, Denemarken, Spanje, Groot-Brittannië, Ierland, Noorwegen, Portugal, Zweden, Zwitserland) en hun aandacht te vestigen op het feit dat de Lidstaten van de Gemeenschap het zeer op prijs zouden stellen indien zij aan de beoogde samenwerking deel zouden nemen. Inmiddels hebben alle daartoe uitgenodigde landen doen weten dat zij grote belangstelling hebben voor een dergelijke samenwerking.

Vier belangrijke punten stonden voor de landbouw vooraan in de belangstelling :

— de gevolgen van de monetaire problemen voor de gemeenschappelijke landbouwmarkt (zoals hierboven reeds werd aangehaald) ;

— de discussie over het memorandum inzake de hervorming van de landbouw;

— de steeds toenemende overschotten die eind 1969 op 320 000 t boter en op 350 000 t magere melkpoeder werden geschat en aan het begin van het verkoopseizoen 1969/'70 op 8 miljoen ton tarwe en 2 miljoen ton suiker;

— de bespreking van nieuwe financiële verordeningen die aan het eind van het jaar nog niet definitief waren vastgesteld.

Teneinde de melkproduktie te stabiliseren, nam de Raad de verordening aan waarbij een premiestelsel wordt ingevoerd om de producenten aan te moedigen de melkproduktie op te geven en minder melk in de handel te brengen.

Tijdens de vergaderingen van 15 tot 22 december is de Raad overeengekomen vóór 28 februari 1970 alle voor de wijnmarkt nodige betalingen vast te stellen teneinde het vrij verkeer der produkten mogelijk te maken.

* * *

Wat de toepassing betreft van de communautaire financiering als gevolg van de in 1969 getroffen beschikkingen, werden de hiernavolgende bedragen vergoed :

voor de afdeling « garantie » 1 916 491 652 rekeneenheden en voor afdeling « oriëntatie » 94 897 375 rekeneenheden.

Op *sociaal gebied* werd een nieuwe regeling aangenomen die de procedures ten gunste van migrerende arbeiders vereenvoudigt.

In 1969 keerde het sociaal Fonds meer dan 35 miljoen rekeneenheden uit ten gunste van 175 000 arbeiders.

De Raad vaardigde een vordering uit tot toepasing van de concurrentievoorschriften op de drie traditionele takken van vervoer.

Voor het wegvervoer werd op 1 januari het communautair contingent van kracht; dit bevordert een betere gebruikmaking van het transportmaterieel, door de mogelijkheid die het verschaft om internationale transporten uit te voeren over het gehele grondgebied van de Gemeenschap.

Het liberalisatieproces kan worden ontwikkeld dank zij het sedert 1 november 1969 van kracht worden van de regeling inzake vrachtprijzen en vervoervoorwaarden.

De Raad vaardigde eveneens een beschikking uit met betrekking tot het harmoniseren van bepaalde beschikkingen op sociaal gebied.

Ten slotte, trof de Raad maatregelen met betrekking tot het ingrijpen van de Overheid in het vervoer per spoor.

Deze hebben betrekking op het optreden van de Lidstaten ten aanzien van met het begrip openbare dienst verbonden verplichtingen op het gebied van het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren alsmede over de normalisatie van de rekeningstelsels van de spoorwegondernemingen.

Een van deze verordeningen zal het opheffen van deze verplichtingen vergemakkelijken voor zover zij niet noodzakelijk zijn. Voor de verplichtingen die worden gehandhaafd moeten de daaruit voortvloeiende lasten volgens gemeenschappelijke methodes worden gecompenseerd.

Dank zij deze maatregelen wordt een duidelijker inzicht verkregen in de economische en financiële positie van de spoorwegen en in hun bedrijfsresultaten.

De Raad heeft nog geen beslissing genomen ten aanzien van de voorgestelde verordening betreffende de toegang tot de markt van het vervoer over de binnenwateren. Teneinde vergroting van de bestaande distorsies door niet-gecoördineerde maatregelen van de Lidstaten te voorkomen heeft de Commissie een aanbeveling gericht tot de Lidstaten betreffende de structurele sanering van de markt van het goederenvervoer over de binnenwateren. Het gaat erom een bijdrage te leveren ten einde de structurele overcapaciteit te verminderen en terzelfder tijd het uit de vaart nemen van de meest verou-

derde schepen te bevorderen en de maatregelen van de Lidstaten in deze sector door het voorschrijven van gemeenschappelijke uniforme criteria te harmoniseren.

Bij het tot stand brengen van de gemeenschappelijke handelspolitiek moet gewezen worden, enerzijds, op een eerste verordening waarbij een gemeenschappelijke regeling wordt ingesteld voor de produkten die zonder kwantitatieve beperkingen worden ingevoerd uit landen met staatshandel en, anderzijds, op het feit dat de harmonisatie van de uitvoerregelingen praktisch gerealiseerd werd door de beschikking van de Raad van 20 december.

Wat de algemene handelsakkoorden betreft, vaardigde de Raad verscheidene beschikkingen uit tot verlenging na de overgangsperiode voor verschillende gevallen waarbij de inhoud der door de Lidstaten gesloten overeenkomsten geen belemmering vormt voor het tot uitvoer brengen van de gemeenschappelijke handelspolitiek.

De geleidelijke eenmaking der akkoorden inzake de handelsbetrekkingen en de onderhandelingen over communautaire overeenkomsten, maken het voorwerp uit van besprekingen die in december leidden tot een beschikking van de Raad. Deze beschikking verklaart dat het de taak van de Commissie is de onderhandelingen te leiden en dat de Gemeenschap overeenstemmig artikel 113 bevoegd is om akkoorden af te sluiten.

Bij wijze van uitzondering en onder juist omschreven voorwaarden machtigt bovengenoemde beschikking de Lidstaten gedurende nog drie jaar bilaterale onderhandelingen te voeren.

Een bilaterale overeenkomst werd afgesloten met India over de handel in kokos- en juteprodukten. Bovendien voerde de Gemeenschap tariefmaatregelen van autonome aard in voor produkten die meer in het bijzonder van belang zijn voor de Aziatische landen.

Op multilateraal vlak kwam de Raad tot overeenstemming over een mededeling aan de O.E.S.O., waarin het voorlopige standpunt van de E.E.G. werd uiteengezet ten aanzien van de algemene tariefpreferenties. Op 28 oktober 1969 besloot de Raad de voorlopige voorstellen van de E.E.G. ongewijzigd aan de UNCTAD te doen toekomen.

De voedselhulpacties van de Gemeenschap hebben in de derde wereld een gunstige weerklank gevonden. De door de landen van de derde wereld gevraagde hoeveelheid overtreft in belangrijke mate de hoeveelheid van 1 miljoen 35 duizend ton waartoe de Gemeenschap zich verbonden heeft. Bij een eerste besluit van 10 en 11 november 1969 stelde de Raad de communautaire hulp vast op 323 duizend ton tarwe en leveringsovereenkomsten werden reeds afgesloten met Mali, Turkije, Tunesië, Pakistan en Libanon.

In tegenstelling tot de voedselhulp in de vorm van graan vertegenwoordigt de voedselhulp in de vorm van zuivelprodukten een volkomen eigen initiatief van de Gemeenschap, ingepast in het beleid tot eliminering van bepaalde landbouwoverschotten.

Twee voedselhulpacties werden reeds door de Raad goedgekeurd, voor het Wereldvoedselprogramma (W.V.P.) en voor het Internationaal Comité van het Rode Kruis.

Op 29 juli 1969 werd de overeenkomst van Yaounde verlengd.

Toch werd een aantal nieuwe beleidslijnen in deze overeenkomst ingebouwd.

3. — *Associaties en buitenlandse betrekkingen.*

In het licht van de evolutie op het gebied van de ontwikkelingshulp en in het bijzonder ten aanzien van het handelsverkeer, werden met betrekking tot de handel maatregelen genomen om de gemeenschapspolitiek in mundiaal en regionaal verband eenheid en coherentie te geven; naast een verlaging van het Gemeenschappelijk Buitentarief voor een aantal tropische produkten, wordt verwezen naar de mogelijkheid van inpassing in een algemene preferentieregeling.

De Commissie wil de regionale samenwerking tussen de geassocieerde landen en de naburige derde landen bevorderen, omdat deze het hoofd zouden kunnen bieden aan de internationale concurrentiestrijd, zowel ten aanzien van de basisvoorzieningen als van de industrialisatie, met het oog op verruiming van de markten. Op ontwikkeling van de productieve sector, met name de industrie, komt in de nieuwe overeenkomst dan ook de nadruk te liggen.

Het voornaamste instrument van deze politiek blijft uiteraard het Europese Ontwikkelingsfonds. Hiervoor zijn thans 1 miljard dollar beschikbaar gesteld, 918 miljoen voor de G.A.S.M.-landen en 82 miljoen voor de landen, gebieden en departementen overzee. De financiële technieken werden voor dit derde Fonds verbeterd: er is meer geld beschikbaar voor gewone en speciale leningen via de Europese Investeringsbank, de regeling voor rentevergoedingen is verruimd, participaties in het risicodragend kapitaal is mogelijk, lokale ontwikkelingsbanken worden bij de uitvoering van het beleid betrokken. De mogelijkheden tot hulpverlening van het fonds zijn uitgebreid; naast de klassieke economische en sociale investeringen is thans ook voorzien in maatregelen ter bevordering van de handel in de vorm van technische samenwerking, marktstudies, enz. ter aanvulling van reeds aangevangen werkzaamheden.

Deze bepalingen zijn erop gericht de associatiepartners schadeloos te stellen voor de eventuele gevolgen van de verlaging van sommige referenties en de afschaffing van de prijssubsidiëring, ofschoon toch een nieuwe vorm van hulpverlening is uitgewerkt voor uitzonderlijke situaties, bv. indien de economie van een geassocieerd land in gevaar wordt gebracht door een instorting van de wereldprijs.

Van de geassocieerde landen wordt als tegenprestatie een versterking van hun eigen bijdragen tot hun economische ontwikkeling verlangd, in het bijzonder ten aanzien van hun financieringsverzoeken, door de met mid-

delen van het Europees Ontwikkelingsfonds (E.O.F.) uitgevoerde objecten in stand te houden.

De in 1969 door de Commissie ten laste van het tweede Europees ontwikkelingsfonds goedgekeurde financieringsbesluiten hadden betrekking op een bedrag van circa 102 miljoen rekeneenheden voor de G.A.S.M. en circa 11 miljoen rekeneenheden voor de L.G.O.

Ten aanzien van de steunverlening aan de produktie tot 31 mei 1969 — datum waarop een einde kwam aan de Overeenkomst van Yaounde — bedroeg deze 17 999 000 rekeneenheden, waarvan 16 642 000 rekeneenheden voor structurele verbeteringen en 1 357 000 rekeneenheden tot ondersteuning van de prijzen. Deze steunverlening werd aan de navolgende geassociëerde staten verstrekt : Dahomey — Madagaskar — Mali — Senegal — en Tchad.

De Overeenkomst van Arusha met de drie Oostafrikaanse staten, die op 31 mei 1969 afliep, is niet van kracht geworden daar de ratificatieprocedures niet verricht werden. Deze overeenkomst werd op 24 september 1969 hernieuwd.

Deze overeenkomst is eenvoudiger dan die van Yaounde. De inhoud betreft voornamelijk het handelsverkeer en er worden instellingen voor het beheer van de associatie gecreëerd naar het model van de Overeenkomst van Yaounde. Hoewel de verschillen met het een jaar vroeger gesloten akkoord niet groot zijn verdienen enkele afwijkingen toch vermelding.

De regeling betreffende de van rechten vrijgestelde invoer, ofschoon gehandhaafd met bepaalde uitzonderingen voor gelijksoortige en concurrerende landbouwprodukten en met kwantitatieve beperking voor drie produkten : koffie, kruidnagels en ananasconserven, is zij voor koffie en kruidnagels ruimer dan de vorige. De als bijlage bij de nieuwe overeenkomst gevoegde lijst heeft betrekking op 7 % van de totale invoer van de Oostafrikaanse landen en op 11 % van de invoer uit de Gemeenschap, uitgaande van de cijfers over 1968.

Ten aanzien van de buitenlandse betrekkingen moeten de navolgende feiten worden gesignaleerd :

vanaf juli 1969 werd de behandeling van de toetredingsaanvragen door de Raad weer opgevat in het kader van de procedures van artikel 237. De Commissie werd verzocht het advies dat zij op 29 september 1967 had uitgebracht bij te werken. Dit aanvullend Advies dat op 2 oktober 1969 bij de Raad werd ingediend, vormde de grondslag voor de verdere activiteiten terzake en met name voor de voorbereiding van de topconferentie welke op 1 en 2 december te Den Haag werd gehouden. De onderhandelingen over een overeenkomst met Oostenrijk werden in juni 1967 geschorst. Tijdens zijn zitting van 8 december 1969 verzocht de Raad de Commissie tezamen met de Oostenrijkse Regering het verzoek van dit laatste land betreffende een preferentiële deelovereenkomst met de Gemeenschap te bestuderen en hem zo spoedig mogelijk verslag uit te brengen. Het eerste contact met de Oos-

tenrijkse Autoriteiten vond plaats op 17/18 december 1969. De onderhandelingen met Turkije over de totstandbrenging van een nieuw financieel protocol en het ingaan van de overgangsfase van de Overeenkomst van Ankara (geleidelijke totstandbrenging van een Douane-unie tussen de Gemeenschap en Turkije) werden in 1969 voortgezet. Voor de « MAGHREB »-landen, ten aanzien waarvan bij het Verdrag een intentieverklaring is opgenomen die de associatie van deze landen beoogt, hebben de werkzaamheden van de Gemeenschap ten aanzien van Marokko en Tunesië geleid tot het sluiten van overeenkomsten die op 1 september 1969 in werking zijn getreden. De bijzondere positie van Algerije werd nog niet op het vlak van de Gemeenschap geregeld, afgezien van een voorlopige deeloplossing met betrekking tot wijn. Onderhandelingen met Spanje en Israël die tot doel hebben te komen tot een preferentiële handelsovereenkomst naderen hun vooltooiing, terwijl de totstandbrenging van eveneens preferentiële betrekkingen met Malta, de V.A.R. en Libanon zich in het voorbereidend stadium bevindt.

§ 2. — EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL (E.G.K.S.)

De door de Gemeenschap in het belang van de *kolennijverheid* ondernomen actie berust op de bij de beschikkingen 3/65 en 1/67 bepaalde interventiemechanismen. De door de Lidstaten, krachtens de beschikking 3/65 aan hun kolennijverheid verstrekte rechtstreekse steunverlening, bedroeg 485 miljoen dollar, 13 % meer dan in 1968. De beschikking 1/67, die de bevoorrading van de staalnijverheid in de Gemeenschap met uit de Gemeenschap afkomstige cokeskolen en cokes tracht te bevorderen, kwam eind 1969 te vervallen en werd vervangen door een nieuwe beschikking die tot eind 1972 van kracht zal zijn. Luidens deze nieuwe beschikking worden de Lidstaten gemachtigd aan de kolenondernemingen die cokeskolen en cokes aan de staalnijverheid leveren, steun te verlenen om de produktie en de afzet van deze kolenondernemingen te vergemakkelijken. De steunverlening aan de produktie mag 1,50 dollar per ton cokeskolen bedragen; zij komt ten laste van de regeringen der producerende landen. De steun aan de afzet, die verleend mag worden wanneer geleverd wordt aan een ver van het produktiebekken verwijderde zone ofwel in het raam van de intra-communautaire handel, heeft betrekking op een maximum jaartonnage van 17 miljoen ton. Deze steunverlening waarvan het percentage tussen 1970 en 1972 geleidelijk zal worden verminderd, wordt gefinancierd door een speciaal fonds dat door de Commissie wordt beheerd en dat zijn middelen verkrijgt uit door de Lidstaten en door de Gemeenschap gestorte bijdragen.

Het jaar werd gekenmerkt door een betrekkelijk tekort aan *staal*, waardoor moeilijkheden ontstonden bij het bevoorraden van de verwerkende industrieën. Voor de meeste staalprodukten werd een stijging bij de barema's genoteerd. Ten einde de spanningen die zich op de markt voordeden te doen afnemen, werden maatregelen getroffen tot het bevorderen van de invoer van staalprodukten. Te dien einde werd een beslissing getroffen die tijdelijk de invoerrechten op bepaalde categorieën opschortte (ingots, coils, betonijzer, machinedraad). In afwijking van de aanbeveling

1/64 die voor staal aan de buitengrenzen van de Gemeenschap bepaalde invoerrechten instelde, werd voor 1970 de toestemming verleend voor de invoer van circa 350 000 t tegen de oude geharmoniseerde invoerrechten. De invoerbeperking voor staalprodukten uit landen of gebieden met Staatshandel werd versoepeld, zowel door de verruiming van de « masses de manœuvre » als door de verhoging der contingenten en het verlenen van een extra-contingent dat door de conjunctuurtoestand wordt gewettigd. Het sinds 1963 van van kracht zijnde algemeen uitvoerverbod van *schroot* naar derde landen werd gehandhaafd. Ten einde echter de afzetmoeilijkheid van bepaalde categorieën van schroot te verhelpen werden uitvoervergunningen afgegeven voor 80 000 t, tegen 40 000 t in 1968.

Krachtens artikel 66 van het Verdrag werd toestemming verleend tot een *concentratie* tussen de staalondernemingen S.A. Cockerill-Ougrée-Providence (Seraing) en S.A. Métallurgique d'Espérance-Longdoz (Luik) de bij deze operatie betrokken staalondernemigen nemen circa 15 % van de produktie van ruw staal en van dunne plaat in de Gemeenschap voor hun rekening. De Commissie verleende toestemming tot een inbrenging van mijnvermogens in de vennootschap Ruhrkohle A.G.; deze vennootschap zal aldus over iets meer dan 90 % van de steenkoolproduktie van het Ruhrbekken beschikken. Een zo sterke concentratie kan alleen worden goedgekeurd omdat zij plaastvindt op een markt waar de steenkool van de Gemeenschap geleidelijk door andere produkten is verdrongen. De Commissie heeft de Ruhrkohle A.G. verplicht met de staalondernemingen uit de Gemeenschap die zulks verzoeken onderhandelingen aan te vangen over het afsluiten van langlopende leveringscontracten.

Het *heffingspercentage* werd op 0,30 % gehandhaafd. Er werden *leningen* aangegaan voor een bedrag van bijna 52 miljoen dollar; het totaal van de door de E.G.K.S. sinds het begin van haar activiteit aangegane leningen bedraagt 892 miljoen dollar. In 1969 werd voor een bedrag van bijna 41 miljoen dollar aan leningen verstrekt voor industriële projecten; dit bedrag was uitsluitend afkomstig uit de opbrengst van de aangegane leningen. Het totaal bedrag der door de E.G.K.S. sinds de aanvang van haar financiële bedrijvigheid verstrekte leningen bedraagt afgerond 1 miljard dollar; van dit bedrag werd 72 % verstrekt aan industriële ondernemingen, 13 % aan arbeiderswoningen, 13 % aan de reconversie en het restant aan wederaanpassing en onderzoekswerk.

Het teruglopen van het aantal werkkrachten in de E.G.K.S.-industrieën had tot gevolg een aanzienlijke uitbreiding van het wederaanpassingsprogramma. Het bedrag aan voor dit doel geopende kredieten lag op het hoogste peil sedert het begin van dit programma : een som van circa 26 miljoen dollar werd bestemd voor de *wederaanpassing* van ongeveer 31 000 arbeiders.

Op het gebied van de bouw van *woningen* voor E.G.K.S.-arbeiders werd aan het eind van het jaar een zevende programma gelanceerd; in totaal werden sedert 1954 circa 112 000 woningen door de E.G.K.S. gefinancierd.

Inzake *reconversie* werden beslissingen getroffen voor 12 projecten, voor een bedrag aan leningaanvragen van 14 miljoen dollar. Deze leningen

hebben ten doel investeringen tot een totaal bedrag van 147 miljoen dollar te vergemakkelijken en zij zullen de wedertewerkstelling van bijna 3 500 arbeiders mogelijk maken.

Eind 1968 maakte de Commissie aan de Raad een mededeling over getiteld « Eerste grondslag voor een communautair energiebeleid ». Tijdens zijn vergadering van 13 november 1969 keurde de Raad de basisprincipes van deze mededeling goed. Om te voorzien in bepalingen voor het opstellen van een gemeenshappelijk handelsbeleid inzake steenkolen, welke bepalingen in het E.G.K.S.-Verdrag ontbreken, zal de Commissie overgaan tot het uitwisselen van informatie over de programma's voor invoer uit derde landen. In 1969 steeg het energieverbruik met 7,5 % tot 722 miljoen ton steenkoolequivalent. De totale behoeften die, behalve het verbruik binnen de Gemeenschap, ook de voor opslag en uitvoer bestemde hoeveelheden omvatten, bedroegen 902 miljoen ton steenkoolequivalent. Uitgedrukt in primaire energie werden deze behoeften voor 23 % gedekt door steenkool, voor 62 % door aardolieprodukten, voor 6 % door aardgas, voor 5 % door hydraulische en door kernenergie opgewekte elekriciteit en voor 4 % door bruinkool.

Op het gebied der *betrekkingen met het buitenland* werden periodieke vergaderingen gehouden tussen de Commissie en vertegenwoordigers van het Verenigd Koninkrijk, Japan, Zweden en Oostenrijk en werden met deze landen economische en technische gegevens uitgewisseld.

§ 3. — EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR ATOOMENERGIE (EURATOM)

Inzake de bevoorrading op lange termijn met verrijkt uranium, heeft de Commissie aan het eind van het jaar voorstellen uitgewerkt die, enerzijds, tot doel hebben een autonome verrijkingscapaciteit in de Gemeenschap te bouwen en, anderzijds, de voorwaarden voor voorziening uit de Verenigde Staten te verbeteren; deze voorstellen omvatten verscheidene fases die een periode dekken tot eind 1978.

Op het gebied van *wetenschappelijk onderzoekswerk* moet eraan herinnerd worden dat het programma over 1969 bestond uit een gemeenschappelijk door de zes landen gefinancierd programma (24,09 miljoen dollar) en uit aanvullende programma's waaraan uitsluitend wordt deelgenomen door de Lidstaten die daarin belangstellen, (24,60 miljoen dollar). In de loop van 1969 bleek het onmogelijk een nieuw meerjaren-programma op te stellen; er werd dan ook besloten het programma voor onderzoek en onderwijs van 1969 met één jaar te verlengen. Aan het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek, waarin bij artikel 8 van het Verdrag wordt voorzien, werd het uitvoeren van de werkzaamheden in de nucleaire sector toevertrouwd in de vorm van een gemeenschappelijk programma, speciale programma's of werkzaamheden op verzoek en tegen vergoeding; bovendien zullen de middelen van het Centrum kunnen worden aangewend voor andere dan nucleaire wetenschappelijke en technologische onderzoekswerkzaamheden.

Ten einde de bouw van de eerste *nucleaire installaties* in een precommerciële fase te bevorderen ondernam de Commissie bepaalde werkzaamheden

ter bevordering van de technische vooruitgang w.o. : deelneming aan vijf kernenergiecentrales en toekenning van het statuut van gemeenschappelijke onderneming aan vier kernenergiecentrales, systematische uitwisseling van technologische ervaring met de exploitanten van kerncentrales, alsmede overdracht van kennis en ervaring betreffende nieuwe projecten van kerncentrales. Zes kernenergiecentrales met licht-waterreactoren en een gezamenlijk vermogen van circa 4 750 MWe werden besteld; twee van deze centrales zullen in België worden gevestigd (Doel en Tihange).

Op het vlak van de *bescherming van de gezondheid* werd verdere uitvoering gegeven aan de richtlijnen tot vaststelling van de basisnormen van Euratom, zoals door de Raad van Ministers in 1959 vastgesteld en in 1962 en 1966 herzien. Voorts werd met de werkzaamheden tot algemene herziening van de basisnormen vooruitgang geboekt.

De werkzaamheden met betrekking tot de uitwerking van een ontwerpkaderpolis voor de *wettelijke aansprakelijkheid* in verband met het vervoer van nucleaire stoffen werden voortgezet.

De bemoeiingen terzake van de *verspreiding* van kennis waren hoofdzakelijk gericht op de industriële exploitatie van de kennis waarover Euratom beschikt. Er werden vorderingen gemaakt met het sluiten van contracten voor licenties, « know-how » en technische bijstand betreffende nucleaire of niet-nucleaire nieuwe procédés, produkten of toestellen. Het totaal aantal wetenschappelijke en technische informaties dat in het geheugen van de computer werd opgeslagen bedraagt meer dan 950 000 wetenschappelijke en technische documenten op het gebied van de kernenergie. Voor een honderdtal uitvindingen werd een eerste octrooi-aanvraag ingediend.

Wat de *buitenlandse betrekkingen* betreft werd de samenwerking op het gebied van kernenergie met de voornaamste partners, w.o. de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Canada, voortgezet.

AFDELING IV. — BELGISCH-NEDERLANDS-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE (BENELUX)

§ 1. — VERLOOP VAN DE ECONOMISCHE UNIE

Het jaar 1969 was een nieuwe belangrijke mijlpaal naar de verwezenlijking van de Benelux; dit jaar zou voor de drie Lidstaten een startsein kunnen vormen voor een werkelijk gemeenschappelijk optreden in Europa. Onder grote belangstelling vond te 's-Gravenhage op 28 en 29 april een Benelux Regeringsconferentie plaats waar de drie Regeringen de nadruk hebben gelegd, op het belang dat zij hechten aan een nauwere samenwerking in het kader van Benelux.

Op deze Topconferentie en overeenkomstig de bepalingen van het Verdrag, werden twee belangrijke beslissingen genomen :

— de eerste betreft de afschaffing van de formaliteiten aan de binnengrenzen uiterlijk op 1 november 1970.
Deze beslissing behelst onder meer : de instelling van een geunificeerd douanegebied; de unificatie van de accijnzen en van de heffingsmodaliteiten ter zake; de verschuiving van de grensformaliteiten en betalingen in verband met de belasting over de toegevoegde waarde naar het binnenland; de afschaffing van de vergunningen en formaliteiten voor industriële en agrarische produkten; de afschaffing van de statistische controle aan de binnengrenzen; alsmede een nauwe administratieve en gerechtelijke samenwerking.

— de tweede beslissing beoogt de versterking van de coördinatie van de economische, financiële en sociale politiek, met name op het gebied van de conjunctuurpolitiek en de economische politiek op middellange termijn; verder nog de bevordering van de sociale vooruitgang, de volksgezondheid, de harmonisatie van de wetgevingen, het industrie-, vestigings- en energiebeleid, het zeehavenbeleid, de wegverbindingen, de ruimtelijke ordening, het goederenvervoer, de luchtvaart en het toerisme.

Belangrijke resultaten werden trouwens reeds bereikt op het gebied van de buitenlandse politiek, waar consultaties plaatsvinden over bepaalde onderwerpen voordat nationale beslissingen ter zake worden genomen.

Ten einde de voltooiing van de Economische Unie te vergemakkelijken en de Regeringsbeslissingen te helpen voorbereiden, hebben de drie Regeringen besloten een stimuleringscollege in te stellen. Dit college is van tijdelijke aard en heeft tot taak het Comité van Ministers de meest geschikte voorstellen te doen tot integrale verwezenlijking van de Economische Unie.

De Benelux-conferentie in Den Haag vormt een belangrijke gebeurtenis voor de toekomst van de drie landen, mits de genomen besluiten worden uitgevoerd in het perspectief van de versterking van de Europese Gemeenschap. De drie Regeringen hebben daar inderdaad plechtig hun wil bevestigd om de Europese eenwording na te streven, zowel op politiek, als op economisch en technisch terrein. Zij zijn ervan overtuigd dat de thans gemaakte vorderingen ter voltooiing van de Benelux-Unie daadwerkelijk zullen bijdragen tot de verwezenlijking van dit doel.

§ 2. — HANDELSVERKEER TUSSEN DE B.L.E.U. EN NEDERLAND

De buitenlandse handel van de Beneluxlanden die in 1968 reeds een sterker groeitempo kende dan het jaar tevoren, zette in 1969 zijn expansie verder.

Volgens het Nederlands Centraal Bureau voor de Statistiek steeg in het handelsverkeer tussen Nederland en de B.L.E.U. de Noord-Zuidstroom met 16,5 %, tegen 11 % het voorgaande jaar en 5,5 % in 1967. De Zuid-Noordstroom gaf eveneens een toeneming te zien van 16,5 %, tegen 8,6 % in 1968 en

een statusquo in 1967. Volgens de B.L.E.U.-gegevens steeg de Noord-zuidstroom met 17,1 % in 1969 en de Zuid-Noordstroom met 13,4 %.

Zo het aandeel van de B.L.E.U. bij de Nederlandse invoer steeg met 16,5 %, dan nam daarentegen het aandeel van West-Duitsland, dat de voornaamste leverancier is van Nederland, echter met 19,6 % toe. In het geheel van de Nederlandse invoer daalde het percentage van de produkten, afkomstig uit de B.L.E.U. van 19,6 % in 1965 tot 17, 7% in 1969. Daarentegen steeg het percentage der Duitse produkten bij de totale Nederlandse invoer van 23,7 % in 1965 tot 26,7 % in 1969. Bij de uitvoer stelt men een analoge ontwikkeling vast : het aandeel van de B.L.E.U. in de totale Nederlandse uitvoer vertoont een lichte daling van jaar tot jaar, terwijl dat van de Duitse Bondsrepubliek, regelmatig toeneemt.

Anderzijds was West-Duitsland voor de B.L.E.U. nog steeds de voornaamste handelspartner, zowel voor invoer als voor uitvoer; daarna komt Frankrijk en dan pas Nederland in derde rang. In het totaal van de B.L.E.U.-uitvoer had Nederland nog een aandeel van 19,4 % en bij de invoer kwam Nederland tussen voor 14,3 %.

Het uitvoeroverschot van de B.L.E.U. ten opzichte van Nederland bedroeg 26,2 miljard frank, tegen 25,1 miljard in 1968 en 21,5 miljard in 1967.

★
★ ★

Groothertogdom Luxemburg

Verbeterd indexcijfer van de industriële produktie

BEDRIJFSTAK	1947 = 100				1967 = 100	
	1965	1966	1967	1968	1968	1969
Extractieve bedrijven	**242**	**247**	**238**	**239**	**100,2**	**103,0**
IJzerertsgroeven	318	328	318	321	101,0	100,5
Steengroeven	54	46	40	39	97,5	114,9
Be- en verwerkende bedrijven	**218**	**209**	**211**	**224**	**107,3**	**121,5**
Voedingsmiddelenindustrie	142	144	136	125	101,7	99,5
Genotmiddelennijverheid	213	219	224	227	103,6	105,0
Textielnijverheid	18	15	12	9	89,6	84,4
Schoen- en kledingnijverheid	54	44	32	28		
Houtnijverheid	35	28	16	7	84,9	90,4
Meubel- en meubileringsnijverheid	65	62	53	52	98,8	100,8
Drukkerij en uitgeverij	142	134	139	138	102,4	103,6
Chemische nijverheid en aanverwante bedrijven	192	180	181	192	124,4	140,7
Industrie der niet-metaalhoudende mineralen	262	250	224	263	111,0	120,6
IJzer- en staalnijverheid	253	241	246	263	105,8	121,1
Metaalverwerkende nijverheid	84	83	77	73	98,5	118,0
Elektriciteit, gas	**432**	**427**	**418**	**390**	**92,0**	**100,6**
Elektrische energie	535	531	518	476	91,4	98,5
Gasproduktie en -distributie	151	146	148	161	104,9	129,8
Algemeen indexcijfer	**225**	**216**	**217**	**229**	**106,1**	**119,6**

Bron : Service central de la Statistique et des Etudes économiques du Grand-Duché de Luxembourg.

Groothertogdom Luxemburg

IJzer- en staalproduktie

Maandgegevens

TIJDVAK	Aantal hoog-ovens in werking	Hoeveelheid (duizenden tonnen)			Gewogen globaal indexcijfer (1947 = 100)
		Gietijzer	Staal	Gewalste produkten en half-fabrikaten	
1964	**28**	**349,3**	**379,9**	**299,1**	**251**
1965	**26**	**345,4**	**382,1**	**300,2**	**253**
1966	**24**	**330,2**	**365,8**	**287,4**	**241**
1967	**23**	**330,2**	**373,4**	**294,3**	**244**
1968	**23**	**359,0**	**402,8**	**314,3**	**263**
1969	**24**	**406,0**	**460,1**	**359,3**	**300**
1969 Januari	23	394,7	455.8	359,4	297
Februari ...	23	367,0	423,3	334,0	275
Maart	23	408,2	461,7	366,9	303
April	25	393,3	455,1	350,4	293
Mei	25	406,4	449,8	340,1	292
Juni.....	24	397,9	444,8	345,3	291
Juli	24	424,0	485,7	379,3	316
Augustus ...	24	390,8	434,5	337,2	284
September ..	24	423,4	483,2	386,8	317
Oktober	25	436,0	502,8	386,7	324
November ..	25	414,1	455,4	362,7	302
December ..	25	416,4	468,9	362,9	305

Bronnen : Groupement des Industries sidérurgiques luxembourgeoises.
Service central de la Statistique et des Etudes économiques du Grand-Duché de Luxembourg.

Groothertogdom Luxemburg

Landbouwproduktie

PRODUKT	Eenheid	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Broodgranen	10^3m.k.	453,2	572,7	440,3	594,2	514,0	515,9
Andere graangewassen	»	527,6	695,5	733,4	984,8	954,8	1 036,8
Peulgewassen	»	15,3	5,8	5,9	11,2	10,5	9,9
Aardappelen	»	743,3	743,4	676,9	905,9	655,0	618,6
Andere knolgewassen	»	707,2	774,9	679,3	673,6	551,5	518,7
Voedergewassen (inclusief hooi)	»	1 532,4	1 712,2	2 116,0	2 334,0	1 701,7	2 139,5
Melk	10^6 kg	181,5	187,6	196,1	207,9	215,3	211,5

Bron : Service central de la Statistique et des Etudes économiques du Grand-Duché de Luxembourg.

Groothertogdom Luxemburg

Indexcijfer der consumptieprijzen

MAAND	Indexcijfer der kosten van levensonderh. (1 jan. 1948 = 100)		Gewogen indexcijfer der consumptieprijzen (1965 = 100)			
	1966	1967	1966	1967	1968	1969
Januari	149,69	151,99	103,12	104,29	107,23	109,79
Februari	148,57	151,50	102,96	104,25	107,79	109,90
Maart	148,07	150,74	102,87	104,37	107,90	110,11
April	148,26	151,08	103,39	104,73	108,13	110,36
Mei	148,97	151,25	103,84	105,02	108,03	110,84
Juni	149,93	152,61	102,96	104,80	108,13	110,71
Juli	150,39	155,37	103,21	105,93	108,33	111,01
Augustus	151,09	155,87	103,03	105,96	108,32	110,87
September	151,46	156,66	103,33	106,65	108,50	111,05
Oktober	151,12	155,91	103,59	106,75	109,00	111,13
November	151,42	(a)	103,73	106,97(b)	109,16	111,49
December	152,05	—	103,95	107,12	109,58	112,67
Jaargemiddelde	**150,09**	—	**103,33**	**105,57**	**108,34**	**110,83**

(a) Niet meer berekend vanaf 1 november 1967.
(b) Nieuwe reeks vanaf 1 november 1967.

Bron : Service central de la Statistique et des Etudes économiques du Grand-Duché de Luxembourg.

Nederland

Middelen en bestedingen in de volkshuishouding (a)

(miljarden guldens)

OMSCHRIJVING	1964 (c)	1965 (c)	1966 (c)	1967 (c)	1968 (c)	1969
Middelen :						
Produktie in bedrijven	43,7	48,6	52,3	57,1	63,0	70,3
Produktie van de Overheid	6,7	7,7	8,8	9,7	10,5	11,7
Netto-inkomsten uit het buitenland	0,7	0,7	0,5	0,7	0,5	0,6
Nationaal inkomen (tegen factorkosten)	**51,1**	**57,0**	**61,6**	**67,5**	**74,0**	**82,6**
Indirecte belastingen minus subsidies	5,6	6,4	7,2	8,2	9,5	10,8
Nationaal produkt (tegen marktprijzen)	**56,7**	**63,4**	**68,8**	**75,7**	**83,5**	**93,4**
Uitvoerssaldo (b)	+0,6	—0,3	+0,5	+0,1	—0,4	—0,3
Totaal beschikbare middelen	**57,3**	**63,1**	**69,3**	**75,8**	**83,1**	**93,1**
Bestedingen :						
Consumptie door verbruikers	35,8	40,0	43,7	47,3	51,2	56,7
Overheidsbestedingen	9,6	10,7	11,9	13,1	14,0	15,9
Netto-investeringen in bedrijven	7,4	8,2	9,6	10,8	12,3	12,8
Netto-investeringen van de Overheid	2,6	2,8	3,1	3,5	4,2	4,6
Voorraadvorming en toeneming onderhanden werk	1,9	1,4	1,0	1,1	1,4	3,1
Totaal nationale bestedingen	**57,3**	**63,1**	**69,3**	**75,8**	**83,1**	**93,1**

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

(a) Werkelijke prijzen.
(b) — overschot; + tekort.
(c) Verbeterde gegevens.

Nederland

Aantal werklozen

JAARTAL	Totaal	Werklozen (excl.A.W.-arbeiders)	Geregistreerde A.W.-arbeiders (a)	Mannen	Vrouwen
1963	33 700	31 900	1 800	29 000	4 700
1964	30 300	28 300	2 000	25 800	4 500
1965	34 800	32 600	2 200	30 400	4 400
1966	44 700	42 900	1 800	39 700	5 000
1967	86 300	83 500	2 800	78 600	7 700
1968	80 600	78 400	2 200	72 300	8 300
1969	62 300	60 100	2 200	54 300	8 000

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

(a) De A. W. (aanvullende werken) -arbeiders zijn de door de overheidsdiensten tewerkgestelde werklozen. In deze statistiek zijn bovendien opgenomen de vorstwerklozen, de zieken, de arbeiders die ongevallenuitkering ontvingen, benevens een aantal personen die werk vonden zonder dat die arbeidsbureaus hiervan tijdig bericht ontvingen.

Nederland

Indexcijfers van de produktie en van de personeelsbezetting in de industrie (a)

(1963 = 100)

TIJDVAK	Produktie	Personeels-bezetting (b)	Produktie per werknemer
1961	90	98	92
1962	95	100	95
1963	100	100	100
1964	110	101	109
1965	116	102	114
1966	123	101	121
1967	129	98	132
1968	143	96	149
1969	161	97	166
1969 : 1e kwartaal	156	97	162
2e kwartaal	159	97	165
3e kwartaal	149	97	153
4e kwartaal	179	97	184

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

(a) Exclusief het bouwbedrijf.
(b) De kwartaalindexcijfers geven het gemiddelde van de stand bij het begin en bij het einde van het kwartaal; het jaarindexcijfer is berekend op grond van de kwartaalindexcijfers.

Nederland

Produktie-indexcijfers per bedrijfstak

(1963 = 100)

BEDRIJFSTAK	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Bouwmaterialen en aardewerk	119	124	126	134	139	135
Chemische nijverheid	122	141	159	177	221	259
Ledernijverheid	107	103	102	94	102	101
Rubbernijverheid	111	116	125	122	138	141
Mijnbouw	102	108	110	123	163	209
Metaalnijverheid	111	116	121	125	133	151
Papierindustrie	112	120	129	133	145	160
Textielnijverheid	105	101	106	96	108	113
Gas, elektriciteit en water	111	124	141	160	196	236
Voedings- en genotmiddelenindustrie.	106	109	110	119	124	128
Algemeen indexcijfer van de nijverheid	**110**	**116**	**123**	**129**	**143**	**161**

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

Nederland

Buitenlandse handel

(miljoenen guldens)

TIJDVAK	1964	1965	1966	1967	1968	1969
	INVOER					
1e kwartaal	6 182	6 329	7 276	7 378	8 327	9 094
2e kwartaal	6 620	6 535	7 293	7 673	8 019	9 933
3e kwartaal	6 131	6 581	7 122	7 184	8 296	9 725
4e kwartaal	6 615	7 565	7 333	7 946	8 996	11 045
Jaar ...	**25 548**	**27 010**	**29 024**	**30 181**	**33 638**	**39 797**
	UITVOER					
1e kwartaal	4 843	5 413	5 582	6 295	7 117	8 113
2e kwartaal	5 157	5 644	6 241	6 574	7 187	8 927
3e kwartaal	5 249	5 709	6 077	6 449	7 535	9 004
4e kwartaal	5 776	6 378	6 543	7 062	8 358	10 030
Jaar ...	**21 025**	**23 144**	**24 443**	**26 380**	**30 197**	**36 074**
	SALDO					
1e kwartaal	— 1 339	— 916	— 1 694	— 1 083	— 1 210	— 981
2e kwartaal	— 1 463	— 891	— 1 052	— 1 099	— 832	— 1 006
3e kwartaal	— 882	— 872	— 1 045	— 735	— 761	— 721
4e kwartaal	— 839	— 1 197	— 790	— 884	— 638	— 1 015
Jaar ..	**— 4 523**	**— 3 866**	**— 4 581**	**— 3 801**	**— 3 441**	**— 3 723**

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

Nederland

Invoerwaarde per land van herkomst

LAND	1964	1965	1966	1967	1968	1969
	Miljoenen guldens					
B. L. E. U.	4 911	5 299	5 508	5 567	6 046	7 045
West-Duitsland	6 199	6 392	7 211	7 670	8 876	10 618
Frankrijk	1 367	1 659	1 746	1 920	2 183	3 088
Italië	812	1 076	1 216	1 299	1 524	1 802
Verenigd Koninkrijk	1 829	1 758	1 771	1 674	1 844	2 264
Verenigde Staten	2 813	2 768	3 295	3 208	3 671	3 862
	Percentages van het totaal					
B. L. E. U.	19,2	19,6	19,0	18,4	18,0	17,7
West-Duitsland	24,3	23,7	24,8	25,4	26,4	26,7
Frankrijk	5,4	6,1	6,0	6,4	6,5	7,8
Italië	3,2	4,0	4,2	4,3	4,5	4,5
Verenigd Koninkrijk	7,2	6,5	6,1	5,5	5,5	5,7
Verenigde Staten	11,0	10,2	11,4	10,6	10,9	9,7

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

Nederland

Uitvoerwaarde per land van bestemming

LAND	1964	1965	1966	1967	1968	1969
	Miljoenen guldens					
B. L. E. U.	3 207	3 438	3 685	3 886	4 319	5 030
West-Duitsland	5 661	6 428	6 576	6 885	8 393	10 712
Frankrijk	1 865	1 955	2 185	2 423	3 180	4 167
Italië	971	1 071	1 128	1 296	1 451	1 781
Verenigd Koninkrijk	1 923	2 011	2 009	2 330	2 579	2 750
Verenigde Staten	812	882	1 112	1 241	1 579	1 623
	Percentages van het totaal					
B. L. E. U.	15,2	14,9	15,1	14,7	14,3	13,9
West-Duitsland	26,9	27,8	26,9	26,1	27,8	29,7
Frankrijk	8,9	8,4	8,9	9,2	10,5	11,6
Italië	4,6	4,6	4,6	4,9	4,8	4,9
Verenigd Koninkrijk	9,1	8,7	8,2	8,8	8,5	7,6
Verenigde Staten	3,9	3,8	4,5	4,7	5,2	4,5

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

Nederland

Goud- en deviezenreserves

(miljoenen guldens)

JAARTAL	Goud	Valuta	Totaal
1962	5 698	462	6 160
1963	5 570	1 003	6 573
1964	6 080	1 372	7 452
1965	6 327	1 059	7 386
1966	6 234	1 121	7 355
1967	6 166	2 023	8 189
1968	6 115	951	7 066
1969	6 198	1 298	7 496

Bron : « Nederlandsche Bank », N. V.

Nederland

Prijzen en lonen

(1963 = 100)

TIJDVAK	Groothandels-prijzen	Kosten van levensonderhoud	Regelings-lonen
1964	107	106	117
1965	110	111	129
1966	115	117	143
1967	115	121	152
1968	116	126	163
1969	117	135	178
1969 : 1e kwartaal	115	133	175
2e kwartaal	116	135	179
3e kwartaal	116	135	180
4e kwartaal	119	136	180

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

Nederland

Particulier verbruik

(1963 = 100)

JAARTAL	Waarde	Hoeveelheid	Hoeveelheid per hoofd van de bevolking
1962	90	93	95
1963	100	100	100
1964	113	106	105
1965	126	114	111
1966	138	117	113
1967	149	124	117
1968 (a)	162	131	123
1969	175	133	125

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

(a) Verbeterde gegevens.

Ontwikkeling van de buitenlandse handel der B.L.E.U.

Waarde

JAARTAL	Invoer			Uitvoer		
	Totaal (miljarden franken)	Uit Nederland		Totaal (miljarden franken)	Naar Nederland	
		Miljarden franken	% van het totaal		Miljarden franken	% van het totaal
1958	156,0	24,6	15,8	152,1	31,5	20,7
1959	172,1	27,2	15,8	164,8	35,0	21,2
1960	197,9	29,4	14,9	188,8	40,1	21,3
1961	211,0	32,3	15,3	196,2	45,9	23,4
1962	227,8	33,7	14,8	216,2	49,3	22,8
1963	255,6	37,7	14,7	242,0	54,6	22,6
1964	299,0	44,0	14,7	279,5	64,1	22,9
1965	324,8	48,2	14,8	319,1	70,4	22,1
1966	358,7	52,4	14,6	341,5	76,0	22,3
1967	358,8	54,0	15,1	351,6	75,5	21,5
1968	416,7	60,8	14,6	408,2	85,9	21,0
1969	499,4	71,2	14,3	503,3	97,4	19,4

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Ontwikkeling van de buitenlandse handel van Nederland

Waarde

JAARTAL	Invoer			Uitvoer		
	Totaal (miljoenen guldens)	Uit de B.L.E.U.		Totaal (miljoenen guldens)	Naar de B.L.E.U.	
		Miljoenen guldens	% van het totaal		Miljoenen guldens	% van het totaal
1958	13 774	2 459	17,9	12 227	1 830	15,0
1959	14 968	2 747	18,4	13 703	2 009	14,7
1960	17 217	3 155	18,3	15 305	2 184	14,3
1961	18 652	3 549	19,0	15 712	2 373	15,1
1962	19 358	3 804	19,6	16 596	2 444	14,7
1963	21 601	4 162	19,3	17 962	2 694	15,0
1964	25 548	4 911	19,2	21 025	3 207	15,3
1965	27 010	5 299	19,6	23 144	3 438	14,9
1966	29 024	5 508	19,0	24 443	3 685	15,1
1967	30 181	5 567	18,4	26 380	3 886	14,7
1968	33 638	6 046	18,0	30 197	4 319	14,3
1969	39 797	7 045	17,7	36 074	5 030	13,9

Bron : Centraal Bureau voor de Statistiek.

Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland

Indeling naar de graad van bewerking

JAARTAL	Voedings- en genotmiddelen		Grond- en hulpstoffen		Fabrikaten		Totaal
	Miljarden franken	% van de totale waarde	Miljarden franken	% van de totale waarde	Miljarden franken	% van de totale waarde	Miljarden franken
	INVOER						
1962	5,9	17,5	7,4	22,0	20,4	60,5	33,7
1963	6,3	16,7	7,4	19,6	24,0	63,7	37,7
1964	7,2	16,4	8,0	18,2	28,8	65,4	44,0
1965	9,1	18,9	8,5	17,6	30,6	63,5	48,2
1966	9,2	17,5	9,2	17,6	34,0	64,9	52,4
1967	9,5	17,6	9,2	17,0	35,3	65,4	54,0
1968	10,7	17,6	11,4	18,7	38,7	63,7	60,8
1969	12,1	17,0	13,0	18,3	46,1	64,7	71,2
	UITVOER						
1962	2,8	5,7	4,9	9,9	41,6	84,4	49,3
1963	3,1	5,7	5,5	10,0	46,0	84,3	54,6
1964	4,0	6,3	5,8	9,0	54,3	84,7	64,1
1965	4,7	6,7	5,9	8,4	59,8	84,9	70,4
1966	5,4	7,1	5,4	7,1	65,2	85,8	76,0
1967	5,8	7,7	5,6	7,3	64,1	85,0	75,5
1968	7,0	8,1	5,8	6,8	73,1	85,1	85,9
1969	8,7	8,9	6,8	7,0	81,9	84,1	97,4

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland

Belangrijkste fabrikaten ingedeeld per nijverheidssector

(miljoenen franken)

OMSCHRIJVING	Invoer				Uitvoer			
	1966	1967	1968	1969	1966	1967	1968	1969
Metaalvoortbrengende nijverheid	**3 069**	**3 887**	**3 663**	**4 654**	**12 812**	**11 141**	**14 020**	**15 695**
IJzer en staal	1 912	2 511	1 679	2 047	6 011	6 188	6 525	7 867
Non-ferrometalen	1 157	1 376	1 984	2 607	6 801	4 953	7 495	7 828
Metaalverwerkende nijverheid	**11 252**	**11 738**	**12 116**	**13 161**	**19 114**	**20 795**	**23 364**	**25 213**
Machines	3 150	3 760	3 623	4 076	3 113	3 284	2 989	3 582
Elektrotechniek	4 052	3 890	4 281	4 190	5 745	5 863	6 381	7 094
Vervoermaterieel	2 678	2 594	2 658	3 118	7 844	9 134	11 279	11 570
Overige metaalwaren	1 372	1 494	1 554	1 777	2 412	2 514	2 715	2 967
Textiel- en kledingnijverheid	**7 194**	**6 688**	**7 925**	**9 944**	**16 720**	**14 727**	**16 438**	**17 842**
Garens	1 956	1 717	2 103	3 053	3 914	3 077	3 297	3 591
Weefsels	2 741	2 519	2 799	2 906	5 225	4 646	5 155	5 301
Overige textielprodukten	540	515	595	708	1 849	1 715	2 020	2 121
Kleding	1 957	1 937	2 428	3 277	5 732	5 289	5 966	6 829
Chemische nijverheid	**4 077**	**4 709**	**5 830**	**7 033**	**4 000**	**4 852**	**5 589**	**7 415**
Eigenlijke chemische produkten	876	1 071	1 602	1 726	919	1 025	1 382	2 017
Kunstmeststoffen	35	46	60	105	573	588	338	321
Fotografische produkten	97	110	86	78	286	280	280	304
Overige chemische produkten	3 069	3 482	4 082	5 124	2 222	2 959	3 589	4 773
Steenkolennijverheid	**2 101**	**2 669**	**2 512**	**1 983**	**586**	**506**	**173**	**47**
Petroleumderivaten	**1 544**	**1 514**	**2 531**	**2 776**	**2 045**	**1 724**	**1 934**	**1 999**
Voedings- en genotmiddelen	**3 935**	**4 359**	**5 190**	**5 968**	**3 363**	**3 363**	**3 814**	**3 853**
Bouwmaterialen	**197**	**247**	**261**	**297**	**1 431**	**1 378**	**1 401**	**1 395**
Glasnijverheid	**370**	**541**	**552**	**523**	**1 460**	**1 702**	**1 792**	**1 721**
Papier- en kartonnijverheid	**2 042**	**2 117**	**2 350**	**2 744**	**1 755**	**1 800**	**2 162**	**2 732**

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

ZEVENDE DEEL

BELANGRIJKSTE FEITEN

BELANGRIJKSTE FEITEN

Arbeid (Zie ook Lonen en Sociale Voorzorg)

ARBEIDSBETREKKINGEN

Diverse koninklijke besluiten hebben betrekking op de voorwaarden, waaronder het volledig of gedeeltelijk gebrek aan werk wegens economische oorzaken, de uitvoering van de arbeidsovereenkomst voor de werklieden schorst, nl. het koninklijk besluit van 10 januari 1969 (« Belgisch Staaatsblad » van 13 februari 1969) tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 mei 1967, het koninklijk besluit van 20 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 3 mei 1969), het koninklijk besluit van 27 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 6 mei 1969), het koninklijk besluit van 24 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 juni 1969), het koninklijk besluit van 2 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 juli 1969), het koninklijk besluit van 2 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 augustus 1969) betreffende de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 10 januari 1969, tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 mei 1967, het koninklijk besluit van 17 juli 1969 (« Belgische Staatsblad » van 4 oktober 1969) tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 september 1965, het koninklijk besluit van 28 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad van 16 oktober 1969).

Ingevolge gehele of gedeeltelijke sluitingen van ondernemingen werden volgende koninklijke besluiten getroffen. Het koninklijk besluit van 15 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 maart 1969), het koninklijk besluit van 12 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 20 maart 1969 en 23 april 1969) tot wijziging van artikel 19 van het koninklijk besluit van 16 augustus 1968, tot uitvoering van de wet van 20 juli 1968, het koninklijk besluit van 20 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 27 maart 1969) tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 juli 1967 ter uitvoering van artikel 6 van de wet van 30 juni 1967, het koninklijk besluit van 8 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 6 mei 1969) en het koninklijk besluit van 30 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 juni 1969).

Het koninklijk besluit van 6 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 17 januari 1969) houdt sommige maatregelen in, ter uitvoering van het koninklijk besluit nr. 3 van 18 april 1967, ter bevordering van een gemakkelijker werving of indienstneming in overheidsdienst, van personen ontslagen wegens gehele of gedeeltelijke sluiting van steenkolenmijnen.

Het koninklijk besluit van 29 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 14 maart 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 22 juli 1966, tot toekenning van een herplaatsingspremie aan de werknemers, die ten gevolge van de gehele of gedeeltelijke sluiting of van de vermindering der activiteit van steenkoolmijnen worden ontslagen, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 19 december 1966.

Het koninklijk besluit van 10 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 december 1969) betreft een wijziging van het koninklijk besluit van 20 mei 1966, tot toekenning aan de werkgevers van een financiële tegemoetkoming in het loon van de door hen in dienst genomen bejaarde of gehandicapte werknemers, ontslagen ten gevolge van sluitingen van steenkolenmijnen.

Het koninklijk besluit van 5 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 december 1969) en het ministerieel besluit van 8 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 december 1969) tot bepaling van zekere uitvoeringsregelen van het koninklijk besluit van 5 december 1969, betreffen de aangiften van collectieve afdankingen en de kennisgeving van vacante betrekkingen.

Ingevolge het koninklijk besluit van 23 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 juli 1969) wordt een « Dienst van de collectieve arbeidsbetrekkingen » opgericht en wordt het statuut van het personeel van deze dienst vastgesteld.

Het koninklijk besluit van 7 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 22 november 1969) stelt de modaliteiten van neerlegging vast van de collectieve arbeidsovereenkomsten.

De koninklijke besluiten van 16 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 29 juli 1969), 17 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 15 oktober 1969) en van 2 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 november 1969) betreffen het collectief contract van de werklieden en werksters tewerkgesteld in bepaalde ondernemingen.

De koninklijke besluiten van 17 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 mei 1969), 28 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad van 22 oktober 1969), 16 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 november 1969), 30 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 november 1969), 16 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 december 1969), hebben betrekking op afwijkingen op de normale regels van de zondagrust in verschillende sectoren.

De hiernavermelde koninklijke besluiten betreffen, enerzijds, het toekennen van loon aan de werknemers voor een bepaald aantal feestdagen per jaar voor verschillende nijverheidstakken of waarborgen en, anderzijds, tien wettelijke feestdagen : Het koninklijk besluit van 26 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad van 6 mei 1969) tot wijziging van het besluit van de Regent van 8 maart 1948 tot vaststelling van bijzondere toepassingsmodaliteiten van de besluitwet van 25 februari 1947, 18 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 mei 1969), 12 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 september 1969),

11 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 16 oktober 1969), 11 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 oktober 1969), 28 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 oktober 1969), 2 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 oktober 1969), 28 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 oktober 1969 en 22 oktober 1969), 2 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 oktober 1969), 5 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 oktober 1969), 11 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 oktober 1969), 18 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 oktober 1969), 9 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 november 1969).

Het koninklijk besluit van 15 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 januari 1969 en 25 maart 1969) bepaalt de voorwaarden waaronder het beheerscomité van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening de terugvordering ten laste van de werknemers, van de ten onrechte betaalde wachtgelden, kan verzaken.

Het ministerieel besluit van 21 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 14 maart 1969) werd getroffen tot aanvulling van het ministerieel besluit van 22 februari 1968, houdende vaststelling van de criteria van toekenning der toelagen voor het onderhoud van centra of diensten voor revalidatie, aangevuld door het ministerieel besluit van 9 augustus 1968.

De reglementaire beslissing van 12 april 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 19 maart 1969) vult de reglementaire beslissing aan van 7 februari 1964, houdende vaststelling van de modaliteiten en voorwaarden van voorlopige erkenning van de centra of diensten voor revalidatie, gewijzigd bij de reglementaire beslissingen van 17 december 1965, 23 december 1966 en 26 januari 1968.

Het ministerieel besluit van 25 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 8 november 1969) wijzigt de criteria van toekenning der toelagen voor de oprichting, de vergroting of de inrichting van centra of diensten voor revalidatie, van centra of diensten voor gespecialiseerde voorlichting bij beroepskeuze, voor centra voor beroepsopleiding of omscholing van minder-validen en van beschermde werkplaatsen.

Het ministerieel besluit van 15 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 maart 1969) en het ministerieel besluit van 23 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 juni 1969) betreffen het toekennen door het Rijksfonds voor Sociale Reclassering van de minder-validen van een tegemoetkoming in het loon en de sociale lasten, die door de beschermde werkplaatsen worden gedragen.

Het ministerieel besluit van 23 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 juni 1969) tot vaststelling van de perken binnen en de voorwaarden onder welke de lasten die voor de minder-validen voortvloeien uit de verplaatsing naar en het verblijf of de plaats aangewezen voor hun schoolopleiding, door het Rijksfonds voor sociale reclassering van de minder-validen gedragen kunnen worden.

Het koninklijk besluit van 2 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 oktober 1969) betreft de algemene regeling van het Rijksfonds voor sociale reclassering van de minder-validen.

Het bedrag en de voorwaarden betreffende de toekenning van een aanvullende uitkering aan sommige in Frankrijk tewerkgestelde grens- of seizoenarbeiders en aan hun weduwen wordt vastgesteld door het koninklijk besluit van 1 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 april 1969).

Het ministerieel besluit van 15 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 juli 1969) gewijzigd door het ministerieel besluit van 25 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 oktober 1969) handelt over de voorwaarden van toekenning van de arbeidsvergunningen en arbeidskaarten voor de werknemers van vreemde nationaliteit.

Het koninklijk besluit van 3 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 13 november 1969) werd genomen tot wijziging van artikel 30 van het koninklijk besluit van 9 april 1965 betreffende de Pool van de zeelieden ter koopvaardij.

De vaststelling van het bedrag en de wijze van toekenning en uitkering van diverse premiën aan bepaalde groepen van werknemers en gesyndikeerden wordt geregeld in volgende koninklijke besluiten : Het koninklijk besluit van 2 augustus 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 15 januari 1969), 18 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 14 mei 1969), 8 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 mei 1969), 13 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 juli 1969), 17 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 3 oktober 1969), 9 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 oktober 1969), 11 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 oktober 1969), 28 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 oktober 1969), 29 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 oktober 1969).

De wet van 1 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 juli 1969) heft de besluitwet van 14 april 1945 op, die handelt over de toekenning van premiën aan de arbeiders die zich laten aanwerven voor ondergrondse mijnarbeid.

MAATSCHAPPELIJKE ZEKERHEID EN HYGIËNE

De koninklijke besluiten van 15 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 februari 1969), 20 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 april 1969), 24 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 6 juni 1969), 23 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 juli 1969), 2 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 augustus 1969), 24 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 15 oktober 1969), 9 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 28 november 1969), wijzigen het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming.

Het ministerieel besluit van 7 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 8 mei 1969) werd getroffen tot opheffing van het ministerieel

besluit van 6 december 1947 tot aanduiding door de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, van de ambtenaren bevoegd voor de ondertekening van de besluiten, waarbij afwijkingen op de voorschriften van titels III en IV van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming worden toegestaan.

De wet van 5 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 15 januari en 4 maart 1969 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités omvat : het begrip en de wijze van toepassing van deze wet; de begripsomschrijving, de inhoud, het aangaan en beëindigen alsook de binding van de collectieve arbeidsovereenkomst; de oprichting, de bevoegdheid, de samenstelling en de werking van de paritaire comités; de bronnen van de verbintenissen in de arbeidsbetrekkingen tussen werkgevers- en -nemers; het toezicht op haar uitvoering en de strafbepalingen voorzien bij de inbreuken op deze wet. Er wordt een duidelijke rechtswaarde toegekend aan de collectieve arbeidsovereenkomsten die niet bekrachtigd zijn door koninklijk besluit.

Het koninklijk besluit van 1 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 juli 1969) stelt de datum van inwerkingtreding vast van hogergenoemde wet van 5 december 1968, omtrent de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.

Het koninklijk besluit van 11 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 oktober 1969) en het koninkljk besluit van 23 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 oktober 1969) wijzigen het koninklijk besluit van 5 januari 1967, waarbij de benaming, de bevoegdheid en de samenstelling van de paritaire comités, opgericht in uitvoering van de besluitwet van 9 juni 1945 tot vaststelling van het statuut der paritaire comités, bepaald worden.

Het koninklijk besluit van 21 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 29 oktober 1969 wijst de ambtenaren aan, belast met het toezicht op de toepasing van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.

Het koninklijk besluit van 6 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 november en 24 december 1969) stelt de algemene regels vast voor de werking van de paritaire comités en paritaire subcomités.

De wet van 1 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 juli 1969) werd genomen tot opheffing van artikel 13 van de wet van 27 maart 1951 tot wijziging van de wetten betreffende de kindertoelagen voor loonarbeiders, samengeordend bij het koninklijk besluit van 19 december 1939 en de besluitwetten van 28 december 1944 betreffende de maatschapplijke zekerheid der arbeiders, van 10 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en ermee gelijkgestelden en van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid der zeelieden ter koopvaardij.

De wet van 23 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 december 1969) wijzigt de wet van 27 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 juli 1969) tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Het koninklijk besluit van 24 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 13 maart 1969, wijzigt het besluit van de Regent van 28 september 1945 aangaande de toepassing van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Bij het koninklijk besluit van 25 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 april 1969) gewijzigd door het koninklijk besluit van 11 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 15 juli 1969) worden de voorwaarden en modaliteiten vastgesteld waarin de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders van toepassing is op de officiële en vrije instellingen voor kleuter-, lager-, middelbaar-, normaal-, technisch- en kunstonderwijs, evenals op de leken, leden van het onderwijzend en bestuurlijk personeel in dienst van die instellingen.

Het koninklijk besluit van 26 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 april 1969) verlengt het koninklijk besluit van 17 mei 1967, ter uitvoering van art. 2, § 6, vijfde lid, van de besluitwet van 10 januari 1945, betreffende de maatschappelijke zekerheid der mijnwerkers en ermee gelijkgestelden.

Het koninklijk besluit van 1 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 april 1969) wijzigt het besluit van de Regent van 16 januari 1945 betreffende de werking van de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid.

Het koninklijk besluit van 28 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 december 1969) werd getroffen tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

De wet van 18 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 30 januari 1969) wijzigt de wet van 7 januari 1958, betreffende de Fondsen voor bestaanszekerheid, die opgericht worden met het oog op het financieren, toekennen en uitkeren van sociale voordelen aan bebepaalde personen, het financieren en organiseren van de vakopleiding van de werknemers en van de jongeren, het financieren en verzekeren van de vakopleiding en de gezondheid van de werknemers in het algemeen.

De oprichting, de uitkeringen, de bijdragen inzake een fonds voor bestaanszekerheid in verscheidene sectoren van de nijverheid en de handel werden door volgende koninklijke besluiten geregeld. Het koninklijk besluit van 5 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 3 januari 1969), 20 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 15 januari 1969), 24 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 29 januari 1969), 15 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 januari

1969), 22 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 maart 1969 en 13 maart 1969), 29 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 14 maart 1969), 6 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 20 maart 1969), 10 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 3 april 1969), 10 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 15 april 1969), 8 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 april 1969), 26 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 6 mei 1969), 26 maart 1969 en 8 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 7 mei 1969), 8 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 13 mei 1969), 8 en 18 april 1969 (« Belgisch Staatsblad van 14 mei 1969), 8 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 15 en 17 mei 1969), 27 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 6 juni 1969), 24 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 juni 1969), 5 en 13 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 14 juni 1969), 24 april en 5 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 juni 1969), 16 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 2 juli 1969), 6 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 8 juli 1969), 8 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 16 juli 1969), 12 en 13 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 juli 1969), 13 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 juli 1969), 27 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 juli 1969), 30 mei en 1 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 juli 1969), 16 mei en 2 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 augustus 1969), 5 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 2 augustus 1969), 12 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 augustus 1969), 1 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 september 1969), 11 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 september 1969), 28 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 9 oktober 1969), 29 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 20 november 1969), 8 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 20 november 1969), 1 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 december 1969).

Het koninklijk besluit van 11 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 2 oktober 1969) wijzigt de artikelen 141 en 146 van het koninklijk besluit van 20 december 1963 betreffende arbeidsvoorziening en werkloosheid.

Het ministerieel besluit van 14 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 februari 1969) wijzigt het ministerieel besluit van 22 mei 1964, betreffende de toekenning van sommige voordelen aan werknemers of zelfstandigen en aan werklozen die beroepsopleiding ontvangen.

Door het ministerieel besluit van 23 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 juni 1969) wordt voor de arbeiders tewerkgesteld in de mijnindustrie van al de kolenbekkens van het land, tijdelijk afgeweken van de bepalingen van artikel 107, eerste lid, van het ministerieel besluit van 4 juni 1964, inzake werkloosheid.

Het ministerieel besluit van 5 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 3 januari 1969) richt bij de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening een gespecialiseerde landelijke commissie van advies voor bedienden in.

Twee koninklijke besluiten van 18 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 mei 1969) en 9 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 15 augustus 1969) wijzigen het koninklijk besluit van 20 juli 1964 betreffende de voorwaarden van toekenning van een vergoeding voor sociale promotie aan de werknemers die met goed gevolg, in een inrichting van de Staat of in een gesubsidieerde of erkende inrichting een volledige tot het avond- of zondagonderwijs behorende cyclus van leergangen hebben beëindigd, waardoor zij hun beroepskwalificatie kunnen verhogen.

Het ministerieel besluit van 24 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 juli 1969) stelt de bijzondere regelen vast voor de benoeming en de aanduiding van de leden en de deskundigen van de Hoge Raad voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen, alsmede van de werkingsregelen ervan.

De vaststelling van de forfaitaire bedragen van de bijzondere uitkering in geval van ziekte wordt voor de petroleumnijverheid en -handel geregeld door het koninklijk besluit van 30 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 26 november 1969).

Benelux

Op 29 april 1969 werd te 's-Gravenhage een overeenkomst ondertekend inzake de administratieve en strafrechterlijke samenwerking op het gebied van de regelingen die verband houden met de verwezenlijking van de doelstellingen van de Benelux Economische Unie

Op 28 en 29 april 1969 vond te 's-Gravenhage een Benelux Regeringsconferentie plaats. Met het oog op een nauwere samenwerking in het kader van Benelux, werden door de drie Regeringen volgende maatregelen genomen : Enerzijds, de afschaffing van de formaliteiten aan de binnengrenzen uiterlijk op 1 november 1970. Voor de belasting over de toegevoegde waarde (B.T.W.) zal zulks eerst per 1 juli 1971 geschieden .Deze genomen beslissing omvat in hoofdzaak : de instelling van een geunificeerd douanegebied; de unificatie van de accijnzen en van de heffingsmodaliteiten ter zake; de verschuiving van de grensformaliteiten en betalingen in verband met de belasting over de toegevoegde waarde naar het binnenland; de afschaffing van de vergunningen en formaliteiten voor industriële en agrarische produkten; de afschaffing van de statistische controle aan de binnengrenzen; alsmede een nauwe en gerechtelijke samenwerking. Anderzijds, behelzen deze maatregelen, tegelijk met de afschaffing van de binnengrenzen, de versterking van de coördinatie van hun economische, financiële en sociale politiek, met name op het gebied van de conjunctuurpolitiek en de economische politiek op middellange termijn, de bevordering van de sociale vooruitgang, de volksgezondheid, de harmonisatie van de wetgevingen, het industrie-, vestigings- en energiebeleid, het zeehavenbeleid, de wegverbindingen, de ruimtelijke ordening, het goederenvervoer, de luchtvaart en het toe-

risme. Ten einde de voltooiing van de Economische Unie te vergemakkelijken en de regeringsbeslissingen op dit gebied te helpen voorbereiden, hebben de drie Regeringen besloten een stimuleringscollege in te stellen dat tot taak heeft de meest geëigende voorstellen te doen tot integrale verwezenlijking van de Economische Unie.

Het Benelux-Verdrag inzake de warenmerken, ondertekend te Brussel op 19 maart 1962, is op 1 juli 1969 in werking getreden. Op grond van dit Verdrag, is in elk der drie Beneluxlanden een eenvormige wet op de warenmerken ingevoerd, die op 1 januari 1971 in werking treedt en de thans bestaande nationale wetten vervangt (wet van 30 juni 1969, « Belgisch Staatsblad » van 14 oktober 1969).

Op 3 juli 1969 werd te Brusseel het Benelux-Verdrag, houdende eenvormige wet betreffende het internationaal privaat recht, ondertekend. Dit Verdrag heeft tot doel gelijkvormigheid te brengen in de rechtsbeginselen van het Internationaal privaat recht in de drie lidstaten en het streeft tevens naar overeenstemming in de juridische oplossingen.

Te Brussel, vergaderde op 3 december 1969 het Benelux Comité van Ministers, dat de vorderingen heeft nagegaan van de werkzaamheden ter uitvoering van de besluiten van de Regeringsconferentie van 28 en 29 april 1969. Met name is beslist om op 1 januari 1970 een groot deel van de nog overgebleven in- en uitvoervergunningen voor industriële produkten af te schaffen. De afschaffing van de nog resterende vergunningen in het intra Benelux-verkeer en van landbouwprodukten zal vóór 1 november 1970 zijn beslag krijgen. Op het gebied van de coördinatie van de economische en sociale politiek is een uitvoerig werkprogramma aangenomen dat o.a. behelst : het conjunctuurbeleid, de economische politiek op middellange termijn, het beleid inzake de werkgelegenheid, het industrialisatiebeleid, de energiepolitiek en het regionale beleid.

Buitenlandse handel

HANDELS- EN BETALINGSAKKOORDEN

Benelux-akkoorden met :

Bulgarije : op 15 december 1967 werd te Brussel een langlopend handelsakkoord ondertekend tussen de landen van Benelux en Bulgarije. Dit akkoord is ingegaan op 1 januari 1968. De aan het akkoord gehechte goederenlijsten zijn slechts geldig voor een jaar.

Op 28 maart 1969 werd een bijkomend akkoord tussen Benelux en Bulgarije te Sofia ondertekend.

Denemarken : op 1 december 1969 werd de handelsovereenkomst van 28 december 1956 stilzwijgend voor een jaar verlengd.

Duitsland (West) : behoudens enkele door bilaterale afspraken geregelde detailpunten worden de handelsbetrekkingen tussen de B.L.E.U.

en Duitsland uitsluitend geregeld door het Verdrag van Rome en door de landbouwreglementen van de E.E.G.

Finland : het multilateraal protokol inzake handel, dat op 16 februari 1960 te Helsinki voor de duur van één jaar en met ingang van 1 januari 1960 werd gesloten, werd verlengd tot 31 december 1969. Krachtens dit protokol wordt het handelsakkoord dat op 8 november 1955 tussen de B.L.E.U. en Finland ondertekend en op 30 juni 1957 ten einde liep, verlengd. Het betalingsakkoord tussen de B.L.E.U. en Finland, dat op 8 november 1955 ondertekend werd, is geldig voor een onbepaalde duur. Het kan worden opgezegd mits een vooropzeg van drie maanden.

Frankrijk : voor dit land geldt het op 26 maart 1959 gesloten handelsakkoord dat voor een onbepaalde duur van kracht blijft. Behoudens enkele detailpunten worden de handelsbetrekkingen met Frankrijk thans uitsluitend geregeld door het Verdrag van Rome en door de landbouwreglementen van de E.E.G.

Honduras : het handelsakkoord van 30 januari 1959 werd op 28 mei 1969 voor de duur van één jaar stilzwijgend verlengd. Het voordeel van de meestbegunstigingsclausule werd opgeheven doordat het preferentieel akkoord tussen Honduras en de U.S.A. in 1936 gesloten, op 14 februari 1961 door Honduras werd opgezegd.

Griekenland : op 1 februari 1969 werd het handelsakkoord, ondertekend op 9 maart 1960, stilzwijgend met één jaar verlengd.

Hongarije : het handelsverkeer tussen de Benelux en Hongarije is gebaseerd op het op 26 april 1967 te Boedapest ondertekende handelsakkoord. De overeenkomst welke op 1 januari 1967 in werking trad is geldig tot 31 december 1969. De contingentenlijst welke aan het akkoord zijn gehecht hebben een geldigheidsduur van één jaar. Artikel V van het akkoord bepaalt, dat de Gemengde Commissie nieuwe lijsten kan voorstellen voor elk der volgende verdragsperioden. Indien de bedoelde lijsten niet opgezegd worden voor 1 november, zijn zij voor de volgende verdragsperiode stilzwijgend verlengd. Het betalingsakkoord van 28 maart 1959 is geldig voor onbepaalde duur en kan opgezegd worden mits een vooropzeg van drie maanden.

Israël : op 1 september 1969 werd het handelsakkoord van 29 augustus 1958 stilzwijgend verlengd voor een periode van één jaar.

Italië : het handelsakkoord van 20 juni 1959 werd op 1 januari 1969 voor een periode van één jaar stilzwijgend verlengd. Behoudens enkele detailpunten worden de handelsbetrekkingen thans geregeld door het Verdrag van Rome en door de landbouwreglementen van de E.E.G.

Japan : het op 8 oktober 1960 te Tokyo ondertekend handelsakkoord is op 10 april 1962 in werking getreden. Het akkoord dat oorspronkelijk geldig was voor de periode van drie jaar en stilzwijgend kan

verlengd worden, is thans van kracht tot een der verdragsluitende partijen er mits een vooropzeg van drie maanden er een einde aan stelt. De aangehechte contingentenlijsten, toegepast vanaf 1 januari 1961, werden tweemaal herzien (31 augustus 1962 en 23 december 1963). Op 30 april 1963 werd te Tokyo een protokol tot wijziging van de handelsovereenkomst van 1960 afgesloten. Dit protokol werd door de wet van 28 september 1964 (« Belgisch Staatsblad » van 4 november 1964) goedgekeurd en is op 21 oktober 1964 van kracht geworden. Het behelst de integrale toepassing tussen de Beneluxlanden en Japan van de volledige G.A.T.T.-overeenkomst (intrekking door de Beneluxlanden van hun beroep op artikel XXXV van de G.A.T.T. t.a.v. Japan). Een bilaterale overeengekomen vrijwaringsclausule, die in de praktijk niet eenzijdig door Japan kan opgezegd worden, laat toe kwantitatieve maatregelen te nemen bij marktverstorende invoer uit Japan. Op 30 juni 1969 werden met Japan « Agreed-minutes » ondertekend.

Joegoslavië : te 's-Gravenhage werd op 18 juni 1958 een handelsakkoord tussen de Beneluxlanden en Joegoslavië ondertekend. Het was geldig voor één jaar vanaf 1 juli 1958. Het wordt bij stilzwijgende overeenkomst van jaar tot jaar verlengd indien geen van de verdragsluitende partijen het drie maanden vóór het einde der geldigheidsperiode opzegt. Het werd door stilzwijgende overeenkomst verlengd voor een termijn van één jaar d.w.z. tot 30 juni 1970. Het betalingsakkoord van 18 juni 1958 is geldig voor een onbepaalde duur vanaf 1 juli 1958.

Marokko : het handelsakkoord, ondertekend op 5 augustus 1958 werd op 1 juli 1969 stilzwijgend voor een periode van één jaar verlengd. Een vertrouwelijk protokol evenals een protokol tot aanpassing der contingentlijsten werd te Rabat op 24 februari 1961 afgesloten. Door een wisseling van brieven dd. 9 januari en 2 februari 1962 tussen het Marokkaans Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Ambassade van België te Rabat, werd een E.E.G.-clausule in het handelsakkoord Benelux-Marokko ingelast.

Noorwegen : het op 28 mei 1957 ondertekend handelsakkoord werd op 1 mei 1969 stilzwijgend voor één jaar verlengd.

Oostenrijk : op 1 april 1968 werd het handelsakkoord van 29 juni 1957 voor één jaar stilzwijgend verlengd. De bijgevoegde protokollen van 24 november 1958, 3 november 1960 en 15 maart 1963 wijzigen de contingentlijsten.

Paraguay : op 13 augustus 1963 werd te Asuncion een handels- en scheepvaartovereenkomst ondertekend tussen de Beneluxlanden en Paraguay. Deze overeenkomst zal in werking treden na goedkeuring door de regeringen van de verdragsluitende partijen. De geldigheidsduur ervan bedraagt één jaar maar zal van jaar tot jaar door stil-

zwijgende verlenging worden hernieuwd voor zover geen der verdragsluitende partijen de overeenkomst uiterlijk drie maanden voor de vervaldatum opzegt. De beschikkingen van de bedoelde overeenkomst behelzen de wederzijdse en onvoorwaardelijke meest-begunstiging op gebied van douane en scheepvaart.

Polen : op 20 december 1966 werd tussen de Beneluxlanden en Polen een handelsakkoord ondertekend. Deze overeenkomst geldig voor een periode van drie jaar, trad in werking op 1 januari 1967. Het betalingsakkoord van 3 maart 1959 is geldig voor een onbepaalde duur. Het kan worden opgezegd mits een vooropzeg van drie maanden.

Portugal : op 1 oktober 1969 werd het handelsakkoord van 24 mei 1961 stilzwijgend voor één jaar verlengd tot 30 september 1970.

Roemenië : het op 30 september 1960 ondertekend handelsakkoord werd principieel verlengd voor de duur van één jaar. Het betalingsakkoord van 30 september 1960 is geldig voor onbepaalde duur. Op 27 oktober 1967 werd een nieuw handelsakkoord Benelux-Roemenië geparafeerd. Het is geldig voor de periode van 1 januari 1967 tot 31 december 1969.

Spanje : het handelsakkoord van 2 juni 1960 werd op 15 april 1969 stilzwijgend verlengd voor de duur van één jaar. Een aanvullend protokol werd op 28 juli 1961 ondertekend en wijzigt de contingentlijsten.

Tsjechoslowakije : het handelsakkoord tussen de Beneluxlanden en Tsjecoslowakije werd op 11 april 1967 geparafeerd. Het betalingsakkoord van 15 juni 1959 is met ingang van 1 juli 1959 voor een onbepaalde duur geldig.

Tunesië : het op 1 augustus 1958 gesloten handelsakkoord en de aanvullende protokollen van 26 september 1960, 29 maart 1961 en 26 juni 1964 werden voor de duur van één jaar verlengd op 1 april 1969.

Verenigd Koninkrijk : op 10 december 1959 is te Londen tussen de Beneluxlanden en het Verenigd Koninkrijk een handelsovereenkomst gesloten. Van 12 tot 14 december 1967 vonden besprekingen plaats te Londen teneinde de overeenkomst tussen Benelux en het Verenigd Koninkrijk up-to-date te brengen. Dit heeft geleid tot het afsluiten van vernieuwde « Agreed minutes » die i.p.v. de tot nu toe ieder jaar bijgewerkte bepalingen, het permanent kader zullen vormen voor het onderlinge handelsverkeer.

Zweden : op 1 maart 1969 werd het handelsakkoord van 27 april 1957 stilzwijgend voor één jaar verlengd.

Zwitserland : op 1 april 1969 werd het handelsakkoord van 21 juni 1957 stilzwijgend voor één jaar verlengd.

B.L.E.U.-AKKOORDEN MET :

Argentinië : het op 25 november 1957 ondertekende handels- en betalingsakkoord bekrachtigd de deelneming van de B.L.E.U. aan het multilateraal stelsel dat op 2 juli 1956 voorlopig werd toegepast.

Duitsland (Oost-) : een handelsovereenkomst werd gesloten op 18 mei 1966 tussen de « Kamer für Aussenhandel » van de Duitse Volksrepubliek en de Belgische Economische Dienst (Dienst voor Economische Recuperatie). Deze overeenkomst met een niet officieel karakter werd stilzwijgend voor de duur van één jaar verlengd.

Iran : een handels- en scheepvaartovereenkomst, ondertekend te Teheran op 9 mei 1929, met een geldigheidsduur van vijf jaar, voorzag de mogelijkheid van stilzwijgende verlenging. Zij werd dus voor een onbepaalde duur verlengd.

Nederland : het verdrag tot oprichting van een Economische Unie van Benelux is vanaf 1 november 1960 van kracht.

Nieuw-Zeeland : het voorlopig handelsakkoord van 5 december 1933 is nog steeds geldig.

Pakistan : de handelsovereenkomsten van 15 maart 1952 zijn stilzwijgend verlengd voor een onbepaalde duur, met de mogelijkheid ze op te zeggen mits een vooropzeg van drie maanden.

Uruguay : het op 17 augustus 1957 ondertekend akkoord voor de multilateralisatie van het betalingsverkeer is op 1 maart 1958 van kracht geworden.

Zuid-Afrika (Republiek van) : het handelsakkoord dd. 13 juli 1937 is tot nog toe steeds geldig voor een onbepaalde duur. Het kan worden opgezegd mits een vooropzeg van drie maanden. Het is gegrond op de wederzijdse toepassing van de meestbegunstigingsclausule met dien verstande dat de B.L.E.U. zich niet mag beroepen op de voorrechten of voordelen die worden toegekend aan de leden van het Britse Gemenebest of aan de grensgebieden van Zuid-Afrika.

Zuid-Vietnam : bij briefwisseling op 16 en 20 januari 1956 hebben de B.L.E.U. en Zuid-Vietnam elkaar het voordeel van hun minimumtarief toegekend in afwachting van de afsluiting van een handelsakkoord.

ECONOMISCHE AKKOORDEN

E.E.G.-AKKOORDEN MET :

a) De associaties van derde landen met de Gemeenschap.

Griekenland : sedert de militaire staatsgreep van 21 april 1967 in Griekenland worden alleen die bepalingen van de overeenkomst van Athene en die besluiten van de Associatieraad E.E.G.-Griekenland toegepast, welke nauwkeurig omlijnde verplichtingen insluiten, met

name ten aanzien van de regeling inzake de betrekkingen op het gebied van handel en tarieven.

Het associatiecomité beperkte zich tijdens het jaar 1969 tot de behandeling van enige technische vraagstukken inzake de toepassing van de overeenkomst van Athene.

Turkije : het jaar 1969 werd gekenmerkt door de onderhandelingen tussen de Gemeenschap en Turkije in verband met de overgang naar de overgangsfase van de associatie. De handelspreferenties die reeds voor Turkije gelden blijven tot het begin van de overgangsfase van toepassing. De tariefverlaging die voor citrusvruchten aan Turkije was toegestaan is van 20 op 40 % gebracht.

Tunesië en Marokko : op 28 maart 1969 en 31 maart 1969 zijn respectievelijk te Tunis en Rabat associatieovereenkomsten met Tunesië en Marokko gesloten. Deze overeenkomsten welke op 1 september 1969 in werking zijn getreden, bevatten reeds een voorkeurregeling voor het grootste deel van de uitvoer van beide landen naar de Gemeenschap. Ten aanzien van enkele gevoelige produkten, zoals citrusvruchten en olijfolie, werden bijzondere invoerregelingen uitgewerkt, welke ten doel hebben de uitvoer van de twee geassocieerde landen zoveel mogelijk te valoriseren zonder dat het evenwicht op de betrokken markten wordt verstoord.

Wat de produkten betreft die nog niet onder een communautaire regeling vallen, is bepaald dat voor de uitvoer van Tunesië en Marokko faciliteiten kunnen blijven gelden welke Frankrijk vóór de inwerkingtreding van de overeenkomsten autonoom verleende.

Afrikaanse Staten en Madagaskar en met de landen en gebieden overzee (G.A.S.M. en L.G.O.) : Tussen deze Staten en de Europese Gemeenschap werd een akkoord bereikt over de vernieuwing van de Overeenkomst van Yaoende. Deze tweede overeenkomst komt in grote mate overeen met de eerste; inzonderheid de artikelen betreffende het recht van vestiging, de diensten, het betalings- en kapitaalverkeer, de instellingen, de algemene bepalingen en de slotbepalingen zijn nauwelijks gewijzigd. Het sterkst gewijzigd werden de artikelen met betrekking tot het handelsverkeer en de financiële en technische samenwerking.

Wat het handelsverkeer betreft werden de in de eerste Overeenkomst van Yaoende neergelegde beginselen bevestigd namelijk de afwezigheid van discriminatie tussen de Lidstaten van de Gemeenschap in hun betrekkingen met de G.A.S.M. en de vorming van vrijhandelszones tussen de Gemeenschap en de geassocieerde Staten. Er werd echter het recht voorbehouden aan beide partners enkele uitzonderingen te maken op de beginselen. Het begrip « eisen van de ontwikkeling » dat men bij een opnieuw invoeren van douanerechten en kwantitatieve beperking zou kunnen inroepen werd nauwkeuriger bepaald en uitgebreid.

Voor gelijksoortige en concurrende landbouwprodukten uit de G.A.S.M. heeft de Gemeenschap zich ertoe verbonden voor deze landen een gunstiger regeling vast te stellen dan voor derde landen. In deze tweede overeenkomst werd met betrekking tot het handelsverkeer een nieuwe bepaling ingelast namelijk de bijstand ten behoeve van de afzet en de bevordering van de verkoop, om de reeds genomen maatregelen aan te vullen en de afzet van de produkten van de G.A.S.M. in de hand te werken.

b) Handelsakkoorden binnen het kader der Europese Gemeenschappen :

Libanon : het op 21 mei 1965 gesloten akkoord over het handelsverkeer en de technische samenwerking is op 1 juli 1968 in werking getreden.

Iran : het handelsakkoord tussen de Gemeenschap en Iran is nogmaals met een jaar verlengd op grond van artikel V van genoemd akkoord.

Israël : de Gemeenschap heeft het akkoord voor een nieuwe periode van één jaar verlengd vanaf 1 juli 1968.

Spanje : tussen dit land en de Europese Gemeenshappen werd in het begin van 1970 een preferentieel handelsakkoord gesloten.

AKKOORD VAN BELGIË MET :

Ierland : de Belgische en Ierse Regeringen hebben besloten dat de bepalingen van de Engels-Belgische overeenkomst van 27 juli 1898 tot nader bericht van kracht blijven m.b.t. Ierland. Dit akkoord heeft enkel tot doel België en Ierland het voordeel van de meestbegunstigingsclausule te verzekeren. Besprekingen met het oog op het afsluiten van een handelsakkoord Benelux-Ierland worden overwogen.

IN- UIT- EN DOORVOERVERGUNNINGEN

Het ministerieel besluit van 27 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 3 januari 1969) omvat tijdelijke maatregelen betreffende in- en doorvoer van levende dieren en vlees.

Het koninklijk besluit van 29 november 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 15 januari 1969) bevat de modaliteiten bij de invoer van fokdieren of gebruiksdieren vatbaar voor voortteling.

Het ministerieel besluit van 20 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 april 1969) wijzigt het ministerieel besluit van 22 juni 1965 betreffende de in-, uit- en doorvoer van levende dieren.

Het ministerieel besluit van 12 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 9 september 1969) vermeldt de lijst van de aan vergunning onderworpen goederen bij de in- en uitvoer.

Het ministerieel besluit van 15 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 december 1969) wijzigt het ministerieel besluit van 12 augustus 1969 waarbij de uitvoer van ruw nikkel en anoden voor het vernikkelen aan vergunning onderworpen wordt.

De lijst I gevoegd bij het ministerieel besluit van 7 januari 1966, werd gewijzigd door volgende ministeriële besluiten :

— 13 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 22 februari 1969) : afschaffing van de uitvoervergunning naar de Duitse Bondsrepubliek, Frankrijk, Italië en Nederland voor suikerwerk, chocolade, cacaopoeder, consumptieijs en yoghurtpreparaten;

— 13 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 22 februari 1969) invoering van een vergunning voor de import van niet gedenatureerde ethylalcohol;

— 13 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 22 februari 1969) invoering van een vergunning voor de import van ricinusolie.

INVOERRECHTEN

Het tarief der invoerrechten werd geregeld bij volgende ministeriële besluiten :

— 30 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 januari 1969) : wijziging van het tarief der invoerrechten voor de posten 18.06 D en 19.02 B voor onbepaalde tijd;

— 15 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 februari 1969) : wijziging van het tarief der invoerrechten voor zalm, bepaalde chemische produkten, dakpannen en Japans papier;

— 19 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 26 maart 1969) : totale afschaffing van het invoerrecht voor peper bestemd voor de industriële verwerking;

— 2 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 3 april 1969) : heropening van een nieuwe tarief van invoerrechten voor de posten 20.07 B III a en B III b;

— 24 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 augustus 1969) : gehele of gedeeltelijke schorsing van het tarief der invoerrechten voor sinaasappelen en bepaalde chemische en textielprodukten;

— 6 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 augustus 1969) : gedeeltelijke schorsing van het tarief der invoerrechten voor vanadiumpentoxyde en weefsels van synthetische vezels;

— 29 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 augustus 1969) : gedeeltelijke schorsing van het tarief van invoerrechten voor dadels, sinaasappelen en mandarijnen;

— 24 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 september 1969) :
volledige schorsing van het invoerrecht voor sommige staalprodukten;

— 29 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 december 1969) : wijziging van het ministerieel besluit van 17 februari 1960 tot regeling van de vrijstellingen inzake invoerrecht.

Het tarief der invoerrechten werd verder geregeld door volgende koninklijke besluiten :

— 29 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 januari 1969) : vaststelling van een nieuw tarief van de invoerrechten zoals vermeld in bijlage A voor chocolade, andere voedingsmiddelen op basis van cacao, meel-, zetmeel- en moutextractpreparaten voor de voeding;

— 25 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 28 februari 1969) : vaststelling van een nieuw tarief van invoerrechten voor kaas en wrongel;

— 1 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 3 april 1969) :
wijziging van het tarief der invoerrechten, gevoegd bij het protokol tussen België, Luxemburg en Nederland voor ongegiste vruchte- en groentesappen. Tevens worden de invoerrechten voor bepaalde goederen welke herkomstig zijn uit Algerië geheven volgens de aanduidingen in bijlage B;

— 13 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 juli 1969) :
vermeldt het accijnsstelsel voor suiker;

— 29 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 augustus 1969) : wijziging van het tarief der invoerrechten, gevoegd bij het protokol tussen België, Luxemburg en Nederland voor dadels, citrusvruchten en groenten. Tevens worden de invoerrechten voor bepaalde goederen welke herkomstig zijn uit Algerië geheven volgens de aanduidingen in bijlage C;

— 23 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 26 september 1969) :
wijziging van de modaliteiten bij een eventuele verandering van het tarief der invoerrechten, gevoegd bij het protokol tussen België, Luxemburg en Nederland;

— 18 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 28 oktober 1969) : vaststelling van een nieuw tarief van invoerrechten zoals vermeld in bijlage A voor tariefpost 20.05 C I.

Wet van 12 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 13 februari 1969) houdt de goedkeuring in van vier Benelux-protocollen

betreffende het tarief van invoerrechten welke respectievelijk op 22 maart 1966, 20 juni 1966, 2 november 1966 en 22 december 1966 te Brussel zijn ondertekend en de bekrachtiging van vier koninklijke besluiten namelijk van 28 maart 1966, 23 juni 1966, 3 november 1966 en 24 december 1966 insgelijks betreffende het tarief van invoerrechten.

Wet van 24 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 april 1969) houdt de goedkeuring in van 2 Beneluxprotocollen, welke respectievelijk op 22 maart 1965 en 21 december 1965 te Brussel zijn ondertekend en de bekrachtiging van twee koninklijke besluiten van 22 maart 1965 en 27 december 1965 insgelijks betreffende het tarief van invoerrechten.

Het ministerieel besluit van 26 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 27 september 1969) wijzigt het ministerieel besluit van 17 februari 1960 tot regeling van de vrijstellingen inzake invoerrecht.

Wet van 31 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 september 1969) houdt de goedkeuring in van zes Beneluxprotocollen welke respectievelijk op 21 maart 1967, 16 mei 1967, 16 mei 1967, 26 juni 1967, 24 november 1967 en 20 december 1967 te Brussel zijn ondertekend en de bekrachtiging van zeven koninklijke besluiten van 23 maart 1967, 24 mei 1967, 29 mei 1967, 27 juni 1967, 4 juli 1967, 30 november 1967, en 27 december 1967 insgelijks betreffende het tarief van invoerrechten.

OVERDRACHTTAKS

Het koninklijk besluit van 21 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 28 november 1969) wijzigt het Wetboek en de Algemene Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taksen, en tevens het koninklijk besluit van 11 maart 1953 houdende verhoging van de overdrachttaks bij de invoer.

TARIEFCONTINGENTEN

Het stelsel der tariefcontingenten werd door volgende ministeriële besluiten geregeld :

— 7 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 januari 1969) : opening van tariefcontingenten tegen een verlaagd invoerrecht of met vrijstelling voor een walsdraad uit koolstofstaal;

— 6 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 januari 1969) : opening van tariefcontingenten tegen een verlaagd invoerrecht of met vrijstelling voor gedroogde vijgen, rozijnen, wijnen, katoenenweefsels herkomstig uit Turkije;

— 20 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 januari 1969) : opening van tariefcontingenten tegen een verlaagd invoerrecht of met vrijstelling voor wijn van verse druiven, courantenpapier, garens van zijde, vlas en katoen en ferrosilicium.

— 31 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 22 januari 1969) : verhoging van het volume der tariefcontingenten voor ruw magnesium, gedroogde vijgen en voor rozijnen en krenten;

— 17 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 22 januari 1969) : opening van een tariefcontingent tegen een verlaagd invoerrecht voor speciaal hematietruwijzer;

— 20 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 januari 1969) : opening van tariefcontingenten tegen een verlaagd invoerrecht voor sommige vissoorten herkomstig uit Turkije;

— 22 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 februari 1969) : afschaffing van het invoerrecht op bepaalde tariefcontingenten voor tonijn en kabeljauw;

— 29 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 april 1969) : afschaffing van het invoerrecht op de tariefcontingenten voor ruw lood;

— 25 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 28 juni 1969) : opening van tariefcontingenten tegen een verlaagd invoerrecht of met vrijstelling voor walsdraad van koolstofstaal;

— 10 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 juli 1969) : vrijstelling van invoerrechten op de tariefcontingenten voor haring en ruw magnesium;

— 14 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 29 augustus 1969) : opening van een tariefcontingent voor bepaalde textielprodukten in het passief veredelingsverkeer;

— 29 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 augustus 1969) : opening van een tariefcontingent voor een gezamenlijk bedrag van 25 000 000,— F voor reisartikelen, sommige textielprodukten en huishoudelijke artikelen;

— 15 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 september 1969) : vrijstelling van invoerrechten op de tariefcontingenten voor tonijn en kabeljauw;

— 30 oktober 1969 (Belgisch Staatsblad » van 5 november 1969) : aanvulling van de tabel der tariefcontingenten voor bepaalde goederen van oorsprong en herkomst uit Turkije;

— 5 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 november 1969) : verhoging van de tariefcontingenten voor courantenpapier en voor verse haring;

— 17 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 december 1969) : opening van een tariefcontingent tegen een verlaagd recht voor rozijnen en krenten onder de voorwaarden en beperkingen welke in de tabel zijn gesteld.

Economische coördinatie

(Zie Reglementering van de produktie en van de handel)

Economische expansie

De koninklijke besluiten van 15 januari, 27 juni en 10 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 januari, 3 juli en 30 december 1969) verlengen successievelijk tot 30 juni 1969, 31 december 1969 en en 30 juni 1970 de geldigheidsduur van de maatregelen voorgeschreven door de wet van 18 juli 1959 ten voordele van de ontwikkelingsgewesten bedoeld in het koninklijk besluit van 27 november 1959.

De toepassingsduur van de wet van 14 juli 1966 werd successievelijk verlengd tot 30 juni 1969, 31 december 1969 en 30 juni 1970 door de koninklijke besluiten van 15 januari 1969 en 27 juni 1969 en door de wet van 23 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 januari 1969, 3 juli 1969 en 30 december 1969).

Het koninklijk besluit van 7 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 februari 1969) stelt de lijst vast van de particuliere kredietinstellingen die tot einde december 1971 worden erkend om kredieten toe te kennen en te beheren in toepassing van de wetten van 17 en 18 juli 1959.

Bij koninklijk besluit van 19 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 maart 1969) wordt op 700 miljoen frank bepaald het bedrag dat ten bate van het Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie wordt getrokken uit de opbrengst van de opdeciem op de personenbelasting en op de belasting der niet-verblijfhouders.

Europese Economische Gemeenschap

ALGEMENE MAATREGELEN

Goedkeuring door de Raad van voorstellen welke door de Commissie werden ingediend.

I. Het vrije verkeer binnen de gemeenschap.

a) voltooiing van de douaneunie :

— goedkeuring van het algemeen programma voor de opheffing van technische belemmeringen in het handelsverkeer van industrieprodukten;

— goedkeuring van het programma voor de opheffing van technische belemmeringen in het handelsverkeer van voedingsmiddelen;

— goedkeuring van twee verordeningen betreffende de definitieve regeling voor het handelsverkeer van verwerkte landbouwprodukten;

— goedkeuring van de ontwerp-richtlijn inzake de gemeenschappelijke wijze van toepassing van de belasting over de toegevoegde waarde op handelingen betreffende landbouwprodukten;

— besluit inzake de hoofdlijnen die zijn aangegeven in het memorandum over het beheer van de communautaire tariefcontingenten.

b) Het vrije verkeer van werknemers, de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten :

— goedkeuring van de voorstellen voor richtlijnen inzake de opheffing van de beperkingen van de vrijheid van vestiging en de coördinatie van de voorwaarden voor de toegang tot en de uitoefening van het beroep op het gebied van het directe verzekeringsbedrijf (met uitzondering van levensverzekeringsbranche).

II. De gemeenschappelijke economische politiek.

a) De algemene economische politiek :

— Gedeeltelijke goedkeuring van de in het memorandum van 12 februari 1969 voorgestelde maatregelen :

— verbetering van de coördinatie van de economische politiek op middellange en korte termijn;

— tot standkoming van een mechanisme voor samenwerking op het gebied van de monetaire en financiële politiek.

b) De handelspolitiek :

— goedkeuring van het voorstel betreffende de geleidelijke uniformering van de handelsakkoorden der lid-staten met derde landen en de onderhandeling over communautaire akkoorden;

— goedkeuring van de voorstellen betreffende de geleidelijke verwezenlijking van de maatregelen voor het toepassen van de verordening inzake de handelspolitiek welke de Raad in december 1968 heeft goedgekeurd;

— goedkeuring van de voorstellen tot aanpassing van enige bepalingen van deze verordeningen met het oog op het einde van de overgangsperiode;

— goedkeuring van de voorstellen betreffende de toepassing van deze verordeningen op het handelsverkeer met bepaalde landen met staatshandel;

— goedkeuring van een voorstel voor een verordening betreffende de geleidelijke uniformering van de handelsakkoorden der lidstaten met derde landen en de onderhandelingen voor communautaire akkoorden;

— goedkeuring van de voorstellen voor richtlijnen betreffende de geleidelijke harmonisatie van nationale steunregelingen ten behoeve van de uitvoer.

c) Het landbouwbeleid :

— goedkeuring van de voorstellen betreffende regels voor de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid;

— goedkeuring van maatregelen op middellange termijn voor verscheidene landbouwmarkten;

— goedkeuring van de voorstellen betreffende de vaststelling van een gemeenschappelijk visserijbeleid;

— goedkeuring van de voorstellen betreffende de harmonisatie van de wetgevingen op het gebied van de landbouw;

— vaststelling van de grondbeginselen van een structuurbeleid.

d) De industriepolitiek :

— tot standbrenging van een Europees octrooienstelsel;

— goedkeuring van het voorstel voor een richtlijn betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor fusies, splitsingen en inbreng van activa met betrekking tot vennootschappen uit verschillende lid-staten;

— goedkeuring van het voorstel voor een richtlijn betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende lid-staten;

— standpuntbepaling van de Raad betreffende het memorandum inzake industriepolitiek.

e) Het energiebeleid :

— onderzoek van het memorandum « Eerste oriëntatie voor een gemeenschappelijk energiebeleid ».

f) Het regionaal beleid :

— vergelijking van het regionaal beleid der lid-staten.

BESCHIKKINGEN MET BETREKKING TOT BELGIË

Een beschikking van de Commissie van 19 december 1968 houdt de toekenning in van een bijdrage uit het E.S.F. ten gunste van het Koninkrijk België voor door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (R.V.A.) gemaakte herscholingskosten (« Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen » van 30 januari 1969).

Een beschikking van de Commissie van 13 december 1968 omvat de bijstand van het E.O.G.F.L. afdeling Garantie in verband met de uitgaven van het Koninkrijk België voor de restituties bij uitvoer naar derde landen en de interventies op de interne markt voor de

berekeningsperiode 1964/1965. (« Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen » van 11 februari 1969).

Een beschikking van de Commissie van 16 december 1968 stelt het voorschot vast op de uitkeringen van het E.O.G.F.L. in verband met de uitgaven van het Koninkrijk België welke in het kader van de afdeling Garantie voor de berekeningsperiode 1966/1967 voor vergoeding in aanmerking komen. (« Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen » van 11 februari 1969).

Een beschikking van de Commissie van 7 februari 1969 machtigt het Koninkrijk België boter uit openbare opslag tegen verlaagde prijs aan instellingen zonder winstoogmerk te verkopen (« Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen » van 3 maart 1969).

Een beschikking van de Commissie van 28 februari 1969 wijzigt de beschikking van de Commissie van 17 december 1968 waarbij het Koninkrijk België wordt gemachtigd om boter uit particuliere opslag in de vorm van boterconcentraat tegen verlaagde prijs te verkopen (« Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen » van 18 maart 1969).

Een beschikking van de Commissie van 26 maart 1969 stelt het voorschot vast op de bijstand van het E.O.G.F.L. afdeling Garantie, in verband met de uitgaven van het Koninkrijk België voor het tweede halfjaar van de berekeningsperiode 1967/1968. (« Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen » van 30 april 1969).

Een beschikking van de Commissie van 8 mei 1969 machtigt het Koninkrijk België de interventie-aankopen van bepaalde graansoorten te beperken. (« Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen » van 9 mei 1969).

Een beschikking van de Commissie van 19 mei 1969 machtigt het Koninkrijk België de compenserende vergoeding voor zachte tarwe te verlagen (« Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen » van 18 juni 1969).

Een beschikking van de Commissie van 6 juni 1969 machtigt het Koninkrijk België en de Franse Republiek om nationale steunmaatregelen te treffen voor de opslag voor bepaalde soorten kaas. (« Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen » van 18 juni 1969).

Financiën

ALGEMEEN : ORGANISATIE EN CONTROLE VAN DE GELDMARKT EN VAN HET KREDIET

Een koninklijk besluit van 24 december 1968 wijzigt het koninklijk besluit van 23 december 1957 houdende bepaalde uitvoeringsmaatregelen van de wet van 9 juli 1957 tot regeling van de verkoop

op afbetaling en van zijn financiering (« Belgisch Staatsblad » van 8 januari 1969).

Een koninklijk besluit van 24 december 1968 verhoogt het nominaal bedrag dat de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid aan kasbons en obligaties mag uitgeven en aan deposito's mag opnemen. Dat bedrag wordt op vijfennegentig miljard frank gebracht (« Belgisch Staatsblad » van 8 januari 1969).

Een koninklijk besluit van 18 februari 1969 wijzigt artikel 23 van het koninklijk besluit van 2 september 1960 houdende reglement van het Noteringscomité bij de Openbare Fondsen en Wisselbeurs te Brussel (« Belgisch Staatsblad » van 4 maart 1969).

Een koninklijk besluit van 24 maart 1969 verhoogt het nominaal bedrag dat de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid aan kasbons en obligaties mag uitgeven en aan deposito's mag opnemen. Dat bedrag wordt op honderd miljard frank gebracht (« Belgisch Staatsblad » van 3 april 1969).

In het Belgisch Staatsblad van 5 april 1969 verscheen een koninklijk besluit van 28 maart 1969 betreffende het slaan van een muntstuk van tien frank in nikkel.

Een wet van 1 april 1969 wijzigt het koninklijk besluit nr. 56 van 10 november 1967 tot bevordering van het gebruik van giraal geld (« Belgisch Staatsblad » van 19 april 1969).

Een wet van 17 april 1969 wijzigt het statuut van de Nationale Kas voor Beroepskrediet. De verbintenissen van de Kas mogen 22 miljard frank niet overschrijden .De Koning kan echter, bij de Ministerraad overlegd besluit, dat bedrag op 27 miljard frank brengen door achtereenvolgens vijf tranches van elk één miljard frank vrij te geven (« Belgisch Staatsblad » van 13 mei 1969).

Een koninklijk besluit van 21 april 1969 brengt het totaal der door de Nationale Delcrederedienst toegestane waarborgen tot maximum zesendertig miljard frank (« Belgisch Staatsblad » van 3 mei 1969).

Bij ministerieel besluit van 23 april 1969 wordt het bedrag van zes miljard frank, ten belope waarvan de Algemene Spaar- en Lijfrentekas gemachtigd is spaarbons uit te geven, op elf miljard frank gebracht (« Belgisch Staatsblad » van 3 mei 1969).

Bij koninklijk besluit van 4 juni 1969 mag het globaal bedrag der door de Nationale Delcrederedienst rechtstreeks voor rekening van de Staat verleende waarborgen tot maximum acht miljard frank opgevoerd worden (« Belgisch Staatsblad » van 12 juni 1969).

Het koninklijk besluit van 13 juni 1969 wijzigt het koninklijk besluit van 30 augustus 1967 betreffende het buiten omloop stellen

van het zilveren stuk van twintig frank (« Belgisch Staatsblad » van 25 juni 1969).

Het koninklijk besluit van 31 juli 1969 houdt verhoging van de grens van de omloop der verbintenissen van het bij de Nationale Kas voor Beroepskrediet ingesteld Waarborgfonds (« Belgisch Staatsblad » van 1 oktober 1969).

Het koninklijk besluit van 20 augustus 1969 houdt organiek reglement van de Koninklijke Munt van België (« Belgisch Staatsblad » van 14 oktober 1969).

Het koninklijk besluit van 22 september 1969 houdt goedkeuring van aan de statuten van de Nationale Bank van België aangebrachte wijzigingen (« Belgisch Staatsblad » van 7 oktober 1969).

In het « Belgisch Staatsblad » van 14 november 1969 verscheen de overeenkomst van 7 november 1969 tussen de Belgisch Staat en de Nationale Bank van België, goedgekeurd door de Ministerraad.

Het koninklijk besluit van 15 oktober 1969 houdt goedkeuring van een wijziging aan de statuten van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid (« Belgisch Staatsblad » van 19 november 1969).

In het « Belgisch Staatsblad » van 22 november 1969 verscheen het koninklijk besluit betreffende de publieke aard van verrichtingen strekkend tot het aantrekken van spaargelden.

Het koninklijk besluit van 26 november 1969 betreft het buiten omloop stellen van het stuk van twintig centiemen (« Belgisch Staatsblad » van 16 december 1969).

FISCALITEIT

Belastingen op het inkomen en daarmede gelijkgestelde taksen

De wet van 22 januari 1969 wijzigt de artikelen 54 en 71 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (« Belgisch Staatsblad » van 4 februari 1969).

Het koninklijk besluit van 23 januari 1969 betreft de opdeciem op de vennootschapsbelasting en op de belasting der niet-verblijf houders (« Belgisch Staatsblad » van 4 februari 1969).

De wet van 30 januari 1969 wijzigt de artikelen 43 en 114 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (« Belgisch Staatsblad » van 12 februari 1969).

De wet van 11 februari 1969 wijzigt het Wetboek van de inkomstenbelastingen (« Belgisch Staatsblad » van 28 februari 1969).

Het koninklijk besluit van 19 februari 1969 wijzigt het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (« Belgisch Staatsblad » van 4 maart 1969).

De wet van 26 februari 1969 wijzigt het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde taksen (« Belgisch Staatsblad » van 18 maart 1969).

Het ministerieel besluit van 26 februari 1969 regelt, voor het dienstjaar 1968, de verdeling van het Speciaal Fonds bedoeld in artikel 358 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (« Belgisch Staatsblad » van 5 april 1969).

Het koninklijk besluit van 24 maart 1969 wijzigt het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (« Belgisch Staatsblad » van 9 april 1969).

Het koninklijk besluit van 19 maart 1969 wijzigt het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (« Belgisch Staatsblad » van 29 april 1969).

Het koninklijk besluit van 27 mei 1969 houdt aanvulling van het koninklijk besluit van 18 juli 1927 genomen in uitvoering van de wet van 21 juni 1927 betreffende het belasten van de Kongolese vennootschappen en firma's (« Belgisch Staatsblad » van 5 juli 1969).

Het koninklijk besluit van 2 juni 1969 wijzigt het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (« Belgisch Staatsblad » van 5 juli 1969).

De wet van 10 juli 1969 wijzigt het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (« Belgisch Staatsblad » van 31 juli 1969).

Het koninklijk besluit van 31 juli 1969 wijzigt het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (« Belgisch Staatsblad » van 15 augustus 1969).

Het koninklijk besluit van 15 september 1969 wijzigt het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (« Belgisch Staatsblad » van 1 oktober 1969).

Het koninklijk besluit van 10 oktober 1969 wijzigt het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (« Belgisch Staatsblad » van 1 november 1969).

De wet van 13 november 1969 wijzigt artikel 41, § 1 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, wat de vrijstelling van de aanpassingsvergoeding betreft (« Belgisch Staatsblad » van 2 december 1969).

Accijnsrechten en verbruikstaks

Het ministerieel besluit van 28 februari 1969 wijzigt de tabel der fiscale bandjes voor tabak (« Belgisch Staatsblad » van 1 maart 1969).

Het koninkljik besluit van 17 april 1969 betreft het accijnstelsel van minerale olie. (« Belgisch Staatsblad » van 24 april 1969).

De wet van 19 maart 1969 wijzigt artikel 4 van de wet van 11 december 1959 betreffende de heffing van sommige accijnzen bij invoer (« Belgisch Staatsblad » van 1 augustus 1969).

Het koninklijk besluit van 13 juni 1969 betreft het accijnsstelsel van suiker (« Belgisch Staatsblad » van 1 juli 1969).

De wet van 2 juli 1969 wijzigt artikel 2 van de wet van 11 december 1959 betreffende de heffing van sommige accijnzen bij invoer en artikel 8bis van de wet van 7 juni 1926 tot wijziging van het toltarief en van sommige accijnzen en tot vestiging of herziening der verbruikstaksen « Belgisch Staatsblad » van 1 augustus 1969).

De wet van 2 juli 1969 wijzigt het accijnsstelsel van tabak « Belgisch Staatsblad » van 1 augustus 1969).

De wet van 9 juli 1969 wijzigt het accijnsstelsel van minerale olie (« Belgisch Staatsblad » van 1 augustus 1969).

Het koninklijk besluit van 15 juli 1969 betreft de accijnsontheffing voor de alcohol aangewend voor industrieel gebruik (« Belgisch Staatsblad » van 1 augustus 1969).

Het ministerieel besluit van 3 oktober 1969 wijzigt het ministerieel besluit van 6 december 1934 betreffende het fiscaal regime van alcohol en geestrijke dranken (« Belgisch Staatsblad » van 4 oktober 1969).

Belasting over de toegevoegde waarde

Het koninklijk besluit van 23 juni 1969 houdt vaststelling van buitengewone en tijdelijke maatregelen ter zake van de algemene voorlichting van de kleine en middelgrote ondernemingen betreffende de belasting over de toegevoegde waarde (« Belgisch Staatsblad » van 16 juli 1969).

De wet van 3 juli 1969 houdt invoering van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde (« Belgisch Staatsblad » van 17 juli 1969).

In het Belgisch Staatsblad » van 30 juli 1969 verscheen het koninklijk besluit nr. 1 met betrekking tot regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde.

In het « Belgisch Staatsblad » van 14 november 1969 verscheen het koninklijk besluit nr. 2 met betrekking tot de vaststelling van forfaitaire grondslagen van aanslag voor de belasting over de toegevoegde waarde.

In het « Belgisch Staatsblad » van 12 december 1969 verscheen het koninklijk besluit nr. 3 met betrekking tot de aftrekregeling voor de toepassing van de belasting over de toegevoegde waarde.

In het « Belgisch Staatsblad » van 20 december 1969 verscheen de wet van 19 december 1969 tot verdaging tot 1 januari 1971 van de datum van inwerkingtreding van de wetten van 3 juli 1969 tot invoering van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, van 10 juli 1969 tot wijziging van het Wetboek der met zegel gelijkgestelde taksen en van 10 juli 1969 tot wijziging van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten.

Het koninklijk besluit van 19 december 1969 wijzigt het koninklijk besluit nr. 1 van 23 juli 1969 met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde (« Belgisch Staatsblad » van 20 december 1969).

In het « Belgisch Staatsblad » van 31 december 1969 verscheen het koninklijk besluit nr. 4 van 29 december 1969 met betrekking tot de teruggaven inzake belasting over de toegevoegde waarde.

INVOERRECHTEN [Zie Buitenlandse handel (Invoerrechten)]

MET HET ZEGEL GELIJKGESTELDE TAKSEN

De wet van 19 februari 1969 wijzigt het Wetboek der met zegel gelijkgestelde taksen (« Belgisch Staatsblad » van 1 maart 1969).

Het koninklijk besluit van 19 maart 1969 wijzigt het koninklijk besluit van 11 maart 1953 houdende verhoging van de overdrachttaks bij de invoer (« Belgisch Staatsblad » van 29 maart 1969).

Het ministerieel besluit van 19 maart 1969 wijzigt het ministerieel besluit van 23 december 1964 houdende Aanvullende Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taksen (« Belgisch Staatsblad » van 29 maart 1969).

Het ministerieel besluit van 4 april 1969 wijzigt het ministerieel besluit van 23 december 1964 houdende Aanvullende Verordening op de met zegel gelijkgestelde taksen (« Belgisch Staatsblad » van 16 april 1969).

Het koninklijk besluit van 25 juni 1969 wijzigt het koninklijk besluit van 11 maart 1953 houdende verhoging van de overdrachttaks bij de invoer (« Belgisch Staatsblad » van 28 juni 1969).

Het ministerieel besluit van 25 juni 1969 wijzigt het ministerieel besluit van 23 december 1964 houdende Aanvullende Verordening op de met zegel gelijkgestelde taksen (« Belgisch Staatsblad » van 28 juni 1969).

De wet van 10 juli 1969 wijzigt het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen (« Belgisch Staatsblad » van 15 oktober 1969).

Het koninklijk besluit van 7 november 1969 wijzigt de Algemene Verordening op de met zegel gelijkgestelde taksen (« Belgisch Staatsblad » van 22 november 1969).

Het koninkljik besluit van 21 november 1969 wijzigt het Wetboek en de Algemene Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taksen en van het koninklijk besluit van 11 maart 1953 houdende verhoging van de overdrachttaks bij de invoer (« Belgisch Staatsblad » van 28 november 1969).

Het ministerieel besluit van 11 december 1969 wijzigt het ministerieel besluit van 23 december 1964 houdende Aanvullende Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taksen (« Belgisch Staatsblad » van 16 december 1969).

Het ministerieel besluit van 23 december 1969 wijzigt het ministerieel besluit van 23 december 1964 houdende Aanvullende Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taksen (« Belgisch Staatsblad » van 25 december 1969).

In het « Belgisch Staatsblad » van 25 december 1969 verscheen het ministerieel besluit van 24 december 1969 met betrekking tot de met het zegel gelijkgestelde taksen.

Registratie-, hypotheek- en griffierechten

De wet van 10 juli 1969 wijzigt het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (« Belgisch Staasblad » van 25 juli 1969).

De wet van 30 juni 1969 wijzigt artikel 277 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten en artikel 52 van de wetten betreffende het handelsregister, gecoördineerd op 20 juli 1964 (« Belgisch Staatsblad » van 3 september 1969).

LENINGEN

Lijst der machtigingsbesluiten

Wet van 24 december 1968 waarbij de Nationale Maatschappij der Belgisch Spoorwegen gemachtigd wordt, onder waarborg van de Staat, leningen uit te schrijven ten belope van een som van 837.200.000 frank, tot dekking van de kosten voor eerste aanleg (« Belgisch Staatsblad » van 30 januari 1969).

Koninklijk besluit en ministerieel besluit van 5 februari 1969, betreffende de uitgifte van de 6,75 % lening 1969-1980 (« Belgisch Staatsblad » van 11 februrai 1969).

Koniklijk besluit en ministerieel besluit van 5 februari 1969, betreffende de uitgifte van de lening 1969-1975-1982 (« Belgisch Staatsblad » van 11 februari 1969).

Koninklijk besluit en ministerieel besluit van 5 juni 1969 betreffende de uitgifte van de lening 1969-1975-1981 (« Belgisch Staatsblad » van 10 juni 1969).

Koninklijk besluit en ministerieel besluit van 5 juni 1969, betreffende de uitgifte van de 7,50 % lening 1969-1987 (« Belgisch Staatsblad » van 10 juni 1969).

Wet van 24 april 1969 waarbij de Regie van Telegrafie en Telefonie gemachtigd wordt, in België of in het buitenland, onder waarborg van de Staat, één of meer leningen tot een totaal bedrag van vier miljard Belgische frank uit te schrijven (« Belgisch Staatsblad » van 3 juni 1969).

Ministerieel besluit van 2 september 1969 houdende goedkeuring van de uitgifte door de Nationale Kas voor Beroepskrediet van een lening 7,10 % 1969-1975, groot vijfhonderd miljoen frank (« Belgisch Staatsblad » van 4 september 1969).

Ministerieel besluit van 17 september 1969 betreffende de uitgifte van een zeventiende reeks obligaties aan toonder door de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade.

Koninklijk besluit en ministerieel besluit van 2 oktober 1969, betreffende de uitgifte van een lening 8 % — 8,25 % 1969-1975-1981 (« Belgisch Staatsblad » van 7 oktober 1969).

Ministerieel besluit van 13 november 1969 betreffende een door de Regie van Telegrafie en Telefonie, met waarborg van de Staat, te sluiten lening, groot drie miljard vijfhonderd miljoen frank (« Belgisch Staatsblad » van 18 november 1969).

Ministerieel besluit van 28 november 1969 betreffende een lening, groot een miljard vijfhonderd miljoen frank, aan te gaan met de waarborg van de Staat, door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid (« Belgisch Staatsblad » van 9 december 1969).

Ministerieel besluit van 24 december 1969 houdende goedkeuring van de uitgifte door de Nationale Kas voor Beroepskrediet van een lening 8,25 % 1970-1978, groot vijfhonderd miljoen frank.

Geld en Krediet

GELDMARKT

In de loop van het jaar 1969 heeft de Nationale Bank van België verschillende wijzigingen gebracht aan haar disconto- en rentetarieven. Terwijl deze, in het begin van het jaar, op 4,5 % vastgesteld waren, hebben achtereenvolgende verhogingen plaatsgehad : op 6 maart : + 0,50 % ; op 10 april : + 0,50 % ; op 29 mei : + 0,50 % ; op 31 juli : + 1 % ; op 18 september : + 0,50 %. Op laatst genoemde datum werden de disconto- en rentetarieven aldus op 7,50 % gebracht.

In de richtlijnen van 30 april 1969, had de Nationale Bank de stijging van het gezamenlijk bedrag der begrensde kredieten voor het jaar 1969 vastgesteld op 14 % van het bedrag op 31 december

1968. Twee tussengrenzen werden eveneens bepaald, met name 10 % op einde juni 1969 en 10 % op einde september 1969. Op 18 augustus en op 18 september 1969 heeft de Nationale Bank het globaal indexcijfer van de toegestane stijging verlaagd, respectievelijk op eind september en eind december 1969. Bovendien heeft zij het regime van de begrenzing uitgebreid tot de eerste twee kwartalen van 1970 en nieuwe maxima bepaald. Eindelijk heeft zij beslist de plafonds van herdisconto en van het visa progressief te verlagen over de periode gaande van eind oktober 1969 tot eind maart 1970.

De Nationale Bank heeft aan de Minister van Financiën en aan het Centraal Bureau voor de Kleine Spaarders gevraagd om respectievelijk aan de parastatale instellingen en aan de private spaarkassen overeenstemmende richtlijnen voor de beperking van hun kredietverstrekking gedurende het eerste semester van 1970 te geven.

Het ministerieel besluit van 29 mei houdt goedkeuring van het besluit van de Bankcommissie van 20 mei 1969 houdende invoering van een beleggingscoëfficiënt (« Belgisch Staatsblad » van 7 juni 1969).

Het koninklijk besluit van 27 mei 1969 wijzigt het koninklijk besluit van 23 december 1957 houdende bepaalde uitvoeringsmaatregelen van de wet van 9 juli 1957 tot de regeling van de verkoop op afbetaling en van zijn financiering (voorschot-terugbetalingstermijn) «(Belgisch Staatsblad » van 3 juni 1969).

De wet van 9 juni 1969 betreft de instemming van België met het amendement van de overeenkomst waarbij het Internationaal Muntfonds tot stand werd gebracht en betreffende het muntstatuut (« Belgisch Staatsblad » van 16 juli 1969).

De wet van 10 juli betreft het solliciteren van het openbaar spaarwezen, onder meer inzake onroerende waarden (« Belgisch Staatsblad » van 24 juli 1969).

Het koninklijk besluit van 27 juni 1969 betreft de instemming van België met het amendement van de overeenkomst waarbij het Internationaal Muntfonds tot stand werd gebracht (« Belgisch Staatsblad » van 26 juli 1969).

De wet van 10 juli 1969 wijzigt het koninklijk besluit nr. 175 van 13 juni 1935, houdende instelling van een Herdiscontering en Waarborginstituut (« Belgisch Staatsblad » van 9 augustus 1969).

In het « Belgisch Staatsblad » van 7 augustus 1969 verscheen de beslissing van de Raad van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel aangaande wijzigingen aan de reglementen van dit Instituut.

Het koninklijk besluit van 20 augustus 1969 houdt goedkeuring van de aan de statuten van het Herdiscontering- en Waarborginstituut gebrachte wijzigingen (« Belgisch Staatsblad » van 4 september 1969).

Het koniklijk besluit van 24 september 1969 betreft de inwerkingtreding van artikel 2 van de wet van 1 april 1969 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 56 van 10 november 1967 tot bevordering van het gebruik van giraal geld (« Belgisch Staatsblad » van 30 september 1969).

Het koninklijk besluit van 10 december 1969 wijzigt het koninklijk besluit van 23 december 1969 houdende bepaalde uitvoeringsmaatregelen van de wet van 9 juli 1957 tot regeling van de verkoop op afbetaling en van zijn financiering (voorschot-terugbetalingstermijnen (« Belgisch Staatsblad » van 31 december 1969).

KAPITAALMARKT

Een ministerieel besluit van 4 april 1969 houdt goedkeuring van het Algemeen Reglement van de Interprofessionele Effecten-deposito en Girokas (« Belgisch Staatsblad » van 16 april 1969).

Handelswetgeving [Zie Reglementering van de produktie en van de handel (Handelswetgeving)]

Internationale economische samenwerking

Het koninklijk besluit van 22 november 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 8 januari 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 15 januari 1962 betreffende de organisatie van de samenwerking met de ontwikkelingslanden.

De overeenkomst voor technische en wetenschappelijke samenwerking tussen België en Peru, ondertekend te Lima op 22 januari 1965, is op 25 mei 1969 in werking getreden (« Belgisch Staatsblad » van 22 mei 1969).

Het « Belgisch Staatsblad » van 7 juni 1969 publiceert het akkoord betreffende de economische, industriële en technische samenwerking tussen de B.L.E.U. en Roemenië, ondertekend te Boekarest op 16 september 1968, en in werking getreden op 18 januari 1969. De eerste zitting van de gemengde commissie voorzien bij het akkoord had plaats te Brussel van 28 mei tot 4 juni 1969.

De wet van 20 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 oktober 1969) betreft de toetreding van België tot de resolutie nopens de tweede wedersamenstelling der middelen van de Internationale ontwikkelingsassociatie. De betaling van de Belgische bijdrage voor de eerste der drie jaarlijkse termijnen wordt bij deze wet toegelaten; het bedrag per termijn is 6,8 miljoen dollar of 340 miljoen frank groot.

Investeringen (Zie Economische expansie)

Landbouw

ALGEMEEN

Het koninklijk besluit van 20 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 februari 1969) schaft het koninklijk besluit van 13 januari 1964 af betreffende de verplichting der erkende nijverheidsmaalders tot het aanleggen van voorraden.

Het ministerieel besluit van 6 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 februari 1969) stelt een commissie in voor de landbouwtechniek, belast met :

1. de studie van de gemeenschappelijke problemen in verband met de structuurverbeteringsmaatregelen op gebied van
   — boerderijbouwkunde en land- en tuinbouwtechnologie;
   — ruilverkaveling en ruimtelijke ordening van het platteland;
   — het hydrologisch regime van landbouwgronden en de landbouwwegen;
2. de coördinatie van de studies die aan deze problemen worden gewijd;
3. de programmatie van de maatreglen tot structuurverbetering die in de genoemde domeinen dienen te worden genomen.

In het Staatsblad van 28 maart 1969 wordt de tiende lijst gepubliceerd van de fytofarmaceutische produkten in de loop van het jaar 1968 door de Minister van Landbouw erkend in uitvoering van de beschikkingen van het koninklijk besluit van 31 mei 1958 houdende reglementering van het bewaren, verkopen en gebruiken van pesticiden en fytofarmaceutische produkten.

Wet van 11 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 juli 1969) betreffende het gebruik van bestrijdingsmiddelen en grondstoffen voor de landbouw, tuinbouw, bosbouw en veeteelt.

Het ministerieel besluit van 14 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 oktober 1969) wijzigt het ministerieel besluit van 21 maart 1958 tot vaststelling van de voorwaarden tot opneming van nieuwe variëteiten in de rassenlijst der land-, tuin-, en bosbouwsoorten welke aan de keuring van de Nationale Dienst voor afzet van land- en tuinbouwprodukten kunnen onderworpen worden.

De wet van 4 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 november 1969) wijzigt de pachtwetgeving en de wetgeving betreffende het recht voor voorkoop ten gunste van de huurders van landeigendommen.

Het koninklijk besluit van 21 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 2 december 1969) verleent premies voor het slachten van

koeien en premies voor het niet In de handel brengen van melk en zuivelprodukten.

VERGOEDINGEN, PREMIËN EN TOELAGEN

Het koninklijk besluit van 20 januari 1969 (Belgisch Staatsblad » van 8 maart 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 29 maart 1963 betreffende de verbetering van het rundveeras en houdende het algemeen reglement op de toelagen aan de rundveeteeltmaatschappijen.

Het ministerieel besluit van 22 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 juni 1969) wijzigt het ministerieel besluit van 20 januari 1964 ter uitvoering van het koninklijk besluit van 29 maart 1963 betreffende de verbetering van het rundveeras en houdende het algemeen reglement op de toelagen aan de rundveeteeltmaatschappijen.

Het ministerieel besluit van 14 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 oktober 1969) wijzigt het ministerieel besluit van 30 april 1969 voor toekenning van een hulp aan de industrieën die uit Belgische melk, volle melkpoeder produceren.

Het koninklijk besluit van 30 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 26 november 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 18 oktober 1966 betreffende het toekennen van toelagen aan de erkende organismen voor de bepaling van de kwaliteit van de melk en van de room.

REGLEMENTERING MET BETREKKING TOT :

a) *de akkerbouw en de akkerbouwprodukten.*

Het koninklijk besluit van 20 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 februari 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 17 september 1968 betreffende de denaturering of vermenging in het dierenvoeder van zachte tarwe van oorsprong uit de Europese Economische Gemeenschap.

Het ministerieel besluit van 18 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 11 maart 1969) vermeldt de rassenlijst van de landbouwsoorten welke aan de keuring van de Nationale Dienst voor de afzet van land- en tuinbouwprodukten kunnen onderworpen worden.

Het ministerieel besluit van 5 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 23 april 1969) vermeldt de modaliteiten voor de toekenning van toelagen voor het vlas.

Het ministerieel besluit van 20 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 29 augustus 1969) vermeldt de rassenlijst der suikerbieten welke aan de keuring van de Nationale Dienst voor de afzet van land- en tuinbouwprodukten kunnen onderworpen worden.

b) *de veeteelt en de veeteeltprodukten.*

Het koninklijk besluit van 7 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 februari 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 14 november 1963 houdende inrchting van een officiële classificatie van de melk en van de room geleverd aan de zuivelfabrieken.

Het koninklijk besluit van 7 januari 1969 («Belgisch Staatsblad » van 21 februari 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 21 oktober 1968 betreffende de voorafgaande erkenning der ondernemingen die zuivelprodukten vervoeren, bereiden, omvormen of conditioneren.

Het koninklijk besluit van 24 januari 1969 (« Belgische Staatsblad » van 12 maart 1969) omvat een aantal maatregelen van diergeneeskundige politie op vuilnisbelten en op het gebruik van organische afval en keukenafval voor de voeding van huisdieren.

Het ministerieel besluit van 24 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 9 juli 1969) omvat maatregelen tot bestrijding van de runder-tuberculose.

Het koninklijk besluit van 18 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 juli 1969) omvat maatregelen betreffende de denaturering van afgeroomde melkpoeder uitsluitend bestemd voor de varkens- of pluimveevoeding.

Het koninklijk besluit van 31 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 22 augustus 1969) regelt de handel in eieren. De twee ministeriële besluiten van 28 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 9 september 1969) omvat tijdelijke maatregelen ter bestrijding van mond- en klauwzeer en van de varkenspest.

Het koninklijk besluit van 8 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 13 september 1969 en het ministerieel besluit van 9 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 16 september 1969) omvat maatregelen ter bestrijding van de runderbrucellose.

Het koninklijk besluit van 28 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 26 november 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 18 juni 1968 betreffende bestrijding van de varkenspest.

c) *het fruit en de groenten.*

Het ministerieel besluit van 24 januari 1969 (« Belgisch Staatsblab » van 15 maart 1969) vermeldt de lijst van de rassen van de tuinbouwsoorten welke aan de keuring van de Nationale Dienst voor de afzet van land- en tuinbouwprodukten kunnen onderworpen worden.

Lonen (Zie ook Arbeid en Sociale voorzorg)

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN EN PARITAIRE COMITES

De wet van 5 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 15 januari 1969) betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de

paritaire comités omvat het toepassingsveld van de wet; de begripsomschrijving en de inhoud van de collectieve arbeidsovereenkomst; het aangaan en het beëindigen ervan, de oprichting, de samenstelling, de bevoegdheid en de werking van de paritaire comités; de bronnen van de verbintenissen in de arbeidsbetrekkingen tussen werkgevers en werknemers.

Het koninklijk besluit van 11 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 oktober 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 5 januari 1957 waarbij worden bepaald de benaming, de bevoegdheid en de samenstelling van de paritaire comités, opgericht in uitvoering van de besluitwet van 9 juni 1945 tot vaststelling van het statuut der paritaire comités.

LOONVASTSTELLINGEN EN BELONINGS - EN ARBEIDSVOORWAARDEN

Volgende koninklijke besluiten verklaren verbindend de collectieve arbeidsovereenkomsten van de nationale paritaire comités :

— konniklijk besluit van 15 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 februari 1969) — arbeidsovereenkomst van 31 oktober 1968, werklieden en werksters in de exploitatie van bijzondere autobusdiensten;

— koninklijk besluit van 22 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 28 februari 1969) — arbeidsovereenkomst van 19 december 1968 tot wijziging van de arbeidsovereenkomst van 8 juni 1967, werklieden en werksters in garageondernemingen;

— koninklijk besluit van 21 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 april 1969) — arbeidsovereenkomst van 23 oktober 1968 tot wijziging van de arbeidsovereenkomst van 22 juni 1967 waarbij de lonen werden bepaald van werklieden en werksters in ondernemingen van uurwerkmakerij, juwelenmakerij, goud- en zilversmeden met daaraan verbonden handel en onderhoud;

— koninklijk besluit van 8 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 13 mei 1969) — arbeidsovereenkomst van 11 maart 1969 tot wijziging van de arbeidsovereenkomst van 23 oktober 1968, schoonmakers van spoorwegwagons;

— koninklijk besluit van 27 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 mei 1969) — arbeidsovereenkomst van 28 november 1968, werknemers in ondernemingen voor de verdeling van films;

— koninklijk besluit van 5 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 8 juli 1969) — arbeidsovereenkomsten van 16 oktober 1968 en 7 maart 1969, ondernemingen van gewoon pottengoed in potaarde;

— koninklijk besluit van 16 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 juli 1969) en koninklijk besluit van 30 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 augustus 1969) arbeidsovereenkomst van 26 maart 1969, ondernemingen welke bruggen en metalen gebinten monteren;

— koninklijk besluit van 30 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 juli 1969) — beslissing van 5 maart 1969, petroleumnijverheid en -handel;

— koninklijk besluit van 30 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 augustus 1969) — arbeidsovereenkomst van 21 april 1969, garagebedrijven;

— koninklijk besluit van 13 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 27 augustus 1969) — arbeidsovereenkomst van 6 mei 1969 tot wijziging van de arbeidsovereenkomsten van 29 september 1966, 15 februari 1967 en 14 november 1968, ondernemingen van kant en borduurwerk met de hand en van het bepaarlen;

— koninklijk besluit van 11 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 27 september 1969) — arbeidsovereenkomst van 29 mei 1969, ondernemingen welke elektriciteit aanleggen, ondernemingen van de klein- en groothandel in elektrische toestellen, ondernemingen voor radio en teledistributie;

— koninklijk besluit van 11 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 27 september 1969) — arbeidsovereenkomst van 29 mei 1969, koetsbouwondernemingen;

— koninklijk besluit van 23 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 2 oktober 1969) — arbeidsovereenkomsten van 26 maart en 14 mei 1969, ambachtelijke metaalbewerkingsondernemingen;

— koninklijk besluit van 17 juli 1969 («Belgisch Staatsblad » van 2 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 29 mei 1969, ondernemingen van uurwerkmakerij, juwelenmakerij, goud- en zilversmederij met de daaraan verbonden handel en onderhoud;

— koninklijk besluit van 17 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 2 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 24 juni 1969, sommige ondernemingen welke onder de bevoegdheid vallen van het Nationaal Paritair Comité voor de ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht;

— koninklijk besluit van 13 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 7 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 28 maart 1969, garages van de vervoerondernemingen;

— koninklijk besluit van 17 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 28 maart 1969, exploitatie van bijzondere autobusdiensten;

— koninklijk besluit van 28 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van17 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 21 april 1969, garageondernemingen;

— koninklijk besluit van 11 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 28 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 23 juni 1969, ondernemingen van vlasbereiding;

— koninklijk besluit van 30 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 3 juli 1969 tot wijziging van de beslissing van 11 juli 1958, personeel van de tandprothese;

— koninklijk besluit van 2 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 20 november 1969) — arbeidsovereenkomst van 26 juni 1969, tabaksbedrijf;

— koninklijk besluit van 28 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 23 december 1969) — arbeidsovereenkomst van 16 april 1969, boomkwekerijen.

MINIMUMUURLONEN

Bij wet van 29 augustus 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 14 maart 1969) wordt het Verdrag nr. 99 goedgekeurd betreffende de methoden tot vaststelling van de minimumuurlonen in de landbouw, aangenomen te Genève op 28 juni 1951 door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 34e zitting.

Volgende koninklijke besluiten verklaren verbindend de collectieve arbeidsovereenkomsten van de nationale paritaire comités in verband met het minimumuurloon van werklieden en werksters :

— koninklijk besluit van 13 november 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 9 januari 1969) — arbeidsovereenkomst van 4 juli 1968, handel van bier en drinkwaters;

— koninklijk besluit van 13 november 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 28 januari 1969) — arbeidsovereenkomst van 12 juni 1968, ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht;

— koninklijk besluit van 22 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 maart 1969) — arbeidsovereenkomst van 25 juni 1968, ondernemingen van technische land- en tuinbouwwerken;

— koninklijk besluit van 10 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 maart 1969) — arbeidsovereenkomst van 31 oktober 1968, autocarondernemingen;

— koninklijk besluit van 5 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 2 april 1969) — arbeidsovereenkomst van 24 december 1968, kleding- en confectiebedrijf;

— koninklijk besluit van 21 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 6 mei 1969) — arbeidsovereenkomst van 26 september 1968 tot wijziging van de overeenkomst van 10 februari 1966, rijdend personeel der exploitaties van openbare autobusdiensten;

— koninklijk besluit van 25 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 mei 1969) — arbeidsovereenkomst van 16 januari 1969, vleeswerklieden (handel in voedingswaren);

— koninklijk besluit van 5 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 mei 1969), arbeidsovereenkomst van 9 januari 1969, werklieden en werksters tewerkgesteld door meester-kleermakers, kleermaaksters en naaisters;

— koninklijk besluit van 10 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 29 mei 1969) — arbeidsovereenkomst van 30 december 1968 tot wijziging van de overeenkomst van 12 februari 1968, ondernemingen welke klederen en stofferingsvoorwerpen verven, chemisch reinigen of strijken alsmede in de depôts of « shops » die zich met één of meer bedrijvigheden van voornoemde sector bezighouden;

— koninklijk besluit van 21 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 mei 1969) — arbeidsovereenkomst van 30 december 1968 tot wijziging van de arbeidsovereenkomsten van 12 februari en 6 maart 1968, wit- en zelfwasserijen, strijkondernemingen alsmede in de depôts en de « shops » die zich met één of meer bedrijvigheden van voornoemde sector bezighouden;

— koninklijk besluit van 24 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van van 6 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 3 december 1968, handel in jutezakken;

— koninklijk besluit van 24 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 4 maart 1969, tabaksbedrijven;

— koninklijk besluit van 5 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, industriële banketbakkerijen;

— koninklijk besluit van 18 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 3 juli 1968, houthandelsondernemingen;

— koninklijk besluit van 5 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, beschuitfabrieken;

— koninklijk besluit van 5 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 14 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, mouterijen;

— koninklijk besluit van 5 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 14 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, ondernemingen van bijprodukten van graangewassen, deegwaren en rijstpelterijen;

— koninklijk besluit van 5 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 14 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, chocolade- en broodsmeerselfabrieken ;

— koninklijk besluit van 24 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, sector koekjesfabrieken, jodenpaasbrood, speculaas en peperkoek;

— koninklijk besluit van 5 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, koffiebranderijen;

— koninklijk besluit van 5 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, roomijsondernemingen;

— koninklijk besluit van 13 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969 tot wijziging van de arbeidsovereenkomst van 21 mei 1968, industriële broodbakkerijen;

— koninklijk besluit van 27 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, azijnfabrieken;

— koninklijk besluit van 5 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 20 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, ondernemingen van vleesconserven, worsten, pekelvlees, gerookt vlees en vleesderivaten;

— koninklijk besluit van 16 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 26 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, visnijheid;

— koninklijk besluit van 16 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 26 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, maïs- en rijststijfselfabrieken, druivensuikerfabrieken, aardappelmeelfabrieken en maïsmeelfabrieken;

— koninklijk besluit van 27 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 26 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, ondernemingen waar bouillonblokjes, soepen en allerhande bereidingen worden vervaardigd;

— koninklijk besluit van 27 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 26 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, specerijbedrijven;

— koninklijk besluit van 5 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 27 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, gistfabrieken en distilleerderijen;

— koninklijk besluit van 27 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 juli 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, vetsmelterijen;

— koninklijk besluit van 27 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 juli 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, ondernemingen van groentenconserven, watervrije groenten, zuurkool, in zout ingelegde groenten, bereiding van droge, bevroren en overbevroren groenten;

— koninklijk besluit van 30 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 9 augustus 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, ondernemingen van de dranknijverheid;

— koninklijke besluiten van 30 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad van 9 augustus 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, ondernemingen van de koelnijverheid en ondernemingen van dieetvoedingsmiddelen, produkten voor tussen- en nagerechten, essences en extracten, voedingsspecialiteiten en oplosbare koffies;

— koninklijk besluit van 12 juni 1969 (« Belgisch Staatblad » van 9 augustus 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, sector suikerbakkerijen;

— koninklijk besluit van 12 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 27 september 1969) — arbeidsovereenkomst van 30 april 1969, ondernemingen van bijprodukten van graangewassen, deegwaren en rijstpelterijen;

— koninklijk besluit van 1 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 18 maart 1969, diamant;

— koninklijk besluit van 13 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 30 april 1969, brouwerijen;

— koninklijk besluit van 23 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 30 april 1969, ondernemingen van fruitconserven, geconfijte vruchten, appeldeeg, bevroren en overbevroren vruchten, jam-, stroop- en pectinefabrieken;

— koninklijk besluit van 23 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 30 april 1969, industriële broodbakkerijen;

— koninklijk besluit van 1 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, slachthuizen;

— koninklijk besluit van 11 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 25 februari 1969 tot wijziging van de arbeidsovereenkomst van 4 juni 1963, verhuisondernemingen;

— koninklijk besluit van 11 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 25 februari 1969 tot wijziging van de arbeidsovereenkomst van 10 februari 1966 en koninklijk besluit van 17 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 28 maart 1969, ondernemingen van goederenvervoer;

— koninklijk besluit van 12 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 30 april 1969, mouterijen;

— koninklijk besluit van 23 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 16 april 1969, handel in brandstoffen;

— koninklijke besluiten van 2 en 5 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 28 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 10 juli 1969, kleinbakkerijen en kleinbanketbakkerijen;

— koninklijk besluit van 2 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 november 1969) — arbeidsovereenkomst van 10 juli 1969, handel in voedingswaren;

— koninklijk besluit van 9 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 november 1969) — arbeidsovereenkomst van 24 juni 1969, ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht;

— koninklijk besluit van 5 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 november 1969) — arbeidsovereenkomst van 30 juni 1969, ondernemingen voor het ambachtelijk bontwerk en het industrieel bontwerk;

— koninklijk besluit van 2 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 20 november 1969) — arbeidsovereenkomst van 26 juni 1969, tabaksbedrijf;

— koninklijk besluit van 8 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 20 december 1969) — arbeidsovereenkomst van 24 juni 1969, sommige ondernemingen ressorterend van het Nationaal Paritair Comité voor de ondernemingen waar teruggewonnen gronstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht.

KOPPELING VAN DE LONEN AAN HET INDEXCIJFER VAN DE CONSUMPTIEPRIJZEN

Volgende koninklijke besluiten verklaren verbindend de collectieve arbeidsovereenkomsten van de nationale paritaire comités in verband met de loonkoppeling aan het indexcijfer van de consumptieprijzen voor de werklieden en werksters :

— koninklijk besluit van 6 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 18 januari 1969) — arbeidsovereenkomst van 23 oktober 1968, schoonmaak- en ontsmettingsondernemingen;

— koninklijk besluit van 13 november 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 28 januari 1969) — arbeidsovereenkomst van 12 juni 1968, ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht;

— koninklijk besluit van 6 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 februari 1969) — arbeidsovereenkomst van 14 november 1968 tot wijziging van de arbeidsovereenkomst van 13 juni 1967, verzekeringsondernemingen;

— koninklijk besluit van 22 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 maart 1969) — arbeidsovereenkomst van 25 juni 1968, ondernemingen van technische land- en tuinbouwwerken;

— koninklijk besluit van 28 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 9 mei 1969) — arbeidsovereenkomst van 23 januari 1969, papier- en kartonbewerking;

— koninklijk besluit van 25 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 mei 1969) — arbeidsovereenkomst van 16 januari 1969, vleeswerklieden (handel in voedingswaren);

— koninklijk besluit van 5 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 mei 1969) — arbeidsovereenkomst van 9 januari 1969, werklieden en werksters tewerkgesteld door de meester-kleermakers, kleermaaksters en naaisters;

— koninklijk besluit van 21 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 mei 1969) — arbeidsovereenkomst van 30 december 1968 tot wijziging van de arbeidsovereenkomsten van 12 februari en 6 maart 1968, wit- en zelfwasserijen, strijkondernemingen alsmede depôts en « shops » die zich met één of meer bedrijvigheden van voornoemde sector bezighouden;

— koninklijk besluit van 18 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 3 juli 1968, houthandelsondernemingen;

— koninklijk besluit van 24 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 4 maart 1969, tabaksbedrijven;

— koninklijk besluit van 27 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 juli 1969) — arbeidsovereenkomst van 29 januari 1969, huiden- en lederbedrijven. Deze arbeidsovereenkomst werd gewijzigd door die van 27 juni 1969 (koninklijk besluit van 22 oktober 1969- « Belgisch Staatsblad » van 28 november 1969);

— koninklijk besluit van 12 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 juli 1969) — arbeidsovereenkomst van 29 januari 1969, leerlooierijen, zeemtouwerijen en witlooierijen;

— koninklijk besluit van 13 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 juli 1969) — arbeidsovereenkomst van 29 januari 1969, ondernemingen waar zadels, lederen riemen, industriële artikelen in leder en sportartikelen in leder en in vel vervaardigd worden;

— koninklijk besluit van 2 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 augustus 1969) — arbeidsovereenkomst van 15 april 1969 tot wij-

ziging van de arbeidsovereenkomst van 23 oktober 1968; schoonmaak- en ontsmettingsondernemingen;

— koninklijk besluit van 8 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 13 september 1969) — arbeidsovereenkomst van 12 mei 1969, wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijven;

— koninklijk besluit van 8 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 16 april 1969, tuinbouwondernemingen;

— koninklijk besluit van 11 juli 1969 (« Belgisch Statsblad » van 11 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 25 februari 1969 tot wijziging van de arbeidsovereenkomst van 4 juni 1963, verhuisondernemingen;

— koninklijk besluit van 11 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 25 februari 1969 tot wijziging van de arbeidsovereenkomst van 10 februari 1966 en koninklijk besluit van 17 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 28 maart 1969, ondernemingen van goederenvervoer;

— koninklijk besluit van 11 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 16 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 29 april 1969, naai- en snijwerk voor dames;

— koninklijk besluit van 23 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 23 juni 1969, ondernemingen van vlasbereiding;

— koninklijk besluit van 11 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 4 april 1969, bewerking van bont en kleinvel;

— koninklijk besluit van 2 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 november 1969) — arbeidsovereenkomst van 10 juli 1969, handel in voedingswaren;

— koninklijk besluit van 9 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 november 1969) — arbeidsovereenkomst van 24 juni 1969, ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht;

— koninklijk besluit van 5 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 november 1969) — arbeidsovereenkomst van 30 juni 1969, ondernemingen voor het ambachtelijk bontwerk en het industrieel bontwerk.

ARBEIDSDUUR

Volgende koninklijke besluiten verklaren verbindend de collectieve arbeidsovereenkomsten van de nationale paritaire comités in in verband met de arbeidsduur;

— koninklijk besluit van 10 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 februari 1969) — arbeidsovereenkomst van 1 juli 1968, bouwbedrijf;

— koninklijk besluit van 29 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 maart 1969) tot wijziging van het koninklijk besluit van 13 mei 1968, schoonmaak en ontsmettingsondernemingen;

— koninklijk besluit van 10 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 april 1969) — arbeidsovereenkomst van 19 december 1968, garagebedrijf;

— koninklijk besluit van 8 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 13 mei 1969) — beslissing van het Nationaal Paritair Comité van 27 december 1968, textiel- en breiwerknijverheid;

— koninklijk besluit van 18 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 mei 1969) — beslissing van het Nationaal Paritair Comité van 16 januari 1969, handel in voedingswaren;

— koninklijk besluit van 18 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 3 december 1968, vervaardigen van en handel in jutezakken;

— koninklijk besluit van 24 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 juni 1969), sommige in de zeevisserij tewerkgestelde werklieden;

— koninklijk besluit van 5 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 14 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 21 mei 1968, ondernemingen voor produkten van tussen- en nagerechten;

koninklijk besluit van 16 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 juni 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, sommige werklieden tewerkgesteld in chocoladefabrieken, suikerbakkerijen en broodsmeerselondernemingen;

— koninklijk besluit van 7 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 juli 1969) — beslissing van 30 december 1968, wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijven;

— koninklijk besluit van 5 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 8 juli 1969) — arbeidsovereenkomst van 16 oktober 1968 en 7 maart 1969, gewoon pottengoed in potaarde;

— koninklijk besluit van 27 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 juli 1969) tot wijziging van het koninklijk besluit van 31 maart 1967, textielnijverheid en breiwerk;

— koninklijk besluit van 12 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 3 september 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, koekjesfabrieken, beschuitfabrieken, chocoladefabrieken, suikerbakkerijen en ondernemingen welke speculaas, peperkoek, jodenpaasbrood en broodsmeersel vervaardigen;

— koninklijk besluit van 12 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 3 september 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, brouwerijen;

— koninklijk besluit van 12 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 3 september 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, ondernemingen welke tot de roomijsbedrijfssector behoren;

— koninklijk besluit van 23 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 20 september 1969) — arbeidsovereenkomst van 12 maart 1969, sommige ondernemingen welke ressorteren van het Nationaal Paritair Comité voor de sectoren welke aan de metaal-, machine- en elektrische bouw verwant zijn;

— koninklijk besluit van 23 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 27 september 1969) — arbeidsovereenkomst van 9 januari 1969, tewerkgestelden bij meester-kleermakers en kleermaaksters;

— koninklijk besluit van 23 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 27 september 1969) — arbeidsovereenkomst van 21 april 1969, garagebedrijf;

— koninklijk besluit van 23 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 15 april 1969, schoonmaak- en ontsmettingsondernemingen;

— koninklijk besluit van 1 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 2 oktober 1969) — beslissing van 17 maart 1969, visconservenfabrieken, ondernemingen van verduurzaamde vis, haringrokerijen en ondernemingen van overbevroren vis;

— koninklijk besluit van 1 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 3 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 30 april 1969, ondernemingen van appelwijn, vruchtensap en vruchtenwijn, likeuren, aperitieven, vruchtenstokerijen;

— koninklijk besluit van 17 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 oktober 1969), sommige ondernemingen welke onder het Nationaal Paritair Comité van de voedingsnijverheid ressorteren;

— koninklijk besluit van 8 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 9 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, druivensuiker-, maïsstijfsel-, rijststijfsel-, aardappelmeel- en maïsmeelfabrieken;

— koninklijk besluit van 17 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 9 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, kandijfabrieken;

— koninklijk besluit van 17 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 9 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, sommige sectoren van de voedingsnijverheid;

— koninklijk besluit van 23 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 9 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 17 maart 1969, drinkwaters- en limonadeondernemingen;

— koninklijke besluiten van 11 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 9 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 24 juni 1969, ondernemingen waar teruggewonnen grondstoffen opnieuw ter waarde worden gebracht;

— koninklijk besluit van 28 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 14 mei 1969, bedrijfssector cementagglomeraten;

— koninklijk besluit van 2 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 24 december 1968, sommige ondernemingen welke ressorteren van het Nationaal Paritair Comité voor kleding- en confectiebedrijf;

— koninklijk besluit van 16 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 oktober 1969) — arbeidsovereenkomst van 7 januari 1969, ondernemingen voor buitenlandse handel en maritieme kantoren;

— koninklijk besluit van 16 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 oktober 1969), rijdend personeel, tewerkgesteld in ondernemingen van taxis en taxibestelwagens;

— koninklijk besluit van 16 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 november 1969), beslissing van 17 maart 1969, ondernemingen waar kunstijs wordt vervaardigd en koelhuizen;

— koninklijk besluit van 16 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 november 1969) — rijdend personeel tewerkgesteld in ondernemingen welke een autobusdienst exploiteren;

— koninklijk besluit van 8 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 7 november 1969) — beslissing van 21 april 1969, ondernemingen voor vlasbereiding;

— koninklijk besluit van 18 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 november 1969) — arbeidsovereenkomst van 27 mei 1969, marmergroeven en marmerzagerijen;

— koninklijk besluit van 18 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 20 november 1969) — arbeidsovereenkomst van 12 mei 1969, sector van de vuurvaste produkten;

— koninklijk besluit van 7 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 28 november 1969) — arbeidsovereenkomst van 29 mei 1969, uurwerkmakerij, juweelmakerij, goud- en zilversmederij;

— koninklijk besluit van 22 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 9 december 1969) — arbeidsovereenkomst van 22 mei 1969, ondernemingen van stoffering en houtbewerking;

— koninklijk besluit van 5 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 december 1969) — arbeidsovereenkomst van 29 mei 1969, sommige ondernemingen welke ressorteren onder het Nationaal Paritair Comité voor metaalmachine- en elektrische bouw;

— koninklijk besluit van 20 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 december 1969) — arbeidsovereenkomst van 10 juli 1969, handel in voedingswaren;

— koninklijk besluit van 28 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 december 1969) — arbeidsovereenkomst van 6 mei 1969, ondernemingen welke kant- en borduurwerk met de hand maken en bepaarlen;

— koninklijk besluit van 28 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 december 1969 — arbeidsovereenkomst van 30 juni 1969, ondernemingen van bont en kleinvel;

— koninklijk besluit van 28 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 23 december 1969) — arbeidsovereenkomst van 16 april 1969, boomkwekerijen.

BEDIENDENLONEN

Volgende koninklijke besluiten verklaren verbindend de collectieve arbeidsovereenkomsten van de nationale paritaire comités :

— koninklijk besluit van 24 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » 5 februari 1969) — arbeidsovereenkomst van 15 oktober 1968 waarbij de arbeids- en beloningsvoorwaarden worden vastgelegd voor bedienden in levensmiddelenbedrijven met talrijke bijhuizen;

— koninklijk besluit van 22 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 maart 1969) — arbeidsovereenkomst van 9 januari 1968 betreffende de beloningsvoorwaarden van notarisbedienden;

— koninklijk besluit van 10 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 26 maart 1969) — arbeidsovereenkomst van 23 december 1968, arbeids- en beloningsvoorwaarden van tewerkgestelden bij wisselagenten;

— koninklijk besluit van 16 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 oktober 1969) — sommige bedienden in ondernemingen van buitenlandse handel en maritieme kantoren;

— koninklijk besluit van 5 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 20 november 1969) — arbeidsovereenkomst van 14 januari 1969 tot vastlegging van de beloningsvoorwaarden in het kledings- en confectiebedrijf.

Nijverheid (Zie Reglementering van de produktie en van de handel)

Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling

Op 28 januari 1969 werd Finland het tweeëntwintigste lid van de Organisatie.

De O.E.S.O.-Raad op het vlak der ministers vergaderde te Parijs op 13 en 14 februari 1969; de Ministers hebben de werkzaamheden van de Organisatie onderzocht in het licht van de economische toestand en van zijn vooruitzichten, van de wijzigingen die zich voltrekken in de structuren van de moderne economie en de moderne maatschappij, alsmede van de behoeften van de ontwikkelingslanden.

In februari nam het Comité voor Ontwikkelingshulp (C.O.H.) een nieuwe aanvullende aanbeveling aan, die een versoepeling zou moeten teweegbrengen van de voorwaarden voor financiële hulp van de aangesloten staten aan de ontwikkelingslanden.

In 1968 werden de voorwaarden voor de door officiële agentschappen toegekende leningen al in grote mate versoepeld, in die zin dat de rentevoet verlaagd werd van 3,8 tot 3,5 pct en de gemiddelde looptijd van de leningen van 23 tot 25 jaar verhoogd werd. Het totale netto bedrag (overheidshulp en particuliere kapitalen) van de door de C.O.H.-leden, d.i. de E.E.G.-landen behalve Luxemburg, de Zeven van de E.V.A., Australië, Canada, de Verenigde Staten en Japan, verstrekte financiële middelen bereikte in 1968 12,9 miljard dollar; dit bedrag maakt meer dan 95 pct uit van de financiële en technische hulp die de minder ontwikkelde landen verkregen en komt overeen met 0,77 % van het B.N.P. van de C.O.H.-landen (1,15 pct voor België).

De jaarlijkse vergadering van de C.O.H. had plaats te Parijs op 27 en 28 november 1969.

Prijzen

Bij koninklijk besluit van 3 juni 1969 («Belgisch Staatsblad» van 30 juli 1969) wordt de Prijzencommissie vervangen door de Commissie tot regeling der prijzen. Deze Commissie bestaat uit twee afdelingen waarvan de eerste tot opdracht heeft, op aanvraag van de Minister van Economische Zaken, adviezen te geven betreffende alle vraagstukken over prijzen en levensduurte; de toestand der prijzen te volgen en suggesties te doen aan de Minister van Economische Zaken over de inzake prijzen te volgen politiek en programmaovereenkomsten tussen de private sector en de Regering te bestuderen en over de toepassing ervan te onderhandelen en de Minister van Economische Zaken voorstellen te doen over de inhoud van deze overeenkomsten.

De tweede afdeling zal toezicht uitoefenen over de toepassing van deze programmaovereenkomsten en de Minister van Economische

Zaken voorlichten over de te treffen maatregelen en de gebeurlijke sancties om deze te doen eerbiedigen.

Het ministerieel besluit van 11 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 juni 1969) tot wijziging van het ministerieel besluit van 13 maart 1967 en het ministerieel besluit van 15 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 23 oktober 1969) betreffen de rijstprijzen;

Het ministerieel besluit van 22 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 26 september 1969) vult het ministerieel besluit van 8 oktober 1959 aan, waarbij de aangifte van prijsverhoging verplicht werd. De aanvulling bestaat in het verminderen van 6 tot 3 maanden van de termijn waarin de prijzen worden geblokkeerd op het voorgaand peil bij niet naleving van de reglementering;

Bij ministerieel besluit van 15 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad »van 23 oktober 1969) worden de maximumprijzen vastgesteld voor bakstenen van verschillend formaat aan handelaars, ondernemers en particulieren;

Het ministerieel besluit van 8 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 december 1969) wijzigt het ministerieel besluit van 27 september 1962 tot vaststelling van de maximumverkoopprijs van consumptiemelk aan verbruiker. Die maximumverkoopprijs mag niet hoger liggen dan 8,2 F per liter in de kleinhandelszaken en niet hoger dan 9 F voor aan huis gebrachte recipiëntenmelk. Voor 1/2 liter niet hoger dan 4,75 F. De verkoopprijs franco-venter mag niet meer bedragen dan 6,70 F per liter en 3,6 F per halve liter.

De wet van 23 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 december 1969) wijzigt de besluitwet van 22 januari 1945 en vult ze aan. Deze laatste besluitwet werd reeds gewijzigd door de besluitwetten van 7 mei 1945, 14 en 18 mei 1946, 7 en 29 juni 1946 en 14 februari 1948 betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementering in verband met de bevoorrading van het land. De aanvulling gaat over de afsluiting van programmacontracten, die door de Minister van Economische Zaken kunnen worden afgesloten met individuele of gegroepeerde ondernemingen en die verplichtingen inhouden op het vlak van de toegepaste prijzen.

Reglementering van de produktie en van de handel

BEROEPSKREDIET EN VESTIGINGSWETGEVING

Het ministerieel besluit van 21 februari 1969 (verschenen in het Belgisch Staatsblad van 5 maart 1969) keurt de wijzigingen goed, gebracht aan de artikelen 7, 10 en 11 van het reglement waarbij de regelen en richtlijnen betreffende de tussenkomst van het Fonds vastgesteld worden, uitgevaardigd in toepassing van artikelen 7 en 8 van de wet van 24 mei 1959 (Bij deze wet werd een borgstellingsorganisme het « Waarborgfonds » opgericht).

In het Belgisch Staatsblad van 31 januari 1969 verscheen het koninklijk besluit van 6 december 1968 tot bepaling van de voorwaarden tot uitoefening van het beroep van aannemer-tegelzetter in de ambachts-, de kleine en middelgrote handels- en de kleine nijverheidsondernemingen.

Een ander koninklijk besluit verschenen op dezelfde datum en in hetzelfde Staatsblad, stelt de voorwaarden vast tot uitoefening van elektrotechnisch installateur in de ambachts-, de kleine en middelgrote handels- en de kleine nijverheidsondernemingen.

In het Belgisch Staatsblad van 27 maart 1969 verscheen het koninklijk besluit van 21 maart tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juni 1964 betreffende de toekenning van een vergoeding voor sociale promotie aan de jonge zelfstandigen en helpers die cursussen volgen om hun intellectuele, morele en sociale vorming te vervolmaken, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 24 dec. 1965 en van 20 juni 1967.

In het Belgisch Staatsblad van 13 mei 1969 verscheen de wet van 17 april 1969 tot wijziging van het Statuut der Nationale Kas voor Beroepskrediet.

Bij koninklijk besluit van 3 maart 1969 (Belgisch Staatsblad van 7 mei 1969) wordt het koninklijk besluit van 2 december 1965 gewijzigd en aangevuld, houdende maatregelen ter voldoening aan de richtlijnen van de Raad van de E.E.G. van 7 juli 1964 betreffende de overgangsmaatregelen op het gebied van de anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden van de bewerkende en verwerkende nijverheid, behorende tot de klassen 23 tot en met 40 van de I.S.I.C. (industrie en ambacht).

In het Belgisch Staatsblad van 16 oktober 1969 verscheen het koninklijk besluit van 6 augustus 1969 houdende maatregelen ter voldoening aan de richtlijnen van 15 oktober 1968 van de Raad van Ministers van de E.E.G. betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden welke onder de kleinhandel ressorteren.

Het Belgisch Staatsblad van 22 oktober 1969 publiceert het koninklijk besluit van 14 augustus 1969 tot bepaling van de voorwaarden tot uitoefening van het beroep van behanger-plaatser van wand- en vloerbekledingen in de ambachts-, de kleine en middelgrote handels- en de kleine nijverheidsondernemingen.

In het Belgisch Staatsblad van 26 november 1969 verschenen de koninklijke besluiten van 23 september 1969 houdende maatregelen ter voldoening aan de richtlijnen van 15 oktober 1968 van de Raad van Ministers van de E.E.G. betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging voor anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden in verschillende sectoren van het bedrijfsleven.

DIVERSE PRODUKTEN

Op 12 maart 1969 verscheen in het Belgisch Staatsblad het koninklijk besluit van 20 januari 1969 houdende reglementering van sommige in de sector « Hout » gebruikte benamingen.

In het Belgisch Staatsblad van 7 november 1969 werd het koninklijk besluit van 1 oktober 1969 gepubliceerd tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 oktober 1968 betreffende de opslagplaatsen voor vloeibaar gemaakt handelspropaan, handelsbutaan of mengsels daarvan in vaste ongekoelde houders.

In het Belgisch Staatsblad van 30 december 1969 verscheen de wet van 23 december 1969 houdende sanering van de nijverheidsmaalderij.

HANDELSWETGEVING

In het Belgisch Staatsblad van 8 juli 1969 werd het ministerieel rondschrijven gepubliceerd van 25 april 1969 betreffende de handelsbedrijvigheden die aan een voorafgaand verlof zijn onderworpen. (Het gaat hier om bepaalde formaliteiten die de aanvraag om een inschrijving in het handelsregister moeten begeleiden).

Het Belgisch Staatsblad van 17 september 1969 publiceert het Ministerieel besluit van 5 september 1969 houdende uitvoering van art. 53 van de wetten betreffende het handelsregister, gecoördineerd op 20 juli 1964 (verplichting tot wederinschrijving).

In het Belgisch Staatsblad van 9 juli 1969 verscheen de wet van 2 juli 1969 tot wijziging van art. 518 van het Wetboek van Koophandel.

Het Belgisch Staatsblad van 30 december 1969 publiceert de wet van 23 december 1969 tot wijziging en aanvulling van de besluitwet van 22 januari 1945, gewijzigd en aangevuld bij de besluitwetten van 7 mei 1945, 14 en 18 mei 1946, 7 en 29 juni 1946 en bij de wet van 14 februari 1948, betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementering betreffende de bevoorrading van het land.

VERKOOP OP AFBETALING

Het koninklijk besluit van 24 december 1968, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 8 januari 1969, wijzigt het koninklijk besluit van 23 december 1957 houdende bepaalde uitvoeringsmaatregelen van de wet van 7 juli 1957 tot regeling van de verkoop op afbetaling en van zijn financiering.

In het Belgisch Staatsblad van 2 september 1969 werd het koninklijk besluit van 18 augustus 1969 gepubliceerd dat andermaal wijzigingen brengt aan het koninklijk besluit van 23 december 1957 houdende bepaalde uitvoeringsmaatregelen van de wet van 9 juli 1957 tot regeling van de verkoop op afbetaling en van zijn financiering (Maximum bedrag der lastenpercentages).

Het Belgisch Staatsblad van 31 december 1969 publiceert het koninklijk besluit van 10 december 1969 dat nogmaals wijzigingen brengt aan het koninklijk besluit van 23 december 1957 houdende bepaalde uitvoeringsmaatregelen van de wet van 9 juli 1957 tot regeling van de verkoop op afbetaling en van zijn financiering (verkorting van de afbetalingstermijnen en verhoging van het voorschot).

Sociale voorzorg

LOON- EN WEDDETREKKENDEN

De toepassingsmodaliteiten van het Algemeen Verdrag tussen het Koninkrijk België en de Republiek Turkije betreffende de sociale zekerheid, op 4 juli 1966 te Brussel ondertekend, werden vastgelegd door een administratieve schikking (« Belgisch Staatsblad » van 28 maart 1969).

De ministeriële besluiten van 24 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 13 maart 1969), 24 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 29 maart 1969), 25 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 september 1969) en 23 en 24 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 december 1969), wijzigen het ministerieel besluit van 22 maart 1968, tot vaststelling van de maandelijkse forfaitaire bezoldigingen voor de berekeningen van de bijdragen voor sociale zekerheid verschuldigd voor de volledig of hoofdzakelijk bij fooien bezoldigde werknemers.

Het ministerieel besluit van 19 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 14 maart 1969) wijzigt het ministerieel besluit van 5 juli 1956 betreffende de betaling der sociale zekerheidsbijdragen welke door zekere compensatiediensten, voor rekening van de werkgevers, verschuldigd zijn op de voor een bepaald aantal feestdagen per jaar aan de werknemers toegekende lonen.

De wet van 7 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 december 1969) betreft de toepassing van de sociale zekerheidswetgeving op de houders van een vergunning van « beroepsrenner ».

Het koninklijk besluit van 12 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 juni 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 30 maart 1967, tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie der loonarbeiders.

De toekening van een dubbel vakantiegeld voor de derde vakantieweek aan verschillende groepen van werknemers wordt geregeld bij de wet van 1 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 april 1969) en door volgende koninklijke besluiten : het koninklijk besluit van 6 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 29 januari 1969 en 6 augustus 1969), 20 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 25 januari 1969), 20 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 fe-

bruari 1969), 29 januari en 5 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 14 maart 1969), 18 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 juni 1969), 12 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 2 juli 1969).

Het koninklijk besluit van 28 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 april 1969) stelt de bedragen vast van het vakantiegeld verleend aan de op een rustpensioen gerechtigde gewezen werknemers, aan de weduwen van werknemers gerechtigd op een overlevingspensioen en aan de op een invaliditeitspensioen gerechtigde mijnwerkers.

Het koninklijk besluit van 24 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 juli 1969) stelt de modaliteiten vast van overname van het actief en het passief van de Rijksdienst voor samenordening der gezinsvergoedingen.

In verband met de Bijzondere Compensatiekas voor kinderbijslag voor de gemeenten, de openbare instellingen die ervan afhangen en de verenigingen van gemeenten werden volgende koninklijke besluiten getroffen :

— het koninklijk besluit van 16 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 januari 1969) betreffende het aandeel in de rijkstoelage voor 1968;

— de koninklijke besluiten van 13 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 februari 1969) en 28 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 7 juni 1969) tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 januari 1963 tot vaststelling van het bedrag der te betalen bijdragen voor de tewerkgestelde werknemers die niet sociaal verzekeringsplichtig zijn;

— het koninklijk besluit van 18 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 mei 1969) tot oprichting van een technisch comité belast met het geven van adviezen betreffende de opdracht van de Kas;

— het koninklijk besluit van 1 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 september 1969) tot reorganisatie van bedoelde Kas.

De koninklijke besluiten van 24 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 8 februari 1969) en 20 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 2 juli 1969) verhogen het bedrag van de bijdragen vastgesteld bij de artikelen 77 en 78 van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders.

De wet van 4 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 juli en 19 september 1969) wijzigt de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders. De artikelen 40, 42, 44, 47, 50*bis* en 50*ter* van dezelfde wetten worden eveneens gewijzigd door het koninklijk besluit van 28 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 6 juni en 1 augustus 1969).

Het koninklijk besluit van 4 juli 1969 (« Belgisch Staatblad » van 12 juli 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 10 maart 1964 tot

vaststelling van de voorwaarden waaraan een minder valide kind moet voldoen om de kinderbijslag te genieten, bij toepassing van artikel 47 van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor werknemers.

Het koninklijk besluit van 4 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 juli 1969) betreft de toekenning van gezinsbijslag ten behoeve van het arbeidsongeschikte kind bedoeld bij artikel 56 septies van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders.

De vaststelling van de voorwaarden waaronder kinderbijslag wordt verleend ten behoeve van het kind dat onderwijs volgt is geregeld door het koninklijk besluit van 10 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 juni 1969) en ten behoeve van het kind dat een stage maakt om in een ambt te kunnen worden benoemd wordt geregeld door het koninklijk besluit van 19 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 oktober en 7 november 1969).

De wet van 1 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 29 april 1969) uitvoeringsreglement in koninklijk besluit van 29 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 mei 1969) stelt een gewaarborgd inkomen voor bejaarden in. De mannen vanaf 65 jaar en de vrouwen vanaf 60 jaar hebben een gewaarborgd inkomen van 30.000,— F per gezin en van 20.000,— F voor alleenstaanden, dit gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen.

Twee koninklijke besluiten van 23 april 1969 (« Belgisch Staatsblad « van 6 mei 1969) en 27 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 juni 1969) wijzigen het koninklijk besluit van 28 mei 1958, tot vaststelling van het statuut van het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers inzake inrichting van de rust- en weduwenpensioenregeling.

Het bedrag van het aan de mijnwerkers en de ermede gelijkgestelden toegekend invaliditeitspensioen wordt vastgesteld door het koninklijk besluit van 25 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 mei 1969), het wordt gewijzigd door het koninklijk besluit van 24 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 juli 1969).

Het koninklijk besluit van 21 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 december 1969) wijzigt de besluitwet van 25 februari 1947, tot samenvoeging en wijziging van de wetten betreffende het pensioenstelsel voor de mijnwerkers en ermee gelijkgestelden.

Het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers is gewijzigd door het koninklijk besluit van 10 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 juli 1969) en door het koninklijk besluit van 22 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 december 1969) tot wijziging van artikel 3*bis* van het koninklijk besluit van 21 december 1967, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 10 juni 1969 en tot wijziging van dit laatste besluit.

De wet van 24 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 juli 1969) verhoogt de werknemerspensioenen met 4 % respectievelijk op 1 juli 1969, 1970 en 1971.

Het koninklijk besluit van 21 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 juli 1969) stelt de toegelaten arbeid van gepensioneerde werknemers en weduwen op erkende speelpleinen vast.

Het koninklijk besluit van 14 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 juni 1969) betreft de toekenning van buitenwettelijke voordelen aan de werknemers bedoeld bij het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967, betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers.

Een statuut van nationale erkentelijkheid geeft recht op een vervroegd niet-verminderd rustpensioen als werknemer onder de voorwaarden vastgesteld in het koninklijk besluit van 27 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 8 juli 1969).

Het koninklijk besluit van 3 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 december 1969) betreft de vaststelling voor het vliegend personeel van de burgerlijke luchtvaart, van de bijzondere regelen inzake het ingaan van het pensioenrecht en van de bijzondere toepassingsmodaliteiten van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers.

Het koninklijk besluit van 1 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 december 1969) is genomen tot vaststelling van de dagelijkse forfaitaire en fictieve bezoldiging met betrekking tot het jaar 1968, in aanmerking te nemen voor de berekening van het rustpensioen van de grens- en seizoenwerknemers en het overlevingspensioen van hun weduwe.

Het koninklijk besluit van 29 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 3 oktober 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 9 december 1965 tot vaststelling van het bedrag en van de voorwaarden betreffende de toekenning van een aanvullende uitkering aan sommige in Frankrijk tewerkgestelde grens- of seizoenarbeiders en aan hun weduwen.

De wet van 30 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 8 juli 1969) wijzigt de arbeidsongevallenwetgeving.

Twee koninklijke besluiten van 27 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 april 1969) en 30 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 14 oktober 1969) wijzigen het besluit van de Regent van 19 oktober 1944 betreffende het verlenen van toelagen aan sommige categorieën van door arbeidsongevallen getroffenen.

Een wet van 24 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 8 juli 1969) betreft de schadevergoeding wegens arbeidsongevallen welke zich tussen 10 mei 1940 en 30 september 1944, onder de gelding van de

Duitse wetgeving voorgedaan hebben, in de door het Duitse Rijk aangehechte Belgische gebieden.

Het koninklijk besluit van 11 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 13 september 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 10 april 1954, betreffende het verlenen van toelagen aan sommige categorieën van door arbeidsongevallen getroffen zeelieden.

Een ministerieel besluit van 27 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 10 oktober 1969) werd genomen tot vaststelling voor 1967, van het percentage van omslag der kosten van toezicht en controle van de wetgeving betreffende de arbeidsongevallen en van het opmaken van de statistiek der arbeidsongevallen.

Het koninklijk besluit van 9 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 december 1969) werd genomen tot toepassing van de wetgeving betreffende de vergoeding der schade voortspruitende uit de arbeidsongevallen op de personen tot wie de toepassing van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders uitgebreid wordt.

Het koninklijk besluit van 24 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 8 februari 1969) betreft de schadevergoeding ten gunste van de personeelsleden der rijksbesturen en der andere rijksdiensten en van sommige leden van het personeel der gesubsidieerde onderwijsinrichtingen, voor arbeidsongevallen en voor ongevallen op de weg van het werk.

Het koninklijk besluit van 17 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 13 mei 1969) werd getroffen tot erkenning van een vergoeding voor ongevallen overkomen aan de havenarbeiders op de weg van hun verblijfplaats naar de aanwervingsbureaus en van de aanwervingsbureaus naar hun verblijfplaats indien ze niet aangeworven zijn.

Het koninklijk besluit van 24 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 1 januari 1969) getroffen in uitvoering van artikel 54 van de wet van 24 december 1963, betreft de schadeloosstelling voor en de voorkoming van beroepsziekten.

Het koninklijk besluit van 28 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 en 24 april 1969) en het koninklijk besluit van 28 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 3 juni 1969) tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 maart 1969, hebben betrekking op de vaststelling van de lijst van beroepsziekten die aanleiding geven tot schadeloosstelling.

Het koninklijk besluit van 11 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 15 juli 1969) stelt de lijst vast van de bedrijfstakken, beroepen of categorieën van ondernemingen waarin de door een beroepsziekte getroffene vermoed wordt aan het risico van deze ziekte blootgesteld geweest te zijn.

Het koninklijk besluit van 23 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 juli 1969) stelt de wijze vast waarop de aanvragen om schadeloosstelling of om herziening van reeds toegekende vergoedingen bij het Fonds voor de Beroepsziekten worden ingediend en onderzocht.

Het koninklijk besluit van 30 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 22 oktober 1969) wijzigt het Besluit van de Regent van 23 mei 1949 waarbij aanvullende toelagen worden verleend aan sommige gerechtigden van de wet van 24 juli 1927 betreffende de schadeloosstelling inzake beroepsziekten.

Tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 november 1963, ter uitvoering van de wet van 9 augustus 1963, tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering werden volgende koninklijke besluiten genomen :

— het koninklijk besluit van 6 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 januari 1969) ;

— het koninklijk besluit van 18 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 1 februari 1969) ;

— het koninklijk besluit van 12 februari 1969 (« Belgisch Stsstblad » van 19 maart 1969) ;

— het koninklijk besluit van 1 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 april 1969) ;

— het koninklijk besluit van 25 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 8 juli 1969) ;

— het koninklijk besluit van 8 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 15 juli 1969) ;

— het koninklijk besluit van 14 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 juli 1969) ;

— het koninklijk besluit van 26 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 2 december 1969) ;

— het koninklijk besluit van 16 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 20 december 1969) ;

— het koninklijk besluit van 22 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 december 1969).

Het koninklijk besluit van 29 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 6 mei 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 29 maart 1967 tot uitvoering van artikel 34 § 4 van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

De datum van inwerkingtreding van bepaalde artikelen van de wet van 27 juni 1969 tot wijziging van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering wordt vastgesteld door : het koninklijk

besluit van 10 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 juli 1969), het koninklijk besluit van 30 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 4 oktober 1969), het koninklijk besluit van 19 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 december 1969).

De wet van 27 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 juli 1969) wijzigt de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

De voorwaarden waaronder de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering tegemoetkomt in de kosten van farmaceutische verstrekkingen worden vastgesteld door :

— het koninklijk besluit van 17 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 januari 1969) ;

— het koninklijk besluit van 29 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 14 mei 1969) tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 december 1963;

— het koninklijk besluit van 14 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 26 augustus 1969) tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 december 1963;

— het koninklijk besluit van 10 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 13 december 1969) tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 december 1963;

— het koninklijk besluit van 19 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 december 1969) tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 december 1963.

Het koninklijk besluit van 10 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 april 1969) en de ministeriële omzendbrief van 10 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 april en 23 mei 1969) betreffende de toepassing van bedoeld koninklijk besluit, stellen de maximumbedragen vast van de honoraria en prijzen voor geneeskundige en tandkeelkundige verstrekkingen inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Een verordening wijzigt het koninklijk besluit van 31 december 1963 (« Belgisch Staatsblad » van 12 april 1969) houdende verordening op de uitkeringen voor ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Een verordening van 2 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 juni 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 24 december 1963, houdende verordening op de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Diverse koninklijke besluiten van 28 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 juli 1969) en het koninklijk besluit van 18 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 22 november 1969) verruimen de werkingssfeer van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging tot de dienstboden, de studenten van het hoger onderwijs,

de leden van de kloostergemeenschappen en tot de nog niet beschermde personen.

Het koninklijk besluit van 17 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 22 november 1969) stelt het percentage vast voor de herverdeling tussen de verzekeringsinstellingen van een gedeelte van de bijdragen van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging.

Het ministerieel besluit van 21 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 29 november 1969) tot wijziging van het ministerieel besluit van 9 juni 1965, stelt het bedrag vast van de tegemoetkoming der verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering in de prijs van de verpleegdag in een preventorium en in een kolonie voor zwakke kinderen, en in de plaatsing van kinderen in wier omgeving besmettelijke tuberculoselijders leven.

Door het koninklijk besluit van 25 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 13 december 1969) wordt een Sociaal-medische Rijksdienst opgericht.

Het koninklijk besluit van 26 februari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 maart 1969) tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 maart 1965 verruimt de toepassingssfeer van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging tot het personeel van de openbare sector.

Het koninklijk besluit van 10 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 april 1969) werd genomen tot vaststelling van de administratieve sancties die toepasselijk zijn op de rechthebbenden van de regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Het koninklijk besluit van 24 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 9 januari 1969) tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 oktober 1936, betreft een wijziging en samenordening van de statuten van de Hulp- en voorzieningskas voor zeevarenden onder Belgische vlag, terwijl het koninklijk besluit van 27 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 8 juli 1969) het organiek kader van dezelfde Kas vaststelt.

De wet van 27 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 15 juli 1969, 18 juli 1969 en 19 september 1969) betreft het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen. De vaststelling van de datum van inwerkingtreding van sommige bepalingen van deze wet en de regeling van de wijze van toekenning van een aanvullende tegemoetkoming is bepaald door het koninklijk besluit van 1 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 15 juli 1969).

Het ministerieel besluit van 12 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 maart 1969) wijzigt het ministerieel besluit van 19 maart 1959 tot goedkeuring van de medische handleiding ter schatting van de gebrekkigheden die recht geven op de tegemoetkomingen

voor gebrekkigen, verminkten, blinden, doven en stommen, gewijzigd bij het ministerieel besluit van 17 januari 1963.

Het koninklijk besluit van 17 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 november 1969) houdt het algemeen reglement in betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen.

VRIJ VERZEKERDEN

Het koninklijk besluit van 14 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 juli 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 10 mei 1963, betreffende de ouderdoms- en weduwenrentebijslagen, bepaald bij de wet van 12 februari 1963, betreffende de inrichting van een ouderdoms- en overlevingspensioenregeling ten behoeve van de vrijwillig verzekerden.

Het koninklijk besluit van 8 juli 1969 (« Belgisch Statsblad » van 15 juli 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 13 april 1965 tot regeling van de toekenning van de rijkstoelagen ten voordele van de diensten van vrijwillige ziekenfondsverzekering.

ZELFSTANDIGEN

Het koninklijk besluit van 6 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 30 augustus 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 19 december 1967, houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967, houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen.

Het koninklijk besluit van 23 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 18 maart 1969) wijzigt het koninklijk besluit van 9 maart 1962, tot oprichting van een werkgroep belast met de studie van het sociaal statuut van de zelfstandigen.

Ter uitvoering van artikel 35 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967, houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen werd het koninklijk besluit genomen van 9 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 juni 1969).

De invloed van de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijzen op de inning van de bijdragen verschuldigd voor 1970 binnen het raam van het sociaal statuut der zelfstandigen wordt vastgesteld door het koninklijk besluit van 28 november 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 6 december 1969).

Drie koninklijke besluiten van 11 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 20 september 1969) houden een regeling in van sociale voordelen voor sommige geneesheren, voor sommige tandheelkundigen en voor sommige apothekers.

Een koninklijk besluit van 28 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 6 juni 1969 en 1 augustus 1969) en een koninklijk besluit van

10 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 en 17 juli 1969) wijzigen het organiek koninklijk besluit van 22 december 1938, voorzien bij de wet van 10 juni 1937, houdende uitbreiding van de kindertoeslagen tot de werkgevers en tot de niet loontrekkende arbeiders.

De wet van 3 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 11 juli 1969) verhoogt het rust- en overlevingspensioen voor de zelfstandigen met 4 % vanaf 1 juli 1969.

Het koninklijk besluit van 6 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 3 september 1969) wijzigt het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen.

De voorwaarden waaronder een statuut van nationale erkentelijkheid recht geeft op een vervroegd niet verminderd rustpensioen als zelfstandige wordt vastgesteld door het koninklijk besluit van 26 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 15 juli 1969), gewijzigd door het koninklijk besluit van 29 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 12 augustus 1969).

Het koninklijk besluit van 6 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 21 augustus 1969) houdt een wijziging in van het koninklijk besluit van 22 december 1967, houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen.

De pensioenkassen opgericht op het initiatief van één of meer representatieve organisaties van het geneesherenkorps, van de tandheelkundigen of van de apothekers kunnen slechts erkend worden onder de voorwaarden bepaald bij het koninklijk besluit van 25 augustus 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 6 september 1969).

Drie koninklijke besluiten van 1 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 april 1969), 10 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 juli 1969) en 22 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 25 december 1969) werden genomen tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 juli 1964, terwijl het reglement van 11 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 9 augustus 1969) werd genomen ter uitvoering van artikel 54*ter* van hetzelfde koninklijk besluit, houdende de voorwaarden waaronder de toepassing van de wet van 9 augustus 1963, tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering tot de zelfstandigen wordt verruimd.

Het ministerieel besluit van 11 juli 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 17 juli 1969) wijzigt het ministerieel besluit van 18 maart 1968 houdende bestemming van bepaalde achterstallige bijdragen van zelfstandigen, ingevorderd door de Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Statistiek

Bij koninklijk besluit van 20 januari 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 8 februari 1969) worden zekere besluiten in werking ge-

houden waarbij statistieken van de voortbrenging, de bedrijvigheid en de voorraden voorgeschreven worden.

Bij koninklijk besluit van 6 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 7 juni 1969) wordt een maandstatistiek van de bereiding en de voorraden van mengsels van meststoffen voorgeschreven.

De koninklijke besluiten van 10 maart 1969 en van 30 juni 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 19 maart 1969 en van 29 augustus 1969) schrijven een onderzoek bij steekproef voor naar de omvang van de varkensstapel respectievelijk op 1 maart 1969 en op 1 september 1969.

Het koninklijk besluit van 10 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 27 maart 1969) schrijft een veertiendaagse statistiek voor van de bedrijvigheid en de voorraden van de erkende nijverheidsmaalderijen.

Bij koninklijk besluit van 16 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 24 mei 1969) wordt een onderzoek naar de thans beschikbare hoeveelheid inlandse tarwe ingesteld.

Het « Belgisch Staatsblad » van 31 juli 1969 publiceert de officiële opgave van 's Rijks bevolkingscijfer op 31 december 1968.

Bij koninklijk besluit van 9 september 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 26 september 1969) wordt een maandelijkse statistiek voorgeschreven van de bedrijvigheid van en de voorraden bij de erkende tarwehandelaars alsook van de aankopen door de erkende nijverheidsmaalderijen die rechtstreeks inlandse tarwe bij de producent aankopen.

Vervoer en verkeer

ALGEMEEN

Op 4 april 1969 verscheen in het « Belgisch Staatsblad » de wet van 18 februari 1969 betreffende de maatregelen ter uitvoering van de internationale verdragen en akten inzake vervoer over de weg, de spoorweg of de waterweg.

In het « Belgisch Staatsblad » van 15 november 1969 verschenen de koninklijke besluiten van 6 november 1969 houdende wijziging van de posttarieven in binnenlandse en buitenlandse dienst.

In het « Belgisch Staatsblad » van 21 november 1969 verscheen de wet van 26 mei 1969 houdende goedkeuring van volgende internationale akten :

1. a) Overeenkomst tot vaststelling van een voorlopige regeling van een commercieel wereldstelsel van communicatiesatellieten;
   b) Bijzondere Overeenkomst en Bijlage, opgemaakt te Washington op 20 augustus 1964.

2. Aanvullende Overeenkomst inzake arbitrage, opgemaakt te Washington op 4 juni 1965.

BINNENSCHEEPVAART

In het « Belgisch Staatsblad » van 1 maart 1969 verscheen de wet van 30 december 1968 betreffende de transporten onderworpen aan de bepalingen van de besluitwet van 12 december 1944 houdende oprichting van een Dienst voor Regeling der Binnenvaart.

In het « Belgisch Staatsblad » van 13 november 1969 verscheen het ministerieel besluit van 29 oktober 1969 betreffende de vracht- en huurprijzen voor elk door bemiddeling van de Dienst voor Regeling der Binnenvaart gesloten bevrachtingscontract.

LUCHTVERVOER

In het Belgisch Staatsblad van 7 januari 1969 verscheen het ministerieel besluit van 18 november 1968 houdende reglement waarbij de technische maatregelen worden vastgesteld die bij de exploitatie van luchtvaartuigen die met een maximaal gewicht van minder dan 5.700 kg in het handelsluchtvervoer zijn te nemen.

VERVOER TE LAND

Bij koninklijk besluit van 10 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 7 mei 1969) wordt het koninklijk besluit gewijzigd van 9 september 1967, houdende algemeen reglement betreffende het vervoer van zaken met motorvoertuigen tegen vergoeding.

Op 11 september 1969 verscheen in het Belgisch Staatsblad het koninklijk besluit van 11 juli 1969 tot nieuwe wijziging van het koninklijk besluit van 9 september 1967, houdende algemeen reglement betreffende het vervoer van zaken met motorvoertuigen tegen vergoeding.

VERVOER PER PIJPLEIDING

Op 14 maart 1969 (« Belgisch Staatsblad van 14 mei 1969) werd het koninklijk besluit gepubliceerd, houdende uitbreiding van zekere bepalingen van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen, tot het vervoer door middel van leidingen van zuurstof in gasvormige toestand.

In het Belgisch Staatsblad van 23 mei 1969 verscheen het koninklijk besluit van 9 mei 1969 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van installaties voor het vervoer van gasvormige zuurstof door middel van leidingen.

Verzekeringen

Bij koninklijk besluit van 24 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 7 januari 1969) wordt het koninklijk besluit gewijzigd

van 5 juli 1967 houdende algemene verordening betreffende de toelating van en de controle op de ondernemingen die de verplichte verzekering van burgerrechtelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen uitoefenen.

In het Belgisch Staatsblad van 17 april 1969 verscheen het koninklijk besluit van 8 april 1969 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 5 juli 1967, houdende algemene verordening betreffende de toelating van en de controle op de ondernemingen die de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen uitoefenen.

Werkgelegenheid (Zie Arbeid)

Werkloosheid [Zie Arbeid (Arbeidsbetrekkingen)]

Wetenschappelijk Onderzoek

Bij koninklijk besluit van 20 december 1968 (« Belgisch Staatsblad » van 28 januari 1969) wordt een som van 61 miljoen frank, afgenomen van de opbrengst van de lening uitgeschreven door de Nationale Stichting voor de Financiering van het Wetenschappelijk Onderzoek (N.S.F.W.O.), ter beschikking van de Minister van Economische Zaken gesteld; 39 miljoen zullen worden besteed aan het Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw (I.W.O.N.L.) en 22 miljoen als toelage aan de Belgische Dienst voor de Opvoering van de Produktiviteit (B.D.O.P.).

De koninklijke besluiten van 4 februari 1969 en van 15 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 27 februari 1969 en 5 november 1969) stellen respectievelijk 16.353.000 en 4.387.059 frank ter beschikking van de Minister van Wetenschapsbeleid en -Programmatie om het onderzoek over radiobiologie te financieren, dat door Belgische instituten wordt gedaan krachtens contracten gesloten door de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.

Het koninklijk besluit van 23 april 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 6 juni 1969) stelt een som van 116,5 miljoen frank ter beschikking van dezelfde Minister, d.i. een toelage van 71,5 miljoen, waarvan maximum 43 miljoen betaalbaar in 1969, aan het « Institut d'astrophysique » van de Universiteit te Luik voor de financiering van werkzaamheden voor ruimte-onderzoek en een toelage van 45 miljoen, waarvan maximum 15 miljoen betaalbaar in 1969, aan de Katkolieke Universiteit te Leuven als bijdrage ten belope van 50 pct in de aankoop- en installatiekosten van een cyclotron in de streek van Ottignies.

Het ministerieel besluit van 8 mei 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 15 mei 1969) betreft een door de N.S.F.W.O. uit te geven tiende tranche, groot 300 miljoen frank, van haar lening van 3 miljard frank.

Het koninklijk besluit van 15 oktober 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 5 november 1969) stelt een bedrag van 4,2 miljoen frank ter beschikking van de Minister van Wetenschapsbeleid en -Programmatie, met het oog op het verlenen van een toelage aan de organisatoren van de Belgische Zuidpool-expedities.

Bij koninklijk besluit van 1 december 1969 (« Belgisch Staatsblad » van 31 december 1969) wordt een bedrag van 322 miljoen, af te nemen van de opbrengst van de lening uitgeschreven door de N.S.F.W.O., als volgt besteed : 100 en 120 miljoen voor toekenning van subsidies voor de vervaardiging van prototypes en voor navorsingen inzake gevorderd technologisch onderzoek; 22 miljoen als toelage aan de B.D.O.P.; 60 en 20 miljoen ten bate van het I.W.O.N.L.

LIJST DER STATISTISCHE TABELLEN[1]

BENELUX. Blz.

Ontwikkeling van de buitenlandse handel der B.L.E.U. Waarde 404
Ontwikkeling van de buitenlandse handel van Nederland. Waarde 404
Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland. Indeling naar de graad van bewerking 405
Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland. Belangrijkste fabrikaten ingedeeld per nijverheidssector 406

BEVOLKING.

Geboorten, sterfgevallen, bevolkingsaangroei en totale bevolking 5
Loop van de bevolking in 1969 6-7

BEZOLDIGINGEN.

Indexcijfers van de regelingslonen 288
Loonindexcijfers 289
Evolutie van de bruto-uurlonen 290
Totale aan de maatschappelijke zekerheid aangegeven loonsom 291
Overzicht der financieringsverrichtingen van de sociale zekerheid 291

BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE.

Speciale handel (naar gewicht en waarde) 343
Uitvoer per nijverheidssector 348-349
Relatieve belangrijkheid van de uitvoer per goederengroep. Miljoenen franken . 350
Relatieve belangrijkheid van de uitvoer per goederengroep. Ten honderd . . . 351
Geografische indeling van de uitvoer per goederengroep in 1969 352-353
Verschil van de uitvoer in 1969 t.o.v. 1968 354
Hoeveelheidsindexcijfers en indexcijfers van de gemiddelde waarde bij de invoer en bij de uitvoer 355
Invoer per nijverheidssector 356-357
Relatieve belangrijkheid van de invoer per goederengroep. Miljoenen franken . . 358
Relatieve belangrijkheid van de invoer per goederengroep. Ten honderd 359
Geografische indeling van de invoer per goederengroep in 1969 360-361
Verschil van de invoer in 1969 t.o.v. 1968 362
Analyse van de handelsbalans volgens de secties en afdelingen van de Type-Classificatie voor de Internationale Handel 363

(1) — Volgens alfabetische rangschikking der hoofdtrefwoorden.
— Betekenis der in de tabellen gebruikte tekens :
.. niet beschikbaar ;
— nul of onbeduidend ;
/ gemiddelde.
— Wanneer de in de statistische tabellen opgenomen getallen werden afgerond, stemmen de totalen niet altijd overeen met de optelling van de partiële gegevens.

Blz.

In- en uitvoersaldi van vlees 42
Boter (netto-invoer uit de B.L.E.U.) 42
In- en uitvoer van landbouwprodukten 43
In- en uitvoer van tuinbouwprodukten 44
In- en uitvoer van vis, schelp- en weekdieren 45
Balans van alle gassoorten 73
Saldo van de buitenlandse handel van de B.L.E.U. betreffende de voornaamste vormen van energie 86
Buitenlandse handel in ijzer- en staalprodukten 97
Buitenlandse handel in non-ferrometalen. Waarde 98
Buitenlandse handel in non-ferrometalen. Gewicht 99
Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren. Waarde 108-109-112
Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren. Gewicht 110-111-113
Buitenlandse handel van nieuwe auto's en rijwielen met of zonder motor 114
Invoer van de voornaamste voor de chemische nijverheid bestemde grondstoffen . 117
Buitenlandse handel in scheikundige produkten. Waarde 119
Buitenlandse handel in scheikundige produkten. Gewicht 120
Buitenlandse handel in textielstoffen. Waarde 126
Buitenlandse handel in textielstoffen. Gewicht 127
Buitenlandse handel in textielwaren. Waarde 128-129
Buitenlandse handel in textielwaren. Gewicht 130-131
Buitenlandse handel in voedingswaren en aanverwante produkten. Waarde . . . 135
Buitenlandse handel in voedingswaren en aanverwante produkten. Gewicht . . 136
Buitenlandse handel in bouwstoffen en andere aanverwante fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen. Waarde 145
Buitenlandse handel in bouwstoffen en andere aanverwante fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen. Gewicht 146
Buitenlandse handel van de papiernijverheid 151
Buitenlandse handel in huiden, leder en lederwaren 153
Buitenlandse handel in hout, kurk en andere stoffen gebruikt in de borstel- en mandenmakerij en dgl., evenals de afgewerkte produkten hiervan 155
Buitenlandse handel in tabak en tabakswaren 156
Invoer en uitvoer van diamant 157
Ontwikkeling van de buitenlandse handel der B.L.E.U. (met Nederland). Waarde 404
Ontwikkeling van de buitenlandse handel van Nederland (met de B.L.E.U.). Waarde 404
Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland. Indeling naar de graad van bewerking 405
Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland. Belangrijkste fabrikaten ingedeeld per nijverheidssector 406
Uitvoer per land van bestemming 364
Invoer per land van herkomst 365
Invoer, uitvoer en zichtbare handelsbalans per muntzone in 1968 en 1969 . . . 366
Evolutie van de in- en uitvoer met de landen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling 368
Saldo van de handelsbalans per muntzone 369
Balans van de internationale betalingen van de B.L.E.U. in 1968 en 1969 374-375-376

DISTRIBUTIE.

Handelsondernemingen. Werkgevers en werknemers die onder de maatschappelijke zekerheid vallen 179
Eigenlijke handelsondernemingen. Werknemers die onder de maatschappelijke zekerheid vallen 180
Leurhandel. Indeling van de leurhandelaars volgens de aard van de handel . 181
Belgische handelsvennootschappen met hoofdbedrijf in België 182

Blz.

Inschrijvingen en schrappingen in het Handelsregister 183
Faillietverklaringen en gerechtelijke akkoorden 183
Verkoop van verbruiksgoederen 184
Indexcijfer van de omzet der groothandelaars in voedingswaren 184
Nationale Kas voor Beroepskrediet. Verstrekte kredieten 185
Ontvangsten van het Zegel en van de met het Zegel gelijkgestelde taksen 185

FINANCIËN (Zie Overheidsfinanciën, Geld en krediet, Inkomens uit vennootschappen).

GELD EN KREDIET.

Verloop van de geldhoeveelheid 229
Gezamelijke balansen der geldscheppende instellingen 230-231
Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid 232-233
Goud- en nettodeviezenvoorraad van de Nationale Bank van België 234
Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren en commerciële vorderingen op het buitenland oorspronkelijk door de geldscheppende instellingen toegestaan. 235
Algemene staat der banken 236
Kredieten aan bedrijven en particulieren gespijsd door de depositobanken . . 237
Herdiscontering van handelswissels door de depositobanken 238
Daggeldmarkt. Daggemiddelden 239
Bedrijvigheid van het H.W. I. Daggemiddelden der wissels in omloop 240
Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren en aan het buitenland, ondergebracht bij de Nationale Bank van België . . . 241
Kredieten van de Nationale Bank van België aan de Staat 242
Evolutie van de voornaamste rentepercentages op de geldmarkt 242
Globale besparingen van de particulieren en ondernemingen 245
Netto-effectenemissies 246
Emissies van de Belgische handels- en nijverheidsvennootschappen 247
Netto-uitgiften van aandelen en obligaties van de Belgische nijverheids- en handelsvennootschappen 248
Uitgiften van de overheidssector in Belgische franken 249
Beurs van Brussel. Omzet. 250
Rendement van vast rentende waarden op de beurs te Brussel 253
Uitgiften en rendement van de leningen uitgegeven door middel van openbare inschrijving door de openbare besturen en de instellingen van openbaar nut. Leningen in Belgische franken 254-255
Uitgiften en rendement van de leningen op lange en halflange termijn van de openbare besturen en de instellingen van openbaar nut. Leningen in vreemde valuta's 256
Verrichtingen van het Rentenfonds 257
Evolutie van het bedrag der hypothecaire inschrijvingen 258
Algemene Spaar- en Lijfrentekas. Algemene staat van de beleggingen 258
Algemene Spaar- en Lijfrentekas. Evolutie van het particuliere sparen 259
Nationale Kas voor Beroepskrediet 261

INKOMENS (Zie Bezoldigingen, Inkomens uit vennootschappen, Geld en krediet).

INKOMENS UIT VENNOOTSCHAPPEN.

Rendement van de Belgische vennootschappen op aandelen. Bedrijfszetel n België, Kongo en het buitenland. 294
Winstmakende Belgische vennootschappen op aandelen. Gemiddelde jaarlijkse winstsaldi en dividenden van 1949 tot 1969 der getelde vennootschappen met bedrijfszetel in België 295

Blz.

Rendement van de Belgische vennootschappen op aandelen volgens de plaats van hun hoofdbedrijf 296-297
Evolutie van de nettowinstsaldi en van de betaalbaar gestelde dividenden. Vennootschappen welke hun voornaamste bedrijfszetel in België hebben . . . 298-299
Evolutie van het rendement, de obligatieschuld en de netto-autofinanciering. Vennootschappen welke hun voornaamste bedrijfszetel in België hebben . . 300-301

INVESTERINGEN.

Verdeling van de industriële investeringen der vestigingen in bedrijf 313
Investeringen ten behoeve van de economie 314-315
Verdeling per provincie en taalgebied van de industriële investeringen 316
Investeringen in de nieuwe industriële vestigingen 317
Nationale Investeringsmaatschappij. Sectoriële spreiding van de beslissingen tot tussenkomst uitgevoerd van 1963 tot einde juni 1968 317
Verdeling van de industriële investeringen per taalgebied en per bedrijfstak in 1968 318
Verdeling per bedrijfstak van de in ieder taalgebied verrichte investeringen in 1968 318
Sectoriële spreiding van de investeringen die de voordelen genoten hebben voorzien door de wetten van 17 en 18 juli 1959 en van 14 juli 1966 319
Gewestelijke spreiding van de investeringen die de voordelen genoten hebben voorzien door de wetten van 17 en 18 juli 1959 en van 14 juli 1966 320
Sectoriële spreiding van de voorziene buitenlandse investeringen 321
Indeling van de voorziene buitenlandse investeringen volgens land van oorsprong 322
Indeling van de voorziene buitenlandse investeringen per provincie 322

LANDBOUW.

Bebouwde oppervlakte. Totale geraamde oppervlakte 37
Graangewassen. Totale geraamde oppervlakte. 37
Nijverheidsgewassen. Totale geraamde oppervlakte 38
Wortelplanten en knolgewassen. Totale geraamde oppervlakte 38
Fruitteelt. Totale geraamde oppervlakte 39
Groenteteelt. Totale geraamde oppervlakte 39
Verloop van de opbrengst van sommige teelten. Gemiddelde produktie per hectare 40
Landbouwopbrengst 40
Landbouwmaterieel 41
Veestapel 41
Nettoproduktie van inlands vlees 41
Vleesverbruik. 42
In- en uitvoersaldi van vlees 42
Boter 42
In- en uitvoer van landbouwprodukten 43
In- en uitvoer van tuinbouwprodukten 44

LONEN (Zie Bezoldigingen).

LUXEMBURG (Groothertogdom).

Verbeterd indexcijfer van de industriële produktie. 396
IJzer- en staalproduktie 397
Landbouwproduktie 398
Indexcijfer der consumptieprijzen 398

Blz.

NEDERLAND.

Middelen en bestedingen in de volkshuishouding 399
Aantal werklozen 399
Indexcijfers van de produktie en van de personeelsbezetting in de industrie . . . 400
Produktie-indexcijfers per bedrijfstak 400
Buitenlandse handel 401
Invoerwaarde per land van herkomst 402
Uitvoerwaarde per land van bestemming 402
Goud- en deviezenreserves 403
Prijzen en lonen 403
Particulier verbruik 403
Ontwikkeling van de buitenlandse handel der B.L.E.U. Waarde 404
Ontwikkeling van de buitenlandse handel van Nederland. Waarde 404
Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland. Indeling naar de graad van bewerking 405
Handelsverkeer van de B.L.E.U. met Nederland. Belangrijkste fabrikaten ingedeeld per nijverheidssector 406

NIJVERHEID.

Bruto-indexcijfers van de industriële produktie 50
Bruto kwartaal- en jaarindexcijfers der industriële bedrijvigheid 51-52-53
Internationale vergelijking van het verloop der produktie-indexcijfers in de voornaamste bedrijfstakken 55-56-57-58
Personeelsbezetting en rendement in de steenkolenmijnen 65
Steenkoolproduktie per bekken 65
Steenkoolbalans. 66
Op de boekhouding gesteunde exploitatieresultaten der steenkolenmijnen van 1967 tot 1969 69
Cokesbalans 70
Beschikbare elektrische energie 71
Balans van alle gassoorten 73
Totale gasdistributie door de distributie- en vervoerorganismen 75
Produktie en verbruik van petroleumprodukten 77
Zichtbaar brutoverbruik van primaire energie 79
Balans van de totale energie. 82-83
Samengevatte energiebalans naar vorm van energie 84
Saldo van de buitenlandse handel van de B.L.E.U. betreffende de voornaamste vormen van energie 86
Ruwstaalproduktie in de Gemeenschap en in de wereld 94
Vergelijking van het verloop van de hoogst mogelijke jaarproduktie van ruwijzer en ruwstaal met de werkelijke produktie per land 95
Produktie van ruwijzer in de landen van de E.G.K.S. 96
Buitenlandse handel in ijzer- en staalprodukten 97
Buitenlandse handel in non-ferrometalen. Waarde 98
Buitenlandse handel in non-ferrometalen. Gewicht 99
Produktie van non-ferrometalen 100
Noteringen van de voornaamste non-ferrometalen op de markt van Londen . 102
Metaalverwerkende nijverheid. Bestellingen en leveringen 103
Metaalverwerkende nijverheid. Evolutie van de totale tewerkstelling naar categorieën en produktensectoren 105
Metaalverwerkende nijverheid. Evolutie van de bestellingen naar categorieën en produktensectoren 106

Blz.

Metaalverwerkende nijverheid. Evolutie van de leveringen naar categorieën en produktensectoren 107
Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren. Waarde 108-109-112
Buitenlandse handel in de voornaamste metaalwaren. Gewicht . . . 110-111-113
Buitenlandse handel van nieuwe auto's en rijwielen met of zonder motor . . . 114
Invoer van de voornaamste voor de chemische nijverheid bestemde grondstoffen 117
Produktie in sommige takken der scheikundige nijverheid 118
Buitenlandse handel in scheikundige produkten. Waarde 119
Buitenlandse handel in scheikundige produkten. Gewicht 120
Textielproduktie. Spinnerijen, weverijen, wolbereiding 123
Voorraden weefsels 125
Produktie van gebreide goederen 125
Buitenlandse handel in textielstoffen. Waarde 126
Buitenlandse handel in textielstoffen. Gewicht 127
Buitenlandse handel in textielwaren. Waarde 128-129
Buitenlandse handel in textielwaren. Gewicht 130-131
Bedrijvigheid in sommige takken van de voedingsmiddelenindustrie 133
Bedrijvigheid in de zuivelnijverheid 134
Buitenlandse handel in voedingswaren en aanverwante produkten. Waarde . . . 135
Buitenlandse handel in voedingswaren en aanverwante produkten. Gewicht . . 136
Cementproduktie 142
Produktie van de kleinijverheid 143
Produktie van kalk, kalksteen en kalkderivaten 143
Produktie van de keramieknijverheid 144
Buitenlandse handel in bouwstoffen en andere aanverwante fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen. Waarde 145
Buitenlandse handel in bouwstoffen en andere aanverwante fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen. Gewicht 146
Papier- en kartonnijverheid. Produktie en verwerking 150
Buitenlandse handel van de papiernijverheid 151
Produktie van leder, schoenen en pantoffels 152
Buitenlandse handel in huiden, leder en lederwaren 153
Houtverwerkende nijverheid en aanverwante produkten 154
Buitenlandse handel in hout, kurk en andere stoffen gebruikt in de borstel- en mandenmakerij en dgl., evenals de afgewerkte produkten hiervan . . . 155
Buitenlandse handel in tabak en tabakswaren 156
Tabaksindustrie. Verwerkte hoeveelheid 157
Invoer en uitvoer van diamant 157
Watergebruik en -verbruik in de nijverheid 159
Spreiding van de gebruikte hoeveelheid water per provincie naargelang van de herkomst 160

OVERHEIDSFINANCIËN.

Uitvoering der begrotingen van 1960 tot 1969 207
Gewone budgettaire ontvangsten. Gedane invorderingen 208-209
Budgettaire uitgaven per begroting 210
Indeling van de budgettaire uitgaven volgens de aard der uitgaven 211
Kastoestand van de Schatkist 212
Rijksschuld. Toestand einde jaar 213
Verloop van de Rijksschuld 214
Financiële verhouding van de Staat tot de lagere publiekrechtelijke lichamen . 217
Algemeen overzicht van de provinciale financiën. Alle provinciën samen. Gewone dienst 218

Blz.

Provinciale financiën. Gewone dienst. Ontvangsten. Voornaamste onderverdelingen van hoofdstuk Aandeel in het Fonds der provinciën en Provinciale belastingen 218
Verdeling van de provinciale financiën per administratief hoofdstuk. Gewone dienst 219
Geografische verdeling van de provinciale financiën. Gewone dienst 220-221

PRIJZEN.

Indexcijfers van de groothandelsprijzen 277
Deelindexcijfers van de groothandelsprijzen 280
Prijsontwikkeling per categorie 281
Verschil, t.o.v. het voorgaande jaar, tussen de jaargemiddelden van de prijsindexcijfers. 282
Indexcijfer van de consumptieprijzen 282
Prijsindexcijfers in enkele landen 283

PRODUKTIE (Zie Nijverheid, Landbouw).

TOERISME.

Indeling der overnachtingen volgens het land van gewone verblijfplaats 189
Indeling der overnachtingen per toeristische streek en volgens het land van verblijfplaats der toeristen in 1969 190
Spreiding der overnachtingen 190
Ontvangsten en uitgaven uit het vreemdelingen- en reizigersverkeer 191
Verloop en ontvangsten van het reizigersverkeer. Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen 191
Inrichtingen voor volksvakantie 192

TRANSPORT (Zie Verkeer en vervoer).

VERBRUIK.

Watergebruik en -verbruik in de nijverheid 159
Verkoop van verbruiksgoederen. Indexcijfers per sector en per goederensoort . . 327
Verkoop van verbruiksgoederen in 1969 328
Verkoop van verbruiksgoederen in 1969. Voedingswaren 328
Verkoop op afbetaling. Aantal contracten en jaarlijks verleend krediet volgens de aard der goederen 329
Verkoop op afbetaling. Jaarlijks verleend krediet 330
Verkoop op afbetaling. Achterstallen van drie of meer vervallen termijnen . . . 330
Persoonlijke leningen. Verleende kredieten per semester 331
Persoonlijke leningen gefinancierd door banken, financieringsorganismen en particulieren. Indeling volgens het aantal contracten en de waarde tijdens het tweede halfjaar 331

VERKEER EN VERVOER.

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen. Vervoer van goederen bij wagenladingen 165
Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen. Vervoer van goederen bij wagenladingen : indeling naar de aard der vervoerde goederen 165
Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen. Reizigersverkeer 166
Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen. Reizigersverkeer 166
Aantal wegvoertuigen 167
Binnenvaart. Vervoerde goederen 167

Blz.

Binnenvaart. Indeling van het vervoer volgens de aard der goederen 168
Binnenvaart. Indeling van het vervoer volgens bekken 168
Vrachtschepenvloot voor de binnenvaart 169
Aard der schepen van de Belgische vloot 169
Belgische koopvaardijvloot 170
Haven van Antwerpen. Zeevaart 171
Haven van Gent. Zeevaart 172
Havens van Brugge en Zeebrugge. Zeevaart 173
Handelsverkeer in de Belgische luchthavens 174
Luchtverkeer van de SABENA 175

VERZEKERINGEN.

Levensverzekeringen. Geïnde premiën en wiskundige reserves 265
Levensverzekeringen. Waarden tot dekking van de wiskundige reserves 265
Kapitalisatieverrichtingen 266
Kapitalisatieverrichtingen. Waarden tot dekking van de wiskundige reserves . . 266
Hypothecaire leningen 267
Hypothecaire leningen met tussenkomst. Waarden tot dekking van de wiskundige reserves 267
Verplichte verzekeringen van de burgerlijke verantwoordelijkheid betreffende de autovoertuigen 268
Verplichte verzekering der vervoerders met autovoertuigen. Waarden tot dekking van de wiskundige reserves 269

VISSERIJ (Zie Zeevisserij).

WATER.

Watergebruik en -verbruik in de nijverheid 159
Spreiding van de gebruikte hoeveelheid water per provincie naargelang van de herkomst 160

WERKGELEGENHEID EN WERKLOOSHEID.

Bezoldigde arbeidskrachten werkzaam in België en in het buitenland 14
Indeling per bedrijfstak van de actieve bevolking 15
Personeel werkzaam in de nijverheid en opgenomen in de maatschappelijke zekerheid op 30 juni 16
Aantal arbeiders en uren-arbeiders in sommige bedrijfstakken 17
Indeling per provincie en taalstreek van de onder de sociale zekerheid ressorterende werkgevers en arbeiders op 30 juni 1969 18
Verloop van de werkloosheid 19
Indeling der werkzoekenden, vergoede volledig werklozen per provincie en taalstreek. Mannen en vrouwen 19-20
Indeling der werkzoekenden, vergoede volledig werklozen, normale geschiktheid, per provincie en taalstreek. Mannen en vrouwen 21-22
Indeling van de volledig werklozen per beroepsgroep en taalstreek in 1969 . . 23
Indeling van de volledig werklozen volgens leeftijdsgroep, duur en taalstreek . . 26-27

ZEEVISSERIJ.

Visaanvoer. Hoeveelheid 45
Visaanvoer. Waarde 45
In- en uitvoer van vis, schelp- en weekdieren 45

LIJST DER GRAFIEKEN[1]

Blz.

BEZOLDIGINGEN.

Evolutie van de bruto-uurlonen 290

BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE.

Speciale handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie. Waarde . . 344-345
Speciale handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie. Hoeveelheidsindexcijfers. 346-347
In- en uitvoer per muntzone 367
Saldo van de handelsbalansen der B.L.E.U. met de monetaire zone van de landen leden van de E.M.O. en de dollarzone 370

GELD EN KREDIET.

Voornaamste determinanten van de tendens op de markt van het privaat disconto 240
Beurs van Brussel. Bedrijvigheid 249
Indexcijfers van de aandelennoteringen op de beurzen van Brussel en Antwerpen 251-252
Stortingen en terugbetalingen op particuliere spaarboekjes bij de Spaarkas . . . 260

INVESTERINGEN.

Bruto binnenlandse kapitaalvorming. 323
Bedrijfstaksgewijze ontwikkeling van de bruto binnenlandse kapitaalvorming . . 324

NIJVERHEID.

Evolutie van de industriële produktie en van de nijverheidsprijzen van 1959 tot 1969 54
Internationale vergelijking van de indexcijfers der industriële bedrijvigheid . . 59-60
Steenkoolbalans 67
Steenkoolleveringen aan de grote binnenlandse verbruikssectoren 68
Hoogovencokes 70
Elektriciteitsverbruik 72
Beschikbaar gas. 74
Netto gasverbruik. Alle gas, inclusief vloeibaar en raffinaderijgas 76
Op de binnenlandse markt geleverde petroleumprodukten 78
Vergelijking tussen het verloop van de indexcijfers der industriële produktie en dat van de indexcijfers van het brutoverbruik van primaire energie 80
Zichtbaar verbruik van primaire energie. 81
Eindverbruik van energie per energiedrager 85
Enkele elementen van de ijzer- en staaleconomie 96
Nijverheid der non-ferrometalen. Produktie en tewerkstelling 100
Nijverheid der non-ferrometalen. Ruwe produkten 101
Noteringen van de voornaamste non-ferrometalen op de markt van Londen . . 102

(1) Volgens alfabetische rangschikking der hoofdtrefwoorden.

Blz.

Metaalverwerkende nijverheid. Produktie, bestellingen, totale leveringen en tewerkstelling 104
Scheikundige nijverheid en rubbernijverheid. Produktie en tewerkstelling . . . 118
Textielnijverheid. Produktie en tewerkstelling 124
Bouwnijverheid en nijverheid der niet metaalhoudende mineralen. Produktie en tewerkstelling 142
Bouwmaterialen. Produktie 144
Papier- en kartonnijverheid. Produktie, verwerking en tewerkstelling 150
Leder-, schoen- en pantoffelnijverheid. Produktie en tewerkstelling 152

OVERHEIDSFINANCIËN.

Rijksschuld 213

PRIJZEN.

Indexcijfers van de groothandelsprijzen 278
Indexcijfers van de groothandelsprijzen voor nijverheidsprodukten 278
Indexcijfers van de groothandelsprijzen voor ingevoerde en inlandse landbouwprodukten 279
Indexcijfers van de groothandelsprijzen voor ingevoerde en inlandse nijverheidsprodukten 279
Indexcijfers van de consumptieprijzen 283

VERKEER EN VERVOER.

Spoorweg en binnenscheepvaart. Goederenvervoer 164
Zeeverkeer in de haven van Antwerpen 171
Zeeverkeer in de haven van Gent 172

WERKGELEGENHEID EN WERKLOOSHEID.

Werkzoekenden, uitkeringstrekkende volledig werklozen, ingeschreven op het einde van de maand. Alle categorieën 24
Werkzoekenden, uitkeringstrekkende volledig werklozen, ingeschreven op het einde van de maand. Normale geschiktheid 25

LIJST DER AFKORTINGEN

AGEFI	Agence économique et financière.
A.S.L.K.	Algemene Spaar- en Lijfrentekas.
B.D.B.H.	Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel.
B.D.O.P.	Belgische Dienst Opvoering Produktiviteit.
BENELUX	Belgisch-Nederlands-Luxemburgse Economische Unie.
B.I.B.	Bank voor Internationale Betalingen. (Bank for International Settlements).
B.I.T.	Bureau International du Travail (U.N.O.). (Internationaal Arbeidsbureau).
B.L.E.U.	Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.
B.L.I.W.	Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel.
B.N.P.	Bruto Nationaal Produkt.
B.R.T.	Belgische Radio en Televisie.
B.R.T.	Bruto Register Ton.
B.T.W.	Belasting over de toegevoegde waarde.
C.B.H.K.	Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet.
C.D.C.V.	Centrale Dienst voor Contingenten en Vergunningen.
COBECHAR	Comptoir Belge des Charbons. (Belgisch Steenkolenkantoor).
C.O.H.	Comité voor Ontwikkelingshulp.
d.i.	dit is.
DISTRIGAS	Maatschappij voor Gasvoorziening.
D.M.V.Z.K.	Dienst voor Maatschappelijke Veiligheid der Zeelieden ter Koopvaardij.
D.T.	Douanetarief.
D.W.T.	Death Weight Ton.
E.B.U.	Europese Betalingsunie.
E.C.A.	Economic Cooperation Administration.
E.E.G.	Europese Economische Gemeenschap.
E.F.T.A.	Européan Free Trade Association (Europese Vrijhandelsassociatie).
E.G.A.	Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (zie ook : EURATOM).
E.G.K.S.	Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.
E.M.O.	Europese Monetaire Overeenkomst.
E.O.F.	Europees Ontwikkelingsfonds.
E.O.G.F.L.	Europees Oriëntatie, en Garantiefonds voor de Landbouw.
E.R.P.	European Recovery Program.
E.S.R.A.	Economische en Sociale Raad (Benelux).
EURATOM	Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.
EUROCHEMIC	Société Européenne pour le Traitement Chimique des Combustibles Irradiés. (Europese Vennootschap voor de Scheikundige Behandeling van Bestraalde Kernbrandstoffen).
E.V.A.	Europese Vrijhandelsassociatie.
EXIMBANK	Export-Import Bank.
FABRIMETAL	Fédération des Entreprises de l'Industrie des Fabrications Métalliques. (Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid).
F.A.O.	Food and Agricultural Organization (U.N.O.). (Voedsel- en Landbouworganisatie).
G.A.S.M.	Geassocieerde Afrikaanse Staten en Madagaskar.
G.A.T.T.	General Agreement on Tariffs and Trade. (Algemene Overeenkomst voor Handel en Tarieven).
G.D.T.	Gemeenschappelijk Douanetarief.

H.W.I.	Herdiscontering- en Waarborginstituut.
I.A.T.A.	International Air Transport Association.
I.B.R.D.	International Bank for Reconstruction and Development. (Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling).
I.E.S.P.O.	Instituut voor Economisch, Sociaal en Politiek Onderzoek (Leuven).
I.M.F.	Internationaal Muntfonds.
I.T.C.I.	Internationale Type-Classificatie per Industrie.
I.W.O.N.L.	Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw,
kWh	Kilowattuur.
L.G.O.	Landen en Gebieden Overzee.
M.I.V.B.	Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel.
m.k.	metrisch kwintaal.
MW	Megawat.
N. A. M.	Nederlandse Aardgas Maatschappij.
N.A.T.O. / N.A.V.O.	North Atlantic Treaty Organization. (Noord-Atlantisch Verdrag Organisatie).
N.B.B.	Nationale Bank van België.
N.D.D.	Nationale Delcrederedienst.
n.e.v.	niet elders vernoemd.
N.I.L.K.	Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet.
N.I.M.	Nationale Investeringsmaatschappij.
N.I.S.	Nationaal Instituut voor de Statistiek.
N.K.B.K.	Nationale Kas voor Beroepskrediet.
N.M.B.S.	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.
N.M.K.N.	Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.
N.M.V.B.	Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen.
N.P.F.M.	Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.
N.R.T.	Netto Register Ton.
N.S.F.W.O.	Nationale Stichting voor de Financiering van het Wetenschappelijk Onderzoek.
O.E.E.S.	Organisatie voor Europese Economische Samenwerking.
O.E.S.O.	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.
R.E.	Rekeneenheid.
R.M.Z.	Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.
R.V.A.	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.
R.Z.I.	Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeit.
SABENA	Société Anonyme Belge d'Exploitation de la Navigation Aérienne.
ske	steenkoolequivalent.
SIDMAR	Maritime Staalnijverheid N. V.
SOCOREC	" Société coopérative d'étude et d'assistance reconversion économique des régions touchées par la fermeture des charbonnages ".
S.T.R.	Speciale trekkingsrechten.
Tcal	Teracalorie.
T.C.I.H.	Type-Classificatie voor de Internationale Handel.
t.o.v.	ten opzichte van.
U.N.O.	United Nations Organization.
U.N.C.T.A.D.	United Nations Conference on Trade and Dévelopment.
U.S.A.	United States of America.
U.S.S.R.	Unie der Socialistische Sovjetrepublieken.
V.A.R.	Verenigde Arabische Republiek.
VENEX	Vennootschap ter bevordering van de economische expansie.
W.V.P.	Wereldvoedselprogramma.

INHOUDSTAFEL

Blz.

VOORBERICHT VII

ALGEMENE BESCHOUWINGEN IX

EERSTE DEEL : Bevolking en werkgelegenheid

HOOFDSTUK I. — BEVOLKING 8

HOOFDSTUK II. — WERKGELEGENHEID EN WERKLOOSHEID 9

Afdeling I. — Werkgelegenheid 9

Afdeling II. — Werkloosheid 10

TWEEDE DEEL : Produktie van goederen en diensten

HOOFDSTUK I. — LANDBOUW EN VISVANGST 31

Afdeling I. — Landbouw 31

§ 1. — *Algemene toestand van de landbouw* 31

§ 2. — *Toestand per sector* 32

1. — Akkerbouw 32
2. — Veehouderij 34
3. — Tuinbouw 35

Afdeling II. — Zeevisserij 36

HOOFDSTUK II. — NIJVERHEID 47

Afdeling I. — Algemeen overzicht van de industriele bedrijvigheid . . . 47

Afdeling II. — Ontwikkeling in de sector energie 61

§ 1. — *Verbruik* 61

§ 2. — *Voorziening* 63

Afdeling III. — Productieverloop in de fabrieksnijverheid 87

§ 1. — *Metaalnijverheid* 87

1. — IJzer- en staalnijverheid 87
2. — Nijverheid der non-ferrometalen 89
3. — Metaalverwerkende nijverheid 91

§ 2. — *Scheikundige nijverheid* 115

§ 3. — *Textielnijverheid* 121

Blz.

§ 4. — *Voedingsmiddelennijverheid en aanverwante bedrijfstakken* 132
§ 5. — *Bouwbedrijf, bouwstoffennijverheid en aanverwante sectoren* 137
1. — Bouwbedrijf 137
2. — Bouwstoffennijverheid en aanverwante sectoren 138
§ 6. — *Diverse industrieën* 147
1. — Papier- en kartonnijverheid 147
2. — Ledernijverheid 147
3. — Houtverwerkende nijverheid 148
4. — Tabaksnijverheid 148
5. — Diamantnijverheid 149

AFDELING IV. — BEVOORRADING IN WATER 158

HOOFDSTUK III. — VERKEER EN VERVOER 161

HOOFDSTUK IV. — DISTRIBUTIE 177

HOOFDSTUK V. — TOERISME 187

DERDE DEEL : Financiën, Geld en Krediet

HOOFDSTUK I. — ALGEMEEN OVERZICHT VAN HET MONETAIR EN FINANCIEEL BELEID 195

HOOFDSTUK II. — OVERHEIDSFINANCIËN 201

AFDELING I. — RIJKSFINANCIËN 201

AFDELING II. — PROVINCIALE EN GEMEENTELIJKE FINANCIËN 215

HOOFDSTUK III. — GELD EN KREDIET 223

AFDELING I. — GELDHOEVEELHEID EN GELDMARKT 223

AFDELING II. — KAPITAALMARKT 243

HOOFDSTUK IV. — VERZEKERINGEN 263

VIERDE DEEL : Prijzen en Inkomens

HOOFDSTUK I. — PRIJZEN 273

HOOFDSTUK II. — INKOMENS 285

AFDELING I. — INKOMENS UIT ARBEID 285

AFDELING II. — INKOMENS UIT VENNOOTSCHAPPEN 292

Blz.

VIJFDE DEEL : Investeringen en Verbruik

HOOFDSTUK I. — INVESTERINGEN 305

HOOFDSTUK II. — GEZINSVERBRUIK 325

ZESDE DEEL : Buitenlandse economische betrekkingen

HOOFDSTUK I. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE 335

AFDELING I. — HANDELSPOLITIEK 335

AFDELING II. — ALGEMENE EVOLUTIE VAN DE SPECIALE HANDEL 337

§ 1. — *Uitvoer* 337

1. — Geografische spreiding 337

2. — Samenstelling van het goederenpakket 338

§ 2. — *Invoer* 340

1. — Geografische spreiding 340

2. — Samenstelling van het goederenpakket 340

§ 3. — *Handelsbalans* 341

AFDELING III. — BETALINGSBALANS 371

HOOFDSTUK II. — INTERNATIONALE ECONOMISCHE SAMENWERKING . . 377

AFDELING I. — ALGEMENE OVEREENKOMST VOOR HANDEL EN TARIEVEN (G.A.T.T.) 377

AFDELING II. — ORGANISATIE VOOR ECONOMISCHE SAMENWERKING EN ONTWIKKELING (O.E.S.O.) 379

AFDELING III. — EUROPESE GEMEENSCHAPPEN 381

§ 1. — *Europese Economische Gemeenschap* (E.E.G.) 381

1. — Interne markt 382

2. — Gemeenschappelijke politiek 384

3. — Associaties en buitenlandse betrekkingen 388

§ 2. — *Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal* (E.G.K.S.) 390

§ 3. — *Europese Gemeenschap voor Atoomenergie* (EURATOM) 392

AFDELING IV. — BELGISCH-NEDERLANDS-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE (BENELUX) 393

§ 1. — *Verloop van de Economische Unie* 393

§ 2. — *Handelsverkeer tussen de B.L.E.U. en Nederland* 394

ZEVENDE DEEL : Belangrijkste feiten

Belangrijkste feiten 409

Lijst der statistische tabellen 475

Lijst der grafieken 483

Lijst der gebruikte afkortingen 485

Inhoudstafel 487